དཔལ་སྤུངས་གསུང་རབ་ཉམས་གསོ་ཁང་།

༄༅། །ཆོས་མངོན་པའི་མཛོད་ཀྱི་རྣམ་པར་བཤད་པ་ཆོས་མངོན་རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་པོ་མཁྱེན་བརྩེའི་ཞལ་ལུང་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

94 S7
12

ཀརྨ་མགོན་པོ་

གཅིག

༄༅། །ཆོས་མངོན་པའི་མཛོད་ཀྱི་རྣམ་པར་བཤད་པ་ཆོས་མངོན་རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་པོ་མཁྱེན་བརྩེའི་ཞལ་ལུང་གཞོན་ནུ་རྣམ་རོལ་ལེགས་བཤད་ཆོས་མིག་རྣམ་འབྱེད་གྲུབ་བདེའི་ཤིང་རྟ་ཞེས་བྱ་བ་ཀརྨ་ཀ་དགུ་བའི་རྣམ་དཔྱོད་ལས་བྱུང་བའོ། །

༄༅། །དཔལ་དང་ལྡན་པའི་ཞིང་ཁམས་རྒྱ་མཚོར་ངོ་མཚར་སྣང་བའི་མཛད་པ་དུ་མ་སྟོན། །གང་གི་དཔེ་བྱད་སེན་མོའི་ཉི་འོད་ཆ་ཤས་ཕྲ་མོས་རེག་པའི་མོད་ཉིད་ལའང་། །
དུག་གསུམ་བཟོད་དཀའི་མུན་པ་མཐར་བྱེད་ཤེས་རབ་སྣང་བས་ཆོས་ཀུན་རྣམ་པར་འབྱེད། །ཉིད་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་གཟིགས་བཞིན་འགྲོ་ལ་མངོན་སུམ་སྟོན་མཛད་རྣམ་འདྲེན་དེ་ལ་འདུད། །
སྲིད་ཞིའི་བློ་གྲོས་སྤོབས་པ་གཅིག་བསྡུས་ནས། །སྲིད་པའི་མཚོ་ལས་སྒྲོལ་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱི། །ཕ་རོལ་ཕྱིན་པའི་གྲུ་ཆེན་ཟླ་བྲལ་བ། །ཤཱ་རིའི་བུ་སོགས་དགྲ་བཅོམ་ཀུན་ཀྱང་བརྟགས།།
སྦྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་དུ་མས་ཡིད་དྭངས་ཏེ། །སྟོན་པའི་བསྟན་ལ་རླབས་ཆེན་རིམ་གྲོ་བ། །འོད་སྲུངས་ལ་སོགས་སྟོན་པ་གཉིས་པའི་འཕྲེང་། །བསྟན་པའི་གཏད་རབས་དགེ་བའི་བཤེས་

༄༅། །རྣམས་བརྗོད། །གདུལ་བྱའི་དབང་པོ་ཁབ་ཀྱི་བུ་ག་ལ་འང་། །ཤེས་བྱའི་མཐའ་རིས་གོས་བཟང་འདྲེན་པའི་སྣད། །བཀའ་ཡི་བསྡུ་བ་བྱེ་བྲག་བཤད་པའི་མཚོ། །སྙིང་པོར་སྒྲིལ་མཛོད་རྣམས་ལ་ལེགས་ཡི་རང་། །ཁྱད་པར་ཀུན་མཁྱེན་གཉིས་པ་དབྱིག་གི་གཉེན། །སྐྱེ་བ་དུ་མར་ལྷ་རིག་བརྙེས་པ་དེས། །ཆོས་མངོན་རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་པོ་རབ་བསྡུས་པའི། །མངོན་པའི་མཛོད་འདི་ཁོ་བོའི་ཡིད་ལ་གཞོལ། །འདིར་ནི་འཛིགས་བྲལ་སྟོན་པ་མི་བསྐྱོད་རྒྱལ། །དེ་ཡིས་གཞན་དྲིང་མེད་པར་མཁྱེན་པ་དང་། །བརྩེ་བའི་ཤུགས་ཀྱིས་རྒྱས་འགྲེལ་འདི་མཛད་དེ༑ ༑ཚིག་དོན་ཀུན་ལ་གུས་པ་ཆེན་པོས་བརྗོད། །ལྷར་བཅས་འཛིག་རྟེན་ཀུན་གྱིས་བཏྱག་པའི་ཁྲིར། །སྐྱིལ་ཀྲུང་གཅིག་གིས་བདུད་སྡེའི་དཔུང་འཇོམས་ཤེད། །མི་ཟད་སྣང་བ་རྒྱས་

པའི་འོད་མངའ་བ། །ཞྭ་དམར་ཅོད་པན་ཅན་དེ་ཡིད་མཚོར་གསལ། །ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་རང་བཞིན་འོད་གསལ་ཡང་། །འདུལ་བྱའི་ཡུལ་དུ་འཆར་བྱེད་ཤིང་རྟའི་མཆོག །ཆོས་མངོན་རྒྱ་མཚོའི་གཏིང་མཐའ་རབ་དཔོགས་པ། །ཡོངས་འཛིན་རྣམ་རྒྱལ་གྲགས་པ་དགྱེས་གྱུར་ཅིག །ཀརྨ་པ་ཞེས་སྐྱེས་རབས་དགུ་པ་བདག །སྙིང་ལ་འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུའི་ཆབ་ཀྱིས་བྲན། །མཁྱེན་པར་སྒྲ་དབྱངས་ལྷ་མོའི་ཚིག་འབྱིན་པས། །མངོན་པའི་སྡེ་སྣོད་གསལ་བྱེད་འདི་སྤྲོའོ། །དེ་ཡང་རང་རེའི་སྟོན་པ་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་དེ་ནི་སྒྲིབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ལས་ཐུགས་རྣམ་པར་གྲོལ། ཡང་དག་པའི་ཆོས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་གསང་བའི་ཟབ་དོན་རྟོན་ཕྲ་དང་བཅས་པའི་འགྲོ་བ་སུས་ཀྱང་མངོན་སུམ་དུ་མ་གྱུར་པའི་གནས་རིག་པ་ཆེན་པོའི་རྟགས་དང་འོད་ཟེར་གྱིས་གསལ་བར་བྱས་པ་དེས་སྐྱེ་དགུ་རྣམས་ལ་ཕན་པ་སྒྲིན་པའི་ཆེད་དུ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གྲངས་དང་བརྗོད་པར་བྱ་བ་དང་བརྗོད་པར་བྱེད་པ་དང་ཚད་ཀྱིས་གཞལ་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ཀུན་ཏུ་བསྐོར་བ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ལུང་བསྟན་པ་དང་མཐུན་པར་ས་བརྒྱད་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དབྱིག་གི་གཉེན་གྱིས་བསྟན་པ་རིམ་འཛུག་གི་དབང་དུ་མཛད་ནས་ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་དག་གི་ལྟ་སྒོམ་སྤྱོད་འབྲས་བརྗོད་བྱར་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་མང་དུ་མཛད་པ་ལས། །དམ་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བའམ་མ་མོའི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའི་མཚོ་ལས་བཏུས་པའི་དམ་པའི་ཆོས་མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་འདི་ཉིད་མཛད་ཅིང་འདིར་དེ་ཉིད་འཆད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པས་དེའི་ཕྱིར་བརྗོད་ན།

ཛོག་ཡོ། མཆིམས་ལྷ་རྗེ་གོ་ཆ། མཆིམས་བརྩོན་འགྲུས་སེང་གེ། མཆིམས་དོན་རྒྱལ་བ། མཆིམས་བརྩོན་འགྲུས་རྒྱལ་མཚན། མཆིམས་བློ་བརྟན། མཆིམས་ནམ་མཁའ་གྲགས། མཆིམས་བློ་བཟང་གྲགས། ནོར་པ་ཆོས་ཀྲུམ། ཉང་མང་རིན་ཆེན། དམར་སྟོན་དཔལ་ལྡན་རིན་ཆེན། ནོར་སྟོན་ཤཱཀྱ་རྒྱལ་མཚན། བཟང་པོ་བློ་རྒྱལ། བྱམས་ཆེན་རབ་འབྱམས་པ། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཀརྨ་ཕྲིན་ལས་པ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མི་བསྐྱོད་རྡོ་རྗེ། དོན་གྱི་སྐད་དུ་མཚན་ནས་སྨོས་ཏེ་བདག་གི་མཁན་པོ་ཡོངས་རྫོགས་བསྟན་པའི་མངའ་བདག་དཔལ་དཀོན་མཆོག་ཤཱཀྱ་མཆོག་གི་གཙོ་བོའི་འབངས་རབ་ཏུ་ཆེས་པའི་ཞལ་སྔ་ནས་དང་། སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་བཛྲ་ཡ་ཀཱིརྟིའི་ཞལ་སྔ་ནས་བདག་ལའོ། །གཉིས་པ་ལ། མཚན་ངོས་བཟུང་ཞིང་བསྒྱུར་བ། འགྱུར་གྱི་ཕྱག །གཞུང་གི་ཚིག་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱ་གར་སྐད་དུ། །ཨ་བྷི་དྷརྨ་ཀོ་ཥ་ཀཱ་རི་ཀཱ། བོད་སྐད་དུ། ཆོས་མངོན་པའི་མཛོད་ཀྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ། ཞེས་པས་བསྟན། རྒྱ་གར་གྱི་སྐད་ལ་ཨ་པ་བྷྲཾ་ཤ། པེ་ཤཱ་ཙི། པྲ་ཀྲི་ཏ། སཾ་སྐྲི་ཏ་དང་བཞི་ལས། སཾ་སྐྲི་ཏའི་སྐད་དུ་ཨ་བྷི་དྷརྨ་ཀོ་ཥ་ཀཱ་རི་ཀཱ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་ལ། དེའང་བསྒྱུར་ན་ཨ་བྷི་མངོན་པ་དྷརྨ་ཆོས་ཀོ་ཥ་མཛོད་ཀཱ་རི་ཀཱ་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ཡིན་པས། བོད་སྐད་དུ་ཆོས་མངོན་པའི་མཛོད་ཀྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ཞེས་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུར་གྱུར་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་པས་བསྟན། དེའང་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་སྒྲིབ་པའི་རྫུབ་མོ་དང་བྲལ་བས་ན་འཇམ་པ་འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མགོན་དང་དཔལ་དུ་གྱུར་པས་ན་དཔལ་བཅུ་དྲུག་ལོན་པའི་ན་ཚོད་དང་ལྡན་པས་ན་གཞོན་ནུར་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ་

༄༅། །ཚོམ་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱི་སྔོནས་ལོ་རྒྱུས་བརྗོད་པ། གང་བརྩམ་པར་བྱ་བའི་བསྟན་བཅོས་དངོས་ཀྱི་དོན་ཏོ། །དང་པོ་ནི༑ ཁོ་བོ་ཅག་བསྐལ་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་གོང་རོལ་ནས་སངས་རྒྱས་གྲངས་མེད་ལ་བསོད་ནམས་བསྒྲུན་པའི་མཐུ་ལས་འགྲོ་མགོན་དྭགས་པོ་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་བསྟན་པ་དང་མཇལ། ཡོངས་འཛིན་ཚོད་བྲལ་རྣམས་བརྟེན་པའི་སྐལ་བ་རྙེད། །སྡེ་སྣོད་གསུམ་སོགས་རྒྱུད་ལ་མནོས། དེའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་དཔའ་བོ་རྣལ་འབྱོར་མ་གྲུབ་པའི་སློབ་དཔོན་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བ་ལ་རང་དབང་ཙུང་ཟད་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དམ་པའི་ཆོས་འཆད་རྩོད་རྩོམ་གསུམ། ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གང་བྱེད་པའི་ཉམས་སུ་བླང་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུ་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ནས་བརྒྱུད་པའི་ཞལ་ལུང་འཛིན་པ་གྲོལ་བ་བརྟེན་པ་རང་གི་སློབ་དཔོན་གྱི་བར་དུ་ཆད་པ་མེད་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། དེ་མེད་པར་ཉམས་སུ་བླངས་ཀྱང་བསྟན་རྒྱུན་ཆད་པས་བྱིན་རླབས་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ལམ་དེ་ལ་སློབ་པ་སྐད་བྱས་ཀྱང་མངོན་པར་རྟོགས་པ་རྒྱུད་ལ་མི་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གྲགས་སོ། །དེས་ན་དམ་པའི་ཆོས་མངོན་པ་མཛོད་གང་ལས་ཐོས་པའི་ཚུལ་བརྗོད་ན། རྔོག་ལོ་ཆེན་པོ་ནས་བརྒྱུད་པའི་རིམ་པ་ལྟར་ན། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ནས་སློབ་དཔོན་སྤྲ་མ་ལས་བརྒྱུད་པའི་རིམ་པ་ནི་སྨོས་མི་དགོས་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་ཐེག་པ་མཐའ་དག་རང་གི་གཅེན་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ལ་གསན་ཞིང་། དེས་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་ལ། དེས་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་གསན་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་བརྒྱུད་པ་ཉེ་བའོ། །སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་ནས་པཎ་ཆེན་བློ་བརྟན། སློབ་དཔོན་གང་སྤེལ། པཎ་ཆེ་སྨྲྀ་ཏི་པ། ཇོ་བོ་པུ་ཎྱ་ཤི་ལ།

༄༅། །ཕྱག་འཚལ་ལོ་ཞེས་པ་ནི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་འདུད་པའི་དོན་ཏོ། །གསུམ་པ་ལ། མཆོད་པར་བརྗོད་ཅིང་བཤད་པར་དམ་བཅའ་བ། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་མཚན་དོན་བཤད་པ། དགོས་ཆེད་བསྟན་པ། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུས་དངོས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གང་ཞིག་ཀུན་ལ་མུན་པ་གཏན་བཅོམ་ཞིང་། །འཁོར་བའི་འདམ་ལས་འགྲོ་བ་དྲང་མཛད་པ། །དོན་བཞིན་སྟོན་པ་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ནས། །ཆོས་མངོན་མཛོད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་རབ་བཤད་བྱ། །ཞེས་པས་བསྟན། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་གང་ཞིག་སྟེ་སངས་རྒྱས་དང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་མུ་བཞི་ཡོད་ཅིང་། དང་པོ་ནི་རང་སངས་རྒྱས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་སྲིད་པ་ཐ་མའི་བྱང་སེམས། གསུམ་པ་ནི་སངས་རྒྱས། བཞི་པ་ནི་ཕལ་པའོ། །ཕྱི་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་ཀུན་ལ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ཡིན་མིན་གྱི་མི་ཤེས་པའི་མུན་པ་གཏན་བཅོམ་ཞིང་ཆོས་སྟོན་པའི་ཕྱག་བརྒྱང་པས་ཁམས་གསུམ་གྱི་འཁོར་བའི་འདམ་ལས་འགྲོ་བ་རྣམས་དྲང་བར་མཛད་པ་ཡིན་ལ། སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པའི་དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་པས་དྲང་བར་མཛད་པ་ཡིན་གྱི་རྫུ་འཕྲུལ་དང་དམ་པ་སྦྱིན་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་སྟོན་པ་དེ་ལ་བསྟན་བཅོས་མཛད་པས་ཕྱག་འཚལ་ནས་དམ་པའི་ཆོས་མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་རབ་ཏུ་བཤད་པར་བྱ་ཞེས་རྩོམ་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའོ། །འོན་སྟོན་པ་དེ་ལ་ཡོན་ཏན་ཇི་ལྟ་བུ་ཡོད་ཅེ་ན། དེ་ལ་རང་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་གཞན་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། དང་པོ་ལའང་སྤངས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་དེ་གཉིས་ནི་

གང་ཞིག་ཀུན་ལ་སྨུན་པ་གཏན་བཅོམ་ཞིང་ཞེས་པས་བསྟན། གཞན་དོན་གྱི་ཡོན་ཏན་ནི་འཁོར་བའི་འདམ་ལས་འགྲོ་བ་དྲང་མཛད་པ་ཞེས་པས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེའང་དོན་བཞིན་ཡང་འཆད་སྟོན་པའང་ཡིན་པ་ལ་སྨྲ་བའི་སྟེ༔ དང་པོ་ཡིན་ལ་ཕྱི་མ་མ་ཡིན་པ་ནི་ཤཱ་རིའི་བུ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ཡིན་ལ་དང་པོ་མ་ཡིན་པ་ནི་འོད་སྲུངས་རྫོགས་བྱེད་ལྟ་བུ། གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ལྟ་བུ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་ནི་དེ་ལས་གཞན་པ་རྣམས་སོ། །འདིར་འཕྲོས་དོན་ཅུང་ཟད་བརྗོད་ན། མཆོད་ཡུལ་གྱི་སྟོན་པ་ངོས་བཟུང་། དེ་ཐོབ་པ་ལ་གེགས་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ། དེ་སྤོང་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། འདིར་སྟོན་པར་གྱུར་པ་ནི་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཏེ་དེའི་རང་བཞིན་ཡང་ངེས་པར་ན་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་འབའ་ཞིག་སྟེ། དེའང་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ཟག་མེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་པ་ཅན་ནོ། །སྐུ་དེ་གང་ལ་བརྟེན་པའི་གཟུགས་སྐུ་ལ་ལོངས་སྤྲུལ་ནི་སྟོན་པ་ལ་མ་གྲགས་ཤིང་སྟོན་པས་གང་ལ་བདུད་རྩི་ཐོབ་པའི་ལུས་རྟེན་རྒྱལ་བུ་དོན་གྲུབ་ཀྱི་ཁོག་པ་ལྟ་བུའང་སངས་རྒྱས་སུ་མི་འཇོག་སྟེ། ལས་ཉོན་གྱི་རྣམ་སྨིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །དེ་བཞིན་དུ་དགེ་སློང་ཡང་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་དང་སློབ་པ་དང་མི་སློབ་པ་དང་འཕགས་པའང་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ལ་འཇོག་པ་ཡིན་གྱི། གང་ཟག་ལ་དེ་དང་དེ་དག་ཏུ་བརྗོད་པ་ནི་བརྟེན་པའི་མིང་གིས་རྟེན་ལ་བཏགས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་གསེར་པ་དང་རྟ་བའི་ཐ་སྙད་བཞིན་ནོ། །མདོ་སྡེ་པས་གཟུགས་སྐུ་སངས་རྒྱས་མཚན་ཉིད་པར་ཁས་བླངས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད་པ་ནི་ཞེ་འདོད་ལ་ལམ་དང་གང་ཟག་མ་ཕྱེ་བའི་ཚེའམ་ཡང་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱང་གྲགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྐྱབས་འགྲོའི་ཡུལ་ཙམ་དུ་བཞག་གི་དེས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་དངོས་

༄༅། །སུ་མི་འདོད་དེ། དེ་སྐད་བྱ་དང་ཟག་བཅས་སུ་འཇོག་པ་དེའི་གྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། འདི་སྐབས་ཀྱི་མུན་པ་ནི་སྒྲིབ་པ་ལ་མུན་པའི་མིང་གིས་བཏགས་པ་སྟེ་དཔེར་ན་མུན་པས་གཟུགས་མཐོང་བ་ལ་གེགས་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་འདིས་ཀྱང་ཡང་དག་པའི་དོན་མཐོང་བ་ལ་གེགས་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འདིར་སྒྲིབ་པ་ལ་གཙོ་བོར་ཐར་པ་ལ་སྒྲིབ་བྱེད་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་སྒྲིབ་པ་དང་། གཙོ་བོར་ཀུན་མཁྱེན་ལ་སྒྲིབ་བྱེད་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་སྒྲིབ་པ་གཉིས་སུ་ཡོད། དང་པོ་ནི་སྲིད་པའི་རྩ་བར་གྱུར་པའི་ཕྲ་རྒྱས་དྲུག་མཚུངས་ལྡན་ཐོབ་པ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ལ་བྱེད། ཐར་པ་ནི་མདོ་སྡེ་པས་མེད་དགག་ཏུ་འདོད་ཀྱང་འདིར་ནི་དངོས་པོ་ལ་རྣམ་པར་བཞག་གོ། དེའི་ཚེ་ནི་བེམས་ཤེས་གང་རུང་དུ་ཁ་ཚོན་ནི་གཅོད་མི་ནུས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་གཙོ་བོར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་འགལ་ཟླར་གྱུར་པའི་སེམས་བྱུང་ཉོན་མོངས་པ་ཞིག་སྟེ། དེ་ནི་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཟབ་ཅིང་ཕྲ་བས་མི་ཤེས་པ། ཡུལ་རབ་ཏུ་བསྐལ་བས་མི་ཤེས་པ། དུས་རབ་ཏུ་བསྐལ་བས་མི་ཤེས་པ། དོན་གྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་པས་མི་ཤེས་པ་དང་བཞི་ལ་བྱེད། དེ་ཡང་དང་པོ་དང་གསུམ་པ་ནི་ཤཱ་རིའི་བུ་དང་། གཉིས་པ་ནི་མཽདྒལ་གྱི་བུ་དང་། བཞི་པ་ནི་འཕགས་པ་སྒྲ་གཅན་ཟིན་རྣམས་ལ་ཡོད་དེ། འགྲེལ་པ་ལས། འདི་ལྟར་དེ་དག་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་དང་ཡུལ་དང་དུས་ཤིན་ཏུ་བསྐལ་པ་དང་དོན་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་པ་རྣམས་ལ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མི་ཤེས་པ་ཡོད་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། འོན་འདིར་བསྟན་གྱི་མུན་པ་དེ་ཉན་རང་གིས་བཅོམ་མམ་མ་བཅོམ། དང་པོ་ལྟར་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤངས་

པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་མི་འགྲུབ་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་དེ་གཉིས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་མཐར་བྱས་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། མདོ་ལས། ང་ནི་ཆོས་གཅིག་མངོན་པར་མ་ཤེས་ཤིང་ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་པར་སྡུག་བསྔལ་གྱི་མཐར་བྱེད་པར་མི་སྲིད་དོ། །ཞེས་དང་། ང་ནི་ཆོས་གཅིག་ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་ཤིང་མ་སྤངས་པར་སྡུག་བསྔལ་གྱི་མཐར་བྱེད་པར་མི་སྲིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཉེས་པ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་མི་གནོད་དེ། ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་པས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མུན་པ་བཅོམ་ཡང་གཏན་མ་བཅོམ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འགྲེལ་བ་ལས། ཀུན་ལ་མུན་པ་བཅོམ་པར་ནི་འདོད་མོད་ཀྱི་གཏན་ནས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིར་ཐེག་ཆེན་ནས་བཤད་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་བཟུང་རྟོག་དང་འཛིན་རྟོག་གི་རྣམ་གཞག་ཁས་མི་ལེན་ཀྱང་སྤྱིར་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། དེ་ལ་ལུང་དང་རིགས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནི། ལྷན་ཅིག་གཉིས་མེད་སངས་རྒྱས་བཞིན། །ཞེས་པའི་ཐད་ཀྱི་གང་སྤྲེལ་ལས། །ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་དང་བྲལ་བས་མཉམ་པ་ནི་ཡོད་མོད་ཀྱི་མཉམ་ཞིང་མཉམ་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་དང་མ་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བཤད་དོ༔ ༔གཉིས་པ་ནི་རིགས་པ་དང་རྒྱུན་རྫས་གྲུབ་ཏུ་འཛིན་པ་དང་དབང་པོ་འཕོ་བར་གེགས་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་དང་གཞན་སེལ་གྱི་ཆོས་རང་གི་ངོ་བོས་མི་སྟོང་པར་འཛིན་པ་དང་ཕུང་སོགས་ལ་རིལ་པོར་འཛིན་པ་དང་ཕྱིན་དྲུག་ལ་གེགས་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་དང་མཐར་གནས་ཀྱི་སྙོམས་འཇུག་སོགས་ཐོབ་པ་ལ་སྒྲིབ་བྱེད་དང་མི་ཤེས་པའི་རྒྱུ་བཞི་རྣམས་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་འཇོག་སྟེ། དེ་གནས་ཚུལ་ལ་རྨོངས་པའི་བློ་ཡིན་པ་གང་ཞིག ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་བློ་མ་ཡིན་

༄༅། །པའི་ཕྱིར་སྡེ་པས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱང་མི་འདོད་པ་མིན་ཏེ། ལྟ་བ་བཀའ་བཏགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་དང་དངོས་པོའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་གྲགས་པའི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྟོང་གིས་ཁྱབ་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ནི་ཁས་མི་ལེན་ནོ། གསུམ་པ་གཉེན་པོ་ལ་དཔྱད་པ་ནི། མི་ཤེས་པའི་རྒྱུ་བཞི་སྤོང་བྱེད་ཀྱི་དངོས་གཉེན་ནི་མི་སློབ་པའི་སྟོབས་བཅུའི་ཡེ་ཤེས་ལ་འཇོག་སྟེ། སྔར་སློབ་ལམ་ན་མི་ཤེས་པའི་རྒྱུ་བཞིའི་ངོ་བོ་དང་འགལ་བའི་འཛིན་སྟངས་ཅན་གྱི་ཤེས་རབ་མེད་པའི་ཕྱིར། འོན་སངས་རྒྱས་ལ་མི་ཤེས་པའི་རྒྱུ་བཞིའི་ཐོབ་པ་ལྡན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེའི་སྐྱོན་མེད་དེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མ་འོངས་པ་དེ་སྐྱེས་པ་དང་མི་ཤེས་པའི་རྒྱུ་བཞིའི་ཐོབ་པ་ད་ལྟར་བ་འགགས་པ་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྒྲོན་མེ་མ་འོངས་པ་སྐྱེས་པ་དང་མུན་པ་ད་ལྟར་བ་བསལ་བ་དུས་མཉམ་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་མཚན་དོན་བཤད་པ་ནི། ཆོས་མངོན་ཤེས་རབ་དྲི་མེད་རྗེས་འབྲང་བཅས། །དེ་ཐོབ་བྱ་ཕྱིར་གང་དང་བསྟན་བཅོས་གང་། །འདིར་དེའི་དོན་དུ་ཡང་དག་ཆུད་ཕྱིར་རམ། །འདི་ཡི་གནས་དེ་ཡིན་པས་ཆོས་མངོན་མཛོད།། ཅེས་པས་བསྟན་དོན་དམ་པའི་ཆོས་མངོན་པ་ནི་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཟག་བཅས་ཀྱི་དྲི་མ་མེད་པ་རྗེས་འབྲང་ཕུང་པོ་ལྔ་དང་བཅས་པ་ལ་བྱེད་དེ། འགྲེལ་པར། ཤེས་རབ་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའོ། །དྲི་མེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཟག་པ་མེད་པའོ། །རྗེས་འབྲང་བཅས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཁོར་དང་བཅས་པ་སྟེ་དེ་ལྟར་ན་ཟག་པ་མེད་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་ལ་ཆོས་མངོན་པ་ཞེས་བསྟན་པར་འགྱུར་རོ། །རེ་ཞིག་འདི་ནི་དོན་དམ་

པའི་ཆོས་མངོན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལམ་མངོན་པ་ནི་དོན་དམ་པའི་ཆོས་མངོན་པ་དེ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རམ་དེ་རྟོགས་པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་ཆེད་དུ་སྟེ། རང་འགྲེལ་ལས། ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་ཕྱིར་ཆོས་མངོན་པའོ། །ཞེས་འབྱུང་བའི་ཐོས་བསམ་སྒོམ་པའི་ཤེས་རབ་ཟག་བཅས་སྦྱོར་བྱུང་དང་སྐྱེས་ཐོབ་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། དེ་དག་བརྗོད་བྱར་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་གང་ཡིན་པ་ནི་གཞུང་མངོན་པ་སྡེ་རྒྱལ་སྲས་མར། གཞན་དག་ན་རེ། བསྟན་བཅོས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡེ་ཤེས་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །ཆོས་མངོན་པའི་སྒྲ་དོན་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་བསྟན་བཅོས་འདི་ལ་ཆོས་མངོན་པའི་མཛོད་ཅེས་བྱ་ཞེ་ན། བསྟན་བཅོས་འདིར་ཆོས་མངོན་པ་སྡེ་བདུན་བྱེ་བྲག་བཤད་མཚོ་དང་བཅས་པ་དེའི་དོན་གཅེས་གཅེས་རྣམས་ནང་དུ་ཡང་དག་པར་ཆུད་པའི་ཕྱིར་རམ། ཡང་ན་བསྟན་བཅོས་འདི་ཡི་གནས་ནི་ཆོས་མངོན་པ་སྡེ་བདུན་པོ་དེ་ཡིན་པས་ཆོས་མངོན་པའི་མཛོད་ཅེས་གནས་དང་མཛོད་ཀྱི་དཔེའི་སྒོ་ནས་བསྟན་ཏོ། །གསུམ་པ་དགོས་ཆེད་བསྟན་པ་ནི། ཆོས་རྣམས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་མེད་པར་ཉོན་མོངས་རྣམས། །གང་ཕྱིར་ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱ་བའི་ཐབས་མེད་ལ། །ཉོན་མོངས་པས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་སྲིད་མཚོ་འདིར་འཁྱམས་ཏེ། །དེ་བས་དེ་ཕྱིར་འདི་ནི་སྟོན་པས་གསུངས་སོ་ལོ། །ཞེས་པས་བསྟན། ཆོས་མངོན་པའི་བརྗོད་བྱ་ནི་ཆོས་རྣམས་ཞེས་དངོས་སུ་བསྟན་པ་ཟག་བཅས་དང་ཟག་མེད་ཐམས་ཅད་ལ་འཆད་པའམ་བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་ནི་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་བོ། །དགོས་པ་ནི་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་དེ་བདེ་བླག་ཏུ་རྟོགས་པའོ།།

༄༅། །ཉིང་དགོས་ནི་གཞུང་དུ་ཟློག་པར་བསྟན་ལ་རྣལ་མ་ཤུགས་ལ་ཤེས་པར་འགྱུར་ཏེ། དགོས་པ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་དེ་མེད་པར་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་སྤོང་མི་ནུས་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ཤེས་རབ་དེ་མེད་ན་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱ་བའི་ཐབས་གཞན་མེད་ལ། ཉོན་མོངས་པས་ཀྱང་ལས་བསགས་ནས་འཇིག་རྟེན་པ་དག་སྲིད་པའི་རྒྱ་མཚོ་འདིར་འཁྱམས་ཏེ། ཐར་པ་མི་ཐོབ་པ་དེ་བས་ན་ཐར་པ་ཐོབ་པར་བྱ་བ་དེའི་ཕྱིར་ཆོས་མངོན་པ་འདི་ནི་སྟོན་པས་གསུངས་སོ། །དེའང་བརྗོད་བྱ་དགོས་པ་ཉིང་དགོས་འབྲེལ་བ་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ནི་གཙོ་བོ་དང་། གཉིས་པ་ནི་བསྟན་བཅོས་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་རབ་དེ་བདེ་བླག་ཏུ་རྟོགས་པ་དང་། གསུམ་ནི་དེ་ལྟར་རྟོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མྱང་འདས་ཐོབ་པ་དང་། བཞི་པ་ནི་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་སྔ་མ་སྔ་མ་ལ་རག་ལས་པའོ། །དེ་དག་གཞུང་གིས་བསྟན་ཚུལ་ནི། ཆོས་རྣམས་ཞེས་པས་བརྗོད་བྱ་བསྟན། རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་ཅེས་པས་དགོས་པ་བསྟན། མེད་པར་ཉོན་མོངས་རྣམས་ཞེས་པས་ཉིང་དགོས་ཟློག་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྟན། འབྲེལ་པ་ནི་ཤུགས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཆོས་མངོན་པ་འདི་དང་པོར་སུ་ཞིག་གིས་བསྟན་ཞེ་ན། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བའི་ལུགས་ལ་ཆོས་མངོན་པ་སྡེ་བདུན་པོ་འདི་ནི་དང་པོར་སྟོན་པས་ཡུལ་དང་གང་ཟག་སྣ་ཚོགས་ལ་ཐོར་བུར་གསུངས་པ་རྣམས་ཕྱིས་དགྲ་བཅོམ་པ་བདུན་གྱིས་བསྡུས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཆེད་དུ་བརྗོད་པའི་ཚོམས་སྟོན་པས་ཐོར་བུར་གསུངས་པ་བཙུན་པ་ཆོས་སྐྱབས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་བཞིན་ནོ། །སྡེ་བདུན་ནི། ཡེ་ཤེས་ལ་འཇུག་ཀ་

ཏྲའི་བུས། །ཞེས་པ་ནས། ཁམས་ཀྱི་ཚོགས་ནི་གང་པོས་བརྟུས། །ཞེས་པའི་བར་རམ། གང་སྤྱེལ་ལས། འགྲོ་བའི་རྣམ་གྲངས་ཤཱ་རིའི་བུས། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་མདོ་ལས་དགེ་སློང་སྡེ་སྣོད་གསུམ་པ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་པའི་སྡེ་སྣོད་གསུམ་མ་ཚང་བར་འགྱུར་རོ། །ཡོ་ཞེས་སློས་པ་ནི་མདོ་སྡེ་པ་མ་རངས་པའི་ཚིག་སྟེ། འདི་ལ་ནི་འདུས་མ་བྱས་རྫས་སུ་འདོད་པའི་གྲུབ་མཐའ་ངན་པ་སྣ་ཚོགས་བྱུང་ལ། སྟོན་པས་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པར་མི་གསུང་བས་ཆོས་མངོན་པ་བྱེད་པའི་སློབ་དཔོན་དེ་དག་གི་རང་བཟོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར། བཞི་པ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུས་དངོས་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ལུས་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། བསྟན་པ་དང་། བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཟག་བཅས་ཟག་པ་མེད་ཆོས་རྣམས། །ཞེས་པས་བསྟན། བསྟན་བཅོས་འདིའི་བརྗོད་བྱ་ཆོས་རྣམས་ཞེས་སྨོས་ནས་དེ་གང་ཞེ་ན། ཟག་བཅས་ཟག་པ་མེད་ཆོས་རྣམས། །ཞེས་བཀོད་པ་ནི་ཆོས་འདི་ཐམས་ཅད་མདོར་བསྡུས་པ་དང་ཕན་ཚུན་སྤངས་པའི་དངོས་འགལ་བསྟན་པའི་ཆེད་ཡིན་ཞིང་དངོས་འགལ་ཕུང་གསུམ་པ་ནི་མེད་དོ། །འོ་ན། འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་ཆོས་རྣམས། ཞེས་སོགས་འདོན་རིགས་སོ་ཞེ་ན། དེའི་སྐྱོན་མེད་དེ། ཟག་བཅས་རྣམས་སྤང་བྱ་དང་ཟག་མེད་ཕལ་ཆེར་བླང་བྱ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིའི་ཟག་མེད་ཅེས་པ་ཟག་པ་བཀག་ཙམ་གྱི་མེད་དགག་ལ་བྱས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་དངོས་པོར་མེད་པས་རང་གི་མཚན་ཉིད་མི་འཛིན་ལ། དེ་མི་འཛིན་པ་ནི་ཆོས་སུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་ལ་ནི་དངོས་པོས་ཁྱབ་ཅིང་དངོས་པོ་ལ་འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་གཉིས་སུ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ།།

༄༅། །དེའང་ཆོས་ལ་དངོས་པོས་ཁྱབ་སྟེ། རང་འགྲེལ་ལས། མདོ་སྡེ་པས་འདུས་མ་བྱས་དངོས་པོར་མེད་དེ། ཆོས་མངོན་པ་ལས་ཀྱང་། དངོས་པོ་མེད་པའི་ཆོས་རྣམས་གང་ཞེ་ན། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་དག་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨྲས་པ་ལ། བྱེ་སྨྲ་ན་རེ། འདིའི་དོན་ནི་འདི་མ་ཡིན་ནོ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། དངོས་པོ་ནི་རྣམ་པ་ལྔ་སྟེ། རང་བཞིན་གྱི་དངོས་པོ་དང་། དམིགས་པའི་དངོས་པོ་དང་། ལྡན་པའི་དངོས་པོ་དང་། རྒྱུའི་དངོས་པོ་དང་། ཡོངས་སུ་བཟུང་བའི་དངོས་པོ་སྟེ་དེ་ལ་འདིར་ནི་རྒྱུའི་དངོས་པོའི་སྒྲར་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་བས་ན་འདུས་མ་བྱས་རྫས་སུ་ཡོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཡང་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་དག་ནི་མེད་དོ། །ཞེས་འདུས་མ་བྱས་རྣམས་དངོས་པོ་དང་རྫས་སུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་དོན་བྱེད་ནུས་པའང་ཡིན་ཏེ། འབྲས་བུ་སྐྱེད་པའི་དོན་བྱེད་མི་ནུས་ཀྱང་། རྟེན་བྱེད་པའི་དོན་བྱེད་ནུས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདུས་བྱས་ཡིན་པ་ལ་སྐྱེས་པས་མ་ཁྱབ་པར་མ་ཟད་སྐྱེ་བས་ཀྱང་མ་ཁྱབ་སྟེ། འདུས་བྱས་མ་འོངས་པ་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་ཞིག་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ཟག་བཅས་རྒྱས་བཤད་དང་། ཟག་མེད་རྒྱས་བཤད་དོ། །དང་པོ་ནི། ལམ་མ་གཏོགས་པའི་འདུས་བྱས་རྣམས། །ཟག་བཅས་གང་ཕྱིར་དེ་དག་ལས། །ཟག་རྣམས་ཀུན་ཏུ་རྒྱས་པར་འགྱུར། །ཞེས་པས་བསྟན། ལམ་མ་གཏོགས་པའི་འདུས་བྱས་རྣམས་ཟག་བཅས་ཞེས་པས་ལམ་བདེན་དང་འདུས་མ་བྱས་རྣམས་ཟག་བཅས་ཡིན་པ་བཀལ་ལོ། །དེ་དག་ལས་གཞན་པ་རྣམས་ནི་ཟག་བཅས་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །གང་གི་ཕྱིར་ན་ལམ་མ་གཏོགས་པའི་འདུས་བྱས་དེ་དག་ལ་ཟག་བཅས་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་དམིགས་

པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གང་རུང་གི་སྒོནས་ཀུན་ཏུ་རྒྱས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཟག་བཅས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི་རང་ལ་ཟག་པ་དམིགས་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གང་རུང་གི་སྒོནས་རྒྱས་པར་འགྱུར་བའི་ཆོས་སོ། །དེའི་མཚན་གཞི་ནི་ལམ་བདེན་མ་གཏོགས་པའི་འདུས་བྱས་རྣམས་སོ། ཟག་པ་ཡིན་ན་དེ་གཉིས་གང་རུང་གི་སྒོནས་རྒྱས་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། དགྲ་བཅོམ་པས་སྤངས་པའི་ཟག་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། འདུས་མ་བྱས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཟག་མེད་ལམ་གྱི་བདེན་པ་དང་། །འདུས་མ་བྱས་རྣམ་གསུམ་ཡང་སྟེ། །ནམ་མཁའ་དང་ནི་འགོག་པ་གཉིས། །ཞེས་པས་བསྟན། ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་མཚན་གཞི་ནི་ལམ་གྱི་བདེན་པ་དང་འདུས་མ་བྱས་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་རྣམས་སོ། །དེའི་མཚན་ཉིད་ནི་རང་ལ་ཟག་པ་དམིགས་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གང་རུང་གི་སྒོནས་རྒྱས་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཆོས་སོ། །ཡང་སྟེ་ཞེས་པ་ནི་འདུས་བྱས་ལ་དབྱེ་བ་ཡོད་པ་དང་ཆོས་ལ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པར་མ་ཟད་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ལའང་ནམ་མཁའ་དང་ནི་འགོག་པ་གཉིས་ཏེ་གསུམ་དུ་གྲངས་ངེས་པའི་དོན་ཏོ། །ཁ་ཅིག་གཞུང་འདིས་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ལ་དེ་གསུམ་དུ་གྲངས་ངེས་པར་མ་བསྟན་ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། རྒྱལ་པོ་སྲས་ལས་འདུས་མ་བྱས་རྣམ་གསུམ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མ་གྲགས་པའི་ཕྱིར་འདྲི་བའོ། །རྣམ་གསུམ་སྨོས་པ་ནི་འདི་ཙམ་ཡིན་པར་ངེས་པར་བཟུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་འདུས་མ་བྱས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་གཅིག་ཁོ་ནར་ཟད་པར་སྨྲ་བའང་ཡོད་དེ། འདི་ལྟ་སྟེ། གནས་མ་བུའི་སྡེ་པ་དག་ལྟ་བུའོ། །◌ཾ◌ཾ བྱེ་བྲག་པ་དག་ནི་འདུས་མ་བྱས་རྟག་པ་ཕྲ་རབ་ལ་སོགས་

༄༅། །པ་མང་དུ་བརྗོད་དེ། དེ་དག་གི་གཞུང་ལུགས་དགག་པའི་ཕྱིར་འདི་ཙམ་ཞིག་ཏུ་ངེས་པར་བཟུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ནམ་མཁའ། བརྟགས་འགོག བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པའོ༔ ༔དང་པོ་ནི། དེ་ལ་ནམ་མཁའ་མི་སྒྲིབ་པའོ། །ཞེས་པས་བསྟན། འདུས་མ་བྱས་གསུམ་ཡོད་པ་དེ་ལ་ནམ་མཁའི་མཚན་ཉིད་ནི་བྱེ་སྨྲ་ལྟར་ན་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་དངོས་པོ་གང་ཞིག མི་སྒྲིབ་ཅིང་གཟུགས་ཅན་སྐྱེ་བའི་སྐོ་འབྱེད་པ་དེའོ། །ངོ་བོ་ནི་དགེ་སོགས་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་མ་བསྒྲིབས་ལུང་བ་བསྟན་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། སོ་སོར་བརྟགས་པས་འགོག་པ་གང་། བྲལ་བའོ་སོ་སོ་སོ་སོ་ཡིན། ཞེས་པས་བསྟན། སོ་སོར་བརྟགས་པའི་འགོག་པ་ནི་སྡུག་བསྔལ་ལ་སོགས་འཕགས་པའི་བདེན་པ་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སོ་སོར་བརྟགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་འགོག་པ་ཡིན་ལ། ངོ་བོ་ནི་འགོག་པ་གང་ཞིག ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་བྲལ་བའོ། །དབྱེ་བ་ནི། ཚེ་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འགོག་པ་གཅིག་གམ་ཐ་དད་ཅེ་ན། སོ་སོ་སོ་སོ་ཡིན་ཞིང་ལྡན་པའི་རྫས་རྣམས་ཇི་སྙེད་པ། །བྲལ་བའི་རྫས་ཀྱང་དེ་སྙེད་དོ། །ཞེས་པས་ལྡན་རྫས་སྤང་བྱ་རིས་ལྟར་ཐ་དད་ཅིང་གཉེན་པོ་ཡང་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་འགོག་པ་ལྟར་ཐ་དད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། སྐྱེ་ལ་གཏན་དུ་གེགས་བྱེད་པ། །འགོག་གཞན་སོ་སོར་བརྟགས་མིན་པས། །ཞེས་པས་བསྟན། བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པའི་ངོ་བོ་ནི་དགག་བྱ་འདུས་བྱས་མ་འོངས་པ་སྐྱེ་བ་ལ་གཏན་དུ་གེགས་བྱེད་པ་བརྟགས་པའི་འགོག་པ་ལས་གཞན་པའོ། །སྒྲ་དོན་ནི་སོ་སོར་བརྟགས་པའི་ཤེས་རབ་མིན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པ་ལ་བྱེད་དེ། དེ་ནི་བདེན་བཞིའི་རྣམ་པ་ལ་སོ་སོར་བརྟགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་

ཐོབ་པ་མ་ཡིན་གྱི་རྐྱེན་མ་ཚང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་གཟུགས་ཞིག་ལ་ཡིད་གཡེངས་པའི་ཚེ་བྱ་རོག་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་མི་སྐྱེ་ལ་དེ་སྐྱེས་པའི་ཚེ་བྱ་རོག་ཕྱོགས་གཞན་ལ་སོང་བས་དེ་མཐོང་བའི་མིག་ཤེས་མ་འོངས་པ་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། གནས་བརྒྱད་འཆད་པའི་སྤྱི་དོན་དང་། གནས་སོ་སོའི་དོན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ། གྲངས་ངེས་པ་དང་། གོ་རིམ་ངེས་པ་དང༔ གནས་གང་ནས་བརྗོད་བྱ་གང་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་སྤྱིར་འཆད་པ་ལ་གནས་དང་པོ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པ་དང་། དེའི་འོག་ཏུ་ཟག་བཅས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་བྱེ་བྲག་ཏུ་འཆད་པ་ལ་གནས་བར་པ་གསུམ་དུ་གྲངས་ངེས་པ་དང་། དེའི་འོག་ཏུ་ཟག་མེད་རྣམ་བྱང་གི་ཆོས་རྣམས་བྱེ་བྲག་ཏུ་འཆད་པ་ལ་གནས་ཐ་མ་གསུམ་དུ་གྲངས་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སྐྱེས་བུ་ལ་མཁོ་བ་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་རྟོན་པ་ལ་ལེའུ་ཐོག་མར་དོན་མ་རྟོགས་པ་འོག་མར་བསྟན་པས་འདི་ཙམ་གྱིས་དོན་རྟོགས་པར་ནུས་པའི་ཕྱིར་བརྒྱད་དུ་ངེས་ལ། སྤྱིར་རྩེ་ཚན་བརྒྱད་དུ་བྱེད་པ་ནི་བརྗོད་བྱ་ཚན་པ་མི་འདྲ་བ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་འཛོམས་པ་དག་བརྩེབས་པའོ། །གཉིས་པ་གོ་རིམ་ངེས་པ་ལ། སྤྱིའི་གོ་རིམ་གྱི་འབྲེལ་སྦྲིག་པའི་ཚུལ་ནི། རྒྱས་པར་ནི་སྣར་ཐང་པ་ཤེར་གྲགས་ཀྱིས་སྦྱར་བའི་ཚུལ་ལྟར་བརྗོད་དེ། ཐར་པ་འདོད་ཉིད་ལ། ཞེས་པ་ནས། སྙོམས་འཇུག་བསྟན་པའི་མཛོད། །དེ་ཡི་འོག་ཏུ་བསྟན། ཞེས་པའི་བར་འབྱུང་བ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། བསྡུན། ཆོས་མངོན་པའི་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོ་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དང་པོར་འཆད་པ་ལ།

༄༅། །དང་པོར་ཁམས་བསྟན་པའི་མཛོད་བཤད། དེའི་མཇུག་ཏུ་དབང་པོའི་མིང་ཙམ་ཞིག་བསྟན་ནས་དེ་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ལ་དབང་པོ་བསྟན་པའི་མཛོད་བྱུང་། དེར་ཁམས་གསུམ་གྱི་མིང་ཙམ་ཞིག་བཤད་ནས་དེ་རྒྱས་པར་འཆད་པ་པ་ལ་དེའི་རྗེས་སུ་འཇིག་རྟེན་བསྟན་པའི་མཛོད་བྱུང་། འོན་འཇིག་རྟེན་སྣ་ཚོགས་པ་འདི་དག་རྒྱུ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མིན་ཏེ། ལས་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་འཆད་པ་ལ་དེའི་རྗེས་སུ་ལས་བསྟན་པའི་མཛོད་བྱུང་། ལས་དེས་རྣམ་སྨིན་འབྱིན་པ་ཉོན་མོངས་ལ་རག་ལས་སོ་ཞེས་འཆད་པ་ལ་དེའི་རྗེས་སུ་ཕྲ་རྒྱས་བསྟན་པའི་མཛོད་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། གང་སྤྱོད་ལས། སྐྱེ་བའི་ཤིང་རྟ་སྐྱེ་བོ་བྱིས་པ་ཡིས། །ཞོན་ཞིང་ཉོན་མོངས་ལས་ཀྱི་འཕང་ལོ་ཅན། །འདི་ན་ཉོན་མོངས་འཕང་ལོ་གཅིག་མེད་ན། །ལས་ཀྱི་འཕང་ལོ་གཅིག་པུས་འཁོར་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཉོན་མོངས་སྤངས་པས་ཡོངས་ཤེས་འབྱུང་བར་བཤད་ནས་ཉོན་མོངས་དེ་ལམ་དང་གང་ཟག་གཉིས་ཀྱིས་སྤོང་དགོས་སོ་ཞེས་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ་ལམ་དང་གང་ཟག་བསྟན་པའི་མཛོད་བྱུང་། དེར་ཆོས་ཤེས་དང་རྗེས་ཤེས་ཙམ་ཞིག་བཤད་ནས་ཤེས་པ་བཅུའི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ལ་ཡེ་ཤེས་བསྟན་པའི་མཛོད་བྱུང་། དེར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་བཤད་ནས་སྙོམས་འཇུག་སོགས་ཐུན་མོང་བའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་འཆད་པ་ལ་སྙོམས་འཇུག་བསྟན་པའི་མཛོད་བྱུང་། དེར་ཐར་པ་འདོད་པ་དག་གིས་བག་ཡོད་ཀྱིས་ཞེས་པ་ལས་འཕྲོས་ནས་འགྲེལ་པར་གང་ཟག་བདག་འགོག་གི་རིགས་པ་གནས་དགུ་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་གནས་གང་ནས་བརྗོད་བྱ་གང་སྟོན་པ་ནི། སོ་སོའི་སྐབས་ལས་ཤེས་

པར་བྱ་ཞིང་གོ་རིམ་གྲངས་ངེས་གང་འབྱུང་སོགས་རྒྱས་པར་ནི་ཀར་ཊཱི་ཀ་སོགས་སུ་ཡོད་པས་དེར་བལྟ་བར་བྱའོ། །གཉིས་པ་གནས་སོ་སོའི་དོན་བསྟན་པ་ལ། གནས་བརྒྱད་ལས་དང་པོ་ཁམས་བསྟན་པའི་གནས་ཀྱི་དོན་ལ་གཉིས། གནས་ཀྱི་གཞུང་བཤད་པ་དང་། གནས་ཀྱི་མཚན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། འདུས་བྱས་ཀྱི་རྣམ་བཞག ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རྣམ་གཞག ཆོས་གསུམ་གྱིས་ཐམས་ཅད་བསྡུས་པར་བསྟན་པ། ཁམས་ཀྱི་རྣམ་པའི་རབ་དབྱེའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་གཞི། མིང་གི་རྣམ་གྲངས། ཟག་བཅས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདུས་བྱས་ཆོས་རྣམས་དེ་དག་ཀྱང་། །གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ། །ཞེས་པས་བསྟན། གོང་དུ། ལམ་མ་གཏོགས་པའི་འདུས་བྱས་རྣམས། །ཞེས་སྨོས་པའི་འདུས་བྱས་དེའི་མཚན་གཞི་ནི་རྒྱུ་རྐྱེན་དུ་མ་འདུས་ཤིང་སྤྲད་ནས་བྱས་པའི་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཡིན་ལ། དེ་དག་ཀྱང་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང་ལ་སོགས་པ་ཚོར་བ་འདུ་ཤེས་འདུ་བྱེད་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཕུང་པོ་སྟེ་ལྔས་བསྡུས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ནི། དེ་དག་ཉིད་དུས་གཏམ་གཞི་དང་། །ངེས་པར་འབྱུང་བཅས་གཞི་དང་བཅས། །ཞེས་པས་བསྟན། ཆོས་མངོན་པ་བ་ཐམས་ཅད་མདོ་འཆད་ཅིང་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལས། མདོ་ལས། དགེ་སློང་དག་དུས་ནི་གསུམ་སྟེ། ཞེས་དང་། གཏམ་གྱི་གཞི་ནི་གསུམ་སྟེ། ཞེས་དང་། གང་མངོན་པར་འདུས་བྱས་ཤིང་བསགས་པ་ནི་ངེས་པར་འབྱུང་བའོ། །ཞེས་དང་། གཞི་དང་བཅས་པའི་ཆོས་རྣམས་གང་ཞེ་ན། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་དོ། །ཞེས་པའི་དོན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། འདུས་བྱས་དེ་དག་ཉིད་ལ་དུས་

༄༅། །ཞེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ། ཨདྷྭ་ཞེས་པ་དུས་དང་ལམ་ལ་འཇུག་པ་ལས་ལམ་དང་སྦྱར་ན་གང་ཟག་གྲོང་ཁྱེར་དུ་སོང་བ་དང་འགྲོ་བ་དང་འགྲོ་བར་འགྱུར་བས་ལམ་ཡིན་ལ། དུས་ལ་སྦྱར་ན་དུས་གསུམ་གའི་འདུས་བྱས་འགགས་པ་དང་འགག་པ་དང་འགག་པར་འགྱུར་བས་དུས་ཞེས་སམ། མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཟ་བས་དུས་ཞེས་བྱ། དངོས་སམ་བརྒྱུད་པ་ཅི་རིགས་པའི་སྒོ་ནས་ངག་གི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པས་གཏམ་གྱི་གཞི་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཡང་དེ་དག་ལ་ངེས་པར་འབྱུང་བ་དང་བཅས་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ། འདུས་བྱས་དེ་དག་ལས་འདས་ན་མྱང་འདས་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཞི་དང་བཅས་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ། རྒྱུ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཟག་བཅས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ནི། གང་དག་ཟག་བཅས་ཉེར་ལེན་པའི། །ཕུང་པོའང་དེ་དག་འཐབ་བཅས་ཀྱང་། །སྡུག་བསྔལ་ཀུན་འབྱུང་འཇིག་རྟེན་དང་། །ལྟ་གནས་སྲིད་པའང་དེ་དག་ཡིན། །ཞེས་པས་བསྟན། འདུས་བྱས་དེ་དག་གི་ནང་ནས་གང་ཟག་བཅས་སུ་བཤད་པ་དེ་དག་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོའང་ཡིན་ཏེ། ཉེ་བར་ལེན་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཡིན་ལ། དེ་དང་ལྡན་ཚུལ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་ལྡན་པའི་ཕྱིར། ཚུལ་གསུམ་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། དེ་ལས་འབྱུང་བ་དང་། དེ་ལ་རག་ལས་པ་སྟེ། དཔེར་ན་རྩྭའི་མེ་དང་མེ་ཏོག་འབྱུང་བའི་ཤིང་དང་རྒྱལ་པོའི་མི་བཞིན་ནོ། །ཡང་དེ་དག་ལ་འཐབ་བཅས་ཞེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ། ཉོན་མོངས་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་འཐབ་མོ་ལྟར་རང་གཞན་ལ་གནོད་པས་འཐབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་བཅས་པའོ། །ཡང་སྡུག་བསྔལ་གསུམ་དང་ལྡན་ཞིང་འཕགས་པ་རྣམས་དང་མི་མཐུན་པས་སྡུག་བསྔལ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་

ཧྟེཿ འཕགས་པས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་དོན་དམ་པར་སྡུག་བསྔལ་དུ་གཟིགས་པའི་ཕྱིར། འདི་ལས་སྡུག་བསྔལ་ཀུན་འབྱུང་བས་ཀུན་འབྱུང་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །འཇིག་པ་ལ་བརྟེན་པས་འཇིག་རྟེན་ཞེས་ཀྱང་བྱ་བ་དང་། ལྟ་བས་དམིགས་ནས་རྒྱས་པར་འགྱུར་བས་ལྟ་གནས་ཞེས་ཀྱང་བྱ། ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་རྒྱུ་མཐུན་གྱི་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་ཚུལ་དུ་རྒྱུན་མ་ཆད་པར་སྐྱེ་ཞིང་ཡང་འབྱུང་བས་སྲིད་པ་ཞེས་བྱ་བའང་དེ་དག་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ་བཞི། ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་སོ་སོའི་རང་བཞིན། སྒྲ་འཇུག་པའི་རྒྱུ་མཚན། ཆོས་གསུམ་བསྟན་པའི་དགོས་པ། ཆོས་གསུམ་གྱི་གོ་རིམ་མོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། རྒྱས་པར་བཤད། བསྡུས་ཏེ་བསྟན། དོགས་པ་བཅད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་བཤད། ཚོར་སོགས་གསུམ་གྱི། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་དེ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། བསྟན་པ་དང་། བཤད་པ་དང་། ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་དུ་བཞག་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། གཟུགས་ནི་དབང་པོ་ལྔ་དང་དོན། །ལྔ་དང་རྣམ་རིག་བྱེད་མིན་ཉིད། །ཅེས་པས་བསྟན། གོང་དུ། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ། །ཞེས་བཤད་པའི་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ནི་མིག་སོགས་དབང་པོ་ལྔ་དང་གཟུགས་སོགས་དོན་ལྔ་དང་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མིན་པ་དང་བཅུ་གཅིག་ཉིད་དོ། །ཆོས་དངོས་པོ་མི་འདྲ་བ་བཅུ་གཅིག་པོ་འདི་དག་གཟུགས་ཞེས་གཅིག་ཏུ་མཚོན་པ་ལ་གཟུགས་རུང་གཟུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཞིང་དེའི་དོན་ནི། གནོད་པ་བྱར་རུང་ལ་བྱེད་ལ། དེའི་དོན་ཀྱང་གཞིག་ཅིང་གཞོམ་དུ་རུང་བ་ཡིན་ལ། དེའི་དོན་ཀྱང་གཟུགས་ནང་ཕྲད་པས་སྔ་མ་ལས་མི་འདྲ་བར་འགྱུར་བ་

༄༅། །བསྐྱེད་པའི་གནོད་པ་བྱུར་རུང་བ་ཞིག་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན་གཟུགས་རུང་གི་དོན་ནི་ཐོགས་པ་དང་བཅས་པའོ། །འོན་རྡུལ་ཕྲ་རབ་དག་གཟུགས་རུང་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། རྡུལ་ཕྲ་རབ་ལ་རྫས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་གཉིས་ལས། དང་པོ་འདི་ལ་རྡུལ་རྫས་བརྒྱད་སོགས་ལྷན་ཅིག་པར་མ་ཚོགས་ཀྱང་ཚོགས་ན་གཟུགས་སུ་རུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་གནོད་པ་བྱུར་ཡོད་པས་དེ་གཟུགས་སུ་འདུས་སོ། །འོན་རྫས་ཀྱི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་དེ་གཟུགས་ཡིན་ན་མིག་ཤེས་སོགས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། སྤྱིར་བཏང་ལ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། དབང་པོའི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་བམ་ཡུལ་གྱི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་གཅིག་གིས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེད་པ་ནི་མེད་དོ། །ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྫས་ཀྱི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་འདི་ཕུང་པོར་བསྡུན་གཟུགས་ཕུང་ལས་འོས་མེད། སྐྱེ་མཆེད་དུ་བསྡུ་བའི་ཚེ་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་མི་བསྡུ་སྟེ། དངོས་སུ་རང་འཛིན་མིག་ཤེས་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་མངོན་བཏུས་སུ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་པའི་གཟུགས་ལྔ་གསུངས་པའི་བསྡུས་པ་ལས་གྱུར་པ་ཞེས་པ་དེ་དང་དོན་གཅིག་པས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་པའི་གཟུགས་སུ་བསྡུའོ། །ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་པའི་གཟུགས་ལ་རིག་མིན་གྱི་གཟུགས་ཀྱིས་མ་ཁྱབ་ཅིང་། གཟུགས་ཕུང་ལ་གཟུགས་བཅུ་གཅིག་གིས་མ་ཁྱབ་བོ། །འོན་དེ་རྟག་མི་རྟག་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཁ་ཅིག་གིས་འདི་དུས་འཁོར་ནས་སྟོང་པའི་རྡུལ་འདུས་མ་བྱས་པར་བཤད་པ་དང་དོན་གཅིག་པས་རྟག་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་མོད། དེ་ནི་ཕྱོགས་ཙམ་དུ་མ་ཕྱིན་པའི་གཏམ་དུ་ཟད་དེ། དེ་ལྟར་ན་མུ་སྟེགས་བྱེ་བྲག་པ་སོགས་ཀྱིས་རྡུལ་ཕྲ་རབ་རྟག་པར་ཁས་བླངས་པ་ལ། སློབ་དཔོན་གྱི་དགག་པ་དམིགས་ཕྱུག་པའི་ཕྱོགས་སྔ་མ་རང་ལུགས་སུ་ཁས་བླངས་པ་ཡིན་

ཏེ༔ རྒྱལ་པོ་སྲས་ལས། བྱེ་བྲག་པ་དག་ནི་འདུས་མ་བྱས་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ལ་སོགས་པ་མང་དུ་བརྗོད་དེ་དེ་དག་གི་གཞུང་ལུགས་དགག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འདུས་མ་བྱས་ལ་གསུམ་དུ་གྲངས་ངེས་མཛད་པ་དང་། འགག་པའི་ཕྱིར་ཁྱེད་ཅག་བག་ཡོད་པར་མཛོད་ཅིག །དེས་ན་བྱེ་སྨྲས་སྐབས་འདིར་དེ་མི་རྟག་པ་ཁོ་ནར་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་དེ་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་རྫས་སུ་བཤད་རིགས་པ་ལས་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི་ཟླ་བཅས་རྡུལ་རྫས་བརྒྱད་སོགས་ཀྱི་སྒྲིབ་ཐོགས་དང་བཅས་པའི་བརྟན་ཡོད་ཅིག་ཡིན་ཏེ། བུམ་གཟུགས་ལྟ་བུ་ལ་མཚོན་ན། འདོད་ན་དབང་པོ་མེད་པ་དང་། །སྒྲ་མེད་ཕྲ་རབ་རྡུལ་རྫས་བརྒྱད། །ཅེས་སོགས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། དབང་པོ་ལྔ་བཤད། དོན་ལྔ་བཤད། རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་དག་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་རྟེན། །མིག་ལ་སོགས་གཟུགས་དང་བ་རྣམས། །ཞེས་པས་བསྟན༔ གཟུགས་སོགས་དོན་ལྔ་པོ་དེ་དག་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྟེན་ནི་མིག་དང་ལ་སོགས་པས་རྣ་བ་སྣ་ལྕེ་ལུས་ཏེ་ནང་གི་གཟུགས་དང་བ་རྣམས་ཡིན་ཞིང་། མིག་གི་དབང་པོ་ནས་ལུས་ཀྱི་དབང་པོའི་བར་གྱི་དབང་པོ་སོ་སོའི་དབྱིབས་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཟར་མ་དང་གྲོ་གའི་འཛེར་པ་དང་ཟངས་ཁབ་དང་ཟླ་བ་ཕྱེད་བཀས་དང་བྱ་རེག་འཇམ་གྱི་སྤུ་ལྟ་བུར་ཡོད་དོ། །ཕོ་མོའི་དབང་པོ་གཉིས་ཀྱང་མཐེ་བོའི་ལྟོ་དང་ཇའི་སྦུབས་ལྟ་བུའོ།། གཉིས་པ་དོན་ལྔ་བཤད་པ་ལ་ལྔ་ལས། དང་པོ་གཟུགས་བཤད་པ་ནི། གཟུགས་རྣམ་གཉིས་དང་རྣམ་ཉི་ཤུ། །ཞེས་པས་བསྟན། གཟུགས་ལ་བསྡུས་པའི་དབྱེ་བ་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་རྣམ་པ་གཉིས་དང་རྒྱས་པར་ཕྱེ་ན་རྣམ་

༄༅། །པ་ཉི་ཤུ་སྟེ། སྔོ་སེར་དམར་དང་དཀར་བ་དང་། །སྣང་སྨུན་སྤྲིན་དང་དུ་བ་དང་། །རྡུལ་དང་ཁུག་སྣ་ཉི་མ་དང་། །གྲིབ་མ་རིང་ཐུང་ལྷམ་པ་དང་། །ཟླུམ་པོ་མཐོན་པོ་དམའ་བ་དང་། །ཕྱ་ལེ་ཕྱ་ལེ་མ་ཡིན་པའོ། །དང་པོ་བཅུ་གཉིས་ཁ་དོག་ཡིན། །བཞི་ནི་རྩ་བའི་ཁ་དོག་སྟེ། བརྒྱད་པོ་ཡན་ལག་ཁ་དོག་གོ། །དབྱིབས་ཀྱི་གཟུགས་ནི་ཐ་མ་བརྒྱད། །ཅེས་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སྒྲ་བཤད་པ་ནི། སྒྲ་ནི་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཡོད་དེ། ཞེས་པས་བསྟན། སྒྲ་ཐམས་ཅད་མདོར་བསྡུན་ནི་རྣམ་པ་བརྒྱད་དུ་ཡོད་དེ། ཟིན་པའི་འབྱུང་བ་ལ་བརྟེན་པའི་སྒྲ་སེམས་ཅན་དུ་སྟོན་པ་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་། ཟིན་པའི་འབྱུང་བ་ལ་བརྟེན་པའི་སྒྲ་སེམས་ཅན་དུ་སྟོན་པ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་དང་། ཟིན་པའི་འབྱུང་བ་ལ་བརྟེན་པའི་སྒྲ་སེམས་ཅན་དུ་མི་སྟོན་པ་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་། ཟིན་པའི་འབྱུང་བ་ལ་བརྟེན་པའི་སྒྲ་སེམས་དུ་མི་སྟོན་པ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་དང་། མ་ཟིན་པའི་འབྱུང་བ་ལ་བརྟེན་པའི་སྒྲ་སེམས་ཅན་དུ་སྟོན་པ་ཡིད་དུ་འོང་པ་དང་། མ་ཟིན་པའི་འབྱུང་བ་ལ་བརྟེན་པའི་སྒྲ་སེམས་ཅན་དུ་སྟོན་པ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་དང་། མ་ཟིན་པའི་འབྱུང་བ་ལ་བརྟེན་པའི་སྒྲ་སེམས་ཅན་དུ་མི་སྟོན་པ་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་། མ་ཟིན་པའི་འབྱུང་བ་བརྟེན་པའི་སྒྲ་སེམས་ཅན་དུ་མི་སྟོན་པ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོའི་མཚན་གཞི་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་གླུ་དབྱངས་སྙན་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། སྨྲེ་བའི་སྒྲ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི་ཕྲག་རྡོབ་པ་འཐམ་ཐལ་མོའི་སྒྲ་ལྟ་བུ། བཞི་པ་ནི་ལུས་ཐུག་པའི་སྒྲ་ལྟ་བུ། ལྔ་པ་ནི་སྤྲུལ་པའི་གླུ་སྙན་པ་ལྟ་བུ། དྲུག་པ་ནི་སྤྲུལ་པའི་སྨྲེ་བའི་སྒྲ་ལྟ་བུ། བདུན་པ་ནི་རླུང་གིས་བསྐྱོད་པའི་དྲིལ་བུའི་སྒྲ་ལྟ་བུ། བརྒྱད་པ་ནི་བྲག་རལ་བའི་སྒྲ་

ལྷ་བུའོ། །གསུམ་པ་རོ་བཤད་པ་ནི། རོ་ནི་རྣམ་དྲུག །ཅེས་པས་བསྟན། རོ་ནི་རྣམ་པ་དྲུག་སྟེ། མངར་བ། སྐྱུར་བ། ཁ་བ། ཚ་བ། ལན་ཚྭ་བ། བསྐ་བའོ། །བཞི་པ་དྲི་བཤད་པ་ནི། དྲི་རྣམ་བཞི། །ཞེས་པས་བསྟན། དྲི་ནི་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། དྲི་ཞིམ་པ་དང་། ང་བ་དང་། མཉམ་པ་དང་། མི་མཉམ་པ་རྣམས་སོ། །ལྔ་པ་རེག་བྱ་བཤད་པ་ནི། རེག་བྱ་བཅུ་གཅིག་བདག་ཉིད་དོ། །ཞེས་པས་བསྟན། རེག་བྱ་ནི་རྒྱུས་བསྡུས་པ་འབྱུང་བ་བཞི་དང་༔ འབྲས་བུས་བསྡུས་པ་འཇམ། རྩུབ། ལྕི། ཡང་། གྲང་། བཀྲེས། སྐོམ་པ་སྟེ་བཅུ་གཅིག་པོ་རྣམས་ནི་རེག་བྱ་ཁོ་ནའི་བདག་ཉིད་དོ། །གསུམ་པ་རིག་བྱེད་མིན་པའི་གཟུགས་བཤད་པ་ལ། དངོས་དང་། དེའི་རྒྱུ་འབྱུང་བ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། གཡེངས་དང་སེམས་མེད་པ་ཡི་ཡང་། །དགེ་དང་མི་དགེ་རྗེས་འབྲེལ་གང་། །འབྱུང་བ་ཆེ་རྣམས་རྒྱུར་བྱས་པ། །དེ་ནི་རྣམ་རིག་བྱེད་མིན་བརྗོད། །ཅེས་པས་བསྟན། རང་ཀུན་ནས་སློང་བའི་སེམས་ལས་གཞན་དུ་གཡེངས་པ་དང་། སེམས་མེད་པ་ཡི་སྙོམས་འཇུག་གཉིས་ལ་གནས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་། མ་ཡེངས་པའི་སེམས་དང་བཅས་པའི་རྗེས་སུ་ཡང་འགྲོ་བ་དང་། སེམས་ལྡང་མ་བསྟན་ནི་སྟོབས་ཆུང་བས་ཀུན་སློང་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་ཁོ་ནར་ངེས་ཤིང་འདིས་མིག་ལ་སོགས་པ་སེལ་ལོ། །རྗེས་འབྲེལ་གང་ཞེས་པ་ནི་རང་གཏོང་བྱེད་མ་བྱུང་ན་རྒྱུན་བར་མ་ཆད་དུ་གནས་པས་གཡེངས་པ་ལ་སོགས་པའི་གནས་སྐབས་ནའང་རྒྱུན་མ་ཆད་པའོ། །འདིས་ནི་རིག་བྱེད་ཙམ་དང་ངག་གི་རིག་བྱེད་ལས་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་དོ། །སྡོམ་པའི་ཐོབ་རྒྱུན་ལྷ་བུ་ལ་ནི་སེམས་ཡོད་མེད་ཀྱི་གནས་སྐབས་གཉིས་ཀར་ཡོད་པ་དང་། དགེ་མི

༄༅། །དགེ་དང་རྒྱུན་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཡོད་པས་དེ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་རྒྱུར་བྱས་པའི་རྣམ་རིག་མིན་པའི་གཟུགས་དེ་ནི་གཟུགས་དང་བྱེད་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ཀྱང་རིག་བྱེད་ལྟར་ཀུན་སློང་གཞན་ལ་རྣམ་པར་རིག་པར་བྱེད་པ་མིན་པའི་གཟུགས་སུ་བརྗོད་དེ་སློབ་དཔོན་གྱི་བཞེད་པར་སྣོན་པའོ། །འདིར་སློབ་དཔོན་འདུན་བཟང་གིས། །འདི་ལ་མ་ཚང་བསྟན་བཅོས་འགལ། །ཉམས་དང་དེ་མིན་དེ་ཉིད་ཐལ༔ ༔ཡང་སྣ་ལྷག་བརྗོད་ཁྱད་པར་དུ། །བྱ་བ་ཁྱད་པར་མ་བྱས་སོ། །ཞེས་སྐྱོན་བརྗོད་པར་མཛད་དོ། །གཉིས་པ་དེའི་རྒྱུ་འབྱུང་བ་བཤད་པ་ལ། འབྱུང་བའི་དབྱེ་བ། བྱེད་ལས། མཚན་ཉིད། དོགས་གཅོད་དོ། །དང་པོ་ནི། འབྱུང་བ་དག་ནི་ས་ཁམས་དང་། །ཆུ་དང་མེ་དང་རླུང་ཁམས་རྣམས། །ཞེས་པས་བསྟན། གང་དུ། འབྱུང་བ་ཆེ་རྣམས་རྒྱུར་བྱས་པ། །ཞེས་པའི་འབྱུང་བ་དེ་གང་ཞེ་ན། འབྱུང་བ་དག་ནི་ས་ཁམས་དང་ཆུ་དང་མེ་དང་རླུང་ཁམས་རྣམས་སོ། །དེ་ཡང་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་མི་འབྱུང་མ་སྐྱོང་བ་འབྲས་བུའི་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པར་འབྱུང་བར་བྱེད་པས་འབྱུང་བ་དང་། འབྲས་བུའི་གཟུགས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུར་ཆེ་བའམ་རང་གི་བྱ་བ་ལ་ནུས་ཆེ་བས་ཆེན་པོ་དང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་འབྲས་བུའི་གཟུགས་འཛིན་པས་ཁམས་ཞེས་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། འཛིན་པ་ལ་སོགས་ལས་སུ་གྲུབ། །ཅེས་པས་བསྟན། སས་འབྲས་གཟུགས་འཐུར་དུ་མི་ལྷུང་བར་འཛིན་པ་དང་། ལ་སོགས་པ་ཆུས་མི་འགྲེས་པར་སྡུད་པ་དང་། མེས་མ་རུལ་མ་སྨུགས་པར་སྨིན་པ་དང་། རླུང་གིས་གོང་ནས་གོང་དུ་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་དག་ལས་སུ་གྲུབ་བོ། །གསུམ་པ་མཚན་ཉིད་ནི། སྲ་གཤེར་དྲོ་ཉིད་གཡོ་བ་རྣམས།།

ཞེས་པས་བསྟན། ས་ནི་སྲ་ཞིང་འཐས་པ་དང་། ཆུ་ནི་གཤེར་ཞིང་བརླན་པ་དང༌། མེ་ནི་ཚ་ཞིང་སྲེག་པའམ་དྲོ་བ་ཉིད་དང་། རླུང་ནི་རྒྱུན་ཡུལ་གཞན་དང་གཞན་དུ་གཡོ་བ་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་དེ་དང་དེ་དག་གི་ཁམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་དོགས་གཅོད་ནི། འཇིག་རྟེན་གྱི་ནི་ཐ་སྙད་དུ། །ཁ་དོག་དབྱིབས་ལ་ས་ཞེས་བརྗོད། །ཆུ་མེ་ཡང་དེ་རླུང་ཚོགས་ཁམས། །ཉིད་ཡིན་དེ་དང་འདྲ་བའང་ཡིན། །ཞེས་པས་བསྟན། འོ་ན་ས་དང་སའི་ཁམས་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། སའི་ཁམས་སོགས་ལ་ནི་གོང་གི་མཚན་ཉིད་རྣམས་ཚང་དགོས་ལ་ས་སོགས་ལ་ནི་དེ་མི་དགོས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ནི་ཐ་སྙད་དུ་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ལ་ས་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་ས་སེར་པོ་གྲུ་བཞི་ཞེས་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཆུ་མེ་ཡང་ངོ་སྔོ་ཆུ་དཀར་པོ་ཟླུམ་པོ་དང་མེ་དམར་པོ་གྲུ་གསུམ་ཞེས་བརྗོད་ཅིང་རླུང་གི་ཚོགས་ནི་འཇིག་རྟེན་ནའང་རླུང་གི་ཁམས་ཉིད་ཡིན་པའམ། ཡང་ན་ས་སོགས་དེ་དང་འདྲ་བར་དེའི་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ལ་བརྗོད་པའང་ཡིན་ཏེ། རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་སྔོན་པོ་གཞུའི་དབྱིབས་ཅན་ཞེས་བརྗོད་ཅིང་ཕྱི་མ་འདི་བསྟན་བཅོས་དང་མི་མཐུན་པར་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་དུ་བཞག་ཚུལ་ནི། དབང་དོན་དེ་དག་ཁོ་ན་ལ། །སྐྱེ་མཆེད་དང་ནི་ཁམས་བཅུར་འདོད། །ཅེས་པས་བསྟན། སློབ་དཔོན་ནི་ཚིག་ཟེར་ཡང་བ་ལ་མཁས་ཤིང་གཞུང་ཚིག་ཚེགས་ཆུང་བར་མཛད་པས་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དེ་ཉིད་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་དུ་རྟོན་ཏེ་དབང་པོ་ལྔ་དང་དོན་ལྔ་དེ་དག་ཁོ་ན་ལ་ཞེས་པའི་ངེས་བཟུང་གི་ཚིག་འདིས་རིག་མིན་གྱི་གཟུགས་མ་གཏོགས་པར་བསྟན་ནས། སྐྱེ་མཆེད་འཛོག་པའི་ཚེ་གཟུགས་ཅན་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་

༄༅། །བཅུ་དང་ནི་ཁམས་འཇོག་པའི་ཚེ་གཟུགས་ཅན་གྱི་ཁམས་བཅུར་འདོད་དོ། །གཉིས་པ་ཚོར་སོགས་གསུམ་གྱི་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་བཤད་པ་ལ་བཞི། ཚོར་བ། འདུ་ཤེས། འདུ་བྱེད། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང་ཁམས་སུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཚོར་བ་མྱོང་བའོ། །ཞེས་པས་བསྟན། ཚོར་བའི་ཕུང་པོའི་ངོ་བོ་ནི་ཕན་གནོད་རྗེས་སུ་འདུག་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྙོལ་ནས་གསལ་བར་ཉམས་སུ་མྱོང་བའོ། །དབྱེ་ན། མིག་གི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་ལས་བྱུང་བ་ནས་ཡིད་ཀྱི་འདུས་རེག་ལས་བྱུང་བའི་ཚོར་བའི་བར་དྲུག་གམ། ཡང་ན་བདེ་སྡུག་བཏང་སྙོམས་ཡིད་བདེ་ཡིད་མི་བདེ་རྣམས་སུ་ཡོད། གཉིས་པ་ནི། འདུ་ཤེས་ནི་མཚན་མར་འཛིན་པའི་བདག་ཉིད་དོ། །ཞེས་པས་བསྟན། འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོའི་ངོ་བོ་ནི་དམིགས་པ་ཡུལ་དྲུག་གང་རུང་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་འདི་ནི་སྔོན་པོ་དང་སེར་པོའོ་ཞེས་ཡུལ་གྱི་སྤྱི་རིས་སོ་སོར་ཕྱེ་ནས་མཚན་མར་འཛིན་པའི་བདག་ཉིད་དོ། །དབྱེ་ན་མིག་གི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་ལས་བྱུང་བའི་འདུ་ཤེས་སོགས་དྲུག་གོ། །གསུམ་པ་ནི། འདུ་བྱེད་ཕུང་པོ་བཞི་ལས་གཞན། །ཞེས་པས་བསྟན། འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོའི་ངོ་བོ་ནི་སྔར་གྱི་ཕུང་པོ་གསུམ་དང་འཆད་འགྱུར་གྱི་རྣམ་ཤེས་ཏེ་བཞི་ལས་གཞན་པའི་འདུས་བྱས་སོ། །འདིར་མི་ལྡན་པའི་འདུ་བྱེད་ཀྱང་རྗེས་སུ་འདོད་ལ། འདུས་བྱས་ཞེས་སྨོས་པས་འདུས་མ་བྱས་སེལ་ལོ། །དབྱེ་བ་ནི། མཚུངས་ལྡན་སེམས་བྱུང་དང་མི་ལྡན་འདུ་བྱེད་གཉིས་ཡིན་ལ། རྒྱས་པར་སེམས་བྱུང་བདུན་ཅུ་རྩ་གསུམ་དང་མི་ལྡན་འདུ་བྱེད་དངོས་བཅུ་བཞི་ཆ་མཐུན་དང་བཅས་པ་དང་གནས་བཅུ་བསྟན་པ་ལས་བདུན་བརྒྱ་ཡང་རྣམ་པར་བཞག་གོ། །བཞི་པ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང་ཁམས་སུ་བསྟན་པ་ནི།

དེ་གསུམ་རྣམ་རིག་བྱེད་མིན་དང་། །འདུས་མ་བྱས་རྣམས་བཅས་པ་ནི། །ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཁམས་ཞེས་བྱ། །ཞེས་པས་བསྟན། ཚོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་དང་འདུ་བྱེད་དེ་གསུམ་དང་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མིན་པའི་གཟུགས་དང་འདུས་མ་བྱས་གསུམ་པོ་རྣམས་དང་བཅས་པ་ནི་སྐྱེ་མཆེད་འཇོག་པ་ན་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང་ཁམས་འཇོག་པ་ན་ཆོས་ཀྱི་ཁམས་ཞེས་བྱའོ། །གསུམ་པ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་བཤད་པ་ལ། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ། སྐྱེ་མཆེད་དུ་བཞག་པ། ཁམས་སུ་བཞག་པ། ཡིད་ཀྱི་ཁམས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་ཤེས་སོ་སོར་རྣམ་རིག་པ། །ཞེས་པས་བསྟན། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོའི་ངོ་བོ་ནི་དམིགས་པ་ཡུལ་དང་རྣམ་པ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་དོན་ཙམ་སོ་སོར་རྣམ་པར་རིག་པའོ། །རང་སྟོབས་དང་རིག་པ་ཞེས་པས་སེམས་བྱུང་དང་ཤེས་བྱའི་གཞི་གཞན་གསུམ་སེལ་ལོ། །དབྱེ་བ་ལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སོགས་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་དུ་མར་ཡོད་ཀྱང་། འདི་པའི་ལུགས་ལ་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་ནས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་བར་དྲུག་པོ་ཁོ་ནར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། ཡིད་ཀྱི་སྐྱེད་མཆེད་ཀྱང་དེ་ཡིན། །ཞེས་པས་བསྟན། སྐྱེ་མཆེད་དུ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ན་ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱང་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་དྲུག་པོ་དེ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། ཁམས་བདུན་དག་ཏུ་འང་འདོད་པ་སྟེ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་དྲུག་དང་ཡིད། །ཅེས་པས་བསྟན། རྣམ་ཤེས་ཉིད་ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་བཞག་པར་མ་ཟད་སེམས་ཁམས་བདུན་པོ་དག་ཏུ་འང་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། མིག་ནས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བར་གྱི་ཁམས་དྲུག་དང་ཡིད་ཀྱི་ཁམས་རྣམས་སུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ཡིད་ཀྱི་ཁམས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ། མཚན་གཞི་ངོས་བཟུང་

༄༅། །ཁ་དང་། དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་དོ། །དང་པོ་ནི། དྲུག་པོ་འདུས་མ་ཐག་པ་ཡི། །རྣམ་ཤེས་གང་ཡིན་དེ་ཡིད་དོ། །ཞེས་པས་བསྟན། རྣམ་ཤེས་ཚོགས་དྲུག་ལས་གཞན་པའི་ཡིད་ཀྱི་ཁམས་དེ་གང་ཞེ་ན། དེ་ནི་འགའ་ཡང་མེད་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་དྲུག་པོ་དེ་དག་ཉིད་ལས་ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པའི་འདས་མ་ཐག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཕྱི་མའི་རྟེན་བྱེད་པས་ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དམ་ཡིད་ཀྱི་ཁམས་ཞེས་བྱ་བ་ཉིད་དོ། །དྲུག་པོ་ཞེས་སྨོས་པས་རྣམ་ཤེས་དྲུག་ག་ལ་ཡོད་པར་བསྟན་ཞིང་། འདས་ཞེས་སྨོས་པས་རྣམ་ཤེས་ད་ལྟ་བ་དང་ཁྱད་འབྱེད་དེ། ད་ལྟ་བ་ལ་རྣམ་ཤེས་དང་འདས་པ་ལ་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོའམ་ཡིད་ཀྱི་ཁམས་ཞེས་བསྟན་པ་དང་། འདས་མ་ཐག་པ་ཞེས་སྨོས་པས་འདས་ནས་རིང་པོར་མ་ལོན་པའི་ཡིད་ཡིན་པར་བསྟན་ཏོ། །འདིར་ཡིད་ཁམས་འདས་མ་ཐག་པར་བཤད་པ་ནི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རང་ཉིད་ལ་བལྟོས་ནས་ཡིན་གྱི་དེ་ལ་ངེས་ཁྱབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་པོ་རེ་རེ་ལ་འང་དུས་གསུམ་གསུམ་དུ་ཡོད་པར་རང་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ཡིད་ཀྱི་ཁམས་འདས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པར་འགྱུར་གྱི་མ་འོངས་པ་དང་ད་ལྟར་བྱུང་བ་ཡིན་པར་ནི་མི་འགྱུར་བ་ཞིག་ན་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་པོ་དག་ནི་དུས་གསུམ་པ་ཡིན་པར་ཡང་འདོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དྲུག་པའི་རྟེན་ནི་རབ་བསྒྲུབ་ཕྱིར། ཁམས་ནི་བཅོ་བརྒྱད་དག་ཏུ་འདོད། །ཅེས་པས་བསྟན། འོ་ན་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་དྲུག་དང་ཡིད་ཀྱི་ཁམས་ཕན་ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་བསྡུས་པས་ཛས་སུ་ན་ཁམས་བཅུ་བདུན་ནམ་བཅུ་གཉིས་སུ་འགྱུར་ཞེ་

ན༔ རྫས་སུ་ན་དེར་འགྱུར་ཀྱང་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་ན་དེ་ལྟ་མི་འགྱུར་ཏེ། རྣམ་ཤེས་ལྔ་ལ་རྟེན་བདག་རྐྱེན་རེ་རེ་ཡོད་པ་ལྟར་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ལའང་རྟེན་བདག་རྐྱེན་དགོས་ཤིང་དྲུག་པ་ཡིད་ཤེས་ལ་རྟེན་གཞན་མེད་པས་དེའི་རྟེན་བདག་རྐྱེན་ནི་རབ་ཏུ་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རྣམ་ཤེས་དྲུག་ལ་འདས་ད་ལྟར་གྱི་ཆ་གཉིས་ཕྱེ་ནས་འདས་པའི་ཆ་ལ་ཡིད་ཁམས་ཞེས་བཞག་ནས་རྟེན་དབང་པོ་དྲུག་བརྟེན་པ་རྣམ་ཤེས་དྲུག་དམིགས་པ་ཡུལ་དྲུག་སྟེ་ཁམས་ནི་བཅོ་བརྒྱད་དག་ཏུ་འདོད་དོ། །གཉིས་པ་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པ་ལ། བསྡུ་བ་དངོས་དང་། བསྡུ་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཕུང་པོ་དང་ནི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། ཁམས་གཅིག་གིས་ནི་ཐམས་ཅད་བསྡུས། ཞེས་པས་བསྟན། ཕུང་ཁམས་སྐྱེད་མཆེད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ་དག་ལས་ཀྱང་མདོར་བསྡུས་པ་ཇི་ལྟར་ཡོད་སྙམ་ན། ཡོད་དེ། གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོས་ནི་གཟུགས་ཅན་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་དང་གཟུགས་ཅན་གྱི་ཁམས་བཅུ་དང་རིག་མིན་གྱི་གཟུགས་བསྡུས་ལ། དང་ནི་ཚིག་ཕྲད་དོ། །ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱིས་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཕུང་པོ་དང་སེམས་ཁམས་བདུན་བསྡུས། ཆོས་ཀྱི་ཁམས་གཅིག་གིས་ནི་ཚོར་བ་འདུ་ཤེས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་བསྡུས་ལ། རིག་བྱེད་མིན་པའང་བསྡུས་པས་སྡུད་བྱེད་གསུམ་གྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བསྡུས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཏེ། །གཞན་གྱི་དངོས་དང་མི་ལྡན་ཕྱིར། །ཞེས་པས་བསྟན། ཅི་བསྡུས་པ་དེ་དག་བྱས་མི་རྟག་ལྟར་རང་གིས་རང་བསྡུས་པའི་སྡུ་བ་མཚན་ཉིད་པའམ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྡུ་དངོས་བཞིས་འཁོར་རྣམ་བཞི་བསྡུས་པ་ལྟར་གཞན་གྱིས་གཞན་བསྡུས་པའི་སྡུ་བ་བཏགས་པ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། བཏགས་པ་བ་མ་ཡིན་གྱི། རང་གིས་རང་

༄༅། །བརྫུས་པའི་རྫུབ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ཏེ། བརྫུ་བྱ་དེ་དག་རྫུ་བྱེད་དེ་དག་གི་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བརྫུས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བརྫུ་བྱ་དེ་དག་རྫུ་བྱེད་རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ཡིན་གྱི་གཞན་གྱི་དངོས་པོའི་མཚན་ཉིད་དང་མི་ལྡན་པའི་ཕྱིར། གཞན་གྱིས་བརྫུས་པ་ནི་རེས་འགའ་བ་ཡིན་པས་བརྫུས་པ་བརྫར་བཏགས་པའོ། །གསུམ་པ་དོགས་གཅོད་ནི། མིག་ལ་སོགས་པ་གཉིས་མོད་ཀྱི། །རིགས་དང་སྤྱོད་ཡུལ་རྣམ་པར་ཤེས། །འདྲ་བའི་ཕྱིར་ན་ཁམས་གཅིག་ཉིད། །མཛེས་བྱའི་ཕྱིར་ན་གཉིས་བྱུང་ངོ་། །ཞེས་པས་བསྟན། འོ་ན་མིག་སོགས་གསུམ་ལ་གཉིས་གཉིས་ཡོད་པས་ཁམས་ཉེར་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མིག་ལ་སོགས་པ་ལ་གཉིས་གཉིས་ཡོད་མོད་ཀྱི། གཉིས་ཀ་ཡང་མིག་ཙམ་དུ་རིགས་གཅིག་པ་དང་། སྤྱོད་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་སུ་འདྲ་བའི་ཕྱིར་དང་། བརྟེན་པ་གཟུགས་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཅིག་སྐྱེད་པར་འདྲ་བའི་ཕྱིར་ན་ཁམས་གཅིག་ཉིད་དུ་གྲུབ་བོ༔ ༔སོགས་སྒྲས་ནི་རྣ་བ་དང་སྣ་ལའང་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་པའོ། །འོ་ན་གཉིས་བྱུང་བ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་རྟེན་མཛེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ན་གཉིས་སུ་བྱུང་ངོ་། །འོ་ན་འུག་པ་སོགས་ལ་མིག་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་མི་མཛེས་པ་ཅི་ཞེ་ན། དེ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་མི་མཛེས་པ་ཡིན་གྱི་མིག་གཉིས་ཡོད་པས་མི་མཛེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གཅིག་ལས་མེད་ན་དེ་བས་ཀྱང་མི་མཛེས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་གཉིས་ཁོ་ན་མཛེས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་སྒྲ་འཇུག་པའི་དོན་ནི། སྤུངས་དང་སྐྱེ་སྒོ་རིགས་ཀྱི་དོན། །ཕུང་པོ་སྐྱེ་མཆེད་ཁམས་རྣམས་ཡིན། །ཞེས་པས་བསྟན། མདོ་ལས། གཟུགས་གང་ཅི་ཡང་རུང་འདས་པའམ་མ་འོངས་པའམ་ད་ལྟར་

བྱུང་བའམ་ནང་གིའམ་ཕྱིའི་འམ་རགས་པའམ་ཕྲ་བའམ་ངན་པའམ་གྱ་ནོམ་པའམ་ཐག་རིང་པོ་ན་ཡོད་པ་གང་ཡིན་པའམ་ཉེ་བ་ན་ཡོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་ཏེ་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོའོ་ཞེས་བྱ་བའི་གྲངས་སུ་འགྲོའོ། །ཞེས་པ་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བར་དུའང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རིས་མཐུན་དུ་མ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་སྤུངས་པ་དང་། སེམས་སེམས་བྱུང་སྐྱེ་ཞིང་མཆེད་པའི་སྒོར་གྱུར་པ་དང་། རང་རིགས་ཕྱི་མའི་འབྱུང་ཁུངས་རྣམས་ཀྱི་དོན་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཕུང་པོ་དང་སྐྱེ་མཆེད་དང་ཁམས་རྣམས་ཀྱི་སྒྲ་དོན་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་འདུས་མ་བྱས་ཁམས་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འདུས་མ་བྱས་ལ་རིས་འདྲ་མེད་ཀྱང་དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་སེམས་སེམས་བྱུང་གི་འབྱུང་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཁམས་སུ་འཇོག་གོ། །གསུམ་པ་ཆོས་གསུམ་བསྟན་པའི་དགོས་པ་ལ། དངོས་དང་། ཚོར་འདུ་ལོགས་སུ་བསྟན་པའི་དགོས་པ། འདུས་མ་བྱས་ཕུང་པོར་མི་སྟོན་པའི་དགོས་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྨོངས་དབང་འདོད་རྣམ་གསུམ་གྱི་ཕྱིར། །ཕུང་པོ་ལ་སོགས་གསུམ་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་པས་བསྟན། ཅིའི་ཕྱིར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཕུང་སྐྱེ་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཆོས་སྟོན་པར་མཛད་ཅེ་ན། སེམས་བྱུང་དང་གཟུགས་དང་གཟུགས་སེམས་གཉིས་ཀ་ལ་རིལ་པོའི་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་རྨོངས་པ་རྣམ་པ་གསུམ་དང་། དབང་པོ་རྣོན་པོ་དང་འབྲིང་དང་ཆུང་ངུའི་བྱེ་བྲག་གིས་དབང་པོ་རྣམ་པ་གསུམ་དང་། ཚིག་བསྡུས་པ་དང་འབྲིང་དང་རྒྱས་པ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་འདོད་པ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་ཕྱིར་ཕུང་པོ་དང་ལ་སོགས་པ་སྐྱེ་མཆེད་དང་ཁམས་གསུམ་དུ་བསྟན་ཏོ། །གཉིས་པ་ནི། རྩོད་པའི་རྩ་བར་གྱུར་པ་དང་། །འཁོར་

༄༅། །བའི་རྒྱུ་ཕྱིར་རིམ་རྒྱུའི་ཕྱིར། །སེམས་བྱུང་རྣམས་ལས་ཚོར་བ་དང་། །འདུ་ཤེས་ལོགས་ཤིག་ཕུང་པོར་བཞག །ཅེས་པས་བསྟན། ཅིའི་ཕྱིར་སེམས་བྱུང་རྣམས་ལས་ཚོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་གཉིས་ལོགས་ཤིག་ཏུ་ཕུང་པོར་བཞག་ཅེ་ན། དེ་ནི་ཁྱིམ་པ་དང་རབ་བྱུང་གཉིས་ཀྱི་རྩོད་པའི་རྩ་བར་གྱུར་པས་བཞག་སྟེ། ཁྱིམ་པ་རྣམས་ནི་ཆུ་ཞིང་སོགས་ལ་རྩོད་པས་རྩོད་པ་དེའི་རྩ་བ་ནི་ཚོར་བ་ཡིན་པ་དང་། ཚོར་བ་བདེ་བར་རང་བདེ་བ་དང་གཞན་སྡུག་བསྔལ་བར་འདོད་ནས་རྩོད་ལ། རབ་བྱུང་ནི་རང་གཞན་གྱི་ལྟ་བ་བཟང་ངན་འདུ་ཤེས་ནས་སྒྲུབ་ཅིང་སུན་འབྱིན་པས་རྩོད་པ་དེའི་རྩ་བ་ནི་འདུ་ཤེས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་དེར་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། ཡང་འཁོར་བའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོའང་ཡིན་པས་དེར་བཞག་སྟེ། ཚོར་བ་ལ་ཞེན་ཅིང་འདུ་ཤེས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གིས་བདག་མེད་སོགས་ལ་བདག་ཏུ་ལྟ་བའམ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞིའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་མང་པོའི་རྐྱེན་བྱེད་པས་འཁོར་བར་འཁོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། དེས་ན་འདི་གཉིས་ཉེས་པའི་རྩ་བ་ཡིན་པས་སྤང་དགོས་ཞེས་པའི་ཐ་ཚིག་གོ། ཡང་ན་ཕུང་པོ་ལྔའི་གོ་རིམ་སྟོན་པའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་སེམས་བྱུང་རྣམས་ལས་ཚོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་གཉིས་ལོགས་ཤིག་ཏུ་ཕུང་པོར་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་འདུས་མ་བྱས་ཕུང་པོར་མི་སྟོན་པའི་དགོས་པ་ནི། ཕུང་པོ་དག་ཏུ་འདུག་མ་བྱས། །དོན་དུ་མི་རུང་ཕྱིར་མ་བཤད། །ཅེས་པས་བསྟན། ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་དུ་འདུས་མ་བྱས་བཞག་ལ་ཕུང་པོ་དག་ཏུ་མ་བཞག་པ་ཅི་ཞེ་ན། ཕུང་པོ་དག་ཏུ་འདུས་མ་བྱས་མ་བཤད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། གཞིག་ཅིང་གཞོམ་རུང་སོགས་མེད་པས་ཕུང་པོའི་དོན་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་དང་། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་

ཕུང་པོ་ཞེས་འོགས་སུ་མི་རུང་སྟེ། དེ་ལ་དུ་མ་སྤུངས་པ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཕུང་པོར་མ་བཤད་དོ། །རྫས་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱང་ཕུང་པོར་བཞག་པ་ལ་སྐྱོན་མི་འཇུག་སྟེ། རང་འགྲེལ་ལས། གལ་ཏེ་སྤུངས་པའི་དོན་ཕུང་པོའི་དོན་ཡིན་ན་ཕུང་པོ་རྣམས་བཏགས་པའི་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། རྫས་དུ་མ་འདུས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྤུངས་པ་དང་གང་ཟག་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། རྫས་ཀྱི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་གཅིག་པུའང་ཕུང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། དེ་ལྟ་ན་གཅིག་པུ་ལ་སྤུངས་པ་ཉིད་མེད་པས་སྤུངས་པའི་དོན་ནི་ཕུང་པོའི་དོན་ཏོ་ཞེས་བརྗོད་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་བཤད་པས་ཕུང་པོ་ཡིན་ན་དུ་མ་སྤུངས་པས་མ་ཁྱབ་ཅིང་ཕུང་པོ་ཡིན་ན་དུ་མ་སྤུངས་པའི་དོན་དུ་རུང་བས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ཆོས་གསུམ་གྱི་གོ་རིམ་བསྟན་པ་ལ། ཕུང་པོ་ལྔའི་གོ་རིམ། དབང་པོ་དྲུག་གི་གོ་རིམ། འཕྲོས་དོན་དོགས་གཅོད་དོ། །དང་པོ་ནི། རིམ་ནི་རགས་དང་ཀུན་ཉོན་མོངས། །སྣོད་སོགས་དོན་ཁམས་ཇི་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པས་བསྟན༔ ཕུང་པོ་ལྔའི་གོ་རིམ་ནི་རགས་རིམ་དང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་དང་སྣོད་ལ་སོགས་པའི་རིམ་པ་དང་འདོད་པ་སོགས་དོན་ཁམས་གསུམ་གྱི་གོ་རིམ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དེ་རྣམས་རིམ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །དེའང་གཟུགས་ནི་ཐོགས་པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་ཀུན་ལས་རགས་པས་དང་པོར་བསྟན་པ་དང་དེ་ནས་ཚོར་བ་རྒྱུའི་རགས་པ་དང་དེ་ནས་འདུ་ཤེས་ཀྱང་ཕྱི་མ་གཉིས་ལས་རགས་ཏེ་མཚན་མ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པས་ཤེས་སླ་བ་དང་དེ་ནས་འདུ་བྱེད་ཀྱང་བདེ་བར་འགྱུར་བར་བྱ་སྡུག་བསྔལ་བར་འགྱུར་བར་མི་བྱའོ་ཞེས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་དང་རྣམ་ཤེས་ནི་དམིགས་ཙམ་ཡིན་པས་ཐམས་ཅད་ལས་ཕྲ་བས་གདུལ་

༄༅། །བྱ་བ་རིགས་པ་མཐའ་ཡས་བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ཆགས་པ་སོགས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་མི་འཐད་དོ། །བརྟེན་པ་ཡང་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ཡིན་ནི་མི་བའི་གཟུགས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་གྱིས་འབྱུང་ཞིང་དེ་ཚོར་བ་བདེ་བ་འདོད་པ་དང་དེ་འདུ་ཤེས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་དང་དེ་འདུ་བྱེད་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དབང་གིས་ཡིན་པ་དང་དེས་རྣམ་ཤེས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པ་པོར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་སྔོན་དང་སོགས་པ་ཟས་དང་ཚོད་མ་དང་བྱན་པོ་དང་ཟ་བ་པོ་རྣམས་དང་ཆོས་མཐུན་པས་གཟུགས་སྔོན་དང་ཆོས་མཚུངས་པ་ནས་རྣམ་ཤེས་ཟ་བ་པོ་དང་ཆོས་མཐུན་པའི་བར་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཡང་འདོད་པ་དང་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་དང་པོ་གསུམ་དང་སྲིད་རྩེ་སྟེ་ཁམས་གསུམ་གྱི་གོ་རིམ་དང་སྦྱར་ནས་བསྟན་པའང་ཡིན་ཏེ། འདོད་པ་གཟུགས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་དང་སྦྱར་བ་ནས་སྲིད་རྩེ་འདུ་བྱེད་ཀྱིས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་བར་དུ་སྦྱར་ཞིང་རྣམ་ཤེས་ནི་དེ་ཐམས་ཅད་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་པས་ཐ་མར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཞིང་དང་སྤྲུ་གུའི་རིམ་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། ད་ལྟའི་དོན་ཕྱིར་དང་པོ་ལྔ། །འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་དོན་ཕྱིར་བཞི། །གཞན་ནི་ཆེས་རིང་མྱུར་འཇུག་ཕྱིར། །ཡང་ན་ཇི་ལྟར་གནས་བཞིན་རིམ།། ཞེས་པས་བསྟན། ད་ལྟ་བའི་དོན་འཛིན་པས་རྟོགས་སླ་བའི་ཕྱིར་དང་པོར་མིག་སོགས་གཟུགས་ཅན་ལྔ་བསྟན་ལ་ཡིད་ནི་ཡུལ་དུས་གསུམ་པ་དང་དུས་ཀྱིས་མ་བསྡུས་པ་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཀྱང་ཡིན་པས་རྟོགས་དཀའ་བའི་ཕྱིར་ཐ་མར་བཤད་དེ་དཔེར་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །དང་པོ་དེ་དག་ལས་མིག་ནས་ལྕེའི་བར་ནི་འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པའི་དོན་འབྲས་གཟུགས་ཁོ་ནའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བཞི་

པོད་དང་པོར་བསྟན་ལ། ལུས་ནི་དེ་ལྟར་མ་ངེས་ཏེ། འབྱུང་བ་དང་འབྱུང་གྱུར་གཉིས་ཀའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པོ་ལས་ཀྱང་གཞན་མིག་རྣ་གཉིས་ནི་སྣ་ལྕེ་གཉིས་ལས་དང་པོར་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། མིག་རྣ་གཉིས་པོ་ཡུལ་དང་མ་ཕྲད་པར་འཛིན་པས་རྒྱང་རིང་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་གཉིས་ལས་ཀྱང་མིག་ནི་ཆེས་རྒྱང་རིང་བ་ལ་འཇུག་པས་སྔར་སྨོས་ཏེ་ཆུ་ཀླུང་གི་གཟུགས་རྒྱང་རིང་པོ་ནས་མཐོང་ཡང་དེའི་སྒྲ་མི་ཐོས་པའི་ཕྱིར༔ སྣ་ལྕེ་ནི་ཉེ་བ་ལ་འཇུག་ཀྱང་ལྕེ་བས་སྣ་ཡུལ་ལ་མྱུར་བར་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དང་པོར་བཤད་དེ་ལྕེས་ཟས་ཀྱི་རོ་མ་མྱོང་བར་སྣས་དེའི་དྲི་ཚོར་བ་བཞིན་ནོ། །ཡང་ན་དབང་པོ་རྟེན་ཇི་ལྟར་མཐོ་བར་གནས་པ་བཞིན་རིམ་པར་བསྟན་ཅིང་ཡིད་ནི་དེ་དག་ལ་བརྟེན་པ་དང་ཡུལ་ན་མི་གནས་པས་ཐ་མར་བསྟན་ལ། དེ་ལྟར་ཡུལ་ཅན་དབང་པོ་དྲུག་གི་གོ་རིམ་གྲུབ་པས་ཡུལ་དང་རྣམ་ཤེས་དྲུག་གི་གོ་རིམ་ཡང་གྲུབ་སྟེ། དཔེར་ན་རྒྱལ་པོ་དྲུག་གི་གྲལ་རིམ་གྲུབ་པ་ན་བཙུན་མོ་དང་རྒྱལ་བུའི་རིམ་པའང་གྲུབ་པ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་འཕྲོས་དོན་དོགས་གཅོད་ནི། ཕྱེ་བྲག་དོན་དང་གཙོ་བོའི་ཕྱིར། །ཆོས་མང་བ་དང་མཆོག་བསྡུས་ཕྱིར། །གཅིག་ནི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང༔ ༔གཅིག་ནི་ཆོས་ཞེས་བྱ་བར་བརྗོད། །ཅེས་པས་བསྟན། སྐྱེ་མཆེད་དང་པོ་བཅུ་ཀ་གཟུགས་ཡིན་བཞིན་དུ་མིག་གི་ཡུལ་ཁོ་ན་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་བརྗོད་པ་དང་བཅུ་གཉིས་པོ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ན་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་གཅིག་པུ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཅེས་བརྗོད་ཅེ་ན། དང་པོའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། མིང་གཞན་མེད་པའི་མིག་ཡུལ་དེ་གཟུགས་ཞེས་པའི་སྤྱི་སྒྲས་བྱེ་བྲག་ཏུ་རྟོགས་པའི་དོན་གྱི་ཆེད་དང་འདི་ནི་འདིའོ་ཞེས་བསྟན་

༄༅། །ད་ཡོད་པས་འཇིག་རྟེན་ན་འང་དེ་གཟུགས་སུ་གྲགས་པ་དང་། གཞན་དག་ནི་གཟུགས་ནི་རྣམ་པ་ཉི་ཤུས་རིགས་པ་དང་། ཤའི་སྤྱན་དང་ལྷའི་དང་འཕགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན་པ་དང་བསྟན་ཐོགས་དང་བཅས་པས་གཟུགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། །གཉིས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ་ཕུང་པོ་བར་པ་གསུམ་རྣམ་རིག་མིན་པ་དང་འདུས་མ་བྱས་ཏེ་ཆོས་མང་བའང་ཡིད་ཀྱི་ཡུལ་གྱིས་བསྡུས་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་མཆོག་སྨྲ་ངན་ལས་འདས་པ་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་འདིར་བསྡུས་པའི་ཕྱིར། གོ་རིམ་བཞིན་མིག་གི་ཡུལ་གཅིག་པུ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང་ཡིད་ཀྱི་ཡུལ་གཅིག་པུ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཅེས་བྱ་བར་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ཆོས་གསུམ་གྱིས་ཐམས་ཅད་བསྡུས་པར་བསྟན་པ་ལ། ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བསྡུ་བ། ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་གཞན་བསྡུ་བ། ཞར་ལ་ཁམས་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ། དངོས་དང་། ཆོས་ཕུང་གི་ཚད་དོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་དག །གང་རྣམས་ཐུབ་པས་གསུངས་དེ་དག །ཚིག་གམ་མིང་ཡིན་དེ་དག་ནི། །གཟུགས་དང་འདུ་བྱེད་དག་ཏུ་འདུས། །ཞེས་པས་བསྟན། མདོ་ལས། ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་དག་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་གང་དུ་འདུས་ཤེ་ན། ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་དག་གང་རྣམས་ཐུབ་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་དེ་དག་ནི་མདོ་སྡེ་པ་ལྟར་ན་ཚིག་གམ་སྒྲ་ཡིན་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་ལྟར་ན་ཡིད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་མིང་གི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་དེ་དག་ནི་རིམ་བཞིན་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་དག་ཏུ་འདུས་སོ་ཞེས་འདོད་དོ། །གཉིས་པ་ཆོས་ཕུང་གི་ཚད་ལ། གཞན་ལུགས་དགག རང་ལུགས་

བཞག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་བསྟན་བཅོས་ཚད་ཅེས་ཟེར། །ཕུང་པོ་ལ་སོགས་གཏམ་རེ་ཡིན། །ཞེས་པས་བསྟན། ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་རེ་རེའི་ཚད་ཀྱང་ཇི་ཙམ་ཞེ་ན།་ སྡེ་བ་ཁ་ཅིག་ཤཱ་རིའི་བུས་མཛད་པའི་བསྟན་བཅོས་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཤ་ལོ་ཀ་དྲུག་སྟོང་ཡོད་པ་དང་ཚད་མཉམ་མོ་ཞེས་ཟེར། ཡང་སྡེ་པ་གཞན་དག་ནི་ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ལ་སོགས་པའི་གཏམ་རྒྱུད་རེ་རེ་རྫོགས་པར་སྟོན་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་རེ་རེའི་ཚད་ཡིན་གྱི་ཚིག་བཅད་ཀྱི་གྲངས་ངེས་ནི་མེད་དོ་ཞེས་འདོད། གཉིས་པ་རང་ལུགས་ནི། སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱི་གཉེན་པོར་ནི། །ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོར་མཐུན་པར་གསུངས། །ཞེས་པས་བསྟན། སློབ་དཔོན་རང་ལུགས་ཀྱི་དེའི་ཚད་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་སྤྱོད་པ་དུག་གསུམ་དང་ང་རྒྱལ་ལ་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་བརྒྱད་ཁྲི་རྣམས་ཀྱི་གཉེན་པོར་ནི་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་མི་རྟག་པ་སོགས་དེའི་གྲངས་དང་མཐུན་པར་གསུངས་སོ། །ཉི་སྦྲུས་སློབ་དཔོན་རང་ལུགས་སྟོན་པར་བཞེད་པས་དུག་གསུམ་རེ་རེའི་གཉེན་པོར་ཉི་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་། ཆ་མཉམ་ལ་སྤྱོད་པ་ཉི་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་སྟེ་ཆོས་ཕུང་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ཡོད་པར་དཀོན་མཆོག་ཏ་ལའི་གཟུངས་སོགས་ལས་བཤད་དོ་ཞེས་ཟེར། གཉིས་པ་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་གཞན་བསྡུ་བ་ནི། དེ་བཞིན་གཞན་ཡང་ཅི་རིགས་པར། །ཕུང་པོ་སྐྱེ་མཆེད་ཁམས་རྣམས་ནི། །རང་གི་མཚན་ཉིད་ལེགས་དཔྱད་དེ། །ཇི་སྐད་བཤད་པར་བསྡུ་བར་བྱ། །ཞེས་པས་བསྟན། ཆོས་ཕུང་བརྒྱད་ཁྲི་ཕུང་པོ་ལྔར་བསྡུས་པ་དེ་བཞིན་དུ་གཞན་ཡང་ཅི་རིགས་པར་མདོ་ལས་འབྱུང་བའི་ཕུང་པོ་དང་སྐྱེ་མཆེད་ཁམས་ཀྱི་མིང་ཅན་རྣམས་ནི་རང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལེགས་པར་དཔྱད་དེ་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་

༄༅། །གཉིས་པར་བསྡུ་བ་[illegible]། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་སོགས་ཟག་མེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྔར་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱང་འདིར་བཤད་པའི་ཕུང་པོའི་ནང་དུ་འདུས་ཏེ་དང་པོ་ནི་གཟུགས་སུ་སྡུད་ལ་ཕྱི་མ་བཞི་ནི་འདུ་བྱེད་དུ་སྡུད་དོ།། ཟད་པར་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་ལས་ས་ཆུ་མེ་རླུང་སྔོ་སེར་དཀར་དམར་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་བརྒྱད་ཀྱང་མ་ཆགས་པར་འདུས་པས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱིས་བསྡུས་ལ། འཁོར་དང་བཅས་ན་ཕུང་པོ་ལྔ་ཡིན་པས་ཡིད་དང་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱིས་བསྡུས་སོ། །ཟིལ་གནོན་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་བརྒྱད་ཀྱང་སྔར་བཞིན་ཡིད་དང་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱིས་བསྡུས་སོ། །ཟད་པར་ནམ་མཁའ་དང་རྣམ་ཤེས་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་བཞི་ནི་ཕུང་པོ་བཞི་པ་ཅན་ཡིན་པས་ཡིད་དང་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱིས་བསྡུས་སོ། །ཡང་མདོ་ལས་འབྱུང་བའི་ས་ཆུ་མེ་རླུང་ནམ་མཁའ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་ཏེ་དྲུག་གསུངས་པའི་དང་པོ་བཞི་རེག་བྱ། ལྔ་པ་གཟུགས། དྲུག་པ་སེམས་ཀྱི་ཁམས་བདུན་དུ་འདུས་སོ། །མདོར་ན་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་རྣམས་སུ་དྲུག་ཚན་གསུམ་བཞི་ཚན་གཅིག་གསུམ་ཚན་དྲུག་གཉིས་ཚན་གཉིས་ཏེ་བཞི་བཅུ་རྩ་བཞི་ཡང་འདུས་ཤིང་བསྡུ་ཚུལ་རྒྱས་པ་ནི་སྐབས་ཀྱི་ཊཱི་ཀ་ཆེན་ལས་འབྱུང་བས་དེར་བལྟ་བར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ཞར་ལ་ཁམས་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་བསྟན་པ་ལ། ནམ་མཁའ་དང་། རྣམ་ཤེས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བུག་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཞེས་བྱ། །སྣང་དང་མུན་པ་དག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པས་བསྟན། གལ་ཏེ་ས་སོགས་པ་བཞིའི་མཚན་ཉིད་བཤད་ཅིང་ནམ་མཁའ་དང་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་བཤད་ལ། ཕྱི་མ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྔར་མ་བཤད་ན་ཅིའི་ཕྱིར་ནམ་མཁའ་དང་རྣམ་ཤེས་ཉིད་དེ་དང་དེའི་ཁམས་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ།

སྒོ་དང་སྐར་ཁུང་དང་ཁ་སྣའི་བུག་ལ་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་བྱེ་སྨྲས་ཉིན་མོ་ཕལ་ཆེར་སྣང་བ་དང་མཚན་མོ་ཕལ་ཆེར་མུན་པ་དག་ཡིན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། ལོ་ཞེས་པ་ནི་མདོ་སྡེ་པ་མ་རངས་པའི་ཚིག་ཡིན་ཏེ༔ མདོ་སྡེ་པ་ནི་ནམ་མཁའ་ཉིད་ནམ་མཁའི་ཁམས་སུ་འདོད་དོ། །གཉིས་པ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་ནི། ཟག་དང་བཅས་པའི་རྣམ་ཤེས་ནི། །རྣམ་ཤེས་ཁམས་ཡིན་སྐྱེ་བའི་རྟེན། །ཞེས་པས་བསྟན། ཡང་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་རྣམ་ཤེས་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་ཡིན་ཏེ། ཁམས་དྲུག་པོ་དེ་དག་ཉིད་མཚམས་སྦྱོར་བ་ནས་འཆི་འཕོ་བའི་བར་གྱི་སྐྱེ་བའི་རྟེན་ནམ་གཞི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཟག་མེད་ལ་དེ་ལྟར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དེ་བས་ས་སོགས་བཞི་ནི་རེག་བྱའི་ཁམས་ཀྱིས་བསྡུས། ནམ་མཁའི་ཁམས་ནི་གཟུགས་ཕུང་གི་བསྡུས། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་བདུན་གྱིས་བསྡུས་སོ། །བཞི་པ་ཁམས་ཀྱི་རྣམ་པའི་རབ་དབྱེ་ལ་བདུན། གཉིས་ཚན་གྱི་དབྱེ་བ་དང་། གསུམ་ཚན། བཅས་མ་བཅས། གཟུགས་ཅན་གྱི་དབྱེ་བ། བྱུང་བ་གསུམ་དང་། ཐོབ་པའི་ཁྱད་པར། ཕྱི་ནང་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ། བསྟན་དུ་ཡོད་མེད་དང་། ཐོགས་བཅས་ཐོགས་མེད་ཀྱི་རྣམ་པའོ། །དང་པོ་ནི། བསྟན་ཡོད་འདིར་ནི་གཟུགས་གཅིག་པུ། །ཞེས་པས་བསྟན། འོ་ན་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་ལས་བསྟན་དུ་ཡོད་པ་ནི་དུ་བསྟན་དུ་མེད་པ་ནི་དུ་ཞེ་ན། བསྟན་དུ་ཡོད་པ་ནི་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་པོའི་སྐབས་འདིར་ནི་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་གཅིག་པུ་སྟེ། དེ་ནི་འདི་ནའོ། །ཆེ་གེ་མོ་ཞིག་ནའོ་ཞེས་ཚིག་གིས་གཞན་ལ་བསྟན་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལྷག་མ་བཅུ་བདུན་ནི་བསྟན་དུ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། ཐོགས་དང་

༄༅། །བཅས་པ་གཟུགས་ཅན་བཅུ། །ཞེས་པས་བསྟན། །ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ལས་ཐོགས་བཅས་ཡིན་པ་དུ་ཐོགས་མེད་ཡིན་པ་དུ་ཞེ་ན། ཐོགས་པ་ནི་རྡུགས་པ་སྟེ་སྒྲིབ་ཐོགས་དེ་དང་བཅས་པའི་གཟུགས་སུ་རུང་བའི་གཟུགས་ཅན་བཅུ་པོ་ཁོ་ནའོ། །ཐོགས་པའང་བསྒྲིབ་པ་དང་ཡུལ་དང་དམིགས་པ་ལ་ཐོགས་པ་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ནི་ཐོགས་བཅས་གཅིག་ཡོད་པའི་གོ་སར་ཐོགས་བཅས་གཞན་སྐྱེ་བའི་གོ་འགེགས་བྱེད་ལག་པའི་ཡུལ་དུ་ལག་པ་གཞན་མི་སྐྱེ་བ་དང་རྡོ་བའི་ཡུལ་དུ་རྡོ་བ་གཞན་མི་སྐྱེ་བས་རྡུགས་ཏེ་ཐོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཡུལ་ཐོགས་ནི་མིག་སོགས་ཡུལ་ཅན་རྣམས་རང་གི་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་ལ་ཐོགས་པ་སྟེ། གདགས་པ་ལས་ཆུ་ལ་ཐོགས་པ་ལ་སྐམ་ལ་མི་ཐོགས་པའི་སྦུ་སོགས་དང་། ཉིན་མོ་ཐོགས་ལ་མཚན་མོ་མི་ཐོགས་པའི་སྦུ་བཞི་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དམིགས་ཐོགས་ནི་མཚུངས་ལྡན་རྣམས་རང་གི་དམིགས་པ་ལ་ཐོགས་པའོ། །གཉིས་པ་གསུམ་ཚན་གྱི་རྣམ་པ་ལ། དགེ་སོགས་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་དང་ཁམས་གསུམ་དུ་གཏོགས་པའི་རྣམ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལུང་མ་བསྟན་བརྒྱད་དེ་དག་ཉིད། །གཟུགས་སྒྲ་མ་གཏོགས་གཞན་རྣམ་གསུམ། །ཞེས་པས་བསྟན། འོ་ན་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་ལས་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་པ་དུ་ཞེ་ན། ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ལས་གཅིག་ཏུ་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་པ་ནི་བརྒྱད་དེ། ཐོགས་བཅས་སུ་བཤད་པ་དེ་དག་ཉིད་ལས་གཟུགས་སྒྲའི་ཁམས་གཉིས་མ་གཏོགས་པ་དེ་དག་རྣམས་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ལུང་མ་བསྟན་ཏོ། །བརྒྱད་པོ་ལས་གཞན་བཅུ་པོ་ལ་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད་དེ། གཟུགས་སྒྲའང་དགེ་མི་དགེའི་ཀུན་སློང་གི་དབང་གིས་དེར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། ཁམས་

ཐོགས་མེད་བརྒྱད་པོ་རྣམས་ལའང་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་རྣམ་པ་གསུམ་ག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། འདོད་ཁམས་གཏོགས་པ་ཐམས་ཅད་དོ། །གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ན་བཅུ་བཞིའོ། །དྲི་དང་རོ་དང་སྣ་དང་ནི།། ལྕེ་ཡི་རྣམ་ཤེས་ཁམས་མ་གཏོགས། །གཟུགས་མེད་གཏོགས་པ་ཡིད་དང་ནི། །◌ཾཆོས་དང་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཁམས། །ཞེས་པས་བསྟན། འོ་ན་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ལས་འདོད་པ་དང་གཟུགས་མེད་པར་གཏོགས་པ་དུ་ཞེ་ན༔ འདོད་ཁམས་སུ་གཏོགས་པ་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་པོ་ཐམས་ཅད་དོ་སྙམ། འདོད་པ་དེར་དེའི་རང་བཞིན་དང་མ་བྲལ་ཞིང་དེའི་སྲིད་པས་བདག་གིར་བྱས་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ན་གཏོགས་པ་ནི་ཁམས་བཅུ་བཞིའོ།། གང་ཞེ་ན། དྲིའི་ཁམས་དང་རོའི་ཁམས་དང་སྣའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་དང་ནི་ལྕེ་ཡི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་མ་གཏོགས་པ་རྣམས་སོ། །གཟུགས་ཁམས་ན་དྲི་རོ་གཉིས་མེད་དེ། དེ་གཉིས་ནི་ཁམ་ཟས་ཡིན་ལ། ཁམ་ཟས་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་རྣམས་དེར་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དེ་ན་སྣ་ལྕེའི་རྣམ་ཤེས་གཉིས་ཀྱང་མེད་དེ། ཡུལ་དྲི་རོ་གཉིས་མེད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་རེག་ཁམས་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཁམ་ཟས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཁམ་ཟས་སུ་གྱུར་པའི་དེ་མེད་ཀྱང་གོས་བགོ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱིར་དུ་རེག་བྱའི་ཁམས་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་སྣ་ལྕེའི་དབང་པོ་གཉིས་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་གཉིས་ནི་རྟེན་མཛེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །གཟུགས་མེད་པར་གཏོགས་པ་ལ་ཡིད་དང་ནི་ཆོས་དང་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་གསུམ་ཡོད་ཀྱི་ལྷག་མ་རྣམས་མེད་དེ། གཟུགས་ལ་སྲེད་པ་དང་བྲལ་བས་གཟུགས་ཅན་བཅུ་མེད་ལ། དེས་ན་དེ་དག་ལས་སྐྱེས་པའི་རྣམ་ཤེས་དང་

༄༅། །པོ་ལྔ་འཛིན་མེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་བཅས་མ་བཅས་ཀྱི་རྣམ་པ་ལ། ཟག་པ་དང་བཅས་མ་བཅས། རྟོག་དཔྱོད་དང་བཅས་མ་བཅས། དམིགས་པ་དང་བཅས་མ་བཅས་སོ། །དང་པོ་ནི། དེ་གསུམ་ཟག་བཅས་ཟག་པ་མེད། །ལྷག་མ་རྣམས་ནི་ཟག་བཅས་སོ། །ཞེས་པས་བསྟན། འོན་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་ལས་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དུ་ཟག་པ་མེད་པ་དུ་ཞེ་ན། ཁམས་ཐ་མ་དེ་གསུམ་ལ་བདེན་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཟག་བཅས་དང་ལམ་བདེན་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཟག་པ་མེད་པ་དག་ཀྱང་ཡོད་ལ། ཁམས་ལྷག་མ་བཅོ་ལྔ་པོ་རྣམས་ནི་གཅིག་ཏུ་ཟག་བཅས་ཏེ་གཟུགས་ཅན་བཅུ་ནི་སྡུག་བདེན་དང་སྒོ་ལྔའི་ཤེས་པ་ཁ་ཕྱིར་ལྟ་ཡིན་པས་མཉམ་གཞག་གི་ས་པ་མིན་ཞིང་དེ་དག་སྒོམ་སྤང་ཡིན་པ་དང་། དེ་དག་ལ་ཟག་པ་རྣམས་ཀུན་ཏུ་རྒྱས་པར་འགྱུར་བས་སོ། །གཉིས་པ་རྟོག་དཔྱོད་དང་བཅས་མ་བཅས་ནི། རྟོག་དང་དཔྱོད་དང་བཅས་པ་ནི།། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་ལྔ་ཡིན། །ཐ་མ་གསུམ་ནི་རྣམ་གསུམ་མོ། །ལྷག་མ་རྣམས་ནི་གཉིས་ཀ་སྤངས། །ངེས་པར་རྟོག་དང་རྗེས་དྲན་པའི། །རྣམ་པར་རྟོགས་པས་རྣམ་མི་རྟོག །དེ་དག་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་རབ་གཡེང་། །ཡིད་ཀྱི་དྲན་པ་ཐམས་ཅད་ཉིད། །ཅེས་པས་བསྟན། འོན་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ལས་རྟོག་དཔྱོད་དང་བཅས་པ་དུ། རྟོག་མེད་དཔྱོད་ཙམ་ནི་དུ། རྟོག་མེད་དཔྱོད་པ་མེད་པ་ནི་དུ་ཞེ་ན། ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ལས་རྟོག་དང་དཔྱོད་དང་བཅས་པ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་དང་པོ་ལྔ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ཁ་ཕྱིར་བལྟས་པས་རྩིང་པ་དང་རྟོག་དཔྱོད་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་ས་ན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །ཡིད་སོགས་ཁམས་ཐ་མ་གསུམ་ནི་རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་

ཀ་དང་བཅས་པ་དང་རྟོག་མེད་དཔྱོད་ཙམ་དང་རྟོག་མེད་དཔྱོད་མེད་དེ་རྣམ་པ་གསུམ་མོ། །དེ་ལ་རྣམ་པ་དང་པོ་ནི་འདོད་པ་དང་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཙམ་པོས་བསྡུས་པའི་ཁམས་ཐ་མ་དེ་གསུམ་གྱི་རྟོག་དཔྱོད་མ་གཏོགས་པའི་སེམས་བྱུང་རྣམས་ཡིན་ཏེ། །དེ་དག་རྟོག་དཔྱོད་ལ་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བའི་ས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །རྣམ་པ་གཉིས་པ་ནི་བསམ་གཏན་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཁམས་ཐ་མ་དེ་གསུམ་གྱི་དཔྱོད་པ་མ་གཏོགས་པའི་སེམས་བྱུང་རྣམས་ཡིན་ཏེ། དེ་རྣམས་ནི་རྟོག་པ་སྤངས་ཤིང་དཔྱོད་པ་ཙམ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པ་གསུམ་པ་ནི་འདོད་པ་དང་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དེ་གསུམ་གྱི་མཚུངས་ལྡན་མ་ཡིན་པ་རྣམས་དང་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཁམས་ཐ་མ་གསུམ་ལ་བྱེད་དེ། དེའི་མཚུངས་ལྡན་རྣམས་ཀྱང་རྟོག་དཔྱོད་སྤངས་པའི་ས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་ཀ་རྟོག་མེད་དཔྱོད་ཙམ་རྟོག་མེད་དཔྱོད་མེད་གསུམ་དུ་མ་འདུས་པའི་དཔྱོད་མེད་རྟོག་ཙམ་ནི་འདོད་པ་དང་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཙམ་པོས་བསྡུས་པའི་དཔྱོད་པ་ལ་བྱེད་དེ། དེ་རྟོག་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ཞིང་དཔྱོད་པ་དང་མཚུངས་པར་མི་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔྱོད་པ་ལ་དཔྱོད་པ་གཉིས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གནས་ལྷག་པ་གཟུགས་ཅན་བཅུ་པོ་རྣམས་ནི་རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་ཀ་སྤངས་པ་ཡིན་ཏེ། མཚུངས་ལྡན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་ལྔ་པོ་དེ་རྟོག་དཔྱོད་དང་བཅས་པ་ཡིན་ན་མདོ་ལས་དེ་རྟོག་མེད་དུ་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། བྱེ་སྨྲའི་ལུགས་ལ་རྟོག་པ་ནི་གསུམ་སྟེ། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་དང་། ངེས་པར་རྟོག་པའི་དང་། རྗེས་སུ་དྲན་པའི་རྟོག་པའོ། །དེ་ལ་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་

༄༅། །སོགས་རྫ་ལ་ངང་བ་ཉིད་ཀྱི་རྟོག་པ་ནི་ཡོད་ཀྱང་ཕྱི་མ་ངེས་པར་རྟོག་པ་དང་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པས་རྟོག་མེད་དེ་དཔེར་ན་རྟ་རྐང་གཅིག་པ་ལ་རྟ་རྐང་མེད་ཅེས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི་འོག་ནས་འཆད་པར་འགྱུར་ལ། དེས་རྟོག་དང་རྗེས་དྲན་གྱི་རྟོག་པ་དེ་དག་ནི་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་རབ་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་གཡེང་བའི་རང་བཞིན་ཅན་དང་ཡིད་ཤེས་འཁོར་གྱི་དྲན་པ་མཉམ་པར་བཞག་མ་བཞག་ཐམས་ཅད་ནི་རྗེས་དྲན་གྱི་རྣམ་རྟོག་ཉིད་དོ། །གསུམ་པ་དམིགས་པ་དང་བཅས་མ་བཅས་ནི། དམིགས་བཅས་སེམས་ཀྱི་ཁམས་བདུན་ནོ། །ཆོས་ཀྱི་ཕྱེད་ཀྱང་། །ཞེས་པས་བསྟན། འོན་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་ལས་དམིགས་པ་དང་བཅས་མ་བཅས་དུ་ཞེ་ན། ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་པོ་དེ་ལས་གཅིག་ཏུ་དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་ནི་སེམས་ཀྱི་ཁམས་བདུན་ནོ། །དེར་མ་ཟད་ཆོས་ཁམས་ཀྱི་ཕྱེད་སེམས་བྱུང་རྣམས་ཀྱང་དམིགས་བཅས་ཡིན་ནོ༔ ༔ཁམས་ལྷག་མ་གཟུགས་ཅན་བཅུ་དང་ཆོས་ཁམས་ཀྱི་ཕྱེད་མཚུངས་ལྡན་མ་ཡིན་པ་ནི་དམིགས་པ་མེད་པའོ། །བཞི་པ་གཟུགས་ཅན་གྱི་དབྱེ་བ་ལ། ཟིན་མ་ཟིན་གྱི་དབྱེ་བ། འབྱུང་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་དབྱེ་བ། བསགས་མ་བསགས་ཀྱི་དབྱེ་བ། གཅད་བྱ་གཅོད་བྱེད་ཀྱི་དབྱེ་བ། སྲེག་འཇལ་གྱི་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། མ་ཟིན་དགུ། །བརྒྱད་པོ་དེ་དག་རྣམས་དང་སྒྲ། །དགུ་པོ་གཞན་ནི་རྣམ་པ་གཉིས། །ཞེས་པས་བསྟན། འོན་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ལས་ཟིན་པ་ཡིན་པ་དུ་མ་ཟིན་པ་ཡིན་པ་དུ་ཞེ་ན། ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ལས་ཟིན་པའི་དོན་གཟུགས་ཅན་ནང་ཕྲད་པའི་ཕན་གནོད་ལ་བརྟེན་ནས་ཚོར་བ་བདེ་སྡུག་སྐྱེ་བའི་རྟེན་དུ་རུང་བ་ནི་ཟིན་པ་ཡིན་ཞིང་དེ་ལས་ལྡོག་

པ་མ་ཟིན་པ་ཡིན་པས་དེའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གཅིག་ཏུ་མ་ཟིན་པ་ནི་དགུ་སྟེ། དམིགས་བཅས་སུ་བཤད་པའི་བརྒྱད་པོ་དེ་ལས་ཆོས་ཁམས་ཀྱི་ཕྱེད་ཀྱང་བསྣན་ནས་ཆོས་ཁམས་རིལ་པོ་སྟེ་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་རྣམས་ནི་དབང་པོའི་ཚོགས་པ་ན་མེད་པས་ཕན་གནོད་བྱར་མི་ནུས་པ་དང་། སྒྲ་ནི་རྒྱུད་དང་འབྲེལ་བ་དག་ཀྱང་དབང་པོའི་ཚོགས་པ་ན་མེད་པས་ཕན་གནོད་བྱར་མི་ནུས་སོ། །མིག་སོགས་ལྔ་གཟུགས་སོགས་བཞི་སྟེ་དགུ་པོ་འདི་མ་ཟིན་པ་ལས་གཞན་ཟིན་པ་ཁོ་ན་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལ་ཟིན་མ་ཟིན་རྣམ་པ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབང་པོ་ལྔ་དང་གཟུགས་སོགས་བཞི་ད་ལྟར་བ་དང་དབང་པོའི་ཚོགས་པ་དང་ཐ་མི་དད་པའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི་སེམས་ཀྱིས་ཟིན་པ་ཡིན་ཞིང་དེ་ལྟར་བ་ཉིད་ཀྱང་དབང་པོ་ལས་ཐ་དད་པ་རྩ་བ་མ་གཏོགས་པའི་སྐྲ་དང་བ་སྤུ་སེ་མོ་སེན་སོགས་རྒྱུད་ཀྱིས་མ་བསྡུས་པ་དང་། འདས་མ་འོངས་ཐམས་ཅད་ནི་མ་ཟིན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རེག་བྱ་རྣམ་པ་གཉིས་ཡིན་ཏེ། །ལྷག་མ་གཟུགས་ཅན་དགུ་པོ་ནི། །འབྱུང་འགྱུར་ཆོས་ཁམས་ཕྱོགས་གཅིག་ཀྱང་། །ཞེས་པས་བསྟན། འོ་ན་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན་པ་དུ་འབྱུང་འགྱུར་ཡིན་པ་དུ་ཞེ་ན། རེག་བྱའི་ཁམས་ལ་ནི་འབྱུང་བ་དང་འབྱུང་འགྱུར་རྣམ་པ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། ས་སོགས་བཞི་ནི་འབྱུང་བ་དང་འཇམ་པ་ལ་སོགས་པ་བདུན་ནི་འབྱུང་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷག་མ་མིག་སོགས་གཟུགས་ཅན་དགུ་པོ་ནི་འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པ་དང་དེ་བཞིན་ཆོས་ཁམས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ཀྱང་འབྱུང་འགྱུར་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། རང་རྒྱུ་འབྱུང་བ་བཞིས་རྒྱུ་བྱས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། ལྷག་མ་གཟུགས་

༄༅། །ཅན་མ་ཡིན་པ་ཉམས་ཆེ་བས་ཉེ་བ་ཅན་ཡིན་པ་ཞར་ལ་བྱུང་ངོ་། །ཁམས་ལ་བསགས་མ་བསགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ནི། །གཟུགས་ཅན་བཅུ་ནི་བསགས་པ་ཡིན། །ཞེས་པས་བསྟན། ཁམས་དུ་ཞིག་བསགས་པ་ཡིན་པ་དུ་མ་བསགས་པ་ཡིན་པ་དུ་ཞེ་ན། ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ལས་གཟུགས་ཅན་གྱི་ཁམས་བཅུ་ནི་གཅིག་ཏུ་རྡུལ་ཕྲན་འདུས་པའི་ཕྱིར་བསགས་པའོ། །ནི་ཞེས་པ་ངེས་བཟུང་ཡིན་པས་ཐོགས་པ་མེད་ན་མ་བསགས་པར་གྲུབ་བོ། །བཞི་པ་གཅད་བྱ་གཅོད་བྱེད་ཀྱི་དབྱེ་བ་ནི། གཅོད་བྱེད་གཅད་པར་བྱ་བ་ཉིད། །ཕྱི་རོལ་གྱི་ནི་ཁམས་བཞི་ཡིན། །ཞེས་པས་བསྟན། དེ་དག་ལས་གཅོད་བྱེད་དང་གཅད་བྱ་ཡིན་པ་དུ་ཞེ་ན། ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ལས་གཅོད་བྱེད་སྟ་རེ་ལྟ་བུ་དང་གཅད་པར་བྱ་བ་ཤིང་སོགས་ལྟ་བུ་ཉིད་ཡིན་པའང་ཕྱི་རོལ་གྱི་ནི་གཟུགས་དྲི་རོ་རེག་བྱ་སྟེ་ཁམས་བཞི་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཁམས་བཞི་གཅོད་བྱེད་དང་གཅད་བྱ་གཉིས་ཀར་ངེས་པར་བཟུང་གི་ཁམས་གཞན་དག་ནི་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་གྲུབ་བོ། །ཞར་ལ་སྲེག་འཇལ་གྱི་དབྱེ་བ་ནི། དེ་བཞིན་བསྲེག་བྱ་འཇལ་བྱེད་པའོ། །སྲེག་དང་གཞལ་ལ་མི་མཐུན་སྨྲ། །ཞེས་པས་བསྟན། འོན་དེ་དག་ལས་བསྲེག་བྱ་དང་འཇལ་བྱེད་ཡིན་པ་དུ་ཞེ་ན། གཅོད་བྱེད་དང་གཅད་བྱ་ཁམས་བཞི་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་བསྲེག་བྱ་བུད་ཤིང་ལྟ་བུ་དང་འཇལ་བར་བྱེད་པ་སྲང་ལྟ་བུའང་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཁམས་བཞི་པོའོ། །དབང་པོ་རྣམས་ནི་དེ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་ཏེ། འོད་བཞིན་དུ་དྭངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱུན་མེད་པའི་ཕྱིར་སྒྲ་ཡང་བསྲེག་བྱ་སྲེག་བྱེད་དང་འཇལ་བྱེད་དང་གཞལ་བྱ་མ་ཡིན་ནོ། །སྲེག་བྱེད་དང་གཞལ་བྱ་ལ་སྟོན་གྱི་སློབ་དཔོན་རྣམས་མི་མཐུན་པར་སྨྲ་བ་ཡོད་དེ། ཁ་ཅིག་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཁམས

བཞི་པོ་ཉིད་སྲེག་བྱེད་དང་གཞལ་བྱ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར། ཁ་ཅིག་མོའི་ཁམས་ཁོན་སྲེག་པར་བྱེད་པ་དང་ལྟོ་བ་ཉིད་གཞལ་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར། ལྔ་པ་བྱུང་བ་གསུམ་ལ། སྤྱིར་བཏང་བ་དང་། དམིགས་ཀྱིས་བསལ་བའོ༔ ༔དང་པོ་ནི། རྣམ་པར་སྨིན་ལས་བྱུང་བ་དང་། །རྒྱས་ལས་བྱུང་བ་ནང་གི་ལྔ། །སྒྲ་ནི་རྣམ་སྨིན་ལས་སྐྱེས་མིན། །རྒྱུ་མཐུན་ལས་བྱུང་རྣམ་སྨིན་སྐྱེས། །ཐོགས་པ་མེད་བརྒྱད་གཞན་རྣམ་གསུམ། །ཞེས་པས་བསྟན། འོ་ན་དེ་དག་ལས་རྣམ་སྨིན་དང་རྒྱས་པ་དང་རྒྱུ་མཐུན་ལས་བྱུང་བ་དུ་ཞེ་ན། ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ལས་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་རྒྱས་པ་ལས་བྱུང་བ་ནི་ནང་གི་མིག་སོགས་དབང་པོ་ལྔ་ཁོན་ཡིན་ཏེ། ངན་སོང་གི་དེ་དག་ནི་མི་དགེ་བའི་རྣམ་སྨིན་ལས་བྱུང་བ་དང་བདེ་འགྲོའི་དེ་དག་ནི་དགེ་བའི་རྣམ་སྨིན་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཟས་དང་གཉིད་དང་ཞོགས་པར་སྤྱད་པ་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏེ་རྒྱས་པའི་རྒྱུ་བཞིས་རྒྱས་པར་བྱུར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་ལ་ནི་རྒྱས་བྱུང་དང་རྒྱུ་མཐུན་ལས་བྱུང་གཉིས་ཡོད་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་ལས་སྐྱེས་པ་ནི་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། འདོད་དགུར་མངོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། འོ་ན་མདོ་སྡེ་གདགས་པ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་སྒྲ་གདངས་ཀྱི་མཚན༔ ༔གང་གིས་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་མཉན་པར་གྱིས། །ཚིག་རྩུབ་དང་ནི་ཀྱལ་བ་རྣམ་སྤངས་པས། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཚན་ནི་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ། ཚིག་རྩུབ་སྤངས་པས་མཁྲིན་པར་རྣམ་སྨིན་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་འབྱུང་བ་ཞིག་གྲུབ་ལ། དེ་ལས་ཚངས་པའི་དབྱངས་འབྱུང་བ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་མཐུན་ལས་བྱུང་བ་དང་རྣམ་སྨིན་ལས་སྐྱེས་པ་གཉིས་ཀའི་ཆ་ཅི་རིགས་པར་ཡོད་པ་ནི་

༄༅། །ཁམས་ཐོགས་པ་མེད་པ་བརྒྱད་པོ་རྣམས་ཡིན་ཏེ། བརྒྱད་པོ་དེ་དག་ལས་སྐལ་བ་མཉམ་པ་དང་ཀུན་འགྲོའི་རྒྱུས་སྐྱེད་པ་རྣམས་ནི་རྒྱུ་མཐུན་ལས་བྱུང་བ་དང་རྣམ་སྨིན་གྱི་རྒྱུས་སྐྱེད་པ་རྣམས་ནི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ལ་རྒྱས་བྱུང་ནི་མེད་དེ། རྫུལ་བསགས་པའི་ངོ་བོ་མ་ཡིན་ཞིང་ཐོགས་མེད་ཡིན་པས་རྒྱས་པར་འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ལྷག་མ་གཞན་གཟུགས་དྲི་རོ་རེག་བྱ་བཞི་ལ་ནི་བྱུང་བ་རྣམ་པ་གསུམ་ག་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། གཉིས་པ་དམིགས་བསལ་ནི། རྫས་དང་ལྡན་གཅིག་ཐ་མ་གསུམ། །སྐད་ཅིག་མ་སྟེ། །ཞེས་པས་བསྟན། ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ལས་རྟག་བརྟན་གྱི་རྫས་དང་ལྡན་པ་ནི་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་གཅིག་པོ་ཡིན་ནོ། །ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ལས་ཐ་མ་སྡུག་བསྔལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པའི་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོའི་ཚོགས་པ་ན་ཡོད་པའི་ཡིད་དང་ཆོས་དང་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་ཟག་མེད་གསུམ་ནི་རྒྱུ་མཐུན་ལས་མ་བྱུང་བའི་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་སྔ་རོལ་ཏུ་རང་དང་མཐུན་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདིས་ནི། རྒྱུ་མཐུན་ལས་ཀྱང་རྣམ་སྨིན་སྐྱེས། །ཐོགས་པ་མེད་བརྒྱད། །ཅེས་བྱ་བའི་དམིགས་བསལ་སྟོན་ཏེ། ཟག་མེད་སྐད་ཅིག་དང་པོའི་ཡིད་སོགས་གསུམ་དང་ཆོས་ཁམས་འདུས་མ་བྱས་ནི་བྱུང་བ་གསུམ་ག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའང་སྡུག་བསྔལ་ཆོས་བཟོད་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་ནི་ཡིད་དང་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་སུ་འཇོག་སྟེ། རང་རང་གི་བྱ་བའི་ཆ་ནས་འཇོག་པའི་ཕྱིར། ཚོར་འདུ་སོགས་མཚུངས་ལྡན་རྣམས་དང་ཐོབ་པ་དང་སྐྱེ་སོགས་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་སྡོམ་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་ཁམས་སོ། །དྲུག་པ་ཐོབ་པའི་ཁྱད་པར་ནི། མིག་དང་ནི། །རྣམ་ཤེས་

ཁམས་དག་སོ་སོ་དང་། །ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཡང་ཐོབ་པ་ཡོད། །ཅེས་པས་བསྟན། གང་གི་མིག་ཁམས་གསར་དུ་ཐོབ་པ་དེས་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་ཀྱང་གསར་དུ་ཐོབ་བམ་ཞེ་ན། མིག་དང་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་དག་སོ་སོར་ཕྱེ་བས་འདི་ལ་མུ་བཞི་སྟེ། མིག་གསར་དུ་ཐོབ་ལ་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་གསར་དུ་མ་ཐོབ་པ་དང་། ཕྱི་མ་ཐོབ་ལ་སྔ་མ་གསར་དུ་མ་ཐོབ་པ། གཉིས་ཀ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཡང་ཐོབ་པ་དང་། གཉིས་ཀ་གསར་དུ་མ་ཐོབ་པ་དང་བཞིར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནི་གཟུགས་མེད་ནས་ཆི་འཕོས་ཏེ་བསམ་གཏན་གཉིས་གསུམ་བཞི་པ་གང་རུང་དུ་སྐྱེས་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ནས་འདོད་པར་སྐྱེས་པ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི་གཟུགས་མེད་ནས་འདོད་པར་སྐྱེས་པ་ལྟ་བུ། བཞི་པ་ནི་གཟུགས་མེད་ནས་གཟུགས་མེད་དུ་སྐྱེས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཡང་སྦྲས་ནི་ཞར་འོངས་འདི་རྣམས་བསྡུས་ཏེ། རྣ་བ་དང་། །རྣམ་ཤེས་ཁམས་དག་སོ་སོ་དང་། །ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཡང་ཐོབ་པ་ཡོད།། ཅེས་སོགས་བསྒྲེ་བར་བྱའོ། །བདུན་པ་ཕྱི་ནང་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བ་ལ། ཕྱི་ནང་གི་རྣམ་པ། རྟེན་བཅས་དེ་མཚུངས་ཀྱི། མཐོང་སྤང་སོགས་ཀྱི། ལྟ་བ་ཡིན་མིན་གྱི། རྣམ་ཤེས་གང་གི་ཡུལ་ཡིན་པ། རྟག་མི་རྟག་གི། དབང་པོ་ཡིན་མིན་གྱི་རྣམ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ནང་གི་བཅུ་གཉིས་གཟུགས་ལ་སོགས། །མ་གཏོགས། །ཞེས་པས་བསྟན། འོ་ན་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ལས་ནང་དང་ཕྱིའི་ཁམས་ཡིན་པ་དུ་ཞེ་ན། ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ལས་ནང་གི་ཁམས་ཡིན་པ་ནི་བཅུ་གཉིས་ཡོད་སྟེ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཁམས་དྲུག་པོ་མ་གཏོགས་པ་རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་རྟེན་བཅས་དེ་མཚུངས་ཀྱི་རྣམ་པ་ལ། དངོས་དང་། དེ་མཚུངས་ཀྱི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་ཞེས་

༄༅། །བྱ་བ་ནི། །བརྟེན་པ་དང་བཅས་ལྷག་མ་ནི། །དེ་དང་མཚུངས་པ་དག་ཀྱང་ཡིན། །ཞེས་པས་བསྟན། དེ་དག་ལས་རྟེན་བཅས་དང་དེ་མཚུངས་ཡིན་པ་དུ་ཞེ་ན། ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ལས་ཆོས་ཀྱི་ཁམས་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་བརྟེན་པ་དང་བཅས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པའམ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་གང་གི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་ལ་ངེས་པར་བརྟེན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། འདིའི་ལུགས་ལ་རང་རིག་མི་འདོད་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་
མེད་དོ་སྙམ་པའི་ཡིད་ཡུལ་དུ་ནི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་རང་གི་ཤེས་པ་དང་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་ཚོགས་པ་མ་གཏོགས་ཐམས་ཅད་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེས་འདོད་དེ། རང་རིག་འདོད་ན་ནི་རང་གི་ཤེས་པ་དེ་ཡང་དེ་ཉིད་
ཀྱི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་མོད་ཀྱང་། འདིར་མི་འདོད་པ་ནི་བྱེ་སྨྲའི་གྲུབ་མཐའ་ཡིན་ནོ། །ཁམས་ལྷག་མ་བཅུ་བདུན་པོ་རྣམས་ནི་དེ་དང་མཚུངས་པ་དང་ཀྱང་ཡིན་ལ། ཀྱང་སྒྲས་རྟེན་བཅས་ཀྱང་ཡོད་པར་བསྟན་ཏོ། །གཉིས་པ་དེ་
མཚུངས་ཀྱི་དོན་ནི། གང་ཞིང་རང་གི་ལས་མི་བྱེད། །ཅེས་པས་བསྟན། རྟེན་བཅས་དང་དེ་མཚུངས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཁམས་གང་ཞིག་རང་གི་ལས་སམ་བྱ་བ་མི་བྱེད་པ་དེ་ནི་དེ་མཚུངས་ཡིན་ལ། དེ་ལས་ལྡོག་
པ་ནི་བརྟེན་བཅས་སོ། །དེ་ཡང་རྟེན་བཅས་ནི་མིག་གིས་གཟུགས་བལྟས་པ་དང་། ལྟ་བ་དང་། ལྟ་བར་འགྱུར་བ་ནི་རྟེན་དང་བཅས་པ་ཡིན་པ་ནས་ལུས་ཀྱི་བར་དུ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་མཚུངས་ནི་མིག་གང་
གིས་གཟུགས་མ་མཐོང་བར་འགགས་པ་དང་། འགག་བཞིན་པ་དང་། འགག་པར་འགྱུར་བ་དང་། མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་དང་བཞི་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཁ་ཆེ་བ་དག་ཟེར་ལ། ནུབ་ཕྱོགས་པ་ནི་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་ལ་རྣམ་ཤེས་དང་

ལྡན་མི་ལྡན་གཉིས་ཡོད་པས་ལྔར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལྟར་གཟུགས་སོགས་ཕྱིའི་ཁམས་ལྔ་ལའང་སྦྱར་རོ། །སེམས་ཁམས་བདུན་ལའང་དེ་གཉིས་ཀའི་ཆ་ཡོད་ཅིང་མིག་ནས་ཡིད་ཀྱི་བར་ཁམས་དྲུག་ནི་སྐྱེས་བུ་གཉིས་ཀྱི་མིག་གཅིག་གིས་ལྟ་བ་སོགས་བྱེད་པ་མི་སྲིད་པས་གང་གཅིག་གི་རྟེན་བཅས་དང་དེ་མཚུངས་ཡིན་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་རྟེན་བཅས་དང་དེ་མཚུངས་ཡིན་ལ། གཟུགས་ནས་རེག་བྱའི་བར་ཁམས་ལྔ་ནི་གྲོགས་སོགས་ལ་གཅིག་ལྟ་བ་བྱེད་པ་ལ་གཞན་མང་པོ་ཡང་ལྟ་བ་སོགས་བྱེད་སྲིད་པས་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་པས་གང་ཞིག་ལྟ་སོགས་བྱེད་པ་དེ་ལ་བལྟོས་ནས་རྟེན་བཅས་དང་། གང་ཞིག་ལྟ་སོགས་མི་བྱེད་པ་དེ་ལ་བལྟོས་ནས་དེ་མཚུངས་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་མིག་སོགས་ནི་ཐུན་མོང་མིན་པས་རྒྱུད་གཅིག་གི་དབང་གིས་བཞག་ལ། གཟུགས་སོགས་ལྔ་ནི་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་པས་རྒྱུད་དུ་མའི་དབང་གིས་རྣམ་པར་བཞག་གོ། །དེ་ལ་ནང་གི་ཁམས་དྲུག་གི་ལས་ནི་ཡུལ་གྱི་ཡུལ་ཅན་དང་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པ་དང་། ཡུལ་གྱི་ཁམས་དྲུག་གི་ལས་ནི་དབང་པོའི་ཡུལ་དང་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་བྱེད་པ་དང་། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་དྲུག་གི་ལས་ནི་དབང་པོ་ལ་བརྟེན་པ་དང་ཡུལ་གྱི་ཡུལ་ཅན་བྱེད་པ་ཡིན་པས་ལས་དེ་དག་བྱེད་པ་དང་མི་བྱེད་པ་ནི་རྟེན་བཅས་དང་དེ་མཚུངས་ཡིན་ཞིང་དེ་དག་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་ནི་དེ་མཚུངས་དང་སྐྱེས་པ་དང་སྐྱེ་འགྱུར་ནི་རྟེན་བཅས་སོ། །གོང་མ་བཞི་དབང་པོ་ལྔ་ཁོན་ལ་རྟེན་བཅས་དང་དེ་མཚུངས་གཉིས་གཉིས་བྱེད་ཀྱི་གཞན་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་མཐོང་སྤང་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ལ། དངོས་དང་། གནས་མ་བུ་བའི་འདོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། བཅུ་ནི་སྒོམ་པས་སྤང་བྱ་ཡིན། །

༄༅། །ལྔ་ཡང་ཐ་མ་གསུམ་རྣམ་གསུམ། །ཞེས་པས་བསྟན། འོན་དེ་དག་ལས་མཐོང་སྤང་དང་སྒོམ་སྤང་དང་སྤང་བྱ་མ་ཡིན་པ་དུ་ཞེ་ན། གཟུགས་ཅན་བཅུ་ནི་གཅིག་ཏུ་སྒོམ་པས་སྤང་བྱ་ཡིན་ལ། རྣམ་ཤེས་དང་པོ་ལྔ་ཡང་སྒོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ཟག་བཅས་ཡིན་པས་སྤང་བྱ་ཡིན་ལ་སྔ་མ་བཅུ་གཟུགས་ཡིན་པ་དང་། ཕྱི་མ་ལྔ་ཁ་ཕྱི་རོལ་ཏུ་བལྟ་བ་ཡིན་པས་མཐོང་སྤང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁམས་ཐ་མ་གསུམ་ལ་རྣམ་པ་དེ་གསུམ་གའི་ཆ་ཡོད་དེ། ཕྲ་རྒྱས་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་བརྒྱད་མཚུངས་ལྡན་ཐོབ་པ་དང་བཅས་པ་རྣམས་མཐོང་སྤང་དང་། དེ་དག་ལས་གཞན་པའི་ཟག་བཅས་རྣམས་ནི་སྒོམ་སྤང་དང་། ཟག་མེད་ཀྱི་ཆ་རྣམས་ནི་སྤང་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་གནས་མ་བུའི་འདོད་པ་དགག་པ་ནི། ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་མཐོང་སྤང་མིན། །གཟུགས་མིན་དྲུག་པ་མིན་སྐྱེས་མིན། །ཞེས་པས་བསྟན། གནས་མ་བུ་བས། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་དང་ངན་སོང་བའི་ལུས་ངག་གི་ལས་མཐོང་སྤང་ཡིན་ཏེ། མཐོང་ལམ་ཐོབ་པ་ན་འགག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྨྲའོ། །སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ནི་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པའི་མ་བསྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མཐོང་སྤང་མིན་ནོ། །ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་སྟེ། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ལམ་བདེན་གྱི་མ་ཐོབ་པ་དེ་དགེ་བ་ཡིན་ན་དགེ་རྩ་ཆད་པ་ལ་མི་ལྡན་པར་འགྱུར་ཞིང་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ཡིན་ན་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བས་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མ་བསྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་པར་གྲུབ་ལ། ཁྱབ་པ་ནི་དཔེ་བུམ་པའི་སྟེང་དུ་གྲུབ་ཅིང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མཐོང་སྤང་ནི་ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་ངེས་སོ། །ངན་སོང་བའི་ལུས་ངག་གི་ལས་རྣམས་ནི་གཟུགས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མཐོང་

སྣང་མིན་ནོ། །འདིར་བྲལ་སྣང་གཉིས་ལ་མུ་བཞི་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་བྲལ་ལ་མ་སྣངས་པ་ནི་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པ་ན་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི་དགྲ་བཅོམ་པའི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ནི་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པ་ན་མཐོང་སྣང་ལྟ་བུའོ། །བཞི་པ་ནི་དེ་དག་མ་གཏོགས་པའི་ལམ་ཟག་མེད་དང་འདུས་མ་བྱས་ལྟ་བུའོ། །དྲུག་པ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་མིན་པ་སྔོ་ལྡེའི་རྣམ་ཤེས་སྐྱེས་པ་འཁོར་དང་བཅས་པའང་མཐོང་སྣང་མིན་ཏེ། དེ་དག་ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ལས་སྐྱེས་པའི་ས་པ་མིན་ཞིང་ཁ་ཕྱིར་བལྟས་པས་ཞུགས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ལྟ་བ་ཡིན་མིན་གྱི་རྣམ་པ་ལ། དངོས་དང་། དེ་ལས་འཕྲོས་པའི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། མིག་དང་ཆོས་ཀྱི་ཁམས་ཕྱོགས་ནི།། ལྟ་བ་ཡིན་ཏེ་རྣམ་པ་བརྒྱད། །ཅེས་པས་བསྟན། འོ་ན་དེ་དག་ལས་ལྟ་བ་དང་ལྟ་བ་མ་ཡིན་པ་དུ་ཞེ་ན། མིག་གི་ཕྱོགས་གཅིག་རྟེན་བཅས་ཀྱི་མིག་དང་ཆོས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལྟ་བ་ཉོན་མོངས་ཅན་ལྔ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དང་སློབ་པའི་ལྟ་བ་མི་སློབ་པའི་ལྟ་བ་རྣམས་ནི་ལྟ་བ་ཡིན་ཏེ་ལྟ་བ་རྣམ་པ་བརྒྱད་དོ། །ཁམས་བཅུ་དྲུག་དང་དེ་མཚུངས་ཀྱི་མིག་དང་ཆོས་ཁམས་ཀྱི་ཕྱོགས་ལྷག་མ་རྣམས་ལྟ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ལྟ་བ་ཉོན་མོངས་ཅན་ལྔ་ནི་འོག་ནས་འཆད་དོ། །འཇིག་རྟེན་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ནི་ཡིད་ཤེས་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཤེས་རབ་དགེ་བ་ཟག་བཅས་ཤིག་ལ་བྱེད། ཕྱི་མ་གཉིས་ནི་སློབ་པའི་དང་མི་སློབ་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ལྟ་བ་རྣམས་ལ་བྱེད། གཉིས་པ་དེ་ལས་འཕྲོས་པའི་དོན་ལ། དབང་པོའི་ཤེས་རབ་ལྟ་བ་ཡིན་པ་དགག །མིག་ལྟ་བ་ཡིན་པར་སྒྲུབ། དབང་པོས་ཡུལ་འཛིན་པའི་ཁྱད་པར། རྟེན་གྱི་དུས་ངེས་པ། རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་རྒྱུ་མཚན། དབང་

༄༅། །ཡུལ་རྣམ་ཤེས་དང་རྟེན་གྱི་ས་པའི་ངེས་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་ཤེས་ལྔ་དང་མཚུངས་སྐྱེས་བློ། །ངེས་རྟོག་མེད་ཕྱིར་ལྟ་མ་ཡིན། །ཞེས་པས་བསྟན། ཅིའི་ཕྱིར་ཡིད་ཤེས་དང་མཚུངས་ལྡན་ཁོ་ན་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། སྒོ་ལྔའི་རྣམ་ཤེས་ལྔ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་སྐྱེས་པའི་དགེ་བའི་བློ་ཤེས་རབ་ནི་ཡུལ་ལ་ངེས་པར་སེམས་པ་ལ་ཞུགས་ཏེ་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ལྟ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་མིག་ལྟ་བ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པ་ལ། དངོས་དང་། རྟོགས་པ་གཅོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། མིག་གིས་གཟུགས་རྣམས་མཐོང་། །ཞེས་པས་བསྟན། འོ་ན་མིག་ཀྱང་རྟོག་པ་མེད་པས་ལྟ་བར་མི་འགྱུར་ཞེ་ན། རྟེན་བཅས་ཀྱིས་མིག་གིས་གཟུགས་རྣམས་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དེ་ལྟ་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་རྟོགས་གཅོད་ལ། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཐོང་མི་མཐོང་དཔྱད། མིག་དང་མིག་ཤེས་གང་གིས་མཐོང་དཔྱད། མིག་གཉིས་ཀས་མཐོང་མི་མཐོང་དཔྱད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྟེན་བཅས༔ ༔ཞེས་པས་བསྟན། འོ་ན་མིག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐོང་བར་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན། རྟེན་བཅས་ཀྱི་མིག་གིས་མཐོང་གི་དེ་མཚུངས་ཀྱི་མིག་གིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་ཤེས་མིན། །གང་ཕྱིར་བར་དུ་ཆོད་པ་ཡི། །གཟུགས་ནི་མཐོང་བ་མིན་ཕྱིར་ལོ། །ཞེས་པས་བསྟན། འོ་ན་བརྟེན་པ་རྣམ་ཤེས་ཁོ་ནས་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མིག་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་ཤེས་ཁོ་ནས་གཟུགས་མཐོང་བ་མིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་དེས་མཐོང་ན་དེ་ནི་ཐོགས་མེད་ཡིན་པས་རྩིག་སོགས་ཀྱིས་བར་དུ་ཆོད་པ་ཡི་གཟུགས་མཐོང་དགོས་པ་ལས་དེ་ནི་མཐོང་བ་མིན་པའི་ཕྱིར། ལོ་ཞེས་པ་ནི་བྱེ་སྨྲའི་ལུགས་ལ་སློབ་དཔོན་མ་རངས་པའི་ཚིག་སྟེ། བྱེ་སྨྲ་ཕྱི་མ་ནི་མིག་

གི་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་ཞིང་དབང་པོས་མཐོང་བ་མ་ཡིན་པར་བཞེད་ཅིང་། མིག་དབང་གིས་མཐོང་བ་སོགས་ལ་སྐྱོན་བརྗོད་དུ་མ་མཛད་དོ། །མདོ་སྡེ་པ་ནི་མིག་དང་གཟུགས་ལ་བརྟེན་ནས་མིག་ཤེས་སྐྱེས་པ་ལ་གཟུགས་མཐོང་ཞེས་ཐ་སྙད་གདགས་པའི་དོན་དུ་འདུན་པའི་སྒོ་ནས་མིག་གིས་མཐོང་ངོ་རྣམ་པར་ཤེས་པས་རྣམ་པར་ཤེས་སོ་ཞེས་མངོན་པར་འདོགས་པར་བྱེད་པས་འདི་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་འཆད་པར་བྱེད། གསུམ་པ་མིག་གཉིས་ཀས་མཐོང་མི་མཐོང་དཔྱད་པ་ནི། མིག་ནི་གཉིས་ཀ་དག་གིས་ཀྱང་། །མཐོང་སྟེ་གསལ་བར་མཐོང་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པས་བསྟན། ཅི་མིག་གཅིག་གིས་མཐོང་ངམ་གཉིས་ཀས་མཐོང་ཞེ་ན་མིག་ནི་གཉིས་ཀ་དག་གིས་ཀྱང་མཐོང་སྟེ་མིག་གཅིག་གིས་མཐོང་བ་ན་མི་གསལ་བ་ལས་གཉིས་ཀ་ཕྱེ་བ་ན་སྔར་བས་ཀྱང་གསལ་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཀྱང་ཞེས་པས་གང་རུང་རེས་ཀྱང་མཐོང་རུང་ཞེས་པའོ། །གསུམ་པ་དབང་པོས་ཡུལ་འཛིན་པའི་ཁྱད་པར་ལ། ཕྲད་མ་ཕྲད་དང་། མཉམ་མི་མཉམ་མོ། །དང་པོ་ནི། མིག་དང་ཡིད་དང་རྣ་བ་ནི། །ཡུལ་དང་མ་ཕྲད་གསུམ་གཞན་དུ། །ཞེས་པས་བསྟན། འོན་དབང་པོ་དྲུག་གིས་ཡུལ་དང་ཕྲད་ནས་སམ་མ་ཕྲད་པར་འཛིན་ཞེ་ན། མིག་དང་ཡིད་དང་རྣ་བ་གསུམ་གྱིས་ནི་ཡུལ་དང་མ་ཕྲད་པར་འཛིན་པ་ཡིན་ཏེ། མིག་སྣ་གཉིས་ཀྱིས་ཐག་རིང་པོ་ན་གནས་པའི་གཟུགས་དང་སྒྲ་མཐོང་ཞིང་ཐོས་ལ། ཡིད་ནི་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པས་ཕྲད་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། སྣ་ལྕེ་ལུས་གསུམ་གྱིས་ནི་མ་ཕྲད་པ་ལས་གཞན་དུ་ཡུལ་དང་ཕྲད་ནས་འཛིན་པ་ཡིན་ཏེ། དབུགས་མ་རྔུབས་པར་དྲི་མི་འཛིན་ཞིང་རྒྱང་རིང་པོའི་རོ་རེག་མི་འཛིན་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། །

༄༅། །ཕྲད་མ་ཕྲད་ཀྱི་དོན་ནི་རྡུལ་འདབ་འབྱོར་བ་དང་མ་འབྱོར་བ་ལ་འདོད་དོ། །གཉིས་པ་མཉམ་མི་མཉམ་ནི། །སྣ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་གྱིས་ནི། །ཡུལ་ནི་མཉམ་པ་འཛིན་པར་འདོད། །ཅེས་པས་བསྟན། ཅི་མིག་ལ་
སོགས་པ་འདི་དག་གིས་ཡུལ་རང་དང་ཚད་མཉམ་པ་ཞིག་འཛིན་ནམ་མི་མཉམ་པ་ཞིག་འཛིན་ཞེ་ན། སྣ་དང་ལ་སོགས་པ་ལྕེ་དང་ལུས་གསུམ་གྱིས་ནི་རང་རང་དང་ཕྲད་པ་འཛིན་པས་ཡུལ་ནི་མཉམ་པ་འཛིན་པར་འདོད་དེ།
དབང་པོའི་གྲྭ་དང་ཇི་ཙམ་ཕྲད་པའི་ཡུལ་འཛིན་ལ། མིག་རྣ་ཡིད་གསུམ་གྱིས་ནི་རང་དང་ཚད་མཉམ་པ་འཛིན་པའི་ངེས་པ་མེད་དེ། མིག་གིས་རང་དང་ཆེ་མཉམ་ཆུང་གསུམ་གྱི་གཟུགས་འཛིན་པ་དང་། རྣ་བས་ཀྱང་སྒྲ་ཆེ་
འབྲིང་ཆུང་གསུམ་ཐོས་པ་དང་། ཡིད་ནི་ལུས་ཅན་མིན་པས་ཚད་ཡོངས་སུ་ཆད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་རྟེན་གྱི་དུས་ངེས་པ་ནི། ཐ་མའི་རྟེན་འདས་ལྔ་རྣམས་ཀྱི། །དེ་དང་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའང་ཡིན། །ཞེས་པས་བསྟན།
ཇི་ལྟར་མིག་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ད་ལྟར་བ་ཡིན་ལ། ཡིད་ཀྱི་ཡུལ་དུས་གསུམ་ག་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་རྟེན་ཡང་དེ་ལྟར་ངེས་སམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་དྲུག་པོ་དེ་དག་ལས་ཐ་མ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་
པའི་རྟེན་ནི་འདས་མ་ཐག་པའི་ཡིད་ཁོན་ཡིན་གྱི་ད་ལྟར་བ་དང་མ་འོངས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་དང་པོ་ལྔ་པོ་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་ནི་མིག་སོགས་རྣམ་ཤེས་དེ་དག་དང་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་ད་ལྟར་བ་ཡིན་ནོ། །འང་སྒྲས་
འདས་མ་ཐག་པའི་ཡིད་ཀྱང་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །ལྔ་པ་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ལ། རྟེན་ཉིད་དུ་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་། རྣམ་ཤེས་རྟེན་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ནི། དེ་དག་འགྱུར་བས་འགྱུར་

ཉིད་ཕྱིར། །རྟེན་ནི་མིག་ལ་སོགས་པ་ཡིན། །ཞེས་པས་བསྟན། རྣམ་ཤེས་དེ་དབང་པོ་དང་ཡུལ་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེས་ན་དབང་པོ་ཁོ་ན་རྟེན་དུ་འཇོག་པ་ཅི་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་དེ་དག་
གྱུར་པས་རྣམ་ཤེས་འགྱུར་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཏེ། དབང་པོ་རྣམས་ལ་རྡུག་བརྡལ་སོགས་ཀྱིས་ཕན་གནོད་དང་བདེ་སྡུག་དང་གསལ་མི་གསལ་བྱེད་ནུས་ལ། གཟུགས་སོགས་གྱུར་བས་ནི་རྣམ་ཤེས་དེ་དག་འགྱུར་བར་མ་ངེས་པའི་
ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་མིག་ཤེས་ལ་སོགས་པའི་རྟེན་ནི་མིག་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་རྣམ་ཤེས་རྟེན་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། དེ་ཕྱིར་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་ཕྱིར། །དེ་དག་གིས་ནི་རྣམ་ཤེས་བསྟན། །ཞེས་པས་
བསྟན༔ ཡང་དབང་ཡུལ་གཉིས་ཀས་བསྐྱེད་ན་དབང་ཤེས་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡུལ་ཤེས་ཞེས་མི་བརྗོད་པ་ཅི་ཞེ་ན། མིག་ཤེས་སོགས་ཀྱི་རྟེན་དབང་པོ་དེ་དག་ཁོ་ན་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་རྒྱལ་པོའི་མི་བཞིན་དང་རྒྱུད་གཅིག་ལ་བརྟོས
ནས་ཀྱང་གཟུགས་ནི་མིག་ཤེས་དང་ཡུལ་ཤེས་ཀྱི་ཐུན་མོང་དང་མིག་ནི་མིག་ཤེས་ཁོ་ནའི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ལ། གཟུགས་ནི་རྒྱུད་གཞན་གྱི་ཡང་མིག་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་དང་མིག་ནི་རྒྱུད་གཅིག་ཁོ་ནའི་མིག་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པས་
ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དབང་པོ་དེ་དག་གིས་ནི་སྔོནས་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་སོགས་སུ་བསྟན་ཏེ་ནས་ཀྱི་སྨྱུ་གུ་དང་རྔའི་སྒྲ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །དྲུག་པ་དབང་ཡུལ་རྣམ་ཤེས་དང་རྟེན་གྱི་ས་པའི་ངེས་པ་ལ། མིག་ལ་དངོས་སུ
སྦྱར་བ། རྣ་བ་དེ་དང་མཚུངས་པར་བསྟན་པ། སྣ་ལྕེ་ལུས་གསུམ་གྱི་ངེས་པ། ཡིད་ངེས་མེད་དུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལུས་ལ་འོག་མའི་མིག་མ་ཡིན། །མིག་གིས་གོང་མའི་གཟུགས་མ་ཡིན། །རྣམ་པར་ཤེས་པའང་དེ་

༄༅། །ཡི་གཟུགས། །ལུས་ཀྱིའང་གཉིས་ཀ་ཐམས་ཅད་དུ། །ཞེས་པས་བསྟན། ཡང་ལུང་གང་ལ་བརྟེན་ཏེ། མིག་གིས་གཟུགས་ལ་ལྟ་བ་ན་ཅི་ལུས་དང་མིག་དང་གཟུགས་དང་རྣམ་ཤེས་རྣམས་ས་གཅིག་པ་ཁོ་ན་འམ་གཞན་གྱི་ས་པའང་ཡིན་ཞེ་ན། འདོད་ཁམས་པས་རང་གི་མིག་གིས་རང་གི་ས་པའི་གཟུགས་ལ་ལྟ་ན་བཞི་པོ་ཐམས་ཅད་རང་གི་ས་པ་ཡིན་ནོ། །འདོད་ཁམས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རང་སའི་གཟུགས་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་མིག་གིས་ལྟ་ན་ལུས་གཟུགས་གཉིས་རང་གི་ས་པ་དང་རྣམ་ཤེས་དང་མིག་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ས་པའོ། །དེས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་གཟུགས་ལ་བལྟ་ན་གཟུགས་ཀྱང་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ས་པའོ། །འདོད་པ་རང་གི་གཟུགས་ལ་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་མིག་གིས་ལྟ་ན་ལུས་དང་གཟུགས་ནི་འདོད་ཁམས་པ་རང་ས་ཡིན་ལ། མིག་ནི་གཉིས་པའི་ས་པ་ཡིན་ཞིང་མིག་ཤེས་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ས་པའོ། །དེས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་གཟུགས་ལ་ལྟ་ན་མིག་ཤེས་དང་གཟུགས་ནི་དང་པོའི་ས་པ་ཡིན་ལ། ལུས་ནི་འདོད་པ་ཁམས་པ་དང་མིག་ནི་གཉིས་པའི་ས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཞན་རྣམས་ལའང་རྒྱས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ངེས་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ས་གོང་མའི་ལུས་ལ་ས་འོག་མའི་མིག་བརྟེན་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རང་ས་ན་མིག་མཆོག་ཡོད་བཞིན་དུ་འོག་མ་དམན་པའི་མིག་མངོན་དུ་བྱས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ས་འོག་མའི་མིག་གིས་གོང་མའི་གཟུགས་མཐོང་བར་ནུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འོག་མའི་མིག་དེ་རགས་པ་དང་གོང་མའི་གཟུགས་དེ་ཕྲ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ས་གོང་མའི་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའང་འོག་མའི་མིག་ལ་བརྟེན་པ་མིན་ཏེ། གོང་མའི་རྣམ་ཤེས་མཆོག་ནི་འོག་མའི་མིག་

དམན་པ་ལ་མི་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། སེང་གེའི་འོ་མ་ཛྷ་ལ་མི་བརྟེན་པ་ལྟ་བུའོ། །བསམ་གཏན་དང་པོའི་མིག་ཤེས་དེའི་ཡུལ་དུ་ནི་གོང་འོག་དང་རང་སའི་གཟུགས་རིགས་ཐམས་ཅད་མཐོང་དུ་འགྱུར་རོ། །ལུས་ཀྱིའང་གཟུགས་
དང་མིག་ཤེས་གཉིས་ཀ་རང་ས་གོང་ས་འོག་ས་སྟེས་གོང་འོག་ཐམས་ཅད་དུ་གཏོགས་པ་སྲིད་དོ། །གཉིས་པ་རྣ་བ་དེ་དང་མཚུངས་པར་བསྟན་པ་ནི། རྣ་བའང་དེ་བཞིན། །ཞེས་པས་བསྟན། མིག་ལ་བཤད་པ་ལྟར་རྣ་
བའང་དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་བ་ནི། ཇི་སྐད་དུ། ལུས་ལ་འོག་མའི་རྣ་མ་ཡིན། །རྣ་བས་གོང་མའི་སྒྲ་མ་ཡིན། །རྣམ་པར་ཤེས་པའང་དེ་ཡི་སྒྲ། །ལུས་ཀྱིའང་གཉིས་ཀ་ཐམས་ཅད་དུ། །ཞེས་སྦྱར་རོ། །གསུམ་པ་སྣ་ལྕེ་ལུས་གསུམ་
ཀྱི་ངེས་པ་ལ། སྤྱིར་བཏང་བ་དང་། དམིགས་ཀྱིས་བསལ་བ་ལས། དང་པོ་ནི། གསུམ་དང་ནི། ཐམས་ཅད་རང་གི་ས་པ་ཉིད། །ཅེས་པས་བསྟན། སྣ་ལྕེ་ལུས་གསུམ་པོ་དེ་དག་གི་ཡུལ་དང་ལུས་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དག
ནི་ཐམས་ཅད་རང་གི་ས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། ལུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་འོག་དང་ནི། །རང་གི་ས། ཞེས་པས་བསྟན། ཐམས་ཅད་དེ་ལྟར་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་སྤྱིར་བཏང་ཡིན་ལ་དམིགས་བསལ་ནི་བསམ་གཏན་
གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་རེག་བྱ་འཛིན་ན་ལུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ནི་འོག་མ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ས་པ་འདྲེན་པར་བྱེད་དོ། །དང་ནི་ཞེས་པ་འབྱེད་སྡུད་ཀྱི་ཚིག་གོ། །འདོད་པ་དང་བསམ་གཏན་དང་པོ་བའི་རེག་བྱ་རེག་པ་ན་རང་
གི་སའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་འཛིན་ཏོ། །བཞི་པ་ཡིད་ངེས་མེད་དུ་བསྟན་པ་ནི། ཡིད་མ་ངེས་ཏེ། །ཞེས་པས་བསྟན། ཡིད་ཀྱི་ཡུལ་དང་ལུས་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མ་ངེས་ཏེ། རེས་འགའ་ནི་ཐམས་ཅད་ས་མཚུངས་ལ་རེས་འགའ་

༄༅། །ཇི་འོག་ས་དང་གོས་ས་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱས་པར་སྙོམས་འཇུག་བསྟན་པར་འཆད་པས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ལྔ་པ་རྣམ་ཤེས་གང་གི་ཡུལ་ཡིན་པ་ནི། གཉིས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཕྱི་ཡི་ལྔ། །ཞེས་པས་བསྟན། ཁམས་
བཅོ་བརྒྱད་པོ་དག་རྣམ་ཤེས་དྲུག་པོ་གང་གིས་ཤེས་པར་བྱ་ཞེ་ན། རྣམ་ཤེས་གཉིས་ཀྱིས་ཕྱི་ཡི་ལྔ། །ཞེས་འགྱུར་བཅོས་ནས་མིག་དང་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་གཉིས་ཀྱིས་གཟུགས་ནས་རེག་བྱའི་བར་ཕྱི་ཡི་སྐྱེ་མཆེད་ལྔ་ཡུལ་དུ་བྱས་
ཏེ་ཤེས་པར་བྱེད་དོ། །ནང་གི་བཅུ་གཉིས་དང་ཆོས་ནི་ཡིད་ཤེས་ཁོ་ནས་ཡུལ་དུ་བྱས་ཏེ་ཤེས་པར་བྱེད་དོ། །དྲུག་པ་རྟག་མི་རྟག་གི་རྣམ་པ་ནི། འདུས་མ་བྱས་ཆོས་རྟག་པའོ། །ཞེས་པས་བསྟན། དེ་དག་ལས་དུ་ཞིག་རྟག་པ་
ཡིན་དུ་ཞིག་མི་རྟག་པ་ཡིན་ཞེ་ན། ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ལས་རིལ་པོ་རྟག་པ་ནི་མེད་ཅིང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ནི་རྟག་པའོ། །ལྷག་མ་ཕྱེད་དང་བཅོ་བརྒྱད་ནི་སྐྱེ་འཇིག་ཡོད་པས་ན་མི་རྟག་པར་གྲུབ་བོ། །བདུན་པ་དབང་པོ་
ཡིན་མིན་གྱི་རྣམ་པ་ནི། ཆོས་ཀྱི་ཕྱེད་དང་གང་དག་ནི། །བཅུ་གཉིས་ནང་གིར་བཤད་དབང་པོ། །ཞེས་པས་བསྟན། དེ་དག་ལས་དུ་ཞིག་དབང་པོ་ཡིན་དུ་ཞིག་དབང་པོ་མ་ཡིན་ཞེ་ན། ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ལས་ཆོས་ཁམས་
ཀྱི་ཕྱེད་སྲོག་ཚོར་བ་ལྔ་དད་སོགས་ལྔ་ཟག་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་གསུམ་སྟེ་བཅུ་བཞི་དང་ཁམས་གང་དག་ནི་མིག་ལ་སོགས་པ་བཅུ་གཉིས་ནང་གི་ཁམས་སུ་བཤད་པ་རྣམས་ནི་དབང་པོ་ཡིན་ལ། ལྷག་མ་རྣམས་ནི་དབང་པོ་མ་
ཡིན་ནོ། །ལུས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ཕོ་མོའི་དབང་པོའོ། །ལྷག་མ་གཟུགས་སོགས་ཕྱིའི་ཁམས་ལྔ་དང་ཆོས་ཁམས་ཀྱི་ཕྱེད་ནི་དབང་པོ་མ་ཡིན་པར་གྲུབ་བོ། །གཉིས་པ་གནས་ཀྱི་མཚན་བསྟན་པ་ནི། ཆོས་མངོན་པའི་མཛོད་ཀྱི་

ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས་ཁམས་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་གནས་དང་པོའོ།། །།ཞེས་པས་བསྟན། ཆོས་མངོན་པའི་མཛོད་ཀྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་ཆོས་མངོན་རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་པོ་མཁྱེན་བརྩེའི་ཞལ་ལུང་གཞོན་ནུ་རྣམ་རོལ་ལེགས་བཤད་ཆོས་མིག་རྣམ་འབྱེད་གྲུབ་བདེའི་ཤིང་རྟ་ལས་ཁམས་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་གནས་དང་པོའི་བཤད་པའོ།། །།འདིར་སྨྲས་པ། ཤེས་བྱ་ཇི་སྙེད་ཤེས་པའི་རྣམ་དཔྱོད་ལ། །བརྟེན་ནས་ཆོས་ཉིད་ཇི་ལྟར་རིག་འགྱུར་ཞིང་། །ཆགས་དང་ཆགས་བྲལ་ཀུན་གྱི་གཞིར་གྱུར་པས། །ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་རྣམ་གཞག་བཀྲལ་ཟིན་ཏོ།། །།ཞེས་སོ།།

།། ༄ རང་རིག་གདུལ་བྱའི་པདྨ་འདུམ་བྱེད་ཅིང་། །མ་རིག་མཚན་མོའི་མུན་པ་འཇིལ་བའི་སླད། །ཡོངས་སུ་འཛིན་པར་བསྔགས་པའི་སློབ་དཔོན་ཆེ། །བཤེས་གཉེན་ཉི་མ་དེ་ལ་ཕྱག་བགྱིས་ནས། །འདི་ན་རང་བློས་རྟོག་བཏགས་མ་ཡིན་པར། །མདོ་རྒྱུད་ཀུན་གྱི་གྲུབ་མཐའི་རིམ་པ་ལ༔ ༔འགྱུར་མེད་བློ་གྲོས་གཏིང་མཐའ་རབ་ཆུགས་པས། །ལུང་དོན་ཟབ་མོའི་ཚོགས་རྣམས་འགྲོལ་བར་བྱ། །ད་ནི་གནས་གཉིས་པ་དབང་པོ་བསྟན་པའི་གནས་ཀྱི་དོན་ལ། གནས་ཀྱི་གཞུང་བསྟན་པ་དང་། གནས་ཀྱི་མཚན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ། དབང་པོའི་རང་བཞིན། འདུས་བྱས་ཀྱི་སྐྱེ་ཚུལ། རྒྱུ་རྐྱེན་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། དབང་པོ་སོ་སོར་ངེས་བཟུང་བ་དང་། དབང་པོའི་རྣམ་པའི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་དབབ་པའོ། །དང་པོ་ལ། དབང་པོ་སོ་སོའི་སྒྲ་དོན། གྲངས་ངེས། སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་དོ། །དང་པོ་ལ། ཐེ་མདོའི་ལུགས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ལྔ་པོ་རྣམས་ནི་དོན་བཞི་ལ། །དབང་བྱེད་བཞི་རྣམ་གཉིས་ལ་ཡོ། །

༄༅། །ལྔ་དང་བརྒྱད་པ་དེ་རྣམས་ནི། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་རྣམ་བྱང་ལ། །ཞེས་པས་བསྟན། ལི་ཙུ་དང་པོར། བཅུ་གཉིས་ནང་གིར་བཤད་དབང་པོ། །ཞེས་པའི་དབང་པོ་ནི་གང་། འདུས་བྱས་ཆོས་རྣམས་དེ་དག་ཀུན༔ ༔ཞེས་པའི་སྐྱེ་ཚུལ་དེ་གང་ཞེ་ན། །དེ་རྣམས་ཀྱི་ལན་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ལ་གནས་གཉིས་པ་འདི་ཉིད་བྱུང་བ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལ་དབང་པོའི་སྒྲ་དོན་དངོས་ནི་རང་འགྲེལ་ལས། དབང་པོའི་དོན་ཅི་ཞེ་ན། དབང་ནི་དབང་ཕྱུག་དམ་པའོ། །དེ་ལ་དབང་བྱེད་པས་ན་དབང་པོ་རྣམས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དབང་བྱེད་པའི་དོན་ནི་དབང་པོའི་དོན་ཏོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ། །དབང་པོ་ཉེར་གཉིས་པོ་དེ་དག་ལས་གང་ཞིག་གང་ལ་དབང་བྱེད་ཅེ་ན། དེ་མཚུངས་ཀྱི་དབང་པོ་མ་གཏོགས་པའི་མིག་སོགས་དབང་པོ་ལྔ་པོ་རྣམས་ནི་རེ་རེས་ཀྱང་དོན་བཞི་བཞི་ལ་དབང་བྱེད་ཏེ། རྟེན་མཛེས་པ་དང་ལུས་བསྲུང་བ། རྣམ་ཤེས་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་རྣམས་བསྐྱེད་པ། རང་རང་གི་ཡུལ་འཛིན་པ་རྣམས་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་དབང་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཕོ་མོ་སྲོག་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་བཞི་པོ་རྣམས་ནི་རེ་རེས་ཀྱང་དོན་གཉིས་གཉིས་ལ་དབང་བྱེད་དེ། དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་བྱེ་བྲག་འབྱེད་པ་དང་། དབྱེབས་སུ་འབྱུར་ཆེ་ཆུང་དང་སྐད་གསང་མཐོ་དམན་གྱི་སྒོ་ནས་ཁྱད་པར་འབྱེད་པ་དང་། སྲོག་དབང་ནི་རིགས་མཐུན་པར་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བ་དང་ཡང་དག་པར་འཛིན་པ་དག་ལ་དབང་བྱེད། ཡིད་དབང་ནི་ཡང་སྲིད་པར་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བ་དང་དབང་གི་ངོ་བོ་དང་མཐུན་པར་བྱེད་པ་དག་ལ་དབང་བྱེད་དོ། །རེ་ལའང་དང་པོའི་དོན་ནི་ཇི་སྐད་དུ། དེའི་ཚེ་དྲི་ཟའི་སེམས་གཉིས་པོ་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གྱུར་པའམ་

ཁོང་ཁྲོ་བ་དང་ལྷན་ཅིག་པར་གྱུར་པ་གང་ཡང་རུ་བ་ཞིག་མངོན་དུ་གྱུར་ན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཕྱི་མའི་དོན་ནི་ཇི་སྐད་དུ། འཇིག་རྟེན་འདི་ནི་སེམས་ཀྱིས་ཁྲིད་དོ། །ཞེས་སོགས་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །
ཡོ་ཞིས་པ་ནི་བྱེ་སྨྲའི་འདོད་པ་ལ་མདོ་སྡེ་པ་མ་རངས་པའི་ཚིག་ཡིན་ནོ། །ཟག་བཅས་ཀྱི་ཚོར་བ་ལྔ་དང་དད་སོགས་ལྔ་དང་ཀུན་ཤེས་བྱེད་སོགས་གསུམ་སྟེ་བརྒྱད་པོ་དེ་རྣམས་ནི་རིམ་པ་ལྟར་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་
པར་བྱང་བ་ལ་དབང་བྱེད་དེ། ཚོར་བ་ལྔས་ནི་ཆགས་སྡང་རྨོངས་གསུམ་བསྐྱེད་པ་དང་། ཚོགས་སྦྱོར་གྱི་དད་སོགས་ལྔ་རྣམ་བྱང་གི་རྒྱུ་དང་། མཐོང་སྒོམ་མི་སློབ་པའི་ལམ་གྱི་བརྒྱད་པོ་རྣམ་བྱང་གི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་
པ་མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ནི། རང་གི་དོན་དང་ཐམས་ཅད་ལ། །དམིགས་པར་དབང་བྱེད་ཕྱིར་དབང་དྲུག །མོ་ཉིད་ཕོ་ཉིད་ལ་དབང་ཕྱིར། །ལུས་ལས་མོ་དང་ཕོ་དབང་དག །རིས་གནས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་། །རྣམ་
པར་བྱང་ལ་དབང་བྱེད་ཕྱིར། །སྲོག་དང་ཚོར་བ་རྣམས་དང་ནི། །དད་སོགས་དབང་པོ་ལྟར་འདོད་དོ། །མྱ་ངན་འདས་སོགས་གོང་ནས་གོང་། །ཐོབ་པ་ལ་ནི་དབང་བྱེད་ཕྱིར། །ཀུན་ཤེས་བྱེད་དང་ཀུན་ཤེས་དང་།།
དེ་བཞིན་ཀུན་ཤེས་ལྡན་དབང་པོ། །ཞེས་པས་བསྟན། མདོ་སྡེ་པས་བྱེ་སྨྲའི་ལུགས་ལ་ཡོ་ཞིས་མི་འཐད་པར་བརྗོད་ནས་རང་ལུགས་བཞག་པ་ནི། མིག་ནས་ཡིད་ཀྱི་བར་དྲུག་པོ་དེ་དག་ལས་མིག་སོགས་ལྔས་ནི་རང་རང་གི་
དོན་ལ་དམིགས་པར་བྱ་བ་ལ་དབང་བྱེད་པ་དང་། ཡིད་ནི་གཟུགས་སོགས་ཡུལ་དྲུག་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པར་བྱ་བ་ལ་དབང་བྱེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་དབང་པོ་དྲུག་པོ་དེ་དག་ནི་སོ་སོར་དབང་པོ་ཡིན་ནོ། །མོར་འཇོག་

༄༅། །བྱེད་ཉིད་ལ་དབང་བྱེད་པའི་ཕྱིར་མོ་དབང་དང་ཕོར་འཇོག་བྱེད་ཉིད་ལ་དབང་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཕོ་དབང་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །ལུས་ཀྱི་དབང་པོའི་ཆ་ལས་མོ་དང་ཕོ་དབང་དག་རྣམ་པར་བཞག་གི་དེ་དག་ལས་ཐ་དད་དུ་གྱུར་པ་ནི་མེད་དོ། །རིས་མཐུན་གནས་པ་དང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བར་དབང་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རིམ་བཞིན་སྲོག་དབང་དང་ཚོར་བའི་དབང་པོ་རྣམས་དང་ནི་དད་སོགས་དབང་པོ་ལྔ་པོ་རྣམས་ནི་དབང་པོ་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །གོང་ནས་གོང་དང་མྱང་འདས་འཐོབ། །སོགས་པ་ལ་ནི་དབང་བྱེད་ཕྱིར། །ཞེས་བསྟོན་ནས་ཀུན་ཤེས་བྱེད་པའི་དབང་པོ་དང་ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་དང་ཀུན་ཤེས་ལྡན་པའི་དབང་པོ་རྣམས་དབང་པོར་འཇོག་སྟེ། གོང་ནས་ཞེས་པ་ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་དང་གོང་དང་ཞེས་པ་ཀུན་ཤེས་ལྡན་པའི་དབང་པོ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པ་དང་སོགས་པ་ལ་ནི་དབང་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཀུན་ཤེས་བྱེད་པའི་དབང་པོ་དང་ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་དང་དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་ཤེས་ལྡན་པའི་དབང་པོ་གསུམ་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་ཞེས་པ་ནི་མིག་སོགས་རྣམས་དབང་པོ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་འདི་གསུམ་ཡང་དབང་པོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ།། སོགས་སྒྲས་དབང་པོ་དེ་གསུམ་གྱིས་རིམ་པ་ལྟར་མཐོང་སྤང་སྤོང་བ་དང་སྒོམ་སྤང་སྤོང་བ་དང་མཐོང་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པ་ལ་དབང་བྱེད་པར་བསྟན་ཏོ། །གཉིས་པ་གྲངས་ངེས་ལ། བྱེ་མདོ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་གཉིས་ལས༔ དང་པོ་ནི། སེམས་ཀྱི་རྟེན་དང་དེའི་བྱེ་བྲག །གནས་དང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཉིད། །ཚོགས་དང་རྣམ་བྱང་ཇི་སྙེད་པ། །དབང་པོ་དག་ཀྱང་དེ་སྙེད་དུ། །ཞེས་པས་བསྟན། དབང་བྱེད་པས་དབང་པོ་ཡིན་ན་མ་རིག་

པས་འདུ་བྱེད་ལ་དབང་བྱེད་པ་དང་ཁས་སྨྲ་བ་ལ་དབང་བྱེད་པ་སོགས་དུ་མ་ཡོད་པས་ཉེར་གཉིས་ཀྱི་གྲངས་ངེས་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། དེ་དག་གིས་ཅུང་ཟད་དབང་བྱེད་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་དབང་བྱེད་པ་མིན་པས་དབང་པོར་མ་བཞག་གོ། དེས་ན་སེམས་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པས་མིག་སོགས་དྲུག་དང་རྟེན་དེའི་བྱེ་བྲག་འབྱེད་པས་ཕོ་མོའི་དབང་པོ་གཉིས་དང་རིས་མཐུན་གནས་པར་བྱེད་པས་སྲོག་དབང་དང་སེམས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཉིད་དུ་བྱེད་པས་ཚོར་བ་རྣམས་དང་རྣམ་བྱང་གི་ཚོགས་གསོག་པར་བྱེད་པའི་གཞི་ཡིན་པས་དད་སོགས་ལྔ་དང་རྣམ་བྱང་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་དབང་བྱེད་པས་དབང་པོ་ཟག་མེད་གསུམ་བཞག་ཅིང་། དབང་བསྒྱུར་བྱའི་ཆོས་ཇི་སྙེད་ཡོད་པ་ལ་བལྟོས་ནས་དབང་པོ་དག་ཀྱང་དེ་སྙེད་དུ་གྲངས་ངེས་པར་མཛད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། ཡང་ན་འཇུག་པའི་རྟེན་དང་ནི། །སྐྱེ་དང་གནས་དང་ཉེར་སྤྱོད་ལས། །བཅུ་བཞི་དེ་བཞིན་ལྡོག་པ་ལ། །དབང་པོ་རྣམས་ནི་གཞན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པས་བསྟན། ཡང་ན་འཁོར་བར་འཇུག་ལྡོག་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེར་གྲངས་ངེས་པར་མཛད་དེ། འཁོར་བར་འཇུག་པའི་རྟེན་བྱེད་པས་མིག་སོགས་དྲུག་དང་ནི་འཁོར་བར་སྐྱེ་བར་བྱེད་པས་ཕོ་མོའི་དབང་པོ་གཉིས་དང་དེར་གནས་པར་བྱེད་པས་སྲོག་དབང་དང་ཉེ་བར་ལོངས་སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་ལས་ཚོར་བ་ལྔ་སྟེ་འཁོར་བར་འཇུག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དབང་པོ་བཅུ་བཞིའོ། །འཁོར་བར་འཇུག་པ་ལ་རྟེན་སྐྱེ་གནས་ལོངས་སྤྱོད་བཞི་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་འཁོར་བ་ལས་ལྡོག་པ་ལ་འང་དབང་པོ་བརྒྱད་པོ་རྣམས་ནི་རིམ་པ་ལྟར་རྟེན་སྐྱེ་གནས་ལོངས་སྤྱོད་བཞི་པོ་ལ་དབང་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལས་རྣམ་བྱང་སྐྱེ་བའི་རྟེན་ནི་དད་སོགས་ལྔ་དང་རྣམ་

༄༅། །བྱང་དང་པོར་སྐྱེ་བ་ལ་དབང་བྱེད་པ་ཀུན་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དབང་པོ་དང་རྣམ་བྱང་གནས་པ་ལ་དབང་བྱེད་པ་ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་དང་རྣམ་བྱང་ལ་ཉེ་བར་ཡོངས་སྤྱོད་པ་ནི་ཀུན་ཤེས་ལྡན་པའི་དབང་པོ་ཡིན་
པས་དེ་དགུ་ནི་འཁོར་བར་འཇུག་པ་ལས་གཞན་འཁོར་བ་ལས་ལྡོག་པའི་དབང་པོ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་ལ། ཚོར་དབང་ལྔའི་མཚན་ཉིད་དང་། དྲི་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་བཤད་པའོ། །དང་
པོ་ལ། ལུས་ཚོར་བདེ་སྡུག སེམས་ཚོར་བདེ་སྡུག བཏང་སྙོམས་སོ། །དང་པོ་ལ། སྡུག་བསྔལ་དང་། བདེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ལུས་ཚོར་ཞིམ་པ་མ་ཡིན་གང་། །སྡུག་བསྔལ་དབང་པོའོ། །ཞེས་པས་བསྟན། ཉེར་གཉིས་
ལས་གཟུགས་ཅན་གྱི་དབང་པོ་བདུན་ཡིད་དབང་རྣམས་བཤད་ཟིན་ལ། དད་སོགས་ལྔ་དང་སྲོག་དབང་ནི་འོག་ནས་འཆད་ལ། འདིར་ཚོར་སོགས་ལྔ་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་གསུམ་རྣམས་འཆད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པས།
དེ་ལ་ལུས་ནི་འདིར་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བརྗོད་པར་འདོད་དེ། དབང་ཤེས་ལྔའི་འཁོར་གྱི་ཚོར་བ་ཞིམ་པ་མ་ཡིན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་དབང་པོའོ། །གཉིས་པ་བདེ་བ་ནི། ཞིམ་པ་ནི། །བདེ་
བའི་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ན། །སེམས་ཀྱི་དེ་ནི་བདེ་དབང་པོ། །ཞེས་པས་བསྟན། དབང་ཤེས་འཁོར་གྱི་ཚོར་བ་ཞིམ་པ་ནི་བདེ་བའི་དབང་པོའོ། །དེར་མ་ཟད་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ན་སེམས་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་དུ་
སྐྱེས་པའི་ཚོར་བ་ཞིམ་པ་དེ་ནི་སེམས་བདེ་བའི་དབང་པོ་ཡིན་ཏེ། དེ་ན་སྒོ་ལྔའི་རྣམ་ཤེས་མེད་པས་ལུས་ཚོར་ནི་མེད་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོ་དང་གཉིས་པའི་དགའ་བ་ནི་ཡིད་བདེ་ཡིན་ཞིང་དགའ་བ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་

བས་ཡིད་བདེ་བའང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྔ་མ་ལུས་བདེ་དང་ཕྱི་མ་སེམས་བདེ་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་བསྡོམས་ཏེ་བདེ་བའི་དབང་པོར་བཞག་གོ། །གཉིས་པ་སེམས་ཚོར་བདེ་སྡུག་ལ། ཡིད་བདེ་དང་། ཡིད་མི་བདེའོ། །
དང་པོ་ནི། གཞན་ན་དེ་ཡིས་བདེ་བ་ཡིན། །ཞེས་པས་བསྟན། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ལས་གཞན་འདོད་པ་དང་བསམ་གཏན་སྔ་མ་གཉིས་ན་ཡིད་ཤེས་འཁོར་དུ་སྐྱེས་པའི་ཚོར་བ་སིམ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཡིད་བདེ་བའི་
དབང་པོ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ཏུ་དགའ་བ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བའི་ཕྱིར། སེམས་བདེ་དང་ཡིད་བདེའི་ཁྱད་པར་ནི་འདོད་པ་ནས་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་བར་གྱི་ཡིད་དགའ་བ་རྣམ་རྟོག་ཅན་གྱིས་སྐྱེས་ཤིང་མི་བརྟན་
པ་ནི་ཡིད་བདེ་དང་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ན་བརྟན་པར་གནས་པའི་ཡིད་ཀྱི་སིམ་པ་ནི་སེམས་བདེའོ། །གཉིས་པ་ཡིད་མི་བདེ་ནི། སེམས་ཀྱི་སིམ་པ་མ་ཡིན་པ། །ཡིད་མི་བདེ་བའོ། །ཞེས་པས་བསྟན། སེམས་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་
འཁོར་དུ་སྐྱེས་པའི་ཚོར་བ་སིམ་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཡིད་མི་བདེ་བའི་དབང་པོའོ། །གསུམ་པ་བཏང་སྙོམས་ཀྱི་དབང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད་དང་། ལུས་སེམས་ཀྱི་དེ་གཉིས་སོ་སོར་མི་འབྱེད་པའི་དོན་ཏོ། །དང་པོ་ནི། བཏང་
སྙོམས་ནི། །བར་མའོ། །ཞེས་པས་བསྟན། ཚོར་བ་བཏང་སྙོམས་ཀྱི་དབང་པོ་ནི་སིམ་མི་སིམ་གང་རུང་མ་ཡིན་པ་བར་མར་སྐྱོང་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། གཉིས་ཀའི་མི་རྟོག་ཕྱིར། །ཞེས་པས་བསྟན། ཅི་བར་མ་དེ་ལུས་ཀྱི་འམ་
སེམས་ཀྱི་དེ་ཡིན་ཞེ་ན། ལུས་སེམས་གཉིས་ཀའི་བར་མ་ཡིན་ཏེ། ལུས་སེམས་གཉིས་ཀྱི་བར་མ་ཚོར་བ་བཏང་སྙོམས་ནི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པར་ངང་གི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ལུས་སེམས་གཉིས་ཀྱི་ཚོར་བ་བདེ་སྡུག་ནི་དེ་ལྟ་མ་

སོ་༥ཀ

༄༅། །ཡིན་པས་ཐ་དད་དུ་བཤད་པའོ། །གཉིས་པ་དྲི་མེད་དབང་པོ་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི། མཐོང་སྒོམ་མི་སློབ་ལམ་ལ་དགུ། །གསུམ་ཡིན། །ཞེས་པས་བསྟན། མཐོང་སྒོམ་མི་སློབ་ལམ་ལ་ཡོད་པའི་ཡིད་དང་བདེ་བ་ཡིད་བདེ་བཏང་སྙོམས་དད་སོགས་དབང་པོ་ལྔ་སྟེ་དགུ་པོ་དག་ལ་ནི་དྲི་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་གསུམ་ཞེས་བྱ་སྟེ། མཐོང་སྒོམ་མི་སློབ་ལམ་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་དགུ་པོ་དག་རིམ་པ་བཞིན་མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་ཀུན་ཤེས་ལྡན་པའི་དབང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དབང་པོའི་རྣམ་པའི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ། རྣམ་པའི་རབ་དབྱེ་བསྟན་པ། ཇི་ལྟར་ལྡན་པའི་ཚུལ། འབྲས་བུ་དབང་པོ་དུས་ཐོབ་པ། དབང་པོ་ལྡན་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ། ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ཀྱི་རྣམ་པ། རྣམ་སྨིན་ཡིན་མིན། རྣམ་སྨིན་དང་བཅས་མ་བཅས། དགེ་སོགས་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ། ཁམས་གང་དུ་གཏོགས་པའི་རྣམ་པ། སྤང་བྱ་ཡིན་མིན་གྱི་རྣམ་པའོ། །དང་པོ་ནི། གསུམ་ནི་དྲི་མ་མེད། །གཟུགས་ཅན་སྲོག་དང་སྡུག་བསྔལ་དག །ཟག་དང་བཅས་པ་དགུ་རྣམ་གཉིས། །ཞེས་པས་བསྟན། དབང་པོ་རྣམས་ལས་ཟག་པ་དང་བཅས་མ་བཅས་དུ་ཞེ་ན། བཤད་མ་ཐག་པའི་དབང་པོ་གསུམ་ནི་དྲི་མ་མེད་པ་སྟེ་ཟག་མེད་ཁོ་ན་དང་། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་བདུན་དང་སྲོག་གི་དབང་པོ་དང་སྡུག་བསྔལ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་དག་སྟེ་བཅུ་ནི་གཅིག་ཏུ་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། སྒོམ་སྤངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡིད་དང་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་དང་བཏང་སྙོམས་དང་དད་སོགས་ལྔ་སྟེ་དགུ་ལ་ནི་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་རྣམ་པ་གཉིས་ཀ་ཡོད་དེ། ལམ་གསུམ་གྱི་ཚོགས་པ་ན་ཡོད་པ་ཟག་མེད་དང་གཞན་དག་ནི་ཟག་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རྣམ་སྨིན་ཡིན་མིན་གྱི་རྣམ་པ་ནི། སྲོག་ནི་རྣམ་སྨིན་བཅུ་གཉིས་གཉིས། །ཐ་མ་བརྒྱད་དང་ཡིད་མི་བདེ། །མ་གཏོགས་པ་སྟེ། །ཞེས་པས་བསྟན། འོ་ན་དེ་དག་ལས་རྣམ་སྨིན་ཡིན་མིན་དུ་ཞེ་ན། སྲོག་ནི་རྣམ་སྨིན་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། མཐོ་རིས་དང་ངན་སོང་བ་རྣམས་ནི་རིམ་བཞིན་དགེ་བ་ཟག་བཅས་དང་མི་དགེ་བས་ངེས་པར་འཕངས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། སྲོག་རྣམ་སྨིན་ཡིན་མིན་དང་ཚེ་སྲོག་གི་ཁྱད་པར་དང་བཙུན་པ་དབྱངས་སྒྲོགས་སོགས་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་དང་སྟོན་པའི་སྐུ་ཚེ་གཏོང་འཇོག་མཛད་པའི་དགོས་པ་སོགས་རྒྱས་པ་ནི་ཊཱི་ཀ་ཆེན་ལས་འབྱུང་བ་དང་། སློབ་དཔོན་ནི་བཙུན་སྒྲོགས་དང་མཐུན་པར་འཆད་པར་མཛད་དེ། འགྲེལ་བ་ལས། དེ་ལྟ་བས་ན་སྲོག་གི་དབང་པོ་དེ་ནི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་མ་ཡིན་ལ་དེ་ལས་གཞན་པ་ནི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དགྲ་བཅོམ་པའི་སྐུ་ཚེ་གཏོང་འཇོག་མཛད་པའི་དགོས་པ་ནི། ཇི་སྐད་དུ་ཚངས་སྤྱོད་འདི་ལ་ལེགས་སྤྱད་ཅིང་༔ ༔ལམ་ལ་ཤིན་ཏུ་བསྒོམས་ན་ནི། །ཚེ་ཟད་པ་ལ་དགའ་འགྱུར་ཏེ། །དཔེར་ན་ནད་དང་བྲལ་བ་བཞིན། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །དབང་པོ་བཅུ་གཉིས་ལ་ནི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཡིན་མིན་གཉིས་ཀའི་ཆ་ཡོད་དེ། ཐ་མ་བརྒྱད་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་མ་གཏོགས་པ་སྟེ་གཟུགས་ཅན་བདུན་དང་ཡིད་དང་ཚོར་བ་བཞི་རྣམས་ལ་དེ་ལྟར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་མིག་སོགས་བདུན་གྱི་རྒྱུས་བྱུང་རྣམས་ནི་རྣམ་སྨིན་མིན་ལ་རྣམ་སྨིན་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་ནི་དེ་ཡིན་ནོ། །ཡིད་ཚོར་དགེ་བ་དང་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་སྤྱོད་ལམ་པ་བཟོ་གནས་སྤྲུལ་སེམས་རྣམས་ནི་རྣམ་སྨིན་མིན་ལ་དེ་ལས་གཞན་པ་རྣམས་ནི་དེ་ཡིན་ནོ། །མ་གཏོགས་པའི་ཐ་མ་དད་སོགས་བརྒྱད་དགེ་བ་འབའ་ཞིག

༄༅། །པ་དང་ཡིད་མི་བདེ་ཉེ་དགེ་མི་དགེ་གང་རུང་དུ་ངེས་པའི་ཕྱིར་དགུ་པོ་རྣམ་སྨིན་མིན་པར་གྲུབ་བོ། །གསུམ་པ་རྣམ་སྨིན་དང་བཅས་མ་བཅས་ཀྱི་རྣམ་པ་ནི། དེ་གཅིག་ནི། །རྣམ་པར་སྨིན་བཅས་བཅུ་རྣམ་གཉིས།། ཡིད་དང་ཚོར་གཞན་དད་ལ་སོགས། །ཞེས་པས་བསྟན། དེ་དག་ལས་རྣམ་སྨིན་དང་བཅས་མ་བཅས་དུ་ཞེ་ན། ཡིད་མི་བདེ་བ་དེ་གཅིག་པུ་ནི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་དང་བཅས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། མི་དགེ་བའམ་དགེ་བ་ཟག་བཅས་ཁོ་ནར་ངེས་པའི་ཕྱིར། དབང་པོ་བཅུ་པོ་རྣམས་ནི་རྣམ་སྨིན་དང་བཅས་མ་བཅས་རྣམ་པ་གཉིས་ཀ་ཡོད་དེ། ཡིད་དབང་དང་ཡིད་མི་བདེ་བའི་ཚོར་བ་ལས་གཞན་པའི་ཚོར་བ་བཞི་དང་དད་པ་ལ་སོགས་པ་ལྔ་སྟེ་བཅུ་ལ་དེ་ལྟར་སྣང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡིད་དང་ཚོར་བ་བཞིའི་མི་དགེ་བ་དང་བཅུ་ཅར་གྱི་དགེ་བ་ཟག་བཅས་རྣམས་ནི་རྣམ་སྨིན་དང་བཅས་པ་དང་ལུང་མ་བསྟན་དང་ཟག་མེད་ལ་ནི་རྣམ་སྨིན་མེད་པའི་ཕྱིར། ལྷག་མ་གཟུགས་ཅན་བདུན་དང་སྲོག་ནི་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་ཞིང་ཐ་མ་གསུམ་ནི་ཟག་མེད་ཡིན་པས་བཅུ་གཅིག་ནི་རྣམ་སྨིན་དང་བཅས་པ་མ་ཡིན་པར་གྲུབ་བོ། །བཞི་པ་དགེ་སོགས་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ནི། དགེ་བ་བརྒྱད་ཡིད་མི་བདེ་བ། །རྣམ་གཉིས་ཡིད་དང་ཚོར་གཞན་ནི། །རྣམ་གསུམ་གཞན་ནི་རྣམ་པ་གཅིག །ཅེས་པས་བསྟན། དེ་དག་ལས་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་པ་དུ་ཞེ་ན། དགེ་བར་ངེས་པ་ནི་ཐ་མ་བརྒྱད་ཡིན་ལ། ཡིད་མི་བདེ་བ་ལ་དགེ་མི་དགེ་རྣམ་པ་གཉིས་ཀ་སྲིད་ཅིང་ཡིད་དང་ཚོར་བ་གཞན་བཞི་ལ་ནི་དགེ་སོགས་རྣམ་པ་གསུམ་ཀ་སྲིད་དེ། གསུམ་ཀ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་སྲིད་པའི་ཕྱིར། གཞན་གཟུགས་ཅན་བདུན་དང་སྲོག་ནི་རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ལུང་མ་

བསྟན་ཡིན་ནོ། །ལྔ་པ་ཁམས་གང་དུ་གཏོགས་པའི་རྣམ་པ་ནི། དྲི་མེད་མ་གཏོགས་འདོད་པར་གཏོགས། །ཕོ་མོའི་དབང་དང་སྡུག་བསྔལ་དག །མ་གཏོགས་གཟུགས་གཏོགས་གཟུགས་ཅན་དང་། །བདེ་བའང་མ་གཏོགས་གཟུགས་མེད་གཏོགས། །ཞེས་པས་བསྟན། དབང་པོ་དེ་དག་ལས་འདོད་ཁམས་དང་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་དུ་གཏོགས་པ་དུ་ཞེ་ན། དྲི་མེད་གསུམ་མ་གཏོགས་དབང་པོ་བཅུ་དགུ་ནི་འདོད་པར་གཏོགས་པའང་ཡོད་དོ། །ཕོ་མོའི་དབང་པོ་དང་སྡུག་བསྔལ་དང་དག་གིས་ཡིད་མི་བདེའི་དབང་པོ་མ་གཏོགས་དབང་པོ་བཅོ་ལྔ་ནི་གཟུགས་སུ་གཏོགས་པའང་ཡོད་ཅིང་དབང་པོ་བཞི་པོ་རྣམས་ནི་དེར་མ་གཏོགས་ཏེ་སྒྲུབ་བྱེད་རིམ་པ་བཞིན༔ ཁམས་གོང་མ་བ་རྣམས་འཁྲིག་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ལུས་ཤིན་ཏུ་དྭངས་ཤིང་རྒྱུ་མི་དགེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱུད་ཞི་གནས་ཀྱིས་བརྟན་ཞིང་ཡིད་མི་བདེའི་རྒྱུ་དག་སྤངས་པའི་ཕྱིར། དབང་པོ་བཅོ་ལྔ་པོ་དེ་དག་ལས་གཟུགས་ཅན་གྱི་དབང་པོ་ལྔ་དང་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བའི་དབང་པོའང་མ་གཏོགས་དང་སྲོག་ཡིད་བཏང་སྙོམས་དད་སོགས་ལྔ་སྟེ་བརྒྱད་ལ་གཟུགས་མེད་པར་གཏོགས་པའི་ཆ་ཡོད་ཅིང་། དེ་ན་གཟུགས་ཅན་གྱི་དབང་པོ་ལྔ་མེད་དེ། གཟུགས་མེད་པའི་ཕྱིར། བདེ་བ་ཡིད་བདེ་གཉིས་མེད་དེ། དེ་གཉིས་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། ཟག་མེད་གསུམ་ནི་ཐམས་ཅད་དུའང་ཁམས་སུ་མ་གཏོགས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དྲུག་པ་སྤང་བྱ་ཡིན་མིན་གྱི་རྣམ་པ་ནི། ཡིད་དང་ཚོར་བ་གསུམ་རྣམ་གསུམ། །གཉིས་ཀྱིས་སྤང་བྱ་ཡིད་མི་བདེ། །དགུ་ནི་སྒོམ་པས་ལྔ་པོ་ནི། །སྤང་བར་བྱ་མིན་ཡང་གསུམ་མིན། །ཞེས་པས་བསྟན། དེ་ལས་

༄༅། །མཐོང་སྤང་སྒོམ་སྤང་སྤང་བྱ་མིན་པ་དུ་ཞེ་ན། ཡིད་དང་ཚོར་བ་བདེ་བ་ཡིད་བདེ་བཏང་སྙོམས་གསུམ་སྟེ་བཞི་ནི་མཐོང་སྤང་དང་སྒོམ་སྤང་དང་སྤང་བྱ་མིན་པ་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འགྱུར་ཏེ། མཐོང་སྤང་དང་མཚུངས་ལྡན་མཐོང་སྤང་དང་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཟག་བཅས་སྒོམ་སྤང་དང་ཟག་མེད་རྣམས་སྤང་བྱ་མ་ཡིན་པར་འཇོག་པའི་ཕྱིར། མཐོང་ལམ་སྒོམ་ལམ་གཉིས་ཀྱིས་ཅི་རིགས་པར་སྤང་བར་བྱ་བ་ནི་ཡིད་མི་བདེ་ཡིན་ནོ། །གཟུགས་ཅན་བདུན་དང་སྲོག་དང་སྡུག་བསྔལ་གྱི་དབང་པོ་སྟེ་དགུ་ནི་སྒོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། ཟག་བཅས་གང་ཞིག མཐོང་སྤང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དད་སོགས་ལྔ་པོ་ནི་ཟག་མེད་ཡིན་པའི་ཆ་རྣམས་སྤང་བར་བྱ་བ་མིན་ཞིང་ཡང་ཞེས་པས་ཟག་བཅས་རྣམས་ནི་སྒོམ་སྤང་ཡིན་པའོ། །ཐ་མ་གསུམ་ནི་སྤང་བྱ་མིན་ཏེ། ཟག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཇི་ལྟར་རྙེད་པའི་ཚུལ་ལ། རྙེད་ཚུལ་དངོས་དང་། ཞར་བྱུང་འགག་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ། འདོད་ཁམས། གཟུགས་ཁམས། གཟུགས་མེད་ཁམས་སུ་རྙེད་པའོ། །དང་པོ་ལ། སྤྱིར་བཏང་དམིགས་བསལ་ལས། དང་པོ་ནི། འདོད་པར་དང་པོར་རྣམ་སྨིན་གཉིས། །རྙེད་དེ། །ཞེས་པས་བསྟན། ཁམས་གང་དུ་དང་པོར་རྣམ་སྨིན་གྱི་དབང་པོ་དུ་རྙེད་ཅེ་ན། འདོད་པར་སྐྱེ་གནས་དང་པོ་གསུམ་གྱི་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བ་ན་དང་པོར་རྣམ་སྨིན་གྱི་ངོ་བོའི་དབང་པོ་གཉིས་རྙེད་དེ། ལུས་སྲོག་གི་དབང་པོ་གཉིས་རྙེད་པའི་ཕྱིར། འོན་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་རྙེད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། རྙེད་མོད། དེ་ནི། སྐྱེ་བའི་སྲིད་པ་ཉོན་མོངས་ཅན། །ཞེས་ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རྣམ་སྨིན་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དམིགས་བསལ་ནི། བརྫུས་ཏེ་སྐྱེ་བས་མིན།།

དེ་ཡིས་དྲུག་གམ་བདུན་ནམ་བརྒྱད། །ཅེས་པས་བསྟན། བརྫུས་ཏེ་སྐྱེ་བས་ནི་གཉིས་ཁོ་ན་ལས་མི་རྙེད་པ་མིན་ཏེ། རྫུས་སྐྱེས་དེ་ཡིས་རྙེད་ཚུལ་ནི་བསྐལ་པ་དང་པོའི་མི་ལྟ་བུ་འདོད་པའི་རྫུས་སྐྱེས་མཚན་མེད་ཅིག་ཡིན་ན་མིག་སོགས་ལྔ་སྲོག་དང་དྲུག་གམ་མཚན་གཅིག་པ་ཞིག་ཡིན་ན་མཚན་གང་རུང་ཞིག་བསྣན་པས་བདུན་ནམ་མཚན་གཉིས་པ་ཞིག་ཡིན་ན་བརྒྱད་རྙེད་པའི་ཕྱིར། རྫུས་སྐྱེས་མཚན་གཉིས་པ་བདེ་འགྲོར་མེད་ཀྱང་ངན་འགྲོར་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་གཟུགས་ཁམས་སུ་རྙེད་ཚུལ་ནི། གཟུགས་ན་དྲུག་གོ། །ཞེས་པས་བསྟན། གཟུགས་ན་དྲུག་གོ་སྟེ་དྲུག་རྙེད་དེ། མིག་སོགས་ལྔ་སྲོག་དང་བཅས་པ་རྙེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གཟུགས་མེད་ཁམས་སུ་རྙེད་ཚུལ་ནི། གོང་མར་གཅིག །ཅེས་པས་བསྟན། གོང་མ་གཟུགས་མེད་པར་ནི་སྲོག་དབང་གཅིག་པུ་གསར་དུ་རྙེད་དེ། དེར་རྣམ་སྨིན་གྱི་དབང་པོ་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཞར་བྱུང་འགག་པའི་ཚུལ་ལ། སྤྱིར་བཏང་དང་༔ དགེ་སེམས་དང་ལྡན་པའི་དམིགས་བསལ་ལོ། །དང་པོ་ལ། གཟུགས་མེད། གཟུགས། འདོད་པར་འགག་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། གཟུགས་མེད་དག་ཏུ་འཆི་བ་ནི། །སྲོག་དང་ཡིད་དང་བཏང་སྙོམས་ཉིད། །འགག་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པས་བསྟན། ཁམས་གང་དུ་འཆི་བ་ན་དབང་པོ་དུ་ཞིག་ཅིག་ཅར་འགག་ཅེ་ན། གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་དག་ཏུ་འཆི་བ་རྣམས་ནི་སྲོག་དང་ཡིད་དང་བཏང་སྙོམས་ཀྱི་དབང་པོ་གསུམ་ཉིད་ཅིག་ཅར་དུ་འགག་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། གཟུགས་ན་བརྒྱད། །ཅེས་པས་བསྟན། གཟུག་ན་ནི་དེ་གསུམ་དང་མིག་སོགས་ལྔ་སྟབརྒྱད་ཅིག་ཅར་འགག་པར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་འདོད་པར་འགག་ཚུལ་ལ། རྫུས་སྐྱེས་

༄༅། །དང་༑ མངལ་སྐྱེས་ཀྱི་འགག་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། འདོད་པར་བཅུ་འམ་དགུ་འམ་བརྒྱད། །ཅེས་པས་བསྟན། འདོད་པར་མཚན་གཉིས་པ་ཞིག་འཆི་བ་ན་རྣམ་མ་ཐག་པའི་བརྒྱད་དང་མཚན་གཉིས་ཏེ་བཅུ་འམ་མཚན་གཅིག་པ་ཡིན་ན་དགུ་འམ་མཚན་མེད་ཡིན་ན་བརྒྱད་འགག་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་མངལ་སྐྱེས་ཀྱི་འགག་ཚུལ་ནི། རིམ་གྱིས་འཆི་བ་དག་ལ་བཞི། །ཞེས་པས་བསྟན། རིམ་གྱིས་འཆི་བ་དག་ལ་སྲོག་ཡིད་བཏང་སྙོམས་ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་སྟེ་བཞི་ཅིག་ཅར་འགག་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་དགེ་སེམས་དང་ལྡན་པའི་དམིགས་བསལ་ནི། དགེ་ལ་ཐམས་ཅད་དག་ཏུ་ལྔ། །ཞེས་པས་བསྟན། དགེ་བའི་སེམས་ཀྱི་འཆི་བ་དག་ལ་ནི་ཁམས་གསུམ་གྱི་གནས་སྐབས་དྲུག་པོ་ཐམས་ཅད་དག་ཏུ་སྔར་གྱི་སྟེང་དུ་དད་སོགས་ལྔ་ཡང་གཅིག་ཅར་འགག་པས་གཟུགས་མེད་ན་བརྒྱད་གཟུགས་ན་བཅུ་གསུམ་འདོད་པར་བཅོ་ལྔ་འགག་པ་སོགས་སྦྱར་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཁམས་གོང་ན་རིམ་གྱིས་འཆི་བ་མེད་དེ། དེདག་རྫུས་སྐྱེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟག་མེད་རྣམས་ནི་འཆི་འཕོ་བས་འགག་པར་མི་འགྱུར་རོ། གསུམ་པ་འབྲས་བུ་དབང་པོ་དུས་ཐོབ་པ་ལ། འབྲས་བུ་ཐོག་མཐའ་གཉིས་དུས་ཐོབ་པ། བར་པ་གཉིས་དུས་ཐོབ་པ། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། འབྲས་བུ་ཐ་མ་གཉིས་དགུས་འཐོབ། །ཅེས་པས་བསྟན། ཡས་མར་ནས་བགྲངས་པའི་འབྲས་བུ་ཐ་མ་རྒྱུན་ཞུགས་དང་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་གཉིས་ནི་དབང་པོ་དགུ་དགུས་ཐོབ་སྟེ། རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ནི་དད་སོགས་ལྔ་ཡིད་དེ་ཐུན་མོང་བ་དྲུག་བཏང་སྙོམས་ཀུན་ཤེས་བྱེད་པ་དང་ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་དང་དགུས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དང་། དགྲ་བཅོམ་

ནི་ཐུན་མོང་བ་དྲུག་ཚོར་བ་བདེ་བ་ཡིད་བདེ་བཏང་སྙོམས་གསུམ་ལས་གང་རུང་གཅིག་ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་ཀུན་ཤེས་ལྡན་པའི་དབང་པོ་དང་དགུས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བར་པ་གཉིས་དུས་ཐོབ་པ་ནི། གཉིས་ནི་བདུན་དང་བརྒྱད་དང་དགུས། །ཞེས་པས་བསྟན། ཕྱིར་འོང་དང་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་གཉིས་ནི་དབང་པོ་བདུན་དང་བརྒྱད་དང་དགུས་ཐོབ་པའང་ཡོད་དེ། གལ་ཏེ་དེ་དག་འབྲས་བུ་མཐར་གྱིས་པ་ཡིན་ཞིང་དེའང་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་ཐོབ་ན་དད་སོགས་ལྔ་ཡིད་བཏང་སྙོམས་ཏེ་བདུན་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱིས་ཐོབ་ན་དེའི་སྟེང་དུ་ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་དང་བརྒྱད་དང་། གལ་ཏེ་དེ་དག་འབྲས་བུ་ཐོད་རྒལ་བ་ཞིག་ཡིན་ན་དགུས་ཐོབ་སྟེ། ཕྱིར་འོང་གི་འབྲས་བུ་ནི་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་དབང་པོ་དེ་དག་གིས་ཐོབ་པ་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་ནི་ཐུན་མོང་བ་དྲུག་ཚོར་བ་གསུམ་ལས་གང་རུང་ཞིག ཀུན་ཤེས་བར་བྱེད་པ་དང་ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་སྟེ་དགུས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ནི། བཅུ་གཅིག་དག་གིས་དགྲ་བཅོམ་ཉིད། །འགའ་ཞིག་སྲིད་ཕྱིར་བཤད་པ་ཡིན། །ཞེས་པས་བསྟན། དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་དེ་དབང་པོ་དགུས་ཐོབ་ན་བསྟན་བཅོས་ཡེ་ཤེས་ལ་འཇུག་པ་ལས་བཅུ་གཅིག་གིས་ཐོབ་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དབང་པོ་བཅུ་གཅིག་དག་གིས་དགྲ་བཅོམ་ཉིད་ཐོབ་པར་བཤད་པ་དང་དགུས་ཐོབ་པར་བཤད་པ་གཉིས་མི་འགལ་ཏེ། དེ་ནི་དགྲ་བཅོམ་ཡང་ཡང་ཉམས་པ་སོར་ཆུད་པ་འགའ་ཞིག་ལ་དེ་ལྟར་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དེ་ལ་དགོངས་ནས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་དགུས་ཐོབ་པ་ནི་དུས་གཅིག་ཏུ་ཐོབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པའི་

༄༅། །ཕྱིར་རོ། །སྲིད་པའི་ཚུལ་ནི་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་དེ་དང་པོར་བདེ་བའི་དབང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ། དེ་ལས་ཉམས་ནས་ཡིད་བདེའི་དབང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་སོར་ཆུད། དེ་ལས་ཉམས་ནས་བཏང་སྙོམས་ཀྱི་
དབང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་སོར་ཆུད་པ་ལྟ་བུའོ། །བཞི་པ་དབང་པོའི་ལྡན་ཚུལ་ལ། ངེས་ལྡན། ཉུང་ལྡན། མང་ལྡན་ནོ། །དང་པོ་ལ། གསུམ་གྱི་ངེས་ལྡན། བཞིའི་ངེས་ལྡན། ལྔ་ལྡན། བདུན་ལྡན། བརྒྱད་ལྡན། བཅུ་གཅིག་
ལྡན༔ བཅུ་གསུམ་ངེས་པར་ལྡན་པའོ། །དང་པོ་ནི། བཏང་སྙོམས་དང་ནི་སྲོག་དང་ནི། །ཡིད་དང་ལྡན་ལ་ངེས་གསུམ་ལྡན། །ཞེས་པས་བསྟན། དབང་པོ་གང་ཞིག་དང་ལྡན་ན་གདོན་མི་ཟ་བར་དབང་པོ་དུ་ཞིག་དང་ལྡན་
པས་ཁྱབ་ཅེ་ན། བཏང་སྙོམས་དང་ནི་སྲོག་དང་ནི་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་དང་གསུམ་ལས་གང་རུང་ཞིག་དང་ལྡན་པ་ལ་ངེས་པར་དབང་པོ་གསུམ་ཀ་དང་ལྡན་པས་ཁྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། གསུམ་པོ་དེ་ངེས་ལྡན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་
སེམས་མེད་གཉིས་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པ་ན་ཡིད་དང་ཚོར་བ་བཏང་སྙོམས་མེད་པའི་ཕྱིར་སྲོག་ཀྱང་མི་ལྡན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་དག་ནི་མངོན་གྱུར་མེད་ཀྱང་ཐོབ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ལྡན་པ་ནི་འཐད་དོ། །གཉིས་པ་བཞི་
ལྡན་ནི། བདེ་ལུས་ལྡན་ལ་བཞི་དག་དང་། །ཞེས་པས་བསྟན། བདེ་བ་དང་ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་གང་རུང་རེ་རེ་དང་ལྡན་པ་ལ་ངེས་པར་དབང་པོ་བཞི་བཞི་དག་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། ངེས་ལྡན་གསུམ་རང་རང་བསྣན་ནས་བཞི་
བཞི་དང་གདོན་མི་ཟ་བར་ལྡན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལྔ་ལྡན་ནི། མིག་སོགས་ལྡན་ལ་ལྔ་དང་ལྡན། །ཡིད་བདེ་ལྡན་ཡང་། །ཞེས་པས་བསྟན། མིག་སོགས་བཞི་ལས་གང་རུང་གཅིག་དང་ལྡན་པ་ལ་ནི་ལྔ་དང་ངེས་པར་ལྡན་

པ་ཡིན་ཏེ། ངེས་ལྡན་གསུམ་ལུས་དབང་རང་རང་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། ཡིད་བདེ་ལྡན་པ་ལ་ཡང་ལྔ་དང་ངེས་པར་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། ངེས་ལྡན་གསུམ་བདེ་བ་ཡིད་བདེ་དང་ལྔ་ལྡན་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་གཉིས་པར་སྐྱེས་པ་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་མ་ཐོབ་པ་བདེ་བའི་དབང་པོ་གང་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཞེ་ན། བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་བདེ་བ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དང་ལྡན་ནོ། །བཞི་བ་བདུན་ལྡན་ནི། སྡུག་བསྔལ་ལྡན། །བདུན་དང་། །ཞེས་པས་བསྟན༔ སྡུག་བསྔལ་གྱི་དབང་པོ་དང་ལྡན་པ་ལ་བདུན་དང་ངེས་པར་ལྡན་ཏེ། ལུས་སྲོག་ཡིད་ཡིད་མི་བདེ་ལས་གཞན་པའི་ཚོར་བ་བཞི་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། ལྔ་པ་བརྒྱད་ལྡན་ནི། མོ་ཡི་དབང་སོགས་ལྡན། །བརྒྱད་དང་།། ཞེས་པས་བསྟན། མོ་ཡི་དབང་པོ་དང་སོགས་པ་ཕོའི་དབང་པོ་གང་རུང་རེ་རེ་དང་ལྡན་པ་ལ་ངེས་པར་དབང་པོ་བརྒྱད་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། སྔ་མ་བདུན་གྱི་སྟེང་དུ་རང་རང་བསྣན་པས་བརྒྱད་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། དེར་མ་ཟད་ཡིད་མི་བདེ་དང་ལྡན་པ་ལ་ངེས་པར་བརྒྱད་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། སྔ་མ་བདུན་གྱི་སྟེང་དུ་རང་ཉིད་དེ་བརྒྱད་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། དད་སོགས་ལྔ་དང་ལྡན་པ་ལ་འང་ངེས་ལྡན་གསུམ་དད་སོགས་ལྔ་སྟེ་བརྒྱད་དང་ངེས་པར་ལྡན་ནོ། །དྲུག་པ་བཅུ་གཅིག་ལྡན་ནི། ཀུན་ཤེས་ལྡན་པ་ཡི། །དབང་པོ་ལྡན་ལ་བཅུ་གཅིག་ལྡན། །ཞེས་པས་བསྟན། ཀུན་ཤེས་པ་དང་ཀུན་ཤེས་ལྡན་པ་ཡི་དབང་པོ་གང་རུང་རེ་རེ་དང་ལྡན་པ་ལ་ངེས་པར་དབང་པོ་བཅུ་གཅིག་བཅུ་གཅིག་ལྡན་ཏེ། ངེས་ལྡན་གསུམ་བདེ་བ་ཡིད་བདེ་དད་སོགས་ལྔ་རང་རང་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། བདུན་པ་བཅུ་གསུམ་ངེས་པར་ལྡན་པ་ནི། ཀུན་ཤེས་བྱེད་པའི་དབང་ལྡན་ལ། །བཅུ་གསུམ་དག་དང་ལྡན་

༄༅། །པ་ཡིན། །ཞེས་པས་བསྟན། ཀུན་ཤེས་བྱེད་པའི་དབང་པོ་དང་ལྡན་པ་ལ་ངེས་པར་བཅུ་གསུམ་དག་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། ཡིད་སྲོག་ལུས་ཡིད་མི་བདེ་ལས་གཞན་པའི་ཚོར་བ་བཞི་དད་སོགས་ལྔ་རང་ཉིད་རྣམས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། འདི་མཐོང་ལམ་པ་ཡིན་པས་ཕོ་མོའི་དབང་པོ་གང་རུང་ཞིག་དང་ངེས་པར་ལྡན་ཡང་གང་དང་ལྡན་མ་ངེས་པས་འདིར་མ་སྨོས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཉུང་ལྡན་ལ། དགེ་བ་མེད་པའི་ཉུང་ལྡན་དང་། གཟུགས་མེད་བྱེས་པའི་ཉུང་ལྡན་ནོ། །དང་པོ་ནི། དགེ་མེད་ནང་ན་ཉུང་ལྡན་པ། །ལུས་ཚོར་སྲོག་ཡིད་བརྒྱད་དང་ལྡན། །ཞེས་པས་བསྟན། དབང་པོ་གང་ཞིག་གི་ནང་ན་ཉུང་བར་ལྡན་པ་དེ་དབང་པོ་དུ་ཞིག་དང་ལྡན་ཞེ་ན༔ འདོད་པ་ན་དགེ་རྩ་ཆད་ནས་མེད་པ་འཆི་ཀ་མ་ནི་ལྡན་ཚུལ་གྱི་ནང་ནས་དབང་པོ་ཉུང་བར་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། ལུས་ཚོར་བ་ལྔ་སྲོག་ཡིད་དེ་བརྒྱད་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གཟུགས་མེད་བྱེས་པའི་ཉུང་ལྡན་ནི། གཟུགས་མེད་བྱེས་པའང་དེ་བཞིན་ཏེ། །བཏང་སྙོམས་སྲོག་ཡིད་དགེ་རྣམས་དང་། །ཞེས་པས་བསྟན། གཟུགས་མེད་པའི་བྱེས་པའང་དེ་བཞིན་དུ་གྲངས་བརྒྱད་དང་ལྡན་ཏེ། བཏང་སྙོམས་སྲོག་ཡིད་དད་སོགས་དགེ་བའི་དབང་པོ་ལྔ་པོ་རྣམས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་མང་ལྡན་ལ། སོ་སྐྱེ་དང་། འཕགས་པའི་མང་ལྡན་ནོ། །དང་པོ་ནི། མང་པོར་ལྡན་ལ་བཅུ་དགུ་སྟེ། །དྲི་མ་མེད་རྣམ་མ་གཏོགས་སོ། །མཚན་གཉིས། །ཞེས་པས་བསྟན། དབང་པོ་གང་ཞིག་གི་ནང་ན་མང་པོར་ལྡན་པ་དེ་དུ་ཞིག་དང་ལྡན་ཞེ་ན། དབང་པོ་མང་པོར་ལྡན་པའི་གང་ཟག་ལ་དབང་པོ་བཅུ་དགུ་དང་ལྡན་པ་སྲིད་དེ། དྲི་མ་མེད་པའི་དབང་པོ་གསུམ་རྣམས་མ་གཏོགས་པ་ལྷག་མ་རྣམས་དང་

ལྡན་པས་སོ། །དེ་སུ་ཞིག་ལ་ལྡན་ཞེ་ན། མཚན་གཉིས་པ་ཅན་གྱི་གང་ཟག་འགའ་ཞིག་ལའོ། །གཉིས་པ་འཕགས་པའི་མང་ལྡན་ནི། འཕགས་པ་ཆགས་བཅས་ཏེ། །མཚན་གཅིག་དྲི་མེད་གཉིས་མ་གཏོགས། །ཞེས་པས་
བསྟན༔ འཕགས་པ་ཆགས་བཅས་རྒྱུན་ཞུགས་དང་ཕྱིར་འོང་ཡང་དབང་པོ་བཅུ་དགུ་བཅུ་དགུ་དང་ལྡན་པ་སྲིད་དེ། འཕགས་པ་མཚན་གཉིས་པ་མི་སྲིད་པས་མཚན་གང་རུང་ཞིག་མ་གཏོགས་ལ་དྲི་མེད་སྔ་ཕྱི་འམ་ཐ་མ་
གཉིས་མ་གཏོགས་པ་རྣམས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་ན་ཡིད་མི་བདེ་མི་ལྡན་པས་ཆགས་བཅས་སྨོས་སོ། །གཉིས་པ་འདུས་བྱས་ཀྱི་སྐྱེ་ཚུལ་ལ། གཟུགས་ཅན་དང་། གཟུགས་ཅན་མིན་པའི་
སྐྱེ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ། རྫས་བརྒྱད་དང་ལྡན་པར་སྐྱེ་བ། དགུ་དང་ལྡན་པར་སྐྱེ་བ། བཅུ་དང་ལྡན་པར་སྐྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། འདོད་ན་དབང་པོ་མེད་པ་དང་། །སྒྲ་མེད་ཕྲ་རབ་རྡུལ་རྫས་བརྒྱད། །ཅེས་པས་བསྟན།
འདོད་ཁམས་ན་ལུས་སོགས་ཀྱི་དབང་པོའི་རྡུལ་མེད་པ་དང་སྒྲའི་རྡུལ་ཡང་མེད་པའི་བསགས་པའི་གོང་བུ་ཆུང་མཐར་གྱུར་པ་བློ་ལ་ཆ་དང་ལྡན་པར་སྣང་བའི་ཕྲ་རབ་ཀྱི་རྡུལ་ནི་རྫས་བརྒྱད་དང་ངེས་པར་ལྷན་ཅིག་སྐྱེ་སྟེ། འབྱུང་
བ་བཞི་འབྱུང་གྱུར་བཞིའི་རྫས་དང་ལྷན་ཅིག་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དགུ་དང་ལྡན་པར་སྐྱེ་བ་ནི། ལུས་དབང་ལྡན་ལ་རྫས་དགུ་སྟེ། ཞེས་པས་བསྟན། ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་དང་ལྡན་པ་ལ་རྫས་དགུ་དང་ལྡན་ཏེ། སྔར་གྱི་བརྒྱད་
དང་རང་ཉིད་དང་དགུ་ལྡན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་བཅུ་དང་ལྡན་པར་སྐྱེ་བ་ནི། །དབང་པོ་གཞན་ལྡན་རྫས་བཅུའོ། །ཞེས་པས་བསྟན། དེའི་ཁར་དབང་པོ་གཞན་དང་ལྡན་ན་རྫས་བཅུ་དང་ལྡན་ཏེ། སྔར་གྱི་ཁར་མིག་

༄༅། །སོགས་གང་རུང་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། བསགས་པ་སྨོས་པས་ནི་ཆ་མེད་གཅིག་པུ་པ་འདུས་པར་མ་སྐྱེས་པ་བཀར་བའོ། །གཉིས་པ་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་སྐྱེ་ཚུལ་ལ་གཉིས། བསྟན་པ་དང་། བཤད་པའོ།།
དང་པོ་ནི། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ངེས་ལྡན་ཅིག །ཐམས་ཅད་འདུས་བྱས་མཚན་ཉིད་དང་། །ཐོབ་པའམ། །ཞེས་པསོ་བསྟན། གཙོ་བོ་སེམས་དང་དེའི་འཁོར་སེམས་བྱུང་རྣམས་ངེས་པར་ལྡན་ཅིག་ཏུ་སྐྱེ་སྟེ། ཕན་ཚུན་
མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་ལས། སེམས་ལས་བྱུང་བ་མེད་པ་ཡི། །སེམས་ནི་ནམ་ཡང་མི་འབྱུང་སྟེ། །ཉི་མ་དང་ནི་འོད་ཟེར་བཞིན། །དེ་དག་ཉིད་དང་ལྡན་ཅིག་འཇུག །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདུས་
བྱས་ཐམས་ཅད་ནི་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྐྱེ་སོགས་བཞི་དང་ངེས་པར་ལྡན་ཅིག་སྐྱེ་བ་དང་། རང་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཐོབ་པ་དུས་མཉམ་པ་ལུས་དང་གྲིབ་མ་ལྟ་བུ་དང་ཐོབ་བྱའི་ཆོས་ལྡན་ཅིག་སྐྱེ་ལ་འདི་ནི་རང་དང་ལྡན་
ཅིག་དུས་མཉམ་གྱི་ཐོབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ལ་སྔ་ཕྱིར་སྐྱེ་བའི་ཐོབ་པ་རྣམས་ལ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ནོ། །འམ་ཞེས་པ་ནི་རྣམ་པར་བརྟག་པའི་སྒྲ་སྟེ། འགོག་པ་གཉིས་ཀྱི་ཐོབ་པ་སྐྱེ་ཡང་ཐོབ་བྱའི་འགོག་པ་གཉིས་མི་སྐྱེ་བ་ཡང་ཡོད་དོ་
ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། སེམས་དང་མཚུངས་ལྡན་རྒྱས་པར་བཤད། མི་ལྡན་འདུ་བྱེད་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ།།
དང་པོ་ནི། སེམས་བྱུང་རྣམ་ལྔ་སྟེ། །ས་མང་ལ་སོགས་ཐ་དད་ཕྱིར། །ཞེས་པས་བསྟན། སེམས་བྱུང་ནི་སྡེ་ཚན་རྣམ་པ་ལྔ་སྟེ། སེམས་ཀྱི་ས་མང་པོ་བ་ལ་སོགས་སྡེ་ཚན་ཐ་དད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རྒྱས་པར་

བཤད་པ་ལ། ས་མང་ལྔའི་དབྱེ་བ། སེམས་གང་གི་འཁོར་དུ་སེམས་བྱུང་གང་ཡོད་པ། འདུ་མཚུངས་ཀྱི་ཁྱད་འབྱེད། མིང་གི་རྣམ་གྲངས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ། སེམས་ཀྱི་ས་མང་པོ་བ། དགེ་བའི་ས་མང་པོ་བ། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ས་མང་པོ་བ། མི་དགེ་བའི་ས་མང་པོ་བ། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཆུང་ངུའི་ས་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཚོར་དང་སེམས་པ་འདུ་ཤེས་དང་། །འདུན་དང་རེག་དང་བློ་གྲོས་དྲན། །ཡིད་ལ་བྱེད་དང་མོས་པ་དང་༔ ༔ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་ཐམས་ཅད་ལ། །ཞེས་པས་བསྟན། སྐྱོང་བའི་ངོ་བོར་གྱུར་བའི་ཚོར་བ་དང་སེམས་ཡུལ་ལ་གཡོ་བར་བྱེད་པའི་སེམས་པ་དང་མཚན་མར་འདུ་ཤེས་དང་དམིགས་ཡུལ་ཐོབ་པར་བྱེད་འདོད་པའི་འདུན་པ་དང་ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་འདུས་ནས་ཡུལ་སྡུག་མི་སྡུག་བར་མའི་འགྱུར་བ་གཅོད་པར་བྱེད་པའི་རེག་པ་དང་བློ་གྲོས་ཏེ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་དང་དམིགས་པ་མི་རྗེད་པར་འཛིན་ནུས་པའི་དྲན་པ་དང་སེམས་དམིགས་པ་ལ་གཏོད་ཅིང་འཇུག་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་མོས་པ་ནི་དམིགས་པ་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་འཛིན་པའི་འདོད་པ་དང་སེམས་རྩེ་གཅིག་པར་བྱེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་བཅུ་པོ་དེ་ལ་སེམས་ཀྱི་ས་མང་ཞེས་བྱ་སྟེ། སེམས་ཐམས་ཅད་ལ་འཁོར་དུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དགེ་བའི་ས་མང་ནི། དད་དང་བག་ཡོད་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས། །བཏང་སྙོམས་ངོ་ཚ་ཤེས་ཁྲེལ་ཡོད། །རྩ་བ་གཉིས་རྣམ་མི་འཚེ་དང་། །བརྩོན་འགྲུས་རྟག་ཏུ་དགེ་ལ་འབྱུང་། །ཞེས་པས་བསྟན། དད་པ་ནི་སེམས་ཉོན་མོངས་དང་ཉེ་ཉོན་གྱི་རྙོག་པ་དང་བྲལ་བའི་དང་བའོ། །བག་ཡོད་ནི་དད་སོགས་དགེ་བའི་ཆོས་ལ་གཅེས་སྤྲས་སུ་བྱེད་ཅིང་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ལ་

༄༅། །སེམས་སྐྱུང་བའོ། །ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་ནི་དམིགས་པ་ལ་གཏད་བཟོད་པའི་སེམས་ལས་སུ་རུང་བའོ། །བཏང་སྙོམས་ནི་ཚོར་བ་དང་ཚད་མེད་དང་འདུ་བྱེད་བཏང་སྙོམས་གསུམ་ལས་ཐ་མ་སེམས་བྱིང་རྒོད་དང་
བྲལ་བར་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཇུག་པའོ། །ངོ་ཚ་ཤེས་པ་དང་ཁྲེལ་ཡོད་པ་གཉིས་ནི་རང་གཞན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་སྡོམ་པའི་ཆ་ནས་བཞག་ཅིང་དེ་ནི་འོག་ནས་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །འདོད་ཆགས་མེད་པ་དང་ཞེ་སྡང་མེད་
པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་གཉིས་ནི་ཆགས་སྡང་གཉིས་ཀྱི་གཉེན་པོའོ། །གཏི་མུག་མེད་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་ལ་བཏགས་ཤིང་སེམས་ཀྱི་ས་པར་འདུས་པས་འདིར་མ་བརྗོད་དོ། །རྣམ་པར་མི་འཚེ་བ་ནི་སྙིང་བརྩེ་བ་དང་། བརྩོན་
འགྲུས་ནི་དགེ་བའི་བྱ་བ་ལ་སེམས་སྤྲོ་བའོ། །བཅུ་པོ་འདི་ལ་ནི་དགེ་བའི་ས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྟག་ཏུ་དགེ་བའི་སེམས་ཐམས་ཅད་ལ་འཁོར་དུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ས་མང་ནི། རྨོངས་དང་བག་མེད་
ལེ་ལོ་དང་། །མ་དད་པ་དང་རྨུགས་དང་རྒོད། །ཉོན་མོངས་ཅན་ལ་རྟག་ཏུ་འབྱུང་། །ཞེས་པས་བསྟན། རྨོངས་པ་ནི་ལས་འབྲས་སོགས་མི་ཤེས་པ་སྟེ་དེ་དང་མ་རིག་པ་དང་གཏི་མུག་རྣམས་དོན་གཅིག་གོ། །བག་མེད་ནི་
བག་ཡོད་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དགེ་བ་མི་སྒོམ་པའོ། །ལེ་ལོ་ནི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དགེ་བ་ལ་མི་སྤྲོ་བ་དང་། མ་དད་པ་ནི་དད་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སེམས་མ་དང་བ་དང་རྨུགས་པ་ནི་སེམས་ལས་སུ་མི་རུང་ཞིང་
སློང་སློང་པོར་བྱེད་པ་དང་རྒོད་པ་ནི་སེམས་རྣམ་པར་མ་ཞི་བའོ། །དྲུག་པོ་དེ་ནི་ཉོན་མོངས་ཆེན་པོའི་ས་པ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སེམས་ཐམས་ཅད་ལ་རྟག་ཏུ་འཁོར་དུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། བཞི་པ་མི་དགེ་བའི་ས་མང་ནི།

མི་དགེ་ལ་ནི་ཁྲེལ་མེད་དང་། །ངོ་ཚ་མེད་པའོ། །ཞེས་པས་བསྟན། མི་དགེ་བའི་སེམས་ཐམས་ཅད་ལ་རྟག་ཏུ་ངེས་པར་འཁོར་དུ་འབྱུང་བ་ནི་ཁྲེལ་མེད་དང་ངོ་ཚ་མེད་པའོ། །ཉེ་བ་ཉོན་མོངས་ཆུང་ངུའི་ས་པ་བཤད་པ་ནི། ཁྲོ་བ་དང་། །འཁོན་དུ་འཛིན་དང་གཡོ་དང་ནི། །ཕྲག་དོག་འཚིག་འཆབ་སེར་སྣ་དང་། །སྒྱུ་དང་རྒྱགས་དང་རྣམ་འཚེ་ནི། །ཉོན་མོངས་ཆུང་ངུའི་ས་པ་རྣམས། །ཞེས་པས་བསྟན། ཁྲོ་བ་ནི་གནོད་བྱེད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ལ་སེམས་ཁོང་ནས་འཁྲུག་པ་དང་འཁོན་དུ་འཛིན་པ་ནི་ཁྲོས་པའི་འོག་ཏུ་མདུད་པར་འཛིན་པ་དང་གཡོ་ནི་ཉེས་པ་ཁས་མི་ལེན་པའི་སེམས་ཀྱི་གྱུ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་དང་ནི་ཕྲག་དོག་ནི་གཞན་གྱི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལ་མི་བཟོད་པ་དང་། འཚིག་པ་ནི་སྡིག་པ་ལ་མངོན་པར་དམ་དུ་འཕྲུད་པ་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། འཚིག་པ་སྡིག་ལ་ཞེན་པའོ། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །འཆབ་པ་ནི་ཉེས་པ་སྦེད་ཅིང་གསང་བར་བྱེད་པ་དང་། སེར་སྣ་ནི་ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་གི་དངོས་པོ་སོགས་ལ་ཆགས་ནས་གཞན་ལ་མི་གཏོང་བ་དང་། སྒྱུ་ནི་རྙེད་པ་དང་བཀུར་སྟི་སོགས་ལ་ཆགས་ནས་རང་ལ་ཡོན་ཏན་མེད་བཞིན་ཡོད་པ་ལྟར་འཆོས་པ་དང་བརྒྱགས་པ་ནི་འོག་ནས་སྟོན་པར་འགྱུར་བ་དང་། རྣམ་འཚེ་ནི་སེམས་ཅན་སྡུག་བསྔལ་བར་འདོད་པ་དང་། བཅུ་པོ་དེ་དག་ལ་ཉོན་མོངས་ཆུང་ངུའི་ས་པ་རྣམས་ཞེས་བརྗོད་དེ། རྩ་ཉོན་མ་རིག་པ་ཙམ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་དང་སྤང་བྱ་སྒོམ་སྤང་ཁོ་ན་ཡིན་པ་དང་སྒོམ་སྤང་གི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཁོ་ནའི་འཁོར་དུ་འབྱུང་བ་སྟེ། མཚུངས་ལྡན་གྲོགས་དང་སྤང་བྱ་རིས་དང་འབྱུང་ས་རྟེན་གྱིས་ཆུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྟེ་ཚན་དེ་ལྔ་ལ་སེམས་བྱུང་སོ་བརྒྱད་འབྱུང་ལ། དེར་མ་ངེས་པ་ནི་གང་སྦྱེལ་དང་དབྱེག་

༄༅། །བཤེས་ཀྱི་ཊཱི་ཀ་ལས། རྟོག་དང་དཔྱོད་དང་འགྱོད་པ་དང་། །གཉིད་དང་ཁོང་ཁྲོ་ཆགས་རྣམས་དང་། །ང་རྒྱལ་ཐེ་ཚོམ་ཞེས་བྱ་བ། །བརྒྱད་ནི་ངེས་པ་མིན་པར་བཤད། །ཅེས་སེམས་བྱུང་ཞི་དྲུག་ཏུ་བཤད་པ་འདིར་མ་སྨོས་པ་ཅི་ཞེ་ན། མ་བཤད་ཀྱང་དོན་གྱིས་གོ་བ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། ངེས་པ་རྣམས་དངོས་སུ་བཤད་པ་ཉིད་ཀྱིས་མ་ངེས་པ་ཤུགས་ལ་གོ་བའི་ཕྱིར། མངོན་པ་གོང་མར་སེམས་བྱུང་ང་གཅིག་གསུངས་པ་ལ་འདིར་ཞི་དྲུག་ཏུ་བསྡུ་བ་ཅི་ཞེ་ན། གོང་མའི་ལྟ་བཏགས་ཡོད་ཡིན་པས་འདིར་རྫས་ཡོད་ཀྱི་གྲངས་སུ་མ་བརྩིས་ཏེ། དགེ་བའི་ནང་ནས་གཏི་མུག་མེད་པ་དང་རྩ་ཉོན་གྱི་ནང་ནས་ལྟ་བ་དང་ཉེ་ཉོན་གྱི་ནང་ནས་ཤེས་བཞིན་མིན་པ་གསུམ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་ལ་བཏགས་པ་ལ། ཉེ་ཉོན་གྱི་ནང་ནས་རྣམ་གཡེང་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཆ་ལ་བཏགས་ཤིང་རྗེད་ངེས་ནི་དྲན་པ་ལ་བཏགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སེམས་གང་གི་འཁོར་དུ་སེམས་བྱུང་གང་ཡོད་པ་ལ། འདོད་སེམས་གང་གི་འཁོར་དུ་སེམས་བྱུང་གང་ཡོད་པ། ཁམས་གོང་ན་གང་ཡོད་པའོ། །དང་པོ་ལ། དགེ་བའི་སེམས་ཀྱི། མི་དགེ་བའི་སེམས་ཀྱི། ལུང་མ་བསྟན་གྱི་འཁོར་དུ་གང་ཡོད་པ། གཉིད་གསལ་བྱེད་དུ་སྦྱར་བའོ།། དང་པོ་ལ། སྤྱིར་བཏང་དང་། དམིགས་བསལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། འདོད་པའི་དགེ་བའི་སེམས་ལ་ནི། །རྟོག་དང་དཔྱོད་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། །སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཉི་ཤུ་གཉིས། །ཞེས་པས་བསྟན། འདོད་པའི་ཁམས་ཀྱི་དགེ་བའི་སེམས་ལ་ནི་འཁོར་དུ་སྡེ་ཚན་དང་པོ་གཉིས་དང་དེའི་ཁར་རྟོག་པ་དང་དཔྱོད་པ་དང་བཅས་པ་རྣམས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཉིས་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། ལ་ལ་དག་ཏུ་འགྱོད་པ་

བསྣན༔ ༔ཞེས་པས་བསྟན། ཡང་འདོད་པའི་དགེ་སེམས་འགའ་ཞིག་གི་འཁོར་དུ་ཉེར་གསུམ་འབྱུང་སྟེ། དགེ་སེམས་ལ་ལ་དག་གི་འཁོར་དུ་འགྱོད་པ་འབྱུང་སྲིད་པས་དེ་བསྣན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འགྱོད་པ་ནི་དགེ་མི་དགེ་གང་རུང་དུ་ངེས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མི་དགེ་བའི་སེམས་ཀྱི་འཁོར་དུ་གང་ཡོད་པ་ནི། མི་དགེ་བ་ནི་མ་འདྲེས་དང་། །ལྟ་དང་ལྡན་ལའང་ཉི་ཤུ་འབྱུང་། །ཉོན་མོངས་བཞི་དང་ཁྲོ་སོགས་དང་། །འགྱོད་པ་དང་ནི་ཉི་ཤུ་གཅིག། ཅེས་པས་བསྟན། མི་དགེ་བའི་སེམས་ལ་ནི་མ་འདྲེས་པའི་མ་རིག་པ་དང་ལྟ་བ་ཕྱི་མ་གསུམ་དང་མཚུངས་ལྡན་གང་ལའང་འཁོར་དུ་སེམས་བྱུང་ཉི་ཤུ་འབྱུང་སྟེ། སྡེ་ཚན་དང་པོ་དང་གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་དང་རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་རྣམས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། མ་ངེས་པའི་ཉོན་མོངས་ཆགས་སྡང་ང་རྒྱལ་ཐེ་ཚོམ་བཞི་དང་ཁྲོ་སོགས་ཉོན་མོངས་ཆུང་ངུའི་ས་པ་རྣམས་དང་མི་དགེ་བའི་འགྱོད་པ་དང་བཅས་པའི་སེམས་ལ་ནི་འཁོར་དུ་སེམས་བྱུང་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་འབྱུང་སྟེ། སྔར་གྱི་ཉི་ཤུ་དང་འདོད་ཆགས་སོགས་རང་རང་རེ་རེ་བསྣན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་སེམས་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་འཁོར་དུ་སེམས་བྱུང་གང་ཡོད་པ་ལ། བསྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་དང་། མ་བསྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་འཁོར་དུ་གང་ཡོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བསྒྲིབས་ལ་བཅོ་བརྒྱད། །ཅེས་པས་བསྟན། འཇིག་མཐར་གྱི་ལྟ་བ་གཉིས་དང་ལྡན་པ་བསྒྲིབས་ལ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་ལ་ནི་སེམས་བྱུང་བཅོ་བརྒྱད་འབྱུང་སྟེ། སྡེ་ཚན་དང་པོ་དང་གསུམ་པ་དང་མ་ངེས་པའི་རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་དང་བཅས་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། འདིར་བསྒྲིབས་མ་བསྒྲིབས་ནི་ལུང་མ་བསྟན་གཞིར་བྱས་ལ་ཐར་པ་ཐོབ་པ་ལ་སྒྲིབ་པ་དང་མི་སྒྲིབ་པའོ། །གཉིས་པ་མ་བསྒྲིབས་ལུང་མ་

༄༅། །བསྟན་གྱི་འཁོར་དུ་གང་ཡོད་པ་ནི། ལུང་མ་བསྟན། །གཞན་ལ་བཅུ་གཉིས་དག་ཏུ་འདོད། །ཅེས་པས་བསྟན། བསྒྲིབས་ལ་ལུང་མ་བསྟན་ལས་གཞན་མ་བསྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་པའི་སེམས་ལ་སེམས་བྱུང་བཅུ་གཉིས་དག་ཏུ་འབྱུང་བར་འདོད་དེ། ས་མང་པོ་པའི་ཁར་རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་རྣམས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། བཞི་པ་གཉིད་གསལ་བྱེད་དུ་སྦྱར་བ་ནི། གཉིད་ནི་ཀུན་ལ་མི་འགལ་ཕྱིར། །གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་བསྣན་ནོ། །ཞེས་པས་བསྟན༔ གཉིད་ནི་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་ཀུན་ལ་མི་འགལ་བར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་གཙོ་བོ་སེམས་གང་ལ་གཉིད་འཁོར་དུ་ཡོད་པ་དེ་ལ་དེ་ཉིད་བསྣན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་སྦྱར་ན་འདིར་འགྱུར་ཏེ། །གཉིད་དང་བཅས་པའི་དགེ་སེམས་ལ། །རྟོག་དང་དཔྱོད་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། །སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཉི་ཤུ་གསུམ། །ལ་ལ་དག་ཏུ་འགྱོད་པ་བསྣན། །གཉིད་བཅས་མི་དགེ་མ་འདྲེས་དང་། །ལྟ་དང་ལྡན་ལའང་ཉི་ཤུ་གཅིག །ཉོན་མོངས་བཞི་དང་ཁྲོ་སོགས་དང་། །འགྱོད་པ་དང་ནི་ཉི་ཤུ་གཉིས། །བསྒྲིབས་ལ་བཅུ་དགུ་ལུང་མ་བསྟན། །གཞན་ལ་བཅུ་གསུམ་དག་ཏུ་འདོད། །ཅེས་སོ། །གཉིས་པ་ཁམས་གོང་མ་ན་སེམས་བྱུང་གང་ཡོད་པ་ལ། བསམ་གཏན་དང་པོ་ན་དང་། གཉིས་པ་ཡན་ན་གང་ཡོད་པའོ། །དང་པོ་ལ། དངོས་གཞི་ཙམ་ཁྱད་གཉིས་ན་གང་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་དངོས་གཞི་ཙམ་པོ་ན་གང་ཡོད་པ་ནི། དེ་ལས་འགྱོད་གཉིད་མི་དགེ་རྣམས། །བསམ་གཏན་དང་པོ་དག་ན་མེད། །ཅེས་པས་བསྟན། སྔར་འདོད་པའི་མཚུངས་ལྡན་བཤད་པ་དེ་ལས་འགྱོད་པ་དང་གཉིད་དང་མི་དགེ་བའི་སེམས་རྣམས་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ཁོང་ཁྲོ་ངོ་ཚ་ཁྲེལ་མེད་དང་གཡོ་སྒྱུ་རྒྱགས་པ་མ་གཏོགས་

པའི་ཉེ་ཉོན་བདུན་པོ་རྣམས་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོ་དག་ན་མེད་དེ། འགྱོད་གཉིད་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱུད་ཞི་གནས་ཀྱིས་བརླན་པས་མི་དགེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དངོས་གཞི་ཁྱད་པར་ཅན་ན་གང་ཡོད་པ་ནི། རྟོག་པའང་བསམ་གཏན་ཁྱད་པར་ཅན། །ཞེས་པས་བསྟན། དེ་དག་མེད་པར་མ་ཟད་རྟོག་པའང་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཁྱད་པར་ཅན་ན་མེད་དེ། དེ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ན་གང་ཡོད་པ་ནི། དེ་ཡི་གོང་ན་དཔྱོད་པ་ཡང་། །ཞེས་པས་བསྟན། དང་པོའི་ཁྱད་པར་ཅན་དེ་ཡི་གོང་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ནས་སྲིད་རྩེའི་བར་ན་དཔྱོད་པ་མེད་དེ། དེའི་ས་པ་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར། ཡང་གི་སྒྲས་གཡོ་སྒྱུའང་མེད་པར་བསྟན་ཏོ། །བསམ་གཏན་དང་པོ་ན་ནི་གཡོ་སྒྱུ་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་དང་པོ་ན། །གཡོ་སྒྱུ་ཚངས་པས་འདྲིད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འོག་ནས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་འདུ་མཚུངས་ཀྱི་ཁྱད་འབྱེད་ལ། ངོ་ཚ་མེད་པ་དང་ཁྲེལ་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར། དགའ་གུས་ཀྱི་ཁྱད་པར། རྟོག་དཔྱོད་ཀྱི་ཁྱད་པར། ང་རྒྱལ་དང་རྒྱགས་པའི་ཁྱད་པར་རོ། །དང་པོ་ནི། མ་གུས་ངོ་ཚ་མེད་ཁྲེལ་མེད། །ཁ་ན་མ་ཐོ་འཇིགས་མི་ལྟ། །ཞེས་པས་བསྟན། འོ་ན་ངོ་ཚ་ཁྲེལ་མེད་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། མཁན་སློབ་སོགས་ཡོན་ཏན་དང་ཡོན་ཏན་ཅན་ལ་མ་གུས་པ་ཉིད་ནི་ངོ་ཚ་མེད་པ་ཡིན་ལ་ཁྲེལ་མེད་པ་ནི་སྡིག་གཅོད་པ་སོགས་ཁ་ན་མཐོ་བ་ལ་འཇིགས་པར་མི་ལྟ་བ་ལ་བྱེད། གཉིས་པ་ལ། དངོས་དང་། ཁམས་གང་ན་གང་ཡོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དགའ་དད་གུས་ཉིད་ངོ་ཚ་ཤེས། །ཞེས་པས་བསྟན། དགའ་བ་ནི་ཡོན་ཏན་དང་ཡོན་ཏན་ཅན་ལ་དད་

༄༅། །པ་ཡིན་ལ་གསུམ་པ་ཉིད་ནི་ཡོན་ཏན་དང་ཡོན་ཏན་ཅན་ལ་བཀུར་བའི་ངོ་ཚ་ཤེས་པའོ། །དད་པ་དང་གུས་པ་འདི་ལའང་ཆོས་དང་གང་ཟག་གཉིས་ཅར་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མུ་བཞིར་བཞག་གོ། །གཉིས་པ་ཁམས་གང་ན་གང་ཡོད་པ་ནི། དེ་གཉིས་འདོད་དང་གཟུགས་དག་ན། །ཞེས་པས་བསྟན། གང་ཟག་གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དགའ་གུས་དེ་◌ྃགཉིས་འདོད་པ་དང་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་དག་ན་ཡོད་ཀྱི་གཟུགས་མེད་ཁམས་ན་མེད་དེ། དེ་ན་གང་ཟག་ཕན་ཚུན་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་རྟོག་དཔྱོད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི། རྟོག་དང་དཔྱོད་པ་རྩིང་ཞིབ་ཉིད། །ཅེས་པས་བསྟན། རྟོག་པ་དང་དཔྱོད་པ་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། དོན་གྱི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་ལ་འཇུག་པའི་སེམས་བྱུང་རྩིང་བ་དང་ཞིབ་པ་ཉིད་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་སེམས་གཅིག་ལ་དེ་གཉིས་ཅིག་ཅར་འབྱུང་བ་མི་འཐད་ཅེ་ན། འཐད་དེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་དབང་གིས་ཏ་ཅང་སེམས་རྩིང་ཞིབ་གང་རུང་ཞིག་ཏུ་མི་ལྡང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཆུ་གྲང་མོར་མར་བཙུག་ཧྙེ་ཉི་མར་བཞག་པ་ན་ཆུ་ཉི་གཉིས་ཀྱི་དབང་གིས་ཏ་ཅང་གྲང་དྲོ་གང་རུང་ཞིག་ཏུ་མི་ལྡང་བ་བཞིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་ནི་སེམས་གཅིག་གི་འཁོར་དུ་རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་འབྱུང་བར་བཤད་པ་ནི་རྒྱུན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི་ཅིག་ཅར་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར། བཞི་པ་ང་རྒྱལ་དང་རྒྱགས་པའི་ཁྱད་པར་ནི། ང་རྒྱལ་ཁེངས་པ་རྒྱགས་པ་ནི། །རང་གི་ཆོས་ལ་ཆགས་པ་ལ། །སེམས་ནི་ཡོངས་སུ་གཏུགས་པའོ། །ཞེས་པས་བསྟན། ང་རྒྱལ་དང་རྒྱགས་པ་ནི་ཐ་དད་དེ་ང་རྒྱལ་ནི་ཕ་རོལ་པོ་ལས་རིགས་དང་ཡོན་ཏན་སོགས་བདག་ལྷག་གོ་སྙམ་དུ་སེམས་

ཁེངས་པ་ཡིན་ལ་རྒྱུགས་པ་ནི་རང་གི་རིགས་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ལ་ཆགས་པ་ཡི་སེམས་ནི་ཡོངས་སུ་གདུགས་ཤིང་ཟད་པར་བྱེད་པའོ། །བཞི་པ་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་བསྟན་པ་ལ། སེམས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་དང་། སེམས་བྱུང་གི་འདུ་མཚུངས་སོ། །དང་པོ་ནི། སེམས་དང་ཡིད་དང་རྣམ་ཤེས་ནི། །དོན་གཅིག །ཅེས་པས་བསྟན། མདོ་ལས་སེམས་དང་ཡིད་དང་རྣམ་ཤེས་ཞེས་གསུངས་ན་དེ་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་གང་ཞེ་ན། དེའི་ཁྱད་པར་འབྱེད་ཚུལ་ལ་བྱེ་སྨྲ་མདོ་སྡེ་པ་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་པ་སོགས་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་རང་ལུགས་ལ་ནི་སེམས་ཁམས་དང་ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་རྣམས་ནི་དོན་གཅིག་པ་ཡིན་ནོ། །དེའང་དགེ་མི་དགེ་ལ་སོགས་པ་འབྱེད་པར་བྱེད་པས་སེམས་དང་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཤེས་པས་ཡིད་དང་དམིགས་པ་རྣམ་པར་ཤེས་པས་ན་རྣམ་ཤེས་སུ་འཇོག་གོ་ཞེས་བྱེ་སྨྲ་འདོད་དོ། །གཉིས་པ་སེམས་བྱུང་གི་འདུ་མཚུངས་ནི། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་དང་། །རྟེན་དང་དམིགས་དང་རྣམ་བཅས་དང་། །མཚུངས་པར་ལྡན་པའང་རྣམ་པ་ལྔ། །ཞེས་པས་བསྟན། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གང་རུང་དང་མིག་སོགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྟེན་བཅས་དང་གཟུགས་སོགས་ལ་དམིགས་པའི་དམིགས་བཅས་དང་སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་ལྟ་བུའི་རྣམ་བཅས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་རྣམས་དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ནོ། །མཚུངས་ལྡན་དེ་ལའང་རྣམ་ལྔར་ཡོད་དེ། རྟེན་མཚུངས་པར་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་དང་དུས་དང་རྫས་མཚུངས་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མི་ལྡན་འདུ་བྱེད་ལ། བསྟན་པ་བཤད། ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གཞན་བསྟན་པས་མཇུག་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། མི་ལྡན་པ་ཡི་འདུ་བྱེད་རྣམས།།

༄༅། །ཐོབ་དང་མ་ཐོབ་སྐལ་མཉམ་དང་། །འདུ་ཤེས་མེད་སྙོམས་འཇུག་དག་དང་། །སྲོག་དང་མཚན་ཉིད་རྣམས་དང་ནི། །མིང་གི་ཚོགས་ལ་སོགས་པ་ཡང་། །ཞེས་པས་བསྟན། མི་ལྡན་པའི་འདུ་བྱེད་རྣམས་ནི་བཅུ་བཞི་སྟེ། ཐོབ་པ་དང་མ་ཐོབ་པ་དང་སྐལ་མཉམ་དང་འདུ་ཤེས་མེད་པ་པ་དང་འདུ་ཤེས་མེད་པ་དང་འགོག་པའི་སྙོམས་འཇུག་དག་གཉིས་དང་སྲོག་དང་མཚན་ཉིད་རྣམས་དང་ནི་མིང་གི་ཚོགས་དང་ལ་སོགས་པ་ཚིག་དང་ཡི་གེའི་ཚོགས་དང་ཡང་གི་སྒྲས་དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེན་དང་ཆུད་མི་ཟ་བའི་རྫས་ཀྱང་སྡུད་དོ། །འདི་དག་ལ་ནི་མི་ལྡན་པའི་འདུ་བྱེད་ཅེས་བྱ་སྟེ། སེམས་དང་མཚུངས་པར་མི་ལྡན་པའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། ཐོབ་མ་ཐོབ། སྐལ་མཉམ། འདུས་ཤེས་མེད་པ། སྙོམས་འཇུག སྲོག མཚན་ཉིད། མིང་སོགས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་བདུན་ནོ། །དང་པོ་ལ། ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་གང་གི་ཡིན་པ་དང་༔ ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་སོ། །དང་པོ་ནི། ཐོབ་པ་རྙེད་དང་ལྡན་པའོ། །ཞེས་པས་བསྟན། ཐོབ་པ་ལ་དབྱེ་ན་རྙེད་པའི་དང་ལྡན་པའི་ཐོབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་གསར་དུ་རྙེད་པ་ནི་ཟག་མེད་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད། ཉམས་ནས་རྙེད་པ་ནི་བསམ་གཟུགས་ཀྱི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པ་ན་སྔར་ཉམས་པ་རྣམས་ཀྱང་རྙེད་པ་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས་རྒྱུན་ལྡན་ནི་སོ་ཐར་སྡོམ་པ་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པའི་ཚེ་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོའི་རྒྱུན་ལྡན་པ་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད། ཡེ་ལྡན་ནི་སོ་སྐྱེ་ལ་སྲིད་ཉོན་ཡེ་ནས་ལྡན་པ་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད། གཉིས་པ་དེ་གང་གི་ཡིན་པ་ལ། སྤྱིར་བཏང་། དམིགས་བསལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཐོབ་དང་མ་ཐོབ་རང་རྒྱུད་དུ། །གཏོགས་པ་རྣམས་ཀྱིའོ། །

ཞེས་པས་བསྟན། ཐོབ་པ་དང་མ་ཐོབ་པ་ནི་རང་རྒྱུད་དུ་གཏོགས་པའི་འདུས་བྱས་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་གྱི་གཞན་རྒྱུད་དུ་གཏོགས་པ་དང་རྒྱུད་དུ་མ་གཏོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་མ་ཡིན་པའོ། །གཉིས་པ་དམིགས་བསལ་ནི། འགོག་གཉིས་ཀྱི། །ཞེས་པས་བསྟན། འདུས་མ་བྱས་འགོག་པ་གཉིས་རྒྱུད་དང་མ་འབྲེལ་ཡང་དགག་བྱ་རྒྱུད་དང་འབྲེལ་བས་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཐོབ་པ་དང་མ་ཐོབ་པ་ཡོད་དོ། །སོ་སོར་བརྟགས་པ་མ་ཡིན་པས་འགོག་པ་དང་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལྡན་ཏེ། ཆོས་མངོན་པ་ལས། ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་རྣམས་དང་སུ་ཞིག་ལྡན་ཞེ་ན། སྨྲས་པ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དོ། །ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། སོ་སོར་བརྟགས་པའི་འགོག་པ་དང་ནི་འཆིང་བ་མཐའ་དག་དང་ལྡན་པ་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་ལ་གནས་པ་མ་གཏོགས་པ་འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་དང་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཁ་ཅིག་ལའང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། །ནམ་མཁའ་དང་ནི་འགའ་ཡང་ལྡན་པ་མེད་དེ། དེ་བས་ན་འདི་ལ་ཐོབ་པ་མེད་དོ། །གང་ལ་ཐོབ་པ་མེད་པ་དེ་ལ་ནི་མ་ཐོབ་པའང་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ཡིན་ནོ། །བྱེ་སྨྲས་ནི་ལུང་དང་རིགས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་མ་ཡོད་པས་ཐོབ་པ་དང་མ་ཐོབ་པ་གཉིས་ནི་རྫས་སུ་གྲུབ་པོ་ཞེས་ཟེར། སློབ་དཔོན་གྱིས་ནི་དེ་དག་ལ་སྐྱོན་བརྗོད་དུ་མ་མཛད་དེ། འགྲེལ་བར། དེ་ལྟར་ན་ལྡན་པ་འདི་དང་མི་ལྡན་པ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བརྟགས་པའི་ཆོས་ཡིན་གྱི་རྫས་ཀྱི་ཆོས་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། བྱེ་སྨྲ་ན་རེ། ཁྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་གནོད་པ་དུ་མ་བརྗོད་ཀྱང་ལྡན་མི་ལྡན་ཐོབ་མ་ཐོབ་རྫས་སུ་འདོད་པ་ནི་བློས་མི་གཏོང་སྟེ། ཁོ་བོ་ཅག་གི་གྲུབ་མཐའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། །བརྗོད་པ་དེ་ལྟར་ན་ཅོད་སྐབས་མི་འབྱེད་པར་བས་ཏེ། བོད་འདིར་ཡང་

༄༅། །བླུན་པོ་དག་རྩོད་པ་ཕམ་པས་མ་བཟོད་ནས་ངའི་ལུགས་འདི་མདོ་རྒྱུད་དང་མཐུན་མ་མཐུན་གང་ཡིན་ཀྱང་བཟོད་ཟེར་ནས་རྒྱ་རྐྱབ་བྲག་གཏད་བྱེད་པ་མང་བའི་ཕྱིར། མཚན་ཉིད་ནི་མི་ལྡན་པའི་འདུ་བྱེད་གང་ཞིག ཐོབ་བྱའི་ཆོས་ལྡན་པར་བྱེད་པའི་རྫས་སོ། །གསུམ་པ་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་ལ། ཐོབ་པའི་ཁྱད་ཆོས། མ་ཐོབ་པའི་ཁྱད་ཆོས་སོ། །དང་པོ་ལ། དུས་ཀྱི་ཁྱད་པར། ངོ་བོའི་ཁྱད་པར། ཁམས་ཀྱི་ཁྱད་པར། སློབ་མི་སློབ་ཀྱི་ཁྱད་པར༔ སྤང་བྱ་ཡིན་མིན་གྱི་ཁྱད་པར། དུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དམིགས་ཀྱིས་བསལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དུས་གསུམ་པ་ཡི་རྣམ་པ་གསུམ། །ཞེས་པས་བསྟན། ཐོབ་བྱའི་ཆོས་དུས་གསུམ་པ་ཡི་ཐོབ་པ་རེ་རེ་ཞིང་འདས་མ་འོངས་ད་ལྟར་བྱུང་བ་རྣམ་པ་གསུམ་གསུམ་ཡོད་དེ། ཁྱུ་མཆོག་ལྟར་དང་ལ་ལྡིང་བ་དང་ལུས་དང་གྲིབ་མ་ལྟ་བུ་དང་བེའུ་ལྟར་ཕྱིས་འབྲང་གི་ཐོབ་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ངོ་བོའི་ཁྱད་པར་ནི། དགེ་ལ་སོགས་ཀྱི་དགེ་ལ་སོགས། །ཞེས་པས་བསྟན། དགེ་བ་དང་ལ་སོགས་པ་མི་དགེ་བ་དང་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ཐོབ་པའང་རིམ་པ་བཞིན་དུ་དགེ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་པོ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ཁམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི། དེར་གཏོགས་རྣམས་ཀྱི་རང་ཁམས་པ། །མ་གཏོགས་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པ་བཞི། །ཞེས་པས་བསྟན། ཁམས་གསུམ་པོ་དེར་གཏོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཐོབ་པ་ནི་རང་རང་གི་ཁམས་སུ་གཏོགས་པ་སྟེ། རིམ་པ་ལྟར་འདོད་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཐོབ་པ་འདོད་པར་གཏོགས་པ་སོགས་རིམ་བཞིན་སྦྱར་རོ། །ཁམས་སུ་མ་གཏོགས་པ་འགོག་པ་གཉིས་དང་ལམ་བདེན་རྣམས་ཀྱི་ཐོབ་པ་ནི་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པའི་ཐོབ་པ་ནི་ཁམས་གསུམ་པ་ཅན་དང་སོ་སོར་བརྟགས་

པའི་འགོག་པའི་ཐོབ་པའང་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱིས་བསྡུས་པ་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་ཐོབ་པ་ནི་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་ན་སྤྱོད་པ་ཡིན་ལ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱིས་ཐོབ་པའི་བརྟགས་འགོག་གི་
ཐོབ་པ་དང་ལམ་བདེན་གྱི་ཐོབ་པ་རྣམས་ནི་ཁམས་གསུམ་གང་རུང་དུ་མ་གཏོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་སློབ་མི་སློབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི། སློབ་དང་མི་སློབ་མིན་གྱི་གསུམ། །ཞེས་པས་བསྟན། སློབ་པ་དང་མི་སློབ་པ་ནི་
མཐོང་སྒོམ་གྱི་ལམ་ཟག་མེད་དང་མི་སློབ་པའི་ལམ་ཟག་མེད་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཐོབ་པའང་རིམ་པ་ལྟར་སློབ་པ་དང་མི་སློབ་པ་ཡིན་ནོ། །སློབ་པ་དང་མི་སློབ་པ་གཉིས་ཀ་མིན་པ་ནི་ཟག་བཅས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཡིན་ལ།
དེ་གཉིས་ཀྱི་ཐོབ་པ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཆོས་དང་བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པའི་ཐོབ་པ་དང་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་ཐོབ་པའི་བརྟགས་འགོག་གི་ཐོབ་པ་རྣམས་ནི་སློབ་མི་སློབ་གང་རུང་མ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་
སློབ་ལམ་གྱིས་ཐོབ་པ་ནི་སློབ་པ་དང་། མི་སློབ་ལམ་གྱིས་ཐོབ་པ་ནི་མི་སློབ་པའོ། །འདི་ནི་མི་སློབ་པས་བྲལ་ཐོབ་ཀྱི་རྟེན་བྱས་པ་ལ་མི་སློབ་པའི་ཐོབ་པ་ཞེས་བཏགས་པ་ཡིན་ནོ། །ལྔ་པ་སྤང་བྱ་ཡིན་མིན་གྱི་ཁྱད་པར་ནི། སྤང་
བྱ་མིན་པའི་རྣམ་གཉིས་འདོད། །ཅེས་པས་བསྟན། མཐོང་སྤང་དང་སྒོམ་སྤང་གི་ཐོབ་པ་ནི་རིམ་བཞིན་མཐོང་སྤང་དང་སྒོམ་སྤང་ཡིན་ལ། སྤང་བྱ་མིན་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཐོབ་པ་ནི་སྒོམ་སྤང་དང་སྤང་བྱ་མིན་པ་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་
འདོད་དེ། བརྟགས་མིན་འགོག་པའི་ཐོབ་པ་དང་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་ཐོབ་པའི་ཐོབ་པ་ནི་སྒོམ་སྤང་དང་། དེ་འཕགས་ལམ་གྱིས་ཐོབ་པའི་ཐོབ་པ་དང་། ལམ་བདེན་གྱི་ཐོབ་པ་ནི་སྤང་བྱ་མ་ཡིན་

༄༅། །པའི་ཕྱིར་རོ། །དྲུག་པ་དུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དམིགས་ཀྱིས་བསལ་བ་ལ། མ་བསྒྲིབས་ལུང་བ་བསྟན་གྱི་དམིགས་བསལ། བསྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་དགེ་མི་དགེའི་འོ། །དང་པོ་ནི། ལུང་བསྟན་མིན་ཐོབ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེ།། མངོན་ཤེས་སྤྲུལ་པ་མ་གཏོགས་པ། །ཞེས་པས་བསྟན། དུས་གསུམ་པ་ཡི་རྣམ་པ་གསུམ། །ཞེས་པའི་དམིགས་བསལ་ནི། འོན་ཐོབ་པ་དུས་གསུམ་པ་ཁོ་ནར་ངེས་སམ་ཞེ་ན་མ་ངེས་ཏེ། མ་བསྒྲིབས་ལ་ལུང་དུ་བསྟན་པ་མིན་པའི་ཐོབ་པ་ནི་ཐོབ་བྱའི་ཆོས་དང་ལྷན་ཅིག་སྐྱེའི་སྔ་ཕྱིར་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་མེད་པར་ཞན་ཞིང་སྟོབས་ཆུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །མ་བསྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་ཐམས་ཅད་ལའང་དམིགས་ཀྱིས་བསལ་བ་ནི་ལྷའི་མིག་དང་རྣ་བའི་མངོན་ཤེས་གཉིས་དང་སྤྲུལ་པའི་སེམས་ལུང་མ་བསྟན་མ་གཏོགས་པས་དེ་གསུམ་གྱི་ཐོབ་པ་ནི་དུས་གསུམ་དུའང་སྐྱེ་བ་ཡོད་དེ། སྦྱོར་བའི་ཁྱད་པར་གྱིས་བསྒྲུབས་པས་སྟོབས་ཆེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་བསྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་དམིགས་བསལ་ནི། བསྒྲིབས་པའི་གཟུགས་ཀྱིའང་། །ཞེས་པས་བསྟན། བསྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་པའི་གཟུགས་ཚངས་ཆེན་གྱི་གཡོ་སྒྱུས་འཁོར་འདྲིད་པའི་མཆུ་གཡོ་བའི་རིག་བྱེད་སོགས་ཀྱིའང་ཐོབ་པ་སྔ་ཕྱིར་མི་སྐྱེ་བར་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་ཀུན་སློང་སྟོབས་ཆུང་ཞིང་བེམས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་དགེ་མི་དགེའི་དམིགས་བསལ་ནི། འདོད་པ་ན། །གཟུགས་ཀྱི་སྔར་ནི་སྐྱེ་བ་མེད། །ཅེས་པས་བསྟན། འདོད་པའི་ཁམས་ན་སྤྱོད་པའི་གཟུགས་དགེ་མི་དགེའི་རིག་བྱེད་དང་སྡོམ་སྡོམ་མིན་གྱི་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཐོབ་པ་སྔར་ནི་སྐྱེ་བ་མེད་ཀྱི་ལྷན་ཅིག་དང་ཕྱིས་སྐྱེ་བ་ནི་ཡོད་པ་ཉིད་དོ། །དེའང་འདོད་པ་ན་མངོན་དུ་བྱས་པའི་

བསམ་གཏན་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་སྡོམ་གཟུགས་ཀྱི་ཐོབ་པ་ནི་སྟོབས་ཆེ་ཞིང་སེམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བས་དུས་གསུམ་པར་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་མ་ཐོབ་པའི་ཁྱད་པར་ལ། ངོ་བོའི་ཁྱད་པར། དུས་ཀྱི་ཁྱད་པར། ཁམས་ཀྱི་ཁྱད་པར༔ མ་ཐོབ་པ་ཟག་མེད་མེད་པ། ཉམས་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་རོ། །དང་པོ་ནི། མ་ཐོབ་མ་བསྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན། །ཞེས་པས་བསྟན། མ་ཐོབ་པ་ནི་མ་བསྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན། ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་སྤངས་པ་དང་དགེ་རྩ་ཆད་པ་ལའང་ལྡན་པས་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་དགེ་བ་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཚན་ཉིད་ནི་མི་ལྡན་པའི་འདུ་བྱེད་གང་ཞིག ཐོབ་པའི་འགལ་ཟླར་གྱུར་པའི་མ་བསྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་ནོ། །གཉིས་པ་དུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི། འདས་མ་སྐྱེས་ཀྱི་དེ་རྣམ་གསུམ། །ཞེས་པས་བསྟན། འདས་པ་དང་མ་སྐྱེས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མ་ཐོབ་པ་དེ་ནི་དུས་རྣམ་པ་གསུམ་པ་ཅན་ཡིན་ཞིང་ད་ལྟར་བའི་ཆོས་ལ་ནི་མ་ཐོབ་པ་ད་ལྟར་བ་མེད་དེ། ཆོས་དེའི་ཐོབ་པ་དང་མ་ཐོབ་པ་ལྷན་ཅིག་ཕྲད་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ཁམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི། འདོད་སོགས་གཏོགས་དང་དྲི་མེད་ཀྱིའང་། །ཞེས་པས་བསྟན། འདོད་པ་སོགས་ཁམས་གསུམ་དུ་གཏོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་མ་ཐོབ་པ་ནི་རིམ་བཞིན་འདོད་སོགས་སུ་གཏོགས་པ་དང་དྲི་མེད་དེ་ཟག་མེད་ཀྱི་མ་ཐོབ་པའང་ཁམས་གསུམ་ཅི་རིགས་པར་གཏོགས་ཏེ། དེ་དག་གི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་མ་ཐོབ་པ་ལ་ཟག་མེད་མེད་པ་ནི། ལམ་མ་ཐོབ་པ་སོ་སོ་ཡི། །སྐྱེ་བོར་འདོད་དོ། །ཞེས་པས་བསྟན། ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ་མ་ཐོབ་པ་ནི་མ་ཐོབ་པ་ཡིན་ལ་དེ་དང་ལྡན་པའི་རྒྱུད་དེ་སོ་སོ་ཡི་སྐྱེ་བོར་འདོད་དོ། །དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་བསྟན་བཅོས་ལས། སོ་སོ་

༄༅། །སྐྱེ་བོ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། འཕགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མ་ཐོབ་པའོ། །ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། མ་ཐོབ་པ་ལ་ཟག་མེད་མེད་པའི་ཕྱིར། འོན་འཕགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མ་ཐོབ་པ་དེ་འཕགས་ཆོས་སྤྱིས་མ་ཐོབ་པ་ལ་བྱེད་དམ་ཁ་ཡར་བས་མ་ཐོབ་པ་ལ་བྱེད་ཅེ་ན། སྤྱིས་མ་ཐོབ་པ་ལ་བྱེད་དོ། །འདིར་བྱེ་སྨྲ་དང་མདོ་སྡེ་པ་གཉིས་གྲུབ་མཐའ་མི་མཐུན་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད་ཅིང་། སློབ་དཔོན་ནི་མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ལྟར་བཞེད་ལ། དེས་ནི་འཕགས་ཆོས་མ་སྐྱེས་པའི་རྒྱུད་ཉིད་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཡིན་སྐྱེས་པའི་རྒྱུད་ནི་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པས་གང་ཟག་ལས་ཟུར་དུ་སོ་སྐྱེ་མི་བཞག་གོ། །ལྔ་པ་ཉམས་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ནི། དེ་ཐོབ་དང་། །ས་འཕོས་ནས་ནི་རྣམ་ཉམས་འགྱུར། །ཞེས་པས་བསྟན། འཕགས་ཆོས་དེ་ཐོབ་པ་དང་ས་གོང་འོག་ཏུ་འཕོས་ནས་ནི་མ་ཐོབ་པར་རྣམ་པར་ཉམས་ཤིང་གཏོང་བར་འགྱུར་རོ། །འོན་མ་ཐོབ་པའི་མ་ཐོབ་བ་དང་ཐོབ་པའི་ཐོབ་པ་སོགས་ཡོད་དམ་མེད་ཅེ་ན། དེ་དག་ཡོད་ཀྱང་བྱེ་སྨྲ་རང་ལུགས་ནི་དེ་ཐོབ་པ་ཐུག་མེད་མིན་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། ཅི་མ་ཐོབ་པ་དང་ཐོབ་པ་དག་གི་ཡང་ཐོབ་པ་དང་མ་ཐོབ་པ་ཡོད་དམ། སྨྲས་པ། གཉིས་གའི་ཡང་གཉིས་ག་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟ་ན་ཐོབ་པ་རྣམས་ཐུག་པ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནམ། ཕན་ཚུན་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཐུག་པ་མེད་པར་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཆོས་བདག་ཉིད་གཏོགས་པར་གསུམ་སྐྱེ་སྟེ། ཆོས་དེ་དང་དེའི་ཐོབ་པ་དང་ཐོབ་པའི་ཐོབ་པའོ། །དེ་ལ་ཐོབ་པ་སྐྱེས་པས་ཆོས་དེ་དང་ཐོབ་པའི་ཐོབ་པ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་ལ། ཐོབ་པའི་ཐོབ་པ་སྐྱེས་པས་ཐོབ་པ་ཁོ་ན་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་བས་དེའི་ཕྱིར་ཐུག་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།

ཐོབ་པ་ཐུག་མེད་ཀྱི་ལུགས་འདི་ལ། སློབ་དཔོན་ནི་ཀྱི་མ་འདི་ནི་ཐོབ་པ་རྣམས་ཀྱི་དཀའ་གནད་ཆེན་པོ་ཞིག་སྟེ། རྣམས་ཏེ་ཐོགས་པ་མེད་པས་འདི་ལྟར་གོ་སྐབས་རྙེད་ཀྱི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་སྲོག་ཆགས་གཉིས་པ་ནི་ནམ་མཁའ་ལའང་གོ་སྐབས་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་འཆད་པར་མཛད། མ་ཐོབ་པ་ནི་ཐུག་བཅས་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་སྐལ་མཉམ་ནི། སྐལ་མཉམ་སེམས་ཅན་འདྲ་བའོ། །ཞེས་པས་བསྟན། སྐལ་མཉམ་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་སྤྱོད་པ་རང་བཞིན་བསམ་པ་ལ་སོགས་པ་མཚུངས་ཤིང་འདྲ་བར་བྱེད་པའོ། །མཚན་ཉིད་ནི་མི་ལྡན་པའི་འདུ་བྱེད་གང་ཞིག སེམས་ཅན་འདྲ་བར་བྱེད་པའི་རྫས་དེའོ། །དབྱེ་ན་ཐ་དད་མ་ཡིན་པ་དང་ཐ་དད་པ་གཉིས་སོ།། དང་པོ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་ཙམ་དུ་རིགས་གཅིག་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི་ལྷ་མི་དང་དགེ་ཚུལ་སློང་སོགས་དེ་དག་ནང་རང་རང་འདྲ་བར་བྱེད་པའི་རྫས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཐ་དད་པའོ། །གསུམ་པ་འདུ་ཤེས་མེད་པ་བ་བཤད་པ་ལ། མཚན་གཞི་ངོས་བཟུང་བ། འབྲས་བུ་བཞི་གང་ཡིན་པ། ས་གང་དུ་གཏོགས་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདུ་ཤེས་མེད་པ་པ་འདུས་ཤེས། །མེད་པར་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་རྣམས། །འགོག་པའོ། །ཞེས་པས་བསྟན། འདུ་ཤེས་མེད་པ་པ་ནི་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་ལྷར་སྐྱེས་པ་ན་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་མ་འོངས་པ་རྣམས་བསྐལ་པ་ཆེན་པོ་ལྔ་བརྒྱར་འགོག་པའི་རྫས་གང་ཡིན་པའོ། །གཉིས་པ་འབྲས་བུ་བཞི་གང་ཡིན་པ་ནི། རྣམ་སྨིན།། ཞེས་པས་བསྟན། དེ་ནི་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྙོམས་འཇུག་གི་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་རྫས་ཐ་དད་པའི་རྒྱུ་མཐུན་ཡང་མེད་ལ་གཟུགས་ཅན་མིན་པས་རྒྱས་བྱུང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ས་གང་དུ་གཏོགས་

༄༅། །པ་ནི། དེ་འབྲས་ཆེ། །ཞེས་པས་བསྟན། ལྷ་དེ་དག་ཀུན་འབྲས་བུ་ཆེ་བའི་ཕྱོགས་གཅིག་ན་གནས་ཏེ། དེ་ལས་གནས་རིགས་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར། ཚངས་ཆེན་ཚངས་པའི་མདུན་ན་འདོན་གྱི་གནས་རིགས་ལས་གཞན་ནི་མིན་པ་ལྟ་བུའོ། །མཚན་ཉིད་ནི་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྙོམས་འཇུག་གི་འབྲས་བུ་གང་ཞིག །ལྷ་ཚེ་རིང་པོའི་རྒྱུད་ལ་མཚུངས་ལྡན་འགོག་པའི་རྫས་སོ། །ཅི་ལྟ་དེ་ལ་མཚུངས་ལྡན་གཏན་མེད་དམ་ཞེ་ན། མིན་ཏེ། སྐྱེ་བ་དང་འཆི་བ་ན་དེ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། སློབ་དཔོན་ནི་ལུས་སེམས་ལ་མཚུངས་ལྡན་བཀག་པའི་ཕྱིར་བཏགས་པ་བ་ཡིན་གྱི་རྫས་སུ་ནི་མེད་དོ་ཞེས་བཞེད་དོ། །བཞི་པ་སྙོམས་འཇུག་གཉིས་བཤད་པ་ལ། ངོ་བོ་སོ་སོར་བཤད། རྟེན་ཐུན་མོང་དུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྙོམས་འཇུག་གི་ངོ་བོ། འགོག་སྙོམས་ཀྱི་ངོ་བོའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་བཞིན་འདུ་ཤེས་མེད་སྙོམས་འཇུག །བསམ་གཏན་ཐ་མར་འབྱུང་འདོད་པས། །དགེ་བའོ་སྐྱེས་ནས་སྐྱོང་འགྱུར་ཉིད། །འཕགས་པའི་མ་ཡིན་དུས་གཅིག་འཐོབ། །ཅེས་པས་བསྟན། འདུ་ཤེས་མེད་པ་པས་སེམས་སེམས་བྱུང་འགོག་པ་དེ་བཞིན་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྙོམས་འཇུག་གིས་ཀྱང་སེམས་སེམས་བྱུང་རྣམས་འགོག་པ་ཡིན་ཏེ། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ལ་འབྲས་བུ་འདུ་ཤེས་མེད་པ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ས་ནི་བསམ་གཏན་ཐ་མ་བཞི་པར་གཏོགས་པ་ཡིན་ཏེ། འདིའི་རྣམ་སྨིན་འབྲས་བུ་ཆེ་བའི་ནང་དུ་སྨིན་པའི་ཕྱིར༔ བསམ་པ་ནི་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཐར་པ་འདོད་པས་སྙོམས་པར་འཇུག་སྟེ། འདི་ལ་འཇུག་པའི་གང་ཟག་དེ་འདུ་ཤེས་མེད་པ་པ་ལ་ཐར་པ་དང་དེ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་སྙོམས་འཇུག་ལ་ལམ་དུ་འདུ་ཤེས་པའི་ཕྱིར། གང་ཟག་དེ་

ནི་ལམ་ལོག་པས་ཚངས་སྤྱོད་འཚོལ་བ་དང་སྙོམས་འཇུག་ནི་ཀུན་སློང་གི་དགེ་བའོ། །དེའང་སྐྱེས་ནས་མྱོང་འགྱུར་གྱི་དགེ་བ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དགེ་བ་འདིས་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ལ་འདུ་ཤེས་མེད་པ་པའི་ཡང་སྲིད་འཕེན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་འཇུག་པ་ནི་སོ་སྐྱེ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི་འཕགས་པའི་གང་ཟག་གིས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཡང་ས་ལྟ་བུར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དེའང་ཐོབ་པ་ནི་འདས་མ་འོངས་ནི་མི་ཐོབ་ཀྱི་དུས་གཅིག་པ་ད་ལྟར་བ་ཁོ་ན་ཐོབ་སྟེ་སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་བཞིན་ནོ། །མཚན་ཉིད་ནི་མཚུངས་ལྡན་འགོག་པའི་སྙོམས་འཇུག་གང་ཞིག །བསམ་གཏན་བཞི་པའི་སས་བསྡུས་པའོ། །གཉིས་པ་འགོག་སྙོམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ། དངོས་དང་། ཐོབ་ཚུལ་གྱི་དམིགས་བསལ་དང་། འཕྲོས་དོན་ཏོ། །དང་པོ་ནི། འགོག་པ་ཞེས་པའང་དེ་བཞིན་ཉིད། །འདི་གནས་དོན་དུ་སྲིད་རྩེ་སྐྱེ། །དགེ་བའོ་གཉིས་སུ་མྱོང་འགྱུར་དང་། །མ་ངེས་འཕགས་པའི་སྦྱོར་བས་འཐོབ། །ཅེས་པས་བསྟན། འགོག་པའི་སྙོམས་འཇུག་ཅེས་པའང་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྙོམས་འཇུག་དེ་བཞིན་དུ་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་འགོག་པ་ཉིད་དོ། །སྙོམས་འཇུག་འདི་ནི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ངེས་པར་འབྱུང་བས་མ་ཡིན་པར་འདུ་ཤེས་དང་ཚོར་བ་ཞི་བར་གནས་པའི་དོན་དུ་སྙོམས་པར་འཇུག་ལ། སྐྱེ་བའི་རྟེན་ནི་སྲིད་རྩེ་ལས་སྐྱེ་སྟེ། སེམས་ཕྲ་བ་ཕྲ་བའི་མཇུག་ཐོགས་སུ་སེམས་སེམས་བྱུང་མཚུངས་ལྡན་རྣམས་དགག་སླ་བའི་ཕྱིར། ཀུན་ནས་སློང་བྱེད་ནི་དགེ་བའོ། །མྱོང་འགྱུར་ནི་སྐྱེས་ནས་དང་ལན་གྲངས་གཞན་དང་གཉིས་སུ་མྱོང་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་སྲིད་རྩེར་སྐྱེ་བ་དང་གཟུགས་ཁམས་སུ་སྐྱེས་ནས་དེའི་ཕྱི་མ་སྲིད་རྩེར་སྐྱེ་བ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མྱོང་བར་མ་ངེས་པ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་དེ། རྟེན་དེ་ལ་མྱོང་

༄༅། །འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཞིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མཚན་ཉིད་ནི་མཚུངས་ལྡན་འགོག་པའི་སྙོམས་འཇུག་གང་ཞིག སྲིད་རྩེའི་སེམས་བརྟུལ་པའོ། །རྟེན་ནི་འཕགས་པ་ཁོ་ནས་ཡིན་གྱི་བྱིས་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འཕགས་པས་ཀྱང་ཆགས་པ་དང་བྲལ་ཙམ་གྱིས་མིན་པར་སེམས་སྟོབས་བསྐྱེད་པའི་འབད་པ་དང་བཅས་པའི་སྦྱོར་བས་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་ཐོབ་པ་བཞིན་ད་ལྟར་བ་ཁོ་ན་ཐོབ་ཀྱི་འདས་མ་འོངས་ནི་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ།། གཉིས་པ་ཐོབ་ཚུལ་གྱི་དམིགས་བསལ་ནི། ཐུབ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱིས་ཐོབ་བྱ། །ཞེས་པས་བསྟན། ཐུབ་པའི་འགོག་སྙོམས་ནི་སྦྱོར་བ་ལ་མི་བལྟོས་པར་ཟད་མི་སྐྱེ་ཤེས་པའི་བྱང་ཆུབ་བརྙེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ།། སྦྱོར་བ་ལ་མི་བལྟོས་ཏེ། མདོ་ལས། དགེ་བ་མཐར་ཕྱིན་ཁྱོད་ལ་ནི། །སྦྱོར་བ་ལས་བྱུང་ཙུང་ཟད་མེད། །ཁྱོད་ནི་གང་དུ་བཞེད་ངེས་པ། །བཞེད་པ་ཙམ་ལ་རག་ལས་ལགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་འཕྲོས་དོན་ནི། དང་པོར་མ་ཡིན་སྐད་ཅིག་མ། །སུམ་ཅུ་རྩ་བཞིས་ཐོབ་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པས་བསྟན། ཁ་ཆེ་ནུབ་ཕྱོགས་པ་དག་ན་རེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བསྐྱེད་ནས་དེ་ལས་ལངས་ཏེ་སྲིད་རྩེ་དང་འོག་ས་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར། དེ་ལ་གཞན་དག་ན་རེ། བྱང་སེམས་དེས་ཟད་པ་མཁྱེན་པའི་དང་པོར་དེ་མངོན་དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་སྲིད་རྩེའི་གཉེན་པོ་སྒོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དགུ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དགུ་སྟེ་སྐད་ཅིག་མ་སུམ་ཅུ་རྩ་བཞི་བར་མ་ཆད་དུ་བསྐྱེད་ནས་བྱང་ཆུབ་རྗེས་སུ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ས་འོག་མའི་སྙོམས་སྤང་ནི་སོ་སྐྱེའི་གནས་སྐབས་ན་རིང་འཕུར་དང་ལྷག་སྤྱོད་བརྟེན་

པའི་དུས་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་འདོད་པ་ནས་ཅི་ཡང་མེད་ཕྱིན་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བས་སྤངས་ཟིན་པ་དང་། ངེས་པ་ལ་འཇུག་པ་ན་འོག་མའི་མཐར་སྤྱང་ཉོན་མོངས་རྣམས་སྤར་མི་དགོས་སོ། །སོ་སྐྱེ་ལ་འགོག་སྙོམས་མི་སྐྱེ་བ་ཐེག་དམན་གྱི་ལུགས་ཡིན་ཀྱང་རྫོགས་བླ་མེད་དུ་སོ་སྐྱེ་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་འགོག་སྙོམས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡོད་པར་ཀར་ཊཱི་ཀ་ལས་བཞེད་དོ། །གཉིས་པ་རྟེན་ཐུན་མོང་དུ་བསྟན་པ་ནི། གཉིས་ཀ་འདོད་དང་གཟུགས་རྟེན་ཅན༔ ༔འགོག་པ་དང་པོར་མིའི་ནང་དུ། །ཞེས་པས་བསྟན། སྙོམས་འཇུག་དེ་གཉིས་ཀ་འདོད་པ་དང་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་ཡིན་གྱི་གཟུགས་མེད་པ་ལ་བརྟེན་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་དུ་སྐྱེ་བ་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། འགོག་སྙོམས་ནི་ལུས་ཀྱིས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ལ་གཟུགས་མེད་ན་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། སྤྱིར་སྙོམས་འཇུག་གཉིས་ཀ་ཁམས་གཉིས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་ཡིན་ཀྱང་ཁྱད་པར་ནི་འགོག་པ་སྔར་མ་སྐྱེད་པ་དང་པོར་མི་ཁོ་ནའི་ནང་དུ་བསྐྱེད་དགོས་ཏེ། མཚུངས་ལྡན་རགས་པས་སྐྱོ་བའི་ཕྱིར་དང་། གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ནི་མཚུངས་ལྡན་ཞི་བས་སྐྱོ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དེར་དང་པོར་མི་སྙོམ་པ་ཡིན་ནོ། །ཁ་ལ་ཏེ་སྔར་འགོག་པ་ཐོབ་པ་ཡོངས་སུ་ཉམས་ན་སྔོན་གོམས་པའི་དབང་གིས་གཟུགས་ཁམས་སུ་སྐྱེད་པར་བྱེད་དོ། །འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྙོམས་འཇུག་ནི་དེ་ལྟར་སྐྱོ་བས་མ་ཡིན་གྱི་དེར་ཐར་པར་འདུ་ཤེས་པའི་ལོག་པར་ལྟ་བས་འཇུག་པའི་ཕྱིར༔ འོན་དེ་གཉིས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ན་སེམས་མེད་ན་དེ་ལས་ལངས་པའི་སེམས་དེ་གང་ལས་བྱུང་ཞེ་ན། བྱེ་སྨྲས་འདས་པའང་རྫས་སུ་གྲུབ་པས་འདས་པའི་སེམས་ལས་སྐྱེ་བར་འདོད། མདོ་སྡེ་པས་ལུས་སེམས་ཕན་ཚུན་

༄༅། །ས་བོན་ཅན་ཡིན་པས་དབང་བཅས་ཀྱི་ལུས་ལ་སེམས་ཀྱི་ས་བོན་ཡོད་པས་དེ་ལས་སྐྱེ་བར་འདོད། སེམས་ཙམ་པ་ནི་དེ་གཉིས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ན་ཀུན་གཞི་མ་འགགས་པར་ཡོད་པས་དེ་ལས་སྐྱེ་བར་འདོད་དོ། །ལྔ་པ་སྲོག་བཤད་པ་ནི། སྲོག་ནི་ཚེ་ཡིན་དྲོད་དང་ནི། །རྣམ་ཤེས་རྟེན་གང་ཡིན་པའོ། །ཞེས་པས་བསྟན། སྲོག་གི་དབང་པོ་ནི་ཁམས་གསུམ་པའི་ཚེ་ཡིན་ལ། ཚེ་ནི་དྲོད་དང་ནི་རྣམ་ཤེས་རྒྱུན་ཆགས་སུ་གནས་པའི་རྟེན་དང་རྒྱུ་གང་ཡིན་པའོ། །དེའང་ཁམས་འོག་མ་གཉིས་ན་དེ་གཉིས་ཀ་དང་གཟུགས་མེད་ན་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པའོ། །མཚན་ཉིད་ནི་ཚེར་གྱུར་པའི་མི་ལྡན་པའི་འདུ་བྱེད་དོ། །དྲུག་པ་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་ལ། དབྱེ་བ། དོགས་པ་བཅད་པའོ། །དང་པོ་ནི། མཚན་ཉིད་དག་ནི་སྐྱེ་བ་དང་། །ཀ་དང་གནས་དང་མི་རྟག་ཉིད། །ཅེས་པས་བསྟན། འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དག་ནི་ཆོས་རྣམས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་སྐྱེ་བ་དང་། རྙིངས་པར་བྱེད་པའི་ཀ་བ་དང་༔ གནས་པར་བྱེད་པའི་གནས་པ་དང་། འཇིག་པར་བྱེད་པའི་མི་རྟག་པ་ཉིད་དང་བཞིའོ། །ཉིད་ནི་དངོས་པོའི་རྒྱུན་ནོ། །འོན་མདོ་ལས། འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི་རྣམ་པ་གསུམ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ། དེ་ནི་གདུལ་བྱ་རྣམས་སྐྱོ་བ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དུ་གནས་པ་སྦས་ཏེ་བསྟན་པས་དགོངས་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མངོན་པ་ལས་བཞི་འབྱུང་བ་ནི་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་པས་དགོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དོགས་པ་བཅད་པ་ལ། མཚན་ཉིད་ལ་མཚན་ཉིད་ཡོད་པར་བསྟན། ཐུག་མེད་དུ་ཐལ་བ་སྤང་། ཧ་ཅང་ཐལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་དག་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་ལ་སོགས། །ཞེས་པས་བསྟན། འོན་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་བ་དང་ཀ་བའི་

ཀ་བ་སོགས་ཡོད་དམ་མེད་ཅེ་ན། སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ལའང་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་བ་དང་ལ་སོགས་པའི་སྒྲས་ཀ་བའི་ཀ་བ་སོགས་ཡོད་པར་བསྟན་ཏོ། །གཉིས་པ་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ་བ་སྤང་བ་ནི། དེ་ཆོས་བརྒྱད་དང་གཅིག་ལ་འཇུག ༑ཅེས་པས་བསྟན། དེ་ལྟ་ན་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེར་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ། སྐྱེ་བ་དེ་ནི་ཀ་སོགས་གསུམ་དང་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་བ་སོགས་བཞི་དང་བུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་གཞི་དང་ཆོས་བརྒྱད་བསྐྱེད་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་བ་དེ་ནི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་གཅིག་པུ་ལ་འཇུག་ཅིང་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཀ་བ་སོགས་ལའང་ཤེས་པར་བྱའོ། །བཞི་པོ་དེ་དག་གི་མཚན་ཉིད་ནི། མི་ལྡན་པའི་འདུ་བྱེད་གང་ཞིག་རང་གི་མཚན་གཞིར་གྱུར་པའི་འདུ་བྱས་སྐྱེ་བ་དང་ལྡན་པར་བྱེད་པའི་རྫས་དེ་སྐྱེ་བའི་མཚན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག་རང་གི་མཚན་གཞིར་གྱུར་པའི་འདུས་བྱས་རྙིང་པ་དང་ལྡན་པར་བྱེད་པའི་རྫས་དེ་ཀ་བའི་མཚན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག་རང་གི་མཚན་གཞིར་གྱུར་པའི་འདུས་བྱས་གནས་པ་དང་ལྡན་པར་བྱེད་པའི་རྫས་དེ་གནས་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག་རང་གི་མཚན་གཞིར་གྱུར་པའི་འདུས་བྱས་འཇིག་པ་དང་ལྡན་པར་བྱེད་པའི་རྫས་དེ་མི་རྟག་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ཧ་ཅང་ཐལ་བ་སྤང་བ་ནི། རྒྱུ་དང་རྐྱེན་དག་མེད་པར་ནི། །སྐྱེ་བས་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་མིན། །ཞེས་པས་བསྟན། མ་འོངས་པའི་སྐྱེ་བས་འདུས་བྱས་བསྐྱེད་ན་མ་འོངས་པ་རྣམས་ཅིག་ཅར་ཅེས་མི་སྐྱེ་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་འདུས་བྱས་མ་འོངས་པ་རྣམས་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུ་དང་རྐྱེན་དག་ཚོགས་པ་མེད་པར་ནི་མཚན་ཉིད་སྐྱེ་བ་ཁོ་ནས་བསྐྱེད་བྱ་རྣམས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། བདུན་པ་མིང་ཚིག་ཡི་གེའི་

༄༅། །ཚོགས་བཤད་པ་ལ། ངོ་བོ་དང་། ཁྱད་ཆོས་སོ། དང་པོ་ནི། མིང་གི་ཚོགས་ལ་སོགས་པ་ནི། །མིང་དང་ངག་དང་ཡི་གེའི་ཚོགས། །ཞེས་པས་བསྟན། སྔར་མིང་གི་ཚོགས་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ནི་མིང་དང་ངག་དང་ཡི་གེའི་ཚོགས་སོ། །དེ་ལ་མིང་གི་མཚན་ཉིད་ནི་དོན་གྱི་ངོ་བོ་ཙམ་རྗོད་པར་བྱེད་པའི་མི་ལྡན་འདུ་བྱེད་དོ། །མཚན་བཞི་ནི་བུམ་པ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །ངག་ཚིག་ནི་དོན་གཅིག་སྟེ་འབྲེལ་བར། ངག་ནི་ཚིག་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མཚན་ཉིད་ནི་དོན་གྱི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་སྦྱར་ནས་སྟོན་པའི་མི་ལྡན་པའི་འདུ་བྱེད་དེ་ངག་གམ་ཚིག་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན། དེའི་མཚན་གཞི་ནི་འདུས་བྱས་མི་རྟག་ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཡི་གེའི་མཚན་ཉིད་ནི་མིང་ཚིག་གཉིས་ཀྱི་གདགས་གཞིར་གྱུར་པའི་མི་ལྡན་འདུ་བྱེད་དོ། །མཚན་བཞི་ནི་ཨ་ཞེས་པ་དང་ཀ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ཁྱད་ཆོས་ལ། སའི་ཁྱད་པར། རྟེན་མི་རྟེན་གྱི་ཁྱད་པར། བྱུང་བའི་ཁྱད་པར༔ དགེ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རོ། །དང་པོ་ནི། འདོད་དང་གཟུགས་གཏོགས། །ཞེས་པས་བསྟན། ཚོགས་གསུམ་པོ་དེ་ནི་འདོད་པ་དང་གཟུགས་ཁོ་ནར་གཏོགས་པ་ཡིན་ཏེ། ངག་ལ་བལྟོས་ནས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་གཟུགས་མེད་ན་མིང་ཡོད་དོ་ཟེར་ཞིང་བྱེ་སྨྲས་མི་འཐད་ཟེར། དཔྱད་ན་འདུ་བྱེད་དུ་གྱུར་པའི་ཚོགས་གསུམ་ཡིད་ཀྱི་རྗོད་བྱེད་དང་བརྗོད་པ་གཉིས་ཀ་གཟུགས་མེད་ན་འང་ཡོད་དེ། སྙན་པའི་བ་དན་འཇིག་རྟེན་གསུམ་དུ་བསྒྲགས།། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཀར་ཊཱི་ཀ་ལས་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་སེམས་ཅན་དུ་རྟེན་མི་རྟེན་ནི། སེམས་ཅན་རྟེན། །ཞེས་པས་བསྟན། སྐྱེས་བུའི་རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་ཞིང་རྒྱུད་དུ་གཏོགས་པའི་ཕུང་པོའི་ཚོགས་པ་ན་ཡོད་པས་

སེམས་ཅན་དུ་རྟོན་པ་སྟེ་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་པའོ། །གསུམ་པ་བྱུང་བའི་ཁྱད་པར་ནི། རྒྱུ་མཐུན། །ཞེས་པས་བསྟན། སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུས་བསྐྱེད་པས་རྒྱུ་མཐུན་ལས་བྱུང་བ་ཉིད་དེ། འདོད་དགུར་འབྱུང་བས་རྣམ་སྨིན་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པས་རྒྱས་བྱུང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་དགེ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི། ལུང་བསྟན་མིན། །ཞེས་པས་བསྟན། མ་བསྒྲིབས་ལ་ལུང་དུ་བསྟན་པ་མིན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། དགེ་རྩ་ཆད་པ་དང་ཆགས་བྲལ་ལའང་ལྡན་ཞིང་དགེ་མི་དགེའི་ངོ་བོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འགྲེལ་པ་ལས་དེ་ལྟར་བཤད་ཀྱང་རྒྱལ་པོ་སྲས་ལས་དེ་གསུམ་ལ་དགེ་བ་དང་ལུང་མ་བསྟན་གཉིས་ཀའི་ཆ་ཡོད་པར་བཞེད་དེ། རྒྱལ་པོ་སྲས་ལས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་དགེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བརྗོད་པར་བྱའམ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བརྗོད་པར་བྱ་ཞེ་ན། དགེ་བའང་ཡིན་ལ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའང་ཡིན་ནོ། །དགེ་བ་གང་ཞེ་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགེ་བའི་ཐུགས་དང་ལྡན་ཞིང་བཀའ་སྩལ་བའི་གསུང་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དོ། །ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་གང་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་ཐུགས་དང་ལྡན་ཞིང་ཞེས་བྱ་བ་འབྱུང་སྟེ་སྔ་མ་བཞིན་ནོ། །ཡང་དེ་ཉིད་ཀྱི་མཇུག་ཐོགས་སུ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཆོས་གང་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། གང་མིང་གི་ཚོགས་དང་ཚིག་གི་ཚོགས་དང་ཡི་གེའི་ཚོགས་རྣམས་གོ་རིམ་དུ་བཀོད་པ་དང་གོ་རིམ་དུ་བཞག་པ་དང་གོ་རིམ་དུ་ཡང་དག་པར་སྦྱར་བའོ། །ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གཞན་བསྟན་པས་མཇུག་བསྡུ་བ་ནི། དེ་བཞིན། །སྐལ་མཉམ་རྣམ་པར་སྨིན་པའང་ཡིན། །ཁམས་གསུམ་པ་སྟེ་ཐོབ་རྣམ་གཉིས། །མཚན་ཉིད་

༄༅། །རྣམས་ཀྱང་སྙོམས་འཇུག་དང་། །མི་ལྡན་པ་དག་རྒྱུ་མཐུན་པ། །ཞེས་པས་བསྟན། མིང་སོགས་སེམས་ཅན་དུ་རྟོག་པ་དང་རྒྱུ་མཐུན་ལས་བྱུང་བ་དང་མ་བསྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྐལ་མཉམ་ཡང་དེ་ལྟར་ཡིན་ལ། དེ་ནི་རྣམ་སྨིན་གྱི་འདུ་ཆ་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ལས་སྐྱེས་པའང་ཡིན་ནོ། །ཁམས་གསུམ་པ་རྟེ་གསུམ་ཅར་དུ་གཏོགས་པའོ། །ཐོབ་པ་ནི་རྒྱུ་མཐུན་ལས་བྱུང་བ་དང་རྣམ་སྨིན་སྐྱེས་རྣམ་པ་གཉིས་སོ། །མཚན་ཉིད་སྐྱེ་སོགས་རྣམས་ཀྱང་ཐོབ་པ་བཞིན་ནོ། །སྙོམས་འཇུག་གཉིས་དང་མི་ལྡན་པ་རྟེ་མ་ཐོབ་པ་དག་རྒྱུ་མཐུན་ལས་བྱུང་བའོ། །གསུམ་པ་རྒྱུ་རྐྱེན་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ལ། རྒྱུ་བཤད་པ། འབྲས་བུ་བཤད་པ། རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་ཀྱི་ཐུན་མོང་གི་ཆོས་བཤད་པ། རྐྱེན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། དབྱེ་བས་མདོར་བསྟན། སོ་སོའི་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད། །དུས་ངེས་པས་མཇུག་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། བྱེད་རྒྱུ་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་དང་། །སྐལ་མཉམ་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་དང་། །ཀུན་ཏུ་འགྲོ་དང་རྣམ་སྨིན་དང་། །རྒྱུ་ནི་རྣམ་པ་དྲུག་ཏུ་འདོད། །ཅེས་པས་བསྟན། གོང་དུ། རྒྱུ་དང་རྐྱེན་དག་མེད་པར་ནི། །ཞེས་བཤད་ན་དེ་དག་རིམ་བཞིན་གང་དང་གང་ཞེ་ན། འབྲས་བུ་སྐྱེད་པ་ལ་གེགས་མི་བྱེད་པའི་ངོ་བོར་གནས་པ་བྱེད་རྒྱུ་དང་། རང་དང་དུས་མཉམ་པའི་འབྲས་བུ་ལ་ཕན་འདོགས་པ་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་དང་། ཁམས་སམ་རིགས་ཆོས་འདྲ་བའི་འབྲས་བུ་ལ་ཕན་འདོགས་པ་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་དང་། མཚུངས་པ་ལྔས་མཚུངས་པའི་འབྲས་བུ་ལ་ཕན་འདོགས་པ་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་རྒྱུ་དང་། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་ཕན་འདོགས་པ་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བའི་རྒྱུ་དང་།

རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་ཕན་འདོགས་པ་རྣམ་སྨིན་གྱི་རྒྱུ་དང་རྒྱུ་ནི་རྣམ་པ་དྲུག་ཏུ་བྱེ་སྨྲ་འདོད་དོ། །འོན་ཆོས་མངོན་པ་པ་རྣམས་མདོ་འཆད་པ་ཡིན་པས་རྒྱུ་དྲུག་གི་མདོ་གང་ཞེ་ན། བྱེ་སྨྲས་རྒྱུ་དྲུག་སྟོན་པའི་མདོ་ནི་ཕལ་ཆེར་ནུབ་པ་ཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་ཀ་ཏྱཱ་ནའི་བུ་ལ་ལྷས་ཉེ་བར་གཏད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བསྟན་བཅོས་ལས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར། གཉིས་པ་སོ་སོའི་རང་བཞིན་རྒྱས་བཤད་པ་ལ། བྱེད་རྒྱུ། ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི། སྐལ་མཉམ། མཚུངས་ལྡན། ཀུན་འགྲོ། རྣམ་སྨིན་གྱི་རྒྱུའོ། །དང་པོ་ནི། རང་ལས་གཞན་པ་བྱེད་རྒྱུའི་རྒྱུ། །ཞེས་པས་བསྟན། འདུས་བྱས་རང་ལས་དོན་གཞན་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་འདུས་བྱས་ཀྱི་བྱེད་རྒྱུའི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། འདུས་བྱས་ཀྱི་རྒྱུ་ཚོགས་ནས་སྐྱེ་བ་ལ་གེགས་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེའང་བྱེད་རྒྱུ་ནུས་བཅས་ནི་མིག་གིས་མིག་ཤེས་དང་ས་བོན་གྱིས་མྱུ་གུ་བསྐྱེད་པ་ལྟ་བུ་མཚན་ཉིད་པའོ། །ནུས་མེད་ནི་འདུས་མ་བྱས་ས་བོན་གྱི་རྒྱུ་དང་དམྱལ་བ་གཟུགས་མེད་ཁམས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པ་ལྟ་བུའོ། །བྱེད་རྒྱུ་ནུས་མེད་ནི་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་ལ་གེགས་མི་བྱེད་པ་ཙམ་ལ་རྒྱུར་བཏགས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་རྒྱལ་པོས་གྲོང་མི་རྣམས་ལ་མ་གཙེར་བ་ལ་འདིས་བདག་ཅག་རྣམས་བདེ་བར་བྱས་སོ་ཟེར་བ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ལ། ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་། མཚན་གཞིའི་དཔེར་བརྗོད། དེ་ལས་འཕྲོས་པའི་དོན་ཏོ། །དང་པོ་ནི། ལྷན་ཅིག་འབྱུང་གང་ཕན་ཚུན་འབྲས། །ཞེས་པས་བསྟན། ཆོས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འབྱུང་བ་གང་ཞིག་གཅིག་ལ་གཅིག་ཕན་ཚུན་འབྲས་བུ་ཅན་ཡིན་པ་ནི་དེའི་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་རྒྱུའོ། །གཉིས་པ་མཚན་གཞིའི་དཔེར་བརྗོད་ནི། འབྱུང་བཞིན་སེམས་ཀྱི་རྗེས་འཇུག་དང་། །སེམས་དང་མཚན་ཉིད་

༄༅། །མཚན་གཞི་བཞིན། །ཞེས་པས་བསྟན། ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་དཔེ་ནི་འབྱུང་བ་བཞི་པོ་ནང་ཕན་ཚུན་བཞིན་དང་། སེམས་ཀྱི་རྗེས་འཇུག་རྣམས་དང་སེམས་དང་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རྣམས་ཀྱང་མཚན་
གཞིའི་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་རྒྱུ་དང་མཚན་གཞི་འང་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་རྒྱུ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་འཁྲིས་པའི་དོན་ལ། སེམས་ཀྱི་རྗེས་འཇུག་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་སེམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ཇི་ལྟར་འཇུག་ཚུལ་ལོ།།
དང་པོ་ནི། སེམས་ལས་བྱུང་དང་སྡོམ་གཉིས་དང་། །སེམས་དང་དེ་དག་གི་མཚན་ཉིད། །ཅེས་པས་བསྟན། གཙོ་བོ་སེམས་ཀྱི་རྗེས་འཇུག་གི་ཆོས་ནི་སེམས་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་དང་བསམ་གཏན་ཟག་མེད་ཀྱི་སྡོམ་པ་
གཉིས་དང་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་དང་རྗེས་འཇུག་དེ་དག་གི་མཚན་ཉིད་སྐྱེ་སོགས་རྣམས་ནི་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་འབྲས་སུ་ཙམ་ཐོག་ནས་འཇོག་ལ་ཞིབ་པར་འོག་ནས་འབྱུང་ངོ་། །གཉིས་པ་དེ་སེམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ཇི་ལྟར་
འཇུག་པའི་ཚུལ་ནི། སེམས་ཀྱི་རྗེས་འཇུག་དུས་དང་ནི། །འབྲས་སོགས་དགེ་ལ་སོགས་པས་སོ། །ཞེས་པས་བསྟན། སེམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ཇི་ལྟར་འཇུག་པ་ནི་སེམས་དང་དུས་གཅིག་པ་དང་ནི་འབྲས་བུ་གཅིག་པ་ལ་སོགས་པ་
དང་༔ དགེ་བ་ལ་སོགས་པར་གཅིག་པས་སོ། །ཞིབ་ཏུ་ན་རྗེས་སུ་འཇུག་ཚུལ་ནི་བཅུ་སྟེ། སྤྱིར་དུས་གཅིག་ཁྱད་པར་སྐྱེ་གནས་འཇིག་གསུམ་དང་བཞི། བདག་སྐྱེས་བྲལ་འབྲས་དང་ལྔ། རྒྱུ་མཐུན་རྣམ་སྨིན་གཉིས་ཀྱི་དང་
བདུན༔ དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་དང་བཅུས་ཕན་ཚུན་ལྷན་ཅིག་རྗེས་སུ་འཇུག་ཅིང་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་འབྲས་སུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཅིག་པའི་དོན་ནི་རྫས་གཅིག་པ་མིན་ཏེ། གཙོ་སེམས་དགེ་བ་ཡིན་ན་དེའི་སེམས་བྱུང་ཡང་

དགེ་བར་འདུ་ཞིང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་གཅིག་ཅེས་སྨོས་སོ། །འདིར་རྒྱུ་བཅུས་འཇུག་པར་གསུངས་པ་དེ་རྫས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་ཞིང་རིགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཞག་སྟེ། དགེ་སོགས་གསུམ་སེམས་གཅིག་ལ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དང་། ལུང་མ་བསྟན་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་སེམས་ལ་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་དང་གཅིག་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱེ་གནས་འཇིག་གསུམ་གཅིག་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་རྒྱུ་ཅན་ལ་སྨུ་བཞི་བརྩི་བ་སོགས་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་མ་སྨོས་སོ། །སྨྲས་པ། བཟང་པོར་གྲགས་ཀྱང་རིགས་ལམ་ངན་པ་འཛིན། །མཁས་པར་རློམ་ཡང་མ་རིག་མུན་པས་གཏིབས། །བློ་ངན་མུན་པའི་ནང་ན་ཉལ་བཞིན་དུ། །གསུང་རབ་མཁའ་ལམ་སྤྱོད་པར་མངོན་རློམ་པའི། །ཤན་པོར་གྱུར་ཀྱང་བློ་གྲོས་གཞོན་ནུ་རྣམས། །རང་མཚང་རང་གིས་བསྟན་པར་མ་འཚེར་རམ། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་ལ་བསྟན་པ་དང་། བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྐལ་མཉམ་རྒྱུ་ནི་འདྲ་བའོ། །ཞེས་པས་བསྟན། སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུའི་མཚན་གཞི་ནི་དགྲ་བཅོམ་པའི་ཕུང་པོ་ཐ་མ་མ་གཏོགས་པའི་འདུས་བྱས་འདས་ད་ལྟར་ཐམས་ཅད་དེ། འདྲ་བ་སྔ་མས་འདྲ་བ་ཕྱི་མ་སྐྱེད་ཅིང་གོ་འབྱེད་པའོ། །དེའང་དགེ་བའི་ཕུང་པོ་ལྔ་ནི་དགེ་བའི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་ཞིང་དགེ་བའང་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་སོ་སོར་འདྲ་བ་ཡིན་གྱི་དགེ་བ་ཙམ་དུ་འདྲ་བ་མིན་ཏེ་ཟག་མེད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་དང་པོའང་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཉོན་མོངས་ཅན་རྣམས་ནི་མི་དགེ་བའི་འདྲ་བ་དང་བསྒྲིབས་ལ་ལུང་མ་བསྟན་ཉོན་མོངས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་འདྲ་བ་དང་བསྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་ཡང་མི་དགེ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཕན་ཚུན་འདྲ་བ་དང་ལུང་མ་བསྟན་ཡང་

༄༅། །ལུང་མ་བསྟན་གྱི་འདྲ་བའོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། ཟག་བཅས་ཀྱི་འདྲ་བ་དང་། དུས་ཀྱི་ཁྱད་པར། ཟག་མེད་ཐེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ། དེ་འཇིག་རྟེན་པའི་སྦྱོར་བྱུང་ལ་མཚུངས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། རང་རིགས་ས་པའོ། །ཞེས་པས་བསྟན། མཐོང་སྤང་བཞི་སྒོམ་སྤང་སྟེ་སྤང་བྱ་རིས་ལྔ་དང་ཁམས་གསུམ་གྱི་ས་དགུ་པོ་རྣམས་རང་རང་གི་རིས་དང་རང་རང་གི་ས་གཅིག་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་དག་ནི་སྐལ་མཉམ་ཡིན་གྱི་རིས་གཞན་དང་ས་གཞན་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་སྐལ་བ་མི་མཉམ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི། སྔར་སྐྱེས་རྣམས། །ཞེས་པས་བསྟན། སྔར་སྐྱེས་པ་དང་འདས་པ་དང་ད་ལྟར་བ་རྣམས་ཕྱིས་སྐྱེས་པ་དང་མ་སྐྱེས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་གྱི་མ་འོངས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་མ་འོངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཟག་མེད་ཐེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ནི། ས་དགུའི་ལམ་ནི་ཕན་ཚུན་དུ། །མཉམ་དང་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཡིན། །ཞེས་པས་བསྟན། འོན་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་རང་གི་ས་པ་དང་རང་གི་རིས་པ་ཁོ་ནར་ངེས་སམ་ཞེ་ན། ཟག་བཅས་ལ་ད་ལྟར་ངེས་ཀྱི་ཟག་མེད་ས་དགུའི་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ནི་ས་མི་མཚུངས་པ་དག་ཀྱང་ཕན་ཚུན་དུ་སྐལ་བ་མཉམ་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། ལམ་དེ་དག་ནི་ས་དེ་དག་ཏུ་གློ་བུར་དུ་འོངས་བ་ཡིན་པས་ས་དེ་དག་གི་སྲིད་པས་བདག་གིར་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཁམས་སུ་མ་གཏོགས་སོ། །དེའང་རང་ས་དམན་པ་ལ་ནི་མ་ཡིན་གྱི་མཉམ་པ་དང་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཡིན་ཏེ། སྡུག་བསྔལ་ཆོས་བཟོད་ནི་མཉམ་པ་རང་རིས་ཕྱི་མ་དང་ཁྱད་པར་ཅན་སྡུག་བསྔལ་ལ་ཆོས་ཤེས་དང་མཐོང་སྒོམ་མི་སློབ་ལམ་གྱི་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་དད་སོགས་དབང་པོ་རིམ་ཅན་དུ་སྦྱངས་པའི་དབང་དུ་ན་

དད་པ་དང་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་གཉིས་དད་མོས་མཐོང་ཐོབ་རྣ་བཞིན་དུས་ཀྱི་སྦྱོར་མི་སྦྱོར་གྱི་རྣམ་པ་དྲུག་གི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་དང་། ཡང་ན་ཆོས་རྗེས་འབྲང་དང་མཐོང་ཐོབ་དང་དུས་མི་སྦྱོར་ཏེ་གསུམ་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་དེ་འཇིག་རྟེན་པའི་སྦྱོར་བྱུང་ལ་མཚུངས་པར་བསྟན་པ་ནི། སྦྱོར་བྱུང་དེ་གཉིས་ཁོ་ནའི་ཡིན། །ཐོས་དང་བསམ་བྱུང་ལ་སོགས་པ། །ཞེས་པས་བསྟན། ཟག་མེད་ཁོ་ནར་མ་ཟད་འཇིག་རྟེན་པའི་དགེ་བ་སྦྱོར་བྱུང་ཡང་མཉམ་པ་དང་ཁྱད་པར་ཅན་དེ་གཉིས་ཁོ་ནའི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན་སྦྱོར་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་ཐོས་པ་དང་བསམ་བྱུང་དང་ལ་སོགས་པ་སྒོམ་པ་ལས་བྱུང་བ་ལྟ་བུའོ། །མཚན་ཉིད་ནི་རྒྱུ་གང་ཞིག་འབྲས་བུ་རང་དང་རིས་འདྲ་བ་བསྐྱེད་པའོ། །བཞི་པ་མཚུངས་ལྡན་གྱི་རྒྱུ་བཤད་པ་ནི། མཚུངས་ལྡན་རྒྱུ་ནི་སེམས་དག་དང་། །སེམས་བྱུང་རྟེན་མཚུངས་ཅན་རྣམས་སོ། །ཞེས་པས་བསྟན། མཚུངས་ལྡན་གྱི་རྒྱུ་ནི་སེམས་དག་དང་སེམས་བྱུང་ཁོ་ན་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། རྟེན། དམིགས་པ། རྣམ་པ། དུས། རྫས་མཚུངས་པ་ཅན་རྣམས་སོ། །མཚན་ཉིད་ནི་རྒྱུ་གང་ཞིག་སེམས་སེམས་བྱུང་གང་རུང་གིས་བསྡུས་པ་དེའོ། །ལྔ་པ་ཀུན་འགྲོའི་རྒྱུ་བཤད་པ་ནི། །ཀུན་འགྲོ་ཞེས་བྱ་ཉོན་མོངས་ཅན། །རྣམས་ཀྱི་རང་ས་ཀུན་འགྲོ་སྔ། །ཞེས་པས་བསྟན། ཀུན་འགྲོའི་རྒྱུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་གི་འབྲས་བུ་ཉོན་མོངས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཐུན་མོང་གི་རྒྱུའོ། །དེའང་རང་སར་སྐྱེས་པ་དང་འབྲས་བུ་དེ་ལས་ཀུན་འགྲོ་དེ་ཉིད་དུས་སྔ་བར་སྐྱེས་པའོ། །མཚན་ཉིད་ནི་མཐོང་སྤང་གང་ཞིག རང་འབྲས་ཉོན་མོངས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་བྱེད་པའོ། །མཚན་གཞི་ནི་འདས་ད་ལྟར་དུ་སྐྱེས་པའི་

༄༅། །ཁམས་གསུམ་གྱི་ཀུན་འགྲོ་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་འཁོར་བཅས་ཐོབ་པ་ལས་གཞན་པ་རྣམས་སོ། །དྲུག་པ་རྣམ་སྨིན་གྱི་རྒྱུ་བཤད་པ་ནི། རྣམ་སྨིན་རྒྱུ་ནི་མི་དགེ་དང་། །དགེ་བ་ཟག་བཅས་རྣམས་ཁོ་ན། །ཞེས་པས་བསྟན༔ རང་གི་ངོ་བོ་སྟོབས་དང་ལྡན་ཞིང་སྲེད་པའི་བརླན་དང་བཅས་པ་ཡིན་ན་ལུང་མ་བསྟན་དེ་དང་བཅས་ཀྱང་སྟོབས་ཆུང་བས་ས་བོན་རུལ་པ་བཞིན་དང་། ཟག་མེད་སྟོབས་དང་ལྡན་ཡང་བརླན་མེད་པས་དེ་མེད་པའི་ས་བོན་གྲུང་པོ་བཞིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་རྣམ་སྨིན་གྱི་རྒྱུ་ནི་མི་དགེ་བ་དང་དགེ་བ་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཁོ་ནའོ། །མཚན་ཉིད་ནི་ལུང་དུ་བསྟན་པ་གང་ཞིག་རང་འབྲས་རྣམ་པར་སྨིན་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་དེའོ། །གསུམ་པ་དུས་ངེས་པས་མཇུག་བསྡུ་བ་ནི། ཀུན་འགྲོ་སྐལ་མཉམ་དུས་གཉིས་པ། །གསུམ་པོ་དག་ནི་དུས་གསུམ་པ། །ཞེས་པས་བསྟན། ཀུན་འགྲོ་དང་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་ནི་འདས་ད་ལྟའི་དུས་གཉིས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི་མ་འོངས་པ་ནི་མེད་དེ། མ་འོངས་པ་ལ་སྔ་ཕྱི་མེད་པའི་ཕྱིར། །ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་དང་མཚུངས་ལྡན་དང་རྣམ་སྨིན་གྱི་རྒྱུ་གསུམ་པོ་དག་ནི་དུས་གསུམ་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། དེར་ངེས་པའི་ཕྱིར། བྱེད་རྒྱུ་ནི་དུས་གསུམ་པ་དང་དུས་དང་བྲལ་བའང་ཡོད་དེ། བྱེད་རྒྱུ་ནུས་བཅས་ནི་དུས་གསུམ་ག་ཅི་རིགས་པས་བསྡུས་པ་དང་། བྱེད་རྒྱུ་ནུས་མེད་ནི་དུས་དང་བྲལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ། །འབྲས་བུ་བཤད་པ་ལ། བསྟན་པ་དང་། བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདུས་བྱས་བྲལ་བཅས་འབྲས་བུ་ཡིན། །འདུས་མ་བྱས་ལ་དེ་དག་མེད། །ཅེས་པས་བསྟན། རྒྱུ་ཡོད་པའི་འབྲས་བུ་ནི་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་ཡིན་ཏེ། ངེས་པར་རྒྱུ་ལ་རག་པའི་ཕྱིར། གཉེན་པོས་སྤང་བྱ་དང་བྲལ་བ་

བརྟགས་འགོག་དང་བཅས་པ་ནི་རྒྱུ་ལ་མ་རག་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ལ། མངོན་པར་འདོད་པ་མིན་པ་དང་བསྒྲུབ་བྱ་མིན་པའི་ཕྱིར་ནམ་མཁའ་དང་བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པ་ནི་འབྲས་བུ་མིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་བསྟན་བཅོས་ལས། འབྲས་བུའི་ཆོས་རྣམས་གང་ཞེ་ན། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་དང་སོ་སོར་བརྟགས་པའི་འགོག་པའོ། །ཞེས་སོ། །འདིར་འདུས་མ་བྱས་འབྲས་བུར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རྒྱུ་ཡོད་དགོས་ལ།ཁྱེད་རྒྱུའི་སྐབས་སུ་འདུས་མ་བྱས་རྒྱུར་བཤད་པའི་ཕྱིར་འདིར་འབྲས་བུའང་ཡོད་དགོས་པར་འགྱུར་ཞིང་དེའི་ཕྱིར་འདུས་མ་བྱས་འདུས་བྱས་སུ་ཐལ་ཞེ་ན། འདུས་མ་བྱས་དང་འབྲས་བུའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་ཀྱང་དེ་ལ་རྒྱུ་མེད་དེ།རྒྱུ་དྲུག་པོ་དེ་དག་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བརྟགས་འགོག་གི་རྒྱུ་དྲུག་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དང་། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལྔ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ལམ་ནི་བརྟགས་འགོག་གི་བྱེད་རྒྱུའོ་སྙམ་ན། མིན་ཏེ། བརྟགས་འགོག་འདུས་མ་བྱས་ཤིང་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་༐ བརྟགས་འགོག་དེ་སྐྱེ་བཞིན་པར་ཡོད་པའི་ཚེ་ལམ་དེས་གེགས་མི་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ། རྒྱུ་གང་གི་འབྲས་བུ་གང་ཡིན་པ་དང་། འབྲས་བུ་ལྔའི་ངོ་བོའོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་སྨིན་འབྲས་བུ་ཐ་མའི་ཡིན། །བདག་པོའི་འབྲས་བུ་དང་པོའི་ཡིན། །རྒྱུ་མཐུན་སྐལ་མཉམ་ཀུན་འགྲོ་བའི། །སྐྱེས་བུ་པ་ནི་གཉིས་ཀྱི་ཡིན། །ཞེས་པས་བསྟན།འོན་འབྲས་བུ་དེ་དག་རྒྱུ་གང་གི་ཡིན་ཞེ་ན། རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་ནི་རྒྱུ་ཐ་མ་རྣམ་སྨིན་གྱི་རྒྱུའི་ཡིན་ནོ། །བདག་པོའི་འབྲས་བུ་ནི་རྒྱུ་དང་པོ་བྱེད་རྒྱུའི་ཡིན་ནོ། །ཅི་བྱེད་རྒྱུ་ནུས་མེད་མི་སྒྲིབ་ཙམ་ལ་བདག་འབྲས་ཇི་ལྟར་དབང་ན། མི་སྒྲིབ་པར་དབང་བྱེད་ཅིང་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་ལྔ་ལ་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་ལྟ་བུ་

༄༅། །སྐྱེད་པའི་བྱེད་རྒྱུ་དང་། སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ལ་ལས་བྱེད་རྒྱུ་དང་། ཟ་བའང་མིག་ཤེས་སྐྱེད་པ་ལ་བརྒྱུད་ནས་དབང་བྱེད་དེ། ཐོབ་ནས་བཟའ་འདོད་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་བསྣམས་ནས་བཟའ་འདོད་སོགས་སྦྱར་བར་བྱའོ། །རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ནི་སྐལ་མཉམ་དང་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བའི་རྒྱུ་གཉིས་ཀྱི་ཡིན་ནོ། །སྐྱེས་བུའི་བྱེད་པ་ཅན་གྱི་འབྲས་བུ་ནི་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་རྒྱུ་གཉིས་ཀྱི་ཡིན་ནོ། །འདིར་སྐྱེས་བུ་བྱེད་པ་ནི་ནང་གི་བྱེད་པའི་སྐྱེས་བུ་མེད་པས་ཆོས་ཅན་ལ་དེར་བཏགས་པས་སྣན་ལ་བྱ་རོག་ཁང་བཞིན་ནོ། །ཆོས་ཅན་ལས་རང་གི་བྱ་བ་དང་ཡོན་ཏན་སོགས་གཞན་དུ་མེད་པས་སྐྱེས་བུའི་བྱེད་པའང་སྐྱེས་བུ་ཉིད་ལ་འདོགས་སོ། །དེའི་འབྲས་བུ་ནི་སྐྱེས་བུ་བྱེད་འབྲས་སོ། །གཉིས་པ་འབྲས་བུ་ལྔའི་ངོ་བོ་ལ། རྣམ་སྨིན་གྱི། རྒྱུ་མཐུན་གྱི། བྲལ་བའི། སྐྱེས་བུའི་བྱེད་པའི། བདག་པོའི་འབྲས་བུའི་ངོ་བོའོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་སྨིན་ལུང་དུ་མ་བསྟན་ཆོས། །སེམས་ཅན་བརྗོད་ལུང་བསྟན་ཕྱིས་འབྱུང་། །ཞེས་པས་བསྟན། རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་ནི་མ་བསྒྲིབས་ལ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་ཆོས་ཡིན་ཏེ། དགེ་བ་དང་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་ན་དགེ་རྩ་ཆད་པ་དང་དགྲ་བཅོམ་པ་ལ་དེ་མི་ལྡན་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་བསྒྲིབས་ལ་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་ན་རྣམ་སྨིན་སྐྱེས་ཀྱི་སེམས་ལས་ལྷག་མེད་དུ་འཇུག་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །སེམས་ཅན་བརྗོད་ཅེས་པ་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་པ་སྟེ། མ་བསྡུས་ན་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ལས་བྱས་པ་ཆུད་ཟོས་ཤིང་མ་བྱས་པ་དང་འཕྲད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་པ་ཙམ་ལ་རྒྱས་བྱུང་དང་རྒྱུ་མཐུན་ཁ་ཅིག་ལ་ཡོད་པས་རྒྱུ་ལུང་དུ་བསྟན་པ་དང་། དེ་ཙམ་བསམ་གཏན་ལ་སྙོམས་པར་

ཞུགས་པ་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་བྱུང་བའི་སྤྲུལ་སེམས་ལ་འང་ཡོད་པས་རྒྱུ་དེ་ལས་ཕྱིས་ཏེ་དེ་མ་ཐག་དང་ཅིག་ཅར་མིན་པར་འབྱུང་བའོ། །གཉིས་པ་རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ནི། རྒྱུ་མཐུན་རྒྱུ་དང་འདྲ་བའོ། །ཞེས་པས་བསྟན། རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ནི་རྒྱུ་དགེ་བའམ་ཉོན་མོངས་ཅན་ནམ་མ་བསྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་གང་ཡིན་པ་དང་ནི་རྒྱུ་དང་འདྲ་བར་གྱུར་པའོ། །དེ་ནི་འདི་ལྟར་སྐལ་མཉམ་ནི་རང་གི་རྒྱུ་དང་རྣམ་པ་འདྲ་བར་ངེས་ལ། ཀུན་འགྲོ་ནི་རྣམ་པ་འདྲ་བར་མ་ངེས་ཀྱང་རང་གི་རྒྱུན་དང་ས་དང་ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་འདྲ་བར་ངེས་པས་དེ་ལྟར་འདྲ་བའོ། །དེས་ན་གང་ཞིག་གང་གི་སྐལ་མཉམ་རྒྱུ་ཡིན་ལ་ཀུན་འགྲོའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པ་སོགས་མུ་བཞིའོ། །གསུམ་པ་བྲལ་འབྲས་ནི། བྲལ་བ་བློ་ཡིས་ཟད་པའོ། །ཞེས་པས་བསྟན། བྲལ་བ་ནི་བློ་ཡིས་ཏེ་ཤེས་རབ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་རང་གི་སྤང་བྱ་སྤངས་པས་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་འགོག་པའོ། །ཟད་པའོ་ཞེས་པ་ནི་འགོག་པ་དང་དོན་གཅིག་པ་ཡིན་ལ། དེ་སྨོས་པ་ནི་མ་ཐོབ་པ་ཙམ་བྲལ་བ་ཡིན་པ་དགག་པའི་དོན་དུ་གང་སྦྱེལ་འཆད་དོ། །བཞི་པ་སྐྱེས་བུ་བྱེད་འབྲས་ནི། གང་གི་སྟོབས་ཀྱིས་གང་སྐྱེས་པའི། །འབྲས་དེ་སྐྱེས་བུ་བྱེད་ལས་སྐྱེས། །ཞེས་པས་བསྟན། རྒྱུ་གང་གི་སྟོབས་ཀྱིས་གང་སྐྱེ་བའམ་གང་གི་སྟོབས་ཀྱིས་འབྲས་བུ་གང་ཐོབ་པའི་འབྲས་བུ་དེ་སྐྱེས་བུའི་བྱེད་པ་དང་འདྲ་བ་ལས་སྐྱེས་པའི་འབྲས་བུའོ། །མཚན་གཞི་ནི་རྒྱུ་ལས་དེ་ལྟར་འབྱུང་བའི་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་དེ། རང་འགྲེལ་ལས། དཔེར་ན་ས་འོག་མ་པའི་སྦྱོར་བའི་སེམས་ཀྱིས་གོང་མའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཟག་པ་མེད་པ་དང་བསམ་གཏན་གྱི་སེམས་ཀྱི་སྤྲུལ་པའི་སེམས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་

༄༅། །པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་དང་སྐྱེས་བུ་བྱེད་འབྲས་ལ་མུ་བཞིའོ། །ལྔ་པ་བདག་འབྲས་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི། སྔོན་བྱུང་མ་ཡིན་འདུས་བྱས་ནི། །འདུས་བྱས་ཁོ་ནའི་བདག་པོའི་འབྲས། །ཞེས་པས་བསྟན། འདུས་བྱས་རང་ལས་སྔོན་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པར་འདུས་བྱས་དང་དུས་གཅིག་གམ་ཕྱིས་འབྱུང་བའི་འདུས་བྱས་ནི་རང་ལས་གཞན་སྣ་ཚོགས་སམ་དུས་མཉམ་གྱི་འདུས་བྱས་དེ་ཁོ་ནའི་བདག་པོའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ། །ཁོ་ན་ཞེས་པ་ནི་འདུས་བྱས་ཕྱིས་འབྱུང་དང་འདུས་མ་བྱས་འབྲས་བུ་འཛིན་འབྱིན་གྱི་ནུས་པ་དང་བཅས་པ་མིན་པས་བདག་པོའི་འབྲས་བུར་མི་འཇོག་ཅེས་པའོ། །རྒྱུ་བས་སྔར་སྐྱེ་བའི་འབྲས་བུ་ནི་མེད་དེ། རྒྱུ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་༔ སྔར་འཁོར་ལོ་བསྒྱུར་རྒྱལ་བྱེད་ཅིང་ཕྱིས་དེའི་ལས་བསགས་པ་མི་སྲིད་པ་དང་། སྨུག་སོགས་ལ་ས་བོན་སྔོན་དུ་འགྲོའི་འབྲས་བུ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བར་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱེས་བུ་བྱེད་འབྲས་དང་བདག་འབྲས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི་བྱེད་པ་པོ་ཁོ་ནའི་དང་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་ཀྱང་ཡིན་པ་སྟེ། དཔེར་ན་བཟོ་དེ་སྐྱེས་བུའི་བྱེད་འབྲས་ཡིན་ལ། རང་དང་ལྷན་ཅིག་པ་དང་སྔ་བའི་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་འབྲས་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །སྐྱེས་བུ་བྱེད་འབྲས་དང་བདག་འབྲས་ལའང་མུ་བཞི་ཡོད་དེ། སྐྱེས་བུ་བྱེད་འབྲས་ཡིན་ལ་བདག་འབྲས་མིན་པ་ནི་བྲལ་འབྲས་དང་། བདག་འབྲས་ཡིན་ལ་སྐྱེས་བུ་བྱེད་འབྲས་མིན་པ་ནི་རྒྱུ་ཡལ་བར་འདུག་པའི་འབྲས་བུ་དང་འབྲས་བུའི་བར་དུ་ཆོད་པའོ། །གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་ནི་ལྷན་ཅིག་གམ་དེ་མ་ཐག་བྱུང་བའོ། །གཉིས་ཀ་མིན་པ་ནི་ནམ་མཁའ་དང་བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་ཀྱི་ཐུན་མོང་གི་ཆོས་བཤད་པ་ལ།

རྒྱུ་འབྲས་འཛིན་འབྱིན་གྱི་དུས། འབྲས་བུ་གང་རྒྱུ་དུས་སྐྱེད་པའོ། །དང་པོ་ལ། འཛིན་པའི་དུས་དང་། འབྱིན་པའི་དུས་སོ། །དང་པོ་ནི། ལྔ་པོ་ད་ལྟར་འབྲས་བུ་འཛིན། །ཞེས་པས་བསྟན། བྱེད་རྒྱུ་མ་གཏོགས་པའི་རྒྱུ་ཡི་མ་ལྔ་པོས་ནི་དུས་གསུམ་ལས་ད་ལྟར་གྱི་དུས་སུ་འབྲས་བུ་འཛིན་ཞིང་སྐྱེད་པའི་མཐུ་ཐོབ་སྟེ། སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་འགགས་པས་འཛིན་པའི་བྱ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། མ་འོངས་པ་ལའང་མ་སྐྱེས་པས་བྱ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱེད་རྒྱུའང་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་འཛིན་པའི་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པར་མ་ངེས་པ་ཡོད་པས་མ་བརྗོད་དོ། །གཉིས་པ་འབྱིན་པའི་དུས་ནི། གཉིས་ནི་རབ་ཏུ་འབྱིན་པར་བྱེད། །ད་ལྟར་གྱི་དང་འདས་པ་དག །གཅིག་ནི་འདས་པས་འབྱིན་པར་འགྱུར། །ཞེས་པས་བསྟན། ལྷན་མཚུངས་ཀྱི་རྒྱུ་གཉིས་ནི་རྒྱུ་འབྲས་དུས་མཉམ་ཡིན་པས་རབ་ཏུ་ཞེས་པའི་རབ་ནི་པྲ་ཧྲེའི་སྒྲ་ལས་དང་པོའི་དོན་དུ་བཟུང་ནས་འབྲས་བུ་དང་པོར་འབྱིན་པར་བྱེད་པས་འཛིན་འབྱིན་དུས་མཉམ་པ་ཡིན་ནོ། །སྐལ་མཉམ་དང་ཀུན་འགྲོའི་རྒྱུ་གཉིས་ནི་ད་ལྟར་གྱི་དང་འདས་པ་དག་གི་འབྲས་བུ་འབྱིན་པར་བྱེད་པས། གཉིས་ནི་ད་ལྟར་འདས་དག་གིས། །ཞེས་བསྒྱུར་ན་ལེགས་སོ་ཞེས་བོད་ཁ་ཅིག་འཆད་དོ། །རྣམ་པར་སྨིན་པའི་རྒྱུ་གཅིག་ནི་འདས་པ་ཁོ་ནས་འབྲས་བུ་འབྱིན་པར་འགྱུར་ཏེ། ལྷན་ཅིག་གམ་དེ་མ་ཐག་པར་རྣམ་སྨིན་འབྱུང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་འབྲས་བུ་གང་རྒྱུ་དུས་སྐྱེད་པ་ལ། མཚུངས་ལྡན་དང་། མཚུངས་ལྡན་མ་ཡིན་པའི་སྐྱེད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ། བཤད་པ་དང་། བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཉོན་མོངས་ཅན་དང་རྣམ་སྨིན་སྐྱེས། །ལྷག་དང་དང་པོ་འཕགས་རིམ་བཞིན།།

༄༅། །རྣམ་སྨིན་ཀུན་འགྲོ་དེ་གཉིས་དང་། །སྐལ་མཉམ་མ་གཏོགས་ལྷག་ལས་སྐྱེ། །ཞེས་པས་བསྟན། དེ་ལ་ཆོས་གང་ཞིག་རྒྱུ་དུ་དག་གིས་སྐྱེད་པར་བྱེད་ཅེ་ན། ཆོས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་རྣམས་དང་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ལས་སྐྱེས་པ་རྣམས་དང་ལྷག་མ་རྣམ་སྨིན་སྐྱེས་མ་གཏོགས་པའི་མ་བསྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་སྤྱོད་ལམ་པ་དང་བཟོའི་གནས་དང་སྤྲུལ་པའི་སེམས་ལ་སོགས་པ་དང་ཟག་མེད་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལས་གཞན་པའི་དགེ་བ་རྣམས་དང་། དང་པོ་འཕགས་ཞེས་པ་ཟག་མེད་སྐད་ཅིག་དང་པོ་སྟེ་བཞི་པོ་རྣམས་ནི་རྒྱུ་འབྲས་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སྦྱར་དགོས་ཏེ། རྣམ་སྨིན་གྱི་རྒྱུ་དང་ཀུན་འགྲོའི་དང་དེ་གཉིས་མ་གཏོགས་པ་དང་དེ་གཉིས་དང་སྐལ་མཉམ་མ་གཏོགས་པ་རྒྱུ་ལྷག་མ་རྣམས་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། རྒྱུ་དེ་དག་ལས་མི་སྐྱེ་སྟེ། དང་པོ་ནི་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གཉིས་པ་ནི་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གསུམ་པ་ནི་རྣམ་སྨིན་དང་ཉོན་མོངས་ཅན་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་ནི་རིགས་འདྲ་སྔ་མ་མེད་པའི་ཟག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བསྡུ་བ་ནི། སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཡིན། །ཞེས་པས་བསྟན། དེ་དག་ནི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱེ་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་མཚུངས་ལྡན་མ་ཡིན་པའི་སྐྱེ་ཚུལ་ནི། མཚུངས་ལྡན་མ་གཏོགས་གཞན་དེ་བཞིན། །ཞེས་པས་བསྟན། མི་ལྡན་པའི་འདུ་བྱེད་དང་གཟུགས་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་རྣམ་སྨིན་སྐྱེས་དང་ལྷག་མ་རྣམ་སྨིན་མ་གཏོགས་པའི་ལུང་མ་བསྟན་དང་ཟག་མེད་དང་པོ་མ་གཏོགས་པའི་དགེ་བ་དང་ཟག་མེད་དང་པོའི་གཟུགས་རྣམས་ནི་མཚུངས་ལྡན་གྱི་རྒྱུ་མ་གཏོགས་གཞན་སྐྱེ་ཚུལ་སྔ་མ་དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་སྟེ།

ཉོན་མོངས་ཅན་ནི་རྣམ་སྨིན་གྱི་རྒྱུ་དང་མཚུངས་ལྡན་བོར་བའི་ལྷག་མ་བཞི་ལས་སྐྱེ་བ་དང་། རྣམ་སྨིན་སྐྱེས་ནི་ཀུན་འགྲོ་དང་མཚུངས་ལྡན་བོར་བའི་རྒྱུ་བཞི་ལས་སྐྱེ་བ་དང་། ལྷག་མ་རྣམས་ནི་རྣམ་སྨིན་ཀུན་འགྲོ་མཚུངས་ལྡན་བོར་བའི་རྒྱུ་གསུམ་ལས་སྐྱེ་བ་དང་། ཟག་མེད་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ནི་བྱེད་རྒྱུ་དང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་རྒྱུ་གཉིས་ལས་སྐྱེའི་ལྷག་མ་བཞི་ལས་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྒྱུ་གཅིག་ཁོ་ན་ལས་སྐྱེས་པའི་ཆོས་ནི་འགའ་ཡང་མེད་དོ། །འདིར་སྨྲས་པ། ཆོས་རབ་འབྱེད་པའི་བློ་མིག་ཆེན་པོ་ཡིས། །དབྱངས་ཅན་དགའ་བའི་དགོངས་དོན་ཇི་ལྟ་བར། །ཆོས་མངོན་རྒྱ་མཚོའི་གཏིང་དཔོགས་ནུས་པ་ཡང་། །སྐྱེ་བར་གོམས་པའི་བག་ཆགས་མཐུས་མིན་ནམ། །ཞེས་སོ། །བཞི་པ་རྐྱེན་བཤད་པ་ལ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྐྱེན་ནི་བཞི་པོ་དག་ཏུ་གསུངས། །ཞེས་པས་བསྟན། གོང་དུ། རྒྱུ་དང་རྐྱེན་དག་མེད་པར་ནི། །ཞེས་པའི་རྐྱེན་རྣམས་ནི་གང་ཞེ་ན། རྐྱེན་ནི་མདོ་ལས་རྒྱུའི་རྐྱེན་ཉིད་དང་དེ་མ་ཐག་པའི་རྐྱེན་ཉིད་དང་དམིགས་པའི་རྐྱེན་ཉིད་དང་བདག་པོའི་རྐྱེན་ཉིད་དོ། །ཞེས་བཞི་པོ་དག་ཏུ་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ། རྐྱེན་བཞི་སོ་སོའི་རང་བཞིན༔ རྐྱེན་གང་དུས་གང་ལ་བྱ་བ་བྱེད་པ། དངོས་པོ་གང་རྐྱེན་དུ་ལས་སྐྱེ་བ། དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། རྒྱུའི་རྐྱེན། དེ་མ་ཐག་རྐྱེན། དམིགས་རྐྱེན། བདག་རྐྱེན་ནོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱུ་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱུ་ལྔ་ཡིན། །ཞེས་པས་བསྟན། རྒྱུའི་རྐྱེན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱེད་རྒྱུ་མ་གཏོགས་པ་རྒྱུ་ལྔ་པོ་ཅི་རིགས་པ་ཡིན་པའི་སྒོནས་རང་གི་འབྲས་བུ་ལ་ཕན་འདོགས་པར་བྱེད་པ་ཞིག་ཡིན་ནོ། །མཚན་གཞི་ནི་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་སོ།།

༄༅། །གཉིས་པ་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་ནི། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་སྐྱེས་པ་རྣམས། །ཐ་མ་མིན་མཚུངས་དེ་མ་ཐག །ཅེས་པས་བསྟན། མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་ནི་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་འདས་པའམ་ད་ལྟར་སྐྱེས་པ་རྣམས་ཡིན་ཞིང་དེའང་དགྲ་བཅོམ་པའི་སེམས་སེམས་བྱུང་ཐ་མ་མིན་པའི་སེམས་སེམས་བྱུང་ཐམས་ཅད་ནི་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་ནོ། །དེས་ན་མཚུངས་པ་ནི་རྒྱུད་གཅིག་ལ་ཤེས་པ་རྫས་རིས་མཐུན་གཉིས་མེད་པར་རྫས་རེ་རེ་ནས་མཚུངས་པ་དང་དུས་གཞན་གྱིས་ཆོད་ཀྱང་ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་མ་ཆོད་ན་དེ་མ་ཐག་ཏུ་སྐྱེ་བའི་རྐྱེན་ནོ། །གཟུགས་ནི་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་དུ་མི་རུང་སྟེ། རིས་མི་འདྲ་བ་གཞན་གྱིས་བར་ཆོད་པར་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་འདོད་པའི་རིག་བྱེད་མིན་པའི་གཟུགས་ཀྱི་མཇུག་ཏུ་འདོད་པའི་གཟུགས་སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་དང་གཟུགས་ཀྱི་བསམ་གཏན་གྱི་སྡོམ་པ་དང་རེས་ཟག་མེད་འབྱུང་བས་འཚོལ་བ་བཞིན་ནོ། །འདིར་སེམས་ཀྱི་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་འབྲས་ཡིན་ལ་སེམས་ཀྱི་དེ་མ་ཐག་པ་མིན་པ་ལ་མུ་བཞི་དང་། སེམས་ཀྱི་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་འབྲས་ཡིན་ལ་སྙོམས་འཇུག་གི་དེ་མ་ཐག་པ་མིན་པ་ལ་མུ་བཞི་བརྩིར་ཡོད་པ་སོགས་ནི་རྒྱས་པར་ཀར་ཊཱིཀ་ཆེན་མོ་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་དམིགས་རྐྱེན་ནི། དམིགས་པ་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དོ། །ཞེས་པས་བསྟན། །མིག་ཤེས་ལ་སོགས་པ་རང་རང་གི་རྣམ་ཤེས་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པའི་དམིགས་པའི་རྐྱེན་ནི་རང་རང་གི་ཡུལ་ཟག་བཅས་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ད་ལྟར་བ་རྣམས་ཡིན་ལ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་རྐྱེན་ནི་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་དུས་གསུམ་དང་དུས་ཀྱིས་མ་བསྡུས་པ་ཐམས་ཅད་དོ། །

མཚན་ཉིད་ནི་ཆོས་གང་ཞིག་ཕྱིས་དམིགས་སུ་རུང་བ་དེའོ། །ཅི་སྟེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་རྐྱེན་ཡིན་ན་འདུས་མ་བྱས་ཀྱང་དེར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ནའང་འདུས་མ་བྱས་དངོས་པོར་འགྱུར་ཏེ། འབྲས་བུ་སྐྱེད་པའི་དོན་བྱེད་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བྱེ་སྨྲས་ནི་འདུས་མ་བྱས་དངོས་པོར་འདོད་ཀྱང་དེ་དག་གིས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་ན་རྟག་ཏུ་སྐྱེད་པའམ་ཡང་ན་མི་སྐྱེད་པར་འགྱུར་ཏེ། རྟག་པའི་དངོས་པོར་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར། རེས་འགའ་སྐྱེད་པ་དང་མི་སྐྱེད་པ་ནི་རེ་འགའ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མི་རྟག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་དོ་ཞེས་ཟེར། འཛམ་སྐྲག་ནི་འདུས་མ་བྱས་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་དམིགས་པའི་ཡུལ་ཙམ་ཡིན་གྱི་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པའི་རྐྱེན་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཀྱང་། དེ་ལ་ཀར་ཊཱི་ཀ་ཏུ་མི་འཐད་པར་གསུངས་ཤིང་ཁོ་བོས་བྱེ་སྨྲ་དང་འཛམ་སྐྲག་གཉིས་ལ་མི་མཐུན་པའི་ཁྱད་པར་ཆེར་མ་མཐོང་བས་དཔྱོད་ལྡན་དག་གིས་ལེགས་པར་དཔྱོད་པར་མཛོད་ཅིག བཞི་པ་བདག་རྐྱེན་ནི། བྱེད་རྒྱུ་ཞེས་བྱ་བདག་པོར་བཤད། །ཅེས་པས་བསྟན། བྱེད་རྒྱུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདག་པོའི་རྐྱེན་ཡིན་པར་བཤད་དོ། །མཚན་ཉིད་ནི་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་ལ་མི་སྒྲིབ་ཅིང་རྐྱེན་དུ་རུང་བའོ། །འོ་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་དམིགས་རྐྱེན་དང་བདག་རྐྱེན་གཉིས་ཀ་ཡིན་ན་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་ནི་མཚུངས་ལྡན་དང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་དག་བདག་རྐྱེན་ཡིན་ལ་དམིགས་རྐྱེན་ནི་མ་ཡིན་པའི་དབང་གིས་སོ། །འོ་ན་གོང་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་དམིགས་རྐྱེན་དུ་བཤད་པ་དང་འདིར་ལྷན་མཚུངས་གཉིས་དམིགས་རྐྱེན་མ་ཡིན་པར་བཤད་པ་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་སྤྱི་བྱེ་བྲག་གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་མི་འགལ་ལོ། དེས་ན་བདག་རྐྱེན་ནི་རང་ལས་

༄༅། །གཞན་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡིན་ཏེ། འགྲེལ་པར། ཐམས་ཅད་རང་གི་ངོ་བོ་མ་གཏོགས་པའི་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་རྐྱེན་གང་དུས་གང་ལ་བྱ་བ་བྱེད་པ་ལ། ལྷན་འབྱུང་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་རྒྱུ་དུས་གང་ལ་དང་། སྐལ་མཉམ་སོགས་གསུམ་དང་། དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་དང་དམིགས་རྐྱེན་དུས་གང་ལ་བྱ་བ་བྱེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱུ་གཉིས་པོ་དག་འགག་པ་ལ། །བྱ་བ་བྱེད་དོ། །ཞེས་པས་བསྟན། དེའང་རྒྱུའི་རྐྱེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་རྒྱུ་གཉིས་པོ་དག་འབྲས་བུ་འགག་པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་དུས་ད་ལྟར་བ་ལ་བྱ་བ་བྱེད་དོ། །བྱ་བ་ནི་འབྲས་བུ་འཛིན་འབྱིན་ཡུལ་ལ་ཉེ་བར་ལོངས་སྤྱོད་པའི་བྱ་བ་དང་གསུམ་མོ། །གཉིས་པ་སྐལ་མཉམ་སོགས་གསུམ་ནི། གསུམ་པོ་ནི། སྐྱེ་ལའོ། །ཞེས་པས་བསྟན། ཀུན་འགྲོ་སྐལ་མཉམ་རྣམ་སྨིན་གྱི་རྒྱུ་གསུམ་པོ་ནི་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་མ་འོངས་པ་ལ་བྱ་བ་བྱེད་པའོ། །གསུམ་པ་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་དང་དམིགས་རྐྱེན་དུས་གང་ལ་བྱ་བ་བྱེད་པ་ནི། དེ་ལས་གཞན་པ་ཡི། །རྐྱེན་དག་དེ་ལས་བཟློག་པ་ཡིན། །ཞེས་པས་བསྟན། རྒྱུའི་རྐྱེན་དེ་ལས་གཞན་པ་ཡི་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པ་དང་དམིགས་རྐྱེན་དག་ནི་གོང་གི་དེ་ལས་གོ་རིམ་བཟློག་ནས་བྱ་བ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་ནི་སྐབས་འབྱེད་པའི་སྐྱེ་བ་ལ་བྱ་བ་བྱེད་ཅིང་དམིགས་རྐྱེན་ནི་ད་ལྟར་གྱི་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གིས་འཛིན་པས་འགག་པ་ལ་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་དངོས་པོ་གང་རྐྱེན་དུ་ལས་སྐྱེ་བ་ལ། སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། གཟུགས་ཅན་ཕྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། རང་ལུགས་བཞག་པ་དང་། གཞན་ལུགས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ།

རྐྱེན་བཞི་ལས། གསུམ་ལས། གཉིས་ལས་སྐྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། བཞི་ཡིས་སེམས་དང་སེམས་འབྱུང་རྣམས། །ཞེས་པས་བསྟན། དང་པོ་རྒྱུའི་རྐྱེན་ནི་རྒྱུ་ལྔ་པོ་ཐམས་ཅད་དང་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་ནི་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་སྔ་མ་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པ་རྣམས་དང་། དམིགས་རྐྱེན་ནི་ཅི་རིགས་པར་ཡུལ་ལྔ་དང་ཆོས་ཐམས་ཅད་དང་བདག་རྐྱེན་གྱི་རང་དབང་དང་ཕྱིས་འབྱུང་མ་གཏོགས་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་དེ། དེ་ལྟར་རྐྱེན་བཞི་ཡིས་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་རྣམས་སྐྱེད་པར་བྱེད་དོ། །གཉིས་པ་རྐྱེན་གསུམ་ལས་སྐྱེ་བ་ནི། གསུམ་གྱིས་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་གཉིས། །ཞེས་པས་བསྟན། རྒྱུའི་དང་དེ་མ་ཐག་པ་དང་བདག་པོའི་རྐྱེན་དང་གསུམ་གྱིས་འདུ་ཤེས་མེད་པ་དང་འགོག་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་གཉིས་པོ་དག་སྐྱེད་ཅིང་དེ་གཉིས་དམིགས་བྱེད་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པས་དམིགས་རྐྱེན་ལས་སྐྱེ་བ་ནི་མེད་དོ། །སྐབས་འདིའི་རྒྱུ་རྐྱེན་ནི་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་རྒྱུ་སྐྱེ་སོགས་དང་སྐལ་མཉམ་ས་མཚུངས་དགེ་ཆོས་སྔར་བྱུང་རྣམས་སོ། །སྙོམས་པར་འཇུག་སེམས་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་ནི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་དང་བདག་རྐྱེན་ནི་རང་ལས་གཞན་སྔར་བྱུང་ངམ་ད་ལྟར་བ་ཐམས་ཅད་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་གཉིས་ལས་སྐྱེ་བ་ནི། །གཞན་ནི་གཉིས་པོ་དག་ལས་སྐྱེ། །ཞེས་པས་བསྟན། སྙོམས་འཇུག་གཉིས་ལས་གཞན་ལྡན་མིན་ལྷག་མ་རྣམས་དང་གཟུགས་ཅན་རྣམས་ནི་རྒྱུའི་རྐྱེན་དང་བདག་རྐྱེན་གཉིས་པོ་དག་ལས་སྐྱེའི་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པ་དང་དམིགས་རྐྱེན་ལས་མི་སྐྱེ་སྟེ། མཚུངས་ལྡན་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་གཞན་ལུགས་དགག་པ་ནི། དབང་ཕྱུག་སོགས་མིན་རིམ་སོགས་ཕྱིར། །ཞེས་པས་བསྟན། ཕྱི་རོལ་ཁ་ཅིག་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་

ཕ་བཞི།

༄༅། །ཀྱི་རྒྱུ་གཅིག་པུ་དབང་ཕྱུག་དང་བདག་དང་སྐྱེས་བུ་དང་གཙོ་བོ་སོགས་ལས་སྐྱེ་བར་འདོད་དོ། །དེ་དགག་པ་ནི། སྐྱེ་འགྲོ་རྣམས་ཆོས་ཅན། དབང་ཕྱུག་དང་བདག་དང་གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པ་ལས་སྐྱེ་བ་མིན་ཏེ། རིམ་གྱིས་འབྱུང་བ་དང་སོགས་པས་ཡུལ་དང་དུས་དང་རྫས་རྣམས་རེས་འགའ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་འགྲོ་བ་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཅིག་ཅར་དུ་འབྱུང་བར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་རྟག་པ་གཅིག་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར༔ དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། རྒྱུ་རྟག་པ་ཡིན་ཀྱང་རིམ་བཞིན་དུ་འབྱུང་བ་ནི་དབང་ཕྱུག་གིས་འདོད་པའི་དབང་གིས་སོ་ཞེ་ན། འགྲོ་བའི་རྒྱུ་དུ་མར་ཐལ། འགྲོ་བའི་རྒྱུ་འདོད་པ་ཐ་དད་པ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་གཟུགས་ཅན་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ། འབྱུང་བས་འབྱུང་བའི་རྐྱེན་བྱེད་ཚུལ་འབྱུང་བས་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་རྐྱེན་བྱེད་ཚུལ། འབྱུང་འགྱུར་ནང་ཕན་ཚུན་རྐྱེན་བྱེད་ཚུལ། འབྱུང་འགྱུར་གྱིས་འབྱུང་བའི་རྐྱེན་བྱེད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི༔ དེའི་རྒྱུ་འབྱུང་བ་རྣམ་པ་གཉིས། །ཞེས་པས་བསྟན། འབྱུང་བ་དེའི་རྒྱུ་འབྱུང་བས་བྱེད་པ་ནི་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་དང་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་འབྱུང་བས་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་རྐྱེན་བྱེད་ཚུལ་ནི། འབྱུང་ལས་གྱུར་པའི་རྣམ་པ་ལྔ། །ཞེས་པས་བསྟན། འབྱུང་བ་དེས་འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པའི་རྒྱུ་རྣམ་པ་ལྔ་བྱེད་དེ། དེ་ཉིད་སྔར་མེད་གསར་དུ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བ་དང་། སློབ་དཔོན་ལ་སློབ་མ་ལྟར་འབྱུང་གྱུར་སྐྱེས་པ་འབྱུང་བའི་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་རྟེན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་བརྟེན་པ་དང་། རྩིག་པ་ལ་རི་མོ་ལྟར་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་གནས་པ་དང་། འབྱུང་བ་ཡོད་ན་རྒྱུན་མི་འཆད་པའི་ཕྱིར་སྐྱོང་པ་དང་། དེས་འབྱུང་གྱུར་འཕེལ་

བའི་ཕྱིར་འཕེལ་བའི་རྒྱུའོ། །དེ་སྐད་དུའང་གང་སྤྱོལ་ལས། སྐྱེ་དང་རྗེས་མཐུན་རྟེན་དང་ནི། །རྒྱུན་མི་འཆད་དང་འཕེལ་བ་ལས། །སྐྱེད་ཕྱིར་རྟེན་ཕྱིར་གནས་ཕྱིར་དང་། །རྫོགས་པའི་ཕྱིར་དང་འཕེལ་བྱེད་ཕྱིར། །ཞེས་སོ།། གསུམ་པ་འབྱུང་གྱུར་ནང་ཕན་ཚུན་རྐྱེན་བྱེད་ཚུལ་ནི། འབྱུང་གྱུར་རྣམ་གསུམ་ཕན་ཚུན་དུ། །ཞེས་པས་བསྟན། འབྱུང་གྱུར་རྣམས་ནི་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་རྒྱུ་སྐལ་མཉམ་རྣམ་སྨིན་གྱི་རྒྱུ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་ནང་ཕན་ཚུན་དུ་རྒྱུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་འབྱུང་གྱུར་གྱིས་འབྱུང་བའི་རྐྱེན་བྱེད་ཚུལ་ནི། །འབྱུང་བ་རྣམས་ཀྱི་དེ་རྣམ་གཅིག །ཅེས་པས་བསྟན། འབྱུང་བ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པ་དེ་ཡིན་ན་རྣམ་སྨིན་གྱི་རྒྱུ་རྣམ་པ་གཅིག་པུ་ཉིད་བྱེད་དོ། །དེའང་སྐྱེ་བ་སྔ་མའི་རིག་བྱེད་ཡིན་མིན་དགེ་བ་ཟག་བཅས་དང་མི་དགེ་བ་དག་གིས་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོའི་ཚོགས་པ་ན་ཡོད་པའི་འབྱུང་བ་སྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །སླབས་པ། མང་དུ་ཐོས་ཀྱང་ཇི་བཞིན་བཛ་མ་འགྲོར། །བག་ཆགས་དམན་པས་གཞུང་དོན་ཕྱིན་ཅི་ལོག །དེ་དག་རྣམས་ལ་སྙིང་བརྩེས་མ་བཟོད་པས། །ཤེས་བྱའི་གནས་འདིར་འབད་པ་ཅི་ཡང་སྐྱེས། །ཞེས་སོ། །བཞི་པ་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ། སེམས་བཅུ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ། བཅུ་གཉིས་པོ་གང་ལས་གང་སྐྱེད་པ། སེམས་ཉི་ཤུར་དབྱེ་བ། སེམས་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སྐྱེད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། འདོད་ཡིད་དགེ་དང་མི་དགེ་དང་། །བསྒྲིབས་པ་དང་ནི་མ་བསྒྲིབས་པ།། གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པ་དག་ན། །མི་དགེ་ལས་གཞན་ཟག་མེད་གཉིས། །ཞེས་པས་བསྟན། འཁོར་འདས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་སེམས་ཐམས་ཅད་བཅུ་གཉིས་སུ་འདུས་པ་ཡིན་ཏེ། འདོད་པ་ཁམས་ན་མ་ཆགས་པ་

༄༅། །སོགས་ཡིད་དགེ་བ་དང་ཆགས་སོགས་མི་དགེ་བ་དང་འཇིགས་ལྟ་སོགས་དང་ལྡན་པ་བསྒྲིབས་པ་དང་ནི་མ་བསྒྲིབས་པའི་ལུང་མ་བསྟན་གཉིས་ཏེ་བཞི། གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པ་དག་ན་མི་དགེ་བའི་སེམས་ལས་གཞན་པ་གསུམ་གསུམ་སྟེ་དྲུག ཟག་མེད་ལ་སློབ་མི་སློབ་གཉིས་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སེམས་གང་གི་འདུག་ཏུ་སེམས་གང་འབྱུང་བ་ནི་ཚེ་བརྒྱད་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དགེ་བ་ལ་སོགས་རིགས་འདྲ་རྒྱུན་ཆགས་སུ་འབྱུང་བ་རྒྱུན་གྱི་ཚེ་དང་། རིགས་མི་མཐུན་ཀྱང་འདོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ས་འདྲ་བས་དགེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཕན་ཚུན་རྗེས་སུ་འབྱུང་བས་ས་མཚུངས་པའི་ཚེ་དང་། འོག་མའི་དགེ་བ་སྦྱོར་བྱུང་ལས་གོང་མའི་དགེ་བ་སྦྱོར་བྱུང་དང་ཟག་མེད་གཉིས་འབྱུང་བ་སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་ཚེ་དང་། གོང་མའི་དགེ་བ་སྦྱོར་བྱུང་དང་ཟག་མེད་གཉིས་ཀྱི་མཇུག་ཐོགས་སུ་འདོད་པའི་དགེ་བ་སྐྱེས་སྦྱོར་གཉིས་ཀ་དང་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་དགེ་བ་སྦྱོར་བྱུང་ཁོ་ན་འབྱུང་བ་སྙོམས་འཇུག་ལས་ལྡང་བའི་ཚེ་དང་། ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་ཤི་བ་ན་སྐྱེ་སེམས་ཉོན་མོངས་ཅན་ཁོ་ན་འབྱུང་བ་ཉིད་མཚམས་སྦྱོར་བའི་ཚེ་དང་། འདིའི་སྐྱེ་སེམས་ནི་སྲིད་པ་བར་མ་ཡིན་པར་རྒྱལ་སྲས་མར་བཤད་དོ། །ས་གོང་མའི་དགེ་བ་དག་པ་བ་ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་གྱུར་ན་འོག་མའི་དགེ་བས་ལྡང་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་འཕངས་པའི་ཚེ་དགེ་བ་འབྱུང་བ་སྟེ། དེའང་གཟུགས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་ལངས་པའི་ཚེ་འདོད་པའི་དགེ་བ་གཉིས་ཀ་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་ལངས་པའི་ཚེ་གཟུགས་ཀྱི་དགེ་བ་སྦྱོར་བྱུང་ཁོ་ན་འབྱུང་བ་སྙོམས་འཇུག་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱིས་གཞིར་བའི་ཚེ་

དང་༔ གཟུགས་ཀྱི་དགེ་བ་སྦྱོར་བྱུང་དང་སྤྲུལ་སེམས་རང་ཉིད་ལས་འདོད་གཟུགས་ཀྱི་སྤྲུལ་སེམས་འབྱུང་བ་སྤྲུལ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཚེ་དང་། དེ་དག་ལས་ལངས་པ་ན་གཟུགས་ཀྱི་དགེ་བ་སྦྱོར་བྱུང་ཁོན་འབྱུང་བ་སྤྲུལ་པ་ལས་ལྡང་བའི་ཚེ་དང་བརྒྱད་དོ། །དེ་ལྟར་སེམས་བཅུ་གཉིས་པོ་ཕན་ཚུན་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་དུ་འགྱུར་མི་འགྱུར་གྱི་རྒྱུ་མཚན་ནི་ཚེ་བརྒྱད་པོའི་སྒོནས་སྲིད་པ་དང་མི་སྲིད་པས་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་བཅུ་གཉིས་པོ་གང་ལས་གང་སྐྱེད་པ་ལ་༔ འདོད་སེམས་ལ་སྦྱར་བ། གཟུགས་ཀྱི། གཟུགས་མེད་ཀྱི། སློབ་པའི། མི་སློབ་པའི་སེམས་ལ་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ལ། དགེ་སེམས་ལ། མི་དགེ་བའི་སེམས་ལ། ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་ལ་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ལ། དགེ་སེམས་ཀྱི་མཇུག་ཐོགས་སུ་སེམས་དུ་འབྱུང་བ་དང་། སེམས་དུའི་མཇུག་ཐོགས་སུ་དགེ་སེམས་འབྱུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། འདོད་སེམས་དགེ་བ་ལས་སེམས་དགུ། །ཞེས་པས་བསྟན། དེ་ལ་འདོད་པའི་སེམས་དགེ་བ་ལས་མཇུག་ཐོགས་སུ་སེམས་དགུ་འབྱུང་སྟེ། རྒྱུན་དང་ས་མཚུངས་པའི་ཚེ་རང་སའི་བཞི་དང་། སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་ཚེ་གཟུགས་ཀྱི་དགེ་བ་དང་ཟག་མེད་གཉིས། འདོད་པ་ནས་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་སུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བའི་ཚེ་གོང་མའི་བསྒྲིབས་པ་གཉིས་ཏེ་སེམས་དགུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། འདོད་པའི་སེམས་ཀྱིས་གཟུགས་མེད་དུ་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ནི་མེད་དེ། གཟུགས་མེད་དེ་འདོད་པ་ལས་རིང་བ་བཞིའི་སྒོནས་རིང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སེམས་དུའི་མཇུག་ཐོགས་སུ་དགེ་སེམས་འབྱུང་བ་ནི། དེ་ནི་བརྒྱད་པོ་ཁོན་ལས། །ཞེས་པས་བསྟན། འདོད་པའི་དགེ་སེམས་དེ་ནི་སེམས་བརྒྱད་པོ་ཁོན་ལས་འབྱུང་སྟེ། རྒྱུན་དང་ས་མཚུངས་པའི་ཚེ་རང་སའི་བཞི།

༄༅། །སྙོམས་འཇུག་ལས་ལྡང་བའི་ཚེ་གཟུགས་ཀྱི་དགེ་བ་དང་ཟག་མེད་གཉིས། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱིས་གཟིར་བའི་ཚེ་གཟུགས་ཀྱི་བསྒྲིབས་པ་སྐྱེ་བརྒྱད་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཁོ་ནའི་སྒྲས་སེམས་ལྷག་མ་བཞི་ལས་མི་
འབྱུང་བར་བསྟན་ཏོ། །གཉིས་པ་མི་དགེ་བའི་སེམས་ལ་སྦྱར་བ་ལ། དུའི་མཇུག་ཏུ་དེ་འབྱུང་བ་དང་། དེའི་མཇུག་ཏུ་དུ་འབྱུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། མི་དགེ་བ་ནི་བཅུ་དག་ལས། །ཞེས་པས་བསྟན། འདོད་པའི་མི་དགེ་བའི་
སེམས་དེ་ནི་སེམས་བཅུ་དག་ལས་འབྱུང་སྟེ། རྒྱུན་དང་ས་མཚུངས་པའི་ཚེ་རང་སའི་བཞི། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ནས་འདོད་པར་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བའི་ཚེ་གོང་མའི་སེམས་གསུམ་གསུམ་སྟེ་བཅུ་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་
པ་དེའི་མཇུག་ཏུ་དུ་འབྱུང་བ་ནི། དེ་ལས་བཞི་སྟེ། །ཞེས་པས་བསྟན། འདོད་པའི་མི་དགེ་བའི་སེམས་དེ་ལས་སེམས་བཞི་འབྱུང་སྟེ། རྒྱུན་དང་ས་མཚུངས་པ་ན་སྤྲུལ་སེམས་མ་གཏོགས་པ་རང་སའི་བཞི་པོ་ཁོ་ན་འབྱུང་བའི་
ཕྱིར༔ གསུམ་པ་ལུང་མ་བསྟན་ལ་སྦྱར་བ་ལ། བསྒྲིབས་ལ་ལུང་མ་བསྟན་དང་། མ་བསྒྲིབས་ལ་ལུང་མ་བསྟན་ནོ། །དང་པོ་ནི། བསྒྲིབས་དེ་བཞིན། །ཞེས་པས་བསྟན། འདོད་པའི་བསྒྲིབས་པའི་སེམས་ཀྱང་འདོད་པའི་
མི་དགེ་བའི་སེམས་དེ་བཞིན་དུ་རང་ཉིད་སེམས་བཅུ་ལས་འབྱུང་བ་དང་རང་གི་མཇུག་ཐོགས་སུ་སེམས་བཞི་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་མ་བསྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་ལ་སྦྱར་བ་ལ། དུ་ལས་དེ་འབྱུང་བ་དང་། དེ་ལས་དུ་
འབྱུང་བའོ༔ ༔དང་པོ་ནི། མ་བསྒྲིབས་པ་ནི་ལྔ་དག་ལས། །ཞེས་པས་བསྟན། འདོད་པའི་མ་བསྒྲིབས་པའི་སེམས་དེ་ནི་སེམས་ལྔ་དག་ལས་འབྱུང་སྟེ། རྒྱུན་དང་ས་མཚུངས་པའི་ཚེ་རང་སའི་བཞི། སྤྲུལ་པ་ལ་འཇུག་པའི་

ཆེ་གཟུགས་ཀྱི་དགེ་བ་སྦྱོར་བྱུང་ལས་འདོད་པའི་སྤྲུལ་སེམས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེ་ལས་དུ་འབྱུང་བ་ནི། དེ་ལས་མཇུག་ཐོགས་སེམས་བདུན་ནོ། །ཞེས་པས་བསྟན། འདོད་པའི་མ་བསྒྲིབས་པའི་སེམས་དེ་ལས་ནི་མཇུག་ཐོགས་སུ་སེམས་བདུན་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ན་རྒྱུན་དང་ས་མཚུངས་པའི་ཚེ་རང་སའི་བཞི། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་སུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བའི་ཚེ་གོང་མའི་བསྒྲིབས་པ་གཉིས། སྤྲུལ་པ་ལས་ལྡང་བའི་ཚེ་གཟུགས་ཀྱི་དགེ་བ་སྟེ་བདུན་འབྱུང་ངོ་། །གཉིས་པ་གཟུགས་ཀྱི་སེམས་ལ་སྦྱར་བ་ལ། དགེ་སེམས་དང་། ལུང་མ་བསྟན་ནོ། །དང་པོ་ལ། དེའི་འཇུག་ཐོགས་སུ་དུ་འབྱུང་བ་དང་། དུའི་མཇུག་ཐོགས་སུ་དེ་འབྱུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གཟུགས་ན་དགེ་ལས་བཅུ་གཅིག་གོ། །ཞེས་པས་བསྟན། གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ན་དགེ་བའི་སེམས་དེ་ལས་ནི་སེམས་བཅུ་གཅིག་འབྱུང་ཞིང་། དེ་ཡི་རྒྱུན་དང་ས་མཚུངས་པའི་ཚེ་རང་སའི་གསུམ། སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་ཚེ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དགེ་བ་དང་ཟག་མེད་གཉིས། སྙོམས་འཇུག་ལས་ལྡང་བའི་ཚེ་འདོད་པའི་དགེ་བ། ཁམས་གོང་འོག་ཏུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བའི་ཚེ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་བསྒྲིབས་པ། འདོད་པའི་མི་དགེ་བ་དང་དེའི་བསྒྲིབས་པ། སྤྲུལ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཚེ་འདོད་པའི་མ་བསྒྲིབས་པ་སྟེ་བཅུ་གཅིག་གོ། །གཉིས་པ་དུའི་མཇུག་ཐོགས་སུ་དེ་འབྱུང་བ་ནི། དེ་ནི་དགུ་ཡི་མཇུག་ཐོགས་སུ། །ཞེས་པས་བསྟན། གཟུགས་ཀྱི་སེམས་དགེ་བ་དེ་ནི་སེམས་དགུ་ཡི་མཇུག་ཐོགས་སུ་འབྱུང་སྟེ། རྒྱུན་དང་ས་མཚུངས་པའི་ཚེ་རང་སའི་གསུམ། སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་ཚེ་འདོད་སེམས་དགེ་བ། སྙོམས་འཇུག་ལས་ལྡང་བའི་ཚེ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དགེ་བ་དང་ཟག་མེད་གཉིས། སྙོམས་འཇུག

༄༅། །ཉོན་མོངས་ཅན་གྱིས་གཟིར་བའི་ཚེ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་བསྒྲིབས་པ། སྤྲུལ་པ་ལས་ལྡང་བའི་ཚེ་འདོད་པའི་མ་བསྒྲིབས་པ་སྟེ་དགུ་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལུང་མ་བསྟན་ལ་སྦྱར་བ་ལ། བསྒྲིབས་པ་དང་། མ་བསྒྲིབས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་དུ་ལས་དེ་འབྱུང་བ་ནི། བསྒྲིབས་པ་བརྒྱད་ལས། །ཞེས་པས་བསྟན། གཟུགས་ན་སྤྱོད་པའི་བསྒྲིབས་པའི་སེམས་དེ་ནི་སེམས་བརྒྱད་ཀྱི་རྗེས་ལས་འབྱུང་སྟེ། རྒྱུན་དང་ས་མཚུངས་པའི་ཚེ་རང་སའི་གསུམ། ཁམས་གོང་འོག་གཉིས་ནས་གཟུགས་ཁམས་སུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བའི་ཚེ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སེམས་གསུམ། འདོད་པའི་དགེ་བ་དང་མ་བསྒྲིབས་པ་སྟེ་བརྒྱད་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། །གཉིས་པ་དེ་ལས་དུ་འབྱུང་བ་ནི། དེ་ལས་དྲུག །ཅེས་པས་བསྟན། གཟུགས་ཀྱི་བསྒྲིབས་པའི་སེམས་དེ་ལས་ནི་སེམས་དྲུག་འབྱུང་སྟེ། རྒྱུན་དང་ས་མཚུངས་པའི་ཚེ་རང་སའི་གསུམ། འདོད་པར་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བའི་ཚེ་འདོད་པའི་མི་དགེ་བ་དང་བསྒྲིབས་པ་གཉིས། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱིས་གཟིར་བའི་ཚེ་འདོད་པའི་དགེ་སེམས་ཏེ་དྲུག་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མ་བསྒྲིབས་པ་ལ་འང་གཉིས་ལས། དང་པོ་དུ་ལས་དེ་འབྱུང་བ་ནི། མ་བསྒྲིབས་པ་ནི་གསུམ་ལས་སོ། །ཞེས་པས་བསྟན། གཟུགས་ན་སྤྱོད་པའི་མ་བསྒྲིབས་པའི་སེམས་དེ་ནི་རྒྱུན་དང་ས་མཚུངས་པའི་ཚེ་རང་སའི་སེམས་གསུམ་པོ་དེ་ལས་འབྱུང་བས་སོ། །གཉིས་པ་དེ་ལས་དུ་འབྱུང་བ་ནི། དེ་ལས་དྲུག་སྟེ། །ཞེས་པས་བསྟན། གཟུགས་ན་སྤྱོད་པའི་མ་བསྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་དེ་ལས་ནི་སེམས་རྣམ་པ་དྲུག་འབྱུང་སྟེ། རྒྱུན་དང་ས་མཚུངས་པའི་ཚེ་རང་སའི་གསུམ། ཁམས་གོང་འོག་གཉིས་སུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བའི་ཚེ་

ཁམས་གོང་འོག་གི་ཉོན་མོངས་ཅན་གསུམ་སྐྱེ་དྲུག་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གཟུགས་མེད་ལ་སྦྱར་བ་ལ། མ་བསྒྲིབས་པ། དགེ་སེམས། བསྒྲིབས་པ་ལ་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ནི། གཟུགས་མེད་པའང་། །དེ་ཡི་རྒྱལ་པོ།། ཞེས་པས་བསྟན། གཟུགས་མེད་པའི་མ་བསྒྲིབས་པའི་སེམས་དེའང་དེ་ཡི་རྒྱལ་པོ་སྐྱེ་གཟུགས་ཀྱི་མ་བསྒྲིབས་པའི་སེམས་དེ་བཞིན་དུ་རང་ཉིད་སེམས་གསུམ་ལས་འབྱུང་བ་དང་། རང་གི་མཇུག་ཐོགས་སུ་སེམས་དྲུག་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུན་དང་ས་མཚུངས་པའི་ཚེ་རང་སའི་གསུམ། ཁམས་འོག་མ་གཉིས་སུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བའི་ཚེ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་གསུམ་སྐྱེ་དྲུག་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་དེ་ལས་དུ་འབྱུང་བ་ནི། དགེ་བ་ལས། །སེམས་དགུ་དག་གོ། །ཞེས་པས་བསྟན། གཟུགས་མེད་པའི་དགེ་བའི་སེམས་དེ་ལས་ནི་སེམས་དགུ་དག་གོ་སྐྱེ་དགུ་འབྱུང་སྟེ། རྒྱུན་དང་ས་མཚུངས་པའི་ཚེ་རང་སའི་གསུམ། སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་ཚེ་ཟག་མེད་གཉིས། དེ་ལས་ལྡང་བའི་ཚེ་གཟུགས་ཀྱི་དགེ་བ། ཁམས་འོག་མ་གཉིས་སུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བའི་ཚེ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་གསུམ་སྟེ་དགུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དུ་ལས་དེ་འབྱུང་བ་ནི། དེ་དྲུག་གི།། ཞེས་པས་བསྟན། གཟུགས་མེད་པའི་དགེ་བའི་སེམས་དེ་ནི་སེམས་དྲུག་གི་རྗེས་སུ་འབྱུང་སྟེ། རྒྱུན་དང་ས་མཚུངས་པའི་ཚེ་རང་སའི་གསུམ། སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་ཚེ་གཟུགས་ཀྱི་དགེ་བ། ལྡང་བའི་ཚེ་ཟག་མེད་གཉིས་རྣམས་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་བསྒྲིབས་པ་ལའང་གཉིས་ལས། དང་པོ་དེ་ལས་དུ་འབྱུང་བ་ནི། བསྒྲིབས་པ་ལས་བདུན། །ཞེས་པས་བསྟན། གཟུགས་མེད་པའི་བསྒྲིབས་པའི་སེམས་དེ་ལས་སེམས་བདུན་འབྱུང་

༄༅། །བ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུན་དང་ས་མཚུངས་པའི་ཚེ་རང་སའི་གསུམ། ཁམས་འོག་མ་གཉིས་སུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བའི་ཚེ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་གསུམ། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱིས་གཟིར་བའི་ཚེ་གཟུགས་ཀྱི་དགེ་བ་རྣམས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དུ་ལས་དེ་འབྱུང་བ་ནི། དེ་དེ་བཞིན། །ཞེས་པས་བསྟན། གཟུགས་མེད་པའི་བསྒྲིབས་པའི་སེམས་དེ་ནི་གྲངས་སྔ་མ་དེ་བཞིན་དུ་སེམས་བདུན་གྱི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུན་དང་ས་མཚུངས་པའི་ཚེ་རང་སའི་གསུམ། ཁམས་འོག་མ་གཉིས་ནས་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བའི་ཚེ་དེ་གཉིས་ཀྱི་དགེ་བ་དང་མ་བསྒྲིབས་པ་གཉིས་གཉིས་ཏེ་བདུན་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། བཞི་པ་སློབ་པའི་སེམས་ལ་སྦྱར་བ་ལ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་དུ་ལས་དེ་འབྱུང་བ་ནི། སློབ་པ་བཞི་ལས། །ཞེས་པས་བསྟན། སློབ་པའི་སེམས་ནི་སེམས་བཞི་ལས་འབྱུང་སྟེ། རྒྱུན་གྱི་ཚེ་རང་དང་། སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་ཚེ་ཁམས་གསུམ་གྱི་དགེ་བ་གསུམ་རྣམས་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེ་ལས་དུ་འབྱུང་བ་ནི། དེ་ལས་ལྔ། །ཞེས་པས་བསྟན། སློབ་པའི་སེམས་དེ་ལས་ནི་སེམས་ལྔ་འབྱུང་སྟེ་རྒྱུན་གྱི་ཚེ་རང་དང་མི་སློབ་པ་གཉིས། སྙོམས་འཇུག་ལས་ལྡང་བའི་ཚེ་ཁམས་གསུམ་གྱི་དགེ་བ་གསུམ་རྣམས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ལྔ་པ་མི་སློབ་པའི་སེམས་ལ་སྦྱར་བ་ལ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་དུ་ལས་དེ་འབྱུང་བ་ནི། མི་སློབ་པ་ནི་ལྔ་དག་ལས། །ཞེས་པས་བསྟན། མི་སློབ་པའི་སེམས་ནི་སེམས་ལྔ་དག་ལས་འབྱུང་སྟེ། རྒྱུན་གྱི་ཚེ་རང་དང་སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་ཚེ་ཁམས་གསུམ་གྱི་དགེ་བ་སྦྱོར་བྱུང་ཁོན་དང་། སློབ་པ་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྗེས་རྣམས་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེ་ལས་དུ་འབྱུང་བ་ནི། དེ་ལས་

སེམས་ནི་བཞི་དག་གོ། །ཞེས་པས་བསྟན། མི་སློབ་པ་དེ་ལས་སེམས་ནི་བཞི་དག་གོ་སྟེ་བཞི་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུན་གྱི་ཚེ་རང་དང་། ལྡང་བའི་ཚེ་ཁམས་གསུམ་གྱི་དགེ་བ་གསུམ་རྣམས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ན་མི་སློབ་པ་ལས་སེམས་ལྔ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། ཡོངས་སུ་ཉམས་པའི་ཚེ་མི་སློབ་འི་མཇུག་ཐོགས་སུ་སློབ་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཉོན་མོངས་པ་མངོན་དུ་མ་བྱས་པར་ནི་མི་སློབ་པ་ལས་མི་ཉམས་ལ། ཉོན་མོངས་མངོན་དུ་བྱས་པ་ན་ཉོན་མོངས་པས་བར་དུ་ཆོད་པའི་ཕྱིར། ཁམས་གསུམ་གྱི་བསྒྲིབས་པའི་སེམས་གསུམ་འབྱུང་བ་མིན་ཏེ། ཁམས་གསུམ་གྱི་དགེ་བ་ཟག་མེད་ཀྱི་ལྡང་སེམས་ཡིན་པས་མི་སློབ་པ་ལས་ཁམས་གསུམ་གྱི་དགེ་བ་གང་རུང་འབྱུང་ཞིང་དེ་ལས་ཉོན་མོངས་ཅན་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་སེམས་ཉི་ཤུར་དབྱེ་བ་ནི། བཅུ་གཉིས་དེ་དག་ཉི་ཤུར་ཡང་། །གསུམ་དུ་སྐྱེས་ནས་ཐོབ་པ་དང་། །སྦྱོར་བྱུང་དགེ་རྣམ་གཉིས་ཕྱེ་ནས། །རྣམ་སྨིན་སྐྱེས་དང་སྤྱོད་ལམ་པ། །བཟོ་ཡི་གནས་དང་སྤྲུལ་པ་དང་། །འདོད་ན་ལུང་བསྟན་མིན་རྣམ་བཞིར། །གཟུགས་ན་བཟོ་མ་གཏོགས་པའོ། །ཞེས་པས་བསྟན། སེམས་བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་དག་རྒྱས་པར་ཕྱེ་ན་ཉི་ཤུར་ཡང་འགྱུར་ཏེ། ཁམས་གསུམ་དུ་སྐྱེས་ནས་ཐོབ་པ་དང་སྦྱོར་བྱུང་གི་དགེ་བ་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་ནས་དང་། རྣམ་སྨིན་གྱི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་རྩོལ་བ་མེད་པར་རང་གི་ངང་གིས་འཇུག་པའི་རྣམ་སྨིན་སྐྱེས་དང་། འགྲོ་འཆག་འདུག་འགྲེང་སོགས་སྤྱོད་ལམ་པ་དང་། བཟོ་བྱེད་པ་ཡི་བཟོའི་གནས་པ་དང་། སྤྲུལ་པར་བྱ་འདོད་དང་བྱེད་དུས་ཀྱི་ཡུལ་བཞི་ལ་དམིགས་པ་སྤྲུལ་པའི་སེམས་དང་བཅས་པ་འདོད་པ་ན་མ་བསྒྲིབས་ལ་ལུང་དུ་བསྟན་པ་མིན་པ་རྣམ་པ་བཞིར་དབྱེ་

༄༅། །ཞིང་༔ གཟུགས་ན་བཟོ་བྱེད་པ་མེད་པས་བཟོ་གནས་མ་གཏོགས་པའི་ལྷག་མ་གསུམ་ཡོད་པའོ། །གཟུགས་མེད་ན་རྣམ་སྨིན་སྐྱེས་གཅིག་པུ་དང་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་བཞི་དང་ཟག་མེད་གཉིས་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འདོད་པ་ན་བརྒྱད་དང་གཟུགས་ན་དྲུག་གཟུགས་མེད་ན་བཞི་དང་ཟག་མེད་གཉིས་ཏེ་ཉི་ཤུའམ་ཡང་ན་དགེ་བ་བརྒྱད་དང་ཉོན་མོངས་ཅན་བཞི་མ་བསྒྲིབས་པ་བརྒྱད་དེ་ཉི་ཤུའོ། །བཞི་པ་སེམས་ཉོན་མོངས་ཅན་སོགས་ཀྱི་རྗེས་ཆུལ་ལ། སེམས་ཉོན་མོངས་ཅན་ལས་དུ་རྗེད་པ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་དགེ་བ་ལས་དུ་རྗེད་པ་དང་། སློབ་པའི་སེམས་ལས་དུ་རྗེད་པ་དང་། དེ་རྣམས་ཀྱི་ལྷག་མའི་སེམས་ལས་དུ་རྗེད་པའོ། །དང་པོ་ལ། འདོད་སེམས་ཉོན་མོངས་ཅན་ལས། གཟུགས་ཀྱི་དེ་ལས། གཟུགས་མེད་ཀྱི་དེ་ལས་དུ་རྗེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁམས་གསུམ་པ་ཡི་ཉོན་མོངས་ཅན། །དྲུག་དང་། ཞེས་པས་བསྟན། ཁམས་གསུམ་པ་ཡི་སེམས་ལས་འདོད་སེམས་ཉོན་མོངས་ཅན་མངོན་དུ་གྱུར་པས་དྲུག་རྗེད་དེ། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ནས་འདོད་པར་སྐྱེ་བའི་ཚེ་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གཉིས་དང་དགེ་བ་སྐྱེས་ཐོབ། མི་དགེ་བས་དགྲ་བཅོམ་པ་ལས་ཉམས་པའི་ཚེ་གོང་མའི་བསྒྲིབས་པ་གཉིས། སློབ་པ་དང་དྲུག་རྗེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གཟུགས་ཀྱི་སེམས་ཉོན་མོངས་ཅན་ལས་དུ་རྗེད་པ་ནི། དྲུག་དང་། །ཞེས་པས་བསྟན། གཟུགས་ཀྱི་དེ་ལས་ཀྱང་དྲུག་རྗེད་དེ། གཟུགས་མེད་ནས་གཟུགས་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བའི་ཚེ་གཟུགས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་དགེ་བ་སྐྱེས་ཐོབ། འདོད་གཟུགས་ཀྱི་སྤྱུལ་སེམས་གཉིས།གཟུགས་ཀྱི་ཀུན་དཀྲིས་ཀྱིས་དགྲ་བཅོམ་ལས་ཉམས་པའི་ཚེ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་།

སློབ་པ་དང་དྲུག་རྐྱེན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སེམས་ཉོན་མོངས་ཅན་ལས་དུ་རྐྱེན་པ་ནི། གཉིས་རྐྱེན་དོ། །ཞེས་པས་བསྟན། གཟུགས་མེད་ཀྱི་སེམས་ཉོན་མོངས་ཅན་ལས་སེམས་གཉིས་རྐྱེན་དོ། །དེའང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཀུན་དཀྲིས་ཀྱིས་དགྲ་བཅོམ་ལས་ཉམས་པའི་ཚེ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་བསྒྲིབས་པ་དང་སློབ་པའོ། །གཉིས་པ་གཟུགས་ཀྱི་དགེ་བ་ལས་དུ་རྐྱེན་པ་ནི། གཟུགས་སྐྱེས་དགེ་ལ་གསུམ་དག་གོ། །ཞེས་པས་བསྟན། གཟུགས་སུ་སྐྱེས་པའི་དགེ་སེམས་དང་པོ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ལས་དགེ་བ་དེ་དང་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སེམས་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ན་འདོད་གཟུགས་ཀྱི་སྤྲུལ་སེམས་གཉིས་རྐྱེན་པས་གསུམ་དག་གོ་ཞེས་བཤད་ཀྱི་ཅིག་ཅར་དུ་རྐྱེན་པ་མི་སྲིད་ཅེས་བཤད་ལ། གང་སྤྱིལ་ཀྱིས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པའི་ཚེ་སྙོམས་འཇུག་ལས་གསུམ་རྐྱེན་ཅེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་སློབ་པའི་སེམས་ལས་དུ་རྐྱེན་པ་ནི། སློབ་པ་ལ་བཞི། །ཞེས་པས་བསྟན༔ རྟག་བརྟུལ་ཆོས་བཟོད་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་སློབ་པའི་སེམས་ལས་བཞི་རྐྱེན་དེ། ཟག་མེད་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་ཚེ་ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ་དེ་ཉིད་དང་། འདོད་པ་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱས་པའི་ཚེ་འདོད་གཟུགས་ཀྱི་སྤྲུལ་སེམས་གཉིས། གཟུགས་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱས་པའི་ཚེ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དགེ་བ་རྣམས་རྐྱེན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་ལྷག་མའི་སེམས་ལས་དུ་རྐྱེན་པ་ནི། ལྷག་ལ་དེ། །ཞེས་པས་བསྟན། བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་དག་གི་ལྷག་མ་འདོད་པ་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དགེ་བ་དང་མི་སློབ་པ་དང་མ་བསྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་གསུམ་སྟེ་སེམས་དྲུག་ལས་ནི་དེ་དག་ཉིད་རྐྱེན་གྱི་གཞན་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་གནས་ཀྱི་མཚན་བསྟན་པ་ནི།

༄༅། །ཆོས་མངོན་པའི་མཛོད་ཀྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས་དབང་པོ་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་གནས་གཉིས་པའོ།། །།ཞེས་པས་བསྟན། ཆོས་མངོན་པའི་མཛོད་ཀྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་ཆོས་མངོན་རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་པོ་མཁྱེན་བརྩེའི་ཞལ་ལུང་གཞོན་ནུ་རྣམ་རོལ་ལེགས་བཤད་ཆོས་མིག་རྣམ་འབྱེད་གྲུབ་བདེའི་ཤིང་རྟ་ལས་དབང་པོ་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་གནས་གཉིས་པའི་འགྲེལ་པའོ།། །།འདིར་སྨྲས་པ། བདག་བློའི་རྟ་བདུན་རྣམ་དཔྱོད་འོད་བརྒྱ་པ། །རབ་ཡངས་ཤེས་བྱའི་མཁའ་ལ་ཤར་བ་ན། །རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་ཆོས་མངོན་པདྨའི་ཚལ། །ཐར་འདོད་གདུལ་བྱའི་བློ་དང་ལྷན་ཅིག་རྒྱས། །འདི་ན་ཚངས་པའི་བསྙེམས་འཆང་ཧེར་ཧེ་ཀ །རྒྱ་ཆེན་གཞུང་གི་དགོངས་པ་མི་ཤེས་པར། །དངོས་བསྟན་ཚིག་གི་འབྲུ་སྣོན་ཕལ་ཙམ་ལ། །ཊཱི་ཀ་བྱེད་པའི་མངོན་རློམ་ཅི་ཡང་མཐོང་། །དཀའ་བའི་གནས་ལ་ཞིབ་མོའི་དཔྱོད་པ་བྲལ། །ཀྱེ་མ་འདི་འདྲས་གཞུང་དོན་དཔྱོད་རློམ་ཡང་། །སྤྲང་བུའི་བགྲོད་པས་མཁའ་མཐའ་གཞལ་བ་འདྲ། །དེ་ལ་མ་བཟོད་བདག་གིས་གཞུང་འདིར་འབད།། །།ཅེས་སོ།། །། ༈ མི་ཤེས་དྲི་མ་བྲལ་བའི་མཁྱེན་པ་ནི། །ཤེས་བྱ་མངོན་སུམ་གཟིགས་ལ་ཐོགས་མེད་འཇུག །སྟོབས་བཅུའི་དབང་ཕྱུག་ཀུན་མཁྱེན་བླ་མ་མཆོག །དཀོན་མཆོག་ཤཱཀྱའི་གཙོ་དེར་གུས་བཏུད་ནས། །ཆོས་མངོན་མཛོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་བསྟན་པའི་མཛོད། །སངས་རྒྱས་གཉིས་པ་ཀུན་མཁྱེན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས། །ཇི་ལྟར་བཀྲལ་བའི་ལུགས་དེ་ནོངས་མེད་པར། །འདི་ན་མེ་ལོང་ནང་གི་གཟུགས་བརྙན་བཞིན། །མཚན་ཉིད་མ་འདྲེས་གསལ་བར་བསྟན་པ་ཡང་། །བློ་ལྡན་དོན་གཉེར་བློ་ཡི་དགའ་སྟོན་ནོ། །ཞེས་

ཚིགས་སུ་བཅད་པས་མཚམས་སྦྱར་ནས། གསུམ་པ་འཇིག་རྟེན་བསྟན་པའི་གནས་ཀྱི་དོན་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་གནས་ཀྱི་གཞུང་བཤད་པ་ལ་གཉིས། སེམས་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་དང་། སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ནོ། །དང་པོ་ལ་ལྔ། སེམས་ཅན་སྐྱེ་བ་པོ་འགྲོ་བའི་དབྱེ་བ། སྐྱེ་ཚུལ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རང་བཞིན། སྐྱེས་པ་གནས་པའི་རྐྱེན། གནས་པ་འཆི་འཕོ་བའི་སེམས། སེམས་ཅན་གྱི་ཚོགས་གསུམ་དུ་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཁམས་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ། འགྲོ་བ་ལྔར་དབྱེ་བ། སྐྱེ་གནས་བཞིར་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། འདོད་ཁམས། གཟུགས་ཁམས། གཟུགས་མེད་ཁམས་ཀྱི་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ། སྤྱིར་དབྱེ་བ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་དབྱེ་བའོ། དང་པོ་ནི། དམྱལ་བ་ཡི་དྭགས་དུད་འགྲོ་དང་། །མི་རྣམས་དང་ནི་ལྷ་དྲུག་དག །འདོད་པའི་ཁམས་ཡིན། །ཞེས་པས་བསྟན། །ཁམས་གསུམ་གྱི་མིང་ཙམ་བསྟན་ནས་ཁམས་གསུམ་པོ་དེ་གང་ཞེ་ན། དེ་ནི་གནས་འདིས་བསྟན་པར་བཞེད་ལ༔ དོན་གྱི་འབྲེལ་ནི་དམིགས་ཡུལ་བདེན་བཞི་ལས། ཐར་འདོད་ཀྱི་གང་ཟག་གིས་དང་པོར་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་དང་མཚན་གཞི་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱས་ལ་སྐྱོ་བར་བྱའོ་ཞེས་སོ། །དངོས་དོན་ནི་རྒྱུ་བསོད་ནམས་མིན་པས་ཁྲིད་ཅིང་འབྲས་བུ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་ལ་རྣམ་སྨིན་ཕྱུང་མ་ཟིན་གྱི་བར་སྐབས་མི་རྟེན་པའི་ཕྱིར་དམྱལ་བ། བཀྲེས་སྐོམ་གྱི་ཉེན་པས་ཡི་དྭགས། དུད་དེ་འགྲོ་བས་དུད་འགྲོ་དང་། ཡིད་ཤས་ཆེ་བས་མི་རྣམས་དང་ནི་ཁྱིམ་ནམ་མཁའ་ལ་ཡོད་པས་ལྷ་སྟེ་འདོད་ལྷ་རིགས་དྲུག་པོ་དག་སྣོད་དང་བཅས་པ་ནི་འདོད་པའི་ཁམས་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི། དམྱལ་བ་དང་། །གླིང་དབྱེ་བ་ལས་དེ་ཉི་ཤུ། །ཞེས་པས་

༄༅། །བསྟན༔ དབྱེ་ན་ཚ་བའི་དམྱལ་བ་བརྒྱད་དང་མི་ལ་གླིང་བཞིར་དབྱེ་བ་ལས་ངན་འགྲོ་བཅུ་དང་མཐོ་རིས་བཅུ་སྟེ་འདོད་ཁམས་དེ་ལ་ཉི་ཤུའོ། །གྲང་དམྱལ་བརྒྱད་ནི་ཡང་སོས་སོགས་ཀྱི་འཁོར་དང་ཉེ་ཚེ་བ་ནི་ཡུལ་གྲངས་ཚད་མ་ངེས་པ་དང་གླིང་ཕྲན་རྣམས་ཀྱང་གླིང་གི་འཁོར་ཡིན་པ་དང་ལྷ་མ་ཡིན་ནི་འདོད་ཁམས་པ་ཡིན་ཀྱང་འགྲོ་བ་རིགས་ལྔར་འདུས་པས་དེ་དག་མ་བགྲངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ལ། སྤྱིར་དབྱེ་བ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། གོང་མའི་གནས་དག་བཅུ་བདུན་ནི། །གཟུགས་ཁམས་ཡིན། །ཞེས་པས་བསྟན། འདོད་ཁམས་ཀྱི་གོང་མའི་གནས་ཚངས་རིས་ནས་འོག་མིན་གྱི་བར་དག་གི་བཅུ་བདུན་པོ་རྣམས་ནི་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། འདོད་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་ཞིང་གཟུགས་ལ་ཆགས་པ་དང་མ་བྲལ་བའི་ཁམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་དབྱེ་བ་ལ། དང་པོ་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་དང་། བཞི་པའི་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དེར་སོ་སོ་ཡི། །བསམ་གཏན་ས་ནི་གསུམ་པ་ཡིན། །ཞེས་པས་བསྟན། གཟུགས་ཁམས་དེར་ནི་བསམ་གཏན་བཞི་ལས་དང་པོ་གསུམ་པོ་སོ་སོ་སྟེ་རེ་རེ་ཡི་བསམ་གཏན་གྱི་ས་ནི་ཚངས་རིས་ལ་སོགས་པ་གསུམ་གསུམ་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་སྙོམས་འཇུག་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོའི་བྱེ་བྲག་གིས་དབྱེ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བཞི་པའི་དབྱེ་བ་ནི། བཞི་པ་ས་ནི་བརྒྱད་པ་ཡིན། །ཞེས་པས་བསྟན། བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་ནི་སོ་སྐྱེས་དེ་ལྟར་བསྒོམས་པས་སྤྲིན་མེད་སོགས་གསུམ་དང་འཕགས་པས་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་ཟག་མེད་དང་སྤེལ་ནས་ཆུང་ངུ་གསུམ་སྤེལ་ལ་སོགས་པའི་དབང་གིས་གནས་གཙང་མ་ལྔ་འགྲུབ་པས་བསམ་གཏན་བཞི་པ་དེ་ས་ནི་བརྒྱད་

པ་ཅན་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དབྱེ་བ་ལ། གནས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་མེད་པར་བསྟན། སྐྱེ་བའི་སྒོ་ནས་བཞིར་དབྱེ། སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་འཇུག་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། གཟུགས་མེད་ཁམས་ན་གནས་མེད་དོ། །ཞེས་པས་བསྟན། གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་ན་ནི་གཟུགས་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་གང་དུ་ཤི་བའི་ས་དེ་ཉིད་དུ་སྐྱེ་བའི་མིང་བཞིའི་ཕུང་པོ་འགྲུབ་ཀྱི་གནས་གཞན་གོང་འོག་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྙད་མེད་དོ། །གཉིས་པ་སྐྱེ་བའི་སྒོ་ནས་བཞིར་དབྱེ་བ་ནི། སྐྱེ་བ་ལས་ནི་རྣམ་པ་བཞི། །ཞེས་པས་བསྟན། དེའང་སྐྱེ་བའི་བྱེ་བྲག་ལས་ནི་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས། རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས། ཅི་ཡང་མེད། འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདིའང་སྦྱོར་བའི་དུས་ན་གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་དང་བཟུང་བའི་ཆ་བཤིག་ནས་ནམ་མཁའ་ལྟར་མཐའ་ཡས་སོ་སྙམ་པ་དང་། ནམ་མཁའ་ཙམ་དུའང་བཟུང་བ་མེད་པར་དགག་པ་ལས་འདས་ནས་དངོས་པོ་མ་ཡིན་དགག་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མཐའ་ཡས་སོ་སྙམ་པ་དང་། རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་དེའང་ཅིའི་ངོ་བོར་མ་གྲུབ་བོ་སྙམ་པ་དང་། འདུ་ཤེས་ནི་འབྲས་དང་ཟུག་རྡུ་ལྟ་བུ་དང་འདུ་ཤེས་མེད་པ་ནི་ཀུན་ཏུ་རྨོངས་པར་དོགས་ནས་འདུ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་བ་ཕྲ་མོ་མི་གསལ་བ་རྒྱུན་མི་གཅོད་པས་དངོས་གཞིའི་དུས་ནའང་དེ་དང་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པས་མིང་དེ་སྐད་དུ་བརྗོད་དོ། །གསུམ་པ་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་འཇུག་ཚུལ་ནི། དེར་ནི་རིས་དང་སྲོག་ལ་ཡང་།། སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ནི་བརྟེན་པ་ཡིན། །ཞེས་པས་བསྟན། འདོད་གཟུགས་སུ་སེམས་རྒྱུན་གཟུགས་ལ་བརྟེན་ནས་འཇུག་ན་འདིར་གང་ལ་བརྟེན་ནས་འཇུག་ཅེ་ན། གཟུགས་མེད་དེར་ནི་རིས་མཐུན་པ་སྐལ་མཉམ་དང་སྲོག་

༄༅། །དབང་ལ་དང་། ཡང་གི་སྒྲས་ནི་ལས་དང་མི་ལྡན་པ་དང་ཐོབ་པ་དང་སྐྱེ་སོགས་ལ་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ནི་བརྟེན་པ་ཡིན་ཞེས་སོ། །འོ་ན་འདོད་གཟུགས་གཉིས་སུའང་དེ་དག་ལ་ཇི་ལྟར་མི་བརྟེན་ཞེ་ན། དེ་དག་ཏུ་གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་དང་མ་བྲལ་བས་སྲོག་ལ་སོགས་པ་སྟོབས་ཆུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་སུ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་དང་བྲལ་བའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་ཁྱད་པར་ལས་སྐྱེས་པས་སྔོན་གྱི་ལས་ཀྱིས་འཕངས་པའི་སྲོག་ལ་སོགས་པ་སྟོབས་ཆེ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལ་སེམས་བརྟེན་ལ་སེམས་ལའང་དེ་དག་བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བའི་གྲུབ་པའི་མཐའོ། །གཉིས་པ་འགྲོ་བ་ལྔར་དབྱེ་བ་ལ། དངོས་དང་། ཁམས་ཀྱི་དམིགས་བསལ༔ དེ་ལས་འཕྲོས་པའི་དོན་ནོ། དང་པོ་ནི། དེར་ནི་དམྱལ་སོགས་འགྲོ་བ་ལྔ། །རང་གི་མིང་གིས་བསྟན། །ཞེས་པས་བསྟན། ཁམས་གསུམ་པོ་དེར་ནི་དམྱལ་བ་དང་སོགས་པ་དུད་འགྲོ་དང་ཡི་དྭགས་དང་མི་དང་ལྷ་སྟེ་འགྲོ་བ་ལྔ་རང་རང་གི་མིང་གིས་སྨོས་ནས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གིས་ནི་རྟེན་དུས་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀུན་བསྡུས་སོ། །དེའང་ལྷ་མ་ཡིན་རྣམས་ནི་ལྷ་དམན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ས་ལས་བཤད། གཞན་ནི་ཡི་དྭགས་སུའང་བཤད། དྲི་ཟ་ནི་ལྷའོ། །གནོད་སྦྱིན་ནི་ཕལ་ཆེར་ལྷ་སྟེ་ཡི་དྭགས་སུ་བཤད་པའང་ཡོད། ཀླུ་ལྟོ་འཕྱེ་མི་འམ་ཅི་ནམ་མཁའ་ལྡིང་རྣམས་ནི་དུད་འགྲོའོ། །གྲུལ་བུམ་སྲུལ་པོ་སྨྱོ་བྱེད་རྗེད་བྱེད་ཤ་ཟ་རྣམས་ནི་ཕལ་ཆེར་ཡི་དྭགས་ཡིན་ནོ། །སྲིན་པོ་ནི་མིའི་བྱེ་བྲག་གོ། གཉིས་པ་ཁམས་ཀྱི་དམིགས་བསལ་ནི། དེ་དག །ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་ལུང་བསྟན་མིན། །སེམས་ཅན་ཞེས་བྱ་བར་སྲིད་མིན། །ཞེས་པས་བསྟན། འགྲོ་བ་ལྔ་པོ་དེ་དག་གི་རང་

ལྡོག་ནི་ཉོན་མོངས་ཅན་བསྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་མིན་ལ་དགེ་མི་དགེར་ལུང་དུ་བསྟན་པའང་མིན་གྱི་མ་བསྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་ཁོ་ནའོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་དགེ་བ་ཡིན་ན་འགྲོ་བ་རྣམས་འཚོལ་བར་འགྱུར་བ་དང་དགེ་རྩ་ཆད་པ་དང་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱང་འགྲོ་བས་མ་བསྡུས་པར་འགྱུར་རོ། །དེའང་སྣོད་འགྲོ་བ་མ་ཡིན་པས་སེམས་ཅན་ལ་འགྲོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི་བར་སྲིད་ནི་འགྲོ་བ་མིན་ཏེ། གདགས་པར། སྐྱེ་གནས་བཞིས་ནི་འགྲོ་བ་ལྔ་བསྡུས་ཀྱི་འགྲོ་བ་ལྔས་ནི་སྐྱེ་གནས་བཞི་མ་བསྡུས་ཏེ། གང་ཞིག་མ་བསྡུས་ཤེ་ན། སྲིད་པ་བར་མའོ། །ཞེས་གསུངས། དེས་ན་བྱེ་སྨྲས་ནི་འགྲོ་བ་མ་བསྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་ཁོ་ནར་འདོད་དེ། འགྲོ་བ་དེ་དག་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་ལས་ཀྱི་སྲིད་པ་ལས་ཐ་དད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ལས་ཀྱིས་འཕངས་པའི་རྣམ་སྨིན་ནི་འགྲོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་འཕྲོས་དོན་ལ་བཞི། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་གནས་པ་བདུན། སེམས་ཅན་གྱི་གནས་པ་དགུ། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་གནས་པ་བཞི། བདུན་དང་བཞིའི་མུ་བཞིར་དཔྱད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་དེ་མིན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལུས་དང་འདུ་ཤེས་ཐ་དད་དང་། །ལུས་ཐ་དད་ཅིང་འདུ་ཤེས་གཅིག །བཟློག་དང་ལུས་དང་འདུ་ཤེས་གཅིག །གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་གསུམ་པོ་དག །རྣམ་ཤེས་གནས་པ་བདུན། །ཞེས་པས་བསྟན། འགྲོ་བ་ལྔའི་ཁམས་གསུམ་འདི་ཉིད་དུ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་གནས་པ་བདུན་བཤད་དེ། ལུས་དང་འདུ་ཤེས་གཉིས་ཀ་ཐ་དད་པ་ནི་འདོད་པའི་ལྷ་མི་དང་བསམ་གཏན་དང་པོར་དུས་ཕྱིས་བྱུང་བ་རྣམས་སོ། །ཚངས་ཆེན་དང་དེའི་འཁོར་གྱི་ལྷ་རྣམས་ནི་གོས་དང་ཁ་དོག་དབྱིབས་སོགས་ཐ་དད་པས་ལུས་ཐ་དད་ཅིང་

༄༅། །བདག་ཅག་ཚངས་པ་ཆེན་པས་ཕྱུང་ངོ་སྙམ་དུ་འདུ་ཤེས་ཤིང་ཚངས་པས་ཀྱང་འདི་རྣམས་བདག་གིས་ཕྱུང་ངོ་སྙམ་དུ་འདུ་ཤེས་གཅིག་གོ། །སྔ་མ་ལས་འོག་སྟེ་ལུས་འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་གཅིག་ལ་འདུ་ཤེས་ནི་རེས་འགའ་བདེ་བ་དང་རེས་འགའ་བཏང་སྙོམས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ཏེ་ཐ་དད་པར་འབྱུང་བ་ནི་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་ལྷ་རྣམས་ཏེ། ས་དེའི་བདེ་བ་ནི་མི་བརྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལུས་འོད་དུ་འདྲ་བ་དང་འདུ་ཤེས་ཀྱང་བདེ་བའི་འདུ་ཤེས་སུ་གཅིག་པ་ནི་བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་ལྷ་རྣམས་ཏེ། ས་དེའི་བདེ་བ་ནི་བརྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་གཟུགས་ཅན་བཞི་དང་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ནམ་མཁའ་རྣམ་ཤེས་ཅི་ཡང་མེད་དང་གསུམ་པོ་དེ་དག་ཀྱང་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་གནས་པ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་གནས་པ་བདུན་པོ་དག་ཏུ་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ལ་ནི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་གནས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་དག་ཏུ་རྣམ་ཤེས་སྲིད་པའི་ཚུལ་གྱིས་བརྟེན་ཅིང་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་དེ་མིན་པ་ནི། ལྷག་མ། །དེ་འཇོམས་བྱེད་ལྡན། །ཞེས་པས་བསྟན། སྨོས་པ་དེ་དག་གི་ལྷག་མ་ངན་སོང་གསུམ་དང་བསམ་གཏན་བཞི་པ་སྲིད་རྩེ་བ་རྣམས་ནི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་གནས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ངན་སོང་གསུམ་ན་སྡུག་བསྔལ་དང་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ན་འདུ་ཤེས་མེད་པ་རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་དང་སྲིད་རྩེ་ན་འགོག་པའི་སྙོམས་འཇུག་གིས་རྣམ་ཤེས་དེ་འཇོམས་པར་བྱེད་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སེམས་ཅན་གྱི་གནས་པ་དགུ་ལ། དངོས་དང་། དེ་མིན་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྲིད་རྩེ་དང་། །འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས། །སེམ་ཅན་གྱི་ནི་གནས་དགུར་བཤད། །ཅེས་པས་བསྟན། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་གནས་པ་བདུན་པོ་དེ་དང་སྲིད་རྩེ་དང་འདུ་ཤེས་

མེད་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་ནི་གནས་དགུར་བཤད་དེ། འདི་དག་ཏུ་སེམས་ཅན་རྣམས་རང་དགའ་བས་ཀུན་ཏུ་གནས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེ་མིན་པ་ནི། མི་འདོད་བཞིན་གནས་ཕྱིར་གཞན་མིན། །ཞེས་པས་བསྟན། རང་གི་མི་འདོད་བཞིན་དུ་ལས་ཀྱི་སྲིན་པོས་ཀུན་ཏུ་གནས་སུ་འཇུག་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ངན་སོང་གསུམ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་གནས་པ་མིན་ཏེ། དཔེར་ན་བཙོན་ར་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་གནས་པ་བཞི་ལ། དངོས་དང་། དེ་མིན་པའོ། །དང་པོ་ནི། གནས་པ་དག་ནི་ཡང་བཞི་སྟེ། །ཟག་དང་བཅས་པའི་ཕུང་པོ་བཞི། །རང་གི་ས་པ་ཉིད། །ཅེས་པས་བསྟན། རྣམ་ཤེས་གནས་པ་དག་ནི་བདུན་པོ་ལས་ཚུལ་གཞན་ཡང་མདོ་ལས། བཞི་གང་ཞེ་ན། རྣམ་པར་ཤེས་པ་གནས་པ་གཟུགས་སུ་ཉེ་བར་འགྲོ་བ་དང་ཚོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་དང་འདུ་བྱེད་དུ་ཉེ་བར་འགྲོ་བའོ། །ཞེས་བཞི་གསུངས་ཏེ། དེའི་རང་བཞིན་ནི་རིམ་པ་བཞིན་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་གཟུགས་སོགས་ཕུང་པོ་བཞི་ཡིན་ལ་དེའང་རང་གི་ས་པ་ཉིད་ཡིན་གྱི། ཟག་མེད་དང་ས་གཞན་གྱི་ས་པ་ནི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཟག་མེད་ནི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ས་གཞན་ནི་ས་གཞན་གྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་དུ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་དེ་མིན་པ་ནི། རྣམ་ཤེས། །འབའ་ཞིག་གནས་པར་མ་བཤད་དོ། །ཞེས་པས་བསྟན། འདིར་གནས་པའི་གཞི་དང་གནས་པ་པོ་ཕྱེ་ནས་སྟོན་པས་གནས་པ་པོ་རྣམ་ཤེས་འབའ་ཞིག་ནི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་གནས་པའི་གཞིར་མ་བཤད་དོ། །དཔེར་ན་རྒྱལ་པོ་ཉིད་སྟན་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །བཞི་པ་བདུན་དང་བཞིའི་མུ་བཞི་དཔྱད་པ་ནི། བསྡུན་མུ་ནི་བཞི་ཡིན་ནོ། །

༄༅། །ཞེས་པས་བསྟན། བདུན་གྱིས་བཞི་བསྡུས་སམ་བཞིས་བདུན་བསྡུས་ཤེ་ན། བསྡུ་བ་དཔྱད་ན་མུ་ནི་བཞི་ཡིན་ནོ། །དེའང་མུ་དང་པོ་བདུན་གྱིས་བསྡུས་ལ་བཞིས་མ་བསྡུས་པ་ནི། བདུན་པོའི་རྣམ་ཤེས་དང་། མུ་གཉིས་པ་ནི། ངན་སོང་གསུམ་བསམ་གཏན་བཞི་པ་སྲིད་རྩེ་པ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ལས་གཞན་པའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང་། གསུམ་པ་ནི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་གནས་པ་བདུན་པོའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང་པོ་བཞི་དང་། བཞི་པ་ནི་ངན་སོང་དང་བསམ་གཏན་བཞི་པ་དང་སྲིད་རྩེ་བ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་སོ། །གསུམ་པ་སྐྱེ་གནས་བཞིར་དབྱེ་བ་ལ། གང་དུ་འཇུག་པ་སྐྱེ་གནས་ཀྱི་དབྱེ་བ། གང་གིས་འཇུག་པའི་བར་སྲིད་བཤད་པ། དེས་སྐྱེ་གནས་སུ་བགྲོད་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ། དབྱེ་བ་དངོས་དང་། འགྲོ་བ་གང་ལ་སྐྱེ་གནས་གང་ལྡན་དཔྱད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེར་ནི་སྒོང་ལས་སྐྱེས་སོགས། །སེམས་ཅན་སྐྱེ་གནས་བཞི་དག་ཏུ།། ཞེས་པས་བསྟན། ཁམས་གསུམ་པོ་དེར་ནི་སྒོང་ལས་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་གནས་དང་སོགས་པས་མངལ་དང་དྲོད་གཤེར་དང་བརྫུས་ཏེ་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་གནས་ཏེ་དེ་ནི་སེམས་ཅན་སྐྱེ་བའི་གནས་བཞི་དག་ཏུ་རིག་པར་བྱའོ། །དེའང་སྐྱེ་གནས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། འདིར་སེམས་ཅན་རྣམས་འཆོལ་བར་འགྱུར་ཞིང་སྐྱེ་བ་ཐུན་མོང་བའི་ཕྱིར་འདྲེ་བར་འགྱུར་བས་སྐྱེ་གནས་སོ། །གཉིས་པ་འགྲོ་བ་གང་ལ་སྐྱེ་གནས་གང་ལྡན་དཔྱད་པ་ལ་གསུམ། མི་དང་དུད་འགྲོ་ལ་གང་ལྡན་པ། དམྱལ་བ་དང་ལྷ་སོགས་ལ་གང་ལྡན་པ། ཡི་དྭགས་ལ་གང་ལྡན་པའོ། །དང་པོ་ནི། མི་དང་དུད་འགྲོ་རྣམ་པ་བཞི། །ཞེས་པས་བསྟན། འགྲོ་བ་གང་ན་སྐྱེ་གནས་དུ་ཞིག་ཡོད་ཅེ་ན། མི་དང་དུད་འགྲོ་

རྣམས་ལ་སྐྱེ་གནས་རྣམ་པ་བཞི་གཅིག་རིགས་པར་ཡོད་དོ། །དེའང་མི་སྒོང་སྐྱེས་ནི་གནས་བརྟན་བྲག་དང་ཉེ་བྲག་ལྟ་བུའོ། །མངལ་སྐྱེས་ནི་ད་ལྟར་གྱི་མི་ལྟ་བུའོ། །དྲོད་གཤེར་སྐྱེས་ནི་ང་ལ་ནུ་དང་ཨ་མྲ་སྐྱོང་མ་སོགས་ལྟ་བུའོ།། རྫུས་སྐྱེས་ནི་བསྐལ་པ་དང་པོའི་མི་དང་འཕགས་ལྷ་ལྟ་བུའོ། །དུད་འགྲོའི་སྐྱེ་གནས་གསུམ་ནི་རྟོགས་སླ་ཞིང་རྫུས་སྐྱེས་ནི་ཀླུ་དང་འདབ་བཟང་ཁ་ཅིག་གོ། །གཉིས་པ་དམྱལ་བ་དང་ལྷ་སོགས་ལ་གང་ལྡན་པ་ནི། དམྱལ་བ་རྣམས་དང་ལྷ་རྣམས་དང་། །སྲིད་པ་བར་མ་བརྫུས་ཏེ་སྐྱེ། །ཞེས་པས་བསྟན། དམྱལ་བ་རྣམས་དང་ལྷ་རྣམས་དང་སྲིད་པ་བར་མ་རྣམས་ནི་བརྫུས་ཏེ་སྐྱེ་བ་ཁོ་ནའོ། །གསུམ་པ་ཡི་དྭགས་ལ་གང་ལྡན་པ་ནི། ཡི་དྭགས་མངལ་ནས་སྐྱེ་བའང་ཡིན། །ཞེས་པས་བསྟན། ཡི་དྭགས་ནི་ཕལ་ཆེར་རྫུས་སྐྱེས་ཡིན་ལ་འགའ་ཞིག་ནི་མངལ་ནས་སྐྱེ་བའང་ཡིན་ནོ། །སྐྱེ་གནས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་རྫུས་སྐྱེས་མཆོག་ཡིན་ཀྱང་སྟོན་པ་མངལ་སྐྱེས་སུ་བསྟན་པ་ནི་ཕྱི་རོལ་པའི་ལུང་བསྟན་ཐོག་ཏུ་མི་ཁེལ་བ་དང་ཉེ་དུ་ཤཱཀྱ་རྣམས་ཆོས་ལ་གཟུད་པ་དང་སྐུ་གདུང་རིང་བསྲེལ་བཞག་པའི་ཆེད་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་གང་གིས་འཇུག་པའི་བར་སྲིད་བཤད་པ་ལ། ངོ་བོ་སྒྲུབ་བྱེད་དང་བཅས་པ་དང་། ཤ་ཚུགས་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རོ། །དང་པོ་ལ། ངོ་བོ། དོགས་གཅོད། སྒྲུབ་བྱེད་དོ། །དང་པོ་ནི། འདིར་གང་འཆི་དང་སྐྱེ་བ་ཡི། །སྲིད་པའི་བར་དུ་འབྱུང་བའོ། །ཞེས་པས་བསྟན། སྲིད་པ་བར་མའི་ངོ་བོ་ནི་ཅི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་ནི་འདིར་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕུང་པོའི་རྒྱུན་གང་ཞིག་སྔ་མའི་འཆི་སྲིད་འགགས་པ་དང་ཕྱི་མའི་སྐྱེ་བ་ཡི་སྲིད་པའི་བར་དུ་འབྱུང་བ་དེའོ། །གཉིས་པ་དོགས་གཅོད་ནི། བགྲོད་པའི་ཡུལ་དུ་མ་ཕྱིན་ཕྱིར།།

༄༅། །སྲིད་པ་བར་མ་བྱུང་བ་མིན། །ཞེས་པས་བསྟན། ཇི་ལྟར་འདི་སྐྱེས་པ་ཡིན་ལ་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཞེ་ན། དེ་ནི་འགྲོད་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་ལས་ཀྱིས་འཕངས་པའི་མིང་གཟུགས་དང་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་རྫོགས་པ་རྟེན་དུས་ཉིད་དུ་མ་ཕྱིན་པའི་ཕྱིར། སྲིད་པ་བར་མ་ནི་བྱུང་བ་མིན་ནོ། །གསུམ་པ་སྒྲུབ་བྱེད་ལ། རིགས་པས་སྒྲུབ་པ། ལུང་གིས་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ། སྒྲུབ་བྱེད་དངོས། དཔེ་མི་འཐད་པར་བསྟན་པ། དེའི་གཏན་ཚིགས་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། འབྲུ་ཡི་རྒྱུན་དང་ཆོས་མཐུན་ཕྱིར། །སྲིད་པ་ཆད་ལས་འབྱུང་བ་མིན། །ཞེས་པས་བསྟན། རང་གི་སྡེ་པ་ཕལ་ཆེན་པ་དང་ས་སྟོན་པ་དག་འཆི་སྲིད་ཆད་མ་ཐག་ཁོ་ན་ལས་སྐྱེ་སྲིད་འབྱུང་བས་སྲིད་པ་བར་མ་ནི་མེད་དོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་ཕྱོགས་སྔ་མའོ། །འདོད་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་སྲིད་ཀྱི་གཟུགས་ནི་ས་བོན། ལས་མྱུ་གུ་དང་དེ་ལས་སྡོང་བུ་ལ་སོགས་པ་བར་མ་ཆད་པར་འབྱུང་བའི་འབྲུའི་རྒྱུན་དང་རྒྱུན་གྱི་འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་ཆོས་མཐུན་པས་སྲིད་པའི་རྒྱུན་གྱི་ངོ་བོས་ཡུལ་གཞན་དུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། འཆི་བའི་སྲིད་པའི་རྒྱུན་བར་ཆད་པ་ཁོ་ན་ལས་ཡུལ་གཞན་དུ་འབྱུང་བ་མིན་ནོ། །འདི་ནི་རྟགས་དཔེ་གཅིག་ཅར་དུ་སྟོན་པ་རྒྱ་སྟོན་སོང་བསྒྲུབ་ཀྱི་འབྲས་རྟགས་སོ། །གཉིས་པ་དཔེ་མི་འཐད་པར་བསྟན་པ་ནི། གཟུགས་བརྙན་མ་གྲུབ་ཕྱིར་བ་དང་། །མི་འདྲའི་ཕྱིར་ན་དཔེ་མ་ཡིན། །ཞེས་པས་བསྟན། འབྲས་བུ་ནི་རྒྱུའི་རྒྱུན་བར་ཆད་ཅིང་སྐྱེ་བའང་མཐོང་སྟེ། དཔེར་ན་མེ་ལོང་དུ་ཤར་བའི་བྱད་ཀྱི་གཟུགས་བརྙན་བྱད་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཡང་བར་ཆོད་བཞིན་པར་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་འཆི་སྲིད་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་སྲིད་བར་ཆོད་པར་སྐྱེའོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་བརྙན་གཟུགས་

སུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། བ་དང་ཞེས་པ་ནི་རྣམ་གྲངས་ཏེ་གཟུགས་བརྙན་གཟུགས་སུ་གྲུབ་ཏུ་ཆུག་ཀྱང་གཟུགས་དངོས་དང་མི་འདྲ་བའི་ཕྱིར་ན་དཔེ་བརྗོད་དུ་རུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་དེའི་གཏན་ཚིགས་སྒྲུབ་པ་ལ། ཐོགས་བཅས་ཀྱི་གཟུགས་སུ་མ་གྲུབ་པའི་སྒྲུབ་བྱེད། དཔེ་དོན་མི་འདྲ་བའི་སྒྲུབ་བྱེད་དོ། །དང་པོ་ནི། གཅིག་ན་ལྷན་ཅིག་གཉིས་མེད་ཕྱིར། །ཞེས་པས་བསྟན། མེ་ལོང་གི་ཡུལ་ན་མེ་ལོང་གི་ཁ་དོག་གཉིས་ཀོ་ས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་མི་འབྱུང་སྟེ། ཡུལ་གཅིག་ན་ལྷན་ཅིག་རེས་མཐུན་ཐོགས་བཅས་ཀྱི་གཟུགས་གཉིས་འབྱུང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཟུགས་བརྙན་ནི་ཐོགས་བཅས་ཀྱི་དངོས་པོ་མ་ཡིན་ལ་དེ་ལས་གཞན་པའི་དངོས་པོར་ཡང་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། གཟུགས་བརྙན་གྱི་རྟེན་དུ་མེ་ལོང་ནི་དགོས་པ་མེད་པའོ། །རྒྱལ་སྲས་མར། དེ་ལྟར་ན་སྐྱེ་བའི་སྲིད་པ་འཆི་བའི་སྲིད་པའི་རྒྱུན་དུ་གྱུར་པ་ཇི་ལྟ་བར་གཟུགས་བརྙན་ནི་གཟུགས་ཀྱི་དེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པས་གཟུགས་བརྙན་གྱི་དཔེ་སྒྲུབ་པ་དང་མི་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། །འབྲུའི་རྒྱུན་ཕྱིས་འབྱུང་བའི་ངོ་བོའི་དཔེ་ནི་རང་གི་རྒྱུན་ཅན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་པས་དེ་ལྟ་བས་ན་དཔེ་དང་མཐུན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་དཔེ་དོན་མི་འདྲ་བའི་སྒྲུབ་བྱེད་ནི། རྒྱུན་མིན་ཕྱིར་གཉིས་ལས་བྱུང་ཕྱིར། །ཞེས་པས་བསྟན། མེ་ལོང་ནང་གི་བྱད་ཀྱི་གཟུགས་བརྙན་ཆོས་ཅན། བྱད་གཟུགས་ཀྱི་རྒྱུན་མིན་ཏེ། མེ་ལོང་གི་རྒྱུད་དང་འབྲེལ་ཞིང་བྱད་གཟུགས་དང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། མེ་ལོང་གི་གཟུགས་དང་བྱད་གཟུགས་དང་དུས་མཉམ་པའི་གཟུགས་གཞན་བཞིན་ནོ། །གཟུགས་བརྙན་ནི་རྐྱེན་གྱི་གཙོ་བོ་མེ་ལོང་དང་བྱད་གཟུགས་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་ལ།

༄༅། །འདིར་ནི་སྐྱེ་སྲིད་ཆོས་ཅན། འཆི་སྲིད་དང་གཙོ་བོའི་རྒྱུ་གཞན་ཞིག་གཉིས་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། འཆི་སྲིད་ལས་གཞན་གཙོ་བོའི་རྒྱུ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱེ་སྲིད་ཀྱི་གཙོ་བོའི་རྒྱུ་ནི་ཁུ་ཁྲག་སོགས་མེད་དེ། རྫུས་སྐྱེས་རྣམས་ཁུ་ཁྲག་སོགས་མེད་པར་ནམ་མཁའ་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལུང་གིས་སྒྲུབ་པ་ནི། མགུར་ནས་གསུངས་ཕྱིར་ཡོད་དྲི་ཟ། །ཞར་གསུངས་འགྲོ་མདོ་ལས་ཀྱང་གྲུབ། །ཅེས་པས་བསྟན། མཆིམས་ཆེན་པོས། སྲིད་པ་བདུན་དང་མངལ་འཇུག་དང་། །ཇ་ཡེན་ཕྱིར་མི་འོང་བ་དང་། །འགྲོ་མདོ་སྟྲིལ་མའི་ཚིགས་བཤད་ལས། །སྲིད་པ་བར་མ་ཡོད་པར་གསུངས། །ཞེས་རྫོམས་སུ་མཛད་པ་དེ་ཉིད་འགྲེལ་པ་ནི། སྲིད་པ་བདུན་པའི་མདོ་ལས། སྲིད་པ་ནི་བདུན་ཏེ། དམྱལ་བའི་སྲིད་པ་དང་། དུད་འགྲོའི་སྲིད་པ་དང་། ཡི་དྭགས་ཀྱི་སྲིད་པ་དང་། ལྷའི་སྲིད་པ་དང་། མིའི་སྲིད་པ་དང་། ལས་ཀྱི་སྲིད་པ་དང་། སྲིད་པ་བར་མའོ། །ཞེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མགུར་ནས་དངོས་སུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་བར་སྲིད་ནི་ཡོད་དོ། །མདོ་དེ་ལྟར་མི་འདོན་ཏེ་ངེད་ཀྱི་ལུང་ལས་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འོ་ན་མངལ་འཇུག་གི་མདོ་ལས། གནས་གསུམ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ལས་མའི་མངལ་དུ་བུ་ཆགས་པར་འགྱུར་ཏེ། མ་རུང་ཞིང་ཟླ་མཚན་དང་ལྡན་པ་དང་ཕ་མ་ཆགས་པར་གྱུར་ཅིང་འཕྲད་པ་དང་དྲི་ཟ་ཡང་ཉེ་བར་གནས་པར་གྱུར་ནའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དྲི་ཟ་ནི་འདིར་བར་སྲིད་ཀྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཁོ་ན་ཡིན་པ་དང་། ཇ་ཡེན་གྱི་བུའི་མདོར། ཁྲོད་ཀྱི་དྲི་ཟ་ཉེ་བར་གནས་པ་གང་ཡིན་པ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མདོ་དེ་ལྟར་མི་འདོན་ཞེ་ན། མདོ་གཞན་ལས། ཕྱིར་མི་འོང་བ་ནི་ལྔ་སྟེ། བར་མ་དོར་ཡོངས་

སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་དང་། སྐྱེས་ནས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་དང་། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་མེད་པར་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་དང་། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དང་བཅས་པར་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་དང་། གོང་དུ་འཕོ་བའོ། །ཞེས་ཕྱིར་མི་འོང་ལྔར་གསུངས་ཤིང་། སྐྱེས་བུ་དམ་པའི་འགྲོ་ལ་བདུན་རྟོན་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་བར་སྲིད་ཡོད་པར་གྲུབ་བོ། །ཀྱང་ཞེས་པས་ནི་རིགས་པས་གྲུབ་པར་མ་ཟད་གོང་གི་ལུང་རྣམས་དང་༔ བསམ་གཏན་དག་གི་བཅུ་ཚན་བཞི། །གཟུགས་མེད་དག་གི་བདུན་ཚན་གསུམ། །འདུ་ཤེས་ཀྱི་ནི་དྲུག་ཚན་དུ། །མཛད་ནས་ཚོམས་སུ་ཡང་དག་བརྟེབས། །ཞེས་ལུང་དུ་མས་ཀྱང་གྲུབ་པ་ཡིན་ཞེས་རྟོན་པ་ཡིན་ནོ།། གང་ཡང་བདུད་སྲུན་འབྲིན་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་རང་ལུས་ཁོ་ནས་མནར་མེད་དུ་སྐད་ཅིག་ཉིད་ལ་སོང་གསུངས་པས་བར་སྲིད་མེད་དོ། །ཞེས་པ་དང་། མཚམས་མེད་ལྔའི་ལས་བྱས་ན་དེ་མ་ཐག་དམྱལ་བར་སྐྱེའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ་ཞེ་ན། དེ་བར་སྲིད་མེད་པ་ལ་དགོངས་པ་མིན་གྱི་གསོན་བཞིན་པར་ལུས་དམྱལ་མེས་བསྐོར་ནས་ཤི་རྗེ་སྲིད་པ་བར་མས་དམྱལ་བར་སོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱི་མཐའ་དེར་འགྲོ་བ་གཞན་གྱིས་མཚམས་མ་བཅད་པར་སྐྱེས་ནས་སྨྱོང་འགྱུར་ཉིད་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། བྲམ་ཟེ་རྙིགས་ཅན་ཞིག་གི་དབང་དུ་མཛད་ནས། བྲམ་ཟེ་ན་ཚོད་ཁྱེར་ཟེན་ཤ་བ་དང་། །ན་བ་ཡིན་ཏེ་གཤིན་རྗེའི་དྲུང་དུ་ཕྱིན། །བར་ན་ཁྱོད་ཀྱི་གནས་ཀྱང་ཡོད་མིན་ཞིང་།། ཁྱོད་ཀྱི་ལམ་བརྒྱགས་ཀྱང་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་བར་ན་གནས་མེད་པར་གསུངས་པའང་ཚེ་དེ་དང་ངན་འགྲོའི་བར་ན་བདེ་འགྲོར་སྐྱེ་བའི་གནས་མེད་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་གྱི་བར་སྲིད་མེད་པར་རྟོན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །

༄༅། །འོན་ཀྱང་ཁམས་འོག་མ་ནས་གཟུགས་མེད་དུ་སྐྱེ་བའི་ཚེ་ནི་བར་སྲིད་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ཤ་ཚུགས་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ། ཤ་ཚུགས་ཀྱི་ཁྱད་པར། རྫུ་འཕྲུལ་གྱི། དབང་པོའི། འགྲོ་ཚུལ་གྱི། ཟས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རོ། །དང་པོ་ལ། དངོས་དང་། སྔོན་དུས་ཀྱི་ངོས་འཛིན། གང་གིས་མཐོང་བའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ནི་འཕེན་པ་གཅིག་པའི་ཕྱིར། །སྔོན་དུས་སྲིད་འབྱུང་ཤ་ཚུགས་ཅན། །ཞེས་པས་བསྟན། སྲིད་པ་བར་མ་དེ་ནི་མ་འོངས་པའི་སྔོན་དུས་ཀྱི་སྲིད་པ་དེ་དང་འཕེན་པར་བྱེད་པའི་ལས་གཅིག་གིས་འཕངས་པའི་གཟུགས་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྔོན་དུས་ཀྱི་སྲིད་པ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་དེའི་བྱད་གཟུགས་དང་ཤ་ཚུགས་ཅན་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་སྔོན་དུས་ཀྱི་ངོས་འཛིན་ནི། དེ་ནི་འཆི་བའི་སྔོན་རོལ་ཏེ། །སྐྱེ་བའི་སྐད་ཅིག་ཕན་ཆད་དོ། །ཞེས་པས་བསྟན། འོ་ན་སྔོན་དུས་ཀྱི་སྲིད་པ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། དེ་ནི་འཆི་བའི་སྲིད་པའི་སྔོན་རོལ་གྱི་སྲིད་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་བའི་སྲིད་པའི་སྐད་ཅིག་མ་ཕན་ཆད་ཀྱི་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ལྔའི་རྒྱུན་དེ་ཉིད་དོ། །དེས་ན་སྲིད་པ་བཞི་ལས་བར་སྲིད་དང་སྔོན་དུས་ཀྱི་སྲིད་པ་ནི་བཤད་ཟིན་ལ། སྐྱེ་སྲིད་ནི་འགྲོ་བ་རྣམས་སུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བའི་སྐད་ཅིག་མའོ། །འཆི་བའི་སྐད་ཅིག་ཐ་མ་ནི་འཆི་སྲིད་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་གཟུགས་ཅན་དག་གི་ནང་དུ་སྐྱེ་ན་གང་གི་འོག་ཏུ་བར་སྲིད་འབྱུང་བའོ། །དེས་ན་སྐྱེ་སྲིད་དང་འཆི་སྲིད་གཉིས་ནི་སྐད་ཅིག་མ་དང་། སྲིད་པ་གཞན་གཉིས་ནི་རྒྱུན་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་གང་གིས་མཐོང་བ་ནི། རིགས་མཐུན་ལྷ་མིག་དག་པས་མཐོང་། །ཞེས་པས་བསྟན། དམྱལ་བའི་བར་སྲིད་ནི་དམྱལ་བ་དང་། ལྷའི་བར་སྲིད་ལྷ་རིགས་མཐུན་གྱིས་མཐོང་ལ་

བསྙོམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ལྷ་མིག་སྐྱོན་བཅུ་གཅིག་གིས་དག་པ་མངོན་ཤེས་ལས་བྱུང་བས་མཐོང་ངོ་། །སྐྱེས་ཐོབ་ཀྱི་ལྷའི་མིག་ཤིན་ཏུ་དག་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །སྐྱོན་བཅུ་གཅིག་ནི། ཐེ་ཚོམ་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་དང་། །ལུས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་པ་དང་། །རྨུགས་དང་གཉིད་དང་རྟོད་པ་དང་། །བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་དྲགས་སེམས་ལ་ཡོ། །བག་ཚ་འདུ་ཤེས་སྣ་ཚོགས་དང་། །སྨྲ་མང་ད་ཅང་བསྙོམས་དྲགས་སོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །ཁ་ཅིག་གིས་ནི་ལྷའི་བར་སྲིད་ཀྱིས་འགྲོ་བ་ལྔ་པའི་བར་སྲིད་མཐོང་བ་དང་། མི་དང་ཡི་དྭགས་དུད་འགྲོ་དམྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་གོང་མ་རྣམས་མི་མཐོང་ངོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །གཉིས་པ་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ནི། ལས་ཀྱི་རྫུ་འཕྲུལ་ཤུགས་དང་ལྡན༔ ༡ཞེས་པས་བསྟན། དེ་ནི་ལས་ཀྱི་མཐུས་མཁའ་ལ་འགྲོ་བ་སོགས་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་ཤུགས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ལ། སྤྲུལ་པའི་རྫུ་འཕྲུལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །རྫུ་འཕྲུལ་འདི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་དགག་མི་ནུས་ཏེ། ལས་སྟོབས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་དབང་པོའི་ཁྱད་པར་ནི། །དབང་པོ་ཀུན་ཚང་། །ཞེས་པས་བསྟན། དེ་ལ་ནི་མིག་སོགས་དབང་པོ་ལྔ་ཀུན་ཚང་བའོ། །བཞི་པ་འགྲོ་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ནི། ཐོགས་མེད་ལྡན། །མི་ཟློག །ཅེས་པས་བསྟན། རྡོ་རྗེ་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་མི་ཟློག་སྟེ། ཐོགས་མེད་ལྡན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ལྕགས་ཀྱི་ཐོ་ལུམ་འབར་བ་བ་ག་ཤགས་ན་དེའི་ནང་ན་སྲིན་བུ་དམིགས་པ་བཞིན་ནོ། །མི་ལྟ་བུའི་བར་སྲིད་དུ་གྲུབ་ནས་ལྷ་ལྟ་བུའི་འགྲོ་བ་གཞན་དུ་མི་ཟློག་པར་ངེས་སོ། །མངོན་ལ་གོང་མར་ཟློག་པར་འདོད་པའང་ཡོད་དོ། །ལྔ་པ་ཟས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི། དེ་ནི་དྲི་ཟའོ། །ཞེས་པས་བསྟན། འདོད་པའི་བར་སྲིད་དེས་ནི་ཁམ་ཟས་ཀྱི་དྲི་ཕྲ་བ་ཟའི་རགས་པ་

༄༅། །ཚི་ཟ་བ་མ་ཡིན་པའོ། །དེའང་དབང་རྒྱ་ཆུང་བ་རིགས་དམན་པ་ནི་དྲི་མི་ཞིམ་པ་ཟའོ། །དབང་ཐང་ཆེ་བ་ནི་དྲི་ཞིམ་པ་ཟའོ། །བར་སྲིད་དུ་རྒྱུན་ཇི་ཙམ་གནས་ཤེ་ན། དེའི་འདོད་ཚུལ་ལ་མདོ་སྡེ་པའི་བཙུན་པ་ཆོས་སྐྱོབས་དང་རྟོན་པ་གཉིས་པ་དབྱིག་གཉེན་དང་བཙུན་པ་དབྱིག་བཤེས་དང་བྱེ་སྨྲ་དང་འདུས་བཟང་ལ་སོགས་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་དུ་མ་ཡོད་པའི་སྡོམས་ནི་རང་གི་ཊཱི་ཀར། མདོ་སྡེའི་གནས་བརྟན་བཙུན་པས་བར་དོའི་ཚེ།། ངེས་མེད་དེས་དྲངས་སྐྱེས་བུ་ལོ་བརྒྱ་པ། །འཚོ་བ་གང་དེ་དེ་ཡི་བར་སྲིད་ལ། །ལོ་གཅིག་འགོར་ན་དེ་ཡིས་ཟ་བའི་ཕྱིར། །རྫུན་དུས་སྲིད་ལ་གོ་དགུ་ལས་མི་འཚོ། །རིགས་པ་དེ་ཡིས་རིམ་བཞིན་ཤེས་པར་བྱ། །དབྱིག་བཤེས་རྐྱེན་རྙེད་ཞག་བདུན་གོང་དུའོ། །མ་རྙེད་ཞག་བདུན་གནས་ནས་འཕོ་བ་དང་། །དེ་ནས་མ་རྙེད་བདུན་ཕྲག་བདུན་སྡོད་ཟེར། །མདོ་སྡེ་པ་ཡི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་དང་། །གནས་བརྟན་ཐོགས་མེད་ལ་སོགས་ཁ་ཅིག་གིས།། བདུན་ཕྲག་བདུན་ལས་ངེས་པར་མི་སྡོད་ཟེར། །བྱེ་སྨྲས་སྨྲར་སྐྱེ་རྐྱེན་མ་ཚང་བ་ན། །རྟ་ལྟ་བུ་ནི་འཁྲིག་སྤྱོད་དུས་མིན་ཡང་། །ལས་ཀྱིས་སྐྱེ་བའི་རྐྱེན་གྱུར་འཁྲིག་དྲངས་ནས། །དེ་ལ་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་ཞེས་འདོགས་པར་སྣང་། །ཞེས་འགོད་པར་མཛད་པ་ལྟར་རོ། །གསུམ་པ་དེས་སྐྱེ་གནས་སུ་འགྲོ་བའི་ཚུལ་ལ་གསུམ། བསམ་པ་གང་གིས་འཇུག་པ། དབྱིབས་གང་གིས་འཇུག་པ། བསམ་པའི་ཁྱད་པར་གཞན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ༔ སྐྱེ་གནས་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་བསམ་པ། དྲོད་གཤེར་སྐྱེས་ཀྱི་བསམ་པ། རྫུས་སྐྱེས་ཀྱི་བསམ་པའོ། །དང་པོ་ནི། བློ་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གྱུར་པས། །ཆེ་དགུས་འགྲོ་བའི་ཡུལ་དུ་འགྲོ། །ཞེས་པས་བསྟན། བར་སྲིད་ནི་སྐབས་

འདིར་ལས་ཀྱི་མཐུ་ལས་བྱུང་བའི་མིག་གིས་རང་སྐྱེ་ཡུལ་ཐག་རིང་ན་འདུག་ཀྱང་མཐོང་སྟེ་མངལ་དང་སྒོང་ངའི་སྐྱེ་གནས་སུ་འཇུག་པ་དག་གིས་ཕོར་འགྱུར་བ་ནི་མ་ལ་ཆགས་ཤིང་ཕ་ལ་སྡང་བ་དང་། མོར་འགྱུར་བ་ནི་ཕ་ལ་ཆགས་ཤིང་མ་ལ་སྡང་བ་དང་། མ་ཉིང་དུ་འགྱུར་ན་ཕོ་མ་ཉིང་དང་མོ་མ་ཉིང་གི་འདོད་ཆགས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་སོ་སོར་ལྡན་པའི་ཕྱིར་བློ་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་པས་དབང་པོ་གཉིས་ཀྱི་བར་དེར་རྩེ་དགས་འཁྲིག་ཅིང་ཉལ་བར་མོས་པས་འགྲོ་བའི་ཡུལ་མངལ་དུ་ཁུ་ཁྲག་གི་ནང་དུ་འགྲོ་ཞིང་ཕོ་ལོང་གི་བར་གྱི་བུ་སྣོད་དུ་ཞུགས་པས་ཁུ་ཁྲག་ལ་བདག་གིར་དགའ་བ་སྐྱེས་ཏེ་གནས་སོ། །གཉིས་པ་དྲོད་གཤེར་སྐྱེས་ཀྱི་བསམ་པ་ནི། དྲི་དང་། །ཞེས་པས་བསྟན། སྔ་མ་བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་གཉིས་ལས་གཞན་དྲོད་གཤེར་སྐྱེས་ནི་ལས་དང་མཐུན་པའི་སྐྱེ་གནས་གཙང་བའམ་མི་གཙང་བར་དྲི་འདོད་པས་འགྲོ་བ་དང་། གསུམ་པ་རྫུས་སྐྱེས་ཀྱི་བསམ་པ་ནི། གནས་ལ་མངོན་འདོད་གཞན།། ཞེས་པས་བསྟན། རྫུས་སྐྱེས་ནི་གནས་ལ་མངོན་པར་འདོད་པས་འགྲོའོ། །འདིའང་མངལ་སྒོང་གཉིས་ལས་གཞན་པའི་སྐྱེ་གནས་སུ་འཇུག་ཚུལ་ཡིན་ནོ། །འོན་དམྱལ་བའི་གནས་དེ་ཇི་ལྟར་འདོད་ན། བློ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གིས་བདག་ཉིད་ཆར་རླུང་གྲང་མོས་ཉེན་པ་ན་དམྱལ་བ་ན་མེ་མཐོང་སྟེ་དྲོ་བར་འདོད་ནས་རྒྱུག་པ་དང་། ཡང་ཚ་བས་གདུངས་ཤིང་ཉེན་པས་དེར་བསིལ་བར་མཐོང་བས་རྒྱུག་ནས་མཚམས་སྦྱོར་རོ། །ལྷའི་བར་སྲིད་ནི་སྟན་ལས་ལྡང་བ་བཞིན་དུ་གྱེན་དུ་འགྲོའོ། །མི་དང་དུད་འགྲོ་ཡི་དྭགས་རྣམས་ནི་རང་རང་གི་སྐབས་བཞིན་འགྲོའོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་བས་གང་གིས་འཇུག་པ་ནི། །དམྱལ་བ་ཡི་ནི་སྤྱིའུ་ཚུགས་ཡིན། །ཞེས་པས་བསྟན། དམྱལ་བ་པ་ཡི་

༄༅། །བར་སྲིད་ཀྱི་ཤ་ཚུགས་ནི་མགོ་རྫིང་ལྡོག་ནས་སྤྱིའུ་ཚུགས་སུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། ཡང་དག་སྡོམ་དང་དཀའ་ཐུབ་ཅན། །ངན་སྤྱོད་རྣམས་ལ་སྐུར་འདེབས་པ། །དེ་དག་སྤྱིའུ་ཚུགས་དག་ཏུ་ནི། །དམྱལ་བ་ཁོ་ནར་ལྟུང་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དཀའ་ཐུབ་ནི་སྤྱི། ཡང་དག་སྡོམ་ནི་སྦྱངས་ཡོན་བཅུ་གཉིས་ལ་གནས་པ། ངན་སྤྱོད་ནི་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་སོ། །གསུམ་པ་བསམ་པའི་ཁྱད་པར་གཞན་བཤད་པ་ལ། འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བའི། རང་རྒྱལ་གྱི། བྱང་སེམས་ཀྱི། ཐ་མལ་པའི། སྟོང་སྐྱེས་ཀྱི་ཁྱད་པར། སྡེ་མ་གསུམ་གྱི་རྒྱུ་མཚན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཅིག་ནི་ཤེས་བཞིན་དུ་འཇུག་གོ། །ཞེས་པས་བསྟན། བར་སྲིད་མངལ་དུ་འཇུག་པ་ན་ངེས་པར་བློ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྩེ་དགའ་ཁོ་ནས་མིན་གྱི་མདོ་ལས་མངལ་འཇུག་པ་བཞི་གསུངས་པ་ལས་གཅིག་ནི་གནས་པ་དང་། འབྱུང་བ་མི་ཤེས་ཤིང་འཇུག་པ་ཤེས་བཞིན་དུ་འཇུག་གོ། །གཉིས་པ་རང་རྒྱལ་ནི། གཞན་ནི་གནས་པ་ཡང་། །ཞེས་པས་བསྟན། གཞན་ནི་འཇུག་པར་མ་ཟད་གནས་པ་ཡང་ཤེས་བཞིན་དུའོ། །གསུམ་པ་བྱང་སེམས་ནི། གཞན་ནི། །འབྱུང་བའང་། །ཞེས་པས་བསྟན། གཞན་ནི་འཇུག་གནས་གཉིས་སུ་མ་ཟད་འབྱུང་བའང་ཤེས་བཞིན་དུའོ། །བཞི་པ་ཐ་མལ་པ་ནི། གཞན་ནི་ཐམས་ཅད་རྨོངས། །ཞེས་པས་བསྟན། གཞན་ནི་འཇུག་གནས་འབྱུང་གསུམ་ཐམས་ཅད་མི་ཤེས་པར་རྨོངས་སོ། །ལྔ་པ་སྟོང་སྐྱེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི། སྟོང་ལས་སྐྱེས་རྟག་ཏུའོ། །ཞེས་པས་བསྟན། སྟོང་ལས་སྐྱེས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་རྟག་ཏུ་རྨོངས་པར་འགྱུར་བའོ། །དྲུག་པ་སྡེ་མ་གསུམ་གྱི་རྒྱུ་མཚན་བཤད་པ་ནི། མངལ་དུ་འཇུག་པ་གསུམ་དག་སྟེ། །

འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་དང་རང་བྱུང་གཉིས། །ལས་སམ་ཡེ་ཤེས་སམ་གཉིས་ཀ། །རྒྱུ་ཚེའི་ཕྱིར་ན་གོ་རིམ་བཞིན། །ཞེས་པས་བསྟན། ཡང་འཇུག་པ་ཤེས་ཕྱི་མ་གཉིས་མི་ཤེས་པ་དང་། དང་པོ་གཉིས་ཤེས་ཕྱི་མ་མི་ཤེས་པ་དང་། གསུམ་ག་ཤེས་པའི་མངལ་དུ་འཇུག་པ་ནི་གསུམ་དག་སྟེ། འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་དང་རང་བྱུང་རང་རྒྱལ་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་གཉིས་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུའོ། །དེའང་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བ་ནི་ལས་ཏེ་བསོད་ནམས་སམ། རང་རྒྱལ་ནི་བསྐལ་པ་བརྒྱར་བསྒོམས་པའི་ཡེ་ཤེས་སམ། སངས་རྒྱས་ནི་ཚོགས་གཉིས་ཀ་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་ན་གོ་རིམ་བཞིན་སྦྱར་རོ། །དེ་དག་འཇུག་པ་ན་སངས་རྒྱས་སོགས་མིན་ཀྱང་མ་འོངས་པའི་མིང་གིས་དེ་ལྟར་སྨྲས་སོ། །ཡང་རང་རྒྱལ་འཇུག་གནས་གཉིས་ཀ་ཤེས་པ་དང་སྔོན་ལས་སྐྱེས་པ་རྟག་ཏུ་རྨོངས་པ་འགལ་ཏེ། ཇ་ལན་གྱི་རྒྱལ་བུ་སྔོན་སྐྱེས་དེ་རང་རྒྱལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེའི་སྐྱོན་མེད་དེ། འཇུག་གནས་ཤེས་པ་བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། སྔོན་སྐྱེས་ནི་ཚོགས་ན་སྤྱོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གང་སྤྱིལ་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་འཇུག་གནས་ཤེས་པ་ནི་མངལ་སྐྱེས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །གཉིས་པ་སྐྱེ་ཚུལ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རང་བཞིན་ལ། ཕུང་པོ་ཉིད་མཚམས་སྦྱོར་ཚུལ། ཕུང་པོའི་རྒྱུན་ཐོག་མ་མེད་པ། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་དབབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། བདག་མེད་ཕུང་པོ་ཙམ་ཉིད་དོ། །ཉོན་མོངས་ལས་ཀྱིས་མངོན་འདུས་བྱས། །སྲིད་པ་བར་མའི་རྒྱུན་གྱིས་ན། །མར་མེ་བཞིན་དུ་མངལ་དུ་འགྲོ། །ཞེས་པས་བསྟན། ཕྱི་རོལ་པས། བདག་གྲུབ་པར་ཐལ། སེམས་ཅན་འཇིག་རྟེན་གཞན་དུ་འཕོ་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་ཁྱབ་སྟེ། ནང་གི་བྱེད་

༄༅། །པའི་སྐྱེས་བུར་གྱུར་པའི་ཕུང་པོ་འདོར་ལེན་བྱེད་པའི་བདག་ནི་མེད་དོ། །འོ་ན་འཆི་སྲིད་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བའི་རྒྱུན་དེ་གང་ཞེ་ན། ཕུང་པོའི་རྒྱུན་ཙམ་ཉིད་དོ། །དེ་ལ་བདག་ཅེས་འདོགས་ན་བཀག་པ་མེད་དེ། ཇི་ལྟར་བཏགས་ཀྱང་རུང་བའི་ཕྱིར། ཕུང་པོ་ཙམ་མ་འགག་པར་ཕུང་པོ་གཞན་དུ་འཕོ་བའི་མཐུ་མེད་དེ། ཉོན་མོངས་དང་ལས་ཀྱིས་མངོན་པར་འདུས་བྱས་པའི་རྣམ་སྨིན་དང་སྐྱེས་བུ་བྱེད་འབྲས་སུ་གྱུར་པའི་སྲིད་པ་བར་མའི་རྒྱུན་གྱིས་ན་མར་མེ་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་ཀྱང་རྒྱུན་གྱིས་འགྲོ་བས་འབར་བ་བཞིན་དུ་མངལ་དུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཕུང་པོའི་རྒྱུན་ཐོག་མ་མེད་པ་ནི། ཇི་ལྟར་འཕངས་བཞིན་རིམ་གྱིས་རྒྱུན། །སྐྱེས་ནས་ལས་དང་ཉོན་མོངས་ཀྱིས། །འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་དག་ཏུ་འགྲོ། །སྲིད་པའི་འཁོར་ལོ་ཐོག་མ་མེད། །ཅེས་པས་བསྟན། ཇི་ལྟར་མ་རིག་པ་དང་འདུ་བྱེད་ཀྱིས་འཕངས་པ་བཞིན་རྣམ་ཤེས་མིང་གཟུགས་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་རེག་ཚོར་རིམ་གྱིས་རྒྱུན་སྐྱེས་ནས་ཏེ་དེའང་མངལ་དུ་འཆི་བ་དང་བུ་ཆུང་ངུ་འཆི་བ་དང་དར་བབ་ཏུ་འཆི་བ་རྣམས་དེ་དག་གི་ལས་སོ་སོར་བསགས་པའི་འཕེན་པའོ། །རིམ་པ་ནི་གཙུག་ལག་ལས། དང་པོར་ནུར་ནུར་པོ་ཡིན་ན། །ནུར་ནུར་པོ་ལས་མེར་མེར་སྐྱེ། །མེར་མེར་པོ་ལས་ནར་ནར་སྐྱེ། །ནར་ནར་པོ་ལས་མཁྲང་འགྱུར་སྐྱེ། །མཁྲང་ལས་རྐང་ལག་འགྱུས་པ་དང་། །སྐྲ་སྤུ་སེན་མོ་ལ་སོགས་པ། །དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་རྣམས་དང་ནི། །མཚན་རྣམས་རིམ་གྱིས་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །བཟའ་བ་སོགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་དབང་པོ་རྣམས་སྨིན་ཏེ་ལས་བསགས་པ་དང་ཉོན་མོངས་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ལུས་ཞིག་ནས་སྔར་བཞིན་དུ་བར་སྲིད་ཀྱི་རྒྱུན་གྱིས་ཀ་ཤི་དང་སྐྱེ་བས་

འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་དག་ཏུ་འགྲོ་སྟེ། ལས་ཉོན་ལས་སྐྱེ་བ་དང་དེ་ལས་ཀྱང་ལས་ཉོན་གསོག་པས་སྲིད་པའི་འཁོར་ལོ་ཐོག་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ། གནས་སྐབས་པའི་རྟེན་འབྲེལ། ཡན་ལག་སོ་སོའི་ངོ་བོ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་གསུམ་དཔེས་བསྟན་པ། དེ་རྣམས་སྲིད་པ་བཞིར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ། དབྱེ་བ་མདོར་བསྟན། ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བཅུ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ། གསུམ་དུ་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་བའི། །ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས། །ཞེས་པས་བསྟན། ཕུང་རྒྱུན་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་ནས་འདི་དང་འདི་ནས་ཕ་རོལ་ཏུ་སྐྱེ་བའི་གནས་སྐབས་གསུམ་པོ་དེ་ནི་འཁོར་བར་འཇུག་པ་རྒྱུ་མེད་དང་རྒྱུ་མི་མཐུན་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཏེ། མ་རིག་པ། འདུ་བྱེད། རྣམ་ཤེས། མིང་གཟུགས། སྐྱེ་མཆེད་དྲུག རེག་པ། ཚོར་བ། སྲེད་པ། ལེན་པ། སྲིད་པ། སྐྱེ་བ། ཀ་ཤིའོ། །གཉིས་པ་གསུམ་དུ་བསྡུ་བ་ནི། ཆ་གསུམ་མོ། །ཞེས་པས་བསྟན། དེ་དག་སྔ་ཕྱི་བར་གསུམ་མམ་དུས་གསུམ་གྱི་ཆ་གསུམ་མོ། །གཉིས་པ་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། ཚེ་གསུམ་ལ་རྫོགས་པའི་ཚུལ། ཉོན་མོངས་གསུམ་དུ་བསྡུ་བ། གཞན་གྱི་དོགས་པ་བསལ་བའོ། །དང་པོ་ལ། སོ་སོའི་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད། འབྱུང་བ་གསུམ་བཤད། དེ་རྣམས་གནས་སྐབས་པར་བསྟན། མདོ་དང་འགལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྔོན་དང་ཕྱི་མཐར་གཉིས་གཉིས་དང་། །བར་དུ་བརྒྱད་ཡོངས་རྫོགས་ལྡན་ལ། །ཞེས་པས་བསྟན། གསུམ་པོ་འདི་སྔོན་གྱི་མཐའ་དང་ཕྱི་མའི་མཐར་རིམ་པ་བཞིན་

༄༅། །མ་རིག་པ་དང་འདུ་བྱེད། སྐྱེ་བ་དང་རྒ་ཤི་སྟེ་གཉིས་གཉིས་དང་། བར་དུ་ལྷག་མ་རྣམ་ཤེས་ནས་སྲིད་པའི་བར་བརྒྱད་བཞག་གོ། །དེའང་འདོད་པའི་སྐྱེ་གནས་དང་པོ་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་པའི་ཚེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་ལྡན་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་གྱི། རྫུས་སྐྱེས་དང་བར་དོར་འཆི་བ་དང་ཁམས་གོང་མ་བ་གཉིས་ལ་ནི་དེ་ལྟར་མ་ངེས་སོ། །གཉིས་པ་འབྱུང་བ་གསུམ་བཤད་པ་ལ། སྔོན་མཐར་འབྱུང་བ་བཤད། བར་དུ་འབྱུང་བ་བཤད༔ ཕྱི་མཐར་འབྱུང་བ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། མ་རིག་ཉོན་མོངས་སྔོན་གནས་སྐབས། །འདུ་བྱེད་དག་ནི་སྔོན་ལས་ཀྱི། །ཞེས་པས་བསྟན། མ་རིག་པའི་ཡན་ལག་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ལ་སྤྱོད་པའི་ཚེ་སྔོན་མའི་གནས་སྐབས་གང་ཡིན་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་དེ་ནི་ཚེ་འདི་ལ་བལྟོས་ནས་མ་རིག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཉོན་མོངས་རྣམས་ནི་མ་རིག་པ་དང་ལྷན་ཅིག་སྤྱོད་ཅིང་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་ཉོན་མོངས་དེ་དག་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། རྒྱལ་པོ་གཤེགས་ན་ཞབས་འབྲིང་བ་ཡོང་བ་བཞིན་ནོ། །འདུ་བྱེད་དག་ནི་ཚེ་སྔོན་མ་ལ་བསོད་ནམས་ལ་སོགས་པའི་ལས་གསོག་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྔའོ། །གཉིས་པ་བར་དུ་འབྱུང་བ་བཤད་པ་ནི། རྣམ་ཤེས་མཚམས་སྦྱོར་ཕུང་པོ་ཡིན། །མིང་དང་གཟུགས་ནི་དེ་ཕན་ཆད། །སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་དོད་ཚུན་ཆད་དོ། །དེ་ནི་གསུམ་འདུས་ཚུན་ཆད་དོ། །རིག་པ་བདེ་སྡུག་ལ་སོགས་ཀྱི། །རྒྱུ་ཤེས་ནུས་པ་ཚུན་ཆད་དོ། །ཚོར་འཁྲིག་ཚུན་ཆད་སྲིད་པ་ནི། །ལོངས་སྤྱོད་འཁྲིག་པ་ཆགས་ཅན་གྱི། །ཉེ་བར་ལེན་པ་ལོངས་སྤྱོད་རྣམས། །ཐོབ་པར་བྱ་ཕྱིར་ཡོངས་རྒྱུག་པའི། །དེ་སྲིད་འབྲས་བུ་འབྱུང་འགྱུར་བའི། །ལས་བྱེད་དེ་ནི་སྲིད་པ་ཡིན། །ཞེས་པས་བསྟན། རྣམ་ཤེས་

ཀྱི་ཡན་ལག་ནི་ཚེ་འདིར་མའི་མངལ་དུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གཅིག་གི་ཕུང་པོ་ལྔ་ཡིན་ནོ། །མིང་དང་གཟུགས་ཀྱི་ཡན་ལག་ནི་མཚམས་སྦྱོར་བ་དེ་ཕན་ཆད་ནས་མིག་སོགས་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་དོད་ཚུན་ཆད་དོ་སྙམ་དོད་པའི་བར་གྱི་ཕུང་པོ་ལྔའོ། །མིང་ནི་ཕུང་པོ་བཞི་སྟེ་མིང་ལྟར་ཐོགས་པ་མེད་པའོ། །གཟུགས་ནི་ནུར་ནུར་པོ་ལ་སོགས་པའོ། །སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་གི་ཡན་ལག་དེ་ནི་དེ་ནས་ཚང་བར་དོད་ནས་ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་འདུས་པར་མ་གྱུར་པའི་ཚུན་ཆད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་ཉིད་དོ། །རེག་པའི་ཡན་ལག་ནི་ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་འདུས་ཏེ་བདེ་སྡུག་དང་ལ་སོགས་པས་བཏང་སྙོམས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་བར་མ་སོགས་ཤེས་པར་མི་ནུས་པ་ཚུན་ཆད་ཀྱི་བར་གྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་པ་ཉིད་དོ། །ཚོར་བའི་ཡན་ལག་ནི་ཚོར་བ་གསུམ་གྱི་རྒྱུ་གཅོད་ནུས་པ་ནས་འཁྲིག་པའི་འདོད་ཆགས་མི་འབྱུང་བའི་བར་ཚུན་ཆད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྔའོ། །སྲེད་པའི་ཡན་ལག་ནི་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་དང་འཁྲིག་པ་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་པ་ཅན་གྱི་ཡུལ་ཚོལ་བ་ལ་མ་ཞུགས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྔའོ། །ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཡན་ལག་ནི་སྐབས་གང་དུ་རྟ་གླང་འབྲུ་བང་མཛོད་སོགས་འདོད་ཡོན་དང་འཁྲིག་པའི་ལོངས་སྤྱོད་རྣམས་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡོངས་སུ་འཚོལ་བ་ལ་ཞུགས་ནས་ཐམས་ཅད་དུ་རྒྱུག་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྔའོ། །ཡོངས་སུ་རྒྱུག་པ་དེ་ཡང་ཕྱི་མའི་འབྲས་བུ་བདེ་སྡུག་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་ལས་དགེ་མི་དགེ་གསོག་པར་བྱེད་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་དེ་ནི་དེའི་སྲིད་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་ཏེ། འབྱུང་བར་འགྱུར་བས་ན་སྲིད་པ་ནི་ལས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞིབ་པར་དཔྱད་ན་འདི་ནི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྟེན་

༄༅། །འབྲེལ་གྱི་ཡན་ལག་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ཕྱི་མཐར་འབྱུང་བ་བཤད་པ་ནི། ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བ་སྐྱེ་བ་ཡིན། །ཚོར་བའི་བར་ནི་ཀ་ཤི་ཡིན། །ཞེས་པས་བསྟན། དེས་ཀྱང་འདི་ནས་ཤི་འཕོས་ནས་ཕྱི་མར་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་དེ་ནི་སྐྱེ་བའི་ཡན་ལག་ཡིན་ཏེ། འདི་ལ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་བཞག་པ་དེ་ཕྱི་མ་ལ་སྐྱེ་བའི་ཡན་ལག་ཏུ་བཞག་པའི་ཕྱིར། སྐྱེ་བ་ཕན་ཆད་ཚོར་བའི་བར་གྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་ནི་གདུལ་བྱ་སྐྱོ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཀ་ཤིའི་ཡན་ལག་ཡིན་པར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་དེ་གནས་སྐབས་པར་བསྟན་པ་ལ། དངོས་དང་། རྟོགས་སྤྱོང་ངོ་། །དང་པོ་ནི། འདི་ནི་གནས་སྐབས་པར་འདོད་དོ། །ཞེས་པས་བསྟན། རྟེན་འབྲེལ་དེ་ལ་དབྱེ་ན། སྐད་ཅིག་མ་དང་། རྒྱུན་ཆགས་པ་དང་། འབྲེལ་བ་ཅན་དང་། གནས་སྐབས་པ་དང་བཞིའོ། །སྐད་ཅིག་ལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་སུ་འཇོག་པའི་ཚུལ་ནི་རང་འགྲེལ་ལས། སྐད་ཅིག་མ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་སུ་ཡོད་པ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། ཆགས་པའི་དབང་གིས་སྲོག་གཅོད་པའི་སྨོངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མ་རིག་པའོ། །སེམས་པ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་འདུ་བྱེད་རྣམས་སོ། །དངོས་པོ་སོ་སོར་རྣམ་པར་རིག་པ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་ཕུང་པོ་བཞི་ནི་མིང་དང་གཟུགས་སོ། །མིང་དང་གཟུགས་ལ་རྣམ་པར་གནས་པའི་དབང་པོ་རྣམས་ནི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་གོ། །སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་འདུས་པ་ནི་རེག་པའོ། །རེག་པ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ནི་ཚོར་བའོ། །ཆགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྲེད་པའོ། །དེ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཀུན་ནས་དཀྲིས་པ་

རྣམས་ནི་ལེན་པའོ། །དེས་ཀུན་ནས་བསླངས་པའི་ལུས་དང་ངག་གི་ལས་ནི་སྲིད་པའོ། །ལས་དེ་རྣམས་སྐྱེ་བ་ནི་སྐྱེ་བའོ། །ཡོངས་སུ་སྨིན་པ་ནི་རྒ་བའོ། །ཞིག་པ་ནི་ཤི་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་རྟེན་འབྲེལ་བཞི་ལས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཚེ་གསུམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཕུང་པོའི་རྒྱུན་ལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་སུ་རྣམ་པར་བཞག་པ་འདི་ནི་གནས་སྐབས་པར་གྱུར་པ་སྟེ་དེ་སྐབས་སུ་བབ་པར་དགོངས་ནས་འདིར་བསྟན་པར་བྱེ་སྨྲ་འདོད་དོ། །འོ་ནི་བྱེ་སྨྲའི་འདོད་པ་རྟོན་པ་སྟེ་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་དང་མིང་གཟུགས་ལ་ཕུང་ལྔའི་གནས་སྐབས་ཡོད་དུ་ཆུག་ཀྱང་མ་རིག་པ་དང་འདུ་བྱེད་ལ་ཕུང་ལྔའི་གནས་སྐབས་ཇི་ལྟར་ཡོད་ཅེས་མདོ་སྡེ་པ་མ་རངས་པའི་ཚིག་གོ།། གཉིས་པ་དོགས་སྤོང་ནི། གཙོ་བོའི་ཕྱིར་ན་ཡན་ལག་བསྒྲགས། །ཞེས་པས་བསྟན། ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕུང་པོ་ལྔ་ཆར་ཡོད་ན་མ་རིག་པ་ཁོ་ན་ལ་ཅིས་སྒྲགས་སྙམ་ན། གནས་སྐབས་དེར་མ་རིག་པ་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་གཙོ་བོའི་མིང་གིས་ཡན་ལག་ཏུ་བསྒྲགས་པ་ཡིན་ཏེ་དཔུང་གི་ཚོགས་ཡན་ལག་བཞི་དང་ལྡན་པ་ལའང་རྒྱལ་པོ་བྱུང་ཞེས་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་འདུ་བྱེད་ནས་རྒ་ཤིའི་བར་གང་གཙོའི་སྐབས་དེར་སྔར་བཞིན་སྦྱར་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། །བཞི་པ་མདོ་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་ནི། སྔོན་དང་ཕྱི་མཐའ་བར་དག་ལ། །རྨོངས་པ་རྣམ་པར་བཟློག་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པས་བསྟན། མདོ་ལས་སེམས་ཅན་དུ་རྟོན་པ་ཁོ་ན་གསུངས་པ་ནི་སྔོན་དང་ཕྱི་མཐའ་བར་དག་ལ་བདག་དུས་གསུམ་དུ་རིམ་པ་བཞིན་བྱུང་ངམ་མ་བྱུང་། འབྱུང་བར་འགྱུར་རམ་མི་འགྱུར། བར་འདིར་ཅི་ལྟ་བུ་ཞིག་གོ་སྙམ་པ་སོགས་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེ་བས་དེ་ལྟ་བུའི་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེ་བས་དེ་ལྟ་བུའི་

༄༅། །ཐེ་ཚོམ་དང་ཉོན་མོངས་པ་རྣམ་པར་བཟློག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཉོན་མོངས་གསུམ་དུ་བསྡུ་བ་ལ། དངོས་དང་། བདུན་པོ་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་བསྟན་པ། ཐོག་མཐའ་གཉིས་ལ་རྒྱས་བཤད་མ་མཛད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཉོན་མོངས་གསུམ་མོ་ལས་གཉིས་སོ། །བཞི་བདུན། ཞེས་པས་བསྟན། ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ལས་མ་རིག་པ་དང་སྲེད་པ་དང་ལེན་པ་ནི་ཉོན་མོངས་གསུམ་མོ། །དེ་ལ་མ་རིག་པ་དུས་སྔར་གྱི་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་དང་སྲེད་ལེན་མ་འོངས་པའི་སྐྱེ་བའི་རྒྱུའོ། །ལས་ནི་འདུ་བྱེད་དང་སྲིད་པ་གཉིས་སོ། །དེ་དག་དུས་སྔར་གྱི་དང་མ་འོངས་པའི་སྐྱེ་བའི་རྒྱུའོ། །ལས་ཉོན་གྱི་རྟེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཞིའི་ཡན་ལག་ནི་བདུན་ཏེ། རྣམ་ཤེས་ནས་ཚོར་བའི་བར་ལྔ། སྐྱེ་བ་དང་ཀ་ཤིའོ། །གཉིས་པ་བདུན་པོ་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་ནི། དེ་བཞིན་འབྲས་བུ་ཡིན། །ཞེས་པས་བསྟན། ཡན་ལག་བདུན་ལས་ཉོན་གྱི་གཞི་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་འབྲས་བུའང་ཡིན་ཏེ། མ་རིག་པ་དང་འདུ་བྱེད་ཀྱི་འབྲས་བུ་ནི་རྣམ་ཤེས་ནས་ཚོར་བའི་བར་ལྔ་ཡིན་ལ། སྲེད་ལེན་སྲིད་པ་གསུམ་གྱི་འབྲས་བུ་ནི་སྐྱེ་བ་དང་ཀ་ཤི་གཉིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ཐོག་མཐའ་གཉིས་ལ་རྒྱས་བཤད་མ་མཛད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། གཉིས་ཀྱི་རྒྱུ་འབྲས་མདོར་བསྡུས་པ། །བར་མའི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལས། །ཞེས་པས་བསྟན། ཡང་ཚེ་འདི་ལ་ནི་རྣམ་ཤེས་ནས་ཚོར་བའི་བར་འབྲས་བུ་ལྔ་དང་ཉོན་མོངས་པ་དང་ལས་གཉིས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་བཤད་ན། མ་འོངས་པའི་དུས་སུ་སྐྱེ་བ་དང་ཀ་ཤི་གཉིས་སུ་བསྡུས་ཏེ་འབྲས་བུ་བསྟན་པ་དང་། འདས་པའི་དུས་སུ་མ་རིག་པ་གཅིག་པུར་བསྡུས་ཏེ་རྒྱུ་རྟོན་པ་ཅི་ཞེ་ན། འདས་མ་འོངས་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཆོས་

ཅན༔ མདོར་བསྡུས་པ་ཙམ་ལས་འདས་དུས་སུ་རྒྱུ་གཉིས་དང་ཕྱི་དུས་སུ་འབྲས་བུ་ལྡར་ཕྱི་ནས་མ་བཤད་དེ། བར་མའི་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་དབྱེ་བ་རྒྱས་བཤད་ཁོ་ནས་སྔ་ཕྱིའི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལས་ཤེས་ནུས་པའི་ཕྱིར། དོན་མེད་པས་མི་ངལ་ལོ། །གསུམ་པ་གཞན་གྱི་དོགས་པ་བསལ་བ་ལ། གྲངས་ངེས་ལ་དོགས་པ་བསལ་བ་དང་། འབྱུང་བ་དང་བྱུང་བའི་ཁྱད་པར་རོ། །དང་པོ་((འདིར་མ་དཔེའི་ལྡེབ་༤༧རྒྱབ་ཤོག་མ་ཚང་།))རབ་ངན་པ་ལ་དེར་བརྗོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཀུན་སྦྱོར་སོགས་ཚིག་ཕྱིར། །ཞེས་པས་བསྟན། མ་རིག་པ་ནི་རིག་པ་མེད་ཙམ་དང་རིག་པ་མ་ཡིན་ཙམ་ལ་མི་འཇོག་སྟེ། ཀུན་སྦྱོར་དང་སོགས་པས་འཆིང་བ་གསུམ་རྒྱུ་བོ་བཞི་སྦྱོར་བ་བཞིའི་ཚིག་ཏུ་མ་རིག་པ་ཞེས་སེམས་བྱུང་ཐ་དད་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཤེས་རབ་ངན་པ་ལ་དེར་བརྗོད་པ་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ། །ཤེས་རབ་ངན་པའོ་མིན་ལྟ་ཕྱིར། །ལྟ་བ་དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་ཕྱིར། །ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་བསྟན་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པས་བསྟན། གལ་ཏེ་བུ་ངན་པ་ལ་བུ་མ་ཡིན་ཟེར་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་རབ་ངན་པ་ནི་མ་རིག་པའོ་ཞེ་ན། ཤེས་རབ་ངན་པ་ནི་མ་རིག་པ་མིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་ལྟ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ལྟ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཤེས་རབ་ངན་པ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་རྣམས་མ་རིག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེའང་མ་ཡིན་ཏེ། མ་རིག་པ་ལྟ་བ་དེ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྟ་བའང་ཤེས་རབ་ཡིན་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྫས་གཉིས་ནམ་དུའང་མཚུངས་པར་ལྡན་པར་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཤེས་རབ་ངན་པ་དེ་མ་རིག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མ་རིག་པ་དེ་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་

༄༅། །མིང་བཤད་པ་ནི། མིང་ནི་གཟུགས་ཅན་མིན་ཕུང་པོ། །ཞེས་པས་བསྟན། མིང་ནི་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་ཅན་མིན་པའི་ཕུང་པོ་བཞི་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ནི་མིང་གི་དབང་གིས་དོན་ལ་འཇུག་པ་དང་མིང་ལྟར་
ཐོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་རེག་པ་བཤད་པ་ནི། རེག་དྲུག་འདུས་ཏེ་བྱུང་བ་ཡིན། །ལྔ་ནི་ཐོགས་པའི་རེག་པ་ཡིན། །དྲུག་པ་བླ་དྭགས་ཚིག་ཅེས་བྱ། །རིག་དང་མ་རིག་དང་གཞན་རེག །དྲི་མེད་ཉོན་མོངས་ཅན་
ལྷག་མ། །གནོད་སེམས་རྗེས་སུ་ཆགས་པའི་རེག །བདེ་བ་མྱོང་འགྱུར་ལ་སོགས་གསུམ། །ཞེས་པས་བསྟན། མིག་ནས་ཡིད་ཀྱི་བར་རེག་པ་དྲུག་ཆོས་ཅན། འདུས་ཏེ་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་འདུས་པ་ལས་
སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། དེའང་ལྷན་ཅིག་སྐྱེ་བའི་དབང་པོ་དང་པོ་ལྔ་དང་རྣམ་ཤེས་འདུ་བ་འཕྲད་ཀྱང་ཡིད་ཀྱི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་ལ་དེ་གསུམ་འདུས་པའི་ངེས་པ་མེད་དེ། ཡིད་དབང་འགགས་པ་དང་ཆོས་མ་འོངས་པ་འབྱུང་འགྱུར་དང་
ཡིད་ཤེས་ད་ལྟ་བ་རྣམས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འདུས་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་ཁྱབ་སྟེ། རྒྱུ་འབྲས་སུ་འདུ་བ་ཉིད་ལ་འདུ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཡང་ན་འབྲས་བུ་གཅིག་པ་ཉིད་འདུ་བའི་དོན་ཡིན་ཏེ། འབྲས་བུ་རེག་པ་གཅིག་
སྐྱེད་པར་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཕྱིར། རེག་པ་འདི་ལ་སྔོན་གྱི་སློབ་དཔོན་རྣམས་དགོངས་པ་ཐ་དད་པ་དུ་མ་ཡོད་པ་ནི་ཊཱི་ཀ་ཆེན་ལས་འབྱུང་བས་དེར་ལྟ་བར་བྱའོ། །རེག་པ་དེ་དག་ལས་དང་པོ་ལྔ་ནི་ཐོགས་པའི་རེག་པ་ཡིན་ཏེ།
ཐོགས་བཅས་ཀྱི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་རེག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དྲུག་པ་ལ་བླ་དྭགས་ཚིག་གི་རེག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དོན་གཅིག་མིང་དུ་མ་གདགས་སུ་རུང་བས་མིང་ནི་ཚིག་བླ་དྭགས་ཡིན་ལ། དེ་ལ་

དམིགས་པའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའང་མིག་ཤེས་ཀྱིས་ནི་སྔོན་པོ་ཤེས་ཀྱིས་སྔོན་པོའི་རྣམ་དུ་མི་ཤེས་ལ་ཡིད་ཤེས་ཀྱིས་ནི་སྔོན་པོའི་རྣམ་དུ་ཤེས་ཏེ་དོན་འདིའི་མིང་འདི་ཡིན་ཞེས་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་དྲུག་པོ་དེ་ཉིད་གསུམ་དུ་འགྱུར་ཏེ། རིག་པའི་རིག་པ་དང་། མ་རིག་པའི་རིག་པ་དང་། དེ་གཉིས་ལས་གཞན་པའི་རིག་པའོ། །དང་པོ་གཉིས་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དྲི་མེད་དེ་ཟག་མེད་ཀྱི་རིག་པ་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་རིག་པ་ཡིན་ཏེ། སྐབས་འདིར་སྨོས་པའི་རིག་པ་ནི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་དང་མ་རིག་པ་ནི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཤེས་རབ་ཡིན་པས་དེ་དང་དེ་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི་དེ་གཉིས་ཀྱི་ལྷག་མ་ཤེས་རབ་དགེ་བ་ཟག་བཅས་དང་མ་བསྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་རིག་པ་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། གོང་གི་ཤེས་རབ་གཉིས་གང་རུང་དང་མཚུངས་པར་མི་ལྡན་པའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་རིག་པའི་རིག་པའི་ནང་ནས་གནོད་སེམས་དང་རྗེས་སུ་ཆགས་པའི་རིག་པ་ཞེས་གྲགས་ཀྱི་མིང་གིས་བཏགས་པ་གཉིས་ནི་ཉེས་པ་ཆེ་བས་ལོགས་ཤིག་ཏུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་རིག་པ་ཐམས་ཅད་བསྡུ་ན་བདེ་བ་མྱོང་བར་འགྱུར་བའི་རིག་པ་དང་ལ་སོགས་པས་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་བར་འགྱུར་བ་དང་བཏང་སྙོམས་མྱོང་བར་འགྱུར་བའི་རིག་པ་དང་གསུམ་སྟེ་བདེ་བ་མྱོང་བར་འགྱུར་བ་ལ་སོགས་པ་དང་རྒྱུ་མཐུན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་རིག་པ་བཅུ་དྲུག་གོ། །བཞི་པ་ཚོར་བ་བཤད་པ་ལ། སྤྱིར་དབྱེ་བ་དང་། སེམས་ཚོར་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཚོར་བ་དྲུག །ལྔ་ནི་ལུས་ཀྱིའོ་སེམས་ཀྱི་གཞན། །ཞེས་པས་བསྟན། རིག་པ་དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཚོར་བ་ནི་དྲུག་སྟེ། མིག་གི་འདུས་ཏེ་རིག་པ་ལས་

༄༅། །བྱུང་བའི་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་དག་ལས་དང་པོ་ལྔ་ནི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་ལུས་ཀྱི་ཚོར་བ་ཞེས་བྱའོ། །སེམས་ཀྱི་ཚོར་བ་ནི་དེ་ལྔ་ལས་གཞན་ཡིད་ཀྱི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཚོར་བའོ། །ཅི་ཚོར་བ་རེག་པའི་འོག་ཏུ་འམ་དུས་མཉམ་དུ་འབྱུང་ཞེ་ན། བྱེ་སྨྲ་ན་རེ། དུས་མཉམ་སྟེ། ཕན་ཚུན་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། མདོ་སྡེ་པས། ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བས་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱིས་བསྐྱེད་བྱའི་དངོས་པོ་ཅིས་གྲུབ་ཅེས་དྲིས་པ་ལ། བྱེ་སྨྲས། དེ་དེས་ཅིས་མི་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་དྲིས་པ་ལས། མདོ་སྡེ་པས། ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་གཉིས་ཆོས་ཅན། བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་དུ་མི་འགྲུབ་སྟེ། ཆོས་སྐྱེས་ཟིན་པ་ལ་ནི་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ནུས་མཐུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་བྱེ་མདོ་གཉིས་ཀྱི་ཀལ་ལན་དུ་མ་ཡོད་པ་ནི་ཊཱི་ཀ་ཆེན་ཉིད་ལས་འབྱུང་ངོ་། །གཉིས་པ་སེམས་ཚོར་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ། བསྟན། བཤད། བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ཡིད་ཉེ་བར་རྒྱུ་བ་ལས། །རྣམ་པ་དག་ནི་ཡང་བཅོ་བརྒྱད། །ཅེས་པས་བསྟན། སེམས་བྱུང་ཚོར་བ་དེ་ཉིད་གཟུགས་སོགས་དྲུག་ལ་ཡིད་བདེ་བ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་བཏང་སྙོམས་ཉེ་བར་རྒྱུ་བ་དྲུག་ཚན་གསུམ་ལས་རྣམ་པ་དག་ནི་ཡང་བཅོ་བརྒྱད་དུ་རྣམ་པར་བཞག་གོ། །མཆིམས་ཆེན་པོའི་ཊཱི་ཀར། བྱེ་སྨྲས། བཞོན་པ་ལྟ་བུའི་ཡིད་ལ་བརྟེན་ནས་ཚོར་བ་ཡུལ་ལ་རྒྱུ་བར་འདོད་ལ། མདོ་སྡེ་པས། ཚོར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིད་ཡུལ་ལ་རྒྱུ་བའི་ཞེས་བྲིས་སྣང་ངོ་། །གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་པ་ལ། འདོད་པའི། གཟུགས་ཀྱི། གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཚོར་བ་རྒྱས་བཤད་དོ། །དང་པོ་ལ། རང་ས་ལ་དམིགས་པ། གཟུགས་ལ་དམིགས་པ། གཟུགས་མེད་ལ་དམིགས་པའོ།།

དང་པོ་ནི། འདོད་ན་ཐམས་ཅད་རང་དམིགས་ཅན། །ཞེས་པས་བསྟན། ཡོད་ཉེ་རྒྱུ་འདི་དག་འདོད་ཁམས་ན་བཅོ་བརྒྱད་པོ་ཐམས་ཅད་ཡོད་ལ། དེ་རྣམས་རང་ས་ལ་དམིགས་པ་ཅན་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་གཟུགས་ལ་དམིགས་པ་ནི། སྤྱོད་ཡུལ་གཟུགས་ཅན་བཅུ་གཉིས་སོ། །ཞེས་པས་བསྟན། འདོད་པའི་ཡོད་ཉེ་རྒྱུའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཏེ། དམིགས་པ་གཟུགས་ཅན་གྱི་ཁམས་པ་ཡིན་ན་ནི་དེ་ན་དྲི་རོ་མེད་པས་དེ་གཉིས་ལ་དམིགས་པ་དྲུག་མ་གཏོགས་པ་བཅུ་གཉིས་སོ། །གསུམ་པ་གཟུགས་མེད་ལ་དམིགས་པ་ནི། གོང་མ་གསུམ་གྱི་ཞེས་པས་བསྟན། གོང་མ་གཟུགས་མེད་ལ་དམིགས་ན་ཆོས་གཅིག་པུ་ལ་འདོད་སྤྱོད་ཀྱི་དེ་གསུམ་གྱིས་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེར་གཟུགས་སོགས་ལྔ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གཟུགས་ཀྱི་ཚོར་བ་རྒྱས་བཤད་ལ། བསམ་གཏན་དང་པོ་གཉིས་དང་། བསམ་གཏན་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་ཚོར་བ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། འདོད་པའི་ཡུལ་ལ། གཟུགས་ལ། གཟུགས་མེད་ལ་དམིགས་པའོ། །དང་པོ་ནི། བསམ་གཏན་ནི། །གཉིས་ནི་བཅུ་གཉིས་འདོད་འགྲོ་རྣམས། །ཞེས་པས་བསྟན། བསམ་གཏན་ནི་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་གཉིས་ན་ཡོད་མི་བདེའི་ཉེ་རྒྱུ་དྲུག་མེད་པས་ལྷག་བཅུ་གཉིས་ཏེ། དེའང་འདོད་པར་འགྲོ་བ་སྟེ་དེའི་ཡུལ་དྲུག་པོ་རྣམས་དམིགས་པའམ་འཛིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གཟུགས་ལ་དམིགས་པ་ནི། རང་ལ་དམིགས་བརྒྱད། །ཅེས་པས་བསྟན། གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་རང་ལ་དམིགས་པ་ན་དྲི་རོ་ལ་ཉེ་རྒྱུ་བཞི་མ་གཏོགས་པ་ཡུལ་བཞི་ལ་ཉེ་རྒྱུ་བརྒྱད་དོ། །གསུམ་པ་གཟུགས་མེད་ལ་དམིགས་པ་ནི། གཟུགས་མེད་པ། གཉིས་ཀྱིའོ། །ཞེས་པས་བསྟན། གཟུགས་མེད་པ་ལ་དམིགས་ན་ཡུལ་ཆོས་ཁོ་ན་ཡོད་པ་བདེ་བཏང་

༄༅། །སྙོམས་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའོ། །གཉིས་པ་བསམ་གཏན་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་ཚོར་བ་བཤད་པ་ལ། འདོད་པ་ལ། གཟུགས་ལ། གཟུགས་མེད་ལ་དམིགས་པའོ། །དང་པོ་ནི། བསམ་གཏན་གཉིས་ན་དྲུག །དྲུག་གི་འདོད་པའོ། །ཞེས་པས་བསྟན། བསམ་གཏན་གོང་མ་གཉིས་ན་བཏང་སྙོམས་ཀྱི་ཉེ་རྒྱུ་དྲུག་ཁོ་ན་ཡོད་ཅིང་གཞན་ཡིད་བདེ་ནི་མེད་དེ། དེ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། དྲུག་པོ་དེ་དག་གིས་ནི་འདོད་པའི་ཡུལ་དྲུག་ཅར་ལ་དམིགས་པའོ། །གཉིས་པ་གཟུགས་ལ་དམིགས་པ་ནི། རང་ནི་བཞིའི། །ཞེས་པས་བསྟན། གཟུགས་ཁམས་རང་གི་ཡུལ་ནི་བཞིའི་ཡིན་ཏེ། དྲི་རོ་མེད་པས་སོ། །གསུམ་པ་གཟུགས་མེད་ལ་དམིགས་པ་ནི། གོང་མ་གཅིག་གི་དམིགས་པ་ཡིན། །ཞེས་པས་བསྟན། གོང་མ་གཟུགས་མེད་ན་བཏང་སྙོམས་ཉེ་རྒྱུ་གཅིག་གི་དམིགས་པ་ཆོས་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཚོར་བ་རྒྱས་བཤད་ལ། ཉེར་བསྡོགས་ཀྱི་ཚོར་བ། དངོས་གཞིའི་ཚོར་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གཟུགས་ལ་དམིགས་པ་དང་། གཟུགས་མེད་ལ་དམིགས་པའོ། །གཟུགས་མེད་ཉེ་བར་བསྡོགས་ན་བཞི། །གཟུགས་འགྲོ། །ཞེས་པས་བསྟན། གཟུགས་མེད་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་ཀྱི་ཉེ་བར་བསྡོགས་ན་ཉེ་རྒྱུ་ཡུལ་བཞི་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་ཀྱི་བསམ་གཏན་བཞི་པར་འགྲོ་བས་དེའི་གཟུགས་སྒྲ་རེག་ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གཟུགས་མེད་ལ་དམིགས་པ་ནི། གོང་མར་འགྲོ་བ་གཅིག །ཅེས་པས་བསྟན། ནམ་མཁའི་ཉེར་བསྡོགས་ན་གོང་མ་གཟུགས་མེད་པར་འགྲོ་བ་ནི་ཡུལ་ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་བཏང་སྙོམས་ཉེ་རྒྱུ་གཅིག་གོ། །གཉིས་པ་དངོས་གཞིའི་ཚོར་

བ་ནི། དངོས་གཞི་ན་གཅིག་རང་ཡུལ་ཅན། །ཞེས་པས་བསྟན། གཟུགས་མེད་པའི་དངོས་གཞི་བཞི་ཉེར་བསྡོགས་གོང་མ་གསུམ་དང་བཅས་པ་ན་ཉེ་རྒྱུ་གཅིག་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་འདོད་གཟུགས་ལ་མི་དམིགས་ཤིང་རང་ས་ན་ཡུལ་ཆོས་ཁོ་ན་དང་ཡུལ་ཅན་བཏང་སྙོམས་གཅིག་པུ་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་བསྡུ་བ་ནི། བཅོ་བརྒྱད་ཐམས་ཅད་ཟག་དང་བཅས། །ཞེས་པས་བསྟན། ཡིད་ཉེ་རྒྱུ་བཅོ་བརྒྱད་པོ་ཐམས་ཅད་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། སྲིད་པ་འཕེལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཟག་མེད་འགའ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། འཕགས་ལམ་ནི་རྩོལ་བ་མེད་པར་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དང་། མཚན་མ་མེད་པའི་དབྱིངས་སུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉེ་རྒྱུ་རྣམས་ནི་དེ་ལས་བཟློག་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྷག་མ་གཞན་ལས་ཤེས་པར་བསྟན་པ་ནི། བཤད་དང་འཆད་པར་འགྱུར་བ་གཞན། །ཞེས་པས་བསྟན། གལ་ཏེ་རྟེན་འབྲེལ་སྟོན་པ་ན་འདིར་མ་རིག་པ་དང་མིང་དང་རེག་པ་དང་ཚོར་བ་རྣམས་ཁོ་ན་སྟོན་གྱི་གཞན་ནི་མ་ཡིན་ཞེ་ན། གཟུགས་དང་རྣམ་ཤེས་དང་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་ནི་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར་དང་། འདུ་བྱེད་དང་སྲིད་པ་དང་སྲེད་ལེན་ནི་གནས་བཞི་པ་དང་ལྔ་པར་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་གཞན་སྐྱེ་བ་ཀ་ཤི་དག་ནི་ཞོགས་སུམ་བཤད་དེ། དེ་དག་གི་ནང་དུ་འདུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་གསུམ་དཔེས་བསྟན་པ་ལ། ཉོན་མོངས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་དཔེས་བསྟན་པ། ལས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ། གཞིའི་ཉོན་མོངས་པ་དཔེས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདིར་ནི་ཉོན་མོངས་ས་བོན་བཞིན། །ཀླུ་བཞིན་རྩ་བཞིན་ལྗོན་ཤིང་བཞིན། །དེ་བཞིན་ཤུན་པ་བཞིན་དུ་འདོད། །ཅེས་པས་བསྟན། སྐབས་འདིར་ཉོན་མོངས་པ་

༄༅། །རྣམས་ས་བོན་བཞིན་ཏེ། དེ་ལས་སྡོང་བུ་ལོ་འདབ་སོགས་སྐྱེ་བ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་ལས་ཉོན་མོངས་དང་ལས་དང་གཞི་རྣམས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དང་། ཀླུ་བཞིན་ཏེ་ཀླུ་ཡོད་ན་མཚོ་མི་སྐམས་པ་ལྟར་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཀླུ་ཡོད་ན་སྐྱེ་བའི་མཚོ་མི་སྐམས་པ་དང་། ནགས་ཚལ་གྱི་རྩ་བ་བཞིན་ཏེ་དེ་མ་ཕྱུང་ན་ཡལ་ག་བཅད་ཀྱང་སླར་སྐྱེ་བ་ལྟར་ཉོན་མོངས་རྩ་བ་ནས་མ་བཏོན་པའི་འགྲོ་བ་རྣམས་སླར་སྐྱེ་བ་དང་། ལྗོན་ཤིང་བཞིན་ཏེ་དེས་དུས་དུས་སུ་མེ་ཏོག་དང་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་པ་དང་ལས་དང་གཞི་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་འབྲས་བྲུག་པོ་ཆེའི་ཤུན་པ་བཞིན་དུ་འདོད་དེ། དེ་ཡོད་ན་འབྲས་སྐྱེའི་དེ་མེད་ན་མ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་པའི་ཐོབ་པའི་ཤུན་པ་དང་བཅས་པའི་ལས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་སྐྱེའི་དེ་མེད་ན་ལས་འབའ་ཞིག་གིས་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་དཔེས་བསྟན་པ་ནི། ལས་ནི་ཤུན་བཅས་འབྲས་དང་འདྲ། །དེ་བཞིན་སྨན་དང་མེ་ཏོག་བཞིན། །ཞེས་པས་བསྟན། ལས་ནི་ཤུན་པ་དང་བཅས་པའི་འབྲས་དང་འདྲ་སྟེ། ཤུན་པ་ཡོད་པའི་འབྲས་ཀྱི་སྙིང་པོ་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་པའི་ཐོབ་པའི་ཤུན་པ་དང་བཅས་པའི་ལས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་སྨན་གྱི་ལན་གཅིག་ནུས་པ་འབྱིན་པ་དང་འདྲ་བར་ལས་ཀྱིས་ཀྱང་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་སྨིན་པ་གཅིག་ཕྱུང་ནས་སླར་མི་འབྱིན་པའི་ཕྱིར་དང་། མེ་ཏོག་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་ལ་ཉེ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པ་བཞིན་ལས་ཀྱང་རྣམ་སྨིན་བསྐྱེད་པ་ལ་ཉེ་བའི་རྒྱུ་དང་ཉོན་མོངས་པ་ནི་རིང་བའི་རྒྱུའོ། །གསུམ་པ་གཞིའི་ཉོན་མོངས་པ་དཔེས་བསྟན་པ་ནི། གཞི་ནི་བཟའ་བཏུང་གྲུབ་པ་བཞིན། །ཞེས་པས་བསྟན། གཞི་ནི་བཟའ་བཏུང་དུ་

གྲུབ་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པ་ཡིན་ཏེ་དཔེར་ན་བཟའ་བཏུང་དུ་གྲུབ་ཟིན་པ་ལོངས་སྤྱོད་བྱ་འབའ་ཞིག་ཡིན་གྱི། ཡང་བསྐྱེད་བྱ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་གཞི་རྣམ་སྨིན་ཀྱང་ནི་ལོངས་སྤྱོད་བྱ་ཡིན་གྱི་ཚེ་རབས་གཞན་དུ་སྐྱེད་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་སྨིན་ལས་ཚེ་རབས་གཞན་དུ་རྣམ་སྨིན་གཞན་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་དེ་རྣམས་སྲིད་པ་བཞིར་བསྟན་པ་ནི། སྲིད་པ་བཞི་པོ་དེ་དག་ལས། །སྐྱེ་བའི་སྲིད་པ་ཉོན་མོངས་ཅན། །རང་གི་ས་བོན་ཉོན་མོངས་ཀུན། །གཞན་རྣམ་གསུམ་པོ་གཟུགས་མེད་གསུམ། །ཞེས་པས་བསྟན། དེའང་བར་སྲིད་སྐྱེ་སྲིད་སྔོན་དུས་ཀྱི་སྲིད་པ་འཆི་སྲིད་དེ་སྲིད་པ་བཞི་པོ་དེ་དག་ལས་སྐྱེ་བའི་སྲིད་པ་ནི་ཉོན་མོངས་ཅན་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་དགེ་བ་དང་མ་བསྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་མེད་པའི་ཕྱིར། སྐྱེ་སྲིད་དེ་ས་གང་ཡིན་པ་དེའི་རང་གི་ས་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་ཀུན་གྱིས་ཉོན་མོངས་པར་བྱས་ལ། འོན་ཀྱང་ཀུན་དཀྲིས་ཚིག་ཀྲུ་ཐུབ་པ་ཕྲག་དོག་སེར་སྣ་འགྱོད་ཁྲོ་འཆབ་པ་ལྟས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །སྐྱེ་སྲིད་དེ་དག་ལས་གཞན་བར་སྲིད་སྔོན་དུས་ཀྱི་སྲིད་པ་འཆི་སྲིད་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་རྣམས་ལ་ནི་དགེ་བ་དང་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་ལུང་མ་བསྟན་གསུམ་མོ། །གཟུགས་མེད་ན་བར་སྲིད་མ་གཏོགས་སྲིད་པ་གསུམ་ཡོད་ལ། དེའི་ཤུགས་ཀྱིས་འདོད་གཟུགས་ན་སྲིད་པ་བཞི་ཀ་ཡོད་དོ། །གསུམ་པ་སྐྱེས་ལ་གནས་པའི་རྐྱེན་ལ། བསྟན། བཤད། ཟས་བཞིར་ངེས་པས་མཇུག་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། འགྲོ་བ་ཟས་ཀྱིས་གནས་པ་ཡིན། །ཞེས་པས་བསྟན། འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ནི་ཟས་ཀྱིས་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལའང་བཞི་སྟེ། ཁམས་དང་། རེག་པ་དང་། ཡིད་ལ་སེམས་པ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཟས་སོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ།

༄༅། །ཁམ་ཟས་བཤད་པ། ཟས་ལྷག་མ་བཤད་པ། ཞར་ལ་བར་སྲིད་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། དེ་ས་གང་ན་ཡོད་པ། སྐྱེ་མཆེད་གང་ཡིན་པ་དང་། དགོས་པ་བཅད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁམ་ཀྱི་ཟས་ནི་འདོད་པ་ན། །ཞེས་པས་བསྟན། ཁམ་ཀྱི་ཟས་ནི་འདོད་པ་ཁོ་ན་ན་ཡོད་ཀྱི་གོང་མ་གཉིས་ན་མེད་དེ། དེ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སྐྱེ་མཆེད་གང་ཡིན་པ་ནི། སྐྱེ་མཆེད་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་དོ། །ཞེས་པས་བསྟན། དེའང་དྲི་རོ་རེག་བྱའི་སྐྱེ་མཆེད་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་དོ་སྟེ་སྣ་ལྕེ་ལུས་གསུམ་གྱིས་ཁམ་དུ་བཅད་ནས་མིད་ཅིང་ཟ་བས་ཁམ་ཟས་སོ། །གསུམ་པ་དགོས་པ་བཅད་པ་ནི། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་མ་ཡིན་དེས། །རང་དབང་གྲོལ་ལ་མི་ཕན་ཕྱིར། །ཞེས་པས་བསྟན། ཅི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཟས་སུ་ཐལ། ཁ་དོག་ལྟ་བུ་ཁམ་དུ་བཅད་ནས་ཟ་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཁམ་ཟས་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིན་ན་དེས་མིད་པའི་ཚེ་དབང་པོ་དབང་རྟེན་གྱི་འབྱུང་ཆེན་ལ་ཕན་འདོགས་དགོས་པ་ལས་དེ་ལྟར་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་གི་དབང་པོ་ལ་ཕན་མི་འདོགས་ན་དབང་པོ་གཞན་ལའང་ཕན་འདོགས་པ་མི་སྲིད་དེ། ཁམ་ཟས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་ལས་གྲོལ་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་དང་དགྲ་བཅོམ་པ་ལ་ཁམ་ཟས་ཡིད་འོང་གི་གཟུགས་མཐོང་བས་མི་ཕན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཟས་ལྷག་མ་བཤད་པ་ལ། ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་། ཁམས་གང་ན་ཡོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རེག་དང་སེམས་པ་རྣམ་ཤེས་ནི། །ཟག་བཅས་ཟས་ཡིན། །ཞེས་པས་བསྟན། གསུམ་འདུས་པ་ལས་བྱུང་བའི་རེག་པ་དང་སེམས་པ་ཡིད་ཀྱི་ལས་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་ལ་ནི་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་ཟག་

བཅས་ཁོན་ནི་ཟས་ཡིན་གྱི་ཟག་མེད་རྣམས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཕྱི་སྣང་རེག་སོགས་གསུམ་ཟག་མེད་ཀྱི་ཟས་མ་ཡིན་ཏེ། མ་འཕངས་པ་འཕེན། འཕངས་པ་འགྲུབ་པའི་སྟོབས་སྲིད་པ་གསོ་བར་བྱེད་པ་ནི་ཟས་ཡིན་ན་དེ་གསུམ་ནི་སྲིད་པ་ཟད་པ་དང་གཉེན་པོར་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། །གཉིས་པ་ཁམས་གང་ན་ཡོད་པ་ནི། གསུམ་དག་ན། །ཞེས་པས་བསྟན། དེ་དག་ཁམས་གསུམ་ཅར་དག་ན་ཡོད་དོ། །གསུམ་པ་ཞར་ལ་བར་སྲིད་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་བཤད་པ་ནི། ཡིད་ལས་བྱུང་དང་སྲིད་འཚོལ་དང་། །དྲི་ཟ་སྲིད་པ་བར་མ་དང་། །འགྲུབ་བའོ། །ཞེས་པས་བསྟན། སྲིད་པ་འཚོལ་བ་གང་ཞེ་ན། ཕྱིའི་ཕ་མ་དང་དྲོད་གཤེར་སོགས་ལ་མི་བལྟོས་པར་ཡིད་ཙམ་ལས་སྐྱེས་པས་ཡིད་ལས་བྱུང་བ་དང་སྐྱེ་སྲིད་འཚོལ་བའི་ངང་ཚུལ་ཅན་ཡིན་པས་སྲིད་འཚོལ་དང་དྲི་ཟས་སུ་ཟ་བས་དྲི་ཟ་དང་སྲིད་པ་བར་མ་དང་ལུས་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པས་མངོན་པར་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱའོ། །གསུམ་པ་ཟས་བཞིར་ངེས་པས་མཇུག་བསྡུ་བ་ནི། འདི་ལ་གནས་དང་ནི། བརྟེན་པ་རྒྱས་པའི་དོན་དུ་གཉིས། །སྲིད་གཞན་འཕེན་དང་འགྲུབ་པ་ཡི། །དོན་དུ་གཉིས་ཏེ་གོ་རིམ་བཞིན། །ཞེས་པས་བསྟན། ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་སྲིད་པ་གསོ་བྱེད་ཡིན་ན་ཅི་བཞི་པོ་ཁོན་ཟས་སུ་གཞག་ཅེ་ན། གཙོ་ཆེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བསྟན་ཏེ། ཚེ་འདི་ལ་གནས་དབང་པོ་དང་བཅས་པའི་ལུས་རྒྱས་པར་བྱེད་པའི་དོན་དུ་ཁམ་ཟས་དང་ནི་བརྟེན་པ་སེམས་བྱུང་རྣམས་རྒྱས་པའི་དོན་དུ་རེག་པ་སྟེ་ཟས་དེ་གཉིས་རྣམ་པར་བཞག་ལ། སྲིད་པ་ཕྱི་མ་གཞན་གྱི་སྐྱེ་བ་འཕེན་པའི་ཕྱིར་སེམས་པའི་ཟས་དང་འཕངས་ཟིན་མངོན་པར་འགྲུབ་པ་ཡི་དོན་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཟས་གཉིས་ཏེ་གོ་རིམ་བཞིན་

༄༅། །རྣམ་པར་བཞག་གོ། །དེ་ལྟར་ན་དང་པོ་གཉིས་ནི་སྐྱེས་ཟིན་གསོ་བར་བྱེད་པ་མ་མ་ལྟ་བུ་དང་ཕྱི་མ་གཉིས་ནི་མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་མ་ལྟ་བུའོ། །འདིར་སྐབས་པ། སྐྱེ་བར་སྤངས་པའི་རྣམ་དཔྱོད་མཚར་པོ་ནི།། སྙིགས་དུས་སྐྱེ་བོའི་ཤན་གྱིས་མ་རྙོགས་པར། །ཐར་འདོད་རྣམས་ལ་ལེགས་བཤད་དགའ་སྟོན་ནི། །འདི་ན་མི་ཟད་བདུད་རྩིའི་སྒོ་ཆེན་ཡོད། །ཅེས་སོ། །བཞི་པ་གནས་པ་འཆི་འཕོ་བ་ལ། འཆི་སེམས་ངོས་བཟུང་བ། རྣམ་ཤེས་གང་དུ་འགག་པ། གནད་གཅོད་པའི་རྒྱུའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། ཕྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཚད་དང་མཚམས་སྦྱོར་འདོད་ཆགས་བྲལ། །ཉམས་དང་འཆི་འཕོ་སྐྱེ་བ་རྣམས། །ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཁོ་ནར་འདོད། །ཅེས་པས་བསྟན། ལོག་ལྟས་དགེ་རྩ་ཆད་པ་དང་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དང་ཐེ་ཚོམ་གྱིས་དགེ་རྩ་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བ་དང་ཁམས་དང་ས་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་གནོད་སེམས་ལྟ་བུ་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་དང་དབང་པོ་ལྔའི་རྒྱུ་བ་འདུས་པ་རྒྱུན་ཆད་པ་དང་མཐུན་པའི་འཆི་འཕོ་བ་དང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་བློས་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བའི་སྐྱེ་བ་རྣམས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཁོ་ནར་འདོད་ཀྱི་གཞན་དུ་མིན་ལ། སྐྱེ་བ་སྨོས་པས་བར་སྲིད་དུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བའང་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ། ཚོར་བའི་ཁྱད་པར། སེམས་ཀྱི་ཁྱད་པར། ལྷག་མེད་དུ་འཇུག་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། འཆི་འཕོ་སྐྱེ་བ་བཏང་སྙོམས་ལ། །ཞེས་པས་བསྟན། འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བ་ནི་ཚོར་བ་བཏང་སྙོམས་ཉིད་ལ་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། བདེ་སྡུག་ནི་གསལ་བས་རྣམ་ཤེས་གསལ་བ་ལ་སྐྱེ་ཤི་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སེམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི། རྩེ་གཅིག

སེམས་མེད་ལ་དེ་མེད། །ཅེས་པས་བསྟན། ཡིད་ཤེས་དེའང་འདོད་ཁམས་སུ་སྐྱེས་བ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པ་དང་སེམས་མེད་རྣམས་ལ་གནས་པའི་ངང་དུ་འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བར་མེད་དེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་སྐལ་བ་མི་མཉམ་པའི་ཕྱིར་དང་། འབད་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་ཕན་འདོགས་པའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་མེད་པ་ལ་མི་མཚོན་སོགས་ཀྱིས་གནོད་པར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལྷག་མེད་དུ་འདུག་ཚུལ་ནི། མྱ་ངན་འདའ་ལུང་བསྟན་མིན་གཉིས། །ཞེས་པས་བསྟན། འཆི་སྲིད་དགེ་སོགས་གསུམ་དུ་བཤད་པ་དེ་ལས་དགྲ་བཅོམ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བའི་སེམས་ནི་འདོད་པ་ན་རྣམ་སྨིན་བཏང་སྙོམས་ཡོད་པར་འདོད་པ་ལྟར་ན་སྤྱོད་ལམ་པ་དང་རྣམ་སྨིན་སྐྱེས་གང་རུང་དང་། མེད་པར་འདོད་པ་ལྟར་ན་སྤྱོད་ལམ་པའི་སེམས་དགེ་བ་དང་ཉོན་མོངས་ལུང་བསྟན་མིན་པ་གཉིས་ལས་གང་རུང་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ནི་དམིགས་ཀྱིས་བསལ་ཏེ་གཉིས་པོ་དེ་སྟོབས་ཆུང་བས་སེམས་རྒྱུན་ཆད་པ་དང་མཐུན་ལ་གཞན་དག་ནི་སྟོབས་ཆེ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རྣམ་ཤེས་གང་དུ་འགག་པ་ནི། འོག་མི་ལྷར་འགྲོ་མི་སྐྱེ་རྣམས། །རིམ་གྱིས་འཆི་ན་རྐང་པ་དང་། །ལྟེ་བ་སྙིང་གར་ཡིད་འཆི་འཕོ། །ཞེས་པས་བསྟན། གལ་ཏེ་འཆི་བ་ན་ལུས་ཀྱི་ཕྱོགས་གང་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འགག་ཅེ་ན། འོག་ངན་སོང་གསུམ་དང་མི་དང་ལྷར་འགྲོ་བ་དང་མི་སྐྱེ་བ་དགྲ་བཅོམ་པ་རྣམས་རིམ་གྱིས་འཆི་ན་རྐང་པ་དང་ལྟེ་བ་དང་སྙིང་གར་ཡིད་འཆི་འཕོ་ཞེས་ཐ་སྐད་བྱེད་དེ། དེར་ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་འགག་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་དགྲ་བཅོམ་པ་ནི་སྤྱི་བོ་ནས་འཕོ་ཞེས་ཟེར། དེའང་ཅིག་ཅར་འཆི་ན་ཡིད་དང་བཅས་པའི་ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་སྐད་ཅིག་ལ་འགག་པར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་

༄༅། །གནད་གཅོད་པའི་རྒྱུ་ནི། གནད་གཅོད་པ་ནི་ཆུ་སོགས་ཀྱིས། །ཞེས་པས་བསྟན། དེ་དག་ལས་ཁ་ཅིག་ལ་གནད་གཅོད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དུ་ཁ་འབྱུང་སྟེ། དེ་ལ་གནད་ནི་གང་ལ་གནོད་པ་བྱས་ན་འཆི་བར་འགྱུར་བའི་ལུས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཡིན་ལ། གཅོད་པ་ནི་དེར་ཚོར་བ་མི་བཟད་པ་འབྱུང་བ་ཡིན་ཞིང་དེའི་རྒྱུ་ནི་བད་ཀན་ཤས་ཆེ་བ་ལ་ཆུའི་ཁམས་འཁྲུགས་པ་དང་། སོགས་པས་འདུས་པ་མཁྲིས་པ་ཆེ་བ་ལ་མེ་དང་རླུང་ཤས་ཆེ་བ་ལ་རླུང་གི་ཁམས་ཆེར་འཁྲུགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འབྱུང་གི་གཞན་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྣོད་འཇིག་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་ཀྱང་རིམ་གྱིས་འཆི་བ་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི་ཅིག་ཅར་འཆི་བ་རྫུས་སྐྱེས་རྣམས་ལ་ནི་ལུས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ཁོ་ན་ནས་དབང་པོ་འདོར་བ་དང་གནད་གཅོད་པ་མེད་དོ། །འོན་ཀྱང་འདོད་པའི་ལྷ་རྣམས་ལ་ནི་གནད་གཅོད་མེད་ཀྱང་ཉེ་བའི་འཆི་ལྟས་ལྔ་དང་རིང་བའི་འཆི་ལྟས་ལྔ་རྣམས་བྱུང་བའི་ཚེ་སྡུག་བསྔལ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །ལྔ་པ་སེམས་ཅན་གྱི་ཚོགས་གསུམ་དུ་བསྡུ་བ་ནི། འཕགས་དང་མཚམས་མེད་བྱེད་པ་དག །ཡང་དག་ལོག་པ་ཉིད་དུ་ངེས། །ཞེས་པས་བསྟན། དེའང་མདོ་ལས། སེམས་ཅན་གྱི་ཚོགས་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་ངེས་ཏེ། ཡང་དག་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པའི་ཚོགས་དང་། ལོག་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པ་དང་། མ་ངེས་པའི་ཚོགས་སོ། །ཞེས་སེམས་ཅན་གྱི་ཚོགས་གསུམ་དུ་གསུངས་པ་ལས་འཕགས་པ་དང་མཚམས་མེད་བྱེད་པ་དག་ནི་རིམ་པ་ལྟར་ཡང་དག་པ་དང་ལོག་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། ངན་འགྲོ་མེད་པར་མཐོ་རིས་སུ་སྐྱེ་ན་ཐར་པར་ངེས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཤི་འཕོས་མ་ཐག་དམྱལ་བར་སྐྱེ་ངེས་པའི་ཕྱིར། ལྷག་མ་རྣམས་ནི་མ་ངེས་པ་

ཡིན་ནོ། །སེམས་ཅན་གྱི་ཚོགས་བཤད་ཟིན་ཏོ། །འདིར་སྨྲས་པ། བདག་བློའི་ཤེས་རབ་མི་ཡོང་དུ། །ཆོས་མངོན་ཤེས་བྱའི་མཚན་ཉིད་ནི། །མ་འདྲེས་གཟའ་སྐར་རྣམ་བཀྲ་བ། །དྭངས་བའི་རྒྱ་མཚོར་རིན་ཆེན་གཟུགས།། ཨེ་མ་དུས་གྱི་རྒྱལ་བའི་བསྟན། །ངན་རྟོག་རྣམས་ཀྱིས་རབ་དཀྲུགས་ཤིང་། །འཇིག་རྟེན་གཡོ་སྒྱུས་དབྱེན་དཔྱོད་པས། །དེ་ཕྱིར་བདག་ཉིད་ངལ་བར་བས། །དེ་ལྟའང་རྫོན་བྱིན་ལོ་པཎ་དང་། །སྤྲུལ་པའི་རྒྱལ་བློན་དེ་དག་གི༔ ༔སྐུ་དྲིན་དྲན་པས་ཡིད་ཕྲོགས་ཏེ། །ཆོས་ཚུལ་འདི་ལ་སྤྲོ་བ་སྐྱེས། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ལ་གསུམ། །རྟེན་སྣོད་ཀྱི་གནས་ཚུལ། ཞར་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་ཚད། དེ་དག་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་དོ། །དང་པོ་ལ། །སྣོད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་སྤྱིར་བསྟན་པ། གནས་ཚུལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ། སྟོང་གསུམ་གྱི་འཇིག་རྟེན་ངོས་བཟུང་བ། དེ་དག་འབྱུང་འཇིག་མཉམ་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ། རྟེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གསུམ་བཤད་པ་དང་༔ བརྟེན་པ་རི་མཚོ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཚད། དཀྱིལ་འཁོར་གཞན་གཉིས་ཀྱི་ཚད་དོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི། །གནས་པར་འདོད་པའི་འོག་དག་གི། །རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ཇམས་སུ་ནི། །ས་ཡང་དྲུག་འབུམ་གྲངས་མེད་དོ། །ཞེས་པས་བསྟན། དེ་ནི་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་འཆད་པ་ལ། སྤྱིར་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་མདོ་རྣམས་ལས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཁ་ཅིག་ནི་སྤྱི་ཙུ་ཚུགས་དང་། ཁ་ཅིག་ནི་སྟེལ་གཞི་དང་། ཁ་ཅིག་ནི་སྟེང་གཡོགས་མེད་པ་དང་། ཁ་ཅིག་ནི་ཉི་ཟླ་མེད་པ་དང་། ཁ་ཅིག་ནི་སྟོང་གསུམ་ཉི་ཟླ་གཅིག་གིས་འཁོར་བ་དང་། ཁ་ཅིག་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་ལ་སྟོང་གསུམ་འདིའི་ཚད་ཙམ་ཡོད་པ་ལ་སོགས་

༄༅། །པ་དུ་མར་གསུངས་ཀྱང་། འདིར་ནི་ཁོ་བོ་ཅག་གི་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་ཞིང་མི་མཇེད་འཇིག་རྟེན་གྱི་གནས་ཚུལ་འཆད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ནི་འདི་ལྟར་གནས་པར་འདོད་དེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་གྲུབ་པའི་འོག་གཞི་དག་གི་ནམ་མཁའ་ལ་རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་མཐོན་པར་གྲུབ་ཅིང་དེའི་ཛམས་སུ་ནི་དཔག་ཚད་ས་ཡ་དྲུག་འབུམ་མོ། །རྒྱར་ནི་གྲངས་མེད་དོ། །དེ་ནི་ཚན་པོ་ཆེའི་རྡོ་རྗེས་ཀྱང་གཞིག་པར་མི་ནུས་པར་སྲ་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དཀྱིལ་འཁོར་གཞན་གཉིས་ཀྱི་ཚད་ལ་དཔངས་ཚད་སོ་སོར་བཤད། རྒྱ་ཚད་ཐུན་མོང་དུ་བཤད་པའོ།། དང་པོ་ལ། ཆུ་དང་གསེར་རོ། །དང་པོ་ལ། ཆགས་དུས་དང་། གནས་དུས་ཀྱི་ཚད་དོ། །དང་པོ་ནི། ཆུ་ཛམས་འབུམ་ཕྲག་བཅུ་གཅིག་དང་། །སྟོང་ཕྲག་དག་ནི་ཉི་ཤུའོ། །ཞེས་པས་བསྟན། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལས་དབང་གིས་ནམ་མཁའ་ནས་སྤྲིན་གསེར་གྱི་སྙིང་པོ་ཅན་ལས་ཆར་གྱི་རྒྱུན་གཉའ་ཤིང་ཙམ་བབས་པ་དེ་ཆུའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་གྱུར་ཏེ་དེའི་ཛམས་སུ་དཔག་ཚད་འབུམ་ཕྲག་བཅུ་གཅིག་དང་སྟོང་ཕྲག་དག་ནི་ཉི་ཤུའོ། །ཆུ་དེ་ཐང་ཀར་མི་འབོ་བ་ནི་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་སོ། །གཉིས་པ་གནས་དུས་ཀྱི་ཚད་ནི། ཕྱིས་ནི་ཛམས་སུ་འབུམ་ཕྲག་བརྒྱད། །ཞེས་པས་བསྟན། ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་ལས་ལས་བྱུང་བའི་རླུང་གིས་ཆུ་དེ་ཀུན་བསྲུབས་པ་ན་ཕྱིས་ནི་ཛམས་སུ་འབུམ་ཕྲག་བརྒྱད་དོ། །གཉིས་པ་གསེར་གྱི་དཔངས་ཚད་ནི། ལྷག་མ་དག་ནི་གསེར་དུ་འགྱུར། །ཞེས་པས་བསྟན། འོ་མ་བསྐོལ་བ་ན་སྤྲིས་མ་ཆགས་པའི་ཚུལ་དུ་ལྷག་མ་ཆུའི་སྟེང་གི་རིམ་པ་དག་ནི་དཔག་ཚད་

སུམ་འབུམ་ཉི་ཁྲི་གསེར་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་ས་གཞི་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་རྒྱ་ཚད་ཐུན་མོང་དུ་བཤད་པ་ལ། རྒྱ་ཁྱོན་གྱི་ཐད་ཀའི་ཚད་དང་། ཁོར་ཡུག་གི་ཚད་དོ། །དང་པོ་ནི། ཆུ་དང་གསེར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི།། ཐད་ཀར་འབུམ་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་དང་། །སྟོང་ཕྲག་གསུམ་དང་བརྒྱ་ཕྲག་ནི། །ཕྱེད་དང་ལྔ་རྣམས་ཁོ་ནའོ། །ཞེས་པས་བསྟན། གླིང་བཞི་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་པོ་རེ་རེའི་འོག་ཏུ་ཆུ་དང་གསེར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཐད་ཀར་འབུམ་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་དང་སྟོང་ཕྲག་གསུམ་དང་བརྒྱ་ཕྲག་གི་ཕྱེད་དང་ལྔ་རྣམས་ཁོ་ནའོ། །དཀྱིལ་འཁོར་འདི་གཉིས་རྒྱར་ནི་མཉམ་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཁོར་ཡུག་གི་ཚད་ནི། །ཁོར་ཡུག་ཏུ་ནི་སུམ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པས་བསྟན༔ ཁོར་ཡུག་ཏུ་ནི་སུམ་འགྱུར་རོ་ཞེས་པས་དེ་གཉིས་དཔག་ཚད་ས་ཡ་ཕྲག་གསུམ་དང་འབུམ་ཕྲག་དགུ་དང་ཁྲི་དང་སུམ་བརྒྱ་ལྔ་བཅུའོ། །གཉིས་པ་བརྟེན་པ་རི་མཚོ་བཤད་པ་ལ། རི་དགུ་བཤད་པ་དང་། མཚོ་བརྒྱད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རི་ལྟར་གནས་པའི་ཚུལ། རྒྱུ་ཅི་ལས་གྲུབ་པ། ཚད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་ལྷུན་པོ་གཉའ་ཤིང་འཛིན། །གཤོལ་མདའ་འཛིན་དང་སེང་ལྡེང་ཅན། །དེ་བཞིན་ལྟ་ན་སྡུག་རི་དང་།། རྟ་རྣ་དང་ནི་རྣམ་འདུད་དང་། །མུ་ཁྱུད་འཛིན་རིའོ་དེ་ནས་ནི། །གླིང་རྣམས་ཡིན་ནོ་དེ་དག་གི། །ཕྱི་རོལ་ན་ནི་ཁོར་ཡུག་སྟེ། །ཞེས་པས་བསྟན། ཆུའི་སྟེང་ན་གནས་པའི་གསེར་གྱི་ས་གཞིའི་དཀྱིལ་འཁོར་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་དབུས་སུ་ནི་ལྷུན་པོའོ། །རི་ལྷག་མ་བདུན་དེ་ལ་བསྐོར་བ་ནི་གཉའ་ཤིང་འཛིན་དང་གཤོལ་མདའ་འཛིན་དང་སེང་ལྡེང་ཅན་དང་དེ་བཞིན་དུ་ལྟ་ན་སྡུག་རི་དང་རྟ་རྣ་དང་ནི་རྣམ་འདུད་དང་མུ་ཁྱུད་འཛིན་རིའོ། །དེ་ནས་ནི་གླིང་

༄༅། །བཞི་རྣམས་ཡིན་ནོ། །གླིང་དེ་དག་གི་ཕྱི་རོལ་ན་ནི་ཁོར་ཡུག་སྐེ་ཐུམ་པོར་བསྐོར་བའོ། །གཉིས་པ་རྒྱུ་ཅི་ལས་གྲུབ་པ་ནི། བདུན་ནི་གསེར་ཡིན་དེ་ལྕགས་སོ། །ལྷུན་པོ་རིན་ཆེན་བཞིའི་རང་བཞིན། །ཞེས་པས་བསྟན༔ གཉའ་ཤིང་འཛིན་སོགས་རི་བདུན་ནི་གསེར་ཡིན་ནོ། །ཕྱིའི་མུ་ཁྱུད་དེ་ལྕགས་སོ། །ལྷུན་པོ་ནི་ཤར་དངུལ། ལྷོ་བཻ་ཌཱུ། ནུབ་ཤེལ་དམར་པོ། བྱང་གསེར་ཏེ་རིན་ཆེན་སྣ་བཞི་ལས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ནོ། །རི་རབ་ཀྱི་ངོས་ཀྱི་ཁ་དོག་གིས་དེའི་རང་གླིང་གི་ནམ་མཁའི་ཁ་དོག་ཀྱང་དེ་དང་མཐུན་པར་སྣང་ངོ་། །དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་ནམ་མཁའ་ནས་ཆར་པའི་རྒྱུན་གསེར་གྱི་ས་གཞིའི་ཐོག་ཏུ་བབས་པ་དེ་གསེར་ལ་སོགས་པའི་ཁམས་དང་རྒྱུ་སྣ་ཚོགས་ཡོད་པ་རླུང་གིས་བསྲུབས་པ་ལས་རི་རབ་སོགས་དེར་གྱུར་པའོ། །གསུམ་པ་ཚད་བཤད་པ་ལ། ཆུ་མཚམས་མན་གྱི་ཚད་ཐུན་མོང་དང་། ཆུ་མཚམས་ཡན་གྱི་ཚད་སོ་སོར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཆུ་ཡི་ནང་དུ་བརྒྱད་ཁྲི་དག །ནུབ་པོ། །ཞེས་པས་བསྟན། རི་དགུ་པོ་དེ་གསེར་གྱི་ས་གཞིའི་སྟེང་གི་ཆུའི་ནང་དུ་དཔག་ཚད་བརྒྱད་ཁྲི་དག་མཉམ་པར་ནུབ་པོ། །གཉིས་པ་ཆུ་མཚམས་ཡན་གྱི་ཚད་སོ་སོར་བཤད་པ་ལ། རི་རབ་དང༔ གཞན་གྱི་ཚད་དོ། །དང་པོ་ནི། དེ་བཞིན་སྟེང་དུ་ཡང་། །དཔག་ཚད་དག་ནི་བརྒྱད་ཁྲིའོ། །ཞེས་པས་བསྟན། ཆུའི་ནང་དུ་ནུབ་པ་དེ་བཞིན་སྟེང་དུ་ཡང་དཔག་ཚད་དག་ནི་བརྒྱད་ཁྲིའོ། །གཉིས་ཀ་བརྫོམས་པས་རི་རབ་ཀྱི་འཕང་དུ་དཔག་ཚད་འབུམ་དང་དྲུག་ཁྲིའོ། །གཉིས་པ་གཞན་གྱི་ཚད་ལ། འཕང་དང་། ཇམས་ཀྱི་ཚད་དོ། །དང་པོ་ནི། བརྒྱད་པོ་འཕང་དུ་ཕྱེད་ཕྱེད་དབྲི། །ཞེས་པས་བསྟན། རི་བདུན་ཁོར་ཡུག་དང་བཅས་

པ་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་སྗམ་སྗམ་ལས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་འཕང་དུ་ཕྱེད་ཕྱེད་དབྲི་སྟེ། གཉའ་ཤིང་འཛིན་འཕང་དཔག་ཚད་བཞི་ཁྲི་འཕགས་ལ་དེའི་ཕྱེད་ནི་གསེར་མདའ་འཛིན་སོགས་ཡིན་པ་ནས་སུམ་བརྒྱ་དང་ཕྱེད་དང་བཅུ་གསུམ་ནི་ལྕགས་རི་ཡིན་པའི་བར་གོ་རིམ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཇམས་ཚད་ནི། དེ་དག་ཇམས་སུའང་འཕང་དང་མཉམ། །ཞེས་པས་བསྟན། རི་དེ་དག་གི་ཇམས་སུའང་འཕང་དང་མཉམ་མོ། །གཉིས་པ་མཚོ་བརྒྱད་བཤད་པ་ལ། རོལ་མཚོ་བདུན་བཤད་པ། མཐའི་མཚོ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། རོལ་མཚོ་བདུན་གྱི་གནས་ཚུལ། རོལ་མཚོ་ནང་མའི་ཚད། གཞན་དྲུག་གི་ཚད་དོ། །དང་པོ་ནི། དེ་དག་བར་བདུན་རོལ་མཚོ་ཡིན། །ཞེས་པས་བསྟན༔ རི་དེ་དག་གི་བར་བདུན་ནི་རོལ་མཚོ་ཡིན་ནོ། །དེའང་ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྡན་གྱི་ཆུའོ། གཉིས་པ་རོལ་མཚོ་ནང་མའི་ཚད་ནི། དང་པོ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱད་ཅུའོ། །དེ་ནི་ནང་གི་རྒྱ་མཚོ་ཡིན། །དེ་ཡི་ངོས་ལ་སུམ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པས་བསྟན། རོལ་མཚོ་དང་པོ་ཁ་ཞེང་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱད་ཅུའོ། །དེ་ནི་ནང་གི་རྒྱ་མཚོ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡི་ངོས་གཅིག་གཉའ་ཤིང་འཛིན་གྱི་རིའི་ཕྱོགས་ལ་དེ་ཉིད་སྗམ་སུམ་འགྱུར་རོ་སྟེ་ཉིས་འབུམ་བཞི་ཁྲིའོ།། གསུམ་པ་རོལ་མཚོ་གཞན་དྲུག་གི་ཚད་ནི། རོལ་མཚོ་གཞན་ནི་ཕྱེད་ཕྱེད་དོ། །ཞེས་པས་བསྟན། རོལ་མཚོ་གཞན་གྱི་ཞེང་ནི་ཕྱེད་ཕྱེད་དོ་སྐདབྲེའོ། །གཉིས་པ་མཐའི་རྒྱ་མཚོ་བཤད་པ་ནི། ལྷག་མ་ཕྱི་ཡི་མཚོ་ཆེན་ཡིན།། འབུམ་ཕྲག་གསུམ་དང་སྟོང་ཕྲག་ནི། ཉི་ཤུ་གཉིས་སོ། །ཞེས་པས་བསྟན། ལྷག་མ་མུ་ཁྱུད་འཛིན་རི་ནས་ཕྱི་ཡི་ལྕགས་རིའི་བར་གྱི་ཆུ་ནི་ཕྱིའི་མཚོ་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་བ་ཚྭ་ཅན་གྱི་ཆུས་གང་ངོ་། །འདིའི་ཞེང་ལ་འབུམ་

༄༅། །ཕྲག་གསུམ་དང་སྟོང་ཕྲག་ཉི་ཉི་ཤུ་གཉིས་སོ། །གཉིས་པ་གནས་ཚུལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ། མིའི་གནས། དམྱལ་བའི་གནས། ལྷའི་གནས་སོ། །དང་པོ་ལ། གླིང་བཅུ་གཉིས་སྤྱིར་བཤད་པ་དང་། འཛམ་གླིང་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། གླིང་བཞི་བཤད་པ་དང་། གླིང་ཕྲན་བརྒྱད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། འཛམ་བུ་གླིང་། ལུས་འཕགས་གླིང་། བ་གླང་སྤྱོད། སྒྲ་མི་སྙན་གྱི་གླིང་གི་དབྱིབས་ཚད་དོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་ནི། །འཛམ་བུའི་གླིང་སྣ་ངོས་གསུམ་ལ། །སྟོང་ཕྲག་གཉིས་སོ་ཤིང་རྟའི་དབྱིབས། །གཅིག་ལ་དཔག་ཚད་ཕྱེད་དང་བཞི། །ཞེས་པས་བསྟན། རྒྱ་མཚོ་དུག་ཅན་དེ་ལ་ནི་རི་རབ་ཀྱི་ལྷོ་ཕྱོགས་སུ་འཛམ་བུའི་གླིང་སྣ་ཆུ་དང་མཉམ་པར་གནས་པའི་སྟེང་གི་ངོས་རྒྱ་ཆེ་བ་གསུམ་ལ་སྟོང་ཕྲག་གཉིས་སོ། །ཤིང་རྟའི་དབྱིབས་ངོས་ཆུང་བ་གཅིག་ལ་དཔག་ཚད་ཕྱེད་དང་བཞིའོ། །མཐའ་སྐོར་ལ་དཔག་ཚད་དྲུག་སྟོང་ཕྱེད་བཞིའོ། །སྲིད་ནི་བརྒྱད་ཁྲི་ཐུར་དུ་ཟུག་པར་གླིང་བཞི་ཙར་མཉམ་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལུས་འཕགས་གླིང་ནི། ཤར་གྱི་ལུས་འཕགས་ཟླ་ཁམ་འདྲ། །ངོས་གསུམ་འདི་དང་འདྲ་གཅིག་ལ། །དཔག་ཚད་སུམ་བརྒྱ་ལྔ་བཅུའོ། །ཞེས་པས་བསྟན། འཛམ་བུའི་གླིང་ནས་རི་རབ་ཀྱི་ངོས་ཤར་གྱི་ལུས་འཕགས་ཟླ་གམ་འདྲ་ལ་རྒྱར་ནི་ངོས་གསུམ་ལ་འཛམ་བུའི་གླིང་འདི་དང་འདྲ་བར་ཉིས་སྟོང་ཉིས་སྟོང་ངོ་། །ངོས་གཅིག་ལ་དཔག་ཚད་སུམ་བརྒྱ་ལྔ་བཅུའོ། །དེའི་མཐའ་སྐོར་ཡང་དྲུག་སྟོང་ཕྱེད་དང་བཞི་བརྒྱ་སྟེ་ཆུ་མཚམས་ལས་ཏ་ལ་བདུན་སྲིད་དུ་འཕགས་པའང་དེར་སྐྱེས་པའི་མི་རྣམས་ནི་འདི་པ་བས་ལུས་ཉིས་འགྱུར་གྱི་ཆེ་བའི་ཕྱིར་ལུས་འཕགས་པའོ། །གསུམ་པ་བ་ལང་སྤྱོད་ནི། བ་ལང་སྤྱོད་

གླིང་ཟླུམ་པོ་སྟེ། །སྟོང་ཕྲག་ཕྱེད་དང་བརྒྱད་ཡིན་ནོ། །དེའི་དབུས་སྟོང་ཕྲག་ཕྱེད་དང་གསུམ། །ཞེས་པས་བསྟན། ནུབ་ཀྱི་རི་རབ་ཀྱི་ངོས་ན་བ་ལང་སྤྱོད་ཟླུམ་པོ་སྟེ་མཐའ་སྐོར་སྟོང་ཕྲག་ཕྱེད་དང་བརྒྱད་ཡིན་ནོ། །དེའི་དབུས་ཀྱི་ཞེང་ལ་དཔག་ཚད་སྟོང་ཕྲག་ཕྱེད་དང་གསུམ་མོ། །དེར་ནི་བ་ལང་དང་ནོར་བུ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་སྟེ་དེའི་དབུས་སུ་ཆུ་བོ་ས་ཕ་ཀ་འབབ་བོ། །བཞི་པ་བྱང་སྒྲ་མི་སྙན་གྱི་གླིང་གི་དབྱིབས་ཚད་ནི། སྒྲ་མི་སྙན་བརྒྱད་གྲུ་བཞིར་མཉམ། །ཞེས་པས་བསྟན། བྱང་གི་རི་རབ་ཀྱི་ངོས་ནི་འདྲེ་སྐད་དུ་སྒྲ་བའམ་འཆི་བའི་སྔོན་རོལ་ཞག་བདུན་ནས་ལུང་སྟོན་པས་སྒྲ་མི་སྙན་ལ་ངོས་རེ་རེ་ལ་དཔག་ཚད་ཉིས་སྟོང་ཉིས་སྟོང་སྟེ་དཔག་ཚད་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱད་གྲུ་བཞིར་མཉམ་མོ། །གླིང་གི་དབྱིབས་ཀྱིས་དེ་ན་གནས་པའི་མིའི་བྱད་ཀྱི་དབྱིབས་ཀྱང་དེ་དང་འདྲའོ། །གཉིས་པ་གླིང་ཕྲན་བརྒྱད་བཤད་པ་ནི། དེ་ཡི་བར་གྱི་གླིང་བརྒྱད་ནི། །ལུས་དང་ལུས་འཕགས་སྒྲ་མི་སྙན། །སྒྲ་མི་སྙན་གྱི་ཟླ་དང་ནི། །རྔ་ཡབ་དང་ནི་རྔ་ཡབ་གཞན། །གཡོ་ལྡན་དང་ནི་ལམ་མཆོག་འགྲོ། །ཞེས་པས་བསྟན། དེ་ཡི་བར་གྱི་གླིང་ཕྲན་བརྒྱད་ནི་ལུས་དང་ལུས་འཕགས་ནི་ཤར་གྱི་གླིང་གཡོག སྒྲ་མི་སྙན་དང་སྒྲ་མི་སྙན་གྱི་ཟླ་བ་ནི་བྱང་གི་གླིང་གཡོག་དང་ནི་རྔ་ཡབ་དང་ནི་རྔ་ཡབ་གཞན་ནི་ལྷོའི་གླིང་གཡོག གཡོ་ལྡན་དང་ནི་ལམ་མཆོག་འགྲོ་ནི་ནུབ་ཀྱི་གླིང་གཡོག་གོ། །གཉིས་པ་འཛམ་གླིང་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ནི། འདི་ནས་བྱང་དུ་རི་ནག་པོ། །དགུ་འདས་གངས་རི་དེ་ནས་ནི། །སྤོས་ངད་ལྡང་བའི་ཚུ་རོལ་ན། །ཆུ་ཞེང་ལྔ་བཅུ་ཡོད་པའི་མཚོ། །ཞེས་པས་བསྟན། འཛམ་གླིང་འདི་ནས་བྱང་དུ་རི་ནག་པོ་དགུ་འདས་པ་ན་གངས་རི་ཆེན་པོ་ཡོད་པའོ། །དེ་ནས་ཀྱང་

༄༅། །བྱང་ཕྱོགས་ན་ནི་རི་སྤོས་ངད་ལྡང་བ་ཡོད་ཅིང་དེའི་ཆུ་རོལ་ལྷོ་ཕྱོགས་སུ་དཔག་ཚད་བཅུ་གཞལ་བ་ན་ཆུ་ཞེང་ལྔ་བཅུ་ཡོད་པའི་མཚོ་མ་དྲོས་པ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྡན་གྱི་ཆུས་གང་བ་ཡོད་ལ་དེར་ནི་རྫུ་འཕྲུལ་མེད་པའི་མིས་བགྲོད་པར་དཀའོ། །མ་དྲོས་པ་དེའི་དྲུང་ན་འབྲས་བུ་མངར་མོ་ཡོད་པའི་ཤིང་འཛམ་བུ་གྲུབ་སྟེ་དེའི་འབྲས་བུ་ཛ་མ་ཙམ་སྨིན་པ་དེ་ཀླུ་རྣམས་ཉར་སྤྲུལ་ནས་ཟ་ཞིང་མ་ཟོས་པ་རྣམས་འཛམ་བུ་ཆུ་བོའི་གསེར་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་གྲག་གོ། །ཤིང་འདིས་མཚོན་ནས་གླིང་འདི་ལ་འཛམ་བུ་གླིང་པར་གྲགས་ལ་ཤིང་འདིའི་རིགས་ནི་རྫོན་སེར་སྐྱའི་གྲོང་ནའང་ཅུང་ཟད་ཡོད་དེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞིང་པའི་གྲོང་འཛམ་བུའི་གྲིབ་མ་ལ་བསམ་གཏན་མཛད་དོ་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །གཉིས་པ་དམྱལ་བའི་གནས་བཤད་པ་ལ། ཚ་དམྱལ་ཉེ་འཁོར་དང་བཅས་པ། གྲང་དམྱལ་གྱི་གནས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། མནར་མེད། རབ་ཚ་སོགས་བདུན། ཉེ་འཁོར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདི་འོག་སྟོང་ཕྲག་ཉི་ཤུ་ན། །མནར་མེད་པའོ་དེ་ཙམ་མོ། །ཞེས་པས་བསྟན། འཛམ་བུ་གླིང་འདིའི་འོག་དཔག་ཚད་སྟོང་ཕྲག་ཉི་ཤུ་ན་མནར་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་ཆེན་པོའོ། །དེའི་གནམ་འཕང་དང་རྒྱར་ནི་དེ་ཙམ་མོ་སྟེ་དཔག་ཚད་ཉི་ཁྲི་ཉི་ཁྲིའོ། །གཉིས་པ་རབ་ཚ་སོགས་བདུན་ནི། དེ་ཡི་སྟེང་ན་དམྱལ་བ་བདུན། །ཞེས་པས་བསྟན། མནར་མེད་པ་དེ་ཡི་སྟེང་ན་རབ་ཏུ་ཚ་བ་སོགས་དམྱལ་བ་བདུན་བརྩེགས་མར་གནས་སོ། །གསུམ་པ་ཉེ་འཁོར་བ་ལ། ཉེ་འཁོར་བའི་གྲངས་ཕྱོགས་གང་ན་ཡོད་པ། སྡེ་ཚན་གྱི་མིང་ངོ་། །དང་པོ་ནི། བརྒྱད་པོ་ཀུན་ལ་ལྷག་བཅུ་དྲུག །ཅེས་པས་བསྟན། ཚ་དམྱལ་བརྒྱད་པོ་ཀུན་ལ་གནོད་པ་ལྷག་

པ་བཅུ་དྲུག་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་ཕྱོགས་གང་ན་ཡོད་པ་ནི། དེ་དག་གི་ནི་ངོས་བཞི་ན། །ཞེས་པས་བསྟན། བརྒྱད་པོ་དེ་དག་གི་ནི་ངོས་བཞི་ནའོ། །གསུམ་པ་སྡེ་ཚན་གྱི་མིང་ནི། མེ་མར་མུར་དང་རོ་སྨྱུགས་དང་། །སྤུ་གྲིའི་ལམ་སོགས་ཆུ་བོ་ཡིན། །ཞེས་པས་བསྟན། མེ་མར་མུར་ཕུང་ཉུབ་ཙམ་དང་རོ་སྨྱུགས་ཏེ་རྐྱག་འདམ་དང་སྤུ་གྲིའི་ལམ་དང་སོགས་པས་ལོ་མ་རལ་གྲི་ལྟ་བུའི་ནགས་ཚལ་དང་ལྕགས་ཀྱི་ཤལ་མ་ལིའི་ནགས་ཚེར་མ་རྣོན་པོ་སོར་བཅུ་དྲུག་པ་ཅན་ཏེ་གསུམ་པོ་མཚོན་ཆར་འདྲ་བས་གཅིག་ཏུ་བྱས། ཆུ་བོ་རབ་མེད་ནི་ཐལ་ཆུ་ཁོལ་མས་གང་བ་དག་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་གྲང་དམྱལ་གྱི་གནས་བཤད་པ་ནི། ཆུ་བུར་ཅན་སོགས་གྲང་བརྒྱད་གཞན། །ཞེས་པས་བསྟན། ཡང་ཆུ་བུར་ཅན་དང་། སོགས་པ་ཆུ་བུར་རྡོལ་པ་ཅན་དང་། སོ་ཐམ་པ་དང་། ཨ་ཆུ་ཟེར་བ་དང་། ཀྱི་ཧུད་ཟེར་བ་དང་། ཨུཏྤལ་ལྟར་གས་པ་དང་། པདྨ་ལྟར་གས་པ་དང་། པདྨ་ལྟར་ཆེར་གས་པ་སྟེ་གྲང་བའི་དམྱལ་བ་བརྒྱད་པོ་དེ་ནི་ཚ་དམྱལ་ལས་རིགས་དང་གནས་གཞན་ཡིན་ནོ། །ཉི་ཚེ་བའི་དམྱལ་བ་ནི་འགྲེལ་བར། གནས་ནི་ངེས་པ་མེད་དེ། ཆུ་བོ་དང་རི་དང་མྱ་ངམ་གྱི་ཕྱོགས་དག་དང་གཞན་དག་དང་འོག་ནའང་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དུད་འགྲོ་ནི་ཐང་དང་ཆུ་དང་ནམ་མཁའི་སྤྱོད་ཡུལ་བ་དག་ཡིན་ནོ། །ཡི་དྭགས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ནི་གཤིན་རྗེ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གི་གནས་ཀྱི་རྩ་བ་ནི་འཛམ་བུའི་གླིང་འདིའི་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཀྱི་འོག་དཔག་ཚད་ལྔ་བརྒྱས་བཅད་པ་ན་ཡོད་དོ། །གསུམ་པ་ལྷའི་གནས་བཤད་པ་ལ། །དངོས་དང་། ཞར་ལ་དེའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་རོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ས་དང་འབྲེལ་བ་དང་། མ་འབྲེལ་བའོ།

༄༅། །དང་པོ་ལ། རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞི་པ་དང་། སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་པའི་གནས་སོ། །དང་པོ་ལ། གཞལ་མེད་ཁང་དང་། རི་ལ་བརྟེན་པའོ། །དང་པོ་ལ་ཉི་ཟླའི་ཐག་ཚད། བྱ་བ་བྱེད་ཚུལ། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་དུས་ཀྱི་ཁྱད་པར། ཟླ་བ་འཕེལ་འགྲིབ་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ལ། ཉི་ཟླ་མཐོ་དམན་གྱི་ཚད། ཉི་ཟླའི་རྒྱ་ཁྱོན་གྱི་ཚད་དོ། །དང་པོ་ནི། ཉི་ཟླ་ལྷུན་པོའི་ཕྱེད་ནའོ། །ཞེས་པས་བསྟན། ཉི་ཟླ་ནི་ལྷུན་པོའི་ཕྱེད་ན་འོ་རྟེ་གཉའ་ཤིང་འཛིན་གྱི་རྩེ་མོ་དང་མཉམ་པར་རྒྱུ་བའོ། །གཉིས་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་ཁྱོན་གྱི་ཚད་ནི། དཔག་ཚད་ལྔ་བཅུ་གཅིག་དང་བཅས། །ཞེས་པས་བསྟན། ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ནི་དཔག་ཚད་ལྔ་བཅུ་དང་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ནི་དཔག་ཚད་ལྔ་བཅུ་གཅིག་དང་བཅས་པའོ། །ཇ་མས་སུ་དཔག་ཚད་དྲུག་དང་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་ཆ་གཅིག་གོ། །ཟླ་བ་ནི་ཆུ་ཤེལ་དང་ཉི་མ་ནི་མེ་ཤེལ་ལས་གྲུབ་པ་དབྱིབས་ཟླུམ་ཞིང་ལྷ་ན་རྟག་ལ་འཁྱེར་པ་དུ་མ་དང་ལྡན་པ་ལྷའི་བུ་ཉི་མ་དང་ཟླ་བ་འཁོར་དང་བཅས་པའི་གནས་ཡིན་ནོ། །སྐར་མ་ཆེ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཚད་རྒྱང་གྲགས་བཅོ་བརྒྱད་དང་ཆུང་བ་རྣམས་ཀྱི་ཚད་རྒྱང་གྲགས་གཅིག་གོ། །གཉིས་པ་བྱ་བ་བྱེད་ཚུལ་ནི། ནམ་ཕྱེད་ཉི་མ་ནུབ་པ་དང་། ཉི་མ་ཕྱེད་དང་འཆར་དུས་གཅིག །ཅེས་པས་བསྟན། གླིང་བཞི་གཅིག་ཏུ་ཉི་མ་གཅིག་དང་ཟླ་བ་གཅིག་གིས་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཚུལ་ནི་བྱང་སྒྲ་མི་སྙན་དུ་ནམ་ཕྱེད་པའི་ཚེ་ལུས་འཕགས་གླིང་དུ་ཉི་མ་ནུབ་པ་དང་འཛམ་གླིང་དུ་ཉི་མ་ཕྱེད་དང་བ་ལང་སྤྱོད་དུ་འཆར་བ་དུས་གཅིག་གོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཤར་དུ་ནམ་ཕྱེད་པའི་ཚེ་ལྷོར་ཉི་མ་ནུབ་པ་དང་ནུབ་ཏུ་ཉི་མ་ཕྱེད་པ་དང་བྱང་དུ་ཉི་མ་འཆར་བ་ལ་སོགས་པ་དུས་མཉམ་པ་རིམ་པ་བཞིན་སྦྱར་རོ། །གསུམ་པ་དེ་ལ་

བརྟེན་པའི་དུས་ཚིགས་ལ། ཉིན་མཚན་རིང་ཐུང་དུ་འགྱུར་བའི་དུས། རིང་ཐུང་གི་ཚད། ཉི་མ་ལྡོག་པའི་དུས་སོ། །དང་པོ་ནི། དབྱར་གྱི་ཟླ་བ་གཉིས་པ་ཡི། །ཐ་མའི་ཚེས་དགུ་ནས་མཚན་རིང་། །དགུན་རྣམས་ཀྱི་ནི་བཞི་པ་ལ། །ཐུང་དུ་འགྱུར་རོ་ཉིན་མོ་ལྡོག །ཅེས་པས་བསྟན། འགྲེལ་བཤད་ལས། སངས་རྒྱས་པ་རྣམས་ཀྱི་དུས་ཀྱི་དང་པོ་ནི་དགུན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི་དཔྱིད་དོ། །གསུམ་པ་ནི་དབྱར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དགུན་དཔྱིད་དབྱར་གསུམ་ཀར་ཟླ་བ་བཞི་བཞི་ཡོད་པའི་དགུན་ཟླ་བཞི་ནི་དབྱུག་པ། སྨིན་དྲུག མགོ།། རྒྱལ་ལོ། །དཔྱིད་ཟླ་བཞི་ནི་མཆུ། དབོ། ནག་པ། ས་གའོ། །དབྱར་ཟླ་བཞི་ནི་སྣྲོན། ཆུ་སྟོད། གྲོ་བཞིན། ཁྲུམས་རྣམས་སོ།། དེའང་དགུན་ཟླ་དང་པོ་དབྱུག་ཟླའི་མཚན་གཞི་ནི་སྟོན་ཟླ་ཐ་ཆུང་ཉའི་ཕྱི་དེ་ནས་དགུན་རའི་བར་གྱི་ཟླ་བ་གཅིག་པོ་དེ་ཡིན་ལ། དགུན་ཟླ་ར་བ་ནི་འདི་པའི་ལུགས་ལ་ཧོར་ཟླ་དགུ་པར་གྲགས་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་བཅུ་པ་དགུན་འབྲིང་དང་བཅུ་གཅིག་པ་དགུན་ཟླ་ཐ་ཆུང་སོགས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེའང་མར་ངོ་སྔོན་དུ་འགྲོ་ཞིང་ཡར་ངོ་ཕྱིས་སུ་བཞག་ནས་འཛིན་དགོས་པས་དབྱར་འབྲིང་ཉའི་ཕྱི་དེ་ནས་ཐ་ཆུང་ཉའི་བར་ནི་དབྱར་ཟླ་དང་པོ་སྣྲོན་ནམ་གདུབ་བུའི་ཟླ་བའོ། །དབྱར་ཟླ་ཐ་ཆུང་གི་ཉའི་ཕྱི་དེ་ནས་སྟོན་རའི་ཉའི་བར་ནི་དབྱར་རྣམས་ཀྱི་ཟླ་བ་གཉིས་པ་ཆུ་སྟོད་ཀྱི་ཟླ་བ་ཡིན་ལ། །དེ་ཡི་ཐ་མ་སྟེ་དཀར་པོའི་ཕྱོགས་སྟོན་རའི་ཡར་ངོའི་ཚེས་བརྒྱད་ལ་ཉིན་མོ་ཡུད་ཙམ་བཅོ་བརྒྱད་མཚན་མོ་ཡུད་ཙམ་བཅུ་གཉིས་འབྱུང་ཞིང་དེའི་ཕྱི་མ་ཚེས་དགུ་ནས་མཚན་མོ་རིང་བར་འགྱུར་ཞིང་ཉིན་མོ་ཐུང་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། འགྲེལ་བ་ལས། དབྱར་རྣམས་ཀྱི་ཟླ་བ་གཉིས་པ་སྟོན་ཟླ་ར་

༄༅། །བ་ཡར་གྱི་ངོའི་ཆོས་དགུ་ནས་མཚན་མོ་རིང་ངོ་། །ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། དགུན་ཉམས་ཀྱི་ནི་ཟླ་བ་བཞི་པ་དབྱིད་ཟླ་ར་བའི་ཡར་ངོའི་ཆོས་བརྒྱད་ལ་དགུན་ནི་ཐོག་ཅིང་དེའི་ཆོས་དགུ་ནས་མཚན་མོ་ཐུང་དུ་འགྱུར་རོ། །ཉིན་མོ་ནི་དེ་ལས་ཐོག་སྟེ་རིང་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། འགྲེལ་བ་ལས། དགུན་ཉམས་ཀྱི་ཟླ་བ་བཞི་པའི་ཐ་མའི་ཆོས་དགུ་ནས་ཐུང་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་སྦྱར་ཏེ་དབྱིད་ཟླ་ར་བ་ཡར་གྱི་ངོའི་ཆོས་དགུ་ནས་སོ། །ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རིང་ཐུང་གི་ཚད་ནི། ཉིན་མཚན་རིང་བ་ཐང་གཅིག་གོ། །ཞེས་པས་བསྟན། ཉིན་མོ་འམ་མཚན་མོ་རིང་བར་འགྱུར་ཚད་ཐང་གཅིག་གོ། །ཐང་གཅིག་གི་ཡུན་ཚད་ནི་ཉིན་ཞག་གཅིག་གི་དགུ་བཅུའི་ཆ་སྟེ་དུས་འཁོར་ལྟར་ན་དབུགས་འབྱུང་འཇུག་གནས་གསུམ་གཅིག་ཏུ་བྱས་པའི་དབུགས་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི་ཡིན་ལ། ཆུ་སྲང་བཞི་བཞིས་རིང་ཐུང་བྱེད་པར་བཤད་ཅིང་ཆུ་སྲང་རེ་ལ་དབུགས་དྲུག་རེ་ཡོད། གསུམ་པ་ནི་མ་ཐོག་པའི་དུས་ནི། ཉི་མ་ལྷོ་བྱང་འགྲོ་ཆེའོ། །ཞེས་པས་བསྟན། ཉི་མ་ལྷོ་ཕྱོགས་སུ་འགྲོན་མཚན་མོ་རིང་ལ་བྱང་ཕྱོགས་སུ་འགྲོ་ཆེ་ཉིན་མོ་རིང་བར་འགྱུར་བའོ། །བཞི་པ་ཟླ་བ་འཕེལ་འགྲིབ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། ཉི་མ་དང་ནི་ཉེ་བ་ལས། །རང་གི་གྲིབ་མས་འགྲིབ་པར་སྣང་། །ཞེས་པས་བསྟན། མར་ངོའི་ཟླ་བ་མ་རངས་པའི་རྒྱུ་ཅི་ཞེ་ན། ཟླ་བའི་ཁང་པ་དེ་ཉི་མའི་ཁང་པ་དང་ནི་ཉེ་བར་རྒྱུ་བ་ལས་ཉི་འོད་ཟླ་བའི་ཁང་པ་ལ་བབས་ཏེ་དེའི་ཕྱ་རོལ་གྱི་ངོས་སུ་ཟླ་བ་རང་གི་གྲིབ་མ་བབས་པས་དཀྱིལ་འཁོར་མ་རངས་ཤིང་འགྲིབ་པར་སྣང་ངོ་ཞེས་གྲགས་ཤིང་ཀ་བ་དང་སྒྲོན་མེ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་རི་ལ་བརྟེན་པའི་གནས་ལ། རྟེན་རི་རབ་ཀྱི་བང་རིམ་བཤད་པ་དང་།

ལྷ་གང་བརྟེན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདི་ལ་བང་རིམ་བཞི་ཡོད་དེ། །བར་གྱི་ཐག་ནི་སྟོང་ཕྲག་བཅུ། །སྟོང་ཕྲག་དག་ནི་བཅུ་དྲུག་དང་། །བརྒྱད་དང་བཞི་དང་གཉིས་འཕགས་སོ། །ཞེས་པས་བསྟན། རི་རབ་འདི་ལ་བང་རིམ་བཞི་ཡོད་དེ། དེའི་བར་གྱི་ཐག་ཚད་ནི་དཔག་ཚད་སྟོང་ཕྲག་བཅུ་བཅུའོ། །རི་རབ་ལས་ཕྱིར་འཕགས་པའི་ཚད་ནི་བང་རིམ་དང་པོ་དཔག་ཚད་སྟོང་ཕྲག་དག་ནི་བཅུ་དྲུག་དང་། གཉིས་པ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱད་དང་གསུམ་པ་སྟོང་ཕྲག་བཞི་དང་། བཞི་པ་སྟོང་ཕྲག་གཉིས་འཕགས་སོ། །བང་རིམ་ནི་རྩ་བ་ནས་ཡིན་པས་རི་རབ་ཀྱི་ཕྱེད་མན་ཆད་དུ་སླེབ་བོ། །གཉིས་པ་ལྷ་གང་བརྟེན་བཤད་པ་ལ། རི་རབ་ལ་གང་བརྟེན་པ་དང་། གསེར་གྱི་རི་བདུན་ལ་གང་བརྟེན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་ལག་ན་གཞོང་ཐོགས་དང་། །ཕྲེང་ཐོགས་དང་ནི་རྟག་མྱོས་དང་། །རྒྱལ་ཆེན་བཞི་པའི་ལྷ་རྣམས་གནས། །ཞེས་པས་བསྟན། བང་རིམ་དང་པོ་དེ་ལ་ནི་གནོད་སྦྱིན་ལག་ན་གཞོང་ཐོགས་གནས་པ་དང་། གཉིས་པ་ལ་ཕྲེང་ཐོགས་རྣམས་གནས་པ་དང་ནི་གསུམ་པ་ལ་རྟག་མྱོས་དང་། བཞི་པ་ལ་རྒྱལ་ཆེན་བཞི་ཤར་དུ་ཡུལ་འཁོར་སྲུང་། ལྷོར་འཕགས་སྐྱེས་པོ། ནུབ་ཏུ་མིག་མི་བཟང་། བྱང་དུ་རྣམ་ཐོས་ཀྱི་བུ་སྟེ་རང་ཉིད་དང་དེའི་འཁོར་དུ་གྱུར་པའི་ལྷ་རྣམས་གནས་སོ། །གཉིས་པ་གསེར་གྱི་རི་བདུན་ལ་གང་བརྟེན་པ་ནི། རི་ནི་བདུན་པོ་དག་ལ་ཡང་། །ཞེས་པས་བསྟན། གཉའ་ཤིང་འཛིན་ལ་སོགས་པའི་རི་ནི་བདུན་པོ་དག་ལ་ཡང་ལྷ་དེ་དག་གི་གྲོང་དང་གྲོང་རྡལ་ཡོད་དེ། རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞིའི་ལྷ་རིས་དེ་ནི་ལྷ་རིགས་དྲུག་རེ་རེ་བའམ་ཐམས་ཅད་ལས་ཆེས་མང་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་གྱི་གནས་བཤད་པ་ལ།

༄༅། །སྤྱིར་བསྟན་པ། ལག་ན་རྡོ་རྗེའི་རིགས་ཀྱི་གནས་བཤད་པ། སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་པའི་གནས་ཀྱི་རྒྱས་བཤད་དོ། །དང་པོ་ནི། ལྷུན་པོའི་རྩེ་ན་སུམ་ཅུ་གསུམ། །དེ་ཡི་ངོས་ལ་བརྒྱད་ཁྲིའོ། །ཞེས་པས་བསྟན། ལྷུན་པོའི་རྩེ་མོ་ན་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་ཡོད་ལ། ལྷུན་པོའི་འབུར་དུ་རྡེ་ལྟ་བར་དེ་ཡི་ངོས་བཞི་པོ་རེ་རེ་ལའང་དཔག་ཚད་བརྒྱད་ཁྲིའི་རྩི་མཐའ་སུམ་འབུམ་ཉི་ཁྲིས་འཁོར་བར་བཞེད། གཉིས་པ་ལག་ན་རྡོ་རྗེའི་རིགས་ཀྱི་གནས་བཤད་པ་ནི། ཕྱོགས་མཚམས་བརྩེགས་པ་བཞི་ལ་ནི། །ལག་ན་རྡོ་རྗེ་གནས། །ཞེས་པས་བསྟན། རི་རབ་ཀྱི་ཕྱོགས་མཚམས་དཔག་ཚད་ལྔ་བརྒྱས་གྱེན་དུ་བརྩེགས་པ་བཞི་ལ་ནི་གནོད་སྦྱིན་ལག་ན་རྡོ་རྗེ་བག་མེད་པའི་ལྷ་རྣམས་བསྲུང་བའི་ཕྱིར་གནས་སོ། །གསུམ་པ་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་གྱི་གནས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། གྲོང་ཁྱེར་དང་། སྐྱེད་མོས་ཚལ་ལོ། །དང་པོ་ལ། གྲོང་ཁྱེར་སྤྱི་དང་། དབང་པོའི་ཕོ་བྲང་ངོ་། །དང་པོ་ནི། དབུས་ན། །གྲོང་ཁྱེར་ལྟ་ན་སྡུག་ཅེས་པ། ངོས་ལ་ཉིས་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་པ། དཔག་ཚད་ཕྱེད་དང་གཉིས་གསེར་གྱི། རང་བཞིན་གཞི་བཀྲ་མཉེན་པ་ཡོད། །ཅེས་པས་བསྟན། རི་རབ་ཀྱི་གཞི་རྩེ་མོ་དེའི་དབུས་ན་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་གྲོང་ཁྱེར་ལྟ་ན་སྡུག་ཅེས་པ་ངོས་རེ་ལ་དཔག་ཚད་ཉིས་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་བ་འཕང་དུ་དཔག་ཚད་ཕྱེད་དང་གཉིས་པ་གསེར་གྱི་རང་བཞིན་ལས་གྲུབ་པ་འོག་གི་གཞི་ཚོན་སྣ་བརྒྱས་བཀྲ་བར་བྱས་པ་རེག་ན་མཉེན་པ་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་དབང་པོའི་ཕོ་བྲང་ནི། དེ་ན་རྣམ་པར་རྒྱལ་བྱེད་དེ། །ངོས་ལ་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བཅུའོ། །ཞེས་པས་བསྟན། གྲོང་དེའི་དབུས་ན་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་ཁང་བཟང་རྣམ་པར་རྒྱལ་བྱེད་ཡོད་དེ། དེའང་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཚོགས་ལས་གྲུབ་ཅིང་ལྟ་ན་སྡུག་པ་དཔག་ཚད་

ཕྱེད་དང་ལྔས་གྱེན་དུ་འཕགས་པ་གཞན་གྱི་དཔལ་གྱི་ཆེ་བ་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པ་ཡོད་ལ། དེའི་ངོས་ལ་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བཅུའི་སྟེ་དཔག་ཚད་སྟོང་གིས་འཁོར་བ་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་སྐྱེད་ཚལ་བཤད་པ་ལ། སྐྱེད་ཚལ་དངོས༔ ས་གཞི། ལྗོན་ཤིང་། འདུན་སའོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱི་རོལ་ཤིང་རྟ་སྣ་ཚོགས་དང་། །རྩུབ་འགྱུར་འདྲེས་ཚལ་དགའ་བས་བརྒྱན། །ཞེས་པས་བསྟན། གྲོང་ཁྱེར་དེའི་ཕྱི་རོལ་ངོས་བཞི་དག་ན་སྐྱེད་ཚལ་བཞི་ཡོད་དེ། ཤིང་རྟ་སྣ་ཚོགས་པའི་ཚལ་དང་། རྩུབ་འགྱུར་དང་། འདྲེས་པའི་ཚལ་དང་། དགའ་བའི་ཚལ་ཏེ་དེ་དག་གིས་ནི་གྲོང་ཁྱེར་དེའི་ཕྱི་རོལ་བརྒྱན་ནོ། །གཉིས་པ་ས་གཞི་ནི། དེ་དག་གི་ནི་ཕྱོགས་བཞི་ན། ཉི་ཤུས་བཅད་ན་ས་གཞི་བཟང་། །ཞེས་པས་བསྟན། སྐྱེད་ཚལ་དེ་དག་གི་ནི་ཕྱོགས་བཞི་ན་དཔག་ཚད་ཉི་ཤུས་བཅད་པ་ཚུན་ཆད་ན་ས་གཞི་བཟང་ཞིང་ཡིད་དུ་འོང་བ་སྐྱེད་ཚལ་ལ་འགྲན་བཟོད་པ་ལྟ་བུ་བཞི་ཡོད་དོ། །གསུམ་པ་ལྗོན་ཤིང་ནི། བྱང་ཤར་མཚམས་ན་ཡོངས་འདུ་སྟེ། །ཞེས་པས་བསྟན། གྲོང་ཁྱེར་ལྟ་ན་སྡུག་དེའི་ཕྱི་རོལ་བྱང་ཤར་མཚམས་ན་ཡོངས་འདུས་བརྟོལ་ཏེ་འདིའི་རྩ་བ་དཔག་ཚད་ལྔ་འམ་གདགས་པར་ལྔ་བཅུ་ཐུར་དུ་ཟུག་པར་བཤད་ལ་གནམ་འཕང་དུ་དཔག་ཚད་བརྒྱ་འཕགས་སོ། །ལོ་མ་དང་ཡལ་ག་དག་གིས་དཔག་ཚད་ལྔ་བཅུར་ཁྱབ་བོ། །མེ་ཏོག་དང་འདབ་མ་རྒྱས་པའི་དྲིས་རྗེ་ཕྱོགས་སུ་དཔག་ཚད་བརྒྱར་ལྡང་ལ་རྗེ་ཕྱོགས་མིན་པར་དཔག་ཚད་ལྔ་བཅུ་ལྡང་ངོ་། །བཞི་པ་འདུན་ས་ནི། ལྷོ་ནུབ་མཚམས་ན་ཆོས་བཟང་ངོ་། །ཞེས་པས་བསྟན། གྲོང་ཁྱེར་དེའི་ལྷོ་ནུབ་ཀྱི་མཚམས་ན་གང་དུ་ལྷ་རྣམས་འཁོད་ནས་བྱ་བ་དང་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་འགྲོ་བའི་འདུན་ས་ཆོས་བཟང་ངོ་།།

༄༅། །ཚིས་བཟང་དེའང་དབྱིབས་ཟླུམ་པོ་མཐའ་དཔག་ཚད་དགུ་བཅུས་འཁོར་བ་ཤེལ་བསྒྲུབས་པ་དག་ཡོད་དེ། ཙ་གསུམ་པ་རྣམས་ཀྱི་སྡོད་གནས་པའོ། །གཉིས་པ་ས་དང་མ་འབྲེལ་བའི་གནས་ནི། དེ་སྟེང་ལྷ་རྣམས་གཞལ་མེད་ཁང་། །ཞེས་པས་བསྟན། སུམ་ཅུ་པ་དེའི་སྟེང་གི་ལྷ་རྣམས་ནི་གཞལ་མེད་ཁང་དག་ན་གནས་ཏེ། དེའང་འཐབ་བྲལ་ནས་གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད་པ་སོགས་ནི་རིམ་བཞིན་གནས་སོ། །གཉིས་པ་ཞར་ལ་དེའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་བཤད་པ་ལ། འདོད་པ་སྤྱོད་པ། ལྷའི་བུ་སྐྱེ་བ། འདོད་བདེ་སྐྱེ་བ། གོང་འོག་གི་བར་ཐག་གི་ཚད། གོང་མར་བགྲོད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། འདོད་པ་སྤྱོད་པ་དྲུག་ཡིན་ནོ། །གཉིས་གཉིས་འཁྱུད་དང་ལག་བཅངས་དང་། །ཀོད་དང་བལྟས་པས་འཁྲིག་པ་ཡིན། །ཞེས་པས་བསྟན། རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་རིས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད་ཀྱི་བར་འདོད་པ་སྤྱོད་པ་དྲུག་ཡིན་ནོ། །ས་དང་འབྲེལ་བའི་འདོད་ལྷ་འོག་མ་གཉིས་ནི་ཕོ་མོ་གཉིས་ཀྱི་དབང་པོ་གཉིས་སྤྲོད་ཀྱིས་འཁྲིག་སྟེ་མི་བཞིན་ནོ། །དེར་ཁུ་བ་དང་ཆུ་འགྲོ་བ་མེད་པས་མི་གཙང་བར་འགྱུར་བའང་མེད་དོ། །འཐབ་བྲལ་ནི་འཁྱུད་པས་འཁྲིག་པ་དང་། དགའ་ལྡན་ནི་ལག་པ་བཅང་བ་དང་། འཕྲུལ་དགའ་ནི་ཀོད་པ་དང་། གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད་ནི་བལྟས་པས་འཁྲིག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཙམ་གྱིས་ཆགས་པའི་གདུང་བ་དང་བྲལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ལྷ་ཕོ་མོ་གང་གི་པང་པར་ཁྱེའུ་འམ་བུ་མོ་བབས་པར་གྱུར་པ་དེ་རིམ་བཞིན་དེ་དག་གི་བུ་དང་བུ་མོ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལྷའི་བུ་སྐྱེ་བ་ལ། འདོད་ལྷའི་བུ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་བུའོ། དང་པོ་ནི། བྱིས་པ་ལོ་ལྔ་ལོན་པ་ནས། །ལོ་བཅུ་ལོན་པ་ལྟ་བུའི་བར། །དེ་དག་ཏུ་སྐྱེ། །ཞེས་པས་

བརྙན༔ རྒྱལ་ཆེན་བཞི་པར་ནི་བྱིས་པ་ལོ་ལྔ་ལོན་པ་ནས་སུམ་རྩེན་དུ་ལོ་དྲུག་སོགས་བསྒྲེས་པས་གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད་ན་ལོ་བཅུ་ལོན་པ་ལྟ་བུའི་བར་ལྷ་གནས་དེ་དག་ཏུ་སྐྱེའོ། །འདིའི་བྱིས་པ་ནི་ཚེ་ལོ་བརྒྱ་བའི་དུས་ཀྱི་བོང་ཚོད་དོ། །གཉིས་པ་གཟུགས་ཀྱི་བྱིས་པ་ནི། གཟུགས་ཅན་རྣམས། །ཀུན་རྫོགས་གོས་དང་བཅས་པ་ཉིད། །ཅེས་པས་བསྟན། གཟུགས་ན་སྤྱོད་པ་ཅན་གྱི་ལྷ་རྣམས་ནི་ལུས་ཀྱི་ཆ་ཤས་ཀུན་རྫོགས་ཤིང་གོས་དང་བཅས་པ་ཉིད་དུ་སྐྱེའོ། །གསུམ་པ་འདོད་བདེ་སྐྱེ་བ་ལ། དངོས་དང་། ཞར་ལ་གཟུགས་བདེ་སྐྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། འདོད་པ་སྐྱེ་བ་གསུམ་པོ་ནི། །འདོད་པའི་ལྷ་དང་མིར་བཅས་རྣམས། །ཞེས་པས་བསྟན། སེམས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་ལ་མདོ་ལས་འདོད་པ་སྐྱེ་བ་གསུམ་བཤད་པའི་འདོད་པ་སྐྱེ་བ་གསུམ་པོ་དེ་ནི་འདོད་པའི་ལྷ་དང་མིར་བཅས་རྣམས་སོ། །དེའང་འདི་ལྟར་དང་པོ་ནི་མི་རྣམས་དང་ལྷ་རིས་བཞི་སྟེ་སྔར་བྱུང་བའི་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་ཡོངས་སུ་ལོངས་སྤྱོད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། འཕྲུལ་དགའ་བའི་ལྷ་རྣམས་ཏེ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སྤྲུལ་པ་ལ་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་ལས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་ལོངས་སྤྱོད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། དབང་བྱེད་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ཏེ་བདག་དང་གཞན་གྱིས་སྤྲུལ་པ་ལ་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་ཐུན་མོང་དུ་ལས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་ལོངས་སྤྱོད་དོ། །གཉིས་པ་གཟུགས་བདེ་སྐྱེ་བ་ནི། བདེ་བ་སྐྱེ་བ་གསུམ་པོ་ནི། །བསམ་གཏན་གསུམ་ལ་ས་དགུ་ཡིན། །ཞེས་པས་བསྟན། བདེ་བ་སྐྱེ་བ་ནི་མདོ་ལས་དབེན་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་བདེ་བ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བའི་བདེ་བ་དང་། དགའ་བ་མེད་པའི་བདེ་བ་སྐྱེ་བ་གསུམ་བཤད་པའི་བདེ་བ་སྐྱེ་བ་གསུམ་པོ་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོ་གསུམ་རེ་རེ་ལས་གསུམ་གསུམ་

༄༅། །ཡོད་པས་ས་དགུར་བཤད་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །བཞི་བ་གོང་འོག་གི་བར་ཐག་གི་ཚད་ནི། གནས་ནས་གནས་འོག་ཇི་སྲིད་པ། །དེ་ནས་དེ་ཡི་གོང་དེ་སྲིད། །ཅེས་པས་བསྟན། རང་རང་གི་གནས་ནས་གནས་འོག་མ་འཛམ་བུ་གླིང་ཇི་སྲིད་པ་རང་གི་གནས་དེ་ནས་དེ་ཡི་གོང་ལའང་དེ་སྲིད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་ནས་འཛམ་གླིང་གི་བར་ལ་དཔག་ཚད་བརྒྱད་ཁྲི་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་ཡར་འཐབ་བྲལ་གྱི་བར་ལའང་དེ་སྲིད་དང་། འཐབ་བྲལ་ནས་འཛམ་གླིང་གི་བར་ལ་འབུམ་དང་དྲུག་ཁྲི་ཡོད་པ་ལྟར་དགའ་ལྡན་གྱི་བར་ལ་སྦྱར་ནས། མཐར་ཤིན་ཏུ་མཐོང་བ་ནས་འོག་མ་འཛམ་གླིང་པའི་བར་དུ་གཏམས་ཕྲག་བརྒྱད་འབྱུང་བ་ཇི་སྲིད་པ་གོང་མ་འོག་མིན་གྱི་གནས་སུའང་བར་ཐག་དེ་སྲིད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལྔ་པ་གོང་མར་བགྲོད་པའི་ཚུལ་ནི། རྫུ་འཕྲུལ་གཞན་བརྟེན་མ་གཏོགས་པ། །དེ་དག་གོང་མ་མཐོང་བ་མེད། །ཅེས་པས་བསྟན། ཅི་འོག་མར་སྐྱེས་པ་རྣམས་གོང་མར་འགྲོ་ཞིང་མཐོང་བར་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན། ས་གོང་མ་པའི་རྫུ་འཕྲུལ་རང་གིས་ཐོབ་པའམ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་གཞན་ལ་བརྟེན་པ་མ་གཏོགས་པ་འོག་མ་པ་དེ་དག་གིས་གནས་གཞན་གོང་མར་བགྲོད་མི་ནུས་པས་མཐོང་བ་མེད་ལ། གོང་མ་བས་འོག་མ་རྣམས་སུ་བདེ་བླག་ཏུ་འོང་ནུས་ཤིང་འོངས་པ་ན་དེ་དག་གི་རང་གཟུགས་འོག་མ་ས་མཚུངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་སྲིད་ཅིང་མི་མཚུངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མི་མཐོང་ངོ་། གསུམ་པ་སྟོང་གསུམ་ངོས་བཟུང་བ་ལ། སྟོང་སྤྱི་ཕུད། སྟོང་གཉིས་བར་མ། སྟོང་གསུམ་སྟོང་ཆེན་ངོས་བཟུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གླིང་བཞི་པ་དང་ཉི་ཟླ་དང་། །རི་རབ་དང་ནི་འདོད་ལྷ་དང་། །ཚངས་པའི་འཇིག་རྟེན་སྟོང་ལ་ནི། །སྟོང་ནི་སྤྱི་ཕུད་ཡིན་པར་འདོད། །ཅེས་

པས་བསྟན། འཛམ་གླིང་སོགས་གླིང་བཞི་པ་གཅིག་དང་ནི་ཉི་ཟླ་དང་། རི་རབ་དང་ནི་འདོད་ལྷ་དྲུག་དང་ཚངས་པའི་འཇིག་རྟེན་སྟོང་ལ་ནི་སྟོང་ནི་སྤྱི་ཕུད་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །གཉིས་པ་སྟོང་གཉིས་བར་མ་ནི། དེ་སྟོང་ལ་ནི་སྟོང་གཉིས་པ། །བར་མའི་འཇིག་རྟེན་ཁམས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པས་བསྟན། སྟོང་སྤྱི་ཕུད་དེ་སྟོང་ལ་ནི་སྟོང་གཉིས་པ་བར་མའི་འཇིག་རྟེན་ཁམས་ཡིན་ནོ། །བར་མ་སྟོང་ཆུང་དུ་སྟོང་སྟེ་འཛམ་གླིང་བྱེ་བའོ། །གསུམ་པ་སྟོང་གསུམ་སྟོང་ཆེན་ནི། དེ་སྟོང་ལ་ནི་སྟོང་གསུམ་མོ། །ཞེས་པས་བསྟན། སྟོང་གཉིས་པ་དེ་སྟོང་ལ་ནི་སྟོང་གསུམ་མོ། །དེ་ལ་ནི་གླིང་བཞི་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱའོ། །བཞི་པ་དེ་དག་འབྱུང་འཇིག་མཉམ་པར་བསྟན་པ་ནི། མཉམ་དུ་འཇིག་ཅིང་འབྱུང་བ་ཡིན། ཞེས་པས་བསྟན། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འཇིག་ན་མཉམ་དུ་འཇིག་ཅིང་འབྱུང་ན་མཉམ་དུ་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཞར་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་ཚད་བཤད་པ་ལ། ལུས་ཚད་དང་། ཚེ་ཚད་དོ།། དང་པོ་ལ། མིའི་ལུས་ཚད། འདོད་ལྷའི་ལུས་ཚད། གཟུགས་ཁམས་པའི་ལུས་ཚད་དོ། །དང་པོ་ལ། འཛམ་བུ་གླིང་པ་དང་། གླིང་གཞན་གསུམ་གྱི་ལུས་ཚད་དོ། །དང་པོ་ནི། འཛམ་བུ་གླིང་པ་རྣམས་ཀྱི་ཚད། །ཁྲུ་བཞི་པ་དང་ཕྱེད་དང་བཞི། །ཞེས་པས་བསྟན། འཛམ་བུ་གླིང་པའི་མི་རྣམས་ཀྱི་ཚད་ཁྲུ་བཞི་པ་དང་ཕྱེད་དང་བཞིའོ། །གཉིས་པ་གླིང་གཞན་གསུམ་གྱི་ལུས་ཚད་ནི། ཤར་དང་བ་ལང་སྤྱོད་དང་ནི། །བྱང་ཞེས་བྱ་བ་ཉིས་འགྱུར་བསྐྱེད། །ཅེས་པས་བསྟན། ཤར་དང་བ་ལང་སྤྱོད་དང་ནི་བྱང་ཞེས་བྱ་བ་ཉིས་འགྱུར་བསྐྱེད་ཅེས་པས་འཛམ་གླིང་གི་ཚེ་ལོ་བརྒྱ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཁྲུ་བརྒྱད་དང་བཅུ་དྲུག་དང་སོ་གཉིས་རྣམས་ནི་རིམ་བཞིན་

༄༅། །དེ་དག་གི་ལུས་ཚད་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་འདོད་ལྷའི་ལུས་ཚད་ནི། འདོད་དང་ལྡན་པའི་ལྷ་ཡི་ལུས། །བཞི་ཆ་ནས་ནི་རྒྱང་གྲགས་དག །ཕྱེད་དང་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་བསྐྱེད། །ཅེས་པས་བསྟན། འདོད་པ་དང་ལྡན་པའི་ལྷ་དྲུག་པོའི་ལུས་ཚད་ནི་རིས་བཞི་པ་རྒྱང་གྲགས་གཅིག་གི་བཞི་ཆ་ཡིན་པ་ནས་ནི་གཞན་འཕྲུལ་བ་རྒྱང་གྲགས་དག་ནི་ཕྱེད་དང་གཉིས་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་དུ་བསྐྱེད་དོ། །གསུམ་པ་གཟུགས་ཁམས་པའི་ལུས་ཚད་ནི། །གཟུགས་ཅན་དང་པོ་དཔག་ཚད་ཕྱེད། །དེ་ཡི་གོང་མ་ཕྱེད་ཕྱེད་བསྐྱེད། །འོད་ཆུང་རྣམས་ཀྱི་ལྷག་ཡན་ཆད། །ལུས་ནི་ཉིས་འགྱུར་ཉིས་འགྱུར་ཏེ། །སྤྲིན་མེད་དཔག་ཚད་གསུམ་དོར་རོ། །ཞེས་པས་བསྟན། གཟུགས་ཅན་གྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་དང་པོ་ཚངས་རིས་པའི་ལུས་ཚད་དཔག་ཚད་ཕྱེད་པ་དང་། ཚངས་རིས་པ་དེ་ཡི་གོང་མ་ཚངས་པ་འདུན་ན་འདོན་དང་ཚངས་ཆེན་འོད་ཆུང་བ་རྣམས་ཀྱི་ལུས་ཚད་ནི་རིམ་པ་ལྟར་དཔག་ཚད་ཕྱེད་ཕྱེད་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་དཔག་ཚད་གཅིག་དང་ཕྱེད་དང་གཉིས་དང་གཉིས་ཡིན་ནོ། །འོད་ཆུང་བ་རྣམས་ཀྱི་ལྷག་ཚད་མེད་འོད་ཡན་ཆད་རྣམས་ལུས་ནི་ཉིས་འགྱུར་ཉིས་འགྱུར་གྱིས་ཆེ་སྟེ། འོན་ཀྱང་སྤྲིན་མེད་པ་ཉིས་འགྱུར་གྱིས་བསྐྱེད་པ་ལས་དཔག་ཚད་གསུམ་དོར་རོ། །འདི་ལྟར་ཚད་མེད་འོད་དཔག་ཚད་བཞི་ཡིན་པ་ནས་འོག་མིན་པ་ཁྲི་དྲུག་སྟོང་གི་བར་རིམ་བཞིན་སྦྱར་རོ། །གཟུགས་མེད་ན་ལུས་མེད་པས་ལུས་ཚད་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ཚེ་ཚད་ལ། དངོས་དང་། བར་དུ་འཆི་བ་ཡོད་མེད་དཔྱད་པའོ། །དང་པོ་ལ། བདེ་འགྲོ་དང་། ངན་འགྲོའི་ཚེ་ཚད་དོ། །དང་པོ་ལ། མིའི། འདོད་ལྷའི། ཁམས་གོང་གི་ཚེ་ཚད་དོ། །དང་པོ་ལ། གླིང་གཞན་གསུམ་དང་། འཛམ་བུ་

གླིང་པའི་ཚེ་ཚད་དོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲ་མི་སྙན་ན་ཚེ་སྟོང་སྟེ། །གཉིས་ན་ཕྱེད་ཕྱེད་སྲངས་པ་འོ། །ཞེས་པས་བསྟན། སྒྲ་མི་སྙན་ན་ཚེ་ལོ་སྟོང་ཐུབ་སྟེ། བ་ལང་སྤྱོད་པ་དང་ལུས་འཕགས་པོ་གཉིས་ན་སྔ་མའི་ཕྱེད་ཕྱེད་སྲངས་པའོ་ཞེས་པས་ལྔ་བརྒྱ་དང་ཕྱེད་དང་སུམ་བརྒྱའོ། །གཉིས་པ་འཛམ་གླིང་པའི་ཚེ་ཚད་ནི། འདི་ན་མ་ངེས་ཐ་མར་ནི། །ལོ་བཅུ་དང་པོ་དཔག་ཏུ་མེད། །ཅེས་པས་བསྟན། འཛམ་གླིང་འདི་ན་ཚེ་ཚད་མ་ངེས་ཏེ། རེས་རིང་པོར་འགྱུར་རེས་ཐུང་ངུར་འགྱུར་རོ། །ཐ་མ་ཐུང་ངུར་གྱུར་པ་ནི་ཚེ་ལོ་བཅུ་པ་དང་། རིང་པོར་འགྱུར་བ་ནི་བསྐལ་པ་དང་པོའི་མི་རྣམས་ཀྱི་ཚེ་ལོ་དཔག་ཏུ་མེད་དེ། ལོ་སྟོང་ལ་སོགས་པ་བགྲང་བར་མི་ནུས་སོ། །གཉིས་པ་འདོད་ལྷའི་ཚེ་ཚད་ལ། རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞི་པ་དང་། གཞན་ལྷའི་ཚེ་ཚད་དོ། །དང་པོ་ནི། མི་རྣམས་ཀྱི་ལོ་ལྔ་བཅུ་ལ། །འདོད་པ་དག་གི་ལྷ་རྣམས་ལས། །འོག་མ་དག་གི་ཉིན་ཞག་གཅིག །དེས་ན་ཚེ་ལོ་ལྔ་བརྒྱའོ། །ཞེས་པས་བསྟན། མི་རྣམས་ཀྱི་ལོ་ལྔ་བཅུ་ལ་འདོད་ཁམས་པ་དག་གི་ལྷ་རྣམས་ལས་འོག་མ་རྒྱལ་ཆེན་བཞི་པ་དག་གི་ཉིན་ཞག་གཅིག་གོ། ཉིན་ཞག་དེས་རྩིས་ན་ཉིན་ཞག་སུམ་ཅུ་ལ་ཟླ་བ་གཅིག་དེ་བཅུ་གཉིས་ལ་ལོར་བརྩིས་པས་ལྷའི་ཚེ་ལོ་ལྔ་བརྒྱའོ། །མི་ལོ་ནི་ས་ཡ་ཕྲག་དགུའོ། །གཉིས་པ་གཞན་ལྷའི་ཚེ་ཚད་ནི། གོང་མ་གཉིས་ཀ་ཉིས་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པས་བསྟན། ལྷ་རིས་གོང་མ་ལྔ་པོ་ནི་ཉིན་ཞག་དང་ཚེ་གཉིས་ཀ་ཉིས་འགྱུར་རོ་སྟེ། འདི་ལྟར་སུམ་རྩེན་པས་ནི་མི་ལོ་བརྒྱ་ལ་ཞག་གཅིག་ཏུ་བྱས་པའི་རང་ལོ་སྟོང་ཐུབ་པ་ནས་གཞན་འཕྲུལ་བས་མི་ལོ་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་ལ་ཞག་གཅིག་ཏུ་བྱས་པའི་རང་ལོ་ཁྲི་དྲུག་སྟོང་ཐུབ་པའི་བར་ཡིན་ཞིང་། མི་ལོ་ནི་ཐེར་འབུམ་དགུ་དྲུང་ཕྱུར་

༄༅། །གཉིས་བྱེ་བ་བཞི་ས་ཡ་དྲུག་གོ། །གསུམ་པ་ཁམས་གོང་གི་ལྷའི་ཚེ་ཚད་ལ། གཟུགས་ཁམས་པའི། གཟུགས་མེད་ཁམས་པའི། འཕྲོས་དོན་བསྐལ་པ་རིང་ཐུང་ལ་དཔྱད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཟུགས་ཅན་ཉིན་མཚན་མེད་ཚེ་ནི། །རང་ལུས་གཞལ་བའི་བསྐལ་པ་ཡི། །ཞེས་པས་བསྟན། གཟུགས་ཅན་གྱི་ཁམས་ན་ཉིན་མཚན་མེད་པས་ལོ་ཟླ་མི་བགྲང་ཡང་ཚེའི་ཚད་ནི་ཡོད་དེ། རང་ལུས་ཆེ་ཆུང་ལ་གཞལ་བའི་དཔག་ཚད་ཀྱི་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་བསྐལ་པ་ཡི་གྲངས་ཏེ། གཟུགས་ཅན་དང་པོ་བསྐལ་པ་ཕྱེད། །དེ་ཡི་གོང་མ་ཕྱེད་ཕྱེད་བསྐྱེད། །འོད་ཆུང་རྣམས་ཀྱི་ལྷག་ཡན་ཆད། །ཚེ་ནི་ཉིས་འགྱུར་ཉིས་འགྱུར་ཏེ། །སྤྲིན་མེད་བསྐལ་པ་གསུམ་དོར་རོ། །ཞེས་འདོན་པ་སྨྲོའོ། །གཉིས་པ་གཟུགས་མེད་ཁམས་པའི་ཚེ་ཚད་ནི། གཟུགས་མེད་བསྐལ་པ་སྟོང་ཕྲག་ནི། །ཉི་ཁྲི་ལྷག་པས་ལྷག་པ་ཡིན། །ཞེས་པས་བསྟན། གཟུགས་མེད་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ན་ཚེའི་ཚད་བསྐལ་བ་ཉི་ཁྲིའོ། །གོང་མ་གོང་མ་བསྐལ་པ་སྟོང་ཕྲག་ནི་ཉི་ཁྲི་རེ་རེ་ལྷག་པས་ལྷག་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་ཤེས་དང་། ཅི་ཡང་མེད་དང་། སྲིད་རྩེ་ན་རིམ་བཞིན་ཚེ་བསྐལ་པ་བཞི་ཁྲི། དྲུག་ཁྲི། བརྒྱད་ཁྲི་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་འཕྲོས་དོན་བསྐལ་པ་རིང་ཐུང་ལ་དཔྱད་པ་ནི། འོད་ཆུང་ནས་བཟུང་བསྐལ་ཆེན་ཏེ། །དེ་ཡི་འོག་མ་ཕྱེད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པས་བསྟན། འདིར་ཚེ་ཚད་འཇོག་པའི་བསྐལ་པ་ནི་འོད་ཆུང་བའི་ལྷ་རིས་ནས་བཟུང་བའི་ཚེའི་ཚད་བསྐལ་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡི་འོག་མ་ཚངས་ཆེན་ལ་སོགས་པའི་ཚེ་ཚད་ནི་བསྐལ་པ་ཆེན་པོའི་ཕྱེད་བར་གྱི་བསྐལ་པ་བཞི་བཅུ་ལ་བསྐལ་པར་བྱས་ནས་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །དེའང་འཇིག་རྟེན་ན་བར་བསྐལ་ཉི་ཤུ་པ་ཚན་པ་

གསུམ་ལ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཆགས་པ་དང་། ཆགས་ནས་འདུག་པ་དང་། འཇིག་པ་སྟེ་བར་བསྐལ་དྲུག་ཅུ་པོ་དེ་དག་ལ་ཚངས་པ་ཆེན་པོའི་ཚེ་ཚད་བསྐལ་པ་ཕྱེད་དང་གཉིས་སུ་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་ངན་འགྲོའི་ཚེ་ཚད་ལ། ཚ་དམྱལ་གྱི། དུད་འགྲོའི། ཡི་དྭགས་ཀྱི། གྲང་དམྱལ་གྱི་ཚེ་ཚད་དོ། །དང་པོ་ལ། གོང་མ་དྲུག་གི། རབ་ཏུ་ཚ་བའི། མནར་མེད་པའི་ཚེ་ཚད་དོ། །དང་པོ་ནི། ཡང་སོས་ལ་སོགས་དྲུག་རིམ་བཞིན། །འདོད་ལྷའི་ཚེ་དང་ཉིན་ཞག་མཉམ། །དེས་ན་དེ་དག་རྣམས་ཀྱི་ཚེ། །འདོད་པའི་ལྷ་དང་འདྲ་བ་ཡིན། །ཞེས་པས་བསྟན། ཡང་སོས་ལ་སོགས་དྲུག་གི་ཚེ་ཚད་ནི་རིམ་བཞིན་འདོད་ལྷ་རིས་དྲུག་པོའི་ཚེ་ཇི་ཙམ་པ་དང་ཡང་སོས་སོགས་དྲུག་གི་ཉིན་ཞག་མཉམ་པར་བྱས་ནས་ཞག་སུམ་ཅུ་ཟླ་བ། དེ་བཅུ་གཉིས་ལོར་བསྒྲིས་པ་དེས་ན་ཡང་སོས་ལ་སོགས་དེ་དག་རྣམས་ཀྱི་ཚེ་ཚད་ནི་རང་ལོ་ལྔ་བརྒྱ་དང་སྟོང་དང་ཉིས་སྟོང་དང་བཞི་སྟོང་དང་བརྒྱད་སྟོང་དང་ཁྲི་དྲུག་སྟོང་ཐུབ་པས་འདོད་པའི་ལྷ་དྲུག་པོ་རྣམས་དང་ལོའི་གྲངས་སྒྲིར་འདྲ་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་རབ་ཏུ་ཚ་བའི་ཚེ་ཚད་ནི། རབ་ཏུ་ཚ་ཕྱེད། །ཅེས་པས་བསྟན། རབ་ཏུ་ཚ་བ་བར་བསྐལ་ཕྱེད་དོ། །གསུམ་པ་མནར་མེད་པའི་ཚེ་ཚད་ནི། མནར་མེད་ནི། །བར་གྱི་བསྐལ་པའོ། །ཞེས་པས་བསྟན། མནར་མེད་ཀྱི་ཚེ་ཚད་ནི་བར་གྱི་བསྐལ་པའོ། །གཉིས་པ་དུད་འགྲོའི་ཚེ་ཚད་ནི། དུད་འགྲོ་རྣམས། །མཆོག་རིང་བསྐལ་པའོ། །ཞེས་པས་བསྟན། དུད་འགྲོ་རྣམས་མཆོག་རིང་བསྐལ་པའོ་ཞེས་པས་མཁའ་ལྡིང་དང་ཀླུའི་དབང་པོ་རྣམས་ནི་བར་བསྐལ་དུ་འང་སྡོད་ལ། ཕྲུང་བ་རྣམས་ནི་ཡུད་ཙམ་མོ། །གསུམ་པ་ཡི་དྭགས་ཀྱི་ཚེ་ཚད་ནི། ཡི་དྭགས་རྣམས། །ཟླ་བ་ཉིན་ཞག་གི་ལྔ་

༄༅། །བརྒྱ༔ ཞེས་པས་བསྟན། ཡི་དྭགས་རྣམས་ནི་མིའི་ཟླ་བ་གཅིག་ལ་ཡི་དྭགས་ཀྱི་ཉིན་ཞག་གཅིག་ཏུ་བཞག་པའི་དབང་གིས་རང་ལོ་ལྔ་བརྒྱའོ། །དེ་ལ་མི་ལོ་ས་ཡ་ཕྲག་གཅིག་དང་དགུ་འབུམ་མོ། །བཞི་པ་གྲང་དམྱལ་གྱི་ཚེ་ཚད་ལ། ཆུ་བུར་ཅན་གྱི་དང་། གཞན་བདུན་གྱིའོ། །དང་པོ་ནི། ཏིལ་ཛྭང་ནང་ནས་ལོ་བརྒྱ་ཞིང་། ཏིལ་གཅིག་ཕྱུང་བས་ཟད་གྱུར་པ། །ཆུ་བུར་ཅན་གྱི་ཚེ་ཡིན་ཏེ། །ཞེས་པས་བསྟན། ཡུལ་མ་ག་དྷའི་ཏིལ་ཛྭང་ཁལ་བརྒྱད་ཅུ་ཤོང་བ་དེའི་ནང་ནས་ལོ་བརྒྱ་ཞིང་ཏིལ་གཅིག་ཕྱུང་བས་ཟད་པར་གྱུར་པ་ཆུ་བུར་ཅན་གྱི་ཚེ་ཚད་ཡིན་ཏེ། ཁ་ཅིག་ལ་ཉི་ཤུ་ཡང་ཟེར་རོ། །གཉིས་པ་གཞན་བདུན་གྱི་ཚེ་ཚད་ནི། གཞན་གྱི་ཚེ་ནི་ཉི་ཤུས་བསྒྱུར༔ ༔ཞེས་པས་བསྟན། གཞན་ཆུ་བུར་རྡོལ་པ་ཅན་སོགས་ཀྱི་ཚེ་ནི་གོང་མ་གོང་མ་ལས་ཉི་ཤུས་བསྒྱུར་རོ། །གཉིས་པ་བར་དུ་འཆི་བ་ཡོད་མེད་དཔྱད་པ་ནི། སྒྲ་མི་སྙན་མ་གཏོགས་པར་འཆི། །ཞེས་པས་བསྟན། སྒྲ་མི་སྙན་མ་གཏོགས་པ་དུས་མིན་པར་འཆི་བ་ཡོད་པས་མ་ངེས་སོ། །གསུམ་པ་དེ་དག་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་བཤད་པ་ལ། ཇོམ་ཚུལ་དང་། བརྩམས་པའི་འཇལ་བྱེད་དོ། །དང་པོ་ནི། གཟུགས་མིང་དུས་མཐའ་རྡུལ་ཡིག་དང་།། སྐད་ཅིག །ཅེས་པས་བསྟན། འདུས་པའི་གཟུགས་དང་མིང་དང་དུས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་ནི་རིམ་བཞིན་རྡུལ་ཕྲ་རབ་དང་ཡི་གེ་དང་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་སྐབས་ཀྱི་རྡུལ་ནི་བསགས་རྡུལ་ཏེ་དབང་པོའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་ཅིང་སྒྲིབ་ཐོགས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་པའོ། །རྫས་རྡུལ་ནི་འདིར་མི་བཟུང་སྟེ་དབང་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ལས་འདས་ཤིང་ཆ་མེད་པའི་ཕྱིར། མིང་མཐའ་ཡི་གེ་སྟེ་མིང་ཚིག་ཀྱི་ཟླས་ཕྱེ་བའི་ཡི་གེ་མིང་གི་ཚོམ་གཞིར་གྱུར་པའོ། །གཉིས་པ་བརྩམས་

པའི་འཇལ་བྱེད་ལ། ཡུལ་གྱི་ཚད་དང་། དུས་ཀྱི་ཚད་དོ། །དང་པོ་ལ། ཕྲ་རབ་ནས་སོར་མོའི་བར་གྱི་འགྱུར། དེ་ནས་རྒྱང་གྲགས་ཀྱི་འགྱུར་འཇལ་བྱེད་དངོས་ཀྱི་དཔག་ཚད་ཀྱི་ཚད་དོ། །དང་པོ་ནི། ཕྲ་རབ་རྡུལ་དང་ནི།། རྡུལ་ཕྲན་དང་ནི་དེ་བཞིན་དུ། །ལྕགས་ཆུ་རི་བོང་ལུག་དང་གླང་། །ཉི་ཟེར་རྡུལ་དང་སྲོ་མ་དང་། །དེ་ལས་བྱུང་དང་དེ་བཞིན་དུ། །སོར་ཚིགས་ཞེས་བྱ་གོང་བདུན་བསྒྱུར། །ཞེས་པས་བསྟན། ཕྲ་རབ་རྡུལ་དང་ནི་རྡུལ་ཕྲན་དང་ནི་དེ་བཞིན་དུ་ལྕགས་ཆུ་རི་བོང་ལུག་དང་གླང་ཉི་ཟེར་རྡུལ་དང་སྲོ་མ་དང་དེ་ལས་བྱུང་བ་ཤིག་དང་དེ་བཞིན་དུ་ནས་དང་སོར་ཚིགས་ཞེས་བྱ་བ་གོང་ནས་གོང་དུ་བདུན་འགྱུར་དུ་བསྒྱུར་རོ། །གཉིས་པ་རྒྱང་གྲགས་ཀྱི་འགྱུར་ལ། དངོས་དང་དགོན་པའོ། །དང་པོ་ནི། སོར་མོ་ཉི་ཤུ་བཞི་ལ་ཁྲུ། །ཁྲུ་བཞི་ལ་ནི་གཞུ་གང་ངོ་། །དེ་དག་ལྔ་བརྒྱ་རྣམས་ལ་ནི། །རྒྱང་གྲགས། །ཞེས་པས་བསྟན། སོར་མོ་ཉི་ཤུ་བཞི་ལ་ཁྲུ་གང་ཁྲུ་བཞི་ལ་ནི་གཞུ་གང་ངོ་དེ་དག་ལྔ་བརྒྱ་རྣམས་ལ་ནི་རྒྱང་གྲགས་སོ། །གཉིས་པ་དགོན་པ་ནི། དེ་ལ་དགོན་པར་འདོད། །ཅེས་པས་བསྟན། གྲོང་ལས་དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱང་གྲགས་གཅིག་འཕགས་པ་དེ་ལ་དགོན་པར་འདོད་དོ། །གསུམ་པ་འཇལ་བྱེད་དངོས་ཀྱི་ཚད་ནི། དེ་བརྒྱད་དཔག་ཚད་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་པས་བསྟན། རྒྱང་གྲགས་དེ་བརྒྱད་ལ་ནི་དཔག་ཚད་ཅེས་བྱའོ། །གཉིས་པ་དུས་ཀྱི་ཚད་ལ། ལོའི་ཚད་དང་། བསྐལ་པའི་ཚད་དོ། །དང་པོ་ལ། འཇལ་བྱེད་ཟླ་བའི་ཚད་དང་། ལོ་དངོས་སོ། དང་པོ་ནི། སྐད་ཅིག་མ་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་ལ། །དེ་ཡི་སྐད་ཅིག་དེ་དག་ཀྱང་། །དྲུག་ཅུ་ལ་ནི་ཐང་གཅིག་གོ། །ཡུད་ཙམ་ཉིན་ཞག་ཟླ་གསུམ་ནི། །གོང་ནས་གོང་དུ་སུམ་ཅུ་འགྱུར། །ཞེས་པས་བསྟན།

༄༅། །དེའང་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་ལ་དེ་ཡི་སྐད་ཅིག་གོ། དེ་དག་ཀྱང་དྲུག་ཅུ་ལ་ནི་ཐང་གཅིག་གོ། །དེ་སུམ་ཅུ་ལ་ཡུད་ཙམ་གཅིག་གོ། །ཡུད་ཙམ་དང་ཉིན་ཞག་ཟླ་བ་གསུམ་ནི་གོང་ནས་གོང་དུ་སུམ་ཅུ་འགྱུར་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལོ་དངོས་ནི། ཞག་མི་ཐུབ་དང་བཅས་པ་ཡི། །ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་ལ་ལོ་གཅིག །ཅེས་པས་བསྟན། ཞག་མི་ཐུབ་དྲུག་དང་བཅས་པ་ཡི་ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་ལ་ལོ་གཅིག་གོ། །ཞག་མི་ཐུབ་འདོར་བའི་ཚུལ་ནི་འགྲེལ་བ་ལས། དགུན་དང་དཔྱིད་དང་དབྱར་རྣམས་ཀྱི། །ཟླ་བ་ཕྱེད་དང་གཉིས་འདས་ནས། །ཟླ་བ་ཕྱེད་ནི་ལུས་པ་ན། །མཁས་པས་ཞག་མི་ཐུབ་པ་དོར། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་བསྐལ་པའི་ཚད་ལ། བསྐལ་པ་ངོས་བཟུང་། ཡ་ཐོག་རིང་མོའི་འགྲེལ་ཚུལ། འཇིག་པའི་བསྐལ་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ། བསྟན་པ་དང་། བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བསྐལ་པ་རྣམ་པ་མང་བཤད་པ། །ཞེས་པས་བསྟན། མདོ་བསྟན་བཅོས་རྣམས་ལས་བསྐལ་པ་ནི་བར་གྱི་བསྐལ་པ། འཇིག་པའི་དང་། ཆགས་པའི་དང་། བསྐལ་པ་ཆེན་པོ་སྟེ་རྣམ་པ་མང་དུ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། འཇིག་ཆགས་ཀྱི་བསྐལ་པ་བཤད་པ། གནས་པའི་བསྐལ་པ་བཤད། བསྐལ་ཆེན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། འཇིག་པའི་བསྐལ་ཚུལ་དང་། ཆགས་པའི་བསྐལ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། འཇིག་པའི་བསྐལ་པ་དམྱལ་བ་ཡི། །སྲིད་པ་མེད་ནས་སྣོད་ཟད་པ། །ཞེས་པས་བསྟན། འཇིག་པའི་བསྐལ་པ་ནི་གནས་བསྐལ་རྫོགས་ཤིང་ཚེ་ལོ་བརྒྱད་ཁྲི་པའི་ཚེ་སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་མནར་མེད་པ་ཡི་སྲིད་པ་གསར་པ་སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་རྙིང་པ་རྣམས་ཚེ་ཟད་ནས་ཤི་སྟེ་དེ་ཐམས་ཅད་སྟོངས་པ་དང་དེ་བཞིན་དུ་དམྱལ་

བ་གཞན་དང་ཡི་དྭགས་དང་དུད་འགྲོ་རྣམས་ཀྱང་འཇིག་ཅིང་། དེ་ནས་འཛམ་གླིང་མི་རྣམས་ཀྱིས་སློབ་དཔོན་མེད་པར་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་བསམ་གཏན་དང་པོ་ཐོབ་ཅིང་རིམ་གྱིས་ཤི་ནས་ཚངས་པའི་འཇིག་རྟེན་དུ་སྐྱེ་ལ། ཤར་ནུབ་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། །སྒྲ་མི་སྙན་པ་རྣམས་ནི་འདོད་ལྷར་སྐྱེ་ཞིང་འདོད་ལྷ་དྲུག་རིམ་བཞིན་བསམ་གཏན་དང་པོར་སྐྱེ་བ་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོ་བ་རྣམས་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་སོགས་སུ་སྐྱེའོ། །དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་འཇིག་པ་ལ་བར་བསྐལ་བཅུ་དགུའོ། །དེ་ནས་ཉི་མ་འདི་བས་བཞི་འགྱུར་གྱི་ཚ་བ་བདུན་ཤར་ནས་ཆུ་ཕྲན་ཆུ་ཆེན་བཞི་མཚོ་མ་དྲོས་པ་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་རི་རབ་ཀྱི་བར་དུ་བསྐམས། དུ་བར་འཐུལ་མེར་འབར་ཏེ་སྣོད་མེ་རྒྱུན་གཅིག་ཏུ་བྱུས་ཚངས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་བར་ལྷག་ཙམ་ཡང་མ་ལུས་པར་ཟད་པའི་སྣོད་འཇིག་པ་ལ་བར་བསྐལ་གཅིག་སྟེ་བར་བསྐལ་ཉི་ཤུའོ། །དེ་བཞིན་དུ་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་མན་ཆད་ཆུས་འཇིག་ཅིང་གསུམ་པ་མན་ཆད་རླུང་གིས་འཇིག་གོ། །གཉིས་པ་ཆགས་པའི་བསྐལ་པ་ནི། ཆགས་པ་དང་པོའི་རླུང་ནས་ནི། །དམྱལ་བའི་སྲིད་པའི་བར་དུ་འོ། །ཞེས་པས་བསྟན། ཆགས་པའི་བསྐལ་པ་ནི་མེ་ཆུ་རླུང་གསུམ་གྱིས་ཞིག་རྗེས་རིམ་པ་ལྟར་དང་པོ་དགེ་རྒྱས། འོད་གསལ། ཚངས་ཆེན་གྱི་འོག་གཞིའི་རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ནས་ནི་འཐབ་བྲལ་གྱི་བར་ཡས་རིམ་གྱིས་ཆགས་ལ། དེ་ནས་སྔར་བཤད་པའི་རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་སོགས་པ་ཆགས་ཏེ་དེ་ལ་བར་བསྐལ་གཅིག དེའི་རྗེས་སུ་རིམ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བསམ་གཏན་བཞི་པའམ་གསུམ་པའམ་གཉིས་པ་ནས་སེམས་ཅན་ཞིག་དགེ་རྒྱས་སམ་འོད་གསལ་ལམ་ཚངས་ཆེན་དུ་ཐོག་མར་སྐྱེ་བ་ནས་བཟུང་ལྷ་རྣམས་

༄༅། །ཡས་རིམ་གྱིས་སྐྱེ་ལ་མི་རྣམས་ནི་རིམ་བཞིན་བྱང་དང་ནུབ་དང་ཤར་དང་ལྷོའི་གླིང་རྣམས་སུ་སྐྱེ་ཞིང་འཛམ་གླིང་པ་རྣམས་ཀྱིས་མི་དགེ་བ་སྤྱད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དུད་འགྲོ་དང་ཡི་དྭགས་དང་དམྱལ་བའི་གནས་རྣམས་སུ་སྐྱེ་སྟེ་མཐར་མེད་དུ་ཧྡུན་དུས་ཀྱི་སྲིད་པ་གཅིག་སྐྱེས་པའི་བར་དུ་སེམས་ཅན་ཆགས་པ་སྟེ་དེ་ལ་ནི་བར་བསྐལ་བཅུ་དགུའོ། །གཉིས་པ་གནས་པའི་བསྐལ་བ་བཤད་པ་ལ། བཤད་པ་དང་། བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ། ཡ་ཐོག་རིང་མོ། བར་ཁྲུག་བཅོ་བརྒྱད། མ་ཐོག་རིང་མོ། ཡར་འཕེལ་བའི་ཚེ་ཚད་དོ། །དང་པོ་ནི། བར་གྱི་བསྐལ་པ་དཔག་མེད་ནས། །ཚེ་ལོ་བཅུ་པའི་བར་དུ་འོ། །ཞེས་པས་བསྟན། གནས་པའི་བསྐལ་པ་ནི་བར་གྱི་བསྐལ་པ་ཉི་ཤུ་ཡིན་པ་ལས་བར་གྱི་བསྐལ་པ་གཅིག་གི་ཚད་ནི་མི་རྣམས་ཀྱི་ཚེ་ལོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ནས་འགྲིབ་པར་གྱུར་པ་བརྒྱད་ཁྲི་པ་དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་ཚེ་ལོ་བཅུ་པའི་བར་དུ་གྱུར་པ་ནི་བར་བསྐལ་གཅིག་སྟེ་ཡ་ཐོག་རིང་མོའོ། །གཉིས་པ་བར་ཁྲུག་བཅོ་བརྒྱད་ནི། དེ་ནས་ཡར་སྐྱེ་མར་འབྲི་བའི། །བསྐལ་པ་གཞན་ནི་བཅོ་བརྒྱད་དང་། །ཞེས་པས་བསྟན། དེ་ནས་ཡར་བརྒྱད་ཁྲིའི་བར་སྐྱེ་ཞིང་མར་བཅུ་པའི་བར་འབྲི་བ་ཟུང་དུ་བྱས་པ་ལ་བར་གྱི་ཁྲུག་པར་གྲགས་པའི་བསྐལ་པ་ལ་ཡ་ཐོག་མ་ཐོག་ལས་གཞན་པ་ནི་བཅོ་བརྒྱད་དོ། །དང་ཞེས་པ་ནི་ཕྱི་མ་འདྲེན་པའོ། །གསུམ་པ་མ་ཐོག་རིང་མོ་ནི། ཡར་སྐྱེ་བ་ནི་གཅིག་ཡིན་ཏེ། །ཞེས་པས་བསྟན། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐར་ཡར་སྐྱེ་ཞིང་འཕེལ་བ་ནི་མ་ཐོག་རིང་མོར་གྲགས་པའི་བར་བསྐལ་གཅིག་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་གནས་པ་ལ་བར་བསྐལ་ཉི་ཤུའོ། །བཞི་པ་ཡར་འཕེལ་བའི་ཚེ་ཚད་ནི། དེ་དག་ཚེ་ནི་བརྒྱད་ཁྲིའི་བར། །ཞེས་པས་བསྟན། ཡར་སྐྱེ་བ་དེ་

དག་ཆེ་ནི་ལོ་བརྒྱད་ཁྲིའི་བར་སྐྱེ་ཡི་དེ་ལས་ལྷག་པ་མི་སྐྱེའོ། །གཉིས་པ་དོན་བསྡུ་བ་ལ། དངོས་དང་། འཇིག་ཆགས་ཀྱང་དེ་དང་མཉམ་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་ཆགས་པ་འདི། །བར་གྱི་བསྐལ་པ་ཉི་ཤུར་གནས། །ཞེས་པས་བསྟན། དེ་ལྟར་ན་འཇིག་རྟེན་ཆགས་པ་འདི་ནི་བར་གྱི་བསྐལ་པ་ཉི་ཤུར་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་འཇིག་ཆགས་དེ་དང་མཉམ་པར་བསྟན་པ་ནི། ཆགས་པ་དང་ནི་འཇིག་པ་དང་། །ཞིག་ནས་འདུག་པ་དག་མཉམ་མོ། །ཞེས་པས་བསྟན། ཆགས་པ་དང་ནི་འཇིག་པ་དང་ཞིག་ནས་འདུག་པ་སྟེ་སྟོངས་པའི་བསྐལ་པ་དག་ནི་གནས་པའི་བསྐལ་པ་དང་བར་བསྐལ་ཉི་ཤུ་ཉི་ཤུར་ཚད་མཉམ་མོ། །གསུམ་པ་བསྐལ་ཆེན་བཤད་པ་ལ། དངོས་དང་། ཞར་ལ་གང་ཟག་གསུམ་འབྱུང་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། དེ་དག་བརྒྱད་ཅུ་ལ་བསྐལ་ཆེན། །ཞེས་པས་བསྟན། དེ་ལྟ་བུའི་བར་བསྐལ་དེ་དག་བརྒྱད་ཅུ་ལ་ནི་བསྐལ་ཆེན་གཅིག་ཏུ་བྱེད་དོ། ། དེ་དག་ཉིད་དུས། །ཞེས་བཤད་པས་བསྐལ་པའི་རང་བཞིན་ནི་ཕུང་པོ་ལྔ་པ་ཅན་ནོ། །གཉིས་པ་ཞར་ལ་གང་ཟག་གསུམ་འབྱུང་ཚུལ་ལ། སངས་རྒྱས་འབྱུང་ཚུལ། རང་རྒྱལ་འབྱུང་ཚུལ། འཁོར་སྒྱུར་འབྱུང་ཚུལ་ལོ།། དང་པོ་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུ་དང་། དེ་འབྱུང་བའི་དུས་སོ། དང་པོ་ནི། །དེ་གྲངས་མེད་གསུམ་ལ་སངས་རྒྱས། །འབྱུང་ངོ་། །ཞེས་པས་བསྟན། བསྐལ་ཆེན་དེ་གྲངས་མེད་གསུམ་དུ་ཚོགས་བསགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སངས་རྒྱས་འབྱུང་ངོ་། །འདིར་གྲངས་མེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ལུང་སིལ་བུ་ལས་འབྱུང་བའི་གྲངས་ཀྱི་གནས་གཞན་དྲུག་ཅུ་པ་ནི་ཡོད་པའི་གྲངས་ཀྱི་མིང་ཡིན་གྱི་གྲངས་གཏན་ནས་མེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ཀྱང་གང་ཞེ་ན།

༄༅། །གཅིག་བཅུ་བརྒྱ་སྟོང་ཁྲི་འབུམ་དང་། །ས་ཡ་བྱེ་བ་དུང་ཕྱུར་རྣམས། །རྒྱང་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ། །ཐེར་འབུམ་ཁྲག་ཁྲིག་རབ་བཀྲམ་དང་། གཏམས་དཀྲིགས་མི་འཁྲུག་ཁྲུད་འབྱིན་དང་། །བང་སྟེང་དེད་འདྲེན་མཐའ་སྣང་དང་། །རྒྱུ་རིག་འོད་མཛེས་དབང་པོ་དང་། །ལེགས་བྱིན་རྟོགས་འགྲོ་འབྱིང་རྟུལ་དང་། །རྒྱ་རྟགས་སྟོབས་འཁོར་བརྡ་ཤེས་དང་། །རྣམ་བྱུང་དང་ནི་སྟོབས་མིག་རྣམས། །ཆེན་པོ་དང་ནི་བཅས་པ་སྟེ། །གྲངས་མེད་པ་ནི་ཐ་མ་ཡིན། །བར་ནས་བརྒྱད་ནི་མ་རྙེད་པས། །དུང་ཕྱུར་མན་ཆད་དག་ཏུ་ནི། །གང་ཡང་རུང་བ་བརྒྱད་བསྣན་ནོ། །ཞེས་པ་རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བའི་དུས་ནི། མར་ནི་འགྲིབ་པ་ཡི། །བརྒྱ་ཡི་བར་ལ་དེ་དག་འབྱུང་། །ཞེས་པས་བསྟན། སྐྱེ་དགུ་ཚེ་ལོ་བརྒྱད་ཁྲི་མར་ནི་འགྲིབ་པ་ཡི་ལོ་བརྒྱ་པ་ཡི་བར་ལ་སངས་རྒྱས་དེ་དག་རྣམས་འབྱུང་ངོ་། །ཡར་སྐྱེ་དུས་དང་བརྒྱ་ལས་མར་འགྲིབ་དུས་སུ་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་རྣམས་སྐྱོ་དཀའ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཚེ། དུས། ཉོན་མོངས། ལྟ་བ། སེམས་ཅན་ལྔས་སྙིགས་པས་ངན་ཞིང་ཐ་ཆད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རང་རྒྱལ་འབྱུང་བའི་ཚུལ་ལ། དེ་འབྱུང་བའི་དུས། དེའི་རྒྱུའོ། །དང་པོ་ནི། རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་གཉིས་ཀ་ལ། །ཞེས་པས་བསྟན། རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཚེ་ཡར་སྐྱེ་བ་དང་མར་འགྲིབ་གཉིས་ཀ་ལ་འབྱུང་སྟེ། ཡར་འཕེལ་གྱི་དུས་སུ་རྒྱལ་པོ་མེས་བྱིན་གྱི་འཁོར་བརྒྱད་ཁྲི་རང་རྒྱལ་བར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་དང་། དམ་པ་ཏོག་དཀར་འཛམ་གླིང་དུ་བྱོན་པའི་དུས་དྲང་སྲོང་ལྷུང་བ་རི་དྭགས་ཀྱི་ནགས་སུ་རང་རྒྱལ་ལྔ་བརྒྱ་བྱུང་བ་ནི་མར་འགྲིབ་ཀྱི་དུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེའི་རྒྱུ་ནི། བསེ་རུ་བསྐལ་པ་བརྒྱ་ཡི་རྒྱུས།

ཞེས་པས་བསྟན། བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རང་སངས་རྒྱས་ནི་བསྐལ་པ་ཆེན་པོ་བརྒྱར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཚོགས་བསླབ་གསུམ་སྤྱོད་པའི་རྒྱུས་རང་བྱང་ཆུབ་བོ། །གསུམ་པ་འཁོར་སྒྱུར་འབྱུང་ཚུལ་ལ། དེ་འབྱུང་བའི་དུས། རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ། ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་རོ། །དང་པོ་ནི། འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བ་འབྱུང་བ་ནི། །སྟོང་ཕྲག་བརྒྱད་ཅུ་ལས་མི་འཕྱི། །ཞེས་པས་བསྟན། རྒྱལ་སྲིད་ལ་འཁོར་ལོས་དབང་བསྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་རྣམས་འབྱུང་བ་ནི་མིའི་ཚེ་ལོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ནས་ཚེ་ལོ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱད་ཅུ་ལས་མི་འཕྱི་བའི་ཚེ་ཡིན་ཏེ། དེ་བས་ཐུང་བའི་ཚེ་ནི་ལོངས་སྤྱོད་མི་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ལ། དབྱེ་བ་དངོས་དང་། གླིང་གང་ལ་དབང་བསྒྱུར་བ། འཕྲོས་པའི་དོན། རྒྱལ་བར་བྱེད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། གསེར་དངུལ་ཟངས་ལྕགས་འཁོར་ལོ་ཅན། །ཞེས་པས་བསྟན། གསེར་དངུལ་ཟངས་ལྕགས་འཁོར་ལོ་ཅན་ཏེ། མཆོག་དང་ཉེ་བའི་མཆོག་དང་འབྲིང་དང་ཐ་མའོ།། གཉིས་པ་གླིང་གང་ལ་དབང་བསྒྱུར་བ་ནི། དེ་དག་གླིང་གཅིག་གླིང་གཉིས་དང་། །གསུམ་དང་བཞི་ལ་མས་རིམ་བཞིན། །ཞེས་པས་བསྟན། དེ་དག་གླིང་གཅིག་གླིང་གཉིས་དང་གསུམ་དང་བཞི་ལ་མས་རིམ་བཞིན་དབང་བ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་འཕྲོས་དོན་ནི། ལྷན་ཅིག་གཉིས་མིན་སངས་རྒྱས་བཞིན། །ཞེས་པས་བསྟན། འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་རྒྱལ་ཡང་འཇིག་རྟེན་གཅིག་ཏུ་ལྷན་ཅིག་གཉིས་འབྱུང་བ་མིན་ཏེ། དཔེར་ན་སངས་རྒྱས་གཉིས་འཇིག་རྟེན་གཅིག་ཏུ་ལྷན་ཅིག་མི་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །བཞི་པ་རྒྱལ་བར་བྱེད་ཚུལ་ནི། ཕས་བསུ་རང་འགྲོ་གཡུལ་བཤམས་དང་། །མཚོན་བརྩམས་པས་རྒྱལ་གནོད་པ་མེད། །ཅེས་པས་བསྟན། འཁོར་ལོས་

༄༅། །བསྒྱུར་བ་བཞི་པོ་ཕྱོགས་ལས་རྒྱལ་བར་བྱེད་ཚུལ་རིམ་པ་བཞིན་ཕྱི་རོལ་ཕ་རོལ་པོས་བསུ་བ་དང་རང་འགྲོ་བ་དང་ཕྱིན་ནས་གཡུལ་བཤམས་པ་ཙམ་དང་བཤམས་ནས་མཚོན་བརྩམས་པ་ཙམ་གྱིས་འདུད་ཅིང་རྒྱལ་བར་བྱེད་ཀྱི་གཞན་གྱི་སྲོག་གཅོད་པ་སོགས་ཀྱི་གནོད་པ་མེད་དེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དགེ་བཅུའི་ལམ་ལ་འཛོག་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་ནི། ཐུབ་མཚན་ཡུལ་ན་གནས་པ་དང་། །གསལ་དང་རྫོགས་པས་འཕགས་པ་ཡིན། །ཞེས་པས་བསྟན། འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་རྒྱལ་ལ་འང་མཚན་བཟང་ཡོད་པས་དེ་དང་ཐུབ་པའི་མཚན་གྱི་ཁྱད་པར་ཅི་ཞེ་ན། ཐུབ་པའི་མཚན་ནི་ཡུལ་མ་འགྱུས་པ་ན་གནས་པ་དང་འོད་དང་ཚ་ཤས་གསལ་ལ་རྫེབས་རྫོང་སོགས་རྫོགས་པས་ཁྱད་པར་འཕགས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཡ་ཐོག་རིང་མོའི་འགྲིབ་ཚུལ་ལ། བསྐལ་པ་དང་པོའི་ཁྱད་པར། དེ་ལྟར་འགྲིབ་པའི་ཚུལ། འགྲིབ་པའི་མཐར་གང་འབྱུང་བའོ།། དང་པོ་ནི། སྔར་བྱུང་སེམས་ཅན་གཟུགས་ཅན་བཞིན། །ཞེས་པས་བསྟན། སྔར་བསྐལ་པ་ཆགས་མ་ཐག་བྱུང་བའི་སེམས་ཅན་མི་རྣམས་ནི་གཟུགས་ཅན་གྱི་ལྷ་བཞིན་དུ་བརྫུས་ཏེ་སྐྱེ་བ་དང་ཁམ་ཟས་མི་ཟ་བས་ལུས་འོད་གསལ་ཞིང་རྫུ་འཕྲུལ་དང་ལྡན་ལ་ཚེ་ལོ་དཔག་མེད་ཐུབ་པར་གནས་སོ། །གཉིས་པ་དེ་ལྟར་འགྲིབ་པའི་ཚུལ་ལ། གསུམ་ལྡན་བྱུང་ཚུལ། གཉིས་ལྡན་དང་རྩོད་དུས་བྱུང་བའི་ཚུལ། ཚེ་ལོ་བཅུ་པར་བྱུང་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ནས་རིམ་གྱིས་རོ་ལ་ཆགས། །ཞེས་པས་བསྟན། དེ་ནས་རིམ་གྱི་སའི་བཅུད་སྦྲང་རྩི་ལྟ་བུ་དང་ས་ཞག་སེར་པོ་སྦྲམ་ལྟ་བུ་དང་སྦྱུ་གུའི་ཚལ་དང་ཟས་གསུམ་པོ་རྣམས་རིམ་གྱིས་ཟོས་པས་ལུས་ལྗིད་ཞིང་འོད་ཉམས་སྐྱ་སྨུན་པར་

སོང་བ་ལ་ལམ་དབང་གིས་ཉི་ཟླ་སོགས་ཀྱིས་སྣང་བར་བྱས་སོ། །ཟས་དེ་དག་ཟོས་ཆེ་བ་རྣམས་མདོག་ངན་ཞིང་ཟ་ཆུང་བ་རྣམས་མདངས་བཟང་བར་བརྟེན་བཟང་བ་རྣམས་ཀྱིས་ངན་པ་རྣམས་ལ་བརྙས་ཤིང་མི་དགེ་བ་བྱས་
པར་བརྟེན་ཟས་དེ་ནུབ་བོ། །དེ་ནས་མ་རྨོས་མ་བཏབ་པའི་འབྲས་ས་ལུ་རྣམས་ཀྱི་རོ་ལ་ཆགས་པས་མི་གཙང་བ་སོགས་བྱུང་ཕོ་མོའི་དབང་པོ་དང་བཅས་པ་དང་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ཐ་དད་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་དག་ཕན་ཚུན་
བལྟས་པས་འདོད་ཆགས་སྐྱེས་ཏེ་ལོག་པར་ཞུགས་པས་གཞན་གྱིས་སྨད་པ་ལ་བརྟེན་དེ་སྒྲིབ་པའི་ཁང་པ་སོགས་བྱུང་ངོ་། །གཉིས་པ་གཉིས་ལྡན་དང་རྩོད་དུས་བྱུང་བའི་ཚུལ་ནི། ལོ་ཏོག་བསོག་འཇོག་བྱས་ནས་ནི། །འཛིན་
བཅས་རྣམས་ཀྱིས་ཞིང་དཔོན་བསྐྱབས། །ཞེས་པས་བསྟན། འབྲས་ས་ལུ་དེ་དག་ཀྱང་ནམ་འདོད་ལེན་པ་ན་ལེ་ལོ་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་བསོག་འཇོག་བྱས་པས་ཕུབ་ཤུན་ཡང་བྱུང་ལ་དེ་བཏས་པ་ན་མི་སྐྱེ་བས་དེ་ནས་ནི་སེམས་
ཅན་དེ་དག་མ་མཐུན་པར་སོ་སོར་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཞིང་བགོས་ཏེ་གནས་པ་ན་ཕན་ཚུན་རྐུ་འཕྲོག་བྱས་པར་བརྟེན་སྐྱེ་བོ་རང་བཞིན་བཟང་པོ་ཞིག་ཞིང་དཔོན་དུ་བསྐྱབས་ཤིང་བསྐོས་ནས་ལོ་ཏོག་གི་
དྲུག་ཆ་རེ་སྦྱིན་པར་བྱས་པ་ནི་མང་པོས་བཀུར་བའི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱའོ། །གསུམ་པ་ཚེ་ལོ་བཅུ་པར་གྱུར་ཚུལ་ནི། དེ་ནས་ལས་ཀྱི་ལམ་ལྷག་པས། །ཚེ་ཐུང་ལོ་ནི་བཅུ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པས་བསྟན། དེ་ནས་ལས་ཀྱི་ལམ་མི་དགེ་
བ་ལྷག་པར་སྤྱོད་པས་མི་རྣམས་ཚེ་ཐུང་ངུར་གྱུར་ནས་མཐར་ལོ་ནི་བཅུ་ལས་ཇི་ལྟར་རིང་ཡང་མི་ཐུབ་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་འཇིག་པའི་མཐར་གང་འབྱུང་བ་ལ། བསྐལ་ངན་གསུམ་འབྱུང་བར་བསྟན་པ་དང་། དེ་གསུམ་

༄༅། །གྲི་ཡུན་ནོ། །དང་པོ་ནི། བསྐལ་པ་མཚོན་དང་ནད་དང་ནི། །མུ་གེ་དག་གིས་ཚར་ཕྱིན་ཏོ། །ཞེས་པས་བསྟན། མི་རྣམས་ཚེ་ལོ་བཅུ་པ་ན་བར་བསྐལ་ཚར་ཕྱིན་པ་ཡིན་ཏེ། བསྐལ་པ་མཚོན་དང་ནད་དང་ནི་མུ་གེའི་བསྐལ་པ་དག་གིས་ཚར་ཕྱིན་ཏོ། །གཉིས་པ་དེ་གསུམ་གྱི་ཡུན་ནི། ཞག་རྣམས་དང་ནི་ཟླ་བ་དང་། །ལོ་བདུན་དག་ཏུ་གོ་རིམ་བཞིན། །ཞེས་པས་བསྟན། སེམས་ཅན་དེ་དག་ལ་མཚོན་ཆས་བསོད་པ་ཞག་རྣམས་བདུན་དང་ནི་ནད་ཟླ་བ་བདུན་དང་ཞག་བདུན་དང་མུ་གེ་ལོ་བདུན་དང་ཟླ་བ་བདུན་ཞག་བདུན་དག་ཏུ་འབྱུང་བ་སྟེ་གོ་རིམ་བཞིན་ནོ། །ཙ་བའི་རྣམས་ཚོགས་གིས་ཞག་བདུན་པ་ཕྱིམ་གཉིས་ཀྱང་འདྲེན་ནོ། །འཛམ་གླིང་དུ་དེ་རྣམས་འབྱུང་བའི་ཚེ་གླིང་གཞན་གཉིས་སུ་འང་དེ་དང་ཙུང་ཟད་ཆ་འདྲ་བ་འབྱུང་ངོ་། །གསུམ་པ་འཇིགས་པའི་བསྐལ་པའི་ཚུལ་ལ། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་མན་འཇིག་ཚུལ། བཞི་པ་འཇིག་ཚུལ། མེ་ཆུ་རླུང་གསུམ་གྱིས་འཇིག་པའི་གྲངས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ། གང་གིས་གང་འཇིག་པ། མ་ཞིག་པར་ལུས་པའི་རྩེ་མོ། དེ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ནི། མེ་དང་ཆུ་དང་རླུང་དག་གིས། །འཇིག་པ་དག་ནི་ཡང་གསུམ་ཡིན། །ཞེས་པས་བསྟན༔ སེམས་ཅན་རྣམས་བསམ་གཏན་གཅིག་ཏུ་འདུ་བས་ན་འཇིག་ལ་ཉི་མ་བདུན་གྱིས་ནི་མེས་འཇིག་པ་དང་ཆར་གྱི་ཆུས་ནི་ཆུས་འཇིག་པ་དང་རླུང་རབ་ཏུ་འཁྲུག་པ་དག་གིས་འཇིག་པ་དག་ནི་ཡང་གསུམ་ཡིན་ཏེ། རྡུལ་ཕྲ་མོ་ཙམ་ཡང་མ་ལུས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མ་ཞིག་པར་ལུས་པའི་རྩེ་མོ་ནི། བསམ་གཏན་གཉིས་སོགས་གསུམ་པོ་ནི། །དེ་དག་གི་རྩེ་མོ་རིམ་བཞིན། །ཞེས་པས་བསྟན། ཡང་འཇིག་པ་གསུམ་པོ་དེ་དག་གི་

རྩེ་མོ་ནི་གསུམ་ལས། མེས་འཇིག་པའི་རྩེ་མོ་ནི་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་དང་སོགས་པས་ཆུས་འཇིག་པའི་རྩེ་མོ་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་དང་རླུང་གིས་འཇིག་པའི་རྩེ་མོ་ནི་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཡིན་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་པོ་མན་ཆད་མེས་འཇིག་པའི་ཕྱིར་དང་། གཉིས་པ་མན་ཆད་ཆུས་འཇིག་པའི་ཕྱིར་དང་། གསུམ་པ་མན་ཆད་རླུང་གིས་འཇིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་གསུམ་པོ་དེ་ནི་འཇིག་པ་གསུམ་པོ་དེ་དག་གི་ལྷག་མ་ཡིན་པས་རྩེ་མོ་ཡིན་ཏེ་གོ་རིམ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་ནི། དེ་ཡི་སྐྱོན་དང་ཆོས་མཐུན་ཕྱིར། །ཞེས་པས་བསྟན། བསམ་གཏན་གསུམ་པོ་དེ་ཡི་ནང་གི་སྐྱོན་ཇི་ལྟ་བར་རིམ་བཞིན་རྟོག་དཔྱོད་མེ་ལྟ་བུ་དང་དགའ་བདེ་ཆུ་ལྟ་བུ་དང་དབུགས་དབྱུང་རྔུབ་རླུང་དང་ཆོས་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རིམ་བཞིན་མེ་ཆུ་རླུང་གསུམ་གྱིས་འཇིག་གོ། །གཉིས་པ་གསམ་གཏན་བཞི་པ་འཇིག་ཚུལ་ལ། མེ་ཆུ་རླུང་གསུམ་གྱིས་འཇིག་པར་བསྟན་པ་དང་། འཇིག་ཚུལ་དངོས་སོ། །དང་པོ་ནི། བཞི་པ་མེད་ན་མི་གཡོའི་ཕྱིར། །ཞེས་པས་བསྟན། བསམ་གཏན་བཞི་པ་ན་སྣོད་ལ་ཕྱི་རོལ་གྱི་འཇིག་པའི་རྒྱུ་མེད་དེ། གནས་བརྒྱད་པར་འཆད་པའི་སྐྱོན་བརྒྱད་ཀྱིས་མི་གཡོ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་འཇིག་ཚུལ་དངོས་ནི། མི་རྟག་དེ་ཡི་གཞལ་མེད་ཁང་། །སེམས་ཅན་བཅས་ཏེ་འབྱུང་འཇིག་ཕྱིར། །ཞེས་པས་བསྟན། བཞི་པའི་སྣོད་མི་རྟག་སྟེ། དེ་ཡི་གཞལ་མེད་ཁང་པ་ནི་སེམས་ཅན་དང་བཅས་ཏེ་འབྱུང་ཞིང་འཇིག་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་མེ་ཆུ་རླུང་གསུམ་གྱིས་འཇིག་པའི་གྲངས་བསྟན་པ་ནི། མེ་ཡིས་བདུན་ནོ་ཆུ་ཡིས་གཅིག །དེ་ལྟར་ཆུ་བདུན་ཐལ་ནས་ཀྱང་། །མེ་ཡིས་བདུན་ནོ་དེ་ནས་ནི། །མཇུག་ཏུ་རླུང་གིས་འཇིག་པ་ཡིན། །ཞེས་པས་

༄༅། །བརྟན༔ མེ་ཡིས་འཇིག་པ་ལན་བདུན་ནོ། །དེའི་འོག་ཏུ་ཆུ་ཡིས་འཇིག་པ་གཅིག་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་ཡང་མེ་བདུན་བཏུད་དེ་འཇིག་པའི་འོག་ཏུ་ཆུས་འཇིག་པ་རེ་རེ་སྟེ་དེ་ལྟར་ཆུས་ལན་བདུན་ཐལ་ནས་ཀྱང་མེ་ཡིས་ཏེ་ལན་བདུན་བཏུད་མར་འཇིག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་ནི་མཐར་བསྐལ་ཆེན་དྲུག་ཅུ་རྩ་བཞི་པ་རེའི་མཇུག་ཏུ་རླུང་གིས་འཇིག་པ་རེ་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་གནས་ཀྱི་མཚན་བསྟན་པ་ནི། ཆོས་མངོན་པའི་མཛོད་ཀྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས་འཇིག་རྟེན་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་གནས་གསུམ་པའོ།། །།ཞེས་པས་བསྟན། ཆོས་མངོན་པའི་མཛོད་ཀྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་ཆོས་མངོན་རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་པོ་མཁྱེན་བརྩེའི་ཞལ་ལུང་གཞོན་ནུ་རྣམ་རོལ་ལེགས་བཤད་ཆོས་མིག་རྣམ་འབྱེད་གྲུབ་བདེའི་ཤིང་རྟ་ལས་འཇིག་རྟེན་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་གནས་གསུམ་པའི་འགྲེལ་པའོ།། །།སྨྲས་པ། ཆོས་མངོན་མཛོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་བསྟན་པའི་མཛོད། །དབྱིག་གཉེན་གཉིས་པ་བི་ཛ་གཽ་ཧྲི་ཡིས། །བཤད་དོན་ལེགས་པར་བཀྲོལ་བའི་གཞན་རྐྱེན་དང་། །རྣམ་དཔྱོད་བློ་གྲོས་བརྟས་པས་འདིར་བཤད་ལ། །རྣམ་དཀར་ཕུང་པོ་གང་མཆིས་དེ་དག་གིས། །དུས་གསུམ་སྤྱོན་པའི་རྣམ་འདྲེན་དབང་པོ་རྣམས། །དགྱེས་པ་ཆེན་པོར་བཞད་པའི་སྒྲ་བརྒྱ་ཡིས། །སྨྲ་བ་ངན་པའི་གླག་ཅོར་ཞི་གྱུར་ཅིག།

།། ༔ སྣང་བྱེད་བདག་པོ་ཀརྨ་ཀ། །གངས་ཅན་རོལ་མཚོའི་མཁའ་ལམ་དུ། །འཆར་མཁས་ཐུགས་རྗེའི་རོལ་རྩེད་མཁན། །ཀུན་མཁྱེན་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ནས། །གང་དེའི་ལེགས་བཤད་ནམ་མཁའི་མཐར། །བསྒྲོད་པར་ནུས་པར་གྱུར་པ་ཡི། །བློ་གྲོས་ཀང་དྲུག་གཤོག་གར་ཅན། །དེ་དག་རྣམས་ལ་སྙིང་བརྩེ་བས།།

བདག་གི་འགྲེལ་ཆུང་བཤིལ་ཟེར་ཅན། །ཀླུའི་དགོངས་པ་གསལ་བྱེད་འདི། །ཆོས་མངོན་རྒྱ་མཚོ་ཆེ་ལས་སོ། །བཞི་པ་ལས་བསྟན་པའི་གནས་ཀྱི་དོན་ལ། །གནས་ཀྱི་གཞུང་བཤད་པ་དང་། གནས་ཀྱི་མཚན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཐམས་ཅད་ལས་ལས་བྱུང་བ། ལས་ཉིད་གཏན་ལ་དབབ་པ། ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་བསྟན་པས་མཇུག་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ལས་ལས་འཇིག་རྟེན་སྣ་ཚོགས་སྐྱེས། །ཞེས་པས་བསྟན། སྔར་བཤད་པའི་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་འདི་སུས་བྱས། དབང་ཕྱུག་སོགས་ཀྱིས་བློ་སྔོན་དུ་བཏང་སྟེ་བྱས་པ་ནི་མ་ཡིན་གྱི། ལས་དགེ་མི་དགེ་སྣ་ཚོགས་ལས་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་བདེ་སྡུག་དང་བཟང་ངན་སྣ་ཚོགས་པ་སྐྱེས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལས་ཉིད་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ། ལས་ངོས་བཟུང་བ་དང་། ལས་ཀྱི་རྣམ་གཞག མདོ་ལས་འབྱུང་བའི་ལས་ཀྱི་དོན་ཏོ། །དང་པོ་ལ། ལས་ལ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ། དེ་སོ་སོའི་ངོ་བོ། རྣམ་རིག་ཡིན་མིན་ནོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ནི་སེམས་པ་དང་དེས་བྱས། །ཞེས་པས་བསྟན། ལས་ཅི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་ལ་དབྱེ་ན་ནི་སེམས་པའི་ལས་དང་སེམས་པ་དེས་བྱས་པ་བསམ་པའི་ལས་གཉིས་སུ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས། ལས་ནི་གཉིས་ཏེ། སེམས་པ་དང་། བསམ་པའི་ལས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསམ་པ་ལའང་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བས་གསུམ་མོ། །གཉིས་པ་དེ་སོ་སོའི་ངོ་བོ་ནི། སེམས་པ་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཡིན་ནོ། །དེས་བསྐྱེད་ལུས་དང་ངག་གི་ལས། །ཞེས་པས་བསྟན། གསུམ་པོ་དེ་ལས་སེམས་བྱུང་སེམས་པ་ནི་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཡིན་ནོ། །སེམས་པ་དེས་བསྐྱེད་པའི་བསམ་པའི་ལས་དེ་ནི་ལུས་དང་ངག་གི་ལས་སོ། །གསུམ་པ་རྣམ་རིག་ཡིན་མིན་ནི། དེ་དག་རྣམ་རིག་

༄༅། །རྣམ་རིག་མིན། །ཞེས་པས་བསྟན། ལུས་ངག་གི་ལས་དེ་དག་ནི་ལུས་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དང་ལུས་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མིན་པ་ངག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཡིན་མིན་གྱི་ལས་སོ། །གཉིས་པ་ལས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ལ། ལས་ལ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ། ལས་གསུམ་སྤྱིའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གཞག རིག་བྱེད་མིན་པའི་རྣམ་གཞག་གོ། །དང་པོ་ལ། རིག་བྱེད་དང་། རིག་བྱེད་མིན་པའོ། དང་པོ་ལ། ལུས་ཀྱི་རིག་བྱེད་དང་། ངག་གི་རིག་བྱེད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། བྱེ་སྨྲའི་ལུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། གནས་མ་བུ་བའི་ལུགས་ལ་དོགས་པ་བཅད་པ། མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་སོ། །དང་པོ་ནི། ལུས་རྣམ་རིག་བྱེད་དབྱིབས་སུ་འདོད། །ཅེས་པས་བསྟན། སེམས་ཀྱི་དབང་གིས་ལུས་ཀྱིས་ཕྱག་འཚལ་བར་བྱ་སྙམ་ནས་ཕྱག་འཚལ་བ་དང་ཐལ་མོ་སྦྱར་བ་ལྟ་བུའི་ལུས་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ནི་དབྱིབས་སུ་འདོད་དོ། །གཉིས་པ་གནས་མ་བུ་བའི་ལུགས་ལ་དོགས་པ་བཅད་པ་ནི། འགྲོ་མིན་གང་ཕྱིར་འདུས་བྱས་ནི། །སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་འཇིག་ཕྱིར་རོ། །རྒྱུ་མེད་པ་ལས་འགའ་མི་འབྱུང་། །རྒྱུ་ཡང་འཇིག་པ་པོར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པས་བསྟན། གནས་མ་བུ་པའི་སྡེ་པ་ན་རེ། །འདུས་བྱས་ཆུ་རྒྱུན་མེ་ལྕེ་སོགས་འགའ་ཞིག་སྐད་ཅིག་མར་འདོད་ཀྱང་ཕལ་ཆེ་བ་སྐད་ཅིག་གི་མི་རྟག་པར་ཁས་མི་ལེན་པས་ལུས་ཀྱི་རིག་བྱེད་ཀྱང་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་གཞན་དང་གཞན་དུ་འགྲོ་ཞིང་ལུས་བསྐྱོད་པའི་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མི་བསྐྱོད་པའི་ལས་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར། དེ་མི་འཐད་པར་བསྟན་པ་ནི། ལུས་ཀྱི་རིག་བྱེད་དེ་མ་འགགས་པར་ཡུལ་གཞན་དུ་འགྲོ་བ་མིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་འདུས་བྱས་ནི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སེམས་སོགས་བཞིན་ནོ། །དེའི་ཁྱབ་པ་

སྒྲུབ་པ་ནི། འདུས་བྱས་རྣམས་ཆོས་ཅན། དེ་མ་ཐག་འཇིག་པའི་སྐད་ཅིག་མར་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། གནོད་མི་ཟ་བར་རྒྱུ་རྐྱེན་དོན་གཞན་ལ་བལྟོས་མེད་དུ་འཇིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདུས་བྱས་དེ་དག་བལྟོས་མེད་དུ་མི་འཇིག་
པའང་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་ལ་བལྟོས་པ་རྣམས་ནི་རྒྱུ་མེད་པ་ལས་འགའ་ཡང་མི་འབྱུང་བ་ལས་གློག་ལ་སོགས་པ་རྒྱུ་མེད་པ་ཉིད་དུ་འཇིག་པར་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་གློག་ལ་སོགས་པ་ཁ་ཅིག་དེ་ལྟ་ཡིན་ཀྱང་
རྫ་བུམ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི་ཐོ་བ་ལ་སོགས་པས་འཇིག་རྒྱུ་བྱེད་པ་མཐོང་ངོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་རྫའི་བུམ་པ་ཚོས་པའི་ཁ་དོག་དམར་པོ་ཉིད་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མེ་ལྟ་བུ་ཡང་བུམ་པ་ཚོས་པའི་དམར་པོ་འཇིག་པ་པོར་ཏེ་འཇིག་
རྒྱུར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ནི། གཉིས་བཟུང་འགྱུར་ཏེ་རྡུལ་ལ་མེད། །ཅེས་པས་བསྟན། མདོ་སྡེ་པ་ན་རེ། དབྱིབས་ནི་རྫས་སུ་མེད་སྟེ། དེ་བཅོམ་ན་དེའི་བློ་མེད་པའི་ཕྱིར་བུམ་པ་བཞིན་ནོ།།
གལ་ཏེ་དབྱིབས་རྫས་སུ་ཡོད་ན་མིག་དང་ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་བཟུང་བར་འགྱུར་ཏེ། མིག་གིས་མངོན་སུམ་མཐོང་ནས་ཤེས་ཤིང་ལུས་དབང་གིས་རེག་པ་ནའང་རིང་པོའི་སྣམ་པ་སོགས་ཀྱི་བློ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། འདོད་
མི་ནུས་ཏེ། དབང་པོ་དུ་མ་དོན་མེད་དང་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རྫས་མཚུངས་ཉམས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གང་ཐོགས་བཅས་ཀྱི་གཟུགས་ཅི་ཡོད་པ་ནི་འདུས་པའི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ལ་ཡོད་དགོས་པ་ལས་རིང་པོ་ལ་སོགས་པའི་དབྱིབས་
དེ་ནི་རྫས་སུ་མེད་དེ། དེ་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྡུལ་ཕྲ་རབ་ལ་ནི་ཆ་ཤས་མེད་པའི་ཕྱིར། འདིར་བྱེ་མདོ་གཉིས་ཀྱི་དགག་བཞག་དུ་མ་ཡོད་པ་ནི་འདིར་མ་བཀོད་དོ། །གཉིས་པ་ངག་གི་རིག་བྱེད་ནི། ངག་རྣམ་

༄༅། །རིག་བྱེད་ནི་ངག་སྒྲ། །ཞེས་པས་བསྟན། ངག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ནི་ངག་གི་རང་བཞིན་དུ་གྲུབ་པའི་སྒྲ་ཡིན་ཏེ། དེ་རང་ཀུན་སློང་གི་བརྗོད་འདོད་གཞན་ལ་རྣམ་པར་རིག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། མདོ་སྡེ་པ་ནི་རིག་བྱེད་མིན་པ་རྫས་སུ་མེད་དེ། དུས་འདི་ནས་བཟུང་སྟེ་ཇི་སྲིད་སྤོང་ཞེས་ཁས་བླངས་པ་ལ་ཕྱིན་ཆད་མི་བྱེད་པ་ཙམ་དང་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པར་བཏགས་པ་ཙམ་གྱི་ཕྱིར་དང་། འདས་པའི་འབྱུང་བ་རྣམས་ལ་བཏགས་ཀྱང་འདས་པའི་འབྱུང་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཟུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མ་ཚང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། །གཉིས་པ་རིག་བྱེད་མིན་པ་ལ། རྫས་སུ་ཡོད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད། ཁྱད་ཆོས་རྣམ་པར་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་གསུམ་དྲི་མེད་གཟུགས་གསུངས་དང་། །འཕེལ་དང་མ་བྱས་ལམ་སོགས་ཕྱིར། །ཞེས་པས་བསྟན། བྱེ་སྨྲས་རིག་བྱེད་མིན་པའི་གཟུགས་རྫས་སུ་ཡོད་ཟེར་ལ། དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་མདོར། གནས་གསུམ་གྱི་གཟུགས་ཀྱིས་གཟུགས་ཐམས་ཅད་བསྡུས་པ་ཡིན་ཏེ། བསྟན་དུ་ཡོད་ལ་ཐོགས་པ་དང་བཅས་པའི་གཟུགས་ཀྱང་ཡོད། བསྟན་དུ་མེད་ལ་ཐོགས་པ་དང་བཅས་པའི་གཟུགས་ཀྱང་ཡོད། བསྟན་དུའང་མེད་ལ་ཐོགས་པའང་མེད་པའི་གཟུགས་ཀྱང་ཡོད་དོ། །ཞེས་གཟུགས་རྣམ་པ་གསུམ་གསུངས་པ་དང་། གཟུགས་གཟུགས་རྣམ་གསུམ་གསུངས་བ་དང་། གཟུགས་གང་ལ་རྗེས་སུ་ཆགས་པའམ་ཁོང་ཁྲོ་བ་མི་སྐྱེ་བ་འདི་དག་ནི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་རྣམས་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་དྲི་མེད་ཀྱི་གཟུགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རིག་མིན་གྱི་གཟུགས་མེད་ན་དེ་དག་འབྱུང་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། རྫས་ལས་བྱུང་བ་དང་མ་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་བདུན་དང་ལྡན་ན་བསོད་ནམས་མངོན་

པར་འཕེལ་བ་ཡིན་ཞིང་ཇུས་ལས་བྱུང་བ་དང་མ་བྱུང་བའི་དངོས་པོ་རྣམས་ནི། ཀུན་དགའ་ར་བ་གཙུག་ལག་ཁང་། །མལ་སྟན་འཚོ་བ་ནར་མ་དང་། །གློ་བུར་ནད་པ་ནད་གཡོག་དང་། །ཡུལ་ངན་ཚེ་ན་སྦྱིན་པ་ནི། །ཇུས་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་བདུན། །ཞེས་དང་། བཞུགས་དང་གཤེགས་སྩོམ་ལམ་ཞུགས་དང་། །ཕྱིན་པ་ཐོས་དང་མཐོང་བ་དང་། །ཆོས་ཐོས་བསླབ་པའི་གཞི་འཛིན་ལས། དགའ་དང་དད་པ་སྐྱེས་པ་ནི། །ཇུས་ལ་མ་བལྟོས་བསོད་ནམས་བདུན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཡང་རང་གིས་མ་བྱས་ལ་གཞན་བྱེད་དུ་བཅུག་པའི་ལས་ལམ་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། རིག་བྱེད་མིན་པའི་གཟུགས་མེད་པའི་ཕྱིར། སོགས་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་པའི་གཟུགས་གསུངས་པ་དང་། འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་གསུངས་པ་དང་། སྡོམ་པ་ནི་འཆལ་ཚུལ་གྱི་གེགས་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཆུའི་ཆུ་ལོན་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་མ་ཡོད་པས་རིག་མིན་གྱི་གཟུགས་ཡོད་པར་གྲུབ་བོ། །འདི་སྐབས་སུ་གཞན་འདོད་དུ་མ་དང་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་པ་དང་མདོ་སྡེ་པ་དང་དཔེ་སྟོན་པ་དང་སྟོན་གྱི་སློབ་དཔོན་རྣམས་དང་བྱེ་བྲག་གནས་བརྟན་བཙུན་པ་དང་སློབ་དཔོན་སོགས་ཀྱི་དགག་བཞག་འདོད་ཚུལ་དུ་མ་ཡོད་པ་ཊཱི་ཀར་འབྱུང་ངོ་། །གཉིས་པ་ཁྱད་ཆོས་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལ། རྒྱུའི། སའི། ངོ་བོའི། རྒྱུའི་ཁྱད་པར་གཞན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ། སྐད་ཅིག་དང་པོ་དང་། དེ་ཕྱིན་ཀྱི་རྒྱུའི་ཁྱད་པར་རོ། །དང་པོ་ནི། འདོད་གཏོགས་རྣམ་རིག་མིན་སྐད་ཅིག །ཅེས་པས་བསྟན། རྒྱུར་བྱས་པའི་གཟུགས་ད་ལྟར་བ་དང་མ་འོངས་པ་ཅུང་ཟད་ཅིག་འདས་པའི་འབྱུང་བ་ལས་སྐྱེ་སྟེ། འདོད་པར་གཏོགས

༄༅། །པའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མིན་པ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་སྡོམ་པ་ནོད་སོགས་ཀྱི་ཚེ་གཞིའི་འབྱུང་བ་དང་རྟེན་གྱི་འབྱུང་བ་གཉིས་ཀ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེ་བའི་འབྱུང་བ་ད་ལྟར་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དེ་ཕྱིན་གྱི་རྒྱུའི་ཁྱད་པར་ནི། ཕྱིན་ཆད་འདས་པའི་འབྱུང་ལས་སྐྱེས། །ཞེས་པས་བསྟན། ཕྱིན་ཆད་གཞིའི་འབྱུང་བ་འདས་པའི་འབྱུང་བ་དང་རྟེན་གྱི་འབྱུང་བ་ད་ལྟར་བ་ལས་སྐྱེའོ། །གཉིས་པ་སའི་ཁྱད་པར་ལ། ཟག་བཅས་དང་། ཟག་མེད་ཀྱི་སའི་ཁྱད་པར་རོ། །དང་པོ་ནི། ཟག་བཅས་ལུས་དང་ངག་གི་ལས། །རང་གི་འབྱུང་བ་དག་རྒྱུར་བྱས། །ཞེས་པས་བསྟན། ས་གང་གི་འབྱུང་བ་རྒྱུར་བྱས་ཤེ་ན། འདོད་ཁམས་ནས་བསམ་གཏན་བཞི་བའི་བར་གྱི་ཟག་བཅས་ལུས་དང་ངག་གི་ལས་ཀྱི་རིག་རིག་མིན་གྱི་གཟུགས་ནི་རང་གི་ས་པའི་འབྱུང་བ་དག་རྒྱུར་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཟག་མེད་ཀྱི་སའི་ཁྱད་པར་ནི། ཟག་མེད་གང་དུ་སྐྱེས་པའི་ཡིན། །ཞེས་པས་བསྟན། ཟག་མེད་ཀྱི་གཟུགས་ནི་རྟེན་ས་གང་དུ་སྐྱེས་པ་དེའི་འབྱུང་བ་བཞིའང་དེའི་རྒྱུར་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། རྟེན་འདོད་ཁམས་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཡིན་ན་འབྱུང་ཆེན་ཡང་འདོད་ཁམས་ཀྱི་འབྱུང་བ་ལས་སྐྱེ་བའམ་འབྱུང་བ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟེན་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཟག་མེད་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཡིན་ན་འབྱུང་ཆེན་ཡང་བསམ་གཏན་དང་པོ་པས་སོ། །གསུམ་པ་ངོ་བོའི་ཁྱད་པར་ནི། རྣམ་རིག་བྱེད་མིན་མ་ཟིན་དང་། །རྒྱུ་མཐུན་ལས་བྱུང་སེམས་ཅན་རྟོན། །ཞེས་པས་བསྟན། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མིན་པ་ནི་ཐོགས་མེད་ཡིན་པས་མ་ཟིན་པ་དང་དགེ་མི་དགེ་གང་རུང་དུ་ངེས་པས་ལུང་མ་བསྟན་ནི་དེ་ལ་མི་སྲིད་དོ། །རྒྱུས་བྱུང་མ་ཡིན་པས་ཤུགས་ཀྱིས་རྒྱུ་

མཐུན་ལས་བྱུང་བ་དང་སེམས་ཅན་དུ་རྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་རྒྱུའི་ཁྱད་པར་གཞན་བསྟན་པ་ལ། འདོད་པའི་རིག་བྱེད་མིན་གཟུགས་ཀྱི་རྒྱུའི་ཁྱད་པར་དང་། བསམ་གཏན་ཟག་མེད་ཀྱི་རྒྱུའི་ཁྱད་པར་རོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱུ་མཐུན་ཟིན་པའི་འབྱུང་ལས་སྐྱེ། །ཞེས་པས་བསྟན། འདོད་པའི་རིག་མིན་ནི་རྒྱུ་མཐུན་པའི་འབྱུང་བ་ལས་སྐྱེ་ཞིང་ལུས་ཀྱི་ཚོགས་པ་ན་ཡོད་པས་རྒྱུད་ཀྱིས་ཟིན་པའི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོའི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བའོ། །གཉིས་པ་བསམ་གཏན་ཟག་མེད་ཀྱི་རྒྱུའི་ཁྱད་པར་ནི། ཏིང་འཛིན་སྐྱེས་འབྱུང་མ་ཟིན་དང་། །རྒྱུས་བྱུང་ཐ་དད་མིན་ལས་སྐྱེ། །ཞེས་པས་བསྟན། ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་སྐྱེས་པ་བསམ་གཏན་ཟག་མེད་ཀྱི་སྡོམ་པ་ནི་རྒྱུ་འབྱུང་བ་དག་ཀྱང་སེམས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་ཡིན་པས་མ་ཟིན་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་རྒྱས་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། དེ་དག་གི་སྤོང་བ་བདུན་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འབྱུང་བ་བཞི་ཚན་ཐ་དད་མིན་པས་ཏེ་བཞི་ཚན་གཅིག་ལས་སྐྱེའོ། །འདིར་བྱེ་མདོ་སེམས་ཙམ་པའི་འདོད་ཚུལ་ཀྱང་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་ལས་གསུམ་སྤྱིའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ། དངོས་ཀྱི་དོན་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། ཀུན་སློང་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ།། དང་པོ་ལ། དགེ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར། ཁམས་གང་ན་གང་ཡོད་པ། ཆོས་གསུམ་སོ་སོའི་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་རིག་མིན་ལུང་བསྟན་མིན་མེད། །གཞན་ནི་རྣམ་གསུམ། །ཞེས་པས་བསྟན། སྔར་བཤད་པའི་ལས་གསུམ་པོ་དེ་རྣམས་ལས་རྣམ་རིག་མིན་པ་ནི་ལུང་དུ་བསྟན་པ་དགེ་མི་དགེ་མིན་པའི་ལུང་མ་བསྟན་མེད་ལ། དེ་ལས་གཞན་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དང་སེམས་པ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། དཔེར་ན་རིག་བྱེད་ལ་དགེ་བ་ཐལ་མོ་སྦྱར་

༄༅། །བ་དང་མི་དགེ་བ་སྲོག་གཅོད་པ་དང་ལུང་མ་བསྟན་བཟོ་བྱེད་པ་སོགས་གསུམ་ཀ་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་སེམས་པ་ལ་འང་གསུམ་ཀ་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་ཁམས་གང་ན་གང་ཡོད་པ་ལ། མི་དགེ་བ་གང་ན་ཡོད་པ། རིག་བྱེད་མིན་པ་གང་ན་ཡོད་པ། རིག་བྱེད་ཙམ་གང་ན་ཡོད་པ། བསྒྲིབས་པའི་རིག་བྱེད་གང་ན་ཡོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། མི་དགེ་ནི། །འདོད་ནའོ། །ཞེས་པས་བསྟན། མི་དགེ་བའི་ལས་ནི་འདོད་ཁམས་ཁོ་ན་ན་ཡོད་པའོ། །ཁམས་གོང་ན་མེད་དེ། དེ་དག་གིས་ངོ་ཚ་ཁྲེལ་མེད་སོགས་སྤངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རིག་བྱེད་མིན་པ་གང་ན་ཡོད་པ་ནི། གཟུགས་ནའང་རྣམ་རིག་མིན། །ཞེས་པས་བསྟན། གཟུགས་ནའང་བསམ་གཏན་ཟག་མེད་ཀྱི་སྡོམ་པའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མིན་པ་ཡོད་ལ། འང་སྒྲས་འདོད་པ་ན་ཡོད་པར་བསྟན་ཏོ། །གཟུགས་མེད་ན་ནི་དེ་དག་མེད་དོ། །གསུམ་པ་རིག་བྱེད་ཙམ་གང་ན་ཡོད་པ་ནི། རྣམ་རིག་དཔྱོད་དང་བཅས་དག་ན། །ཞེས་པས་བསྟན། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ནི་དཔྱོད་པ་དང་བཅས་པ་བསམ་གཏན་དང་པོ་དང་འདོད་ཁམས་དག་ན་ཡོད་ཀྱི་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ན་མེད་དེ། ཀུན་སློང་རྟོག་དཔྱོད་དང་བསྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་མེད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་བསྒྲིབས་པའི་རིག་བྱེད་གང་ན་ཡོད་པ་ནི། འདོད་པ་ན་ཡང་བསྒྲིབས་པ་མེད། །གང་ཕྱིར་ཀུན་སློང་མེད། །ཅེས་པས་བསྟན། དཔྱོད་པ་མེད་པའི་ས་དག་ན་མེད་པར་མ་ཟད་འདོད་པ་ན་ཡང་བསྒྲིབས་ལ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་རིག་བྱེད་མེད་དེ། རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན་དེའི་ཀུན་སློང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདོད་པ་ན་བསྒྲིབས་པ་འཇིག་མཐར་འཁོར་བཅས་ཁོ་ན་ཡིན་ལ་དེ་དག་ནི་མཐོང་སྤང་ཁོ་ནར་ངེས་པས་ཁ་ནང་དུ་བལྟས་

པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རིག་བྱེད་ཀྱི་ཀུན་སློང་དུ་མི་རུང་ངོ་། །གསུམ་པ་ཆོས་གསུམ་སོ་སོའི་དབྱེ་བ་ལ་དགེ་བའི། མི་དགེ་བའི། ལུང་མ་བསྟན་གྱི་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ། དོན་དམ་པའི་དགེ་བ་བཤད། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་དགེ་བ། མཚུངས་ལྡན་གྱི་དགེ་བ། ཀུན་སློང་གི་དགེ་བ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཐར་པ། །དམ་པའི་དོན་དུ་དགེ། ཞེས་པས་བསྟན། ཐར་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དམ་པའི་དོན་དུ་དགེ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དམ་པ་དང་དོན་དགེ་བའང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་བས་མཆོག་ཏུ་བདེ་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ནད་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་དགེ་བ་བཤད་པ་ནི། རྩ་བ། ངོ་ཚ་ཁྲེལ་ཡོད་བདག་ཉིད་ཀྱི། །ཞེས་པས་བསྟན། ཆགས་སྡང་རྨོངས་གསུམ་མེད་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་གསུམ་དང་ངོ་ཚ་ཤེས་པ་དང་ཁྲེལ་ཡོད་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་དགེ་བ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་དགེ་བ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་སློང་དང་མཚུངས་ལྡན་ལ་མི་བལྟོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཕྲོད་པའི་སྨན་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་མཚུངས་ལྡན་གྱི་དགེ་བ་བཤད་པ་ནི། དེ་དག་དང་ལྡན་མཚུངས་ལྡན་གྱི། །ཞེས་པས་བསྟན། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་དགེ་བ་དེ་དག་དང་ལྡན་པའི་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཆོས་རྣམས་ནི་མཚུངས་ལྡན་གྱི་དགེ་བ་དག་ཡིན་ཏེ། དགེ་བའི་རྩ་བ་དང་མཚུངས་པར་མི་ལྡན་པའི་སེམས་ལ་དགེ་བ་དག་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྨན་དང་སྦྱར་བའི་བཏུང་བ་བཞིན་ནོ། །བཞི་པ་ཀུན་སློང་གི་དགེ་བ་བཤད་པ་ནི། བྱ་བ་ལ་སོགས་ཀུན་སློང་པས། །ཞེས་པས་བསྟན། དེ་དག་གིས་ཀུན་ནས་བསླངས་པའི་བྱ་བ་ལུས་ངག་གི་ལས་དང་། ལ་སོགས་པ་སྐྱེ་བ་དང་ཐོབ་པ་དང་འགོག་པ་དང་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྙོམས་འཇུག་རྣམས་ནི་ཀུན་ནས་

༄༅། །སློང་བས་དགེ་བ་སྟེ་དཔེར་ན་འཕྲོད་པའི་སྨན་དང་སྦྱར་བའི་བཏུང་བ་འབྱུང་བའི་བུད་མེད་ལས་བྱུང་བའི་འོ་མ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་མི་དགེ་བའི་དབྱེ་བ་ནི། ལྡོག་པ་མི་དགེ། །ཞེས་པས་བསྟན། དགེ་བ་བཞི་ལས་ལྡོག་པའི་མི་དགེ་བའང་བཞིར་ཡོད་དེ། མཐར་ཐུག་འཁོར་བ་ཐམས་ཅད་ནི་དོན་དམ་པའི་མི་དགེ་བ་དང་། མི་དགེ་བའི་རྩ་བ་གསུམ་ངོ་ཚ་ཁྲེལ་མེད་རྣམས་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མི་དགེ་བའོ། །དེ་དག་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཆོས་ནི་མཚུངས་ལྡན་གྱི་མི་དགེ་བ་དང་། དེ་དག་གིས་ཀུན་ནས་བསླངས་པའི་ལུས་ངག་གི་ལས་དང་མཚན་ཉིད་སྐྱེ་སོགས་མི་དགེ་བའི་ཐོབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསླངས་པའི་མི་དགེ་བའོ། །དེ་དག་གིས་དཔེ་ནི་ནད་དང་མི་འཕྲོད་པའི་སྨན་དང་སྦྱར་བའི་བཏུང་བ་ལས་བྱུང་བའི་འོ་མ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་དབྱེ་བ་ནི། དོན་དམ་པར། །ལུང་མ་བསྟན་པ་བརྟན་པ་དག །ཅེས་པས་བསྟན། དོན་དམ་པར་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ནི་བརྟན་པ་འདུས་མ་བྱས་ལས་ནམ་མཁའ་དང་བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པ་དག་གོ། །ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ལུང་མ་བསྟན་ནི་འདོད་ཁམས་སུ་བསྒྲིབས་པ་ལ་འཇིག་མཐར་དང་གོང་མར་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་དོ། །མཚུངས་ལྡན་ནི་བཟོ་སེམས་ལ་སོགས་པ་མཚུངས་པར་ལྡན་པའོ། །ཀུན་སློང་ནི་སྤྱོད་ལམ་པ་སོགས་གསུམ་གྱི་ལུས་ངག་གི་རིག་བྱེད་དང་སྐྱེ་སོགས་དང་ཐོབ་པའོ། །གཉིས་པ་ཀུན་སློང་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ། ཀུན་སློང་གི་དབྱེ་བ། དབྱེ་བ་སོ་སོའི་རང་བཞིན། མཚན་གཞི་ལ་མུ་བཞི་དཔྱད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཀུན་སློང་རྣམ་གཉིས་རྒྱུ་དང་ནི། །དེ་ཡི་དུས་ཀྱི་སློང་ཞེས་བྱ། །ཞེས་པས་བསྟན། འོན་མཐོང་སྤང་གི་སེམས་ཀྱིས་རིག་བྱེད་ཀུན་ནས་མི་སློང་ན་མདོ་ལས།

འོག་པར་ལྟ་བ་དེ་ལས་འོག་པར་རྟོག་པ་དང་འོག་པའི་ངག་དང་ལས་ཀྱི་མཐའ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ། སྔར་ཀུན་སློང་ལ་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ་རྒྱུའི་ཀུན་སློང་དང་ནི་བྱ་བ་དེ་ཡི་དུས་ཀྱི་ཀུན་སློང་ཞེས་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། གཉིས་ལས་དང་པོ་རབ་འཇུག་བྱེད། །གཉིས་པ་རྗེས་སུ་འཇུག་བྱེད་ཡིན། །ཞེས་པས་བསྟན། ཀུན་སློང་གཉིས་ལས་དང་པོ་ནི་རབ་ཏུ་འཇུག་བྱེད་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་ཡང་ཡིན་ཀུན་སློང་བའང་ཡིན་ཞིང་འཕེན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དུས་ཀྱི་ཀུན་སློང་ནི་དེའི་རྗེས་སུ་འཇུག་བྱེད་ཡིན་ཏེ། བྱ་བའི་དུས་སུ་མཐུན་པར་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དུས་ཀྱི་ཀུན་སློང་མེད་ན་རྒྱུའི་དེ་ཡོད་ཀྱང་བྱ་བ་མཐར་ཐུག་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཏུ་མི་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་འགའ་ཞིག་གྲོང་དུ་འགྲོ་སྙམ་ནས་འཕངས་ཀྱང་བར་མ་དོར་ཤི་ནས་གྲོང་དུ་མ་ཕྱིན་པ་དང་འདྲའོ། །གསུམ་པ་མཚན་གཞི་ལ་མུ་བཞི་དཔྱད་པ་ལ། རབ་ཏུ་འཇུག་བྱེད་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་མུ། གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་མུ། རྗེས་སུ་འཇུག་བྱེད་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་མུ། ཕན་ཚུན་འཇུག་ཚུལ་ལ་དཔྱད་པའི་མུ། གཉིས་ཀ་མིན་པའི་མུའོ། །དང་པོ་ནི། མཐོང་བས་སྤང་བྱའི་རྣམ་ཤེས་ནི། །རབ་ཏུ་འཇུག་བྱེད་ཡིན། །ཞེས་པས་བསྟན༔ མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་རྣམ་ཤེས་ནི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཀྱི་རབ་ཏུ་འཇུག་བྱེད་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། རྒྱུའི་ཀུན་སློང་རྟོག་དཔྱོད་དག་གི་གཞིར་གྱུར་པའི་ཀུན་སློང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྗེས་སུ་འཇུག་བྱེད་ཁ་ཕྱིར་ལྟའི་དུས་ན་ཚོགས་དྲུག་ཉག་འཕྲེང་དུ་སྐྱེ་བས་ཁ་ནང་ལྟའི་སྟར་གྱི་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྗེས་སུ་འཇུག་བྱེད་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། ཡིད་ནི། །སྒོམ་པས་སྤང་བྱ་གཉིས་ཀ་ཡིན། །ཞེས་པས་བསྟན། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་

༄༅། །ལས་ནི་སྒོམ་པས་སྤང་བྱ་ནི་རབ་ཏུ་འཇུག་བྱེད་དང་རྗེས་སུ་འཇུག་བྱེད་གཉིས་ཀ་ཡིན་ཏེ། ཁ་ནང་དང་ཕྱི་རོལ་ཏུ་བལྟས་ནས་འཇུག་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ལྔ་ནི་རྗེས་སུ་འཇུག་བྱེད་ཡིན། །ཞེས་པས་བསྟན། སྒོ་ལྔའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་རྗེས་སུ་འཇུག་བྱེད་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟག་མེད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ནི་དེ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་ཏེ། མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁ་ནང་དུ་བལྟས་པའི་ཕྱིར་དང་། འཇུག་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ཕན་ཚུན་འཇུག་ཚུལ་ལ་དཔྱད་པའི་མུ་ལ། སྤྱིར་བཏང་དང་། དམིགས་བསལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། རབ་ཏུ་འཇུག་བྱེད་དགེ་སོགས་ལས། །རྗེས་འཇུག་བྱེད་ཀྱང་རྣམ་གསུམ་འགྱུར༔ ༔ཞེས་པས་བསྟན། ཡང་རབ་ཏུ་འཇུག་བྱེད་དང་རྗེས་སུ་འཇུག་བྱེད་འདྲ་བའི་ངེས་པ་མེད་དེ། རབ་ཏུ་འཇུག་བྱེད་དགེ་བ་དང་། སོགས་པ་མི་དགེ་བ་དང་ལུང་མ་བསྟན་གང་རུང་ལས་རྗེས་འཇུག་བྱེད་ཀྱང་དགེ་སོགས་རྣམ་པ་གསུམ་ཀ་ཅི་རིགས་པར་རུང་བས་དགུ་ཕྲུགས་སུ་འགྱུར་རོ། །དཔེར་ན་སོ་སོ་ཐར་པའི་སྡོམ་པ་ནི་རྒྱུའི་ཀུན་སློང་སེམས་བྱུང་གི་བསམ་པ་དགེ་བ་ཡིན་ལ། དུས་ཀྱི་ཀུན་སློང་ཆོ་གའི་དུས་ནའང་བསམ་པ་དེའི་རྒྱུན་དང་ལྡན་པ་དང་ཞེ་སྡང་དང་བཅས་པ་དང་སྤྱོད་ལམ་པའི་སེམས་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཚེ་སྡོམ་པ་ཐོབ་པ་ལ་སོགས་པའོ། །གཉིས་པ་དམིགས་བསལ་ནི། ཐུབ་པའི་འདྲ་བའམ་དེ་དགེ་བ། །ཞེས་པས་བསྟན། ཐུབ་པའི་རབ་ཏུ་འཇུག་བྱེད་དང་རྗེས་སུ་འཇུག་བྱེད་འདྲ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་དགེ་བ་ལས་དགེ་བ་དང་ལུང་མ་བསྟན་ལས་ལུང་མ་བསྟན་འཇུག་པའི་ཕྱིར། འམ་ནི་རྣམ་གྲངས་པའི་སྒྲའོ། །ཡང་ན་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་རབ་ཏུ་འཇུག་བྱེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་

འཇུག་བྱེད་དེ་དགེ་བར་འགྱུར་གྱི་རབ་ཏུ་འཇུག་བྱེད་དགེ་བའི་རྗེས་འཇུག་དགེ་བ་ཁོ་ན་ལས་ལུང་མ་བསྟན་དུ་འགྱུར་བ་མེད་དེ། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སྟོབས་ནི་དམན་པར་འགྱུར་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ལྔ་པ་གཉིས་ཀ་མིན་པའི་མུ་ནི། རྣམ་སྨིན་ལས་སྐྱེས་གཉིས་ཀ་མིན། །ཞེས་པས་བསྟན། རྣམ་སྨིན་ལས་སྐྱེས་པའི་སེམས་ནི་རབ་ཏུ་འཇུག་བྱེད་དང་རྗེས་སུ་འཇུག་བྱེད་གཉིས་ཀ་མིན་ཏེ། མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་མེད་པར་ངང་གིས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་གཞག་ལ། དབྱེ་བ་མདོར་བསྟན། རྣམ་གཞན་རྒྱས་བཤད་དོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་རིག་མིན་རྣམ་གསུམ་ཞེས་བྱ། །སྡོམ་དང་སྡོམ་པ་མིན་དང་གཞན། །ཞེས་པས་བསྟན། རྣམ་རིག་མིན་པ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འཆལ་ཚུལ་གྱི་རྒྱུན་སྡོམ་པར་བྱེད་པའི་སྡོམ་པ་དང་། དེའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལུས་ངག་གི་ཉེས་སྤྱོད་ཆེན་པོར་འབྱུང་བ་སྡོམ་པ་མིན་པ་དང་། དེ་གཉིས་ལས་གཞན་པའི་བར་མ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། སྡོམ་པ་ཁྱད་པར་དུ་བཤད་པ་དང་། ཐམས་ཅད་ཐུན་མོང་དུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། བསྟན། བཤད་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། སྡོམ་པ་སོ་སོར་ཐར་ཞེས་བྱ། །དེ་བཞིན་ཟག་མེད་བསམ་གཏན་སྐྱེས། །ཞེས་པས་བསྟན། ཆོས་འདི་པ་རྣམས་ཀྱི་འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་འདི་ལ་ནི་སྡོམ་པ་སོ་སོ་ཐར་ཞེས་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཟག་པ་མེད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་ཟག་མེད་ཀྱི་སྡོམ་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་བསམ་གཏན་ལས་གཙོ་བོར་སྐྱེས་པ་གཟུགས་ན་སྤྱོད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་སྡོམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ། སོ་ཐར་རྒྱས་བཤད། བསམ་གཏན་ཟག་མེད་རྒྱས་བཤད། ཞར་ལས་བྱུང་བའི་དོན་ནོ།།

༄༅། །དང་པོ་ལ། བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པ་དང་། ཕྱེ་སྟེ་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། མིང་གི་སྒྲོན་ནས་བརྒྱད་དུ་དབྱེ་བ། རྫས་ཀྱི་སྒྲོན་ནས་བཞིར་བསྡུ་བ། གནས་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སོ་སོར་ཐར་ཞེས་བྱ་རྣམ་བརྒྱད༔ ༔ཅེས་པས་བསྟན། སོ་སོར་ཐར་པའི་སྡོམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལ་དགེ་སློང་ཕའི་སྡོམ་པ། དགེ་སློང་མའི་སྡོམ་པ། དགེ་སློབ་མའི་སྡོམ་པ། དགེ་ཚུལ་ཕ་མ། དགེ་བསྙེན་ཕ་མ། བསྙེན་གནས་ཀྱི་སྡོམ་པ་དང་རྣམ་པ་བརྒྱད་དོ། །བསྙེན་གནས་ནི་ཟ་མ་དང་མ་ནིང་ལའང་སྐྱེ་བས་ཕོ་མོ་སོ་སོར་མ་བགྲངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། རྫས་སུ་རྣམ་པ་བཞི་ཡིན་ནོ། །མཚན་ལས་མིང་ནི་འཕོ་བའི་ཕྱིར། །ཞེས་པས་བསྟན། བརྒྱད་པོ་དེའང་མིང་གི་སྒྲོན་ནས་ཡིན་གྱི་རྫས་སུ་ནི་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ། དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ། བསྙེན་གནས་ཀྱི་སྡོམ་པ། དགེ་བསྙེན་གྱི་སྡོམ་པ་སྟེ་རྣམ་པ་བཞི་ཡིན་ནོ། །དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་དགེ་སློང་གི་མཚན་ནམ་རྟགས་འགྱུར་བ་ལས་མིང་ནི་དགེ་སློང་མ་ཞེས་བྱ་བ་ཙམ་ཞིག་འཕོ་བའི་ཕྱིར། །སྡོམ་པའི་ངོ་བོ་ནི་གཏོང་ཐོབ་མེད་ཅིང་མི་འཕོ་བས་སྔར་གྱི་རྒྱུན་ཉིད་ཡིན་པར་གྲུབ་བོ། །གསུམ་པ་གནས་པའི་ཚུལ་ནི། ཐ་དད་དེ་དག་འགལ་བ་མེད། །ཞེས་པས་བསྟན། སྡོམ་པ་གསུམ་པོ་དེ་དག་གང་ཟག་གཅིག་ལ་ཡོད་པའི་ཚེའང་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་ཁོ་ནར་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་བཏང་བས་སྡོམ་པ་གཞན་གཉིས་ཀྱང་གཏོང་བར་འགྱུར་བ་ལས་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར༔ གལ་ཏེ་སྤོང་བ་རིམ་འདྲ་རྫས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རྒྱུད་གཅིག་ལ་ལྷན་ཅིག་གནས་པ་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་དག་ནི་དེ་ལྟར་གནས་པ་འགལ་བ་མེད་དེ། ཕྱི་མ་བླངས་པས་སྔ་མ་གཏོང་བའི་རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཕྱེ་སྟེ

བཤད་པ་ལ། སོ་སོའི་ངོ་བོ། མིང་གི་རྣམ་གྲངས། སྒྲ་དོན། ལྡན་པའི་གང་ཟག་གོ། །དང་པོ་ནི། སྤང་བྱ་ལྔ་བརྒྱད་བཅུ་དང་ནི། །ཐམས་ཅད་སྤང་བར་མནོས་པ་ལས། །དགེ་བསྙེན་དང་ནི་གསྙེན་གནས་དང་། དགེ་ཚུལ་ཆེད་དང་དགེ་སློང་ཉིད། །ཅེས་པས་བསྟན། དེ་ལྟར་ན་དགེ་བསྙེན་ལ་སོགས་པའི་བར་གང་དང་གང་ཞེ་ན། སྤང་བྱ་སྲོག་གཅོད། མ་བྱིན་ལེན། འདོད་ལོག རྫུན། ཆང་སྣ་ལྔ་དེ་སྲིད་འཚོའི་བར་དུ་སྤོང་བར་མནོས་པ་དང་། རྩ་བ་བཞི་ཆང་གར་སོགས་ཕྲེང་སོགས་གཅིག་ཏུ་བྱས། མལ་ཆེ་མཐོ། ཕྱི་དྲོའི་ཁ་ཟས་ཏེ་བརྒྱད་ཉིན་ཞག་གཅིག་ཏུ་སྤོང་བར་མནོས་པ་དང་། དེ་དག་ཉིད་ལས་གར་སོགས་ཕྲེང་སོགས་རེ་རེར་བྱས་པའི་དགུ་དང་གསེར་དངུལ་ལེན་པ་དང་བཅས་པའི་བཅུ་དེ་སྲིད་འཚོའི་བར་དུ་སྤོང་བར་མནོས་པ་དང་ནི་ལུས་ངག་གི་ཉེས་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་དེ་སྲིད་འཚོའི་བར་དུ་སྤོང་བར་མནོས་པ་ལས་རིམ་བཞིན་དགེ་བསྙེན་དང་ནི་བསྙེན་གནས་དང་དགེ་ཚུལ་དང་ཆེད་དང་ཞེས་པ་གོང་འོག་ཀུན་ལ་སྦྱར་བས་དགེ་སློང་ཉིད་དུའང་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལའང་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་དང་ལྡན་ཞིང་དཀོན་མཆོག་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་ཞིག་དགོས་སོ། །གཉིས་པ་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ནི། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ནི་ལེགས་སྤྱད་དང་། །ལས་དང་སྡོམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་པས་བསྟན། ཡང་དག་པར་འཇོག་པར་བྱེད་ཅིང་འཆལ་ཚུལ་གྱི་གདུང་བ་ལས་བསིལ་བ་ཐོབ་པས་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ནི་མཁས་པས་བསྔགས་པས་ལེགས་སྤྱད་དང་བྱ་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་ལས་དང་ལུས་ངག་སྡོམ་པས་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྡོམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །གསུམ་པ་སྒྲ་དོན་ནི། དང་པོའི་རྣམ་རིག་རྣམ་རིག་མིན། །སོ་སོར་ཐར་དང་བྱ་བའི་ལམ།།

༄༅། །ཞེས་པས་བསྟན། སྡོམ་པ་ཡང་དག་པར་བླངས་པའི་སྐད་ཅིག་དང་པོའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དང་རྣམ་རིག་མིན་པ་ཆོས་ཅན། སོ་སོར་ཐར་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཉེས་པ་ལས་སོ་སོར་ཐར་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། སོ་སོར་ཐར་པའི་སྡོམ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ལུས་དང་ངག་གི་ཉེས་སྤྱོད་སྡོམ་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། བྱ་བའི་ལས་ལམ་དངོས་ཞེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ། མཇུག་མ་ཡིན་པར་དངོས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཕྱིར། སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་སོགས་ཀྱི་དེ་གཉིས་ཆོས་ཅན། སོ་སོར་ཐར་པ་དང་འདྲ་བའམ་སོ་སོར་ཐར་པ་ལས་སྐྱེས་པས་ན་སོ་ཐར་སྡོམ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི་སོ་སོར་ཐར་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་ཁོ་ནས་ཐར་ཟིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ལྡན་པའི་གང་ཟག་ནི། སོ་སོར་ཐར་དང་ལྡན་པ་བརྒྱད། །ཅེས་པས་བསྟན། སོ་སོར་ཐར་པའི་སྡོམ་པ་དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་ནི་དགེ་སློང་ནས་བསྙེན་གནས་ཀྱི་བར་བརྒྱད་དོ། །གཉིས་པ་བསམ་གཏན་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་སྡོམ་པ་རྒྱས་པར་བཤད་ལ། གང་ལ་ལྡན་པ། སེམས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་དུ་བསྟན་པ། སྤོང་བའི་སྡོམ་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། བསམ་གཏན་སྐྱེས་དང་དེ་ལྡན་པ། །ཟག་མེད་འཕགས་པའི་སེམས་ཅན་དང་། །ཞེས་པས་བསྟན། བསམ་གཏན་སྐྱེས་ཏེ་བསམ་གཏན་དང་ལྡན་པ་དེ་ངེས་པར་བསམ་གཏན་གྱི་སྡོམ་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། །ཉེར་བསྡོགས་ནའང་བསམ་གཏན་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཡོད་པས་ཉེར་བསྡོགས་ཀྱང་བསམ་གཏན་དུ་བརྗོད་ནས་བསྟན་ཏེ། གྲོང་འདི་ན་ས་ལུའི་ཞིང་ཡོད་ཅེས་གྲོང་གི་ཉེ་འཁོར་ལའང་གྲོང་ཞེས་བྱ་བ་བཞིན་ནོ། །ཟག་མེད་ཀྱི་སྡོམ་པ་ནི་འཕགས་པའི་སེམས་ཅན་ཏེ་སློབ་པ་དང་མི་སློབ་པའི་གང་ཟག་རྣམས་དང་ལྡན་ནོ། །གཉིས་པ་སེམས་

ཀྱི་རྗེས་འབྲང་དུ་བསྟན་པ་ནི། ཐ་མ་གཉིས་ནི་སེམས་རྗེས་འབྲང་། །ཞེས་པས་བསྟན། ལྡན་ཅིག་འབྱུང་རྒྱུའི་སྐབས་སུ་སེམས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་གི་སྙོམས་པ་གཉིས་བཤད་པས་ནི་སྙོམས་པ་གསུམ་པོ་འདི་དག་ཉིད་ལས་ཐ་མ་བསམ་ཟག་གི་སྙོམས་པ་གཉིས་ནི་སེམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ཡིན་གྱི། སོ་ཐར་ནི་སེམས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་གཞན་དང་ལྡན་པ་དང་འགོག་སྙོམས་སོགས་སེམས་མེད་པ་ལའང་རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་སྤོང་བའི་སྙོམས་པར་བསྟན་པ་ནི། བར་ཆད་མེད་ལམ་སྐྱེས་དེ་གཉིས། །མི་ལྕོགས་མེད་ལ་སྤོང་ཞེས་བྱ། །ཞེས་པས་བསྟན། བསམ་ཟག་གི་སྙོམས་པ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ངོ་བོར་སྐྱེས་པ་དེ་གཉིས་ས་མི་ལྕོགས་མེད་པ་ལ་བརྟེན་པ་ནི་འཆལ་ཚུལ་དང་ཀུན་སློང་གི་ཉོན་མོངས་རྣམས་སྤོང་བས་སྤོང་བའི་སྙོམས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་བས་ན་དེ་གཉིས་དང་སྤོང་སྙོམས་ལ་མུ་བཞིར་ཡོད་དོ། །གསུམ་པ་ཞར་ལས་བྱུང་བའི་དོན་ནི། ཤེས་བཞིན་དང་ནི་དྲན་དག་གཉིས།། ཡིད་དང་དབང་པོའི་སྙོམས་པ་ཡིན། །ཞེས་པས་བསྟན། མདོ་ལས། ལུས་ཀྱི་སྙོམས་པ་ལེགས་པ་སྟེ། །ཞེས་སོགས་དང་། གང་ཡང་མིག་གི་དབང་པོ་སྙོམས་པས་བསྡམས་ཏེ་གནས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པས་ཡིད་དང་དབང་པོའི་སྙོམས་པ་གཉིས་ཀྱི་རང་བཞིན་གང་ཞེ་ན། འདི་གཉིས་རིག་བྱེད་མིན་པའི་རང་བཞིན་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་གང་ཞེ་ན། བྱ་བ་དང་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ཤེས་པའི་ཤེས་བཞིན་དང་ནི་དེ་མ་བརྗེད་པའི་དྲན་པ་དག་གཉིས་ཀ་ལ་ཡིད་ཀྱི་སྙོམས་པ་དང་དབང་པོའི་སྙོམས་པ་ཞེས་ཀྱང་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཡིད་དང་དབང་པོ་ཡུལ་ལ་ལོག་པར་སྤྱོད་པ་དག་སྤོང་ཞིང་སྙོམ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཐམས་ཅད་ཐུན་མོང་དུ་བསྟན་པ་ལ། དུས་ཇི་སྲིད་ལྡན་པ།

༄༅། །ཚུལ་འདི་ལྟར་ཐོབ་པ། རྒྱུ་གང་གིས་གཏོང་བ། རྟེན་གང་དང་ལྡན་པའོ། །དང་པོ་ལ། རིག་བྱེད་མིན་པའི་ལྡན་ཚུལ། རིག་བྱེད་ཀྱི་ལྡན་ཚུལ། སྡོམ་མིན་གྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས། དེ་དག་གི་མུ་བཞི་བཤད་པའོ།། དང་པོ་ལ་གསུམ། མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་དང་། མཉམ་པར་བཞག་པའི་དང་། བར་མའི་ལྡན་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྡོམ་པ་དང་། སྡོམ་མིན་ནོ། །དང་པོ་ནི། སོ་སོར་ཐར་གནས་ཇི་སྲིད་དུ། །མ་བཏང་བར་དག་ད་ལྟར་གྱི། །རྣམ་རིག་མི་ལྡན་སྐད་ཅིག་མ། །དང་པོ་ཕྱིན་ཆད་འདས་པ་དང་། །ཞེས་པས་བསྟན། སོ་སོར་ཐར་པའི་སྡོམ་པ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་དེ་ནི་ཇི་སྲིད་དུ་བསླབ་པ་ཕུལ་བ་ལ་སོགས་པས་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མིན་པ་མ་བཏང་གི་བར་དག་ལ་ད་ལྟར་གྱི་རྣམ་རིག་མིན་པ་དེ་དང་ལྡན་ཞིང་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་ཕྱིན་ཆད་མ་བཏང་གི་བར་དུ་འདས་པ་དང་ཡང་ལྡན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། སྡོམ་མིན་གནས་པའང་དེ་དང་འདྲ། །ཞེས་པས་བསྟན༔ སྡོམ་མིན་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ལའང་ལྡན་ཚུལ་དེ་དང་འདྲ་བས་དེ་བཞིན་སྦྱར་རོ། །གཉིས་པ་གཉམ་པར་བཞག་པའི་ལྡན་ཚུལ་ནི། བསམ་གཏན་སྡོམ་དང་ལྡན་པ་ནི། །རྟག་ཏུ་འདས་དང་མ་འོངས་དང་།། འཕགས་ནི་དང་པོ་འདས་དང་མིན། །མཉམ་གཞག་འཕགས་ལམ་གནས་དེ་གཉིས། །ད་ལྟར་དང་ལྡན། །ཞེས་པས་བསྟན། བསམ་གཏན་གྱི་སྡོམ་པ་དང་ལྡན་པ་ནི་དེ་སྐྱེས་ནས་མ་བཏང་གི་བར་ལ་དུས་རྟག་ཏུ་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་གཉིས་དང་ལྡན་པར་ངེས་ལ། འཕགས་པའི་གང་ཟག་ནི་ཟག་མེད་སྐད་ཅིག་དང་པོའི་ཚེ་སྔོན་ཟག་མེད་མ་སྐྱེས་པས་འདས་པ་དང་ལྡན་པ་མིན་ཏེ། རྟུག་བརྟུལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་སྐྱེར་སྐྱེ་མ་གྱུར་པས

འདས་པ་དང་མི་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་བསམ་གཏན་གྱི་སྙོམས་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། མཉམ་གཞག་འཕགས་ལམ་ལ་གནས་པ་ཟག་མེད་ཀྱི་སྙོམས་པ་དང་ལྡན་པ་དེ་གཉིས་པོ་རིམ་བཞིན་ད་ལྟར་གྱི་རིག་བྱེད་མིན་པ་དང་ཡང་ལྡན་པ་ཡིན་པས་དུས་གསུམ་ག་དང་ལྡན་པ་ཡོད་དོ། །གསུམ་པ་བར་མ་ལྡན་ཚུལ་ལ་གཉིས། དངོས་དོན་དང་། འཕྲོས་དོན་སྡོམ་སྡོམ་མིན་ཅན་ལ་ལྡན་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། བར་གནས་ལ། །ཡོད་ན་དང་པོ་བར་གྱི་དང་། །ཕྱིན་ཆད་དུས་ནི་གཉིས་དང་ངོ་། །ཞེས་པས་བསྟན། སྡོམ་སྡོམ་མིན་གྱི་བར་མ་ལ་གནས་པ་ལ་ནི་བར་མའི་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་གལ་ཏེ་ཡོད་ན་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་ལ་འདས་མ་འོངས་ཀྱི་བར་ད་ལྟར་གྱི་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་དང་ལྡན་ནོ། །སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་ཕྱིན་ཆད་མ་བཏང་གི་བར་དུ་འདས་པ་རེ་དང་ལྡན་པས་དུས་ནི་གཉིས་དང་ངོ་། །གཉིས་པ་ནི། སྡོམ་མིན་གནས་པ་དགེ་བ་དང་། །སྡོམ་ལ་གནས་པ་མི་དགེ་བའི། །རྣམ་རིག་མི་ལྡན་ཇི་སྲིད་དུ། །རབ་དང་ཉོན་མོངས་ཤུགས་ལྡན་པར། །ཞེས་པས་བསྟན། སྡོམ་མིན་ལ་གནས་པའང་རབ་ཏུ་དང་བས་ཕྱག་སོགས་བྱེད་ན་བར་མ་དགེ་བ་དང་སྡོམ་པ་ལ་གནས་པའང་ཉོན་མོངས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་གསོད་ཇེག་བྱེད་པ་སོགས་ནི་མི་དགེ་བའི་རྣམ་རིག་མིན་པ་དང་ལྡན་ལ། དེའང་དུས་ཇི་སྲིད་དུ་རབ་ཏུ་དང་བ་དང་ཉོན་མོངས་པའི་ཤུགས་དང་ལྡན་པའི་བར་དུ་རིག་མིན་རྗེས་སུ་འབྲང་ངོ༎ གཉིས་པ་རིག་བྱེད་ཀྱི་ལྡན་ཚུལ་ནི། རྣམ་རིག་བྱེད་ནི་ཐམས་ཅད་ལ། །བྱེད་པ་དག་ལ་ད་ལྟར་ལྡན། །མ་བཏང་བར་དུ་སྐད་ཅིག་མ། །ཕྱིན་ཆད་འདས་ལྡན་མ་འོངས་མེད། །བསྒྲིབས་པ་དང་ནི་མ་བསྒྲིབས་པ། །

༄༅། །འདས་པ་དག་དང་ལྡན་པའང་མེད། །ཅེས་པས་བསྟན། ཡུལ་ངག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ནི་སྡོམ་སྡོམ་མིན་བར་མ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ལ་རིག་བྱེད་དངོས་སུ་བྱེད་པ་དག་ལ་ད་ལྟར་བ་དང་ལྡན་ལ། གཏོང་བའི་རྒྱུ་དག་གིས་མ་བཏང་གི་བར་དུ་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་ཕྱིན་ཆད་ནི་འདས་པ་དང་ཡང་ལྡན་ནོ། །མ་འོངས་པའི་རིག་བྱེད་དང་ལྡན་པ་མེད་དེ། དེ་སེམས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསྒྲིབས་པ་དང་ནི་མ་བསྒྲིབས་པ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་རིག་བྱེད་དག་ནི་འདས་པ་དག་དང་ལྡན་པའང་མེད་དེ། སྟོབས་ཤིན་ཏུ་ཆུང་བས་ཐོབ་པ་སྔ་ཕྱིར་འདྲེན་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་སྡོམ་མིན་གྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ནི། སྡོམ་པ་མིན་དང་ཉེས་སྤྱོད་དང་། །འཆལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་དེའི་ལམ། །ཞེས་པས་བསྟན། ལུས་ངག་མི་སྡོམ་པས་སྡོམ་པ་མིན་པ་དང་དམ་པས་སྨད་ཅིང་འབྲས་བུ་ཡིད་མི་འོང་འབྱིན་པས་ཉེས་སྤྱོད་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་པས་འཆལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལུས་ངག་གི་ལས་ཡིན་པས་ལས་དང་སྲོག་གཅོད་པ་ལ་སོགས་པ་དངོས་གཞི་ནམ་གྲུབ་ཙམ་ན་དངོས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་དེའི་ཕྱིར་དེའི་ལས་ལམ་མོ། །བཞི་པ་དེ་དག་གི་མུ་བཞི་བཤད་པ་ནི། བར་མ་དོར་གནས་སེམས་ཞན་པས། །བྱེད་ན་རྣམ་རིག་ཉིད་དང་ལྡན། །རྣམ་རིག་བཏང་དང་མ་སྐྱེས་པའི། །འཕགས་པའི་གང་ཟག་རྣམ་རིག་མིན། །ཞེས་པས་བསྟན། མུ་དང་པོ་ནི་སྡོམ་པ་དང་སྡོམ་མིན་གྱི་བར་མ་དོར་གནས་པ་ཞིག་སེམས་ཞན་པས་དགེ་བའམ་མི་དགེ་བ་ཞིག་བྱེད་ན་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཉིད་ཁོ་ན་དང་ལྡན་ནོ། །མུ་གཉིས་པ་ནི་སྐྱེ་བ་སྔ་མའི་རྣམ་རིག་ནི་བཏང་བ་དང་ཚེ་འདིའི་རྣམ་རིག་ནི་མ་སྐྱེས་པའི་འཕགས་པའི་གང་

ཟག་ནི་རིག་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་རིག་མིན་པ་དང་ལྡན་ལ་རིག་བྱེད་ནི་མི་ལྡན་ནོ། །མུ་གསུམ་པ་ནི་སྡོམ་ལྡན་ཕྱག་འཚལ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། མུ་བཞི་པ་གཟུགས་མེད་པའི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཡིན་ཞིང་མུ་ཕྱི་མ་འདི་གཉིས་ནི་གོ་སླ་བའི་ཕྱིར་གཞུང་དུ་སྨོས་པར་མ་མཛད་དོ། །གཉིས་པ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཐོབ་པ་ལ། སྡོམ་པའི་ཐོབ་ཚུལ་དང་། སྡོམ་མིན་གྱི་དང་། བར་མའི་ཐོབ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ། དངོས་དང་། གང་ལས་ཐོབ་པའོ། །དང་པོ་ལ། བསམ་གཏན་གྱི་དང་། ཟག་མེད་ཀྱི་དང་། སོ་ཐར་སྡོམ་པའི་ཐོབ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། བསམ་གཏན་ལས་སྐྱེས་བསམ་གཏན་གྱི། །ས་ཉིད་ཀྱིས་འཐོབ། །ཅེས་པས་བསྟན། བསམ་གཏན་ལས་སྐྱེས་པའི་སྡོམ་པ་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་ས་པའི་སེམས་ཟག་བཅས་དངོས་གཞི་དང་ཉེར་བསྡོགས་ཐོབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་སྟེ། བསམ་གཏན་གྱི་སེམས་དང་ལྡན་ཅིག་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེའང་མི་ལྕོགས་མེད་ནི་སྦྱོར་བས་ཐོབ། དངོས་གཞི་ནི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་ཐོབ། གོང་མ་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོར་སྐྱེ་ན་ཉེར་བསྡོགས་དང་དངོས་གཞི་གཉིས་ཀ་སྐྱེ་བས་ཐོབ་བོ། །གཉིས་པ་ནི། ཟག་མེད་ནི། །འཕགས་དེས། །ཞེས་པས་བསྟན། ཟག་མེད་ཀྱི་སྡོམ་པ་ནི་འཕགས་པ་སྟེ་ཟག་མེད་ཀྱི་བསམ་གཏན་གྱི་སེམས་ས་དྲུག་གང་རུང་སྐྱེས་པ་དེས་ཐོབ་བོ། །གསུམ་པ་སོ་ཐར་སྡོམ་པའི་ཐོབ་ཚུལ་ལ། སྤྱིར་བསྟན་པ། བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སོ་སོར་ཐར་ཞེས་པ། །གཞན་གྱི་རྣམ་རིག་བྱེད་སོགས་ཀྱིས། །ཞེས་པས་བསྟན། སོ་སོར་ཐར་པའི་སྡོམ་པ་ཞེས་པ་ནི་གཞན་མཁན་སློབ་སོགས་དགེ་འདུན་གྱི་གསོལ་བ་དང་བརྗོད་པའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ལས་ཐོབ་སྟེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་སྡོམ་པ་སྐྱེས་པ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་

༄༅། །རྣམ་པར་རིག་ལ་བསྒྲུབ་བྱ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་རང་ལ་སྐྱེས་པ་རྣམ་པར་རིག་པའི་ཕྱིར། སོགས་ཀྱིས་ལེན་འདོད་ཐོབ་ཤེས་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་རྣམས་འདྲེན་ནོ། །དེའང་དགེ་སློང་དང་དགེ་སློང་མ་དང་དགེ་སློབ་མའི་སྡོམ་པ་རྣམས་ནི་དགེ་འདུན་ལས་ཐོབ་ལ། དགེ་ཚུལ་ཕ་མ་དང་དགེ་བསྙེན་ཕ་མ་ནི་གང་ཟག་ལས་ཐོབ་བོ། །བྱེ་སྨྲའི་འདུལ་བ་པ་རྣམས་རྣམ་པ་བཅུས་བསྙེན་པར་རྫོགས་སོ་ཞེས་ཟེར་བ་བཟླ་བའི་ཕྱིར་སོགས་སྨྲས་སོ། །བསྙེན་པར་རྫོགས་ཚུལ་བཅུ་ནི། རང་བྱུང་གི་ནི་སངས་རྒྱས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་སོ། །ཞེས་པ་ནས། སྡེ་བཟང་དྲུག་ཅུའི་ཚོགས་ཀྱི་བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་བྱས་པ་རྣམས་ཏེ། ཞེས་པའི་བར་བཅུ་མཛོད་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འདིར་དཔལ་ཤཱཀྱ་མཆོག་ལྡན་གྱིས་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་རང་བྱུང་གིས་བསྙེན་པར་རྫོགས་པའི་རང་བྱུང་དེ་ཁྱིམ་ནས་རང་བྱུང་བ་ལ་འཆད་པ་སོགས་རང་བཟོའི་གཟུ་ལུམས་མང་དུ་སྨྲས་པ་དེ་དག་ལ་དགག་པ་དཔྱིས་ཕྱིན་པ་ཀར་ཊཱི་ཀ་གྲུབ་བདེའི་དཔྱིད་འཛུམ་ཉིད་དུ་འབྱུང་བས་ཤེ་ཟིན་པ་དེ་དག་ལ་སླར་བསྐྱུན་པར་མི་བྱའོ། །རང་བློས་བཏགས་པའི་གྲུབ་པའི་མཐའ། །འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་མ་གྲགས་པ། །བོད་བླུན་དགའ་བ་བསྐྱེད་མོད་ཀྱང་། །ཐར་འདོད་དབུགས་དབྱུང་ནུས་སམ་ཀྱི། །ཞེས་ཀྱང་སྨྲས་སོ། །གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ། ལེན་པའི་དུས། སྡོམ་མིན་གྱི་དུས་ངེས་པ། བསྙེན་གནས་ཀྱི་ཁྱད་པར། དགེ་བསྙེན་གྱི་ཁྱད་པར་རོ། །དང་པོ་ནི། ཇི་སྲིད་འཚོ་དང་ཉིན་ཞག་ཏུ། །སྡོམ་པ་ཡང་དག་བླང་བར་བྱ། །ཞེས་པས་བསྟན། རིས་བདུན་གྱི་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྡོམ་པ་ནི་ཇི་སྲིད་འཚོའི་བར་དུ་ཡང་དག་བླང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པ་དང་།

བསྙེན་གནས་ནི་ཉིན་ཞག་ཏུ་སྡོམ་པ་ཡང་དག་པར་བླང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །སོ་ཐར་སྡོམ་པའི་དུས་ཀྱི་མཐའ་ནི་སྲོག་གི་མཐའ་པ་དང་ཉིན་ཞག་གི་མཐའ་པའོ། །འདིར་བྱེ་སྨྲས་བསྙེན་གནས་ཀྱི་སྡོམ་པ་དེ་ཉིན་ཞག་གི་མཐའ་ཅན་ཁོ་ནར་འདོད། མདོ་སྡེ་པས་བསྙེན་གནས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཞག་མང་པོ་སྐྱེ་བ་ལ་གནོད་པ་མེད་ཅེས་ཟེར། སློབ་དཔོན་ལྟར་ན་བསྙེན་གནས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཞག་མང་པོར་སྐྱེ་བ་ལ་རིགས་པའི་གནོད་པ་མེད་ཀྱང་བསྙེན་གནས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཉིན་ཞག་གཅིག་ཁོ་ནར་ལེན་པ་འདི་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཅས་པའི་དབང་གིས་ཡིན་ནོ་ཞེས་འཆད། དེང་སང་ཟླ་བ་བྱུང་ངོ་ཚོག་གི་བསྙེན་གནས་ཀྱི་སྡོམ་པ་དེ་རིང་ལྟ་བུ་གཅིག་བླངས་ནས་ཟླ་བ་བྱུང་ངོ་ཚོག་གི་ཚེས་བརྒྱད་སོགས་ལ་སྲུང་བ་འདི་ཇོ་བོའི་ལུགས་ཡིན་ཞེས་ཟེར། འདི་ལ་ཁ་ཅིག འདི་མི་འཐད་དེ། དེ་རིང་ལྟ་བུ་གཅིག་ཟླ་བ་བྱུང་ངོ་ཚོག་གི་བསྙེན་གནས་ཀྱི་སྡོམ་པ་བླངས་པའི་ཚེ་དེ་འདྲའི་སྡོམ་པ་སྐྱེའམ་མི་སྐྱེ། དང་པོ་ལྟར་ན་དེ་རིང་ནས་བཟུང་སྟེ་དུས་རྒྱུན་དུ་བསྙེན་གནས་ཀྱི་སྡོམ་པ་སྲུང་དགོས་པར་འགྱུར་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཟླ་བ་ཕྱི་མ་རྣམས་ཀྱི་ཉ་དང་ཚེས་བརྒྱད་སོགས་ལ་སྡོམ་པ་སྲུང་རྒྱུ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འོན་བསྙེན་གནས་ཡན་ལག་བརྒྱད་ཇི་སྲིད་འཚོའི་བར་དུ་ལེན་པ་ཡོད་པར་ཐལ། བསྙེན་གནས་ཡན་ལག་བརྒྱད་ཇི་སྲིད་འཚོའི་བར་དུ་སྲུང་བར་ཁས་ལེན་པའི་གང་ཟག་དེ་གོ་མིའི་དགེ་བསྙེན་ཡིན་པར་ཁྱེད་རང་གིས་བཤད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁེགས། ཁྱབ་པ་ཚད་མས་གྲུབ། འདོད་ན། བསྙེན་གནས་ཞག་གཅིག་ལས་ལྷག་པ་སྐྱེ་བ་མེད་པར་འདོད་པ་དང་འགལ་ལོ། །རང་ལུགས་ནི་ཟླ་བ་ཕྱི་མའི་ཉ་དང་ཚེས་བརྒྱད་ལ་བསྙེན་གནས་ཀྱི་སྡོམ་པ་བསྲུང་ཞེས་ཁས་བླངས་པས་སྡོམ་པ་

༄༅། །བློའི་འཛིན་པའི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །དགག་སྒྲུབ་རྒྱས་པར་ཊཱི་ཀ་ཆེན་ལས་འབྱུང་ངོ་། །གཉིས་པ་སྡོམ་མིན་གྱི་དུས་ངེས་པ་ནི། ཉིན་ཞག་པ་ཡི་སྡོམ་མིན་མེད། །དེ་དེ་ལྟར་ནོད་མེད་ཅེས་གྲག །ཅེས་པས་བསྟན༔ ཉིན་ཞག་གཅིག་པ་ཡི་སྡོམ་པ་མིན་པ་ནི་མེད་དེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་བདག་ནི་ཉིན་ཞག་གཅིག་གི་སྡོམ་མིན་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་དེ་དེ་ལྟར་ནོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གྲག་གོ། །གསུམ་པ་བསྙེན་གནས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ། རྣམ་བཞག་སྤྱིར་བསྟན་པ། ཡན་ལག་བརྒྱད་ཀྱི་གྲངས་ངེས། སྐྱབས་འགྲོ་རྩོམ་བྱེད་དུ་དགོས་པའོ། །དང་པོ་ནི། དམའ་བར་འདུག་སྨྲས་བཟླས་པ་ཡིས། །མི་བརྒྱན་ནམ་ནི་ནངས་པར་དུ། །བསྙེན་གནས་ཡན་ལག་ཚང་བར་ནི། །ནང་པར་གཞན་ལས་ནོད་པར་བྱ། །ཞེས་པས་བསྟན། བསྙེན་གནས་ཉིན་ཞག་ཏུ་ཇི་ལྟར་ནོད་ན། འདོགས་པ་པོ་ལས་ལེན་པ་པོ་སྟན་དམའ་བར་འདུག་ཅོག་ཅོག་པུའམ་པུས་མོ་བཙུགས་ཐལ་མོ་སྦྱར་ནས་འདོགས་པ་པོའི་སྨྲས་པའི་རྗེས་སུ་བཟླས་པ་ཡི་སྒོ་ནས་སོ། །རྒྱན་གསར་པས་མི་བརྒྱན། བསྲུང་བའི་དུས་ནི་སང་ནམ་ནི་ནངས་ཤང་ཉི་མ་མ་ཤར་གྱི་བར་དུ་སྟེ་ཉིན་ཞག་གཅིག་རྫོགས་པ་དང་དེ་ལྟ་བུའི་བསྙེན་གནས་ཡན་ལག་བརྒྱད་ཚང་བར་ལེན་པའི་དུས་ནི་ནང་པར་ཟས་མ་ཟོས་པའི་ཚེ་ཡུལ་གཞན་ལས་ནོད་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ཀྱི་གྲངས་ངེས་ལ། དངོས་དང་། རྟོགས་གཅོད་དོ། །དང་པོ་ནི། ཚུལ་ཁྲིམས་ཡན་ལག་བག་ཡོད་པའི། །ཡན་ལག་བརྟུལ་ཞུགས་ཡན་ལག་སྟེ། །བཞི་གཅིག་དེ་བཞིན་གསུམ་རིམ་བཞིན། །ཞེས་པས་བསྟན། རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་སྤོང་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་། དྲན་པ་གནས་པས་བག

ཡོད་པའི་ཡན་ལག་དང་། དེ་དག་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱི་ཡན་ལག་སྟེ་གསུམ་ལ་བརྩོས་ནས་རྩ་བ་བཞི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ཆང་གཅིག་པུ་བག་ཡོད་དང་། དེ་བཞིན་ཕྱི་མ་གསུམ་ནི་རིམ་བཞིན་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཡིན་ནོ།། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ཡིས་དྲན་ཉམས་དྲེགས་པར་འགྱུར། །ཞེས་པས་བསྟན། འདི་ལྟར་ཆང་འཐུང་བ་དང་ཕྱི་དྲོའི་ཁ་ཟས་ཟ་བ་དེ་ཡིས་ནི་རིམ་པ་ལྟར་བྱ་བ་བ་དང་བྱ་མིན་གྱི་དྲན་པ་དང་བསྙེན་གནས་ཀྱི་དྲན་པ་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ། །ཁྲི་སྟན་ཆེ་མཐོ་དང་གླུ་གར་སོགས་བརྟེན་པས་ནི་དྲན་པ་ཉམས་པའི་ཁར་དྲེགས་པར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་སྐྱབས་འགྲོ་རྩོམ་བྱེད་དུ་དགོས་པ་ནི། གཞན་ལའང་བསྙེན་གནས་ཡོད་མོད་ཀྱི།། སྐྱབས་སུ་མ་སོང་བ་ལ་མེད། །ཅེས་པས་བསྟན། ཅི་བསྙེན་གནས་འདི་དགེ་བསྙེན་ཁོ་ན་ལས་གཞན་ལ་སྐྱེ་རུང་ངམ་ཞེ་ན། དགེ་བསྙེན་ལས་གཞན་ལའང་བསྙེན་གནས་ཡོད་མོད་ཀྱི་ཉིན་ཞག་དེ་ལ་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་མ་སོང་བ་ལ་བསྙེན་གནས་ཀྱི་སྡོམ་པ་སྐྱེ་བ་མེད་དོ། །བཞི་པ་དགེ་བསྙེན་གྱི་ཁྱད་པར་ལ། ལུང་གི་དོན་བཤད་པ། མདོ་དང་འགལ་བ་སྤང་བ། སྡོམ་པ་ཆེ་ཆུང་གི་ཁྱད་པར། སྐྱབས་གནས་བཤད་པ། ཡན་ལག་གི་ཁྱད་པར་རོ།། དང་པོ་ནི། དགེ་བསྙེན་ཉིད་དུ་ཁས་བླངས་པས། །སྡོམ་པ་བསྟན་པ་དགེ་སློང་བཞིན། །ཞེས་པས་བསྟན། འོ་ན་མིང་ཆེན་གྱི་མདོ་ལས། མིང་ཆེན་འདི་ལྟར་ཁྱིམ་པ་གོས་དཀར་པོ་བགོས་པ་སྐྱེས་པ་ཕོའི་དབང་པོ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ། ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་ཞིང་བདག་དགེ་བསྙེན་དུ་བཟུང་དུ་གསོལ་ཞེས་ཚིག་ཏུའང་སྨྲ་ན་འདི་ཙམ་གྱིས་དགེ་བསྙེན་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་སྟེ་ཅི་སྐྱབས་འགྲོ་ཁོ་

༄༅། །ནས་དགེ་བསྙེན་དུ་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན། ཉེ་འོག་པ་ན་རེ་འགྱུར་རོ་ཟེར། ཁ་ཆེ་བ་དག་ནི་དེ་ཙམ་གྱིས་མི་འགྱུར་གྱི་སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་བདག་ཇི་སྲིད་འཚོའི་བར་དུ་དགེ་བསྙེན་ཉིད་དུ་བཟུང་དུ་གསོལ་ཞེས་ཁས་བླངས་
པས་འདིའི་སྡོམ་པ་སྐྱེ་ཞིང་དེས་དགེ་བསྙེན་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །འོ་ན་ཇི་ལྟར་འཕགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་དེ་དག་གི། ཞེས་བསླབ་པའི་གཞི་རྣམས་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་ནི་མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་
དོན་དུ་མ་ཡིན་གྱི་ཐོབ་པའི་སྲུང་མཚམས་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་དགེ་སློང་དང་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་ཐོབ་ཟིན་པའི་རྗེས་སུ་དེ་དག་གི་བསླབ་པ་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་མདོ་དང་འགལ་བ་
སྤང་བ་ནི། གལ་ཏེ་ཐམས་ཅད་བསྡམས་ཡིན་ན། །སྣ་གཅིག་སྤྱོད་སོགས་ཇི་ལྟ་བུ། །དེ་བསྲུང་བ་ལ་གསུངས་ཞེས་གྲག །ཅེས་པས་བསྟན། གལ་ཏེ་དགེ་བསྙེན་ཐམས་ཅད་གཞི་ལྔ་ཀས་བསྡམས་པ་ཡིན་ན་བཅོམ་ལྡན་
འདས་ཀྱིས་བསླབ་གཞི་སྲོག་གཅོད་ཙམ་སྲུང་བ་སྣ་གཅིག་སྤྱོད་པ་དང་སོགས་པ་གཉིས་བསྲུང་བ་ཕྱོགས་གཅིག་སྤྱོད་པ་དང་གསུམ་མམ་བཞི་ཙམ་བསྲུང་བ་ཕལ་ཆེར་སྤྱོད་པ་དང་། ལྔ་ཅར་བསྲུང་བ་ཡོངས་རྫོགས་དགེ་བསྙེན་
ཏེ་བཞིར་གསུངས་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེའི་ལན་ལ་བྱེ་སྨྲས་དེ་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དང་པོར་ཡན་ལག་ལྔ་ཅར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཐོབ་ལ་ཕྱིས་ཡན་ལག་ཁ་ཅིག་ཉམས་ཀྱང་ལྷག་མ་དེ་དང་དེ་མ་ཉམས་པར་བསྲུང་བ་ལ་དགོངས་
ནས་སྣ་གཅིག་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པའོ་ཞེས་གྲག་གོ། །གསུམ་པ་སྡོམ་པ་ཆེ་ཆུང་གི་ཁྱད་པར་ནི། ཆུང་ངུ་ལ་སོགས་ཡོད་ཇི་བཞིན། །ཞེས་པས་བསྟན། སྡོམ་པ་ཆུང་ངུ་དང་ལ་སོགས་པ་འབྲིང་དང་ཆེན་པོར་འགྱུར་

བའི་རྒྱུ་ནི་ཡན་ལག་མང་ཉུང་ལ་སོགས་པའང་ཡོད་མོད་ཀྱི་གཙོ་བོ་ནི་ཀུན་སློང་གི་ཡིད་ཡིན་པས་དེའི་དང་སོགས་ཆེ་ཆུང་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་འགྱུར་རོ། །བཞི་པ་སྐྱབས་གནས་བཤད་པ་ནི། གང་ཞིག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་འགྲོ་དེ།། སངས་རྒྱས་དགེ་འདུན་བྱེད་པའི་ཆོས། །མི་སློབ་པ་དང་གཉིས་ཀ་དང་། །མྱ་ངན་འདས་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ། །ཞེས་པས་བསྟན། གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་ན་གསུམ་པོ་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། གང་ཞིག་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་དེ་ལས་སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ནི་སངས་རྒྱས་སུ་བྱེད་པའི་ཆོས་མི་སློབ་པའི་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའོ། །དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་དེ་ནི་དགེ་འདུན་དུ་བྱེད་པའི་ཆོས་མི་སློབ་པ་དང་སློབ་པ་གཉིས་ཀའི་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་དང་། ཆོས་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་དེ་ནི་ཆོས་དཀོན་མཆོག་ཏུ་བྱེད་པའི་ཆོས་ཉོན་མོངས་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་མ་ལུས་པ་ཞི་བའི་འགོག་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའོ། །བྱེ་སྨྲས་སྐྱབས་ཡུལ་གྱི་སངས་རྒྱས་ནི་ཆོས་སྐུ་ཁོ་ནར་འདོད་ཅིང་གཟུགས་སྐུ་སངས་རྒྱས་མ་ཡིན་པར་འདོད། དེ་བཞིན་དུ་སྐྱབས་ཡུལ་གྱི་དགེ་འདུན་ཡང་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཞིང་དེའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་དགེ་འདུན་ནི་སྐྱབས་ཡུལ་གྱི་དགེ་འདུན་མ་ཡིན་པར་འདོད། མདོ་སྡེ་པས་རྟེན་གཟུགས་སྐུ་དང་བརྟེན་པ་ཆོས་སྐུ་གཉིས་ཀ་སྐྱབས་ཡུལ་དུ་འདོད་ཅིང་རྟེན་དགེ་འདུན་དང་བརྟེན་པ་ལམ་གྱི་བདེན་པ་གཉིས་ཀ་སྐྱབས་ཡུལ་གྱི་དགེ་འདུན་དུ་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །ལྔ་པ་ཡན་ལག་གི་ཁྱད་པར་ལ། ལོག་གཡེམ་ཡན་ལག་ཏུ་དང་། རྫུན་ཡན་ལག་ཏུ་དང་། མྱོས་འགྱུར་ཡན་ལག་ཏུ་འཇོག་པའི་དོན་ཏོ། །དང་པོ་ལ། དངོས་དང་། དོགས་གཅོད་དོ།།

༄༅། །དང་པོ་ནི། ལོག་གཡེམ་ཤིན་ཏུ་སྨད་ཕྱིར་དང་། །སླ་ཕྱིར་མི་བྱེད་ཐོབ་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པས་བསྟན། སྡོམ་པ་གཞན་རྣམས་ལ་མི་ཚངས་སྤྱོད་རིལ་པོ་སྤོང་བ་བསླབ་གཞིར་བཞག་ལ། དགེ་བསྙེན་ལ་ལོག་གཡེམ་སྤང་བ་ཅིའི་ཕྱིར་བསླབ་གཞིར་བཞག་ཅེ་ན། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། འདོད་པས་ལོག་གཡེམ་ནི་གཞན་གྱི་ཆུང་མ་སུན་ཕྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། གཅིག་ཏུ་ངན་སོང་གི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། འཇིག་རྟེན་ན་ཤིན་ཏུ་སྨད་པའི་ཕྱིར་དང་། མི་ཚངས་སྤྱོད་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པ་དང་ཁྱིམ་ན་གནས་པས་འདོད་ལོག་སྡོམ་སླ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཐོག་མ་མེད་ནས་གོམས་པས་མི་ཚངས་སྤྱོད་ནི་སྤང་བར་དཀའ་བ་དང་། འཕགས་པ་རྣམས་ནི་ཚེ་རབས་གཞན་དུ་འང་འདོད་ལོག་མི་བྱེད་པའི་སྡོམ་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། སྡོམ་པ་ཇི་ལྟར་ཁས་བླངས་བཞིན། །ཐོབ་ཀྱི་རྒྱུད་ལས་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པས་བསྟན། དེ་ལ་དགེ་བསྙེན་ནི་ཕྱིས་ཆུང་མ་ལེན་ཀྱང་དེ་ཙམ་གྱིས་སྡོམ་པ་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་ལ། སྡོམ་པ་ནི་ཇི་ལྟར་ཁས་བླངས་པ་བཞིན་ཐོབ་ལ་ཁས་ལེན་པ་ན་ལོག་གཡེམ་མི་བྱའོ་ཞེས་ལེན་གྱི། རྒྱུད་འདི་ལས་གཞན་ན་འདོད་པ་མི་སྤྱོད་དོ་ཞེས་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་རྫུན་ཡན་ལག་ཏུ་འཇོག་པའི་དོན་ནི། བསླབ་པ་ཐམས་ཅད་འདས་གྱུར་ན། །རྫུན་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། །ཞེས་པས་བསྟན། རྫུན་སྤོང་བ་དེའི་བསླབ་གཞིར་བཞག་པ་ཅི་ཞེ་ན། བསླབ་པ་ཐམས་ཅད་འདས་པར་གྱུར་ན་དྲིས་པ་ན་བདག་གིས་དེ་ལྟ་བུམ་བྱས་སོ་ཞེས་སྨྲར་གྱི་དེ་མི་སྤྱོང་གི་སྙེད་དུ་བཙོགས་མ་རྫུན་དུ་སྨྲ་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟོག་པའི་དོན་དུ་རྫུན་སྤོང་བ་དགེ་བསྙེན་གྱི་བསླབ་གཞིར་བཞག་གོ། །གསུམ་པ་སྨྱོས་འགྱུར་ཡན་ལག་

ཏུ་འཇོག་པའི་དོན་ནི། བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ། །སྨྱོས་འགྱུར་ལས་གཞན་བསྲུང་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པས་བསྟན། བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་སྨྱོས་འགྱུར་སྤོང་བ་ཁོ་ན་ལས་གཞན་མ་བཞག་པ་ཅི་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། སྨྱོས་འགྱུར་གྱི་བཏུང་བ་འཐུང་བ་སྤངས་ན་ཡན་ལག་གཞན་དང་གཞན་བསྲུང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་གང་ལས་ཐོབ་པ་ལ། སོ་སོར་བཤད་པ་དང་། བསྡོམས་ནས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ༔ སོ་ཐར་གང་ལས་ཐོབ་པ། བསམ་གཏན་དང་ཟག་མེད་གང་ལས་ཐོབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདོད་གཏོགས་ཐམས་ཅད་གཉིས་ཀ་དང་། །ད་ལྟར་དག་ལས་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་པས་བསྟན། ཅི་སོ་ཐར་དང་བསམ་གཏན་ཟག་མེད་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཐམས་ཅད་གཞི་གཅིག་ལས་གང་ཐོབ་པ་དེ་ལས་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱང་ཐོབ་བམ་ཞེ་ན། འདོད་པར་གཏོགས་པ་སོ་ཐར་སྡོམ་པ་ནི་སྦྱོར་དངོས་མཇུག་གསུམ་ཐམས་ཅད་དང་བཅས་རང་གི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་སེམས་ཅན་དུ་རྟོན་མི་རྟོན་གཉིས་ཀ་དང་སེམས་རྟེན་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ད་ལྟར་བའི་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་དག་ལས་ཐོབ་པར་འགྱུར་གྱི། འདས་མ་འོངས་རྣམས་ནི་མིན་ཏེ། སེམས་ཅན་དུ་བགྲང་བ་མིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། བསམ་གཏན་ཟག་མེད་སྡོམ་པ་ནི། །དངོས་དང་དུས་ནི་ཐམས་ཅད་ལས། །ཞེས་པས་བསྟན། བསམ་གཏན་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་སྡོམ་པ་ནི་དངོས་གཞི་ལས་ཐོབ་ཀྱི་སྦྱོར་མཇུག་ལས་མ་ཡིན་ན་བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ནི་ལྟ་སྨོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་པ་དང་། དུས་ནི་དུས་གསུམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་དག་ལས་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་བསྡོམས་ནས་བཤད་པ་ནི། སྡོམ་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལས། །ཡན་ལག་

༄༅། །རྒྱུ་ལ་དབྱེ་བ་ཡོད། །ཅེས་པས་བསྟན། གལ་ཏེ་སྨོན་པ་དེ་སེམས་ཅན་དང་ཡན་ལག་དང་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་ལས་ཐོབ་བམ་འོན་ཏེ་བྱེ་བྲག་ཡོད་ཅེ་ན། སྨོན་པ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལས་ཐོབ་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་རྒྱུ་ལ་དབྱེ་བ་ཡོད་དེ། དགེ་སློང་ནི་ཡན་ལག་བདུན་པོ་ཐམས་ཅད་ལས་དང་མན་ཆད་བཞི་ལས་ཐོབ་བོ། །དགེ་བའི་རྩ་བ་གསུམ་དང་སེམས་ཆུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་རྒྱུར་འདོད་ན་ཅིག་ཅར་འབྱུང་བ་དང་མི་འབྱུང་བས་དབྱེར་ཡོད་ཅིང་རྗེས་ལ་ལྔ་དང་དྲུག་པ་ལས་ཐོབ་བོ། །གཉིས་པ་སྨོན་མིན་གྱི་ཐོབ་ཚུལ་ལ། གང་ལས་ཐོབ་པ་དང་། ཇི་ལྟར་ཐོབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྨོན་པ་མིན་པ་ཐམས་ཅད་དང་། །ཡན་ལག་ཀུན་ལས་རྒྱུས་མིན་ནོ། །ཞེས་པས་བསྟན། སྨོན་པ་མིན་པ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་ཡན་ལག་ལས་ཀྱི་ལམ་ཀུན་ལས་ཐོབ་བོ། །མི་དགེ་བའི་རྩ་བ་གསུམ་ཅིག་ཅར་དུ་ལྡན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རྒྱུ་ཀུན་ལས་མིན་ནོ་ཞེས་བྱེ་སྨྲ་འདོད་དོ། །སློབ་དཔོན་ནི་སྨོན་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པའི་བསམ་པར་ཞུགས་པས་དེ་ཐམས་ཅད་ལས་ཐོབ་པར་རིགས་ལ། ཤན་པ་ལ་སོགས་པ་རང་གི་ཕ་མ་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པའི་བསམ་པ་མེད་པ་དེ་དག་སྨོན་མིན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལས་ཇི་ལྟར་སློབ་པར་འགྱུར་ཞེས་མི་རིགས་པར་བཞེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། སྨོན་པ་མིན་པ་བྱ་བའམ། །ཁས་ལེན་པ་ལས་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་པས་བསྟན། སྨོན་པ་མིན་པ་ནི་རིགས་སུ་སྐྱེས་པ་བསོད་སྦྱོར་གྱི་བྱ་བ་བརྩམས་པའམ་འཚོ་བ་འདིས་འཚོ་བར་བྱའོ་ཞེས་པས་ལེན་པ་ལས་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་བར་མའི་ཐོབ་ཚུལ་ནི། ལྷག་མའི་རྣམ་རིག་མིན་ཞིང་དང་། །ལེན་དང་གུས་པར་བྱེད་པས་འཐོབ། །ཅེས་པས་བསྟན།

སྡོམ་པ་སྡོམ་མིན་གྱི་ལྷག་མ་བར་བ་དགེ་མི་དགེའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མིན་པ་ནི་ཀུན་དགའ་ར་བ་འབུལ་བ་སོགས་རྫས་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་འབྱུང་བའི་དངོས་པོ་ལྟ་བུ་ཞིག་ལས་སྐྱེས་པ་དང་། ཞེན་པར་བྱེད་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ལ་ཕྱག་མ་འཚལ་གྱི་བར་དུ་ཟས་མི་ཟའོ། །ཟླ་བ་གཅིག་གམ་ཕྱེད་ཀྱི་བར་དུ་ཟས་སྦྱིན་པར་བྱའོ་ཞེས་ཁས་ལེན་པར་བྱེད་ཅིང་དེའི་ཡི་དམ་བཅས་པ་དང་དེ་དག་དང་འགལ་བ་ལས་དང་གུས་པར་བྱེད་པས་ནི་ཉོན་མོངས་དང་རབ་དང་གི་བསམ་པ་དྲག་པོས་བར་མའི་རིག་མིན་ཐོབ་པ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་རྒྱུ་གང་གིས་གཏོང་བ་ལ། སྡོམ་པའི་གཏོང་རྒྱུ། སྡོམ་མིན་གྱི་གཏོང་རྒྱུ། བར་མའི་གཏོང་རྒྱུ། ཆོས་གཞན་གྱི་གཏོང་རྒྱུའོ། །དང་པོ་ལ། སོ་ཐར་དང་། བསམ་གཏན་དང་། ཟག་མེད་ཀྱི་གཏོང་རྒྱུའོ། །དང་པོ་ལ། སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། འདོད་པ་མི་འདྲ་བ་བཀོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བསླབ་པ་ཕུལ་དང་ཤི་འཕོས་དང་། །མཚན་གཉིས་དག་ནི་བྱུང་བ་དང་། །རྩ་བ་ཆད་དང་མཚན་འདས་ལས། །སོ་སོར་ཐར་པའི་འདུལ་བ་གཏོང་། །ཞེས་པས་བསྟན། བསྙེན་གནས་མ་གཏོགས་པའི་སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་ནི་མི་བརྡ་འཕྲོད་པའི་དྲུང་དུ་བསླབ་པའི་གཞི་རྣམས་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་སླར་ཕུལ་བས་གཏོང་སྟེ། སྔར་ཡང་དག་པར་བླངས་པ་དང་འགལ་བའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཤི་འཕོས་པ་རིགས་མཐུན་པ་བཏང་བས་གཏོང་སྟེ། རྟེན་གང་གིས་སྡོམ་པ་བླངས་པ་དེ་བོར་ཟིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱེས་པ་དང་བུད་མེད་ཀྱི་མཚན་གཉིས་དག་ནི་ཅིག་ཅར་དུ་བྱུང་བས་གཏོང་སྟེ། གང་གིས་སྡོམ་པ་བླངས་པའི་ལུས་ཀྱི་རྟེན་སྐྱེས་པའམ་བུད་མེད་དེ་ཉམས་པའི་ཕྱིར་དང་། དགེ་བའི་རྩ་བ་

༄༅། །ཀུན་ཏུ་ཆད་པ་ལས་གཏོང་སྟེ། སྡོམ་པའི་གཞིའམ་དགེ་རྩ་ཆད་པའི་ཕྱིར་དང་། བསྙེན་གནས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ནི་རྒྱུ་དེ་དག་དང་མཚན་མོ་འདས་པ་ལས་གཏོང་སྟེ། ཉིན་མཚན་གཅིག་པུ་དེ་སྲིད་དུ་འཕངས་པའི་ཕྱིར། ལྔ་པོ་དེ་དག་ནི་སོ་སོར་ཐར་པའི་འདུལ་བའི་གཏོང་རྒྱུའོ། །སོ་སོར་ཐར་པའི་སྡོམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་འདུལ་བ་ཞེས་བརྗོད་དེ། ཁྱོད་ཀྱིས་དབང་པོ་འདུལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདུལ་བ་ལས་ནི་མཚན་ལན་གསུམ་དུ་གྱུར་བ་དང་བསྙེན་པར་རྫོགས་པོ་དེས་ལོ་ཉི་ཤུ་མ་ལོན་པ་ལ་མ་ལོན་པར་ཤེས་པའང་གཏོང་རྒྱུར་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་འདོད་པ་མི་འདྲ་བ་བཀོད་པ་ལ། རྩ་ལྟུང་གཏོང་རྒྱུར་འདོད་པ། དམ་ཆོས་ནུབ་པ་དེར་འདོད་པ། ཁ་ཆེ་བས་རྩ་ལྟུང་གཏོང་རྒྱུར་མི་འདོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་ལྟུང་བར་འགྱུར་ལས་སྨྲ། །ཞེས་པས་བསྟན། ཁ་ཅིག་རྩ་བའི་ལྟུང་བར་འགྱུར་བ་བཞི་པོ་རྣམས་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་བྱུང་ན་དེས་དགེ་སློང་དང་དགེ་སྦྱོང་གི་སྡོམ་པ་གཏོང་ངོ་ཞེས་སྨྲའོ། །གཉིས་པ་ནི། གཞན་དག་དམ་ཆོས་ནུབ་པ་ལས། །ཞེས་པས་བསྟན། གཞན་གོས་དམར་བ་དག་དམ་ཆོས་ནུབ་པ་ལས་སྡོམ་པ་གཏོང་སྟེ། བསླབ་མཚམས་ཐམས་ཅད་གསོ་སྦྱོང་སོགས་ལས་ཀྱི་མཐའ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར། གསུམ་པ་ནི། ཁ་ཆེ་རྣམས་ནི་བྱུང་བ་ལ། །བུ་ལོན་ནོར་བཞིན་གཉིས་སུ་འདོད། །ཅེས་པས་བསྟན། ཁ་ཆེ་བ་རྣམས་ནི་རྩ་ལྟུང་ཁ་ཅིག་བྱུང་བ་ལ་དཔེར་ན་བུ་ལོན་ཡང་ཡོད་ལ་ནོར་ཡང་ཡོད་པའི་མི་བཞིན་དུ་རྩ་ལྟུང་གང་བྱུང་བ་དེ་བཏང་བས་འཆལ་ལ། །ལྷག་མ་མ་ཉམས་པ་རྣམས་གནས་པས་ཚུལ་འཆལ་དང་ཚུལ་ལྡན་གཉིས་སུ་འདོད་དེ། གཞན་དུ་ན་གཅིག་བླངས་པས་ཐམས་ཅད་བླངས་

པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་ཞིང་ལུང་གི་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱང་ཡོད་ཟེར། གཉིས་པ་བསམ་གཏན་གྱི་གཏོང་རྒྱུ་ལ། དངོས་དང་། ཞར་བྱུང་ངོ་། །དང་པོ་ནི། བསམ་གཏན་གཏོགས་པའི་དགེ་བ་ནི། །ས་འཕོས་ཉམས་པ་དག་གིས་གཏོང་། །ཞེས་པས་བསྟན། བསམ་གཏན་དུ་གཏོགས་པའི་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་ནི་འོག་ས་ནས་གོང་ས་དང་གོང་ས་ནས་འོག་སར་སྐྱེས་པ་ནི་རིམ་པ་ལྟར་འོག་ས་དང་གོང་སས་བསྡུས་པ་གཏོང་བས་ས་འཕོས་པ་དང་སྙོམས་འཇུག་ལས་ཉམས་པ་སྟེ་གཉིས་པོ་དག་གིས་གཏོང་ངོ་། །བསམ་ཟག་གི་དགེ་བ་གཉིས་ཀ་ཉེར་བསྡོགས་ཙམ་གྱིས་བསྡུས་པ་ནི་ཤི་བས་གཏོང་བ་སྲིད་པར་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཟུགས་མེད་གཏོགས།། ཞེས་པས་བསྟན། གཟུགས་གཏོགས་ཀྱི་དགེ་བ་ས་འཕོས་པ་དང་ཉམས་པས་གཏོང་བ་དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་མེད་དུ་གཏོགས་པའང་དེ་དག་གིས་གཏོང་ངོ་། །གསུམ་པ་ཟག་མེད་ཀྱི་གཏོང་རྒྱུ་ནི། འཕགས་པ། །འབྲས་བུ་ཐོབ་སྦྱངས་ཉམས་པ་ལས། །ཞེས་པས་བསྟན། འཕགས་པ་སྟེ་ཟག་པ་མེད་པའི་སྡོམ་པ་ནི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་དང་དབང་པོ་སྦྱངས་པ་ལས་གཏོང་སྟེ། དང་པོས་ནི་ཞུགས་པའི་ལམ་གྱིས་བསྡུས་པ་དང་། གཉིས་པས་ནི་དབང་པོ་རྟུལ་པོའི་ལམ་གྱིས་བསྡུས་པའི་དེ་གཏོང་བའི་ཕྱིར། ལམ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་ཁ་ཅིག་ནི་ཉམས་པ་ལས་ཀྱང་གཏོང་ངོ་། །གཉིས་པ་སྡོམ་མིན་གྱི་གཏོང་རྒྱུ་ནི། སྡོམ་མིན་སྡོམ་པ་ཐོབ་པ་དང་། །ཤི་དང་མཚན་གཉིས་བྱུང་བ་ལས། །ཞེས་པས་བསྟན། སྡོམ་མིན་ནི་སྡོམ་པ་གཉིས་པོ་གང་རུང་ཐོབ་པས་གཏོང་བ་དང་ཤི་དང་མཚན་གཉིས་ཅིག་ཅར་བྱུང་བ་ལས་ཀྱང་གཏོང་སྟེ། ལུས་བོར་བ་དང་རྟེན་ཉམས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་བར་མའི་

༄༅། །གཏོང་རྒྱུ་ནི། བར་མ་ཤུགས་བླངས་བྱ་བ་དང་། །དོན་གྱི་རྩ་བ་ཆད་པ་ལས། །ཞེས་པས་བསྟན། བར་མའི་རིག་མིན་ནི་རབ་ཏུ་དང་བ་དང་ཉོན་མོངས་པའི་ཤུགས་གང་གིས་རིག་མིན་འཕངས་པ་དེ་ཆད་པས་གཏོང་སྟེ་རྫ་མཁན་གྱི་འཁོར་ལོ་དང་མདའི་འགྲོས་བཞིན་ནོ། །བླངས་པ་འདིས་ཆོག་གོ་ཞེས་ཡང་དག་པར་བླངས་པ་བཏང་བ་ལས་ཀྱང་གཏོང་ལ། ཇི་ལྟར་བླངས་པའི་བྱ་བ་མ་བྱས་པས་བྱ་བ་ཆད་པ་དང་། དོན་མཆོད་རྟེན་ཀུན་ར། གཙུག་ལག་ཁང་། མལ་ཆ། སྟན། གདོས་དང་། རྒྱ་དང་། མཚོན། དུག་ཆད་པས་ཀྱང་གཏོང་ངོ་། །ཚེ་ཆད་པས་ཀྱང་གཏོང་ངོ་། །དགེ་བའི་རྩ་བ་ཆད་པ་ལས་ཀྱང་བར་མ་དགེ་བ་གཏོང་ངོ་། །འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ན་མི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཆད་པས་བར་མ་མི་དགེ་བ་གཏོང་ངོ་། །བཞི་པ་ཆོས་གཞན་གྱི་གཏོང་རྒྱུ་ལ། གཟུགས་མིན་དགེ་བ་གཏོང་རྒྱུ། གཟུགས་མིན་ཉོན་མོངས་ཅན་གཏོང་རྒྱུའོ། །དང་པོ་ནི། འདོད་གཏོགས་དགེ་བ་གཟུགས་མིན་ནི། །རྩ་ཆད་གོང་དུ་སྐྱེས་པ་ལས། །ཞེས་པས་བསྟན། འདོད་གཏོགས་ཀྱི་དགེ་བ་གཟུགས་ཅན་མིན་པ་ནི་དགེ་རྩ་ཆད་པ་དང་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་གོང་དུ་སྐྱེས་པ་ལས་གཏོང་ངོ་། །གཉིས་པ་ནི། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གཟུགས་མིན་ནི། །གཉེན་པོ་སྐྱེས་པས་རྣམ་ཉམས་འགྱུར། །ཞེས་པས་བསྟན། ཁམས་གསུམ་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གཟུགས་ཅན་མིན་པ་ཐམས་ཅད་ནི་རང་རང་གི་གཉེན་པོའི་ལམ་རྣམས་སྐྱེས་པས་རྣམ་པར་ཉམས་ཤིང་གཏོང་བར་འགྱུར་རོ། །བཞི་པ་གང་ཟག་གང་ལ་ལྡན་ཚུལ་ལ། སྡོམ་མིན་ལྡན་ཚུལ་དང་། སྡོམ་པ་ལྡན་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཟ་མ་མ་ནིང་སྒྲ་མི་སྙན། །མཚན་གཉིས་མ་

གཏོགས་མི་རྣམས་ལ། །སྡོམ་མིན། །ཞེས་པས་བསྟན། ཟ་མ་མ་ནིང་སྒྲ་མི་སྙན་མཚན་གཉིས་པ་ཅན་མ་གཏོགས་པའི་མི་རྣམས་ལ་སྡོམ་མིན་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་ལ། སྦྱོར་བསྟན་པ་དང་། རྟེན་གང་ལ་སྡོམ་པ་གང་ཡོད་པའོ༔ ༔དང་པོ་ནི། སྡོམ་པའང་དེ་བཞིན་ལ། །ལྷ་ལའང་། །ཞེས་པས་བསྟན། སྡོམ་པའང་སྡོམ་མིན་དེ་བཞིན་དུ་གླིང་གསུམ་གྱི་སྐྱེས་པ་བུད་མེད་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་མ་ཟད་ལྷ་ལའང་ཡོད་དོ། །གཞན་རྣམས་ལ་མ་ཡིན་ཏེ། བློ་མི་གསལ་བས་སོ་སོར་རྟོག་པའི་གཉེན་པོ་མི་བཟོད་ཅིང་ངོ་ཚ་ཁྲེལ་ཡོད་ཤས་ཆུང་བའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་སྨིན་གྱི་སྒྲིབ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། མི་དང་། ལྷ་ལ་གང་ལྡན་པའོ། །དང་པོ་ནི། མི་རྣམས་ལ་གསུམ་མོ༔ ༔ཞེས་པས་བསྟན། མི་རྣམས་ལ་སོ་ཐར་བསམ་གཏན་ཟག་མེད་ཀྱི་སྡོམ་པ་གསུམ་མོ། །གཉིས་པ་ལ། བསམ་གཏན་དང་། ཟག་མེད་ལྷ་གང་ལ་ལྡན་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདོད་དང་གཟུགས་སྐྱེས་ལྷ་རྣམས་ལ།། བསམ་གཏན་སྐྱེས་ཡོད། །ཅེས་པས་བསྟན། འདོད་ལྷ་རྣམས་དང་གཟུགས་སུ་སྐྱེས་པའི་ལྷ་རྣམས་ལ་ནི་བསམ་གཏན་ལས་སྐྱེས་པའི་སྡོམ་པ་ཡོད་ཀྱི་གཟུགས་མེད་ན་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རང་ས་ན་གཟུགས་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། འོག་མར་ཐོབ་པ་དག་ཀྱང་ས་འཕོས་པས་གཏོང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཟག་མེད་ནི། །བསམ་གཏན་ཁྱད་པར་འདུ་ཤེས་མེད། །སེམས་ཅན་མ་གཏོགས་གཟུགས་མེད་ནའང་། །ཞེས་པས་བསྟན། ཟག་མེད་ཀྱི་སྡོམ་པ་ནི་འདོད་པར་ཡང་ཡོད་ལ་བསམ་གཏན་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་ཚངས་ཆེན་དང་འདུ་ཤེས་མེད་པར་སྐྱེ་བའི་སེམས་ཅན་མ་གཏོགས་པ་འདོད་གཟུགས་སུ་སྐྱེས་པའི་ལྷ་རྣམས་དང་གཟུགས་མེད་པ་ནའང་ཡོད་དེ།

༄༅། །དེ་ན་དེ་ལྡན་པའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མངོན་གྱུར་དུ་མེད་དེ། དེ་ན་གཟུགས་མེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་མདོ་ལས་འབྱུང་བའི་ལས་ཀྱི་དོན་ལ། ཐུན་མོང་དུ་བསྟན་པ། སོ་སོར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། རྒྱུ་
འབྲས་ཀྱི་སྐྱོན་དབྱེ་བ་དང་། ལས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་དུ་མ་བསྟན་པ། ལས་གང་འབྲས་བུ་དུ་དང་བཅས་པ། ལས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གཞན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ། འབྲས་བུའི་སྐྱོན་དབྱེ་བ། རྒྱུའི་སྐྱོན། གཉིས་ཀའི་སྐྱོ
ནས་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ། དགེ་སོགས་གསུམ་དང་། བསོད་ནམས་སོགས་གསུམ་དང་། མྱོང་འགྱུར་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ། ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱས་བཤད་དོ། །དང་པོ་ནི། ལས་བདེ་མི་བདེ་དང་གཞན་ནི། །དགེ་དང་མི་དགེ་
དང་གཞན་ཡིན། །ཞེས་པས་བསྟན། མདོ་ལས། ལས་ནི་གསུམ་སྟེ། ཞེས་གང་གསུངས་པའི་ལས་གང་ཞིག་བདེ་བ་སྟེར་བ་དང་མི་སྟེར་བ་དང་མི་བདེ་བ་སྟེར་བ་དང་གཞན་པ་སྟེ་དེ་གཉིས་ཀ་མི་སྟེར་བའི་ལས་གང་ཡིན་པ་
དེ་རྣམས་ནི་རིམ་བཞིན་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་དང་གཞན་པ་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་ཞེས་སྨྲར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། བསོད་ནམས་བསོད་ནམས་མིན་མི་གཡོ། །ཞེས་པས་བསྟན། ཡང་དེ་བཞིན་དུ་མདོ་ལས། བསོད་ནམས་དང་
བསོད་ནམས་མིན་པ་དང་མི་གཡོ་བའི་ལས་གསུམ་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་མྱོང་འགྱུར་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་ནི། བདེ་བ་མྱོང་འགྱུར་ལ་སོགས་གསུམ། །ཞེས་པས་བསྟན། ཡང་བདེ་བ་མྱོང་བར་འགྱུར་བའི་ལས་དང་།
ལ་སོགས་པ་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་འགྱུར་དང་བཏང་སྙོམས་མྱོང་འགྱུར་གསུམ་དུ་གསུངས་སོ། །བཞི་པ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱས་བཤད་ལ། བསོད་ནམས་སོགས་རྒྱས་པར་བཤད། མྱོང་འགྱུར་གསུམ་ཞར་བྱུང་དང་བཅས་པའོ།།

དང་པོ་ལ། །བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས། མི་གཡོ་བའི་ལས་སོ། །དང་པོ་ནི། བསོད་ནམས་འདོད་ཁམས་དགེ་བའི་ལས། །ཞེས་པས་བསྟན། བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བསོད་ནམས་ནི་འདོད་ཁམས་
སུ་གཏོགས་པའི་དགེ་བའི་ལས་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། མི་གཡོ་གོང་མ་ལས་སྐྱེས་པའི། །གང་ཕྱིར་ས་ནི་དེ་དག་ཏུ། །ལས་རྣམ་སྨིན་ཕྱིར་མི་གཡོའི་ཕྱིར། །ཞེས་པས་བསྟན། མི་གཡོ་བའི་ལས་ནི་ཁམས་གོང་མ་གཟུགས་
དང་གཟུགས་མེད་ལས་སྐྱེས་པའི་དགེ་བའི་ལས་རྣམས་སོ། །འོན་མདོ་ལས། འདི་ལ་རྣམ་པར་བརྟགས་པ་དང་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འདིར་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཡོ་བའོ། །ཞེས་བསམ་གཏན་གསུམ་
གཡོ་བར་བཤད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྐྱོན་དང་བཅས་པས་དེ་ལྟ་བུར་གསུངས་ཀྱི་མི་གཡོ་བའི་ལས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པའི་རྫོགས་བྱེད་ཀྱི་ལས་
ཆོས་ཅན། ས་གཞན་དུ་རྣམ་པར་སྨིན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ས་ནི་དེ་དག་ཏུ་ལས་རྣམས་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རྒྱུན་དབང་གིས་གཞན་དུ་མི་གཡོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་འདོད་པའང་རྣམ་སྨིན་གཞན་
དུ་མི་གཡོ་སྟེ། དེ་ལས་ཐ་དད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེའི་སྐྱོན་མེད་དེ། དེ་ནས་ཐ་དད་པ་མེད་ཀྱང་བདེ་འགྲོ་དང་ངན་འགྲོ་སོགས་འགྲོ་བ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁམས་གོང་གི་འགྲོ་བ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
འདི་དག་ཀྱང་ཟག་བཅས་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་མྱོང་འགྱུར་གསུམ་ཞར་བྱུང་དང་བཅས་ཏེ་བཤད་པ་ལ། མྱོང་འགྱུར་གསུམ་བཤད་པ་དངོས། ཞར་ལ་མྱོང་འགྱུར་ལྔ་བསྟན་པ།

༄༅། །སྨྱོང་འགྱུར་གྱི་ཁྱད་པར་གཏན་ལ་དབབ་པའོ། །དང་པོ་ལ། སོ་སོའི་ངོ་བོ། གཞན་འདོད་འགོད་པའོ། །དང་པོ་ལ། བདེ་བ་སྨྱོང་འགྱུར། བཏང་སྙོམས་སྨྱོང་འགྱུར། སྡུག་བསྔལ་སྨྱོང་འགྱུར་རོ། །དང་པོ་ནི། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ཡི་བར་དགེ་བ། །བདེ་བ་སྨྱོང་འགྱུར། །ཞེས་པས་བསྟན། འདོད་ཁམས་ནས་བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་བར་གྱི་དགེ་བ་ཟག་བཅས་ནི་བདེ་བ་སྨྱོང་འགྱུར་གྱི་ལས་ཡིན་ཏེ། ས་དེ་ན་ལུས་སེམས་ཀྱི་ཚོར་བ་བདེ་བ་ཡོད་པའི་ས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་པ་དང་བསམ་གཏན་དང་པོ་དག་ན་ནི་བདེ་བའི་ཚོར་བ་ལུས་བདེའོ། །གཉིས་པ་ན་ཡིད་བདེའོ། །གསུམ་པ་ན་སེམས་བདེའོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ཡན་ཆད། །སྡུག་མིན་བདེ་མིན་སྨྱོང་འགྱུར་བ། །ཞེས་པས་བསྟན། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་དེ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ལས་དགེ་བ་ནི་སྡུག་བསྔལ་ཡང་མིན་བདེ་བའང་མིན་པ་སྨྱོང་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ན་བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཚོར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར༔ གསུམ་པ་ནི། སྡུག་བསྔལ་སྨྱོང་འགྱུར་འདིའི་མི་དགེ། །ཞེས་པས་བསྟན། སྡུག་བསྔལ་སྨྱོང་འགྱུར་གྱི་ལས་ནི་འདོད་ཁམས་འདིའི་མི་དགེ་བའི་ལས་ཡིན་ནོ། །འདིའི་ཞེས་པས་སྡུག་བསྔལ་དེ་འདོད་པ་ཁོ་ན་ན་ཡོད་པར་བསྟན་ལ། ཚོར་བ་འབའ་ཞིག་མི་དགེ་བའི་འབྲས་བུར་མ་ཟད་སྐྱེ་མཆེད་དེའི་ཚོགས་པ་ན་ཡོད་པའི་དབང་ཡུལ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་བཅས་པའང་དེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་གཞན་འདོད་འགོད་པ་ནི། འོག་ནའང་བར་མ་ཡོད་དོ་ཞེས། །ཁ་ཅིག་ཟེར་ཏེ་གང་གི་ཕྱིར། །བསམ་གཏན་ཁྱད་པར་རྣམ་སྨིན་ལས། །སྔ་ཕྱི་མེད་གསུམ་སྨིན་འདོད་ཕྱིར། །ཞེས་པས་བསྟན། འོག་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་མན་ཆད་ནའང་བར་མ་

བཏང་སྙོམས་སྐྱོང་བར་འགྱུར་བ་ཡོད་དོ་ཞེས་ཁ་ཅིག་ཟེར་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི། ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ལས་ལའང་རྣམ་སྨིན་གྱི་ཚོར་བ་ཡོད་པ་ལས་དེ་བཏང་སྙོམས་ཀྱི་ས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་བསྟན་བཅོས་ལས། འདི་ལྟར་ལས་གསུམ་པོ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་སྔ་ཕྱི་མེད་པར་རྣམ་པར་སྨིན་པར་འགྱུར་བ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། ཡོད་དེ། ཞེས་འབྱུང་ལ། རྒྱུད་གཅིག་ལ་སྔ་ཕྱི་མེད་པར་ལས་གསུམ་གྱི་འབྲས་བུ་སྨིན་པ་ནི་འདོད་ཁམས་ལས་གཞན་དུ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཞར་ལ་སྐྱོང་འགྱུར་ལྔ་བསྟན་པ་ནི། ངོ་བོ་ཉིད་དང་མཚུངས་ལྡན་དང་། །དམིགས་པ་དང་ནི་རྣམ་སྨིན་དང་། །མངོན་སུམ་དུ་ནི་གྱུར་པ་ལས། །སྐྱོང་འགྱུར་རྣམ་པ་ལྔ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པས་བསྟན། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱོང་འགྱུར་ནི་ཚོར་བ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པས་སྐྱོང་འགྱུར་ནི་རེག་པ་སྟེ་བདེ་བའི་ཚོར་བ་དང་མཐུན་པའི་རེག་པ་འདི་ལ་བདེ་བ་སྐྱོང་འགྱུར་ཡོད་པ་དང་། ཡུལ་རྣམས་ནི་དེ་ལ་དམིགས་པ་ལས་སྐྱོང་བར་འགྱུར་བ་དང་ནི་ལས་རྣམས་ནི་འབྲས་བུ་རྣམ་སྨིན་སྐྱོང་འགྱུར་དང་། མངོན་སུམ་དུ་ནི་གྱུར་པ་ལས་སྐྱོང་འགྱུར་ནི་ཚོར་བ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། གང་གི་ཚེ་བདེ་བའི་ཚོར་བ་སྐྱོང་བར་འགྱུར་བ་དེའི་ཚེ་དེའི་ཚོར་བ་གཉིས་འགགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱོང་འགྱུར་གྱི་ལས་ལའང་བདེ་སྡུག་བཏང་སྙོམས་སྐྱོང་འགྱུར་གྱི་ལས་གསུམ་ཡོད་པས་རྣམ་པ་ལྔ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་སྐྱོང་འགྱུར་གྱི་ཁྱད་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ། བསྟན། བཤད་དོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ཡང་ངེས་དང་མ་ངེས་དང་། །ཞེས་པས་བསྟན། སྐྱོང་འགྱུར་གསུམ་པོ་དེ་ཡང་སྐྱོང་བར་ངེས་པ་དང་མ་ངེས་པ་དང་

༄༅། །གཉིས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། དབྱེ་བ་སྦྱོར་བསྟན་པ་དང་། སོ་སོའི་ཁྱད་པར། སྦྱོང་ངེས་ཀྱི་ལས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ། །རང་ལུགས་དང་། གཞན་ལུགས་སོ། །དང་པོ་ནི། མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་སོགས་པ་ལ།། སྦྱོང་འགྱུར་ཕྱིར་ན་ངེས་རྣམ་གསུམ། །ཞེས་པས་བསྟན། མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་སྦྱོང་བར་འགྱུར་བ་དང་། སོགས་པས་སྐྱེ་གནས་གཞན་ལ་སྦྱོང་འགྱུར་དང་ལན་གྲངས་གཞན་ལ་སྦྱོང་འགྱུར་གྱི་ལས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་སྦྱོང་བར་ངེས་པའི་ལས་ནི་རྣམ་པ་འདི་གསུམ་དུ་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། ཟུར་འདོད་པའི་ལུགས། མུ་བཞི་བཅུ་པའི་ལུགས་སོ། །དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་ལས་རྣམ་ལྔ་ཞེས་ཟེར། །ཞེས་པས་བསྟན། སྔོན་གྱི་སློབ་དཔོན་ཁ་ཅིག་ནི་མ་ངེས་པ་ལའང་རྣམ་སྨིན་དང་གནས་སྐབས་མ་ངེས་པ་གཉིས་ཕྱེ་ནས་ལས་རྣམ་པ་ལྔ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འདི་ལའང་བཅུ་ལུགས་ནི་རྣམ་སྨིན་ངེས་ལ་དུས་མ་ངེས་པ་གཅིག་དང་། གཉིས་ཀ་མ་ངེས་པ་སྟེ་མ་ངེས་པ་གཉིས། མཐོང་ཆོས་སོགས་ངེས་པ་གསུམ་སྟེ་ལྔར་གཞག་པ་དང་། ཡང་ན་མཐོང་ཆོས་སྦྱོང་འགྱུར་སོགས་གནས་སྐབས་ངེས་པ་གསུམ། རང་གི་ངོ་བོ་ཙམ་ཀྱང་སྦྱོང་བར་ངེས་པ་དང་བཞི། གཉིས་ཀ་མ་ངེས་པ་དང་ལྔ་ཟེར་རོ། །དེ་ལ་མཐོང་ཆོས་སྦྱོང་འགྱུར་ནི་སྐྱེ་བ་གང་དུ་བྱས་པ་དེ་ཉིད་དུ་སྨིན་པར་འགྱུར་བའོ། །སྐྱེས་ནས་སྦྱོང་འགྱུར་ནི་སྐྱེ་བ་གཉིས་པ་ལས་སོ། །ལན་གྲངས་གཞན་ལ་སྦྱོང་འགྱུར་ནི་དེ་ཕན་དུའོ། །གཉིས་པ་ནི། གཞན་དག་མུ་ནི་བཞི་ཞེས་ཟེར། །ཞེས་པས་བསྟན། གཞན་དཔེ་སྟོན་པ་དག་གནས་སྐབས་ངེས་ལ་རྣམ་སྨིན་མ་ངེས་པ། རྣམ་སྨིན་ངེས་ལ་གནས་སྐབས་མ་ངེས་པ། གཉིས་ཀ་ངེས་པ་དང་། གཉིས་ཀ་མ་ངེས་པ་སྟེ་མུ་ནི་བཞི་ཡོད་དོ་ཞེས་ཟེར།

མཚན་གཞི་ནི་ཏྲེ་ཀར་འབྱུང་ངོ་། །གཉིས་པ་སོ་སོའི་ཁྱད་པར་ལ། ལས་གང་གིས་རིས་མཐུན་འཕེན་པ། ཁམས་དང་འགྲོ་བ་གང་ན་ལས་འཕེན་དུ་ཡོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གསུམ་གྱིས་རིས་ནི་འཕེན་པར་བྱེད། །ཅེས་པས་བསྟན། སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་མཐོང་ཆོས་མྱོང་འགྱུར་སོགས་བཞི་ཀ་འཕེན་པར་འགྱུར་བ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། ཡོད་དེ། དེའང་ལས་བཞི་པོ་དེ་ལས་མཐོང་ཆོས་ལ་མྱོང་འགྱུར་གྱིས་རིས་མཐུན་མི་འཕེན་གྱི་སྐྱེས་ནས་མྱོང་འགྱུར་སོགས་གསུམ་གྱིས་རིས་མཐུན་ནི་འཕེན་པར་བྱེད་དེ། ཐ་མས་མི་འཕེན་པའང་ལས་གཞན་གྱིས་འཕངས་པའི་རིས་མཐུན་པ་ལ་དེ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དེ་ཉིད་དུ་འབྲས་བུ་དེ་འབྱིན་པའོ། །གཉིས་པ་ལ། སྤྱིར་བཤད་པ་དང་༑ དམིགས་ཀྱིས་བསལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཐམས་ཅད་ན་ནི་འཕེན་པ་བཞི། །ཞེས་པས་བསྟན། ཁམས་དང་འགྲོ་བ་གང་ན་འཕེན་པ་དུ་ཡོད་པ་ནི་ཁམས་གསུམ་པོ་དང་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ན་ནི་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་འཕེན་པ་བཞིར་ཡོད་དོ། །དེའང་མི་དགེ་བ་ནི་འདོད་པ་ཁོ་ན་ན་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། སྐྱེ་སྲིད་ལ་དང་། བར་སྲིད་ལ་ལས་འཕེན་དུ་ཡོད་པའོ། །དང་པོ་ལ། དམྱལ་བའི་སྐྱེ་སྲིད་ལ་དུ་ཡོད་པ་དང་། སོ་སྐྱེ་ཁྱད་པར་བའི་སྐྱེ་སྲིད་ལ་དང་། འཕགས་པའི་སྐྱེ་སྲིད་ལ་དུ་ཡོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དམྱལ་བ་ན་ནི་དགེ་བའི་གསུམ། །ཞེས་པས་བསྟན། འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ན་ཞེས་སྤྱིར་བཤད་ནས་དམིགས་བསལ་ནི། དམྱལ་བ་ན་ནི་མི་དགེ་བའི་འཕེན་པ་བཞིར་ཡོད་ལ། དགེ་བའི་ལས་སྐྱེས་ནས་དང་། ལན་གྲངས་གཞན་ལ་མྱོང་འགྱུར་དང་། མྱོང་བར་མ་ངེས་པ་གསུམ་ཡོད་ཀྱི་མཐོང་ཆོས་མྱོང་འགྱུར་ནི་མེད་དེ། དེ་ན་རྣམ་སྨིན་ཡིད་འོང་མེད་པའི་ཕྱིར།

༄༅། །གཉིས་པ་ནི། གང་ལས་འདོད་ཆགས་བྲལ་བརྟན་པའི། །བྱིས་པ་དེར་སྐྱེས་སྐྱོང་མི་བྱེད། །ཅེས་པས་བསྟན། ས་གང་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་བརྟན་པའི་དབང་པོ་རྣོན་པོ་ཡིན་ན་བྱིས་པའང་ཚེ་དེ་ལ་མི་ཉམས་པས་ས་དེར་སྐྱེས་ནས་སྐྱོང་འགྱུར་གྱི་ལས་མི་བྱེད་ལ་གཞན་དག་བྱེད་དོ། །གསུམ་པ་འཕགས་པའི་སྐྱེ་སྲིད་ལ་དུ་ཡོད་པ་ནི། འཕགས་པ་གཞན་དུའང་སྐྱོང་མི་བྱེད། །འདོད་རྗེའི་མི་བརྟན་པ་ཡང་མིན། །ཞེས་པས་བསྟན༔ ས་གང་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་བརྟན་པའི་འཕགས་པ་ནི་སྐྱེས་ནས་སྐྱོང་འགྱུར་དུ་མ་ཟད་ཡན་གྲངས་གཞན་དུའང་སྐྱོང་འགྱུར་གྱི་ལས་ཀྱང་གསོག་པར་མི་བྱེད་དེ། དེ་དག་ནི་ས་དེར་སླར་མི་འོང་བའི་ཕྱིར། མཐོང་ཆོས་དང་མ་ངེས་པ་ནི་བྱེད་དོ། །འདོད་པ་དང་སྲིད་རྩེའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་མི་བརྟན་པ་ཡིན་ཡང་སྐྱེས་ནས་དང་ཡན་གྲངས་གཞན་ལ་སྐྱོང་འགྱུར་གྱི་ལས་བྱེད་པ་མིན་ཏེ། དེ་དག་ལས་ཉམས་པ་ཕྱིར་མི་འོང་དང་དགྲ་བཅོམ་གྱི་འབྲས་བུ་ལས་ཉམས་པ་ཡིན་ལ། འབྲས་བུ་ལས་ཉམས་པ་འབྲས་བུ་དེ་སོར་མ་ཆུད་པར་འཆི་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བར་སྲིད་ལ་ལས་འཕེན་དུ་ཡོད་པ་ལ། དབྱེ་བ། ངེས་པ་བཅུ་གཅིག་མཐོང་ཆོས་སུ་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྲིད་པ་བར་མ་འདོད་ཁམས་སུ། །འཕེན་པ་རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་གཉིས། །ཞེས་པས་བསྟན། བར་སྲིད་ན་ལས་ཀྱི་འཕེན་པ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། སྲིད་པ་བར་མ་བ་འདོད་ཁམས་སུ་སྣོང་འམ་མངལ་ནས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ཉིད་ནི་བར་སྲིད་ཉིད་ཀྱི་གནས་སྐབས་དང་། མངལ་དང་བཅས་པའི་གནས་སྐབས་ལྟར་བཤད་པ་ལྔ་ལྔ་སྟེ་བཅུ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་དང་མ་ངེས་པ་འཕེན་པའི་བྱེ་བྲག་ལས་རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཉིས་སུ་བྱེད་དོ། །

གཟུགས་ན་ནི་མང་ལ་གྱི་གནས་སྐབས་དེ་རྣམས་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ནི་མཐོང་ཆོས་འབྲས་བུ་ཡིན། །དེ་ནི་རིས་གཅིག་ཁོ་ན་ཡིན། །ཞེས་པས་བསྟན། ངེས་པ་བཅུ་གཅིག་པོ་དེ་ནི་མཐོང་ཆོས་ལ་འབྲས་བུ་སྨྱོང་བར་འགྱུར་བའི་ལས་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་དེ་ལྟར་ལས་བྱེད་པའི་གནས་སྐབས་དང་འབྲས་བུ་སྨྱོང་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དེ་ལས་གཅིག་གིས་འཕངས་པའི་རིས་མཐུན་ཕུང་པོའི་རྒྱུན་གཅིག་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །དེའི་ཕྱིར་པར་སྲིད་ནི་སྐྱེ་ས་ནས་སྨྱོང་འགྱུར་ཁོ་ནས་འཕེན་ནོ། །གསུམ་པ་སྨྱོང་ངེས་ཀྱི་ལས་བསྟན་པ་ལ། སྤྱིར་བཤད་པ། མཐོང་ཆོས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ། ལས་འབྲས་སྨྱོང་ཚུལ་གཞན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཉོན་མོངས་རབ་དང་དྲག་པོ་དང་། །ཡོན་ཏན་ཞིང་དང་རྒྱུན་ཆགས་སུ། །བྱས་པ་གང་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། །ཕ་མ་གསོད་གང་དེ་ངེས་སོ། །ཞེས་པས་བསྟན། སྨྱོང་ངེས་ཀྱི་ལས་ཅི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཀུན་སློང་ཉོན་མོངས་དྲག་པོ་དང་རབ་ཏུ་དང་བ་དྲག་པོས་བྱས་པའི་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་དང་ཀུན་སློང་དྲག་པོ་རྒྱུན་དུ་བྱེད་པ་མེད་ཀྱང་ཡོན་ཏན་གྱི་ཞིང་དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་འཆད་འགྱུར་གྱི་གང་ཟག་ལྟ་ལྟ་བུ་ལ་ཕན་གནོད་བྱས་པ་དང་། སྦྱོར་བ་དགེ་མི་དགེ་རྒྱུན་ཆགས་སུ་བྱས་པ་གང་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། པར་སིག་པ་ལྟར་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཕ་མ་གསོད་པའི་ལས་གང་ཡིན་པ་དེའང་སྨྱོང་བར་ངེས་པའི་ལས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། ལས་ཀྱི་ནུས་པ་དང་། གཉེན་པོའི་ནུས་པས་མཐོང་ཆོས་སུ་ངེས་པ་དང་། ཞིང་གི་ཁྱད་པར་རོ། །དང་པོ་ནི། མཐོང་ཆོས་འབྲས་བུ་ཅན་གྱི་ལས། །ཞིང་དང་བསམ་པའི་ཁྱད་པར་ལས། །ཞེས་པས་བསྟན། མཐོང་ཆོས་ལ་འབྲས་བུ་སྨྱོང་བར་འགྱུར་བ་ཅན་གྱི་ལས་ཞིང་གི་

༄༅། །ཁྱད་པར་ལས་གྱུར་པ་དགེ་སློང་ཤགས་ཀྱིས་ཕམ་པ་ཞིག་གིས་དགེ་འདུན་ལ་བུད་མེད་ཅེས་འཐབ་མོ་བཀལ་བའི་ཚེ་དེ་བུད་མེད་དུ་གྱུར་པ་ལྟ་བུ་དང་། བསམ་པའི་ཁྱད་པར་ལས་རྒྱལ་པོ་ཀ་ཀྲི་ཀའི་ཉུག་རུམ་པ་ཡོང་བ་ཞིག་གིས་ཇན་པ་ཕྱིན་ནས་སྣང་ལྷ་བརྒྱ་དག་སྐྱིག་པ་དབྱུང་བ་ལས་ཐར་པར་བྱས་པས་རང་གི་འབྲས་བུ་སོར་ཆུད་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། ས་དེའི་འདོད་ཆགས་གཏན་བྲལ་ཕྱིར། །རྣམ་སྨིན་ངེས་པ་གང་ཡིན་པའོ།། ཞེས་པས་བསྟན། ཡང་ན་འདོད་ཁམས་ལ་སོགས་པའི་ས་དེའི་འདོད་ཆགས་དང་གཏན་དུ་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ཕྱིས་དེར་མི་སྐྱེ་བས་མཐོང་ཆོས་སྨྱོང་བར་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །ལས་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་ནི་གནས་སྐབས་མ་ངེས་ཀྱང་རྣམ་སྨིན་སྨྱོང་བར་ངེས་པ་གང་ཡིན་པའོ། །གསུམ་པ་ཞིང་གི་ཁྱད་པར་ནི། གང་དག་འགོག་བྱམས་ཉོན་མོངས་མེད། །མཐོང་དང་དགྲ་བཅོམ་འབྲས་ལངས་པ། །དེ་ལ་ཕན་གནོད་བྱས་པ་ཡི། །འབྲས་བུ་འཕྲལ་དུ་སྨྱོང་བར་འགྱུར། །ཞེས་པས་བསྟན། མཐོང་ཆོས་ལ་སྨྱོང་བར་འགྱུར་བའི་ལས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པའི་དགེ་སློང་གི་དགེ་འདུན་དང་། གང་ཟག་ལྔ་པོ་གང་དག་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་སོན་པ་དང་འདྲ་བའི་འགོག་པའི་སྙོམས་འཇུག་ལས་ལངས་པ་དང་། ལྷག་བསམ་མཆོག་དང་ལྡན་པ་བྱམས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་ལངས་པ་དང་། མཐོང་སྤང་མ་ལུས་པ་སྤངས་པའི་གནས་གྱུར་གསར་པ་དྲི་མ་མེད་པ་དང་ལྡན་པ་མཐོང་བའི་ལམ་ལས་ལངས་པ་དང་། སྒོམ་སྤང་མ་ལུས་པ་སྤངས་པའི་གནས་གྱུར་གསར་པ་དྲི་མ་མེད་པ་དང་ལྡན་པ་དགྲ་བཅོམ་གྱི་འབྲས་བུ་ལས་ལངས་མ་ཐག་པ་སྟེ་ལྔ་པོ་དེ་དག་ལ་ཕན་གནོད་བྱས་པ

ཡི་འབྲས་བུ་ནི་འཕྲལ་དུ་མཐོང་ཆོས་ལ་མྱོང་བར་འགྱུར་ལ། ལྷག་མ་སྒོམ་ལམ་ལ་གནས་པ་ནི་རྒྱུ་དེ་དག་དང་མི་ལྡན་པས་དེ་མ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ལས་འབྲས་མྱོང་ཚུལ་གཞན་བསྟན་པ་ལ། ཚོར་བ་མྱོང་ཚུལ། གཡེངས་པའི་སེམས་གང་ལ་གནས་པ། དེ་རྒྱུ་ཅི་ལས་གྱུར་པ། དེ་འགྲོ་བ་གང་ན་ཡོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་ཡི། །དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་ནི། །སེམས་ཀྱི་ཚོར་བ་ཁོ་ནར་འདོད། མི་དགེ་བའི་ནི་ལུས་ཀྱི་ཡིན། །ཞེས་པས་བསྟན། རྣམ་སྨིན་གྱི་གཙོ་བོ་ཚོར་བ་ཡིན་པས་སེམས་ཚོར་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། ལུས་ཚོར་མ་ཡིན་པ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། ཡོད་དེ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་ཡི་ས་བསམ་གཏན་ཁྱད་པར་ཅན་ནས་སྲིད་རྩེའི་བར་གྱི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་ནི་སེམས་ཀྱི་ཚོར་བ་ཁོ་ནར་འདོད་དེ། ལུས་ཚོར་རྟོག་བཅས་སུ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཤུགས་ལ་དང་པོའི་དངོས་གཞི་མན་ཆད་ཀྱི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་ནི་ལུས་སེམས་གཉིས་ཀའི་ཚོར་བར་བསྟན་ཏོ། །མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ནི་ལུས་ཀྱི་ཚོར་བ་སྡུག་བསྔལ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི་སེམས་ཀྱི་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ནི་ཡིད་མི་བདེ་ཡིན་ལ་དེ་རྣམ་སྨིན་མ་ཡིན་པ་ནི་དབང་པོ་བསྟན་པར་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གཡེངས་པའི་སེམས་ནི་ཡིད་སེམས་ལ། །ཞེས་པས་བསྟན། འོ་ན་གཡེངས་པའི་སེམས་དེ་གང་ལས་འབྱུང་ཞིང་དེའི་རྒྱུ་ཅི་ཞེ་ན། གཡེངས་པ་སྨྱོན་པའི་སེམས་ནི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སེམས་ལ་ཡོད་ཀྱི་སྒོ་ལྔའི་རྣམ་ཤེས་ལ་མ་ཡིན་ཏེ། ངེས་པར་རྟོག་པ་དང་རྗེས་སུ་དྲན་པ་དག་གིས་རྟོག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་དེ་རྒྱུ་ཅི་ལས་གྱུར་པ་ནི། དེ་ནི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་སྐྱེས། །སྐྲག་གནོད་མ་མཉམ་མྱ་ངན་གྱིས།།

༄༅། །ཞེས་པས་བསྟན། གཡེངས་སེམས་དེ་ནི་རྫས་རྫགས་ལ་སོགས་པས་ཕ་རོལ་པོ་སྐྱོངས་པར་བྱས་པ་དང་སྨྱོས་འགྱུར་ལྡུད་བ་ལ་སོགས་པའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ནོ། །མི་མ་ཡིན་གྱི་གཟུགས་མི་སྡུག་པ་མཐོང་བས་སྐྲག་པ་དང་། དེ་ཁྲོས་ཏེ་གནད་དུ་བསྣུན་པའི་གནོད་པ་དང་། རླུང་མཁྲིས་བད་ཀན་འཁྲུགས་པས་འབྱུང་བ་ཆ་མ་མཉམ་པ་དང་། བུ་སྡུག་པ་ཤི་བ་སོགས་ཀྱི་མྱ་ངན་གྱིས་སེམས་བཀྲམས་པའི་རྐྱེན་གྱིས་སེམས་གཡེངས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་དེ་འགྲོ་བ་གང་ན་ཡོད་པ་ནི། སྒྲ་མི་སྙན་མིན་འདོད་ལྡན་རྣམས། །ཞེས་པས་བསྟན། སེམས་ཅན་གང་གི་སེམས་གཡེངས་བར་འགྱུར་ཞེ་ན། སྒྲ་མི་སྙན་མིན་པའི་འདོད་པ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཡོད་དེ། ལྷ་སྦྱིན་པའང་ཡོད་ན་མི་དང་ཡི་དྭགས་དམྱལ་བ་དུད་འགྲོ་རྣམས་ལ་ལྟ་སྨོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མ་གཏོགས་འཕགས་པ་རྣམས་ལ་འབྱུང་བ་མ་མཉམ་པའི་སེམས་གཡེང་བ་ཡོད་ལ། འོན་ཀྱང་རྒྱུ་གཞན་དང་ལས་ཀྱིས་སེམས་གཡེང་བ་ནི་མེད་དེ། ངེས་པ་ནི་སྔོན་སོ་སྐྱེའི་སྐབས་སུ་སྨིན་ཟིན་ལ། མ་ངེས་པ་ནི་འཕགས་པའི་གནས་སྐབས་སུ་མི་སྨིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རྒྱུའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་ནི། ཡོན་སྐྱོན་སྙིགས་མར་གསུངས་པ་ནི། །གཡོ་དང་ཞེ་སྡང་འདོད་ཆགས་སྐྱེས། །ཞེས་པས་བསྟན། མདོ་ལས་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་ལས་ཡོན་པོ་དང་སྐྱོན་ཏེ་ཉེས་པ་དང་སྙིགས་མར་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་བ་གསུམ་གསུངས་པ་རྣམས་ནི་རིམ་པ་ལྟར་དྲང་པོ་མ་ཡིན་པའི་གཡོ་དང་ཆེས་ཉེས་པ་ཆེ་བའི་ཞེ་སྡང་དང་འབྲལ་བར་དཀའ་བའི་འདོད་ཆགས་ལས་སྐྱེས་པའི་ལས་རྣམས་སོ། །གསུམ་པ་རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་ཀའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་ལ།

བསྟན་པ་དང་། བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དཀར་ནག་ལ་སོགས་བྱེ་བྲག་གིས། །ལས་ནི་རྣམ་པ་བཞི་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པས་བསྟན། མདོ་ལས་ལས་དཀར་ལ་རྣམ་པར་སྨིན་པ་དཀར་བའི་ལས་དང་། ལས་ནག་ལ་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ནག་པའི་ལས་དང་། ལ་སོགས་པ་ལས་དཀར་ནག་འདྲེས་མ་ལ་རྣམ་སྨིན་དཀར་ནག་འདྲེས་མ་དང་། མི་དཀར་མི་ནག་ཅིང་རྣམ་པར་སྨིན་པ་མེད་ལ། ལས་ཟད་པར་བྱེད་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་ལས་ནི་རྣམ་པ་བཞི་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། ཟད་བྱེད་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ། གཞན་ལུགས་འགོག་པའོ། །དང་པོ་ནི། མི་དགེ་གཟུགས་དང་འདོད་གཏོགས་པའི། །དགེ་བ་ཉིད་ནི་རིམ་བཞིན་དུ། །ནག་དང་དཀར་དང་གཉིས་ཀའི་ལས། །དེ་ཟད་བྱེད་པ་ཟག་མེད་ཡིན། །ཞེས་པས་སབསྟན། དེ་ལ་ལས་མི་དགེ་བ་ནི་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་རྣམ་སྨིན་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་འབྱིན་པ་ཁོ་ནར་ངེས་པའི་ཕྱིར་དང་། གཟུགས་སུ་གཏོགས་པའི་དགེ་བ་ནི་མི་དགེ་བ་དང་མ་འདྲེས་ཤིང་རྣམ་སྨིན་ཡིད་དུ་འོང་བ་འབྱིན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། འདོད་པར་གཏོགས་པའི་དགེ་བ་ཉིད་ནི་ངོ་བོ་མི་འདྲེ་ཡང་རྒྱུད་གཅིག་ལ་མི་དགེ་བ་དང་འདྲེས་པར་འཇུག་ཅིང་དེའི་རྣམ་སྨིན་ཀྱང་མི་དགེ་བའི་རྣམ་སྨིན་སྡུག་བསྔལ་དང་འདྲེས་པར་འཇུག་པའི་ཕྱིར་གསུམ་པོ་དེ་དག་ཉིད་ལ་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་མདོ་ལས། ནག་ལ་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ནག་པའི་ལས་དང་། དཀར་ལ་རྣམ་པར་སྨིན་པ་དཀར་བའི་ལས་དང་། གཉིས་ཀའི་སྟེ་དཀར་ནག་ལ་རྣམ་པར་སྨིན་པ་དཀར་ནག་པའི་ལས་ཞེས་དང་། རྣམ་སྨིན་མེད་ཅིང་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལས་དེ་གསུམ་སྤོང་ཞིང་ཟད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་ལ་ནི་འདིར་

༄༅། །མི་དཀར་མི་གནག་ཅིང་རྣམ་པར་སྨིན་པ་མེད་པ་ལས་ཟད་པར་བྱེད་པའི་ལས་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ནག་པོ་ཟད་བྱེད་དང་། དཀར་གནག་གཉིས་ཀ་དང་། དཀར་པོ་ཟད་བྱེད་དོ།། དང་པོ་ནི། ཆོས་བཟོད་འདོད་ཆགས་བྲལ་བ་ཡི། །བར་ཆད་མེད་ལམ་བརྒྱད་ཀྱི་གང་། །སེམས་པ་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་ཏེ། །ནག་པོ་ཟད་པར་བྱེད་པའི་ལས། །ཞེས་པས་བསྟན། ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་དང་ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ལས་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་ཟད་བྱེད་མ་ཡིན་གྱི་འོན་ཀྱང་མཐོང་ལམ་གྱིས་བསྡུས་པ་སྡུག་བསྔལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་ལ་སོགས་པ་བཞི་དང་། འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་བྱེད་པ་ཡི་ཟག་མེད་སྒོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་པོ་བརྒྱད་ཀྱི་དང་བཅས་པ་གང་དག་གི་སེམས་པ་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་དག་ནི་ནག་པོའི་ལས་ཟད་པར་བྱེད་པའི་ལས་ཡིན་ཏེ། འདོད་པའི་སྡིག་པ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་སྤོང་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཤེས་བཞི་དང་འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་བརྒྱད་དེ་བཅུ་གཉིས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་ཟད་པར་བྱས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྗེས་བཟོད་བཞི་དང་རྗེས་ཤེས་བཞི་ནི་ནག་པོའི་གཉེན་པོ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ནི་ཁམས་གོང་མ་ཁོ་ནའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དགུ་པའི་སེམས་པ་གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་དཀར་གནག་ཟད་བྱེད་ཡིན། །ཞེས་པས་བསྟན། འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་བྱེད་པའི་སྒོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དགུ་པའི་སེམས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ལས་དཀར་གནག་ཟད་པར་བྱེད་པའི་ལས་ཡིན་ཏེ། ལས་ཉོན་མོངས་ཅན་ནག་པོ་འདོད་པའི་དགུ་པ་ནི་ངོ་བོ་ཐོབ་པ་ཆད་པའི་སྒོ་ནས་སྤོང་ཞིང་

འདོད་པའི་དཀར་པོ་ནི་འདུན་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་སྐྱོན་སྤོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་དཀར་པོ་ཟད་བྱེད་ནི། དཀར་པོ་བསམ་གཏན་ཆགས་བྲལ་བའི། །བར་ཆད་མེད་ལམ་སྐྱེས་ཐ་མས། །ཞེས་པས་བསྟན། ལས་དཀར་པོ་ཟད་པར་བྱེད་པ་ནི་བསམ་གཏན་བཞི་པོ་དེ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་བྱེད་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྐྱེས་པ་ཐ་མས་ཏེ་དགུ་པ་སྤོང་བའི་སེམས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དཀར་པོའི་ལས་ཟད་བྱེད་ཡིན་ཏེ༐ ཇི་སྲིད་དུ་དེ་མ་སྤངས་པ་དེ་སྲིད་དུ་དེས་དམིགས་པ་ན་དེ་དག་སྤང་བྱར་ལྡན་ལ། དེ་སྤངས་པ་ན་དེ་དག་ཀྱང་འདུན་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་སྐྱོན་སྤངས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གཞན་ལུགས་འགོད་པ་ནི། གཞན་ནི་དམྱལ་བ་མྱོང་འགྱུར་དང་། །འདོད་གཞན་མྱོང་འགྱུར་གཉིས་སུ་རིགས། །གཞན་ནི་མཐོང་བས་སྤང་བྱ་གནག །འདོད་པ་ལས་སྐྱེས་གཞན་དཀར་གནག །ཅེས་པས་བསྟན། སློབ་དཔོན་གཞན་དག་ནི་དམྱལ་བ་མྱོང་བར་འགྱུར་བའི་ལས་ནི་གནག་པ་ལ་རྣམ་སྨིན་ཡང་གནག་པ་དང་། འདོད་པའི་འགྲོ་བ་གཞན་དེའི་མྱོང་བར་འགྱུར་བ་ནི་དཀར་གནག་གཉིས་སུ་རིགས་ཞེས་ཏེ་ཉེ་ཚེ་བའི་རྫོགས་བྱེད་ཀྱི་ལས་འགའ་ཞིག་བཏང་སྙོམས་སུ་མཛད་དོ། །གཞན་དག་ནི་མཐོང་བས་སྤང་བྱའི་ལས་ནི་དགེ་བ་དང་མ་འདྲེས་པས་གནག་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འདོད་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་གཞན་སྒོམ་སྤང་ནི་དཀར་གནག་གཉིས་ཀའི་ལས་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ལ་དགེ་མི་དགེ་གཉིས་ཀ་སྲིད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་དུ་མ་བསྟན་པ་ལ། བྱེད་ལས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ། ལས་ལམ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཐུབ་པའི་གསུམ་བཤད། གཙང་བྱེད་གསུམ་བཤད།

༄༅། །ཉེས་སྤྱོད་གསུམ། ཡིད་ཀྱི་ཉེས་སྤྱོད་གསུམ། ལེགས་སྤྱོད་གསུམ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། མི་སློབ་ལུས་ངག་ལས་ཡིད་ཉིད། །ཐུབ་པའི་གསུམ་སྟེ་གོ་རིམ་བཞིན། །ཞེས་པས་བསྟན། མི་སློབ་པའི་ལུས་ངག་གི་ལས་ཟག་མེད་དང་དེའི་ཡིད་ཉིད་ཟག་མེད་ཡིན་པས་དེ་དག་ནི་མདོ་ལས་ཐུབ་པའི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ཞེས་བྱ་སྟེ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ནི་དོན་དམ་པར་སྡིག་གསུམ་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ཐུབ་ཅིང་སྤོང་བར་བྱེད་པ་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ལེགས་སྤྱོད་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་ནི། །གཙང་བྱེད་རྣམ་པ་གསུམ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པས་བསྟན། མདོ་ལས་ལུས་ངག་ཡིད་ཀྱི་གཙང་བྱེད་གསུམ་གསུངས་པ་ནི་ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱི་ལེགས་སྤྱོད་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་གཙང་བྱེད་རྣམ་པ་གསུམ་ཡིན་ཏེ། ལེགས་སྤྱོད་ཟག་བཅས་ཀྱིས་ཉེས་སྤྱོད་ཀྱི་དྲི་མ་རེ་ཞིག་དང་ཟག་མེད་ཀྱིས་ནི་གཏན་དུ་འང་སྤོང་བའི་ཕྱིར། འདིས་ནི་ཕྱི་རོལ་པ་མི་སྨྲ་བར་འདུག་པ་ཙམ་དང་ལོག་པའི་གཙང་སྦྲ་འདུག་ངོགས་སུ་ཁྲུས་བྱས་པས་འདག་པ་གཙང་བྱེད་དུ་བརྟག་པ་བསལ་བའི་དོན་དུ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ཉེས་སྤྱོད་གསུམ་ནི། ལུས་ཀྱི་ལ་སོགས་མི་དགེ་བ། །ཉེས་པར་སྤྱོད་པ་གསུམ་དུ་འདོད། །ཅེས་པས་བསྟན། མདོ་ལས་ཉེས་པར་སྤྱོད་པ་གསུམ་ཞེས་གསུངས་པ་གང་ཞེ་ན། ལུས་ཀྱི་ལས་དང་ལ་སོགས་པས་ངག་དང་ཡིད་ཀྱི་མི་དགེ་བ་གསུམ་ནི་རྣམ་སྨིན་ཡིད་མི་འོང་འབྱིན་པས་སྡིག་གསུམ་གྱི་ཉེས་པར་སྤྱོད་པ་གསུམ་དུ་འདོད་དོ། །བཞི་པ་ཡིད་ཀྱི་ཉེས་སྤྱོད་གསུམ་ནི། བརྣབ་སེམས་ལ་སོགས་ལས་མིན་ཡང་། །ཡིད་ཀྱི་ཉེས་སྤྱོད་རྣམ་གསུམ་

མོ༔ ༔ཞེས་པས་བསྟན། བརྣབ་སེམས་དང་ལ་སོགས་པས་གནོད་སེམས་ལོག་ལྟ་གསུམ་ནི། ལས་ཀྱི་རང་བཞིན་མིན་ཡང་ཡིད་ཀྱི་ཉེས་པར་སྤྱོད་པ་རྣམ་པ་གསུམ་མོ། །དེའི་རྒྱུ་མཚན། དེ་གསུམ་ནི་ཆགས་སྡང་རྨོངས་གསུམ་ཡིན་པས་ལས་མ་ཡིན་ཏེ། རྩ་ཉོན་དྲུག་གི་ནང་ན་ཡོད་པའི་ཉོན་མོངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེ་སྟོན་པ་ནི་བརྣབ་སེམས་སོགས་ཁོ་ན་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཡིན་པར་ཆེད་དུ་བསམ་པར་བྱ་བའི་མདོ་ལས་གསུངས་སོ་ཞེས་ཟེར། ལྡ་པ་ལེགས་སྤྱོད་གསུམ་ནི། ལྡོག་པ་ལེགས་པར་སྤྱོད་པ་ཡིན། །ཞེས་པས་བསྟན། སྒོ་གསུམ་གྱི་ཉེས་སྤྱོད་གསུམ་ལས་ལྡོག་པ་དགེ་བ་རྣམས་ནི་ལེགས་པར་སྤྱོད་པ་ཡིན་ཞིང་དེ་དག་ཀྱང་སྒོ་གསུམ་གྱི་ལས་དགེ་བ་བརྣབ་སེམས་མེད་པ་དང་གནོད་སེམས་མེད་པ་དང་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལས་ལམ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ། བསྟན། བཤད་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི། དེ་ལས་ཆེ་ལོང་བསྡུས་ནས་ནི། །དགེ་དང་མི་དགེ་ཅི་རིགས་པར། །ལས་ཀྱི་ལམ་ནི་བཅུར་གསུངས་སོ། །ཞེས་པས་བསྟན། ལེགས་སྤྱོད་དང་ཉེས་སྤྱོད་དེ་ལས་བླང་དོར་དུ་བྱ་བ་རྣམས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དངོས་གཞི་ཆེ་ལོང་སྟེ་རགས་རིམ་ཙམ་ཞིག་བསྡུས་ནས་ནི་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་ལས་ཅི་རིགས་པར་ལས་ཀྱི་ལམ་ནི་བཅུ་བཅུར་མདོ་ལས་གསུངས་སོ། །ཅི་རིགས་པར་ཞེས་པས་རགས་རིམ་བསྡུས་ཀྱི་ཐམས་ཅད་མ་བསྡུས་པར་བསྟན་ལ། གང་དག་མ་བསྡུས་ཤེ་ན། ལུས་ངག་གི་ལས་བདུན་པོ་དེ་དག་གི་ཡང་སྦྱོར་མཇུག་དང་ཡིད་ཀྱི་ལས་སེམས་པ་དག་ཀྱང་མ་བསྡུས་ལ། གཞན་ཡང་མི་དགེ་པ་མཆོད་རྟེན་འཇིག་པ་དང་སེམས་ཅན་ལ་བརྡེག་པ་དང་འཆིང་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། དགེ་བའང་ཚང་

༄༅། །འབྱུང་བ་སྡོང་བ་དང་སྦྱིན་པ་དང་སྣན་པར་སྨྲ་བ་ལ་སོགས་པ་དུ་མ་ཞིག་མ་བསྡུས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། རིག་བྱེད་ཡིན་མིན་གྱི་དབྱེ་བ། རྩ་བ་གསུམ་གསུམ་དུ་བསྟན་པ། རྫོགས་བྱེད་གསུམ་བསྟན་པ། ལས་སོ་སོར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ། དངོས་དང་། ཞར་ལ་སྦྱོར་འཇུག་གང་དུ་ངེས་པའོ། །དང་པོ་ལ་མི་དགེ་བ་དང་། དགེ་བ་གང་དུ་ངེས་པའོ། །དང་པོ་ནི། མི་དགེ་དྲུག་ནི་རྣམ་རིག་མིན། །གཅིག་རྣམ་གཉིས་སོ་དེ་དག་ཀྱང་། །བྱེད་ན། །ཞེས་པས་བསྟན། ལོག་གཡེམ་ལས་གཞན་པའི་ལུས་ངག་གི་མི་དགེ་བ་དྲུག་གཞན་ལ་བཅོལ་བ་ལས་བྱུང་བ་ནི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མིན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། གཅིག་ལོག་གཡེམ་ནི་གཞན་ལ་བཅོལ་བས་མི་རྫོགས་པར་རང་གིས་བྱེད་པར་ངེས་པས་རིག་བྱེད་ཡིན་མིན་རྣམ་པ་གཉིས་སོ། །སྔར་གྱི་དྲུག་པོ་དེ་དག་ཀྱང་རང་གིས་བྱེད་ན་ནི་རིག་བྱེད་མ་འགགས་པའི་ཚེ་གྲུབ་ན་གཉིས་ཀ་དང་འགགས་པའི་ཚེ་གྲུབ་ན་རིག་མིན་ཁོ་ནའོ། །གཉིས་པ་ནི། དགེ་བ་བདུན་རྣམ་གཉིས། །ཏིང་འཛིན་ལས་སྐྱེས་རྣམ་རིག་མིན། །ཞེས་པས་བསྟན། དགེ་བའི་ལས་ལམ་གཟུགས་ཅན་བདུན་ལ་ནི་རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མིན་པ་རྣམ་པ་གཉིས་ཀ་ཡོད་དེ། ཡང་དག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་གཏོང་མི་ཟ་བར་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ལ་རག་ལུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་སྐྱེས་པའི་བསམ་ཟག་གི་སྡོམ་པ་ནི་ཆོས་ཅན། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མིན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཙམ་ལ་རག་ལུས་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་ཟག་མེད་ཀྱི་སྡོམ་པ་ལ་རིག་བྱེད་ཡིན་མིན་གཉིས་ཀ་ཡོད་པར་ཀར་ཊཱི་ཀ་ལས་གསུངས་པ་ནི་ཁྲུངས་མ་རྙེད་པས་ཡི་གེ་པ་དག་གི་སྐྱོན་ཡིན་ནམ་སྙམ་མོ། །འདིར་ཁ་ཅིག་གིས། དང་པོར་རྣམ་རིག་རྣམ་རིག་མིན། །

ཞེས་པ་ནི་སོ་སོར་ཐར་པ་དང་དེའི་སྡོམ་པ་ལ་མུ་བཞི་བརྩི་བའི་སྐབས་ཡིན་པས་སྡོམ་པ་ཡང་དག་པར་བླངས་པའི་སྐད་ཅིག་དང་པོའི་རྣམ་རིག་ནི་སོ་སོར་ཐར་པ་ཡིན་ཡང་སྡོམ་པ་མིན་པ་དང་། བྱེད་ན་དགེ་བ་བདུན་རྣམ་གཉིས།། ཞེས་པའི་རྩ་འགྲེལ་གྱི་མ་གནོད་དེ། ལུས་ངག་གི་ལས་ལམ་བདུན་པོའི་དངོས་གཞིའི་གནས་སྐབས་ན་རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མིན་པ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། དང་པོའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རིག་བྱེད་དེ་ལས་ལམ་དངོས་མ་ཡིན་པས་སོ་ཐར་སྡོམ་པ་ལ་རིག་མིན་གྱིས་ཁྱབ་པར་འཆད་པ་སོགས་སྐྱོན་བཤད་རྩ་འགྲེལ་དང་འགལ་ཁྱབ་ཏུ་འགྲོ་བ་དུ་མ་བྱུང་སྣང་བས་སྐྱེ་བོ་ཕལ་པ་རྣ་ཏུར་ཐོས་པ་ལྟར་གྱི་ཅལ་ཅོལ་དུ་འདུག་པས་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་མཁྱེན་ཅན་ཁྱེད་རྣམས་ཀྱིས་གསུང་བར་མི་འོས་ཤིང་། །དེང་སང་གི་མངོན་པ་བ་དག་གིས་ཀྱང་རྩ་འགྲེལ་ཚར་རེ་བལྟས་ནས་བག་ཡོད་པའི་གཏམ་སླེང་བར་ཐོས་ཤིག གཉིས་པ་ཞར་ལ་སྦྱོར་མཇུག་གང་དུ་ངེས་པ་ནི། ཉེར་བསྡོགས་རྣམས་ནི་རྣམ་རིག་བྱེད། །རྣམ་རིག་བྱེད་མིན་འགྱུར་བའམ། །མ་ཡིན་ལྡོག་པ་མཇུག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པས་བསྟན། དགེ་མི་དགེའི་ལས་ལམ་བདུན་པོ་དེ་དག་གི་ཉེར་བསྡོགས་ཏེ་སྦྱོར་བ་རྣམས་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ནོ། །ཀུན་དཀྲིས་དང་རབ་དང་དྲག་པོས་སྦྱོར་བ་བརྩམས་ན་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མིན་པ་སློང་བར་འགྱུར་བའང་སེམས་ཞན་པས་བྱེད་ན་མ་ཡིན་ནོ། །ཉེར་བསྡོགས་དེ་ལས་ལྡོག་པ་ནི་ལས་ལམ་གྱི་མཇུག་ཡིན་ནོ། །དེའང་ཇི་སྲིད་མ་བཏང་གི་བར་དུ་རིག་བྱེད་མིན་པ་ངེས་པར་ཡོད་ཅིང་དེར་དངོས་དང་མཐུན་པའི་བྱ་བ་བྱེད་ན་རིག་བྱེད་ཀྱང་ཡོད་ལ་མི་བྱེད་ན་མེད་དོ། །འོན་སྦྱོར་འདུག་དངོས་གསུམ་གྱི་ཁྱད་

༄༅། །ཡང་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་འགའ་ཞིག་སྲོག་ཆགས་གསད་པར་འདོད་ནས་ཁྲི་ལ་སོགས་པ་ནས་ལངས་ཏེ་སྲོག་ཆགས་དེའི་དྲུང་དུ་འགྲོ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས་མཚོན་བླངས་ཏེ་ལན་གཅིག་གམ་གཉིས་བརྡུང་ནས་དངོས་སུ་སྲོག་གཅོད་པར་མི་བྱེད་པའི་བར་ནི་སྦྱོར་བའོ། །བརྡུང་བས་སྲོག་གཅོད་པ་དེའི་ཚེ་རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་སྐད་ཅིག་མ་ནི་ལས་ལམ་དངོས་ཡིན་ནོ། །དེ་ཕྱིན་ཆད་ཀྱི་རིག་མིན་གྱི་སྐད་ཅིག་མ་ལྤགས་པ་བཤུ་བ་དང་འཚོང་འཚེད་ཟ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་མཇུག་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཞན་དྲུག་ལ་འང་སྦྱར་ཞིང་བརྣབ་སེམས་ལ་སོགས་གསུམ་ནི་སྦྱོར་མཇུག་ལ་མི་ལྟོས་ཀྱི་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པ་ཙམ་གྱི་ལས་ལམ་དུ་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་རྩ་བ་གསུམ་གསུམ་དུ་བསྟན་པ་ལ། མི་དགེ་བ་དང་། དགེ་བའོ། །དང་པོ་ལ། ལུས་ངག་གི་དང་། ཡིད་ཀྱི་མི་དགེ་བའི་རྩ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྦྱོར་བ་རྩ་བ་གསུམ་ལས་སྐྱེས། །ཞེས་པས་བསྟན། མདོ་ལས། དགེ་སློང་དག་སྲོག་གཅོད་པ་ནི་གསུམ་སྟེ། ཆགས་པ་དང་ཞེ་སྡང་དང་གཏི་མུག་ལས་སྐྱེས་པའོ། །ཞེས་པ་ནས་ལོག་ལྟའི་བར་གསུངས་པ་ནི་ལུས་ངག་གི་ལས་ལམ་བདུན་སྦྱོར་བའི་ཀུན་སློང་མི་དགེ་བའི་རྩ་བ་གསུམ་ལས་སྐྱེས་པ་ལ་དགོངས་ཏེ། སྲོག་གཅོད་འདོད་ཆགས་ལས་སྐྱེས་པ་ཤ་ལ་སོགས་པ་ལ་སྲེད་པས་གསོད་པ་དང་། ཞེ་སྡང་ལས་སྐྱེས་པ་ཁོན་ལན་གྱི་གསོད་པ་དང་། གཏི་མུག་ལས་སྐྱེས་པ་མཆོད་སྦྱིན་དང་པར་སིག་པ་དག་ཕ་མ་རྒས་པ་དང་ནད་ཆེ་བས་ཆེ་བ་གསོད་པ་སོགས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་མ་བྱིན་ལེན་སོགས་ལ་འང་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ཡི་མཇུག་ཐོགས་ལས་བྱུང་ཕྱིར། །བརྣབ་སེམས་སོགས་རྩ་གསུམ་ལས་སྐྱེས། །ཞེས་པས་བསྟན།

དུག་གསུམ་པོ་དེ་ཡི་མཇུག་ཐོགས་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་བརྣབ་སེམས་ལ་སོགས་པའང་མི་དགེ་བའི་རྩ་བ་གསུམ་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྟན་པ་ནི། དགེ་བ་སྦྱོར་དང་མཇུག་བཅས་རྣམས། །ཆགས་སྡང་གཏི་མུག་མེད་ལས་སྐྱེས། །ཞེས་པས་བསྟན། དགེ་བའི་ལས་ལམ་སྦྱོར་བ་དང་མཇུག་དང་བཅས་པ་རྣམས་ནི་ཆོས་ཅན། མ་ཆགས་པ་དང་ཞེ་སྡང་མེད་པ་དང་གཏི་མུག་མེད་པ་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཏེ། དགེ་བའི་སེམས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་སློང་བའི་ཕྱིར་དང་། དགེ་སེམས་དེའང་མ་ཆགས་པ་སོགས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཕྱིར། དེ་རྣམས་ཀྱིས་མི་དགེ་བའི་མཇུག་རྣམས་སྤོང་ངོ་། །དཔེར་ན་དགེ་ཚུལ་བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་འདོད་པས་དེའི་བྱ་བ་ལ་ཞུགས་ཏེ་དངོས་གཞི་མ་གྲུབ་བར་གྱི་རིག་བྱེད་དང་རིག་མིན་ནི་སྦྱོར་བ་དང་། ལས་བརྗོད་པ་གསུམ་པ་དེའི་སྐད་དུ་དགེ་འདུན་གྱི་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་ཐོབ་པའི་དེ་གཉིས་ནི་དངོས་གཞི་དང་དེ་ཕན་ཆད་ཀྱི་དེ་དག་ནི་མཇུག་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་རྫོགས་བྱེད་གསུམ་བསྟན་པ་ལ། དངོས་དང་། གཞི་གང་ཡིན་པ། དངོས་གཞིར་འགྱུར་བའི་ཚད་དོ། །དང་པོ་ལ། ཞེ་སྡང་གིས་རྫོགས་པ་གསུམ། འདོད་ཆགས་ཀྱིས་རྫོགས་པ་གསུམ། གཏི་མུག་གིས་རྫོགས་པ་གཅིག གསུམ་ཀས་རྫོགས་པ་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ནི། གསོད་དང་གནོད་སེམས་ཚིག་རྩུབ་པོ། །ཞེ་སྡང་གིས་ནི་མཐར་ཕྱིན་བྱེད། །ཅེས་པས་བསྟན། གསོད་དང་གནོད་སེམས་ཚིག་རྩུབ་པོ་ནི་ཆོས་ཅན། ཞེ་སྡང་གིས་ནི་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱེད་དེ། དང་པོ་ལ་སྲོག་ཡོངས་སུ་འདོར་བ་དང་ཕྱི་མ་གཉིས་ལ་རྩུབ་པའི་སེམས་མངོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ལོག་གཡེམ་བརྣབ་སེམས་མ་བྱིན་ལེན། །ཆགས་པ་ཡིས་ནི་རྫོགས་

༄༅། །པར་བྱེད། །ཅེས་པས་བསྟན། ལོག་གཡེམ་བརྣབ་སེམས་མ་བྱིན་ལེན་ནི་ཆགས་པ་ཡིས་ནི་རྫོགས་པར་བྱེད་དོ། །གསུམ་པ་གཏི་མུག་གིས་རྫོགས་པ་གཅིག་ནི། ལོག་པར་ལྟ་བ་གཏི་མུག་གིས། །ཞེས་པས་བསྟན། ལོག་པར་ལྟ་བ་ནི་ཆོས་ཅན། གཏི་མུག་གིས་མཐར་ཕྱིན་པ་ཡིན་ཏེ། ཆེས་རྨོངས་པར་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་གསུམ་ཀས་རྫོགས་པ་གསུམ་ནི། ལྷག་མ་གསུམ་གྱིས་རྫོགས་པར་འདོད། །ཅེས་པས་བསྟན། ལྷག་མ་བརྫུན་དུ་སྨྲ་བ་དང་ཕྲ་མ་ཚིག་ཀྱལ་པ་གསུམ་ནི་ཆགས་སྡང་གཏི་མུག་གསུམ་གྱིས་ཅི་རིགས་པར་མཐར་ཕྱིན་ཞིང་རྫོགས་པར་འདོད་དོ། །གཉིས་པ་གཞི་གང་ཡིན་པ་ནི། གཞི་ནི་སེམས་ཅན་ལོངས་སྤྱོད་དང་། །མིང་དང་གཟུགས་ནི་མིང་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པས་བསྟན། །སྲོག་གཅོད་པའི་གཞི་ཡུལ་ནི་སེམས་ཅན་དང་གཞན་གྱི་བུད་མེད་ལ་བགྲོད་པ་ལ་སོགས་པའི་གཞི་ནི་ལོངས་སྤྱོད་དང་། ལོག་ལྟའི་གཞི་མིང་ཚོར་སོགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བཞི་དང་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཡིན་ནོ། །རྫུན་སྨྲ་སོགས་བཞི་ནི་མིང་གི་ཚོགས་ཡིན་ནོ་སྙམ། ངག་ནི་མིང་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་དངོས་གཞིར་འགྱུར་བའི་ཚད་ལ། འགྱུར་བ་ལྟ་བུའི་མི་འགྱུར་བ་དང་། མི་འགྱུར་བ་ལྟ་བུའི་འགྱུར་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྔ་དང་མཉམ་དུ་ཤི་བ་ལ། །དངོས་མེད་ལུས་གཞན་སྐྱེས་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པས་བསྟན། གལ་ཏེ་གསད་བྱ་གསོད་བྱེད་མཉམ་དུ་ཤི་བའམ་གསོད་བྱེད་སྔར་ཤི་བ་ན་ཅི་ལས་ལམ་དངོས་ཡོད་དམ་མེད་ཅེ་ན། གསོད་བྱེད་སྔར་ཤི་བ་དང་མཉམ་དུ་ཤི་བ་ལ་གསོད་བྱེད་ལ་ལས་ལམ་དངོས་མེད་དེ། སྲོག་གཅོད་པའི་མཐར་ཐུག་གྲུབ་པའི་ཚེ་གསོད་པ་པོ་དེ་ལ་སྲོག་གཅོད་པའི་སྦྱོར་བ་བྱས་པའི་ལུས་གཞན་

ཞིག་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། དམག་ལ་སོགས་པར་དོན་གཅིག་ཕྱིར། །ཐམས་ཅད་བྱེད་པ་པོ་བཞིན་ལྡན། །ཞེས་པས་བསྟན། འོ་ན་མང་པོ་ཚོགས་ཏེ་གྲོས་བྱས་ནས་དམག་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པ་ན་དངོས་སུ་གཅིག་གིས་སེམས་ཅན་སྲོག་དང་བྲལ་བར་བྱས་པ་ན་གཞན་དེ་དག་སྲོག་གཅོད་པ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་རམ་མི་འགྱུར་ཞེ་ན། དམག་དང་རི་དྭགས་ཀྱི་ལིངས་ལ་སོགས་པ་ནི་སེམས་ཅན་དེ་དག་གསོད་པ་ལ་སོགས་པར་དོན་གཅིག་ལ་ཞུགས་པའི་སྦྱོར་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དངོས་སུ་གསོད་པ་པོ་མ་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་ལའང་དངོས་སུ་གསོད་པར་བྱེད་པ་པོ་བཞིན་དུ་སྲོག་གཅོད་པའི་དངོས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་ལམ་དང་ལྡན་ནོ། །ནན་གྱིས་ཁྲིད་པ་ལའང་ཕྱིས་དོན་གཅིག་པའི་སེམས་སྐྱེས་ན་ལྡན་ལ་སྲོག་ལ་ཐུག་ཀྱང་གསོད་མི་བྱེད་པར་འདོད་པ་ལ་མི་ལྡན་ནོ། །བཞི་པ་ལས་སོ་སོར་བསྟན་པ་ལ། ལས་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད། སེམས་པ་གང་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འཇུག་པ། འགྲོ་བ་གང་ན་ལས་ལམ་དུ་ཡོད་པ། ལས་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ། སོ་སོར་ངེས་བཟུང་བ་དང་། ལོག་ལྟ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། ལུས་ཀྱི་ལས། ངག་གི་ལས། ཡིད་ཀྱི་ལས། །ལས་དང་ལས་ལམ་གྱི་བྱེ་བྲག་གོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་སྲོག་གཅོད་པ་ནི། སྲོག་གཅོད་པ་ནི་བསམས་བཞིན་དུ། །མ་ནོར་བར་ནི་གཞན་བསད་པའོ། །ཞེས་པས་བསྟན། སྲོག་གཅོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ལས་ལམ་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་གང་ཞེ་ན། སྲོག་གཅོད་པ་ནི་འདི་གསོད་ཅེས་བསམ་བཞིན་དུ་གསོད་པ་དང་། གང་བསམས་དེ་ཉིད་མ་ནོར་བར་ནི་བསད་པ་དང་། རང་ལས་གཞན་བསད་པ་སྟེ་ཡན་ལག་གསུམ་དང་ལྡན་པའོ། །དེ་ལས་གཞན་

༄༅། །པ་ནི་སྒྱུར་བའི་ཉེས་པ་ཙམ་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་སྒྲོག་ནི་མི་ལྡན་པའི་འདུ་བྱེད་དམ་ལུས་དང་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་འཇུག་པའི་རླུང་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་ལ། གཅོད་པ་ནི་དེའི་རྒྱུན་འཇུག་པའི་གེགས་བྱེད་པ་ཙམ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་མ་བྱིན་ལེན་ནི། མ་བྱིན་ལེན་པ་གཞན་གྱི་ནོར། །མཐུ་དང་འཇབ་བུས་བདག་གིར་བྱེད། །ཅེས་པས་བསྟན། མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་ནི་གཞན་གྱི་ནོར་མཐུས་དངོས་སུ་འཕྲོག་པ་དང་འཇབ་བུས་མ་ཚོར་བར་ལེན་པ་གང་རུང་གིས་བདག་གིར་བྱེད། དེའང་བསམས་བཞིན་པ་དང་མ་ནོར་བ་གཉིས་ནི་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་ཏེ། བདག་གིར་བྱ་བའི་བསམ་པ་མེད་པར་བླངས་པ་ཙམ་གྱིས་ཉེས་པར་མི་འགྱུར་ལ། ལྷས་བྱིན་གྱི་རྫས་བླང་བར་འདོད་པ་ལས་མཆོད་སྦྱིན་གྱི་ནོར་བླངས་པ་ལ་ནི་སྒྱུར་བའི་ཉེས་པ་ཙམ་འབྱུང་གི་དངོས་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་མཆོད་རྟེན་ལ་ཕུལ་བ་དང་བདག་པོ་མེད་པའི་གཏེར་དང་རབ་བྱུང་ཤི་བའི་ནོར་བླངས་ན་སུ་ལས་མ་བྱིན་ལེན་དུ་འགྱུར་ཞེ་ན། དང་པོ་ནི་སངས་རྒྱས་དང་། གཉིས་པ་ནི་ཡུལ་དེའི་རྒྱལ་པོ་དང་། གསུམ་པ་ནི་དགེ་འདུན་ལས་ལེན་པར་འགྱུར་ཏེ་ཤིན་ཏུ་ཉེས་པ་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ལོག་གཡེམ་ནི། །བགྲོད་མིན་འགྲོ་བར་འདོད་པ་ཡིས། །ལོག་པར་གཡེམ་པ་རྣམ་པ་བཞི། །ཞེས་པས་བསྟན། བགྲོད་བྱ་མིན་པའི་འགྲོ་བར་འདོད་པ་ཡིས་ལོག་པར་གཡེམ་པ་ནི་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། བགྲོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཡན་ལག་མ་ཡིན་པ་དང་། ཡུལ་མ་ཡིན་པ་དང་། དུས་མ་ཡིན་པར་འགྲོ་བའོ། །དང་པོ་ནི་གཞན་གྱིས་བཟུང་བའི་བུད་མེད་ལ་སོགས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི་ཁ་དང་བཤང་བའི་ལམ་ལ་སོགས་པའོ། །གསུམ་པ་ནི་སྣང་བ་དང་མཆོད་རྟེན་ལ་སོགས་པའི་

གན་དུའོ། །བཞི་པ་ནི་སྤྲུམ་པ་དང་ནུ་བོ་འཛག་པ་ལ་སོགས་པའོ། །གཉིས་པ་ངག་གི་ལས་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་རྫུན་ལ། དངོས་དང་། མཐོང་ཐོས་སོགས་ཀྱི་དོན་ཏོ། །དང་པོ་ནི། རྫུན་ཚིག་འདུ་ཤེས་གཞན་བསྒྱུར་བའི།། ཚིག་དོན་མངོན་པར་གོ་བའོ། །ཞེས་པས་བསྟན། རྫུན་གྱི་ཚིག་ནི་དོན་སྨྲ་བ་ལ་དེ་ལ་འདུ་ཤེས་གཞན་དུ་བསྒྱུར་ནས་སྨྲ་བའི་ཚིག་དེའི་དོན་མངོན་པར་གོ་བ་ན་ཡིན་གྱི། མ་གོ་ན་ངག་འཁྱལ་ཙམ་དུ་འགྱུར་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། མིག་རྣ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དང་། །གསུམ་གྱིས་ཉམས་སུ་མྱོང་གང་དེ། །མཐོང་ཐོས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། །རྟོགས་པ་ཡིན་ཏེ་རིམ་བཞིན་བཤད། །ཅེས་པས་བསྟན། མཐོང་ཐོས་རྟོགས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེའང་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རྣ་བའི་རྣམ་ཤེས་དང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དང་སྣ་ལྕེ་ལུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་གསུམ་གྱིས་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་གང་ཡིན་པ་སྐྱེ་སྐྱེ་ཚན་བཞི་པོ་དེ་དག་ནི་མཐོང་བ་ཐོས་པ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། གོ་རིམ་བཞིན་བཤད་དོ། །དེར་དྲི་རོ་རེག་བྱ་གསུམ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྡོམས་ནས་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། ལུང་མ་བསྟན་ཁོ་ནར་འདྲ་བས་སམ་སློབ་དཔོན་འདུས་བཟང་ནི་ཕྲད་ནས་འཛིན་པར་འདྲ་བས་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ཕྲ་མ་ནི། ཕྲ་མ་ཕ་རོལ་དབྱེ་བའི་ཕྱིར། །ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱི་ཚིག །ཅེས་པས་བསྟན། ཕྲ་མ་གང་ཞེ་ན། ཕ་རོལ་མཛའ་བ་དབྱེ་བའི་ཕྱིར་དོན་གོ་བར་ནུས་ཤིང་མ་ནོར་བར་སྨྲས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱིས་ཀུན་ནས་བསླངས་པའི་སེམས་ཀྱི་ཚིག་སྟེ་དེ་ལ་ཕན་པའི་ཕྱིར་མ་ཡིན་པའོ། །གསུམ་པ་ཚིག་རྩུབ་ནི། ཚིག་རྩུབ་པོ་ནི་མི་སྙན་པ། །ཞེས་པས་བསྟན། ཚིག་རྩུབ་པོ་

༄༅། །ཉེ་སེམས་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཚིག་མི་སྙན་པ་རྡོན་པོ་ཞིང་མཉོར་བར་གང་ལ་སྨྲ་འདོད་ཀྱིས་ཕ་རོལ་ལ་དངོས་སུ་སྨྲས་པའོ། །བཞི་པ་ངག་ཀྱལ་ལ། དངོས་དང་། གཞན་འདོད་དོ། །དང་པོ་ནི། ཉོན་མོངས་ཅན་ཀུན་ཀྱལ་པ་ཉིད། །ཅེས་པས་བསྟན། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱིས་ཀུན་ནས་བསླངས་པའི་ཚིག་ཀུན་ཀྱལ་པ་ཉིད་དོ། །རྫུན་སོགས་གསུམ་གའང་ཚིག་ཀྱལ་པ་ཡིན་ཀྱང་ཉེས་པ་ཆེ་བས་ལོགས་སུ་ཕྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། གཞན་ནི་དེ་ལས་གཞན་ཉོན་མོངས། །ཁ་གསག་གླུ་དང་ཟློས་གར་བཞིན། །བསྟན་བཅོས་ངན་བཞིན། །ཞེས་པས་བསྟན། གཞན་དག་ནི་སྔ་མ་གསུམ་པོ་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཚིག་ཉོན་མོངས་ཅན་རྣམས་ཏེ། དཔེར་ན་རྙེད་བཀུར་དང་གྲགས་པ་འདོད་པས་སྙན་པར་སྨྲ་བའི་ཁ་གསག་དང་ཆགས་སོགས་ཀྱིས་གླུ་ལེན་པ་དང་། བཞད་གད་སོགས་འདོད་པས་ཟློས་གར་བྱེད་པ་བཞིན་དང་། ལྟ་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་ཞེན་པས་དེ་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་ངན་པ་འདོན་པ་བཞིན་ཞེས་ཏེ། སྙན་གྲགས་ལ་སོགས་པ་འདོད་པས་བསླངས་པའི་ཚིག་གཞན་ཡང་དེར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་ཡིད་ཀྱི་ལས་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། བརྣབ་སེམས་ནི། །ལོག་པས་གཞན་གྱི་ནོར་ལ་ཆགས།། ཞེས་པས་བསྟན། བརྣབ་སེམས་ནི་ལོག་པ་མི་རིགས་པས་གཞན་གྱི་བདག་ཏུ་བཟུང་བའི་ནོར་ལ་ཆགས་ཏེ། མཐུ་དང་འཇབ་◌ྃ་བུས་བདག་གིར་བྱེད་འདོད་པའོ། །གཉིས་པ་གནོད་སེམས་ནི། གནོད་སེམས་སེམས་ཅན་ལ་སྡང་བ། །ཞེས་པས་བསྟན། གནོད་སེམས་ནི་སེམས་ཅན་ལ་ཞེ་སྡང་བ་ཕ་རོལ་ལ་གནོད་པའི་རྣམ་པར་ཞུགས་པའོ། །གསུམ་པ་ལོག་ལྟ་ནི། དགེ་དང་མི་དགེ་མེད་ལྟ་བ། །ལོག་པར་ལྟ་བ་ཡིན། །ཞེས་པས་བསྟན།

ལས་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་མེད་པར་ལྟ་བ་འདི་ལྟ་སྟེ། སྦྱིན་པ་དང་། སྦྱིན་སྲེག་དང་། མཆོད་སྦྱིན་དང་། ལེགས་པར་སྤྱད་པ་མེད་དོ། །ཉེས་པར་སྤྱད་པ་མེད་དོ་ཞེས་པ་རྣམས་ཏེ་རྒྱུ་ལ་སྐུར་བ་དང་། ལེགས་པར་སྤྱད་པ་དང་ཉེས་པར་སྤྱད་པ་དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་སྨིན་པ་མེད་དོ་ཞེས་འབྲས་བུ་ལ་སྐུར་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་འདི་དང་ཕ་རོལ་དང་མ་དད་པ་དང་སེམས་ཅན་བརྫུས་ཏེ་སྐྱེ་བ་མེད་དོ་ཞེས་བྱེད་པ་ལ་སྐུར་བ་དང་། ལོ་ཀ་ན་དགྲ་བཅོམ་པ་མེད་དོ་ཞེས་ཡོད་པའི་དངོས་པོ་འཇིག་པར་ལྟ་བ་རྣམས་ནི་ལོག་པར་ལྟ་བ་ཡིན་ནོ། །རྩ་བར་དང་པོ་རྒྱུ་ལ་སྐུར་བ་ཙམ་ཞིག་བསྟན་ནས་གཞན་རྣམས་མཚོན་པའོ། །བཞི་པ་ལས་དང་ལས་ལམ་གྱི་བྱེ་བྲག་ནི། འདི་ལ། །གསུམ་ལམ་བདུན་ནི་ལས་ཀྱང་ཡིན། །ཞེས་པས་བསྟན། མི་དགེ་བ་བཅུ་པོ་འདི་ལ་ཡིད་ཀྱི་གསུམ་ནི་ལས་སེམས་པ་འཇུག་པའི་སྒོར་གྱུར་པས་ལས་ཀྱི་ལམ་ཡིན་གྱི་ལས་མ་ཡིན་ལ། ལུས་ངག་གི་མི་དགེ་བའི་ལས་ལམ་བདུན་ནི་ལུས་ངག་གི་ལས་ཡིན་པས་ལས་ཀྱང་ཡིན་ལ་ལས་ཀྱི་ལམ་ཡང་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལོག་ལྟ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ། དགེ་རྩ་གཅོད་ཚུལ་དང་། མཚམས་སྦྱོར་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ། གང་གིས་གཅོད་པ། གང་གཅོད་པ། གང་ལ་དམིགས་པས་གཅོད་པ། ཇི་ལྟར་གཅོད་པ། རྟེན་གང་ལ་གཅོད་པ། དེའི་ངོ་བོའོ། །དང་པོ་ནི། མེད་པར་ལྟ་བས་རྩ་བ་གཅོད། །ཅེས་པས་བསྟན། མི་དགེ་བ་བཅུ་པོ་དེ་དག་ལས་རྒྱུ་འབྲས་མེད་པར་ལྟ་བས་ནི་དགེ་བའི་རྩ་བ་གཅོད་ལ་གཞན་རྣམས་ནི་དགེ་བའི་འགལ་ཟླ་བྱེད་ཀྱི་རྩ་བ་མ་གཅད་དོ། །གང་ཡང་བསྟན་བཅོས་ནས། འོན་མི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་གང་དག་ཡིན་ཞེ་ན། མི་དགེ་བའི་རྩ་བ་གང་དག་གིས་

༄༅། །དགེ་བའི་རྩ་བ་གཅོད་པར་བྱེད་པ་དང་། འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཐོབ་པར་བྱེད་པས་དང་པོ་ཉིད་དུ་སྦྱོང་བ་གང་ཡིན་པའོ། །ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ། དེ་ནི་མི་དགེ་བའི་རྩ་བས་ལོག་ལྟ་དྲངས་པ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དངོས་སུ་སྲེག་བྱེད་མི་ཡིན་ཀྱང་མི་འདྲེན་མཁན་གྱི་ཀུན་པོས་གྲོང་སྲེག་པར་བྱས་ཞེས་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། འདོད་གཏོགས་སྐྱེས་ནས་ཐོབ་པ་རྣམས། །ཞེས་པས་བསྟན། དགེ་བའི་རྩ་བ་གང་གཅོད་ཅེ་ན། དགེ་བའི་རྩ་བ་འདོད་པར་གཏོགས་པ་སྐྱེས་ནས་ཐོབ་པ་རྣམས་ཀུན་ཏུ་ཆད་པར་འགྱུར་ཏེ། དགེ་རྩ་གཅོད་པའི་ལོག་ལྟ་ཅན་པ། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་དགེ་བ་དང་མི་ལྡན་པའི་ཕྱིར་དང་། འདོད་པའི་སྦྱོར་བྱུང་ཐོས་བསམ་སྒོམ་པ་ལས་བྱུང་བ་ནི་སྔར་ཆུང་ངུའི་ཆུང་ངུ་ནས་དེའི་ཐོབ་པ་བཅད་ཟིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གང་ལ་དམིགས་པས་གཅོད་པ་ནི། རྒྱུ་དང་འབྲས་ལ་སྐུར་འདེབས་པས༔ ཀུན་གྱིས། །ཞེས་པས་བསྟན། གང་ལ་དམིགས་པའི་ལོག་ལྟས་གཅོད་ཅེ་ན། ལེགས་སྤྱད་ཉེས་སྤྱད་མེད་དོ་ཞེས་རྒྱུ་དང་དེའི་འབྲས་བུ་རྣམ་སྨིན་མེད་ཅེས་འབྲས་བུ་ལ་སྐུར་བ་འདེབས་པའི་ལོག་ལྟས་གཅོད་དོ། །ཁ་ཅིག་ནི། ཟག་བཅས་དང་སྐལ་པ་མཉམ་པའི་ཁམས་ལ་དམིགས་པས་གཅོད་ལ་ཟག་མེད་དང་སྐལ་བ་མི་མཉམ་པའི་ཁམས་ལ་དམིགས་པས་ནི་མི་གཅོད་དོ་ཞེས་ཟེར། འདིར་ནི་བྱེ་སྨྲས་རྒྱུ་འབྲས་ལ་སྐུར་བ་འདེབས་པ་དང་༔ སྐལ་བ་མཉམ་མི་མཉམ་དང་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ལ་དམིགས་པ་ཀུན་གྱིས་གཅོད་དོ་ཞེས་འཆད། ཁ་ཅིག་ནི་མཐོང་སྤང་བཞིན་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཅིག་ཅར་གཅོད་ཟེར་རོ། །བཞི་པ་ཇི་ལྟར་གཅོད་པ་ནི། རིམ་གྱིས།

ཞེས་པས་བསྟན། འདིར་ནི་སྙོམས་སྲུང་ཉོན་མོངས་བཞིན་དུ་ལོག་ལྟ་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་དགུས་དགེ་རྩ་དགུ་རིམ་གྱིས་ལོག་ལྟ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོས་དགེ་རྩ་ཆུང་ངུའི་ཆུང་ངུ་གཅོད་པའི་བར་གཅོད་པར་བྱེད་དོ། །འདི་ནི་སློབ་དཔོན་ཀྱིའང་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །ལྔ་པ་རྟེན་གང་ལ་གཅོད་པ་ནི། མིའི་ནང་དུ། །སྐྱེས་པ་བུད་མེད་ཀྱིས་གཅོད་དོ། །ལྟ་སྤྱད། །ཅེས་པས་བསྟན། དེ་དག་ནི་མིའི་ནང་དག་ཏུ་གཅོད་ཀྱི་གཞན་དུ་མིན་ཏེ། ངན་སོང་ན་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པ་མི་བརྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྷ་ལ་ལས་འབྲས་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པ་དང་། སྒྲ་མི་སྙན་ནི་རྟོག་པའི་བསམ་པ་ཅན་མིན་པས་མི་གཅོད་པའི་ཕྱིར་རོ། དེའང་གླིང་གསུམ་གྱི་སྐྱེས་པ་དང་བུད་མེད་ཀྱིས་གཅོད་དོ། །ཟ་མ་མ་ནིང་སོགས་པས་ནི་མ་ཡིན་ཞིང་དེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཀྱང་སྲེད་པ་ཤས་ཆེ་བས་ནི་མི་གཅོད་དེ། གཡོ་བའི་བསམ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ངན་སོང་བ་བཞིན་ནོ། །ལྟ་བ་ཤས་ཆེར་སྤྱད་པས་གཅོད་དེ། རྟོག་པའི་བསམ་པ་བརྟན་པ་དང་མི་དགེ་བས་འཕྲུད་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དྲུག་པ་ངོ་བོ་ནི། དེ་ནི་མི་ལྡན་པའོ། །ཞེས་པས་བསྟན། དགེ་རྩ་ཆད་པ་དེ་ནི་དགེ་རྩ་རྣམས་ཀྱི་ཐོབ་པའང་མི་སྐྱེ་ལ་མི་ལྡན་པ་སྙོམ་ཐོབ་པ་སྐྱེས་ན་དགེ་རྩ་ཆད་པ་ཞེས་བྱའོ། །གཉིས་པ་མཚམས་སྦྱོར་ཚུལ་ལ། དངོས་དང་། མཚམས་མེད་བྱེད་པའི་སྦྱོར་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། མཚམས་ནི་ཐེ་ཚོམ་ཡོད་ལྟ་བས། །ཞེས་པས་བསྟན། གང་གི་མཚམས་སྦྱོར་ཞེ་ན༔ ཆད་པ་དེའང་མཚམས་སྦྱོར་བ་ནི་ནམ་ཞིག་རྒྱུ་འབྲས་ལ་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེས་པའམ་ཡོད་པར་ཡིད་ཆེས་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་སྐྱེས་པའི་ཚེ་དེའི་ཐོབ་པ་ཀུན་ཏུ་སྐྱེས་པའི་ཚེ་ཉིད་མཚམས་སྦྱོར་བ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་སྐྱེས་པའི་ཚེ་

༄༅། །སྐྱེས་ཐོབ་དཀའི་ཐོབ་པ་ཅིག་ཅར་འབྱུང་ལ། མངོན་དུ་རིམ་གྱིས་འགྱུར་ཏེ་ནད་མེད་ན་སྟོབས་རིམ་གྱིས་རྐྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། མཚམས་མེད་བྱེད་པའི་འདི་ལ་མིན། །ཞེས་པས་བསྟན། མཚམས་མེད་མ་བྱས་ན་ཚེ་འདི་ཉིད་ལ་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བར་འགྱུར་ལ། མཚམས་མེད་བྱེད་པའི་གང་ཟག་ཚེ་འདི་ལ་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བ་མིན་ཏེ། རྐྱེན་གྱིས་ཆད་ན་དམྱལ་བར་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་བར་སྲིད་དང་། རྒྱུས་ཆད་ན་དེ་ནས་འཆི་འཕོ་བར་ཕྱོགས་པའི་ཚེ་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་དགེ་རྩ་ཆད་ལ་ལོག་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པ་མ་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི་འོད་སྲུངས་རྫོགས་བྱེད་ལ་སོགས་པ་རྟོག་གེ་བ་དྲུག་གོ། །གཉིས་པ་ནི་མ་སྐྱེས་དགྲའོ། །གསུམ་པ་ནི་ལྷས་བྱིན་ནོ། །བཞི་པ་ནི་དེ་དག་མ་གཏོགས་པ་རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་སེམས་པ་གང་དང་ལྡན་ཅིག་འཇུག་པ་ལ། མི་དགེ་བ་སེམས་པ་གང་དང་ལྡན་ཅིག་པ། དགེ་བ་གང་དང་ལྡན་ཅིག་འཇུག་པའོ། །དང་པོ་ནི། མི་དགེ་བརྒྱད་ཀྱི་བར་དག་དང་། །སེམས་པ་ཅིག་ཅར་ལྡན་ཅིག་འབྱུང་། །ཞེས་པས་བསྟན། ལས་ལམ་དུ་དང་སེམས་པ་ལྡན་ཅིག་ཏུ་འབྱུང་བ་དཔྱད་པ་ནི་མི་དགེ་བ་ནི་རང་གི་ཡིད་ཀྱི་གསུམ་ལས་གང་རུང་གཅིག་དང་ལུས་ངག་གི་བདུན་རང་གིས་བྱེད་པ་དང་གཞན་ལ་བཅོལ་བ་དང་ཅི་རིགས་པའི་སྔོན་དུས་མཉམ་དུ་འགྲུབ་པ་སྲིད་པའི་ཕྱིར་གཅིག་ནས་བརྒྱད་ཀྱི་བར་དག་དང་སེམས་པ་ཅིག་ཅར་ལྡན་ཅིག་ཏུ་འབྱུང་བར་རུང་གི་དགུའམ་བཅུ་དང་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིད་ཀྱི་གསུམ་ལྡན་ཅིག་ཏུ་འབྱུང་བ་མི་སྲིད་ཅིང་འདོད་ལོག་བཅོལ་བས་མི་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། དགེ་བ་བཅུ་ཡི་བར་དག་དང་། །གཅིག་དང་བརྒྱད་དང་ལྔ་དང་མིན། །ཞེས་པས་བསྟན།

དགེ་བའི་ལས་ལམ་དག་ནི་བཅུ་ཡི་བར་དག་དང་སེམས་པ་གཅིག་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འབྱུང་ངོ་ཞེས་སྤྱིར་བསྟན་ནས། དམིགས་ཀྱིས་བསལ་བ་ནི་དགེ་བའི་ལས་ལམ་གཅིག་ཁོ་ན་དང་སེམས་པ་ལྡན་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་པ་དགེ་བ་ལ་བརྣབ་སེམས་མེད་པ་དང་གནོད་སེམས་མེད་པ་གཉིས་ཀ་འོང་བའི་ཕྱིར་དང་། སྤོང་བ་གཅིག་འི་རང་བཞིན་གྱི་རྫོམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། བརྒྱད་ཁོ་ན་དང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་བདུན་པོ་དུས་ཀྱི་ཀུན་སློང་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་དུས་ན་བདུན་ཡོད་ལ། དགེ་སེམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ན་ནི་ཚོགས་ལྔ་ཡིན་ན་མ་ཆགས་པ་དང་ཞེ་སྡང་མེད་པ་གཉིས་ཅིས་ཀྱང་འབྱུང་བས་དགུར་འགྲོ། ཡིད་ཡིན་ན་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དང་བཅུར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ལྔ་ཁོ་ན་དང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་མིན་ཏེ། དགེ་ཚུལ་ལམ་དགེ་བསྙེན་ཡིན་ན་སྤོང་བ་བཞིའི་ཐོག་ཏུ་ཡིད་ཀྱི་གཅིག་ལྟ་བུ་མི་སྲིད་ཀྱི་ཚོགས་ལྔ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན་སྤོང་བ་བཞིའི་ཐོག་ཏུ་ཡིད་ཀྱི་མ་ཆགས་པ་དང་ཞེ་སྡང་མེད་པ་གཉིས་ཅིས་ཀྱང་འབྱུང་བས་དྲུག་ཏུ་འགྲོ། ཡིད་ཡིན་ན་དེའི་ཐོག་ཏུ་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་འབྱུང་བས་བདུན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་འགྲོ་བ་གང་ན་ལས་ལམ་དུ་ཡོད་པ་ལ། མི་དགེ་བ་དང་། དགེ་བ་གང་ན་ཡོད་པའོ། །དང་པོ་ལ། དམྱལ་བ་ན་གང་ཡོད་པ། སྒྲ་མི་སྙན་ན་གང་ཡོད་པ། དེ་གཉིས་ལས་གཞན་པའི་འདོད་ཁམས་ན་གང་ཡོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དམྱལ་བ་ན་ནི་འཁྲུལ་པ་དང་། །ཚིག་རྩུབ་གནོད་སེམས་རྣམ་གཉིས་སོ། །བརྣབ་སེམས་ལོག་ལྟ་ལྡན་པས་སོ། །ཞེས་པས་བསྟན། དགེ་མི་དགེའི་ལས་ལམ་དུ་ཞིག་མངོན་སུམ་དང་ལྡན་པའི་སྒོ་ནས་ཡོད་ཅེ་ན། དམྱལ་བ་ན་ནི་སྨྲེ་སྔགས་འདོན་

༄༅། །པས་ཚིག་འཁྱལ་བ་དང་ཕན་ཚུན་འཐབ་པའི་ཚིག་རྩུབ་དང་དེ་ཀུན་ནས་སློང་བའི་གནོད་སེམས་དང་གསུམ་ནི་ལྡན་པ་དང་མངོན་གྱུར་རྣམ་པ་གཉིས་ཀའི་སྐྱོན་ཡོད་པས་སོ། །བརྣབ་སེམས་དང་ལོག་ལྟ་ནི་གཉེན་པོས་མ་སྤངས་པས་ལྡན་པའི་སྐྱོན་ཡོད་ཀྱི་མངོན་གྱུར་དུ་མེད་དེ། ཆགས་བྱའི་དངོས་པོ་མེད་ཅིང་ལས་འབྲས་མངོན་དུ་གྱུར་པས་སོ། །དེར་བསད་པ་ཙམ་གྱིས་མི་འཆི་ཞིང་རྫས་དང་བུད་མེད་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་མེད་པ་དང་། བརྫུན་དུ་སྨྲ་བའི་དགོས་པ་མེད་པ་དང་། སྙིང་དུ་རྡུག་པ་མེད་པས་ཕྱེ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་སྲོག་གཅོད་ནས་ཕྲ་མའི་བར་ལྔ་ནི་མངོན་དུ་མི་འགྱུར་ཞིང་ཐོབ་པའང་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། སྒྲ་མི་སྙན་ན་གསུམ་ཡོད་དེ། །དེ་ན་བདུན་པ་དངོས་སུ་ཡང་། །ཞེས་པས་བསྟན། སྒྲ་མི་སྙན་ན་ཡོད་ཀྱི་གསུམ་ལྡན་པའི་སྐྱོན་ཡོད་ཀྱི་མངོན་གྱུར་གྱི་སྐྱོན་མེད་དེ། ང་ཡིར་འཛིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱུད་འཇམ་པའི་ཕྱིར་དང་། ཀུན་ནས་མནར་སེམས་ཀྱི་དངོས་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟོག་པའི་བསམ་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲ་མི་སྙན་དེ་ན་བདུན་པ་ངག་འཁྱལ་ཆགས་པས་གླུ་ལེན་པ་དངོས་སུ་ཡང་ཡོད་ལ། སྲོག་གཅོད་སོགས་དྲུག་ནི་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པའི་སྐྱོན་མེད་དེ། རྟོག་པ་ཅན་གྱི་བསམ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཚེ་ངེས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྫས་དང་བུད་མེད་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། འདི་དག་མི་ཚངས་པར་སྤྱོད་པའང་བུད་མེད་གང་དག་ལྷན་ཅིག་དགའ་བར་འགྱུར་བ་དེའི་ལག་ནས་བཟུང་ནས་ཤིང་དྲུང་དུ་འགྲོ་སྟེ་བགྲོད་བྱ་ཞིག་ཡིན་ན་ཤིང་གིས་སྒྲིབ་པས་ཉལ་པོ་བྱེད་ལ། བགྲོད་བྱ་མིན་ན་མི་སྒྲིབ་པས་ཉལ་པོ་མི་བྱེད་དོ། །གསུམ་པ་དེ་གཉིས་ལས་གཞན་པའི་འདོད་

ཁམས་ན་གང་ཡོད་པ་ནི། འདོད་པ་གཞན་ན་མི་དགེ་བཅུ། །ཞེས་པས་བསྟན། དམྱལ་བ་དང་སྒྲ་མི་སྙན་མ་གཏོགས་པའི་འདོད་པ་ཁམས་གཞན་ན་མི་དགེ་བའི་ལས་ལམ་བཅུ་མངོན་གྱུར་དང་ལྡན་པའི་སྒོནས་ཅི་རིགས་པར་ཡོད་དེ། དུད་འགྲོ་དང་ཡི་དྭགས་དང་ལྷའི་ནང་དུ་བར་མའི་མི་དགེ་བས་བསྡུས་པ་ཡོད་ལ། མིའི་ནང་དུ་སྡོམ་མིན་གྱི་བསྡུས་པའང་ཡོད་དོ། །ལྷས་ལྷ་མི་གསོད་ཀྱང་ཡི་དྭགས་ལ་སོགས་པའི་འགྲོ་བ་གཞན་ན་གནས་པ་ནི་གསོད་དོ། །གཞན་ན་རེ། ལྷ་རྣམས་ཀྱང་ལྷས་གསོད་དེ། ལྷ་དང་ལྷ་མ་ཡིན་འཐབ་པའི་ཚེ་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་གཅད་ན་སྐྱེ་ལ་མགོ་དང་སྙིང་པ་གཅད་ན་སླར་འབྱོར་བ་མེད་པས་འཆི་ཞེས་ཟེར་རོ། །གཉིས་པ་དགེ་བ་གང་ན་ཡོད་པ་ལ། ཡིད་ཀྱི་གསུམ་གང་ན་ཡོད་པ་དང་། ལུས་ངག་གི་བདུན་གང་ན་ཡོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དགེ་བ་གསུམ་ནི་ཐམས་ཅད་ན། །རྙེད་དང་མངོན་དུ་གྱུར་སྒོནས། །ཞེས་པས་བསྟན། བརྣབ་སེམས་མེད་པ་སོགས་ཡིད་ཀྱི་དགེ་བ་གསུམ་ནི་ཁམས་དང་འགྲོ་བ་ལྔ་ཅར་ཐམས་ཅད་ན་རྙེད་པ་རྗེ་ལྡན་པ་དང་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་སྒོནས་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་ལ། གཟུགས་མེད་དང་འདུ་ཤེས་མེད་པ་ན་གང་ཡོད་པ་དང་། དེ་གཉིས་ལས་གཞན་པའི་འགྲོ་བ་ན་གང་ཡོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཟུགས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་སེམས་ཅན། །རྙེད་པས་བདུན་ཡོད། །ཅེས་པས་བསྟན། གཟུགས་མེད་པ་དང་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་དག་ནི་ལུས་ངག་གི་དགེ་བའི་ལས་ལམ་རྙེད་པ་རྗེ་ལྡན་པའི་སྒོནས་བསམ་གཏན་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་སྡོམ་པ་བདུན་པོ་ཡོད་དེ། གཟུགས་མེད་དུ་སྐྱེས་པའི་འཕགས་པ་ལ་ཟག་མེད་ཀྱི་སྡོམ་པ་འདས་མ་འོངས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་

༄༅། །སེམས་ཅན་ཀུན་བསམ་གཏན་གྱི་རྩོམ་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། སྤྱིར་བཏང་བ་དང་། དམིགས་བསལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ལྷག་བྱས་ན། །མངོན་དུ་གྱུར་པའི་སྣོནས་ཀྱང་། །ཞེས་པས་བསྟན། གཟུགས་མེད་པ་དང་འདུ་ཤེས་མེད་པ་དེ་དག་གི་ལྷག་མར་བྱས་པ་ཁམས་དང་འགྲོ་བ་གཞན་ན་དགེ་བའི་ལས་ལམ་བདུན་པོ་འདི་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་སྣོནས་ཀྱང་ཡོད་དེ། དུད་འགྲོ་དང་ཡི་དྭགས་ཀྱི་ནང་ན་ནི་རྩོམ་པས་བསྡུས་པ་མ་གཏོགས་པ་ཡོད་ལ། གཟུགས་ཁམས་ན་བསམ་གཏན་གྱིས་བསྡུས་པའི་རྩོམ་པ་རྣམས་ཡོད་ཅིང་ལྷ་དང་བྱང་གི་སྒྲ་མི་སྙན་མ་གཏོགས་པ་དག་ན་རྩོམ་པ་དང་བར་མས་བསྡུས་པ་གཉིས་ཡོད་ལ། རྩོམ་པ་འང་གསུམ་ག་ཅི་རིགས་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དམྱལ་བཅས་སྒྲ་མི་སྙན་མ་གཏོགས། །ཞེས་པས་བསྟན། འོན་ཀྱང་དམྱལ་བ་དང་བཅས་པ་བྱང་གི་སྒྲ་མི་སྙན་པ་མ་གཏོགས་ཏེ། དེ་ན་ཡང་དག་པར་བླངས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་མེད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ལས་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་ལ། དངོས་དང་། ཞར་བྱུང་ངོ་། །དང་པོ་ལ། དམ་བཅའ་དང་། རྒྱ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཐམས་ཅད་བདག་པོ་རྒྱུ་མཐུན་དང་། །རྣམ་སྨིན་འབྲས་བུ་འབྱིན་པར་འདོད།། ཅེས་པས་བསྟན། དགེ་མི་དགེའི་ལས་ལམ་བཅུ་པོ་ཐམས་ཅད་བདག་པོའི་འབྲས་བུ་དང་རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་དང་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་གསུམ་གསུམ་འབྱིན་པར་འདོད་ལ། དེའང་སྲོག་གཅོད་པ་ལྟ་བུ་ལ་མཚོན་ན་སྲོག་གཅོད་ཀྱི་ལས་ལམ་གྱི་བདག་པོའི་འབྲས་བུ་ནི་ཕྱིའི་དངོས་པོ་གཟི་བྱིན་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ནི་མིར་སྐྱེས་ཀྱང་ཚེ་ཐུང་བར་འགྱུར་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་དམྱལ་བ་དག་ཏུ་སྐྱེ་

བར་འགྱུར་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། སྡུག་བསྔལ་ཕྱིར་དང་བསད་ཕྱིར་དང་། གཟི་བྱིན་མེད་ཕྱིར་འབྲས་རྣམ་གསུམ། །ཞེས་པས་བསྟན། ཅིའི་ཕྱིར་ལས་ལམ་འདི་དག་གིས་འབྲས་བུ་གསུམ་མངོན་དུ་འགྲུབ་ཅེ་ན། དེའང་སྲོག་གཅོད་ལ་མཚོན་ན་ཕ་རོལ་པོ་སྡུག་བསྔལ་བར་བྱས་པའི་ཕྱིར་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་དམྱལ་བར་སྡུག་བསྔལ་བར་འགྱུར་བ་དང་། བསད་དེ་ཚེ་མི་གནས་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར་རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ཚེ་ཐུང་བར་འགྱུར་བ་དང་། སྙིང་གའི་ཕྱོགས་ན་ཡོད་པའི་གཟི་བྱིན་མེད་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར་བདག་འབྲས་ཕྱིའི་ཡུལ་དང་སྨན་རྣམས་གཟི་མཐུ་ཆུང་བར་སྐྱེ་བ་སྟེ་འབྲས་བུ་རྣམ་པ་གསུམ་སྐྱེད་ཅིང་ལྷག་མ་མ་བྱིན་ལེན་སོགས་ལའང་སྦྱར་བར་བྱའོ། །དགེ་བ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་ཀྱང་ཆུང་དུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོས་རིམ་པ་ལྟར་མི་དང་འདོད་ལྷ་དང་གོང་མའི་ལྷར་སྐྱེ་ཞིང་རྒྱུ་མཐུན་དང་བདག་འབྲས་ནི་མི་དགེ་བའི་ལས་ལྡོག་པ་སྟེ་ཚེ་རིང་བ་དང་ཡུལ་གཟི་མཐུ་ཆེ་བ་ལ་སོགས་པའོ།། གཉིས་པ་ཞར་བྱུང་ལ། ངག་གི་ལོག་ཚིག་ངོས་བཟུང་བ། དེ་ལོགས་སུ་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན། གཞན་ལུགས་འགོག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལུས་དང་ངག་ལས་ཆགས་ལས་སྐྱེས། །ལོག་འཚོ། །ཞེས་པས་བསྟན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ལོག་པའི་ངག་དང་ལོག་པའི་ལས་ཀྱི་མཐའ་དང་ལོག་པའི་འཚོ་བ་ཞེས་གང་གསུངས་པའི་དང་པོ་གཉིས་ནི་ཞེ་སྡང་དང་གཏི་མུག་གཉིས་ལས་སྐྱེས་པའི་ངག་གི་ལས་དང་ལུས་ཀྱི་ལས་ཡིན་ལ། ལུས་དང་ངག་གི་ལས་ཆགས་པ་ལས་སྐྱེས་པ་ནི་ལོག་པའི་ངག་དང་ལས་ཀྱི་མཐའ་ཡང་ཡིན་ལ་ལོག་པའི་འཚོ་བའང་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། སྦྱང་དཀའི་ཕྱིར་ལོགས་ཤིག །བསྟན་ཏོ། །ཞེས་པས་བསྟན། ཆགས་པའི་ཆོས་ནི་ཕྲ་མོ་ཡིན་ཀྱང་ཡིད་

༄༅། །འཕྲོག་བྱེད་ཡིན་པས་དེས་བསླངས་པའི་ལས་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སེམས་བསྲུང་བ་སླ་བ་མ་ཡིན་པ་དང་དེ་ཉེ་རྡེ་སྲིད་འཚོའི་བར་དུ་སྦྱོང་དཀའ་བའི་ཕྱིར་བསྒྲིམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་ལོག་པའི་ངག་དང་ལས་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་ལས་ལོགས་ཤིག་ཏུ་བསྟན་ཏོ། །གསུམ་པ་གཞན་ལུགས་དགག་པ་ལ། འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཡོ་བྱད་ལ། །ཆགས་བསླང་། །ཞེས་པས་བསྟན། གལ་ཏེ་འཚོ་བའི་ཡོ་བྱད་ལ་ཆགས་པས་བསླང་བའི་ལུས་དང་ངག་གི་ལས་ཁོ་ན་ལོག་འཚོ་ཡིན་གྱི་གཞན་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་བདག་དགའ་བའི་གླུ་གར་བྱེད་པ་སོགས་ལོག་འཚོར་མི་རིགས་པར་འདོད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། མདོ་དང་འགལ་ཕྱིར་མིན། །ཞེས་པས་བསྟན། འདོད་པ་འདི་ནི་ཤཱི་ལའི་མདོ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རིགས་པ་མིན་ཏེ། མདོ་དེ་ལས། གླང་པོ་ཆེ་འཐབ་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ལྟ་ནའང་ལོག་འཚོར་བཞག་སྟེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ལོག་པའི་ཡུལ་ལ་ཡོངས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལས་གང་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་ལ། ཟག་ཅས་ཟག་མེད་ཀྱི། དགེ་སོགས་ཀྱི། དུས་གསུམ། རང་ས་དང་གཞན་ས། སློབ་མི་སློབ་སོགས། མཐོང་སྤང་སོགས་ཕན་ཚུན་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པའོ། །དང་པོ་ལ། སྤོང་ལམ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ། སྤོང་ལམ་ཟག་མེད། སྤོང་ལམ་མ་ཡིན་པའི་ཟག་བཅས། སྤོང་ལམ་མ་ཡིན་པའི་ཟག་མེད་དང་ལུང་མ་བསྟན་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པའོ། །དང་པོ་ནི། དྲི་བཅས་སྤོང་བའི་ལམ་དག་ནི། །ལས་ནི་ལྔ་ཡི་འབྲས་བུར་བཅས། །ཞེས་པས་བསྟན། གོང་དུ་འབྲས་བུ་ལྔ་བཤད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ལས་ལས་གང་ཞིག་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་ཡིན་

ཞེ་ན། དྲི་མ་སྟེ་ཟག་བཅས་སྦྱོང་བའི་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དག་གི་ལས་ནི་འབྲས་བུ་ལྔ་ཡི་འབྲས་བུར་བཅས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་འབྲས་བུ་ནི་རང་གི་སར་གཏོགས་པའི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཡིན་ནོ། །རྒྱུ་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་སྐྱེས་པའི་ཆོས་འདྲ་བ་ཕྱི་མ་རྣམས་སོ། །བྲལ་བའི་འབྲས་བུ་ནི་བྲལ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། སྤངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་མིན་ནོ། །སྐྱེས་བུ་བྱེད་པའི་འབྲས་བུ་ནི་དེས་དྲངས་པའི་ཆོས་འདི་ལྟ་སྟེ། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་དང་། དེ་དང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་དང་། གང་ཡང་མ་འོངས་པ་ཐོབ་པ་དང་། སྤངས་པ་དེའང་ཡིན་ནོ། །བདག་པོའི་འབྲས་བུ་ནི་སྔར་བྱུང་བ་རྣམས་མ་གཏོགས་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ལས་གཞན་པའི་འདུས་བྱེད་ཐམས་ཅད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། དྲི་མེད་བཞི་ཡི། །ཞེས་པས་བསྟན། སྦྱོང་བའི་ལམ་དྲི་མ་མེད་པའི་ལས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འབྲས་བུ་བཞི་ཡི་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་སྟེ། ཟག་མེད་ལ་རྣམ་སྨིན་མེད་པས་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་མ་གཏོགས་སོ། །ལྷག་མ་སྔ་མ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་སྦྱོང་ལམ་མ་ཡིན་པའི་ཟག་བཅས་ནི། །ཟག་བཅས་གཞན། །དགེ་དང་མི་དགེ་གང་ཡིན་པའང་། །ཞེས་པས་བསྟན། ཟག་པ་དང་བཅས་པ་སྦྱོང་བའི་ལམ་ལས་གཞན་པའི་ལས་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་གང་ཡིན་པ་དེའང་འབྲས་བུ་བཞིའི་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། བྲལ་བའི་འབྲས་བུ་མ་གཏོགས་སོ། །བཞི་པ་སྦྱོང་ལམ་མ་ཡིན་པའི་ཟག་མེད་དང་ལུང་མ་བསྟན་འབྲས་བུ་དུ་དང་བཅས་པ་ནི། ཟག་པ་མེད་པ་ལྷག་མ་དང་། ལུང་བསྟན་མིན་གང་གསུམ་གྱིས་སོ། །ཞེས་པས་བསྟན། ཟག་པ་མེད་པ་ལས་སྦྱོང་བའི་ལམ་གྱི་ལྷག་མ་དང་ལུང་དུ་བསྟན་པ་མིན་པའི་ལས་གང་

༄༅། །ཡིན་པ་རྣམས་ནི་རྣམ་སྨིན་དང་བྲལ་འབྲས་མ་གཏོགས་པ་འབྲས་བུ་གསུམ་གྱི་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པས་སོ། །གཉིས་པ་དགེ་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དུ་དང་བཅས་པ་ལ། དགེ་བའི། མི་དགེ་བའི། ལུང་མ་བསྟན་གྱི་འབྲས་བུ་དུ་དང་བཅས་པའོ། །དང་པོ་ནི། དགེ་བའི་དགེ་ལ་སོགས་པ་ནི། །བཞི་དང་གཉིས་དང་དེ་བཞིན་གསུམ། །ཞེས་པས་བསྟན། དགེ་བའི་འབྲས་བུ་དགེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ན་ནི་རྣམ་སྨིན་ལས་གཞན་བཞི་དང་མི་དགེ་བ་ཡིན་ན་སྐྱེས་བུ་བྱེད་འབྲས་དང་བདག་འབྲས་གཉིས་དང་དེ་བཞིན་དུ་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་ན་རྒྱུ་མཐུན་དང་བྲལ་འབྲས་དོར་བའི་གསུམ་མོ། །གཉིས་པ་ནི། མི་དགེའི་དགེ་སོགས་གཉིས་དང་ནི། །གསུམ་དང་བཞི་སྟེ་རིམ་པ་བཞིན། །ཞེས་པས་བསྟན། མི་དགེ་བའི་འབྲས་བུ་དགེ་བ་ཡིན་པ་དང་། སོགས་པ་མི་དགེ་བ་ཡིན་པ་དང་། ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་པ་ནི་སྐྱེས་བདག་གཉིས་དང་ནི་བྲལ་འབྲས་དང་རྣམ་སྨིན་མ་གཏོགས་པའི་གསུམ་དང་བྲལ་འབྲས་ཉིད་མ་གཏོགས་པའི་བཞི་སྟེ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྦྱར་རོ། །འདིར་མི་དགེ་བ་རྣམ་སྨིན་དང་བཅས་པ་དང་ལུང་མ་བསྟན་རྣམ་སྨིན་མེད་པ་མི་འདྲ་བ་ལ་རྒྱུ་མཐུན་པའི་འབྲས་བུར་ཇི་ལྟར་འཇོག་སྙམ་ན། ཉེས་པ་མེད་དེ། མི་དགེ་བ་དང་བསྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་དེ་ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་འདྲ་བའི་ཕྱིར། སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུར་རུང་སྟེ། མི་དགེ་བའང་བསྒྲིབས་ལ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུར་རུང་ལ། བསྒྲིབས་ལ་ལུང་མ་བསྟན་འཇིག་ལྟ་དང་མཐར་ལྟ་ནི་མི་དགེ་བ་ཀུན་འགྲོ་སྡུག་ཀུན་མཐོང་བས་སྤང་བྱ་ཆགས་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་འབྲས་བུ་དུ་དང་བཅས་པ་ནི། ལུང་བསྟན་མིན་གྱི་དགེ་ལ་སོགས། །

དེ་དག་གཉིས་དང་གསུམ་དང་གསུམ། །ཞེས་པས་བསྟན། ལས་ལུང་བསྟན་མིན་པ་ཉིད་ཀྱི་འབྲས་བུ་དགེ་བ་ལ་སོགས་ཡིན་ན་དེ་མ་ཐག་ཏུ་སྐྱེ་བས་སྐྱེས་བུ་བྱེད་འབྲས་དང་བདག་འབྲས་དེ་དག་གཉིས་དང་ངོ་ལྷག་མ་གསུམ་ནི་མ་གཏོགས་སོ། །ལུང་མ་བསྟན་གྱིས་མི་དགེ་བ་སྐྱེད་པས་བྲལ་བ་དང་། མི་དགེ་བ་རྣམ་སྨིན་མིན་པས་རྣམ་སྨིན་མ་གཏོགས་པ་གསུམ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། དངོས་སུ་བསྐྱེད་པས་སྐྱེས་བུ་བྱེད་པ་ཡོད། བདག་པོ་རྣམས་ཀྱང་ཡོད། ལུང་མ་བསྟན་གྱིས་མི་དགེ་བ་བསྐྱེད་པ་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་འདྲ་བས་རྒྱུ་མཐུན་ཡོད་པ་ནི་སྡུག་བསྔལ་མཐོང་སྤང་ནས་སྒོམ་སྤང་གི་བར་མི་དགེ་བའི་རིས་ལྔ་རྣམས་ལ་ལུང་མ་བསྟན་འཇིག་ལྟ་མཐར་ལྟ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་འབྲས་བུ་ལུང་མ་བསྟན་ནི་རྣམ་སྨིན་དང་བྲལ་བ་མ་གཏོགས་པ་གསུམ་པོ་དེ་དག་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་དུས་གསུམ་གྱི་འབྲས་བུ་ལ། འདས་པའི། ད་ལྟར་བའི། མ་འོངས་པའི་འབྲས་བུའོ། །དང་པོ་ནི། འདས་པའི་ཐམས་ཅད་བཞི་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པས་བསྟན། འདས་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དུས་གསུམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ནི་བྲལ་འབྲས་མ་གཏོགས་པ་བཞི་བཞི་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། བར་མ་ཡི་ནི་མ་འོངས་པའང་། །བར་མ་གཉིས་སོ། །ཞེས་པས་བསྟན། ལས་འདས་མ་འོངས་གཉིས་ཀྱི་བར་མ་ད་ལྟར་བ་ཡི་ནི་ཆོས་མ་འོངས་པའང་སྔམ་བཞིན་ནོ། །བར་མ་ད་ལྟར་བྱུང་བའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ད་ལྟར་བྱུང་བའི་ཆོས་ནི་སྐྱེས་བདག་གི་འབྲས་བུ་གཉིས་སོ། །གསུམ་པ་མ་འོངས་པའི་འབྲས་བུ་ནི། མ་སྐྱེས་པའི། །འབྲས་བུ་མ་འོངས་གསུམ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པས་བསྟན། མ་སྐྱེས་པ་སྟེམ་འོངས་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུའང་མ་འོངས་པ་

༄༅། །ཡིན་ན་རྒྱུ་མཐུན་དང་བྲལ་འབྲས་དོར་བའི་གསུམ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་རང་ས་དང་གཞན་སའི་འབྲས་བུ་དུ་དང་བཅས་པ་ནི། རང་གི་ས་པའི་བཞི་ཡིན་ནོ། །གཞན་གྱི་ས་པ་གསུམ་དང་གཉིས། །ཞེས་པས་བསྟན། རང་གི་ས་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་རང་གི་ས་པའི་ཆོས་ནི་བཞི་ཡིན་ཏེ་བྲལ་བའི་འབྲས་བུ་མ་གཏོགས་པ་བཞི་རྣམས་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་གཞན་གྱི་ས་པའི་ཆོས་ཟག་པ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི་འབྲས་བུ་གསུམ་སྟེ་རྣམ་པར་སྨིན་པ་དང་བྲལ་བའི་འབྲས་བུ་དག་མ་གཏོགས་ཏེ། ཁམས་སུ་མ་གཏོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི་གཉིས་ཏེ་སྐྱེས་བུ་བྱེད་པ་དང་བདག་པོའི་འབྲས་བུ་དག་གོ། །ལྔ་པ་སློབ་མི་སློབ་ཀྱི་འབྲས་བུ་དུ་དང་བཅས་པ་ལ། སློབ་པའི། མི་སློབ་པའི། དེ་གཉིས་ལས་གཞན་པའི་འབྲས་བུ་དུ་དང་བཅས་པའོ། །དང་པོ་ནི། སློབ་པའི་སློབ་ལ་སོགས་པ་གསུམ། །ཞེས་པས་བསྟན། སློབ་པའི་འབྲས་བུ་སློབ་པ་དང་ལ་སོགས་པ་མི་སློབ་པ་དང་དེ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་གང་ཡིན་ཀྱང་གྲངས་གསུམ་གསུམ་བར་འདུ་ལ། ངོ་བོ་ནི་ཐ་མ་གཉིས་ནི་རྣམ་སྨིན་དང་བྲལ་འབྲས་གཉིས་དོར་བ་དང་། གསུམ་པ་ནི་རྣམ་སྨིན་དང་རྒྱུ་མཐུན་དོར་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། མི་སློབ་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ནི། །སློབ་པ་ཡིས་ནི་ཆོས་ལ་སོགས། །གཅིག་དང་གསུམ་དང་གཉིས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པས་བསྟན། མི་སློབ་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ནི་སློབ་པ་ཡི་ནི་ཆོས་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ན་བདག་འབྲས་གཅིག་པུ་དང་། མི་སློབ་པ་ཉིད་ཡིན་ན་རྣམ་སྨིན་དང་བྲལ་བ་དོར་བའི་གསུམ་དང་། གཉིས་ཀ་མིན་པ་ཡིན་ན་སྐྱེས་བདག་གཉིས་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་དེ་གཉིས་ལས་གཞན་པའི་འབྲས་བུ་དུ་ཡོད་པ་ནི། དེ་ལས་གཞན་པའི་

འབྲས་བུ་ནི། །སློབ་སོགས་གཉིས་དང་གཉིས་དང་ལྔ། །ཞེས་པས་བསྟན། སློབ་མི་སློབ་དེ་ལས་གཞན་པ་སྟེ་སློབ་མི་སློབ་གཉིས་ཀ་མིན་པའི་འབྲས་བུ་ནི་སློབ་པ་སོགས་ཡིན་ན་སྐྱེས་བདག་གཉིས་དང་། མི་སློབ་པ་ཡིན་ཀྱང་དེ་གཉིས་དང་། གཉིས་ཀ་མིན་པ་ཡིན་ན་འབྲས་བུ་ལྔ་ཅར་རོ། །དྲུག་པ་མཐོང་སྤང་སོགས་ཕན་ཚུན་འབྲས་བུ་དུ་དང་བཅས་པ་ལ། མཐོང་སྤང་འབྲས་བུ་དུ་དང་བཅས་པ། སྒོམ་སྤང་། སྤང་བྱ་མ་ཡིན་པ་འབྲས་བུ་དུ་དང་བཅས་པའོ། །དང་པོ་ནི། མཐོང་བས་སྤང་བྱའི་དེ་ལ་སོགས། །གསུམ་དང་བཞི་དང་གཅིག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པས་བསྟན། མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དེ་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ན་གསུམ་སྟེ། རྣམ་པར་སྨིན་པ་དང་བྲལ་བའི་འབྲས་བུ་དག་མ་གཏོགས་པ་དང་། སྒོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ན་བྲལ་འབྲས་དོར་བའི་བཞི་དང་། དེའི་འབྲས་བུ་སྤང་བྱ་མིན་པ་ནི་གཅིག་སྟེ། བདག་པོའི་འབྲས་བུ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། སྒོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་ལས་ཀྱི། །དེ་དག་གཉིས་དང་བཞི་དང་གསུམ། །ཞེས་པས་བསྟན། སྒོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་གསུམ་པོ་དེ་དག་ལས་མཐོང་སྤང་ཡིན་ན་སྐྱེས་བདག་གཉིས་དང་། དེའི་འབྲས་བུ་སྒོམ་སྤང་ནི་བཞི་སྟེ་བྲལ་འབྲས་དོར་བའི་བཞི་དང་། དེའི་འབྲས་བུ་སྤང་བྱ་མ་ཡིན་པ་ནི་གསུམ་སྟེ། རྣམ་སྨིན་དང་རྒྱུ་མཐུན་མ་གཏོགས་པའོ། །གསུམ་པ་སྤང་བྱ་མ་ཡིན་པ་འབྲས་བུ་དུ་དང་བཅས་པ་ནི། སྤང་བྱ་མིན་པའི་དེ་དག་གཅིག །གཉིས་དང་བཞི་སྟེ་གོ་རིམ་བཞིན། །ཞེས་པས་བསྟན། སྤང་བྱ་མིན་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དེ་དག་ལས་མཐོང་སྤང་ཡིན་ན་བདག་འབྲས་གཅིག་པུ་དང་། དེའི་འབྲས་བུ་སྒོམ་

༄༅། །སྣང་ཡིན་ན་སྐྱེས་བདག་གཉིས་དང་། སྣང་བྱ་མིན་པ་ཉིད་ཡིན་ན་རྣམ་སྨིན་དོར་བའི་བཞི་སྐོ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སྦྱར་རོ། །བཞི་པ་ལས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གཞན་བསྟན་པ་ལ། ལས་གང་རྒྱུ་གང་གིས་བྱེད་པ། འཕེན་རྫོགས་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རོ། །དང་པོ་ནི། རིག་མིན་བསྐྱེད་པ་ཉོན་མོངས་ཅན། །ཁ་ཅིག་ཆོ་ག་ཉམས་པའང་ཞེའོ། །ཞེས་པས་བསྟན། འོ་ན་བསྟན་བཅོས་ལས། རིགས་པ་མ་ཡིན་པས་བསྐྱེད་པ་དང་རིགས་པས་བསྐྱེད་པ་དང་རིགས་པས་བསྐྱེད་པའང་མ་ཡིན་རིགས་པ་མ་ཡིན་པས་བསྐྱེད་པའང་མ་ཡིན་པའི་ལས། ཞེས་གསུངས་པ་དེ་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཅི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཁ་ཅིག་ན་རེ། རིགས་པ་མིན་པས་བསྐྱེད་པ་ནི་ལས་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར། ཁ་ཅིག་གིས་ཆོ་ག་སོགས་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་ལྟ་སྤོང་བ་ལས་ཉམས་པའང་མི་རིགས་པའི་ལས་ཡིན་ཏེ། འགྲོ་བྱ་དང་གནས་བྱ་དང་བཟའ་བྱ་དང་བགོ་བྱ་དང་འགྲོ་སོགས་སུ་མི་འགྲོ་བ་ནི་མི་རིགས་པའམ་ཚུལ་དང་མི་མཐུན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རིགས་མིན་གྱིས་བསྐྱེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །རིགས་པས་བསྐྱེད་པ་ནི་ལས་དགེ་བ་ཡིན་ནོ། །གཞན་དག་ན་རེ། ཆོ་ག་མ་ཉམས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར། གཉིས་ལས་གཞན་པ་ནི་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའོ། །གཉིས་པ་འཕེན་རྫོགས་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ། འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ཁྱད་པར། རྫོགས་བྱེད་ཀྱི་ཁྱད་པར། འཕེན་བྱེད་ལ་རྟོགས་པ་བཅད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཅིག་གིས་སྐྱེ་བ་གཅིག་འཕེན་ཏོ། །ཞེས་པས་བསྟན། ཅི་ལས་གཅིག་གིས་སྐྱེ་བ་གཅིག་ཁོ་ན་འཕེན་ནམ་འོན་ཏེ་དུ་མའང་འཕེན། དེ་བཞིན་དུ་ལས་དུ་མས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་གཅིག་འཕེན་ནམ་འོན་ཏེ་དུ་མ་ཞིག་ཁོ་ན་འཕེན་ཞེ་ན། འདི་ནི་

གྱི་གཞན་དག་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཏེ་དེ་དག་ཁོ་ན་ཆེས་སྟོབས་དང་ལྡན་ཞིང་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་བརྟན་ཏོ་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །གཉིས་པ་ལ། མཚམས་མེད་སྤྱིར་བཏང་བ། ཕ་མ་གསོད་པའི་མཚམས་མེད་ལ་དམིགས་བསལ། སྒྲིབ་པ་གཞན་གཉིས་གང་ན་ཡོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། མཚམས་མེད་གླིང་གསུམ་འོག་ན་ཡོད། །ཟ་མ་སོགས་ལ་མི་འདོད་དོ། །ཞེས་པས་བསྟན། རེ་ཞིག་གཅིག་ཏུ་མཚམས་མེད་གླིང་གསུམ་དག་ན་ཡོད་ཀྱི་བྱང་སྒྲ་མི་སྙན་དང་འགྲོ་བ་གཞན་ནའང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཁམས་གཞན་ལྟ་ཅི་སྨོས། དེ་གསུམ་ནའང་སྐྱེས་པ་བུད་མེད་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་ཀྱི་ཛེམ་པ་དང་ཛེམ་མིན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཟ་མ་དང་སོགས་པ་མ་ནིང་དང་མཚན་གཉིས་པ་ལ་མི་འདོད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། ཕན་དང་ངོ་ཚ་ཆུང་བའི་ཕྱིར། །ཞེས་པས་བསྟན། ཟ་མ་སོགས་ཀྱིས་ཕ་མ་བསད་ན་མཚམས་མེད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། ལུས་ཐར་པ་དང་མཐུན་པ་མ་སྐྱེད་པས་ཕན་པ་ཆུང་བའི་ཕྱིར་དང་ཕ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་བུ་བཙས་ཀྱང་ངོ་ཚ་དང་ཁྲེལ་ཡོད་ཤས་ཆུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་སྒྲིབ་པ་གཞན་གཉིས་གང་ན་ཡོད་པ་ནི། ལྷག་མ་འགྲོ་བ་ལྔ་དག་ན། །ཞེས་པས་བསྟན། ལྷག་མ་ཉོན་སྒྲིབ་དང་རྣམ་སྨིན་གྱི་སྒྲིབ་པ་ནི་འགྲོ་བ་ལྔ་པོ་དག་ན་ཡོད་དེ། མིའི་ནང་ན་སྒྲ་མི་སྙན་དང་ལྷའི་ནང་ན་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེའང་དགྲ་བཅོམ་པ་གསོད་པ་དང་ཕ་མ་གསོད་པ་ནི་སྲོག་གཅོད་ཀྱི་ལས་ལམ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ངན་སེམས་ཀྱི་ཁྲག་ཕྱུང་བ་ནི་སྲོག་གཅོད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་དང་། དགེ་འདུན་དབྱེན་ནི་རྫུན་གྱི་ལས་ལམ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ལས་སྒྲིབ་ཕྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ། མཚམས་མེད་དང་། དེ་དང་ཉེ་བའོ། །དང་པོ་ལ།

༄༅། །མཚམས་མེད་དངོས། དེའི་ལས་འབྲས། ལས་འབྲས་ཀྱི་ཞར་བྱུང་ངོ་། །དང་པོ་ལ། དབྱེན་གྱི་མཚམས་མེད་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། ཟུ་ག་བསྡོམས་ཏེ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། ངོ་བོ་དང་། འབྲས་བུ་
དང་༔ རྣམ་པའི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། འདི་དབྱེ་བའི་དབྱེན། འདྲིས་འབྱེད་པའི་དབྱེན་ནོ། །དང་པོ་ལ། ངོ་བོ་དང་། གང་ལ་ལྡན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དགེ་འདུན་དབྱེན་ནི་མི་འཕྲོད་པའི། །
རང་བཞིན་ལྡན་པ་མ་ཡིན་ཆོས། །ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་ལུང་བསྟན་མིན། །ཞེས་པས་བསྟན། དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེན་ནི་དགེ་འདུན་སྡེ་གཉིས་ཐུགས་རྩེ་མི་འཕྲོད་པ་སྟེ་མི་མཐུན་པའི་རང་བཞིན་རྫས་ཡོད་སེམས་དང་ལྡན་པ་
མ་ཡིན་པའི་ཆོས་ཉོན་མོངས་སྤངས་པ་དང་དགེ་རྩ་ཆད་པ་ལའང་ལྡན་པས་ངོ་བོ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡང་མིན་དགེ་བར་ལུང་བསྟན་པའང་མིན་པའི་ཕྱིར་ན། མ་བསྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་པས་མཚམས་མེད་པའི་ལས་མ་
ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་དང་དགེ་འདུན་ཡང་དག་ལྡན། །ཞེས་པས་བསྟན། དབྱེན་དེ་དང་བྱེ་བའི་དགེ་འདུན་ཡང་དག་པར་ལྡན་གྱི་དེ་འབྱེད་པ་པོ་ལྷས་བྱིན་ལ་ནི་ལྡན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་འདྲིས་འབྱེད་པའི་དབྱེན་
ལ༔ ངོ་བོ་དང་། གང་ལ་ལྡན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ཡི་ཁ་ན་མ་ཐོ་རྫུན། །ཞེས་པས་བསྟན། དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེན་དེ་ཡི་ངག་གི་རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མིན་པ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དེ་ནི་རྫུན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་དང་འབྱེད་པོ་
ཡང་དག་ལྡན། །ཞེས་པས་བསྟན། རྫུན་དེ་དང་ནི་དགེ་འདུན་འབྱེད་པ་པོ་ལྷས་བྱིན་དང་ཡང་དག་པར་ལྡན་ནོ། །གཉིས་པ་དེའི་འབྲས་བུ་ལ། ངོས་དང་། དོགས་པ་བཅད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བསྐལ་པར་མནར་མེད་

པར་སྨིན་འགྱུར། །ཞེས་པས་བསྟན། འཁོར་ལོའི་དབྱེན་འབྱེད་པ་པོ་དེ་བར་གྱི་བསྐལ་པ་གཅིག་རྫོགས་པར་མནར་མེད་པར་སྨིན་པར་འགྱུར་ཏེ། འདོད་ཁམས་ན་དེ་བས་ཚེ་རིང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། མཚམས་མེད་གཞན་ནི་མནར་མེད་དུ་མ་ངེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ལྷག་པས་གནོད་པ་ལྷག་པར་འགྱུར། །ཞེས་པས་བསྟན། མཚམས་མེད་མང་པོ་བྱས་པ་དེ་ལན་གྲངས་གཞན་ལ་ནི་མི་སྐྱོང་སྐྱེ་གནས་གཅིག་པུར་ནི་མཚམས་མེད་ཀྱི་ལས་འབྲས་མང་པོ་ཇི་ལྟར་རྫོགས་པར་སྨིན་རུང་ངམ་སྙམ་ན། མཚམས་མེད་ལྷག་པ་མང་པོས་གཉིས་དང་གསུམ་དང་བཞི་དང་ལྔ་འགྱུར་གྱི་ཚོར་བ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ལུས་ཆེན་པོ་དང་ཤིན་ཏུ་གཞོན་ཤ་ཅན་གྱི་ལུས་ཐོབ་ཅིང་གནོད་པ་ལྷག་པ་རབ་ཏུ་མང་བ་དང་ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་པར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་རྣམ་པའི་སྐྱོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། འཁོར་ལོའི་དབྱེན་གྱི་རྣམ་པ་དང་། ལས་ཀྱི་དབྱེན་བཤད་པ། འཁོར་ལོའི་དབྱེན་མི་འབྱུང་བའི་དུས་ངེས་བཟུང་བའོ༔ ༔དང་པོ་ལ། སུ་ཞིག་གིས་འབྱེད་པ། གང་དུ་འབྱེད་པ། སུ་དག་འབྱེད་པ། ཇི་ཙམ་གྱིས་བྱེ་བ། དུས་ཇི་སྲིད་དུ་འདུག་པ། སྨྲ་དོན། གླིང་གང་ལ་ཡོད་པ། དགེ་སློང་གི་གྲངས་སོ། །དང་པོ་ནི། དགེ་སློང་ལྟ་སྤྱོད་ཚུལ་ལྡན་པས། །འབྱེད་དོ། །ཞེས་པས་བསྟན། འབྱེད་བྱེད་དེ་འང་དགེ་སློང་གིས་འབྱེད་ཀྱི་ལུས་མི་མཉམ་པས་ཁྱིམ་པའང་མ་ཡིན་ལ་དགེ་སློང་མ་སོགས་ཀྱིས་མ་ཡིན་ཏེ། དགེ་སློང་ལ་མི་སྤོབས་པའི་ཕྱིར། དགེ་སློང་དེའང་འཇིག་ལྟ་སོགས་ལྟ་བ་ལྟ་སྤྱོད་ཅིང་ཞུགས་པ་ཁོ་ནས་བརྟགས་ཤིང་སེལ་ནུས་པས་སྟོན་པ་གཞན་དང་ལམ་གཞན་བཟུང་ནུས་དེས་འབྱེད་དེ། རྟོགས་པའི་བསམ་པ་བརྟན་པ་དང་འཁྲུད་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྲིད་པ་སྤྱོད་པས་

༄༅། །ཞི་མ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་བྱང་གི་ཕྱོགས་ལ་བསམ་པ་མི་བརྟན་པའི་ཕྱིར། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པས་འབྱེད་ཀྱི་ཚིག་མི་བཙན་པའི་ཕྱིར་ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས་པས་ནི་འབྱེད་མི་ནུས་པ་ཉིད་དོ།། གཉིས་པ་ནི། གཞན་དུའོ། །ཞེས་པས་བསྟན། བཅོམ་ལྡན་འདས་མངོན་སུམ་དུ་བཞུགས་པ་དེ་ལས་གཞན་དུ་འབྱེད་པའོ། །དེར་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་གཟི་བྱིན་བཟོད་དཀའ་བའི་ཕྱིར་དང་། བཀའ་བཙན་པའི་ཕྱིར་སྟོན་པ་མངོན་སུམ་བཞུགས་པ་ཉིད་དབྱེ་མི་ནུས་སོ། །གསུམ་པ་སུ་དག་འབྱེད་པ་ནི། བྱིས་པ་རྣམས། །ཞེས་པས་བསྟན། བྱིས་པ་སོ་སྐྱེ་རྣམས་ཁོ་ན་འབྱེད་ཀྱི་ཨཱརྱ་རྣམས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ལུང་དང་རྟོགས་པའི་ཆོས་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་དང་། དད་པ་མི་ཕྱེད་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ཇི་ཙམ་གྱིས་བྱེ་བ་ནི། སྟོན་དང་ལམ་གཞན་ལ་བཟོད་པ། །བྱེ་བའོ། །ཞེས་པས་བསྟན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལས་གཞན་པའི་སྟོན་པ་དང་། དེས་བསྟན་པའི་ལམ་ལས་གཞན་པའི་ལམ་གཞི་ལྔ་པོ་འོ་མ་མི་འཐུང་བ་དང་། ཤ་མི་ཟ་བ་དང་། ལན་ཚྭ་ཡོངས་མི་སྤྱོད་པ་དང་། གོས་མ་དྲས་པ་བགོ་བ་དང་། གྲོང་གི་ནང་གི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་འདུག་པ་ཞེས་པ་ལ་བཟོད་པ་ན་དེ་ཙམ་གྱིས་བྱེ་བ་ཞེས་བྱའོ། །ལྔ་པ་དུས་ཇི་སྲིད་དུ་འདུག་པ་ནི། དེ་ནི་མི་གནས་སོ། །ཞེས་པས་བསྟན། དབྱེན་དེ་ནི་ནུབ་རངས་པ་གཅིག་ཏུ་མི་གནས་སོ་སྟེ། ནམ་མ་ལངས་པ་ཉིད་ལ་ངེས་པར་དགེ་འདུན་སླར་བསྡུམས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དྲུག་པ་སྒྲ་དོན་ནི། དེ་ནི་འཁོར་ལོའི་དབྱེན་དུ་འདོད། །ཅེས་པས་བསྟན། དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེན་དེ་ནི་ལྟ་བ་འཁོར་ལོའི་དབྱེན་དུ་འདོད་དེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོས་འཁོར་ཕྱེ་ཞིང་ལམ་དུ་འཇུག་པའི་

གེགས་བྱས་པའི་ཕྱིར། བདུན་པ་གླིང་གང་ན་ཡོད་པ་ནི། འཛམ་བུའི་གླིང་ནའོ། །ཞེས་པས་བསྟན། འཛམ་བུའི་གླིང་ནའོ་སྟེ་གླིང་གཞན་ན་མེད་དེ། དེ་དག་ན་སྟོན་པ་མེད་པས་སྟོན་པ་དང་མཉམ་དུ་རེ་བའི་ཁ་ཡོག་འཛུག་པ་ལྷས་བྱིན་ལྷ་བུ་མེད་པའི་ཕྱིར། བརྒྱད་པ་དགེ་སློང་གི་གྲངས་ནི། དགུ་སོགས་ཀྱིས། །ཞེས་པས་བསྟན། གྲངས་ནི་ཕྱོགས་གཉིས་ན་དགེ་སློང་བཞི་བཞི་དང་དབུས་ན་འབྱེད་པ་པོ་སྟེ་དགུ་ལ་སོགས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་འགྲུབ་ཀྱི་དེ་བས་ཉུང་བས་ནི་མ་ཡིན་པས་འདིར་ནི་ཉུང་མཐའ་བཟུང་བའོ། །གཉིས་པ་ལས་ཀྱི་དབྱེན་ནི། ལས་ཀྱི་དབྱེན་ནི་གླིང་གསུམ་ན། །དེ་ནི་བརྒྱད་དག་ཡན་ཆད་ཀྱིས། །ཞེས་པས་བསྟན། ལས་ཀྱི་དབྱེན་ནི་མཚམས་ཁོངས་གཅིག་ཏུ་གསོ་སྦྱོང་ལ་སོགས་པའི་ལས་ཆ་གཉིས་བློ་མི་མཐུན་པས་བྱས་པ་སྟེ། དེའང་གང་ན་བསྟན་པ་ཡོད་པའི་གླིང་གསུམ་ཁོ་ན་ན་ཡོད་ལ། ལས་དབྱེན་དེ་ནི་འབྱེད་པ་པོ་ལ་སོགས་པ་མི་དགོས་པས་ཕྱོགས་གཉིས་ཀྱི་དགེ་སློང་བཞི་བཞི་སྟེ་བརྒྱད་དག་ཡན་ཆད་ཀྱིས་འགྲུབ་བོ། །གསུམ་པ་འཁོར་ལོའི་དབྱེན་མི་འབྱུང་བའི་དུས་ངེས་བཟུང་བ་ནི། དང་པོ་མཐའ་སྐྱོན་ཟུང་གཅིག་གི། །སྔ་རོལ་ཐུབ་པ་ནོངས་པ་དང་། །མཚམས་མ་བཅད་པ་དག་ཏུ་ཡང་། །འཁོར་ལོའི་དབྱེན་ནི་མི་འབྱུང་ངོ་། །ཞེས་པས་བསྟན། དང་པོ་ཆོས་འཁོར་བསྐོར་མ་ཐག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དགའ་བ་དང་རབ་ཏུ་དགའ་བར་བློ་མཐུན་ཞིང་མཐའ་མྱ་ངན་ལས་འདས་ཁར་མི་རྟག་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་སྐྱོ་བར་བློ་མཐུན་པས་དབྱེན་མི་འབྱུང་ལ། བར་དུ་བསྟན་པ་ལ་ཤྲིལ་དང་ལྟ་བའི་སྐྱོན་མ་བྱུང་བའི་སྔ་རོལ་དང་། ཉུར་བར་བརླམས་པར་བྱེད་པས་བརླམས་བྱེད་མཆོག་ཟུང་གཅིག་མ་བྱུང་གི་སྔ་རོལ་དང་འགྲན་ཡུལ་

༄༅། །མེད་པས་ཐུབ་པ་ནོངས་པའི་རྗེས་དང་། དབྱེན་ནི་མཚམས་ཁོངས་གཅིག་ཏུ་མི་མཐུན་པར་གནས་པ་ཡིན་པས་མཚམས་ཆེ་ཆུང་མ་བཅད་པ་དག་ཏུ་ཡང་འཁོར་ལོའི་དབྱེན་ནི་མི་འབྱུང་ངོ་། །གཉིས་པ་ལྷག་བརྗོམས་དེ་བཤད་པ་ལ། མཚམས་མེད་ལྔའི་གྲངས་ངེས་དང་། །འཕྲོས་དོན་དོགས་པ་གཅོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཕན་འདོགས་པ་དང་ཡོན་ཏན་ཞིང་། །སྤངས་དང་མེད་པར་བྱས་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པས་བསྟན། ཅི་སྲོག་གཅོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ལས་ལམ་གྱི་ནང་ནས་མ་གསོད་པ་སོགས་ཁོ་ན་མཚམས་མེད་ཀྱི་ལས་སུ་འགྱུར་ཞེ་ན། དེའང་ཕ་མ་ནི་ཐར་པ་ཐོབ་རུང་གི་ལུས་བསྐྱེད་པས་ཕན་འདོགས་པ་དང་། ཕྱི་མ་གསུམ་ནི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཞིང་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ལ། དེ་དག་བསམ་པས་སྤངས་པ་དང་སྦྱོར་བས་དང་པོ་གསུམ་སྲོག་གནས་པ་མེད་པ་དང་། དགེ་འདུན་མཐུན་པ་མེད་པར་བྱས་ཤིང་ཏ་ཐཱ་ག་ཏ་ནི་སྐུ་ལ་ཀྱང་བསད་མི་ནུས་ཀྱང་དེའི་སྦྱོར་བ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ།། གཉིས་པ་ལ། མ་གསོད་པའི་དོགས་གཅོད། ངན་སེམས་ཀྱི་ཁྲག་ཕྱུང་བའི་དོགས་གཅོད། དགྲ་བཅོམ་གསོད་པའི་དོགས་གཅོད་དོ། །དང་པོ་ལ། མཚན་གྱུར་པ་ལ་དཔྱད་པ། ཟླ་མཚན་མང་ལ་གཞན་དུ་སྐྱེད་པའི་དོགས་གཅོད་དོ། །དང་པོ་ནི། མཚན་ནི་གཞན་དུ་གྱུར་ཀྱང་འགྱུར། །ཞེས་པས་བསྟན། དེ་ལ་ཕ་མ་མཚན་ནི་གཞན་དུ་གྱུར་ཀྱང་བསད་ན་མཚམས་མེད་དུ་འགྱུར་ཏེ། བསྟན་བཅོས་ལས། ཕ་ཡང་མ་ཡིན་དགྲ་བཅོམ་པའང་མ་ཡིན་པའི་སྐྱེས་པ་བསད་ན་མཚམས་མེད་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བས་རེག་པར་འགྱུར་བ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། ཡོད་དེ། མ་མཚན་གྱུར་བ་བསད་ན། ཞེས་ཏེ། ཕ་མཚན་གྱུར་བ་ལའང་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི།

གང་གི་ཟླ་མཚན་ལས་བྱུང་མ། །ཞེས་པས་བསྟན། བུད་མེད་གཅིག་གིས་མངལ་དུ་ནུར་ནུར་པོར་གྱུར་པ་དེ་གཞན་ཞིག་གི་མངལ་དུ་བླུག་ན་དེ་གཉིས་ལས་གང་བསད་ན་མཚམས་མེད་དུ་འགྱུར་ཞེ་ན། གང་གི་ཟླ་མཚན་ལས་བྱུང་བའི་ཟླ་མཚན་གྱི་བདག་པོ་དེ་ཉིད་མ་ཡིན་པས་དེ་བསད་ན་འགྱུར་གྱི་གཞན་དེའང་མ་དང་འདྲ་བར་རིམ་གྲོ་བྱ་བའི་ཡུལ་ཡིན་མོད་ཀྱི་བསད་པས་མཚམས་མེད་དངོས་སུ་མི་འབྱུང་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ངན་སེམས་ཀྱི་ཁྲག་ཕྱུང་བའི་དོགས་གཅོད་ནི། སངས་རྒྱས་རྡེག་པར་སེམས་ལ་མིན། །ཞེས་པས་བསྟན། སངས་རྒྱས་བགྲོད་པའི་སེམས་ཀྱིས་མཚམས་མེད་དུ་འགྱུར་གྱི། སངས་རྒྱས་ལ་རྡེག་པར་སེམས་པས་ཁྲག་ཕྱུང་བ་མཚམས་མེད་དུ་འགྱུར་བ་མིན་ཏེ། དེས་འགྲོངས་པར་སེམས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་དགྲ་བཅོམ་གསོད་པའི་དོགས་གཅོད་ནི། བསྟུན་འོག་དགྲ་བཅོམ་པ་ལ་མིན། །ཞེས་པས་བསྟན། དགྲ་བཅོམ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཚེ་མཚོན་བསྟུན་ལ་བསྟུན་པའི་འོག་ཏུ་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་པ་གྲོངས་པ་ལ་མཚམས་མེད་དུ་འགྱུར་བ་མིན་ཏེ། དེས་ནི་དགྲ་བཅོམ་དེ་ལ་སྦྱོར་བ་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་དེའི་འབྲས་བུ་བཤད་པ་ལ། སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། ཁྱད་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། མཚམས་མེད་སྦྱོར་བ་བྱས་པ་ལ། །འདོད་ཆགས་བྲལ་འབྲས་མི་སྲིད་དོ། །ཅེས་པས་བསྟན། མཚམས་མེད་པའི་སྦྱོར་བ་བྱས་ནས་དེ་མ་ཟློག་བཞིན་དུ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་བམ་ཞེ་ན། མཚམས་མེད་པའི་སྦྱོར་བ་བྱས་ཤིང་དེ་མ་ཟློག་པ་ལ་ནི་འཇིག་རྟེན་དང་ལོ་ཀ་ལས་འདས་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་མི་སྲིད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། དགེ་འདུན་དབྱེ་ཕྱིར་རྫུན་སྨྲ་བ། །ཁ་ན་མ་

༄༅། །ཐོ་རབ་ཆེར་འདོད། །ཅེས་པས་བསྟན། མཚམས་མེད་པ་འདི་དག་གི་ནང་ནས་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཆེན་པོ་དང་བཅས་པ་གང་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་ཤེས་བཞིན་དུ་དགེ་འདུན་དབྱེ་བའི་ཕྱིར་རྫུན་སྨྲ་བ་ནི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་རབ་ཏུ་ཆེ་བར་འདོད་དེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལ་བསྣུན་པའི་ཕྱིར་དང་། ལོ་ཀ་པ་དག་གི་མཐོ་རིས་དང་བྱང་གྲོལ་གྱི་ལམ་གྱི་གེགས་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཚམས་མེད་ལྔའི་ནང་ནས་ལྔ་པ་དང་གསུམ་པ་དང་མ་གསོད་པ་གསུམ་རིམ་གྱིས་སྔ་མ་སྔ་མ་ལྕི་ཞིང་ཕ་བསད་པ་ཡང་བ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ལས་འབྲས་ཀྱི་ཁྱད་བྱུང་ནི། འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་དགེ་བ་ལ། །སྲིད་རྩེའི་སེམས་པ་འབྲས་རབ་ཆེ། །ཞེས་པས་བསྟན༔ ལེགས་པར་སྤྱད་པ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་འབྲས་བུ་ཆེ་བ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་ལས་དགེ་བ་དེ་ལ་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་སྲིད་པའི་རྩེ་མོའི་སེམས་པ་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་རབ་ཏུ་ཆེ་སྟེ། བསྐལ་ཆེན་བརྒྱད་ཁྲིར་མཐོ་རིས་སྨིན་པའི་ཕྱིར། བྲལ་འབྲས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཁོ་ན་ཆེ་ལ། སྐྱེས་བུ་བྱེད་འབྲས་ནི་ལོ་ཀ་ཆོས་མཆོག་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དེ་དང་ཉེ་བ་བཤད་པ་ལ། ངོ་བོ་དང་། ཞར་ལ་ལམ་གསུམ་གྱི་གེགས་བཤད་པ་དང་། ངེས་གནས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། མ་དགྲ་བཅོམ་མ་སུན་བྱས་དང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ངེས་གནས་དང་། །སློབ་པ་གསོད་དང་དགེ་འདུན་གྱི། །འདུ་བའི་སྒོ་ནི་འཕྲོག་པ་དག །མཚམས་མེད་པ་དང་ཆ་འདྲ་དེ། །ལྔ་པ་མཆོད་རྟེན་འཇིག་པ་ཡིན། །ཞེས་པས་བསྟན། མཚམས་མེད་པ་ལྔས་དམྱལ་བར་སྐྱེ་བར་མ་ཟད་དེ་དང་ཉེ་བ་ལྔས་ཀྱང་སྐྱེ་སྟེ

གང་ཞེ་ན། མ་དགྲ་བཅོམ་མ་ཡོག་གཡེམ་གྱིས་སུན་ཕྱུང་བར་བྱས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ངེས་གནས་གསོད་པ་དང་། ཨཱརྻ་སློབ་པ་དག་གསོད་པ་དང་། དགེ་འདུན་གྱི་ཞལ་དུ་འདུ་བའི་སྒོ་ནས་ཉེ་མ་གཅིག་གི་འཚོ་བ་ཡན་ཆད་ནི་འཕྲོག་པ་དང་། བཞི་པོ་དག་ནི་རིམ་པ་ལྟར་མ་བསད་པ་ལ་སོགས་པའི་མཚམས་མེད་པ་དང་པོ་བཞི་དང་ཆ་འདྲ་བས་དེ་དང་དེའི་ཉེ་བ་སྟེ། ལྔ་པའི་ཉེ་བ་ནི་མཆོད་པའི་གནས་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྟེན་འཇིག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ངེས་གནས་གསོད་པ་ནི་ཕ་གསོད་པ་བས་ཉེས་པ་ཆེས་ལྕི་ཡང་དེའི་ཉེ་བར་འཇོག་པ་ནི་བསམ་པར་དཀའོ། །གཉིས་པ་ནི། བཟོད་དང་ཕྱིར་མི་འོང་དགྲ་བཅོམ། །ཐོབ་ལ་ལས་གེགས་ཤིན་ཏུ་བྱེད། །ཅེས་པས་བསྟན། སྦྱོར་ལམ་བཟོད་པ་དང་ཕྱིར་མི་འོང་བ་དང་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ་པ་ལ་རིམ་པ་ལྟར་ངན་འགྲོ་དང་འདོད་པ་དང་གོང་མ་གཉིས་སུ་སྐྱེ་ངེས་པའི་ལས་ཡོད་ན་དེ་དག་སྐྱོང་ངེས་ཀྱི་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གེགས་ཤིན་ཏུ་བྱེད་དེ་ཡུལ་འདོར་བ་ན་བུ་ལོན་ལྡང་བ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་ངེས་གནས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ། སྦྱོར་བསྟན་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་རྟོན་པས་མཛད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ། ས་མཚམས་དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོས། རྣམ་པ་རྒྱས་བཤད་དོ། །དང་པོ་ནི། གང་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན། །གང་ནས་མཚན་གྱི་ལས་བྱེད་པ། །ཞེས་པས་བསྟན། གང་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ངེས་པ་ལ་གནས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། གང་ནས་བཟུང་སྟེ་མཚན་སོ་གཉིས་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཅན་གྱི་ལས་གསོག་པར་བྱེད་པ་དེ་ནས་བསྐལ་པ་བརྒྱ་ན་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་དེའོ། །གཉིས་པ་ནི། བདེ་འགྲོ་རིགས་མཐོར་སྐྱེ་དབང་ཚང་། །ཕོར་འགྱུར་ཚེ

༄༅། །རབས་དྲན་མི་ལྡོག །ཅེས་པས་བསྟན། དེ་ཕན་ཆད་སྨོན་པའི་དང་བྲལ་བས་བདེ་འགྲོ་ལྷ་དང་མིར་སྐྱེ་བ་དང་། རྒྱལ་རིགས་ཤིང་སཱ་ལ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་རིགས་མཐོན་པོར་སྐྱེ་བ་དང་། དབང་པོ་ཚང་བ་དང་༏ ཕོ་ཁོ་ནར་འགྱུར་བ་དང་། ཡོན་ཏན་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་ཚེ་རབས་དྲན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་པའི་དུས་ལས་ཕྱིར་མི་ནུར་བས་མི་ལྡོག་པ་སྙེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པའི་དོན་དུ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དང་ལོག་སྒྲུབ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྐྱོ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་རྣམ་པ་རྒྱས་བཤད་ནི། དེ་ནི་འཛམ་གླིང་ཕོར་གྱུར་ཉིད། །མངོན་སུམ་སངས་རྒྱས་ལ་སེམས་པ། །བསམ་པ་ལས་བྱུང་བསྐལ་པ་བརྒྱ། །ལུས་པ་དག་ཏུ་འཕེན་པར་བྱེད། །རེའང་བསོད་ནམས་བརྒྱ་ལས་སྐྱེས། །ཞེས་པས་བསྟན། མཚན་གྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་ལས་དེ་ནི་རྟེན་སེམས་དཔའ་འཛམ་གླིང་པའི་ཕོར་གྱུར་པ་ཉིད་ཀྱིས་འཕེན་གྱི་གླིང་གཞན་དང་མོས་ནི་མ་ཡིན་ནོ།། ལས་གསོག་པའི་ཡུལ་སྟོན་པ་མངོན་སུམ་པ་ལ་གསོག་པར་བྱེད། བདག་འདི་ལྟར་སངས་རྒྱས་སུ་གྱུར་ཅིག་ཅེས་མངོན་སུམ་མམ་ལྐོག་ཏུ་གྱུར་ཀྱང་སྣ་གཙོ་བོར་སངས་རྒྱས་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་པ་ཁོ་ན་དང་། དེའང་ཐོས་བྱུང་ནི་དམན་ཞིང་སྒོམ་བྱུང་ནི་འདོད་རྟེན་ལ་མི་སྨིན་པས་བསམ་པ་ལས་བྱུང་བའོ། །དུས་ནི་བསྐལ་པ་ཆེན་པོ་བརྒྱ་ལུས་པའི་ཚེ་དག་ཏུ་འཕེན་པར་བྱེད་ཀྱི་མཐོང་ཆོས་པའི་ཚེ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་སྐལ་གྱི་སྟོན་པ་ནི་སྐར་རྒྱལ་བསྟོད་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་བསྐལ་པ་དགུ་བསྐྱུམས་ཏེ་བསྐལ་པ་དགུ་བཅུ་རྩ་གཅིག་ལུས་པར་འཕངས་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས། སློབ་དཔོན་ངས་འདི་ནི་བསྐལ་པ་དགུ་བཅུ་རྩ་གཅིག་གི་བར་དུའོ། །ཡང་དག་པར་རྫོགས་སུ་

ཉན་ཏེ། ཞེས་དེ་ཚུན་ཆད་རང་བཞིན་གྱིས་ཚེ་རབས་དྲན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་འཕངས་པའི་རྣམ་སྨིན་མཚན་བཟང་པོ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་པོ་དེ་དག་རེ་རེའང་བསོད་ནམས་ཏེ་སེམས་པ་བརྒྱ་བརྒྱ་ལས་སྐྱེས་པ་སྟེ། དེ་ལ་བརྒྱར་བགྲང་བའི་ཚད་ནི་ཁ་ཅིག་ངེས་གནས་ཉིད་ལས་གཞན་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྦྱིན་པའི་བསོད་ནམས་ཇི་ཙམ་པ་དེ་ཙམ་མོ་ཞེས་པ་སོགས་འདོད་པ་དུ་མ་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྟོན་པས་མཛད་ཚུལ་ལ། ཚོགས་བསགས་ཚུལ་དང་། ཕར་ཕྱིན་རྫོགས་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་གཟིགས་མར་མེ་རིན་ཆེན་གཙུག །གྲངས་མེད་གསུམ་གྱི་ཐ་མར་བྱུང་། །དང་པོ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ཡིན། །ཞེས་པས་བསྟན། སྟོན་པ་འདི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་གྱུར་པའི་ཚེ་གྲངས་མེད་གང་ལ་རྒྱལ་བ་ཇི་སྙེད་ཅིག་བསྙེན་བཀུར་ཞེ་ན། གྲངས་མེད་དང་པོ་ལ་སངས་རྒྱས་བདུན་ཁྲི་ལྔ་སྟོང་། གཉིས་པ་ལ་བདུན་ཁྲི་དྲུག་སྟོང་། གསུམ་པ་ལ་བདུན་ཁྲི་བདུན་སྟོང་ལ་བསྙེན་བཀུར་བྱས་ཏེ། དེ་རྣམས་ལས་སངས་རྒྱས་རྣམ་པར་གཟིགས་དང་མར་མེ་མཛད་དང་རིན་ཆེན་གཙུག་ཏོར་ཅན་རྣམས་ནི་རིམ་བཞིན་གྲངས་མེད་གསུམ་པ་དང་གཉིས་པ་དང་དང་པོ་གསུམ་གྱི་ཐ་མར་བསྙེན་བཀུར་གྱི་ཞིང་དུ་བྱུང་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐོག་དང་པོར་བྱུང་བའི་སངས་རྒྱས་ནི་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་རྩོད་དུས་ཁོ་ནར་བྱུང་ཞིང་སྐུ་ཚེ་བསྟན་པ་གནས་ཚད་ཡུམ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་སྟོན་པ་འདི་དང་འདྲ་བ་ཞིག་བྱུང་ལ། དེའི་དྲུང་དུ་སྟོན་པ་འདི་རྫ་མཁན་སྣང་བྱེད་ཅེས་བྱ་བར་གྱུར་པས་ཆུ་འཛམ་དང་བསྐུ་མཉེ་དང་ཞབས་འབྲིང་ལ་སོགས་པའི་བསྙེན་བཀུར་བྱས་ནས་བདག་ཀྱང་འདི་འདྲ་བའི་རྣམ་པ་ཁོ་ནར་འཚང་རྒྱ་བར་

༄༅། །ཤོག་ཅིག་ཅེས་སྨོན་ལམ་བཏབ་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་རྫོགས་ཚུལ། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བཟོད་པའི། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི། བསམ་གཏན་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་རྫོགས་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཀུན་ལ་ཐམས་ཅད་སྙིང་རྗེས་ཡིས། །སྦྱིན་པར་བྱེད་པས་སྦྱིན་པ་རྫོགས། །ཞེས་པས་བསྟན། གང་གི་ཚེ་ཡུལ་ཀུན་ལ་མིག་ནས་རྐང་པའི་བར་ཐམས་ཅད་མངོན་མཐོའི་ཁྱད་པར་ལ་མི་རེ་བར་སྙིང་རྗེ་ཡིས་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་ན་དེ་ཙམ་གྱིས་སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཆགས་བཅས་ཡན་ལག་བཅད་ཀྱང་ནི། མི་འཁྲུག་བཟོད་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི། །ཞེས་པས་བསྟན། གང་གི་ཚེ་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་ཤིང་མ་བྲལ་བཞིན་དུ་ཡན་ལག་བཅད་ཀྱང་ནི་སེམས་མི་འཁྲུག་པ་དེའི་ཚེ་བཟོད་པ་དང་དེས་ལུས་ངག་གི་ཉེས་སྤྱོད་ཀྱང་སྡོམ་པས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ཀྱང་རྫོགས་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། སྐར་རྒྱལ་བརྗོད་པས་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི། །ཞེས་པས་བསྟན། བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་གྱུར་པའི་ཚེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྐར་རྒྱལ་རིའི་ཕུག་གཅིག་ན་ཟད་པར་མེའི་ཁམས་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པ་མཐོང་སྟེ་རྐང་པ་གཅིག་གིས་འགྲེང་ནས་ཞག་བདུན་གྱི་བར་དུ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་གིས་བརྗོད་པས་བསྐལ་པ་དགུའི་ཚོགས་བརླུམས་པས་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་རྫོགས་སོ། །བཞི་པ་བསམ་གཏན་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་རྫོགས་ཚུལ་ནི། དེ་མ་ཐག་ལ་ཏིང་འཛིན་བློའི། །ཞེས་པས་བསྟན། བྱང་ཆུབ་པའི་སྟོན་རོལ་དེ་མ་ཐག་པ་ལ་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྐྱེད་པ་དེའི་ཚེ་བསམ་གཏན་དང་བློའི་སྟེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྫོགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་རྣམས་ནི་

རང་རང་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཕྱིར་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་བརྟེན་བྱ་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་གཞི་གསུམ་བཤད་པ་ལ་ཐུན་མོང་གི་ངེས་ཚིག དབྱེ་བ་སོ་སོའི་རང་བཞིན། ཆོས་སྦྱིན་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གསུམ་པོ་བསོད་ནམས་བྱ་བ་དང་། །དེའི་གཞི་དཔེར་ན་ལས་ལམ་བཞིན། །ཞེས་པས་བསྟན། མདོ་ལས། སྦྱིན་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་བྱུང་བ་དང་སྒོམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་གཞི། ཞེས་གསུངས་པའི་གསུམ་པོ་དེ་རྣམས་ནི་རྣམ་སྨིན་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཅན་གྱི་བསོད་ནམས་དང་ལས་ཀྱི་རང་བཞིན་བྱ་བ་དང་དེ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་བསམ་པ་འཇུག་པའི་གཞི་རྣམས་ཅི་རིགས་པ་ཡིན་པས་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་གཞིར་གསུངས་ཏེ་དཔེར་ན་ལས་ལམ་བཅུ་པོ་ཐམས་ཅད་ནི་ཁ་ཅིག་ལས་དང་ལས་ལམ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་དང་། ཁ་ཅིག་ལས་ལམ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་ལས་ཀྱི་ལམ་དུ་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །དེའང་དང་པོ་སྦྱིན་པ་ལས་བྱུང་བ་ལ་མཚོན་ན་དེའི་ལུས་ངག་གི་ལས་དག་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་ཅར་དང་། སེམས་པ་ནི་བསོད་ནམས་དང་བྱ་བ་གཉིས་དང་དེ་དང་ལྡན་ཅིག་པའི་ཆོས་རྣམས་ནི་བསོད་ནམས་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། གཞན་གཉིས་ལའང་དེ་བཞིན་དུ་རིག་པར་བྱ་ཞིང་དེ་གསུམ་དུ་ངེས་པ་ནི་མཐོ་རིས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་དང་ལས་དང་ཐར་པ་སྒྲུབ་པའམ་ཡང་ན་ལོངས་སྤྱོད་དང་འདོད་པའི་ལྷ་མིའི་ལུས་དང་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་ལུས་སྒྲུབ་པ་ལ་བལྟོས་ནས་སོ་ཞེས་འཆད་དོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་བ་སོ་སོའི་རང་བཞིན་ལ། སྦྱིན་པ་ལས་བྱུང་བ་བཤད། གཞན་གཉིས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། སྦྱིན་པའི་ངོ་བོ། དབྱེ་བ། ཁྱད་པར་རོ། །དང་པོ་ལ། དངོས་དང་། དེའི་འབྲས་བུའོ། །

༄༅། །དང་པོ་ནི། གང་གིས་སྦྱིན་བྱེད་དེ་སྦྱིན་པ། །མཆོད་དང་ཕན་གདགས་འདོད་པ་ཡིས། །ལུས་དང་ངག་ལས་སྒོ་དང་བཅས། །ཞེས་པས་བསྟན། གང་གིས་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་དེ་ཉིད་ལ་སྦྱིན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྦྱིན་པར་བྱ་བ་གོས་ལ་སོགས་པ་དེའི་སྒྲར་བརྗོད་ཀྱང་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་སློང་དགེ་བའི་སེམས་མེད་པར་འཇིགས་པ་དང་ལན་ལ་རེ་བ་དང་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པས་སྦྱིན་པ་དག་ཀྱང་དགེ་བ་མ་ཡིན་པས་དེར་འགྱུར་བའི་སྦྱིན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་གྱིས་མཆོད་པ་དང་ཕན་གདགས་པར་འདོད་པ་ཡིས་སྦྱིན་པའི་ལུས་དང་ངག་གི་ལས་དགེ་བ་དང་དེ་ཀུན་ནས་སློང་བྱེད་མ་ཆགས་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་འཁོར་དང་བཅས་པ་སྟེ། འགྲེལ་པར། གང་ཚེ་སྐྱེས་བུ་དགེ་ཡོད་ཀྱིས། །རང་གི་རྫས་དག་སྦྱིན་བྱེད་པ། །དེ་ཚེ་དགེ་བའི་ཕུང་པོ་རྣམས། །སྦྱིན་པ་ཞེས་ནི་བརྗོད་པ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་འབྲས་ལོངས་སྤྱོད་ཆེན་པོ་ཅན། །ཞེས་པས་བསྟན། སྦྱིན་པ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་གཞི་དེ་ནི་འབྲས་བུ་ལོངས་སྤྱོད་ཆེན་པོ་ཅན་ཡིན་ཏེ། བྱུང་བ་འདི་ལས་དེ་འབྱུང་བ་ནི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ནི། བདག་གཞན་དོན་ཕྱིར་གཉིས་དོན་ཕྱིར། །གཉིས་ཀའི་དོན་དུ་མིན་ཕྱིར་སྦྱིན། །ཞེས་པས་བསྟན། འཕགས་པ་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བའམ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་མཆོད་རྟེན་ལ་སྦྱིན་པ་ནི་བདག་ཁོ་ནའི་དོན་དུ་སྦྱིན་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་གཞན་ལ་ཕན་འདོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། འཕགས་པ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་སེམས་ཅན་ཕ་རོལ་པོ་ལ་སྦྱིན་པ་ནི་མཐོང་ཆོས་ལ་མྱོང་འགྱུར་མ་གཏོགས་གཞན་ཁོ་ནའི་དོན་དུ་སྦྱིན་པ་

ཡིན་གྱི། དེས་དེ་དག་ལ་ཕན་གདགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདག་གིས་དོན་དུ་མིན་ཏེ། དེའི་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་ས་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཕགས་པ་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བ་དང་སོ་སྐྱེ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་སེམས་ཅན་ཕ་རོལ་པོ་ལ་སྦྱིན་པ་ནི་བདག་གཞན་གཉིས་ཀའི་དོན་གྱི་ཕྱིར་སྦྱིན་པ་ཡིན་ནོ། །འཕགས་པ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་མཆོད་རྟེན་ལ་སྦྱིན་པ་ནི་གཉིས་ཀའི་དོན་དུ་བཏང་བ་མིན་པའི་ཕྱིར་སྦྱིན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་བཀུར་སྟི་དང་བྱས་པ་གཟོ་བ་འབའ་ཞིག་གིས་འབུལ་བར་ཟད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ཁྱད་པར་ལ། བསྟན། བཤད་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་ཡི་ཁྱད་པར་སྦྱིན་བདག་དང་། །དངོས་དང་ཞིང་གི་ཁྱད་པར་ལས།། ཞེས་པས་བསྟན། དེ་འབྲས་ལོངས་སྤྱོད་ཆེན་པོ་ཅན། །ཞེས་བཤད་པའི་སྦྱིན་པ་དེ་ཡི་ཁྱད་པར་སྦྱིན་བདག་དང་སྦྱིན་བྱའི་དངོས་པོ་དང་སྦྱིན་པའི་ཞིང་གི་ཁྱད་པར་ལས་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ། སྦྱིན་བདག་གི་ཁྱད་པར། སྦྱིན་བྱའི་ཁྱད་པར། ཞིང་གི་ཁྱད་པར། སྦྱིན་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ངོས་བཟུང་བ། འཕྲོས་བའི་དོན་ཏོ། །དང་པོ་ལ། དངོས་དང་། སྦྱིན་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར། དེའི་འབྲས་བུའོ། །དང་པོ་ནི། སྦྱིན་བདག་ཁྱད་འཕགས་དང་སོགས་ཀྱིས། །ཞེས་པས་བསྟན། དེ་ལ་སྦྱིན་བདག་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ནི་དད་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ཐོས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའོ། །སོགས་ཁོངས་ནས་གཏོང་བ་དང་ཤེས་རབ་དང་འདོད་ཆེན་ཆུང་བ་ལ་སོགས་ཀྱིས་སྦྱིན་པ་བསྡུའོ། །གཉིས་པ་ནི། གུས་ལ་སོགས་པས་སྦྱིན་པར་བྱེད། །ཅེས་པས་བསྟན། དེའང་སྦྱོར་བ་སྦྱིན་ཡུལ་ལ་གུས་པ་དང་ལ་སོགས་པས་རང་གི་ལག་གིས་དང་དུས་སུ་དང་གཞན་ལ་མི་གནོད་

༄༅། །པའི་སྒོ་ནས་སྦྱིན་པར་བྱེད་པས་ཁྱད་འཕགས་སུ་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་དེའི་འབྲས་བུ་ནི། དེ་ཕྱིར་བཀུར་སྟི་རྒྱ་ཆེན་དང་། །དུས་དང་བར་ཆད་མེད་པར་རྙེད། །ཅེས་པས་བསྟན། སྦྱིན་པའི་རྒྱུ་བཞི་པོ་དེའི་ཕྱིར་རིམ་པ་བཞིན་དེ་དག་གི་ཁྱད་པར་བཞིན་འགྱུར་ཏེ། དང་པོ་བཀུར་སྟི་རྙེད་པར་འགྱུར། གཉིས་པས་ལོངས་སྤྱོད་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྙེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། གསུམ་པས་ལོངས་སྤྱོད་དུས་ལས་མི་ཡོལ་བར་རྙེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། བཞི་པས་ལོངས་སྤྱོད་བར་ཆད་མེད་པར་རྙེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སྦྱིན་བྱའི་ཁྱད་པར་ལ། དངོས་དང་། དེའི་འབྲས་བུའོ། །དང་པོ་ནི། ཁ་དོག་ལ་སོགས་ཕུན་སུམ་དངོས། །ཞེས་པས་བསྟན། ཁ་དོག་དང་ལ་སོགས་པས་དྲི་རོ་རེག་བྱ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་དངོས་པོ་ནི་སྦྱིན་བྱ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལས་གཟུགས་བཟང་གྲགས་ལྡན་དང་། །དགའ་དང་ཤིན་ཏུ་གཞོན་ཤ་དང་། །དུས་སུ་རེག་ན་བདེ་ལུས་འགྱུར། །ཞེས་པས་བསྟན། དེ་ལྟ་བུ་སྦྱིན་པ་ལས་རིམ་པ་བཞིན་གཟུགས་བཟང་པོར་འགྱུར་བ་དང་། དྲི་བཞིན་དུ་གྲགས་པས་ཕྱོགས་སུ་ཁྱབ་པར་འགྱུར་བ་དང་ལྡན་པ་དང་། རོ་ཞིམ་པོ་བཞིན་དུ་དགའ་བར་འགྱུར་བ་དང་། ལུས་ཤིན་ཏུ་གཞོན་ཤ་ཅན་དང་བུད་མེད་རིན་པོ་ཆེ་བཞིན་དུ་འདིའི་ལུས་དུས་སུ་རེག་ན་བདེ་བའི་ལུས་སུ་འགྱུར་ཏེ། དེའང་གྲང་བའི་ཚེ་དྲོ་ལ་དྲོ་བའི་ཚེ་གྲང་བ་དང་ཐ་མལ་པའི་ཚེ་མལ་དུ་འདུག་པའོ། །གསུམ་པ་ཞིང་གི་ཁྱད་པར་ནི། འགྲོ་དང་སྡུག་བསྔལ་ཕན་འདོགས་དང་། །ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱིས་ཞིང་ཁྱད་འཕགས། །ཞེས་པས་བསྟན། ཞིང་གི་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་བཞི་ལས་འགྲོ་བའི་སྒོ་ནས་ཞིང་ཁྱད་འཕགས་ནི་དཔེར་ན་

དུད་འགྲོའི་སྐྱེ་གནས་སུ་གྱུར་པ་ལ་སྦྱིན་ན་སྐར་རྣམ་པར་སྨིན་པ་བརྒྱ་འགྱུར་དུ་རེ་བར་བྱའོ། །ཁྲི་ལ་འཆལ་བར་གྱུར་པའི་མི་ལ་སྦྱིན་པ་བྱིན་ན་རྣམ་པར་སྨིན་པ་སྟོང་འགྱུར་དུ་རེ་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་དང་། སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཞིང་གི་ཁྱད་འཕགས་ནི་རྫས་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་དག་ཏུ་ནད་གཡོག་དང་གྲང་བའི་དུས་སུ་སྦྱིན་པ་ལྟ་བུའོ། །ཕན་འདོགས་པའི་ཞིང་གི་ཁྱད་འཕགས་ནི་ཕ་མ་དང་ཕན་འདོགས་པ་གཞན་ལ་སྦྱིན་པ་བྱིན་པ་ལྟ་བུའོ། །ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱི་ཞིང་གི་ཁྱད་འཕགས་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་ལ་བྱིན་ན་རྣམ་པར་སྨིན་པ་འབུམ་འགྱུར་དུ་རེ་བར་བྱའོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །བཞི་པ་སྦྱིན་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ངོས་བཟུང་བ་ལ། མཆོག་གི་སྦྱིན་པ་དང་། གཞལ་དུ་མེད་པའི་སྦྱིན་པའོ། །དང་པོ་ལ། དངོས་དང་། སྦྱིན་པ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ནས་མཆོག་ངོས་བཟུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། མཆོག་ནི་གྲོལ་བས་གྲོལ་བ་འམ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིས། །ཞེས་པས་བསྟན༔ སྦྱིན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི་གྲོལ་བ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་གྲོལ་བ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ལ་སྦྱིན་ན་མཆོག་ཡིན་པ་འམ་ཡང་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པའི་དོན་དུ་སྦྱིན་པ་ནི་མ་གྲོལ་བས་མ་གྲོལ་བ་ལ་སྦྱིན་པའང་མཆོག་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པའི་ཕྱིར་སྦྱིན་པ་བྱིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། བརྒྱད་པ། །ཞེས་པས་བསྟན། དེ་བཞིན་དུ་མདོ་ལས། སྦྱིན་པ་ནི་བརྒྱད་དོ། །ཉེ་བ་ལ་སྦྱིན་པ་དང་། འཇིགས་པས་སྦྱིན་པ་དང་། བདག་ལ་སྦྱིན་པས་སྦྱིན་པ་དང་། བདག་ལ་སྦྱིན་པར་འགྱུར་བས་སྦྱིན་པ་དང་། སྔོན་བདག་གི་ཕ་མས་བྱིན་པས་སྦྱིན་པ་དང་།

༄༅། །མཐོ་རིས་ཀྱི་དོན་དུ་སྦྱིན་པ་དང་། གྲགས་པ་འདོད་པའི་དོན་དུ་སྦྱིན་པ་དང་། སེམས་ཀྱི་རྒྱན་དང་སེམས་ཀྱི་ཡོ་བྱད་དང་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ཚོགས་དང་དོན་གྱི་མཆོག་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་སྦྱིན་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ལ་བརྒྱད་པ་སེམས་ཀྱི་རྒྱན་ལ་སོགས་ཐོག་བའི་དོན་དུ་སྦྱིན་པ་ནི་མཆོག་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་གཞལ་དུ་མེད་པའི་སྦྱིན་པ་ནི། འཕགས་པ་མིན་ཡང་ཕ་མ་དང་། །ནད་པ་དང་ནི་ཆོས་སྨྲ་དང་། །སྐྱེ་མཐའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ། །ཡོན་ནི་གཞལ་དུ་མེད་པ་ཡིན། །ཞེས་པས་བསྟན། མདོ་ལས། རྒྱུན་ཞུགས་སོགས་འཕགས་པ་ལ་བྱིན་ན་བསོད་ནམས་ཚེས་གཞལ་མེད་དུ་གསུངས་མོད་ཀྱི། གཞན་ཡང་འཕགས་པ་མིན་པ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཡིན་ཡང་ཕ་མ་དང་ནད་པ་དང་ནི་ཆོས་སྨྲ་དང་སྐྱེ་མཐའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྟེ་བོ་རྗེས་ཏུ་སྲིད་པ་ཐ་མ་ལ་སྦྱིན་པ་བྱིན་པ་ནི་འབྲས་བུའི་སྣོན་ས་ཡོན་ནི་གཞལ་དུ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །འོན་གཞན་དེ་དག་ཕན་འདོགས་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་ཡོན་ཏན་གྱི་ཞིང་ཡིན་ན་ཆོས་སྨྲ་བ་གང་དུ་གཏོགས་ཤེ་ན། སྐྱེ་དགུ་མ་རིག་པས་ལྡོངས་པ་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་སྦྱིན་པ་དང་ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་སྟོན་པ་དང་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཟག་པ་མེད་པ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་དང་མདོར་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཕན་འདོགས་པའི་ཞིང་ངོ་། །ལྔ་པ་འཕྲོས་དོན་ལ། ཆེ་ཆུང་གི་ཁྱད་པར། བསགས་མ་བསགས་ཀྱི་ཁྱད་པར། དོགས་གཅོད་དོ། །དང་པོ་ནི། མཇུག་དང་ཞིང་དང་གཞི་དང་ནི། །སྦྱོར་དང་སེམས་པ་བསམ་པ་སྟེ། །དེ་དག་ཆུང་དང་ཆེ་བ་ལས། །ལས་ཀྱང་ཆུང་དང་ཆེ་བ་ཉིད། །ཅེས་པས་བསྟན། ལས་ལྕི་བ་དང་ཡང་བའི་ཁྱད་པར་ཅི་ལྟ་

བྱ་ཞེ་ན། ལས་ལམ་རྫོགས་པའི་འཇུག་དང་གང་ལ་ཕན་གནོད་བྱེད་པའི་ཞིང་དང་གཞི་སྒོ་གསུམ་གྱི་ལས་ལམ་གང་ཡང་རུང་བ་དང་ནི་ལས་ལམ་རྫོགས་པའི་སྦྱོར་བ་ལུས་ངག་གིས་ལས་ལམ་ཀུན་ནས་སློང་བར་བྱེད་པའི་སེམས་པ་དང་། དེ་དང་འདི་ལྟ་པུ་བྱའོ་སྙམ་པའི་བསམ་པ་སྟེ་རྒྱུ་དྲུག་གོ། |དེ་དག་ཆུང་བ་དང་ཆེ་བ་ལས་ལས་ཀྱང་ཆུང་བས་ཏེ་ཡང་བ་དང་ཆེ་བས་ཏེ་ལྕི་བ་ཉིད་དོ། |གཉིས་པ་ནི། བསམས་བཞིན་པ་དང་རྫོགས་པ་དང་། |མི་འགྱོད་གཉེན་པོ་མེད་པ་དང་། |འཁོར་དང་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ལས། |བསགས་པའི་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན། |ཞེས་པས་བསྟན། ལས་བྱས་ཤིང་བསགས་པ་ཞེས་གསུངས་ན་བསགས་པའི་ལས་དེ་གང་ཞེ་ན། བབ་ཅོལ་དང་ཆེད་དུ་མ་བསམས་པ་མ་ཡིན་པར་བསམས་ནས་བྱེད་པའི་ལས་ནི་བསམས་བཞིན་པ་དང་། ཇི་ཙམ་གྱིས་རྣམ་པར་སྨིན་པར་འགྱུར་བའི་ལས་རྫོགས་པ་དང་། ལས་བྱས་པའི་རྗེས་ལ་མི་འགྱོད་པ་དང་། དེའི་གཉེན་པོ་མེད་པ་དང་། རང་དང་མཐུན་པའི་འཁོར་དང་བཅས་པ་དང་། རྣམ་པར་སྨིན་པ་སྨྱོང་ངེས་ཀྱི་ལས་ནི་བསགས་པའི་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། |གསུམ་པ་དོགས་གཅོད་ནི། མཆོད་རྟེན་ལ་བཏང་རྒྱུས་བྱུང་བའི། |བསོད་ནམས་ལེན་མེད་བྱམས་སོགས་བཞིན། |རྒྱུ་ལས་འབྲས་བུ་མི་འཁྲུལ་ཕྱིར། |ངན་པའི་ཞིང་ལའང་འབྲས་ཡོད་འོང་། |ཞེས་པས་བསྟན། འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པས་མཆོད་རྟེན་ལ་སྦྱིན་པ་ནི་ཡོངས་སྤྱོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཇི་ལྟར་བསོད་ནམས་སུ་འགྱུར་ཞེ་ན། བསོད་ནམས་ནི་གཉིས་ཏེ། བཏང་བའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་དང་། ལོངས་སྤྱོད་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་སོ། |དེ་ལ་མཆོད་རྟེན་ལ་བཏང་བའི་བསོད་ནམས་ནི་

༄༅། །ཡོངས་སྨིན་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་མིན་ཀྱང་བཏང་བའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ལེན་པ་མེད་ཅིང་ཕན་བཏགས་པ་མེད་ཀྱང་རང་གི་སེམས་རྒྱུད་ཀྱི་བྱམས་པ་ལ་སོགས་པ་ཚད་མེད་པ་བཞི་སྒོམ་པ་དང་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པ་བསོད་ནམས་སུ་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཞིང་བཟང་པོ་ལ་སྦྱིན་པ་བྱིན་ན་འབྲས་བུ་ཡིད་དུ་འོང་བ་འབྱུང་བར་རིགས་ན་ཞིང་ངན་པ་ལ་སྦྱིན་པ་བྱིན་ན་འབྲས་བུ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། རྒྱུའི་རིགས་གང་ཡིན་པ་དེ་ལས་འབྲས་བུའི་རིགས་མི་འཁྲུལ་བའི་ཕྱིར་ངན་པའི་ཞིང་ལའང་འབྲས་བུ་ཡིད་དུ་འོང་བ་འབྱིན་པར་རིགས་ཏེ། དཔེར་ན་ཀུན་འབྲུམ་གྱི་ས་བོན་ལས་འབྲས་བུ་མངར་བ་དང་ཉེམ་པའི་ས་བོན་ལས་འབྲས་བུ་ཁ་བ་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་གཞན་གཉིས་བཤད་པ་ལ། སོ་སོའི་རང་བཞིན་དང་། གཉིས་ཀའི་འབྲས་བུ། ཞར་བྱུང་ཚངས་པའི་བསོད་ནམས་བཞི་བཤད་པའོ།། དང་པོ་ལ། ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་བྱུང་བ་དང་། སྒོམ་པ་ལས་བྱུང་བའོ། །དང་པོ་ལ། སྤང་བྱ་ངོས་བཟུང་བ། དེའི་གཉེན་པོ་ཚུལ་ཁྲིམས། དེ་དག་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །དང་པོ་ནི། འཆལ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་མི་དགེའི་གཟུགས། །དེ་སྤོང་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་གཉིས་སོ། །ཞེས་པས་བསྟན། འཆལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་སྲོག་གཅོད་ནས་ངག་འཁྱལ་གྱི་བར་རང་བཞིན་གྱི་མི་དགེ་བ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་གཟུགས་ཡིན་ནོ། །མི་དགེ་བའི་གཟུགས་སྤོང་བ་བཞིའམ་བདུན་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་སོ། །སྤོང་བ་དེའང་རིག་བྱེད་གང་གིས་སྤང་བ་དང་རིག་བྱེད་མིན་པས་སྤོང་བ་གང་ཡིན་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པ་གཉིས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ནི་བཅད་པ་ཡང་། །ཞེས་པས་བསྟན།

ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་འཆལ་ཚུལ་གྱི་གཉེན་པོས་མ་ཁྱབ་སྟེ། དུས་དང་གནས་སྐབས་འགའ་ཞིག་ཏུ་གནང་བ་ཡོད་ཀྱང་དུས་དང་གནས་སྐབས་འགའ་ཞིག་ཏུ་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་རྒྱུར་འགྱུར་ལ། རང་བཞིན་གྱི་འཆལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་མ་ཡིན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཉེ་བཀའ་ཡིས་བཅད་པ་དུས་མིན་གྱི་ཁ་ཟས་སྤོང་བར་མཚོན་པ་ལྟ་བུ་རིག་བྱེད་ཡིན་མིན་གཉིས་ཡོད་པ་ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་སྤོང་བའི་བསླབ་པ་མཚོན་པས་དེ་དག་སྤྱད་ན་འཆལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་སུ་འགྱུར་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་བཀའ་ལ་མ་གུས་པའི་ཕྱིར་ཤུགས་ཀྱིས་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་མ་མཚོན་པ་འཆལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །གསུམ་པ་དེ་དག་པའི་ཡོན་ཏན་ནི། རྣམ་དག་ཡོན་ཏན་བཞི་ལྡན་ནོ། །འཆལ་ཁྲིམས་དེའི་རྒྱུས་འཕན་མ་ཕྱུང་། །དེ་གཉེན་པོ་དང་ཞི་ལ་བརྟེན། །ཞེས་པས་བསྟན། ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་དག་ནི་ཡོན་ཏན་བཞི་ལྡན་ནོ་སྟེ། དེ་ལས་ལྡོག་པ་ནི་མ་དག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་གང་ཞེ་ན། འཆལ་ཁྲིམས་མི་དགེ་བས་འཕན་པ་སྟེ་སྐྱོན་མ་བྱུང་བ་དང་། དེའི་རྒྱུ་རྩ་ཉོན་དང་ཉེ་ཉོན་གྱིས་འཕན་མ་ཕྱུང་བ་དང་། འཆལ་ཚུལ་དེའི་གཉེན་པོ་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་བསྟན་པ་དང་ཐར་པར་བསྔོས་པ་ཞི་བ་ལ་བརྟེན་པའོ། །གཉིས་པ་སྒོམ་པ་ལས་བྱུང་བ་ནི། མཉམ་པར་བཞག་པའི་དགེ་བ་ནི། །སྒོམ་པའི་སེམས་ལ་བསྒོམས་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པས་བསྟན། མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་འཁོར་དང་བཅས་པའི་དགེ་བ་ནི་སྒོམ་པ་ཞེས་བྱའི་སྒྲ་འདིས་སེམས་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་བསྒོམས་ནས་དེ་དང་འདྲ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ་སྟེ་དཔེར་ན་མེ་ཏོག་གི་དྲིས་ཏིལ་ལ་བསྒོས་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་གཉིས་ཀའི་འབྲས་བུ་བཤད་པ་ནི།

༄༅། །མཐོ་རིས་དོན་དུ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། །འབྲལ་བའི་དོན་དུ་སྒོམ་གཙོའི་ཕྱིར། །ཞེས་པས་བསྟན། གལ་ཏེ་སྦྱིན་པས་ལོངས་སྤྱོད་འབྱུང་རིགས་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་སྒོམ་པས་ཅིར་འགྱུར་ཞེ་ན། སྦྱིན་པའང་མཐོ་རིས་གྱི་རྒྱུར་འགྱུར་མོད། འོན་ཀྱང་མཐོ་རིས་ཀྱི་ལུས་འགྲུབ་པའི་དོན་དུ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྲུང་བ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་བྱ་བའི་དོན་དུ་ནི་བསྒོམ་པར་བྱ་བ་གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གི་རྒྱུར་ནི་དེ་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཙོ་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཞར་བྱུང་ཚངས་པའི་བསོད་ནམས་བཞི་བཤད་པ་ནི། བསྐལ་པར་མཐོ་རིས་དགའ་གནས་ཕྱིར། །བཞི་ཡི་ཚངས་པའི་བསོད་ནམས་ཡིན། །ཞེས་པས་བསྟན། སྔར་མ་བྱས་པའི་ས་ཕྱོགས་སུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་གདུང་གི་མཆོད་རྟེན་བྱེད་པ་དང་ཕྱོགས་བཞིའི་དགེ་འདུན་པ་ཀུན་དགའ་ར་བ་འབུལ་ཞིང་དེར་གཙུག་ལག་ཁང་རྩིག་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཉན་ཐོས་བྱེ་བ་སྡུམ་པ་དང་། བྱམས་པ་ཚད་མེད་པ་བསྒོམ་པ་དང་། བཞི་པོ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་བར་གྱི་བསྐལ་པ་བཞི་བཅུའི་བར་དུ་སྐྱེ་བ་བརྒྱུད་མར་མཐོ་རིས་སུ་དགའ་བར་གནས་པའི་ཕྱིར་ཚངས་པ་འདུན་ན་འདོན་གྱི་བསོད་ནམས་དང་འདྲ་བས་དེ་བཞི་ཡི་བསོད་ནམས་ལ་ཚངས་པའི་བསོད་ནམས་ཞེས་མདོ་ལས་གསུངས་པ་ཡིན་པར་སྔོན་གྱི་སློབ་དཔོན་རྣམས་བཞེད་ལ། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་དག་དེ་ནི་མཚན་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་བསོད་ནམས་རེ་རེའི་ཚད་དུ་བཤད་པ་དང་མཉམ་པའོ་ཞེས་འཆད་དོ། །གསུམ་པ་ཆོས་སྦྱིན་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ནི། ཆོས་སྦྱིན་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པས། །མདོ་སོགས་ཡང་དག་ཇི་བཞིན་སྟོན། །ཞེས་པས་བསྟན། ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་ནི་སེམས་ཉོན་མོངས་ཅན་རྙེད་བཀུར་དང་གྲགས་འདོད་མིན་པས་

བཤད་བྱ་མདོ་ལ་སོགས་པ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ལོག་པར་མི་སྟོན་པར་ཡང་དག་ཇི་བཞིན་སྟོན་པའོ། །གསུམ་པ་ཆ་མཐུན་དགེ་བ་གསུམ་བཤད་པ་ནི། བསོད་ནམས་མྱ་ངན་འདས་པ་དང་། །ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་དགེ་རྣམ་གསུམ། །ཞེས་པས་བསྟན། ཆ་མཐུན་གསུམ་ལས་བསོད་ནམས་ཆ་མཐུན་ནི་སྲིད་པར་བསྡུས་པའི་རྣམ་སྨིན་ཡིད་དུ་འོང་བ་འཕེན་པའོ། །ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ནི་གང་སྐྱེས་ནས་མྱ་ངན་འདས་པ་ཐོབ་པའི་ཆོས་ཅན་དུ་འགྱུར་ཞིང་དེ་ཡོད་པའི་རྟགས་སུ་འཁོར་འདས་ཀྱི་སྐྱོན་ཡོན་ཐོས་ན་དད་པས་སྤུ་ལྡང་བ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བའི་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་དང་འཆད་འགྱུར་གྱི་དྲོད་སོགས་བཞི་པོ་ནི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཆ་མཐུན་གྱི་དགེ་བ་ཟག་བཅས་རྣམ་པ་གསུམ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་བསྟན་པས་མཇུག་བསྡུ་བ་ལ། འཇིག་རྟེན་པའི་ལས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གྲངས། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་རྣམ་གྲངས། དགེ་བའི་རྣམ་གྲངས་སོ།། དང་པོ་ནི། རིགས་པས་རབ་ཏུ་བཅུག་པའི་ལས། །རྣམ་གསུམ་ཀུན་སློང་བཅས་པ་ནི། །ཡིག་འབྲུ་རྒྱུ་དང་བགྲང་བཅས་པའི། །སྙན་ངག་གྲངས་ཏེ་གོ་རིམ་བཞིན། །ཞེས་པས་བསྟན། སློབ་པའི་ཐབས་ཀྱི་རིགས་པས་རབ་ཏུ་བཅུག་པའི་ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱི་ལས་རྣམ་པ་གསུམ་ཀུན་སློང་དང་བཅས་པ་ནི་ཡིག་འབྲུ་འབྲི་བའམ་རྒྱུར་ཀློག་པར་བྱེད་པ་དང་བགྲང་བ་དང་བཅས་པའི་སྙན་ངག་བརྗོད་པ་དང་ཡིད་ཀྱིས་གྲངས་བགྲང་བ་དང་རྩོམ་པ་རྣམས་ཏེ་གོ་རིམ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། སྒྲིབ་ངན་ཁ་ན་མ་ཐོ་བཅས། །ཉོན་མོངས་ཅན་ཆོས། །ཞེས་པས་བསྟན། ཐར་པ་ལ་སྒྲིབ་པ་དང་ངོར་བྱ་ཁོན་ཡིན་པས་ངན་པ་དང་དམ་པས་སྨད་པས་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་བཅས་

༄༅། །པ་གསུམ་ནི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་དགེ་བའི་རྣམ་གྲངས་ནི། དྲི་མེད་དགེ། །གྱི་ནོམ་འདུས་བྱས་དགེ་བརྟེན་བྱ། །ཐར་པ་བླ་ན་མེད་ཡིན། །ཞེས་པས་བསྟན། དྲི་མེད་དེ་དགེ་བ་ཟག་མེད་ནི་དག་པའི་རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པས་གྱི་ནོམ་པ་ཞེས་བྱ་ཞིང་འདུས་བྱས་དགེ་བ་རྣམས་ནི་འབྲས་བུ་ཡོད་དུ་འོང་བ་འབྱུང་ཞིང་གོམས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ་བརྟེན་པར་བྱ་བ་ཞེས་ཀྱང་བྱའི་གཞན་རྣམས་ལ་ནི་རྒྱུ་མཚན་དེ་གཉིས་མེད་པའི་ཕྱིར་བརྟེན་བྱར་མི་བརྗོད་དོ། །ཆོས་གཞན་ཐམས་ཅད་ནི་ཅི་རིགས་པར་བླ་མ་དང་བཅས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། ཐར་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལས་ལྷག་པའི་ཆོས་ནི་འགའ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་ནི་བླ་ན་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བའང་ཡིན་ཏེ། དགེ་བ་དང་རྟག་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་ཆོས་གཞན་པ་བས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་གནས་ཀྱི་མཚན་བསྟན་པ་ནི། ཆོས་མངོན་པའི་མཛོད་ཀྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས་ལས་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་གནས་བཞི་པའོ།། །།ཞེས་པས་བསྟན། ཆོས་མངོན་པའི་མཛོད་ཀྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་ཆོས་མངོན་རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་པོ་མཁྱེན་བརྩེའི་ཞལ་ལུང་གཞོན་ནུ་རྣམ་རོལ་ལེགས་བཤད་ཆོས་མིག་རྣམ་འབྱེད་གྲུབ་བདེའི་ཤིང་རྟ་ལས་ལས་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་གནས་བཞི་པའི་བཤད་པའོ།། །།འདིར་སྨྲས་པ། མི་སྲུན་སྐྱེ་བོའི་སྤྱོད་ཚུལ་ཏ་ལའི་དུག །ནག་པོ་བརྩེགས་པའི་རྣམ་འགྱུར་འབུམ་ཕྲག་དང་། །རྣམ་གཡེང་འདུ་འཛིས་ཡིད་རབ་འབྱུང་གྱུར་པས། །དུས་དེར་སྒོ་གསུམ་རྩེ་གཅིག་དབེན་པར་བསྟེགས། །དེ་ཚེ་སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ། །དད་པས་ཡུས་ཆེས་མི་བཟོད་མཆི་མ་བླགས།།

དེ་ཉིད་མཚན་ཆོས་ཀྱིས་འདུལ་བ་ལས། །ཚེ་འདིའི་རྣམ་གཡེང་སྤོང་བའི་ཡི་དམ་བཅས། །ཤེས་རབ་མིག་སྨན་བཟང་པོས་མི་ཤེས་པའི། །རབ་རིབ་མཐའ་དག་སྐྱེ་བར་རྣམ་སྦྱངས་པས། །དེང་སང་འཆད་རྩོད་རྩོམ་པའི་
བགྱི་བ་ལ། །བསྟན་པའི་འཁོར་ལོའི་བློ་མིག་ཐོབ་པར་གྱུར། །དེ་ཕྱིར་བདེ་གཤེགས་གསུང་རབ་མཐའ་དག་དང་། །ལྷག་ཏུ་ཆོས་ཀྱི་མ་མོ་ཆོས་མངོན་མཛོད། །བདེ་གཤེགས་དགོངས་པ་ཇི་བཞིན་འཆད་པ་ལ། །ཡིད་རབ་
དང་བའི་སྤོབས་པ་ཅི་ཡང་སྐྱེས། །སྒྲིབ་མེད་རྣམ་དཔྱོད་མཁའ་ལ་གསུང་རབ་ཀྱི། །ཚིག་དོན་ཡན་ལག་ཆ་ཤས་ཀུན་རྫོགས་པའི། །ལས་བསྟན་མཛོད་ཀྱི་རྣམ་བཤད་འོད་དཀར་ཅན། །དཀར་པོ་ཕྲག་གི་བརྩེ་གནས་ཉམས་
དགའ་བར། །ཤཱཀྱའི་བཙུན་པ་བཟླ་ཤཱར་ཡིས། །ཞིགས་སྦྱར་དུས་གསུམ་བསགས་ཡོད་དགེ་བའི་མཐུས། །ཀར་བསྟན་འཛུག་པ་རྣམ་བཅུས་སྤྲུལ་པ་ཡིས། །བསྟན་འདི་དུས་བཞིའི་མཐར་ཡང་དགེ་གྱུར་ཅིག། ||
༄ གདོད་ནས་མངོན་བྱང་ཆུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད། །གློ་བུར་དྲི་མའི་མུན་པ་ཀུན་དབྲལ་ནས། །འགྲོ་ལ་ཕན་བདེའི་སྣང་བ་སྐྱོལ་མཛད་པ། །བཀའ་བརྒྱུད་རིན་ཆེན་རྣམས་ཀྱིས་བདག་བྱིན་རློབས། །སྡུག་ཀུན་ཉེས་པའི་ཚང་
ཚིང་མ་བསལ་བར། །རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་བདེ་གནས་མི་ཕྱིན་པས། །དེ་ཡི་རྩ་བ་ཕྲ་རྒྱས་བཅད་པའི་ཕྱིར། །ཕྲ་རྒྱས་བསྟན་པའི་མཛོད་སྒོ་དབྱེ་བར་བྱ། །ལྔ་པ་ཕྲ་རྒྱས་བསྟན་པའི་གནས་ཀྱི་དོན་ལ། གནས་ཀྱི་གཞུང་དང་།
གནས་ཀྱི་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ལ། ཕྲ་རྒྱས་ཀྱི་རང་བཞིན། གང་གིས་སྤོང་བ། སྤངས་བའི་འབྲས་བུའོ། །དང་པོ་ལ། སྲིད་པའི་རྩ་བ་ཕྲ་རྒྱས་སུ་བསྟན་པ། དེ་གཏན་ལ་དབབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྲིད་པའི་རྩ་བ་ཕྲ་རྒྱས།།

༄༅། ། ༶ རྣམ་གྲངས་སོ། །དང་པོ་ལ། ངོ་བོའི་དབྱེ་བ། རྣམ་པའི་དབྱེ་བ། ཕྲ་རྒྱས་དང་བཅས་པའི་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ། སྤྱིར་དབྱེ་བ་དང་། ལྟ་བ་དང་ང་རྒྱལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ། དྲུག་ཏུ་དབྱེ་བ། བདུན་དུ་དབྱེ་བ། བཅུར་དབྱེ་བ། དགུ་བཅུ་རྩ་བརྒྱད་དུ་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དྲུག །འདོད་ཆགས་དེ་བཞིན་ཁོང་ཁྲོ་དང་། །ང་རྒྱལ་མ་རིག་ལྟ་བ་དང་། །ཐེ་ཚོམ་ཡིན་ཏེ། །ཞེས་པས་བསྟན། ཕྲ་རྒྱས་དེ་དག་ཀྱང་མདོར་བསྡུས་ཏེ་དབྱེ་ན་དྲུག་གོ །གང་ཞེ་ན། འདོད་ཆགས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཁོང་ཁྲོ་དང་། ང་རྒྱལ་དང་། མ་རིག་པ་དང་། ལྟ་བ་དང་། ཐེ་ཚོམ་རྣམས་ཡིན་ཏེ། དེའི་དམིགས་པ་ལ་དྲུག་ཏུ་ངེས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་ཞེས་པས་དམིགས་པ་གང་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པ་དེ་ལ་དེ་བཞིན་དུ་ཁོང་ཁྲོ་སོགས་གཞན་དག་ཀྱང་རྒྱས་པར་འགྱུར་བའི་དོན་ཏོ། །གཉིས་པ་བདུན་དུ་དབྱེ་བ་ལ། དབྱེ་བ་དངོས་དང་། སྲིད་པའི་འདོད་ཆགས་ངོས་བཟུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་དྲུག་ཀྱང་། །འདོད་ཆགས་དབྱེ་བས་བདུན་དུ་བཤད། །ཅེས་པས་བསྟན། ཕྲ་རྒྱས་དེ་དྲུག་ཀྱང་འདོད་ཆགས་ལ་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་དང་སྲིད་པའི་འདོད་ཆགས་གཉིས་སུ་དབྱེ་བས་ཕྲ་རྒྱས་བདུན་དུ་བཤད་དེ། འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་དང་ཁོང་ཁྲོ་སྲིད་པའི་འདོད་ཆགས་དང་ང་རྒྱལ་མ་རིག་པ་ལྟ་བ་ཐེ་ཚོམ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདིར་ཕྲ་རྒྱས་ཞེས་པའི་དོན་ནི་བྱེ་སྨྲས་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་ལ་འདོད༔ གནས་མ་བུ་པས་ཐོབ་པ་དང་། མདོ་སྡེ་པས་ས་བོན་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར། གཉིས་པ་སྲིད་པའི་འདོད་ཆགས་ངོས་བཟུང་བ་ནི། ཁམས་གཉིས་ལས་སྐྱེས་སྲིད་འདོད་ཆགས། །ཁ་ནི་ནང་དུ་བལྟས་ཕྱིར་དེར། །ཐར་པའི་

འདུ་ཤེས་ཟློག་ཕྱིར་བཤད། །ཅེས་པས་བསྟན། གཟུགས་ཁམས་དང་གཟུགས་མེད་ཁམས་གཉིས་ལས་སྐྱེས་པའི་འདོད་ཆགས་ནི་སྲིད་པའི་འདོད་ཆགས་ཞེས་བཤད་དེ། དེ་གཉིས་ནི་སྙོམས་འཇུག་རྟེན་དང་བཅས་པ་ལ་ཆགས་པ་ཡིན་པས་ཁ་ནི་ནང་དུ་བལྟས་པར་འདྲ་བའི་ཕྱིར་དང་། དགོས་པ་ནི་ཁམས་གཉིས་པོ་དེར་ཐར་པ་ཡིན་ནོ་སྙམ་པའི་འདུ་ཤེས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཟློག་པའི་ཕྱིར་སྲིད་པའི་འདོད་ཆགས་ཞེས་བཤད་དོ། །གསུམ་པ་བཅུར་དབྱེ་བ་ནི། ལྟ་བ་ལྔ་སྟེ་འཇིག་ཚོགས་དང་། །ལོག་དང་མཐར་འཛིན་ལྟ་བ་དང་། །ལྟ་བ་དང་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། །བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་ཏུ་འཛིན་དང་བཅུ། །ཞེས་པས་བསྟན། ཡང་ཆོས་མངོན་པ་ལ་ཕྲ་རྒྱས་བཅུར་འཆད་དེ། ལྟ་བ་ལྔར་ཕྱེ་བས་ཏེ། འཇིགས་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་དང་། ལོག་པར་ལྟ་བ་དང་། མཐར་འཛིན་ལྟ་བ་དང་། ལྟ་བ་མཆོག་འཛིན་དང་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པའི་ལྟ་བ་དང་སྟེ་དེ་ལྟར་ལྟ་བ་ལྔ་ལྟ་མིན་ལྔ་སྟེ་བཅུའོ། །བཞི་པ་དགུ་བཅུ་རྩ་བརྒྱད་དུ་དབྱེ་བ་ལ། དངོས་དང་། ཞར་བྱུང་ངོ་། །དང་པོ་ལ། འདོད་པའི་སས་བསྡུས་སོ་དྲུག་བཤད་པ། ཁམས་གོང་གི་སས་བསྡུས་རེ་གཉིས་བཤད་པ། མཇུག་བསྡུ་བའོ། དང་པོ་ལ། མཐོང་སྤང་སོ་གཉིས་དང་། སྒོམ་སྤང་བཞི་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་དག་བཅུ་དང་བདུན་བདུན་བརྒྱད། །ལྟ་བ་གསུམ་གཉིས་མ་གཏོགས་པ། །འདོད་ན་སྡུག་བསྔལ་ལ་སོགས་པ། །མཐོང་བས་རིམ་བཞིན་སྤོང་བར་བྱེད། །ཅེས་པས་བསྟན། ཡང་ཆོས་མངོན་པའི་མདོ་ལས་ཕྲ་རྒྱས་དགུ་བཅུ་རྩ་བརྒྱད་དུ་འཆད་ལ། དེ་དག་མདོར་བསྡུན་ཁམས་གསུམ་པའི་མཐོང་སྤང་སྒོམ་སྤང་དག་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ལས་འདོད་ཁམས་ཀྱི་

༄༅། །མཐོང་སྤང་ནི་སོ་གཉིས་ཏེ་སྔར་བཤད་བཅུ་པོ་དེ་དག་ལས་བཅུ་པོ་ཐམས་ཅད་དང་བདུན་དང་བདུན་དང་བརྒྱད་རྣམས་ཡིན་ཏེ། ཀུན་འགོག་ལ་འཇིགས་མཐར་ཚུལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་ཏེ་ལྟ་བ་གསུམ་དང་ལམ་ལ་དང་པོ་གཉིས་མ་གཏོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདེན་པ་ལ་དངོས་སུམ་བརྒྱུད་ནས་ལོག་པར་ཞུགས་པ་ཞིག་སྤང་བྱར་བྱེད་དགོས་པས་དེ་དག་ལ་ལོག་ཞུགས་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ནི་འདོད་པའི་ཁམས་ན་སྡུག་བསྔལ་དང་ལ་སོགས་པ་ཀུན་འབྱུང་དང་འགོག་པ་དང་ལམ་གྱི་བདེན་པའི་རང་བཞིན་རྣམས་མཐོང་བས་རིམ་བཞིན་སྤོང་པར་བྱེད་དོ། །གཉིས་པ་སྒོམ་སྤང་བཞི་བཤད་པ་ནི། བཞི་ནི་སྒོམ་པས་སྤང་བྱ་ཡིན། །ཞེས་པས་བསྟན། བདེན་པ་མཐོང་བས་སྤང་བར་མི་ནུས་པ་འདོད་ཆགས་ཁོང་ཁྲོ་ང་རྒྱལ་མ་རིག་པ་བཞི་ནི་སྒོམ་བས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ལམ་གོམས་པས་སྤོང་བའི་ཕྱིར། མདོར་ན་ལྟ་བ་བཅུ་གཉིས། ཐེ་ཚོམ་བཞི། འདོད་ཆགས་ལྔ། ཁོང་ཁྲོ་ལྔ། ང་རྒྱལ་ལྔ། མ་རིག་པ་ལྔ་སྟེ་ཕྲ་རྒྱས་སོ་དྲུག་པོ་དེ་ནི་འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཁམས་གོང་གི་སས་བསྡུས་རེ་གཉིས་བཤད་པ་ནི། ཁོང་ཁྲོ་མ་གཏོགས་དེ་དག་ཉིད། །གཟུགས་ཁམས་གཟུགས་མེད་དེ་དང་འདྲ། །ཞེས་པས་བསྟན། རྒྱུད་ཞི་གནས་ཀྱིས་བརླན་པ་དང་རྟེན་དང་བ་དང་རྒྱས་པའི་གཞི་ཚོར་བ་སྡུག་བསྔལ་ཁམས་གོང་ན་མེད་པས་ཁོང་ཁྲོ་ལྔ་མ་གཏོགས་པ་ཕྲ་རྒྱས་སུམ་ཅུ་རྩ་གཅིག་པོ་དེ་དག་ཉིད་གཟུགས་ཁམས་ན་སྤྱོད་པ་ཡིན་ནོ། །གཟུགས་མེད་ཀྱང་གཟུགས་ཁམས་དེ་དང་འདྲ་བར་ཕྲ་རྒྱས་སུམ་ཅུ་རྩ་གཅིག་གོ། །དེས་ན་གཞུང་འདི་ལྟར་འདོན་པར་བྱ་སྟེ། དེ་དག་དགུ་དང་དྲུག་དྲུག་བདུན། །ཁོང་ཁྲོ་ལྟ་བ་གསུམ་གཉིས་དང་།།

མ་གཏོགས་གཟུགས་ན་སྡུག་བསྔལ་སོགས། །མཐོང་བས་རིམ་བཞིན་སྤོང་བར་བྱེད། །གསུམ་ནི་སྒོམ་པས་སྤང་བྱ་ཡིན། །ཞེས་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ལའང་སྦྱར་རོ། །གསུམ་པ་མཇུག་བསྡུ་བ་ནི། དེ་ལྟར་དགུ་བཅུ་བརྒྱད་དུ་འདོད། །ཅེས་པས་བསྟན། དེ་ལྟར་ན་ཆོས་མངོན་པ་བ་རྣམས་ཕྲ་རྒྱས་དྲུག་པོ་དེ་དག་རྣམ་པ་དང་བྱེ་བྲག་དང་ཁམས་ཀྱི་དབྱེ་བས་ཁམས་གསུམ་ན་ཕྲ་རྒྱས་དགུ་བཅུ་རྩ་བརྒྱད་དུ་འདོད་དོ། །འདི་ལ་རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྡུ་བར་ལྟ་བ་ལྟ་བ་ལ་ཕྱུང་འཇུག་མ་བྱས་པར་ཁམས་གསུམ་ན་མཐོང་སྤང་དགུ་བཅུ་རྩ་བཞི་དང་སྒོམ་སྤང་འདི་དང་འདྲ་བར་བཤད་ལ། ཀུན་ལས་བཏུས་ལས་ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱུང་འཇུག་མ་བྱས་པར་མཐོང་སྤང་བརྒྱ་དང་བཅུ་གཉིས་དང་། སྒོམ་སྤང་ནི་འཇིགས་ཚོགས་དང་མཐར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་རིགས་དག་ཀྱང་ཡིན་པས་བཅུ་དྲུག་ཏུ་བཤད་དེ། དེ་གཉིས་ནི་སྔ་མ་མདོ་སྡེ་པ་དང་ཕྱི་མ་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྲང་ཏི་འཆད་ལ། མཆིམས་ཆེན་པོ་ནི་གཉིས་ཀའང་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ཡིན་མོད་ཀྱི་སྔ་མ་ནི་རྣམ་པ་དངོས་སུ་འགལ་བ་དང་། ཕྱི་མ་ནི་འགལ་ཙམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ཞར་བྱུང་ནི། སྲིད་རྩེ་ལས་སྐྱེས་བཟོད་པ་ཡིས། །གཞོམ་བྱ་མཐོང་བས་སྤང་བྱ་ཉིད། །ལྷག་སྐྱེས་མཐོང་དང་སྒོམ་གཉིས་ཀྱིས། །བཟོད་པས་གཞོམ་མིན་སྒོམ་ཁོ་ནས། །ཞེས་པས་བསྟན། འོ་ན་མཐོང་སྤང་རྣམས་མཐོང་ལམ་གྱིས་སྤོང་བར་ངེས་སམ་ཞེ་ན། མ་ངེས་ཏེ། གཞོམ་བྱ་ལ་བཟོད་པ་དང་ཤེས་པས་གཞོམ་བྱ་གཉིས་ལས་དང་པོ་དང་མཐོང་སྤང་དོན་གཅིག་གཉིས་པ་དང་སྒོམ་སྤང་དོན་གཅིག་ཅིང་སྲིད་རྩེ་ལས་སྐྱེས་པའི་བཟོད་པ་ཡིས་གཞོམ་

༄༅། །པར་བྱ་བ་རྣམས་ནི་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་ངེས་ལ། ས་ལྷག་མ་བརྒྱད་ལས་སྐྱེས་པའི་བཟོད་པས་གཞོམ་བྱ་རྣམས་ནི་མཐོང་ལམ་དང་སྒོམ་ལམ་གཉིས་ཀྱིས་ཅི་རིགས་པར་སྤོང་བར་བྱེད་དེ། འཕགས་པས་སྤོང་ཚེ་མཐོང་ལམ་དང་བྱིས་པས་སྤོང་ཚེ་སྒོམ་ལམ་གྱིས་སྤོང་བའི་ཕྱིར། བཟོད་པས་གཞོམ་བྱ་མིན་པ་སྒོམ་སྤང་རྣམས་ནི་སྐྱེ་འཕགས་གང་གིས་སྤོང་ཀྱང་སྒོམ་ལམ་ཁོ་ནས་སྤོང་བ་ཡིན་ཏེ། མཐོང་ལམ་གྱིས་སྒོམ་སྤང་སྤོང་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། སྒོམ་ལམ་ལ་ཟག་བཅས་དང་ཟག་མེད་སྒོམ་ལམ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྡོགས་ནས་སྲིད་རྩེའི་ཉེར་བསྡོགས་ཀྱི་བར་གྱི་དེ་བརྒྱད་པོ་ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་ཞིག་ལ་བྱེད། གཉིས་པ་ཟག་མེད་སྒོམ་ལམ་ནི་ལམ་རྗེས་ཤེས་ལ་སོགས་པའོ། །གཉིས་པ་ལྟ་བ་དང་ང་རྒྱལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་དབྱེ་བ་ལ། །ལྟ་བའི་དབྱེ་བ་དང་། །ང་རྒྱལ་གྱི་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ། ལྟ་བ་ལྔ་པོ་སོ་སོའི་རང་བཞིན། ལྟ་བ་ཀུན་འབྱུང་མཐོང་སྤང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན། ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞིར་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། །བདག་དང་བདག་གིར་རྟག་ཆད་དང་། །མེད་དང་དམན་ལ་མཆོག་ལྟ་དང་། །རྒྱུ་མིན་ལམ་མིན་དེར་ལྟ་བ། །དེ་དག་ལྟ་བ་ལྔ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པས་བསྟན། ལྟ་བ་ལྔ་པོ་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་གང་ཞེ་ན། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ལ་དམིགས་ནས་བདག་དང་བདག་གིར་ལྟ་བ་འཇིག་ལྟ་དང་། བདག་དེ་ཉིད་རྟག་པ་དང་ཆད་པར་ལྟ་བ་མཐར་ལྟ་དང་། རྟག་བདེན་སོགས་མེད་པར་ལྟ་བ་ལོག་ལྟ་དང་། འཇིག་ལྟ་སོགས་དམན་པ་ལ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པའི་ལྟ་བ་མཆོག་འཛིན་དང་། དབང་ཕྱུག་དང་སྐྱེ་དགུའི་བདག་པོ་སོགས་འཇིག་རྟེན་གྱི་རྒྱུ་མིན་པ་ལ་རྒྱུར་ལྟ་བ་དང་། མི་རྒྱུར་

འདུག་པ་སོགས་མཐོ་རིས་ཀྱི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པ་ལ་དེར་ལྟ་བ་ཤྣིལ་དང་བརྟུལ་ཞུགས་ཙམ་ཐར་ལམ་མིན་པ་ལ་ལམ་དེར་ལྟ་བར་བྱེད་ཅིང་དེ་དག་ནི་ལྟ་བ་ལྔ་པོ་སོ་སོའི་རང་བཞིན་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལྔ་པ་ཀུན་འབྱུང་མཐོང་སྤང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། དབང་ཕྱུག་སོགས་རྒྱུར་མངོན་ཞེན་པ། །རྟག་བདག་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་ཡིས། །རབ་ཏུ་འདུག་པས་དེ་ཕྱིར་དེ། །སྡུག་བསྔལ་མཐོང་བས་སྤང་བྱ་ཉིད། །ཅེས་པས་བསྟན། རྒྱུ་མ་ཡིན་པ་ལ་རྒྱུར་ལྟ་བ་རྩུལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་ཡིན་ན་ཅིའི་ཕྱིར་ཀུན་འབྱུང་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཞེ་ན། དབང་ཕྱུག་སོགས་རྒྱུ་མིན་ལ་རྒྱུར་མངོན་པར་ཞེན་པས་འཛིན་པ་དེ་ནི་རྟག་པ་དང་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་ཡི་དབང་གིས་རབ་ཏུ་འདུག་པས་ཡིན་ལ། སྡུག་བསྔལ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ན་རྟག་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་སྤངས་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་སྤངས་པས་དབང་ཕྱུག་སོགས་རྒྱུ་མིན་ལ་རྒྱུར་ལྟ་བའང་སྤངས་པར་འགྱུར་བ་དེའི་ཕྱིར་དབང་ཕྱུག་སོགས་རྒྱུར་ཞེན་པ་དེ་ནི་སྡུག་བསྔལ་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞིར་དབྱེ་བ་ལ། དངོས་དང་། ཞར་བྱུང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ལྟ་བ་གསུམ་ལས་ཕྱིན་ཅི་ལོག། བཞི་ཚན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཕྱིར་དང་། །ངེས་རྟོག་ཕྱིར་དང་སྒྲོ་འདོགས་ཕྱིར། །ཞེས་པས་བསྟན། གལ་ཏེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་རྟག་བདག་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གཉིས་ཁོ་ནར་ངེས་སམ་ཞེ་ན། མ་ངེས་ཏེ། འཇིག་མཐའ་དང་ལྟ་བ་མཆོག་འཛིན་ཏེ་གསུམ་ལས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞི་ཚན་གཅིག་རྣམ་པར་བཞག་སྟེ། བདག་ཏུ་འཛིན་པ་འཇིག་ལྟ་ལས་རྣམ་པར་བཞག །རྟག་ལྟ་མཐར་འཛིན་པ་ལས་རྣམ་པར་བཞག །གཙང་བདེར་ལྟ་བ་མཆོག་འཛིན་ལྟ་བ་ལས་

༄༅། །རྣམ་པར་བཞག་གོ། །འོན་ཉོན་མོངས་པ་གཞན་རྣམས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་མ་བཞག་ལ། འདི་གསུམ་ཅིའི་ཕྱིར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བཞག་ཅེ་ན། དེ་ནི་རྒྱུ་གསུམ་གྱིས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་རྣམ་པར་བཞག་སྟེ། དམིགས་པ་ལ་གཅིག་ཏུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པའི་ཕྱིར་དང་། ངེས་པར་རྟོག་པའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲོ་འདོགས་པའི་ཕྱིར། ཉོན་མོངས་པ་གཞན་ལ་རྒྱུ་མཚན་དེ་དག་ཅི་རིགས་པའི་སྒོ་ནས་མ་ཚང་བས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་མ་བཞག་གོ། །གཉིས་པ་ཞར་བྱུང་ནི༔ སེམས་དང་འདུ་ཤེས་དེའི་དབང་གིས། །ཞེས་པས་བསྟན། འོན་སེམས་དང་འདུ་ཤེས་གཉིས་པོ་དེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། ངེས་བར་རྟོག་པར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མདོ་ལས་སེམས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་དང་འདུ་ཤེས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཅེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ། སེམས་དང་འདུ་ཤེས་ནི་ལྟ་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དེ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་དེའི་དབང་གིས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བཞག་པའི་ཕྱིར། འོན་དེ་གསུམ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཚོར་བའང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་ན་ཚོར་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཅེས་མ་གྲགས་པས་དེ་ལྟར་མི་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ང་རྒྱལ་གྱི་དབྱེ་བ་ལ། དབྱེ་བ་དངོས། དེ་གཉེན་པོ་གང་གིས་སྤོང་བ། མ་སྤངས་ཀྱང་འཕགས་རྒྱུད་ལ་མངོན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་སྒོམ་སྤང་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ང་རྒྱལ་བདུན་རྣམ་དགུ་གསུམ་པོ། །ཞེས་པས་བསྟན། ལྟ་བ་ལ་དབྱེ་བ་ཡོད་པར་མ་ཟད་ང་རྒྱལ་ལའང་དབྱེ་བ་ཡོད་དེ༔ ང་རྒྱལ་དང་། ལྷག་པའི་ང་རྒྱལ་དང་། ང་རྒྱལ་ལས་ཀྱང་ང་རྒྱལ་དང་། ངའོ་སྙམ་པའི་ང་རྒྱལ་དང་། མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་དང་། ཅུང་ཟད་སྙམ་པའི་ང་རྒྱལ་དང་། ལོག་པའི་ང་རྒྱལ་དང་བདུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནི།

༄༅། །ཞེས་པས་བསྟན། ལས་ལས་འཇིག་རྟེན་སྣ་ཚོགས་སྐྱེས། །ཞེས་བཤད་པ་ལས་དེ་དག་ཀྱང་ཕྲ་རྒྱས་ཀྱི་དབང་གིས་བསགས་པར་འགྱུར་གྱི་ཕྲ་རྒྱས་མེད་པར་ནི་སྲིད་པ་མངོན་པར་འགྲུབ་མི་ནུས་པས་དེའི་ཕྱིར་སྲིད་པའི་རྩ་བ་ཕྲ་རྒྱས་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་དེ་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ། དབྱེ་བ། སྐྱེ་ཚུལ། ༶ ཆུང་བ་བས་བདག་ལྷག་གོ་སྙམ་དུ་རློམ་པའམ་མཉམ་པ་དང་བདག་མཉམ་མོ་སྙམ་དུ་རློམ་པ་ལ་བྱེད། གཉིས་པ་ནི་མཉམ་པ་བས་བདག་ལྷག་གོ་སྙམ་དུ་རློམ་པ་ལ་བྱེད། གསུམ་པ་ནི་ལྷག་པ་བས་ཀྱང་བདག་ལྷག་གོ་སྙམ་དུ་རློམ་པ་ལ་བྱེད། བཞི་པ་ནི་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ལ་དམིགས་ནས་ངའོ་སྙམ་དུ་རློམ་པ་ལ་བྱེད། ལྔ་པ་ནི་མངོན་ཤེས་ལ་སོགས་པ་མ་ཐོབ་པ་ལ་ཐོབ་པོ་སྙམ་དུ་རློམ་པ་ལ་བྱེད། དྲུག་པ་ནི་མཆོག་ལས་བདག་ཅུང་ཟད་དམན་ནོ་སྙམ་པ་ལ་བྱེད། བདུན་པ་ནི་ཡོན་ཏན་མ་ཡིན་པ་དང་ལྡན་པ་ལ་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་ནོ་སྙམ་པ་ལ་བྱེད། བསྟན་བཅོས་ཡེ་ཤེས་ལ་འཇུག་པར་ང་རྒྱལ་རྣམ་པ་དགུར་གསུངས་པ་ལ། རྣམ་པ་དགུ་པོ་དེའང་ང་རྒྱལ་དང་ལྷག་པའི་ང་རྒྱལ་དང་ཅུང་ཟད་སྙམ་པའི་ང་རྒྱལ་གསུམ་པོའི་ནང་དུ་འདུས་སོ། །གཉིས་པ་དེ་གཉེན་པོ་གང་གིས་སྤོང་བ་ནི། །མཐོང་དང་སྒོམ་པས་ཟད་བྱ་བ། །ཞེས་པས་བསྟན། ང་རྒྱལ་བདུན་པོ་དེ་དག་ནི་མཐོང་ལམ་དང་སྒོམ་ལམ་གཉིས་ཅི་རིགས་པས་ཟད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། མཐོང་སྤང་དང་མཚུངས་ལྡན་རྣམས་མཐོང་ལམ་དང་། སྒོམ་སྤང་དང་མཚུངས་ལྡན་རྣམས་སྒོམ་ལམ་གྱིས་ཅི་རིགས་པར་ཟད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་མ་སྤངས་ཀྱང་འཕགས་རྒྱུད་ལ་མངོན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་སྒོམ་སྤང་ནི། སྒོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་ནི། །གསོད་སོགས་

ཀུན་ནས་དཀྲིས་བའོ། །དེ་བཞིན་འཇིག་སྲིད་འཕགས་པ་ལ། །རྣམ་སོགས་ངའོ་སྙམ་མི་འབྱུང་། །ལྟ་བས་རྒྱས་པར་འགྱུར་ཕྱིར་རོ། །མི་དགེའི་འགྱོད་པའང་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པས་བསྟན། ཅི་འཕགས་པ་དག་སྒོམ་སྤང་མ་སྤངས་པ་དག་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་དམ་ཞེ་ན། སྒོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་ནི། གསོད་པ་ལ་སོགས་པ་ལུས་ངག་གི་མི་དགེ་བ་བདུན་དང་དེ་དག་ལ་དམིགས་པའི་ཀུན་ནས་དཀྲིས་པའོ། །དེ་དག་མ་སྤངས་ཀྱང་འཕགས་པ་ལ་མངོན་གྱུར་དུ་མི་འབྱུང་ངོ། དེ་དག་ནི་ལོག་ལྟའི་རྐྱེན་གྱིས་རྒྱས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ལ། འཕགས་པས་དེ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་བདག་མེད་པར་གྱུར་ན་ཅི་མ་རུང་སྙམ་པ་ལྟ་བུའི་འཇིག་སྲིད་དང་། བདག་ལྟའི་དབང་པོར་གྱུར་ན་ཅི་མ་རུང་སྙམ་པ་ལྟ་བུའི་སྐྱེ་སྲིད་གཉིས་ཀྱང་འཕགས་པ་ལ་མངོན་གྱུར་དུ་མི་འབྱུང་ངོ། དེ་དག་ནི་མཐར་ལྟའི་རྐྱེན་གྱིས་རྒྱས་པར་འགྱུར་ལ། འཕགས་པས་དེ་སྤངས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ང་རྒྱལ་གྱི་རྣམ་པ་དགུ་ལ་སོགས་པ་དང་ངའོ་སྙམ་པའི་ང་རྒྱལ་སྒོམ་སྤང་གིས་བསྡུས་པ་རྣམས་ཀྱང་འཕགས་པ་ལ་མངོན་གྱུར་དུ་མི་འབྱུང་ངོ། དེ་དག་ནི་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བས་རྒྱས་པར་འགྱུར་ལ། དེས་དེ་སྤངས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མི་དགེ་བར་གྱུར་པའི་འགྱོད་པའང་དེ་ལ་མངོན་གྱུར་དུ་འབྱུང་བའང་མ་ཡིན་ནོ། དེ་ནི་ཐེ་ཚོམ་གྱིས་རྒྱས་པར་འགྱུར་ལ། འཕགས་པས་དེ་སྤངས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རྣམ་པའི་དབྱེ་བ་ལ། ཀུན་འགྲོ་ཡིན་མིན་གྱི་དབྱེ་ལ། ཟག་མེད་ལ་དམིགས་པ་དང་མ་དམིགས་པའི་བྱེ་བྲག དམིགས་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱིས་རྒྱས་འགྱུར། མི་དགེ་བ་དང་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་དབྱེ་བ། དུས་གསུམ་ལ་ཕྲ་རྒྱས་གང་ལྡན་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཁམས་སྐལ་པ་མཉམ་པ་དང་།

༄༅། །མི་མཉམ་པ་དང་། དེ་གཉིས་ལས་གཞན་པའི་ཀུན་འགྲོ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྡུག་བསྔལ་རྒྱུ་མཐོང་སྤང་བྱ་བ། །ལྟ་དང་དེ་བཞིན་ཐེ་ཚོམ་དང་། །གང་དེ་ལྷན་ཅིག་མ་འདྲེས་པའི། །མ་རིག་གང་ཡིན་ཀུན་ཏུ་འགྲོ། །ཞེས་པས་བསྟན། ཡང་དེ་དག་ལས་དུ་ནི་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བ་ཡིན་དུ་ནི་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བ་མ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ལ་སྡུག་བསྔལ་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ལྟ་བ་ལྔ་དེའི་རྒྱུ་ཀུན་འབྱུང་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ལོག་ལྟ་དང་མཆོག་འཛིན་གྱི་ལྟ་བ་གཉིས་ཏེ་ལྟ་བ་བདུན་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཐེ་ཚོམ་གཉིས་དང་གང་དེ་དག་དང་ལྷན་ཅིག་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་མ་རིག་པ་དང་། ཕྲ་རྒྱས་གཞན་དང་མ་འདྲེས་པའི་མ་རིག་པ་གང་ཡིན་པ་ཕྲ་རྒྱས་བཅུ་གཅིག་པོ་དེ་དག་ནི་སྐལ་བ་མཉམ་པའི་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ཏེ། རང་སའི་སྤང་བྱ་རིས་ལྔ་པོ་ཀུན་ལ་དམིགས་པའི་ཀུན་འགྲོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཁམས་སྐལ་བ་མི་མཉམ་པ་ནི། དེ་དག་ལས་དགུ་གོང་དུ་དམིགས། །ལྟ་བ་གཉིས་པོ་མ་གཏོགས་སོ། །ཞེས་པས་བསྟན། ཀུན་འགྲོ་བཅུ་གཅིག་པོ་དེ་དག་ལས་ཕྲ་རྒྱས་དགུ་ནི་ཁམས་དང་ས་གོང་དུ་དམིགས་པས་སྐལ་བ་མི་མཉམ་པའི་ཁམས་ཀུན་འགྲོ་ཡིན་ནོ། །དེར་འཇིག་མཐར་གྱི་ལྟ་བ་གཉིས་པོ་མ་གཏོགས་སོ་སྙ། དེ་གཉིས་ནི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཁོ་ན་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ལྟ་བའི་ཕྱིར། དམིགས་ཚུལ་ནི་རེས་འགའ་སྐལ་བ་མི་མཉམ་པའི་ཁམས་གཅིག་ལ་རེས་འགའ་གཉིས་ལ་སྟེ། བསྟན་བཅོས་ལས་དེ་ལྟར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་དེ་གཉིས་ལས་གཞན་པའི་ཀུན་འགྲོ་བཤད་པ་ནི། དེ་དག་དང་ནི་ལྷན་ཅིག་གང་། །འབྱུང་དེའང་ཀུན་འགྲོ་ཐོབ་མ་གཏོགས། །ཞེས་པས་བསྟན། ཕྲ་རྒྱས་ཁོ་ན་ཀུན་འགྲོའི་རྒྱུ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན།

ཀུན་འགྲོ་དེ་དག་དང་ནི་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གང་འབྱུང་བའི་ཚོར་སོགས་དང་སྐྱེ་སོགས་དེའང་ཀུན་འགྲོ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་ཐོབ་པ་ནི་མ་གཏོགས་ཏེ། ཕྲ་རྒྱས་དང་ཐོབ་པ་ནི་འབྲས་བུ་མི་གཅིག་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐོབ་པས་རྣམ་སྨིན་མི་འབྱིན་པ་དང་། རྒྱུ་མཐུན་ཡང་མི་གཅིག་པའི་ཕྱིར། འདིར་ཕྲ་རྒྱས་ཀུན་འགྲོ་དང་རྒྱུ་ཀུན་འགྲོ་གཉིས་ལ་མུ་བཞིར་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་ཟག་མེད་ལ་དམིགས་པ་དང་མ་དམིགས་པའི་བྱེ་བྲག་ལ། ཟག་མེད་ལ་དམིགས་པ་དང་། མ་དམིགས་པའོ། །དང་པོ་ལ། བསྟན། བཤད་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། འགོག་དང་ལམ་མཐོང་སྤང་བྱ་བ། །ལོག་ལྟ་ཐེ་ཚོམ་དེ་དག་དང་། །ལྡན་དང་འབའ་ཞིག་མ་རིག་དང་། །དྲུག་ནི་ཟག་མེད་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན། །ཞེས་པས་བསྟན། དེ་དག་ལས་དུ་ཞིག་ཟག་བཅས་ལ་དམིགས་པ་ཡིན། དུ་ཞིག་ཟག་མེད་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། འགོག་པ་དང་ལམ་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ལོག་ལྟ་དང་ཐེ་ཚོམ་གཉིས་གཉིས་དང་། དེ་དག་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་མ་རིག་པ་དང་། མ་འདྲེས་པ་འབའ་ཞིག་པའི་མ་རིག་པ་དང་དྲུག་ནི་ཟག་མེད་འགོག་ལམ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཞིང་དེ་གཉིས་ནི་ཡུལ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པ་ནི་སྐུར་བ་འདེབས་པ་དང་ཐེ་གཉིས་སམ་གཞན་དུ་དོགས་པ་དང་མི་གསལ་བའི་རྣམ་པར་འཇུག་པའོ། །འགོག་ལམ་གྱི་ལོག་ཞུགས་ཀྱི་ལོག་ཞུགས་དང་སྡུག་ཀུན་གྱི་ལོག་ཞུགས་རྣམས་ནི་ཟག་བཅས་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ནི། རང་གིས་པའི་འགོག་པ་དང་། ལམ་ནི་ཕན་ཚུན་རྒྱུ་ཡིན་པས། ས་དྲུག་ས་དགུའི་ལམ་ནི་དེ་ཡི། །སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཡུལ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པས་བསྟན། འགོག་པ་མཐོང་སྤང་གི་ལོག་ལྟ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ནི་རང་

༄༅། །རང་གི་ས་པའི་གཉེན་པོ་འགོག་པ་དང་། ལམ་ཉེ་ས་ཐ་དད་པའང་ཕན་ཚུན་དུ་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་པར་བཤད་པས་བསམ་གཏན་ས་དྲུག་གི་ཆོས་ཤེས་ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་ནི་དེའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་འདོད་པའི་འོག་ལྷ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་གྱི་ཡུལ་ཡིན་ལ། ཟག་མེད་ས་དགུའི་རྗེས་ཤེས་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་ལམ་ཐམས་ཅད་ནི་དེའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་གོང་ས་བརྒྱད་ཀྱི་འོག་ལྷ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་གྱི་ཡུལ་ཡིན་ནོ་སྙམ། ལམ་དེ་དང་དེ་རྣམས་ནི་ས་དེ་དང་དེ་དག་གི་གཉེན་པོའི་རིགས་ཉིད་དུ་ངེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཟག་མེད་ལ་མ་དམིགས་པ་ནི། འདོད་ཆགས་མིན་ཏེ་སྤང་བྱའི་ཕྱིར། །གནོད་མི་བྱེད་ཕྱིར་ཞེ་སྡང་མིན། །ཞི་དང་དག་དང་མཆོག་གྱུར་ཕྱིར། །ང་རྒྱལ་མ་ཡིན་མཆོག་འཛིན་མིན། །ཞེས་པས་བསྟན། འདོད་ཆགས་ནི་འགོག་ལམ་ལ་དམིགས་པ་མིན་ཏེ། དེའི་དམིགས་པ་ནི་སྤང་བྱ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དགེ་བའི་ཆོས་ལ་འདུན་པ་བཞིན་ནོ། ། ཞེ་སྡང་ནི་ཀུན་ནས་མནར་སེམས་པའི་དངོས་པོ་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ལ། འགོག་ལམ་གྱིས་གནོད་པ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་སྡང་ནི་འགོག་ལམ་ལ་དམིགས་པ་མིན་ནོ། །གཞན་ཡང་དེ་གཉིས་ནི་ཞི་བའི་ཕྱིར་དང་། དག་པ་དང་དག་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རིམ་བཞིན་དུ་མ་ཞི་བ་ང་རྒྱལ་གྱིས་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ཞིང་དག་བྱེད་མིན་པ་ལ་དེར་འཛིན་པ་ལྟ་བ་ལྔ་པ་དང་། དམན་པ་ལ་མཆོག་ཏུ་ལྟ་བའི་ལྟ་བ་མཆོག་འཛིན་གྱིའང་ཡུལ་མིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཟག་མེད་ལ་དམིགས་པ་རྣམས་དངོས་སུ་ལོག་ཞུགས། རེས་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཟག་བཅས་ལ་དམིགས་པ་རྣམས་ལོག་པ་ལ་ལོག་ཞུགས་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་དམིགས་པ་དང་

མཚུངས་ལྡན་གྱི་རྒྱས་འགྱུར་ལ། དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་རྒྱས་འགྱུར་དང་། མཚུངས་ལྡན་གྱི་སྒོ་ནས་རྒྱས་འགྱུར་རོ། །དང་པོ་ནི། ཕྲ་རྒྱས་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་རྣམས་ནི། །དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་རང་གིས། །ཐམས་ཅད་དུ་ནི་རྒྱས་པར་འགྱུར། །ཀུན་འགྲོ་མ་ཡིན་རང་རིས་སུ། །ཟག་མེད་གོང་མའི་ཡུལ་ཅན་མིན། །བདག་གིར་མ་བྱས་གཉེན་པོའི་ཕྱིར། །ཞེས་པས་བསྟན། ཕྲ་རྒྱས་དེ་དག་ལས་དུ་ནི་དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པར་འགྱུར། དུ་ནི་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། ཕྲ་རྒྱས་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བ་རྣམས་ནི་དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་རང་གི་ས་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་རིས་ལྔ་པོ་ཐམས་ཅད་དུ་ནི་རྒྱས་པར་འགྱུར་ལ། ཀུན་འགྲོ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ནི་དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་རང་རང་གི་རིས་སུ་རྒྱས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྦྱོར་བཏང་ནས་དམིགས་བསལ་ལ་ཀུན་འགྲོ་མ་ཡིན་པ་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་དང་། ཀུན་འགྲོ་གོང་མའི་ཡུལ་ཅན་རྣམས་ནི་དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པར་འགྱུར་བ་མིན་ཏེ། གང་སྲེད་པས་རིས་སུ་བཅད་པ་དང་བདག་ལྟས་བདག་གིར་བྱས་པའི་དངོས་པོ་དེ་ལ་ཕྲ་རྒྱས་རྣམས་རྒྱས་པར་འགྱུར་བ་ལས་དེ་དག་ནི་བདག་གིར་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར། ཟག་མེད་དང་ས་གོང་མ་རྣམས་ནི་ཅི་རིགས་པར་དེ་དག་གི་གཉེན་པོའི་རིགས་ཡིན་པས་ཟིལ་གྱིས་ཀྱང་མནན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རྡོ་བསྲེགས་ལ་རྐང་མཐིལ་གྱི་གནས་མི་ཐོད་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སྒོ་ནས་རྒྱས་འགྱུར་ནི། གང་ཞིག་གང་དང་མཚུངས་ལྡན་པ། །དེ་ནི་དེར་མཚུངས་ལྡན་སྒོ་ནས། །ཞེས་པས་བསྟན། ཕྲ་རྒྱས་གང་ཞིག་སེམས་ཚོར་སོགས་ཆོས་གང་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་དེ་ནི་དེར་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པར་འགྱུར་རོ།།

༄༅། །ཞི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཇི་སྲིད་མ་སྤངས་པ་ཞེས་ཁྱད་པར་དུ་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་ནོ། །སྤངས་པ་ནི་བདེ་བ་དང་ཆགས་པ་ལྟ་བུ་མཚུངས་ལྡན་གཉིས་འདས་པ་འདས་པའི་ས་ན་ཡོད་མ་འོངས་པ་མ་འོངས་པའི་ས་ན་ལྷན་ཅིག་ཡོད་ཀྱང་མི་རྒྱས་ཏེ་ཤཱ་རིའི་བུ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ཟག་མེད་ལ་དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་དང་ཟག་བཅས་གོང་མ་ལ་དམིགས་པའི་ཕྲ་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ནི་མཚུངས་ལྡན་གྱི་རྒྱས་འགྱུར་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། ལྷག་མ་རྣམས་ནི་དམིགས་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གཉིས་ཀས་ཅི་རིགས་པར་རྒྱས་པར་འགྱུར་གྱི་དམིགས་པ་ཁོ་ནས་རྒྱས་པར་འགྱུར་བ་ནི་མེད་དོ། །བཞི་པ་མི་དགེ་བ་དང་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་དབྱེ་བ་ལ། དངོས་དང་། རྩ་བའི་དབྱེ་བྲག དེ་ལས་འཕྲོས་པའོ། །དང་པོ་ནི། གོང་མ་ཐམས་ཅད་ལུང་མ་བསྟན། འདོད་ན་འཇིག་ཚོགས་ལྟ་བ་དང་། མཐར་འཛིན་ལྷན་ཅིག་མ་རིག་པ། །ལྷག་མ་རྣམས་འདིར་མི་དགེ་བའོ། །ཞེས་པས་བསྟན། དེ་དག་ལས་དུ་ཞིག་མི་དགེ་བ་ཡིན། དུ་ཞིག་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་ཞེ་ན། གོང་མ་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྲ་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་རྣམ་སྨིན་ནི་སྡུག་བསྔལ་ཡིན་ན་དེ་འང་དེ་གཉིས་ན་མེད་དེ། ཕ་རོལ་པོ་ལ་གནོད་པའི་རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་པ་ན་ཡོད་པའི་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་དང་མཐར་འཛིན་གྱི་ལྟ་བ་དང་དེ་དག་དང་ལྷན་ཅིག་པ་སྟེ་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་མ་རིག་པ་ནི་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་ཏེ། སྦྱིན་སོགས་དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་དང་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཁ་ནང་དུ་བལྟས་པས་ཉེས་སྤྱོད་ཀུན་ནས་སློང་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། དེ་གསུམ་གྱི་ལྷག་མའི་ཕྲ་རྒྱས་རྣམས་ནི་འདོད་ཁམས་འདིར་མི་དགེ་བའོ། །གཉིས་པ་རྩ་བའི་

བྱེ་བྲག་ལ། མི་དགེ་བའི་རྩ་བ་དང་། ལུང་མ་བསྟན་གྱི་རྩ་བའོ། །དང་པོ་ནི། འདོད་ན་འདོད་ཆགས་ཁོང་ཁྲོ་དང་། །ཉོངས་རྣམས་མི་དགེའི་རྩ་བ་ཡིན། །ཞེས་པས་བསྟན། དེ་དག་ལས་དུ་ཞིག་མི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཡིན། དུ་ཞིག་མ་ཡིན་ཞེ་ན། འདོད་ཁམས་ན་འདོད་ཆགས་དང་ཁོང་ཁྲོ་ཐམས་ཅད་དང་འཇིག་ལྟ་མཐར་ལྟ་དང་མཚུངས་ལྡན་མ་གཏོགས་པའི་ཉོངས་པ་མ་རིག་པ་རྣམས་མི་དགེ་བའི་རྩ་བ་སྟེ་མི་དགེ་བའང་ཡིན་ལ་མི་དགེ་བའི་རྩ་བའང་ཡིན་པ་དེ་ཁོ་ན་མི་དགེ་བའི་རྩ་བར་འདོད་དོ། །ཕྲ་རྒྱས་ལྷག་མ་ཐེ་ཚོམ་ང་རྒྱལ་རྣམས་ནི་མི་དགེ་བ་ཡིན་ཀྱང་མི་དགེ་བའི་རྩ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་རྩ་བ་ལ། ཁ་ཆེ་བའི་ལུགས་དང་། ཉི་འོག་པའི་ལུགས་སོ། །དང་པོ་ནི། ལུང་མ་བསྟན་པའི་རྩ་བ་གསུམ། །དེ་ནི་སྲེད་དང་མ་རིག་བློ། །རྣམ་གཉིས་མཐོར་འདུག་ཕྱིར་དེ་ལས། །གཞན་མིན། །ཞེས་པས་བསྟན། དེ་དག་ལས་དུ་ཞིག་ལུང་མ་བསྟན་པའི་རྩ་བ་ཡིན། དུ་ཞིག་མ་ཡིན་ཞེ་ན། ཁ་ཆེ་བ་ནི་ལུང་མ་བསྟན་པའི་རྩ་བ་ནི་གསུམ་སྟེ། འདི་ལྟར་རྩ་བ་དེ་ནི་སྲེད་པ་དང་མ་རིག་པ་དང་བློ་ཤེས་རབ་སྟེ་ཐ་ན་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཀྱང་གང་ཅུང་ཟད་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ནི་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་རྩ་བ་ཡིན་ནོ། །ཐེ་ཚོམ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་འདུག་པས་གཡོ་བ་ཡིན་ལ་ང་རྒྱལ་ནི་མཐོན་པོར་འདུག་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ན་རྩ་བ་ནི་བརྟན་པ་དང་འོག་ན་ཡོད་པ་ལ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཕྲ་རྒྱས་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཐེ་ཚོམ་དང་ང་རྒྱལ་ནི་རྩ་བ་མིན་ཏེ། རྩ་བ་དང་ཆོས་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར། གཉིས་པ་ཉི་འོག་པའི་ལུགས་ནི། བཞི་ཞེས་ཉི་འོག་པ། །དེ་དག་སྲེད་ལྟ་ང་རྒྱལ་རྨོངས། །བསམ་གཏན་པ་

༄༅། །གསུམ་མ་རིག་ལས། །ཞེས་པས་བསྟན། ལུང་མ་བསྟན་གྱི་རྩ་བ་ནི་བཞི་ཡིན་ཞེས་ཉི་འོག་པ་འདོད་ལ། དེ་དག་ནི་སྲིད་པ་དང་ལྟ་བ་དང་ང་རྒྱལ་རྨོངས་པ་མ་རིག་པ་རྣམས་སོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བསམ་གཏན་པ་ནི་གསུམ་སྟེ། སྲིད་པ་ལྟ་བ་ང་རྒྱལ་ཤས་ཆེར་སྤྱོད་པའི་བསམ་གཏན་པ་དེ་དག་ནི་མ་རིག་པའི་དབང་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་འཕྲོས་དོན་ནི། མགོ་གཅིག་དང་ནི་རྣམ་ཕྱེ་དང་། །དྲི་དང་བཞག་པར་ལུང་བསྟན་པ། །འཆི་དང་སྐྱེ་དང་ཁྱད་པར་འཕགས། །བདག་གཞན་ལ་སོགས་ལྟ་བུ་ཡིན། །ཞེས་པས་བསྟན། མདོ་ལས་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་དངོས་པོ་ང ུ་བཞི་གསུངས་པ་རྣམས་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་དག་ནི་དྲི་བའི་ལན་དངོས་སུ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པས་ལུང་མ་བསྟན་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་དྲི་བ་ནི་མགོ་གཅིག་ཏུ་ལུང་བསྟན་པར་བྱ་བ་དང་ནི་རྣམ་པར་ཕྱེ་སྟེ་དང་། དྲི་བས་དང་། གཞག་པར་བྱ་བས་ལུང་བསྟན་པར་བྱ་བ་བཞི་ལས། .དང་པོ་ནི་སྐྱེས་པ་ཐམས་ཅད་འཆི་འམ་ཞེས་དྲིས་པ་ལ་འཆིའོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། གཉིས་པ་ནི་ཤི་བ་ཐམས་ཅད་སྐྱེའམ་ཞེས་དྲིས་པ་ལ་ཉོན་མོངས་མ་ཟད་ན་སྐྱེ་ལ་ཟད་ན་མི་སྐྱེ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། གསུམ་པ་ནི་མི་འདི་དམན་པའམ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ཞེས་འདྲི་ན་གང་ལ་བལྟོས་ནས་ཞེས་ཁོ་རང་ཉིད་ལ་དྲིས་ནས་ལྷ་ལ་བལྟོས་ནས་དམན་ལ་ངན་འགྲོ་ལ་བལྟོས་ནས་ཁྱད་པར་འཕགས་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། བཞི་པ་ནི་བདག་ཕུང་པོ་ལས་གཞན་ནམ་གཞན་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དྲི་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ནི་མོ་ག་ཤམ་གྱི་བུ་སྔོ་འམ་དཀར་ཞེས་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་ཁྱད་པར་འདྲི་བ་ཡིན་པས་བཞག་པར་བྱ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། ལུང་མ་བསྟན་བཅུ་བཞི་པོ་རྣམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། །

ལྡན་པ་དུས་གསུམ་ལ་ཕྲ་རྒྱས་གང་ལྡན་པ་ལ། དངོས་པོ་གང་དང་ལྡན་པ། དུས་གསུམ་དཔྱད་པ། སྤངས་ཀྱང་ལྡན་པ། ཆོས་གང་སེམས་གང་གི་ཡུལ་ཡིན་པའོ། །དང་པོ་ནི། རང་གི་མཚན་ཉིད་པའི་ལྡན་ཚུལ་དང་། སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་པའི་ལྡན་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་དུས་གཉིས་ཀྱི་ལྡན་ཚུལ་དང་། མ་འོངས་པའི་ལྡན་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། འདས་དང་ཉེར་གནས་འདོད་ཆགས་དང་། །ཁོང་ཁྲོ་ང་རྒྱལ་དག་གིས་ནི། །གང་ལ་དེ་སྐྱེས་མ་སྤངས་པའི༔ ༔དངོས་པོ་དེ་དང་ལྡན་པ་ཡིན། །ཞེས་པས་བསྟན། ཡུལ་གྱི་དངོས་པོ་གང་འདས་པ་དང་ད་ལྟ་ཉེ་བར་གནས་པའི་འདོད་ཆགས་དང་ཁོང་ཁྲོ་དང་ང་རྒྱལ་དག་གིས་ནི་ཡུལ་གང་ལ་དེ་རྣམས་སྐྱེས་ལ་མ་སྤངས་པའི་ཡུལ་གྱི་དངོས་པོ་དེ་དང་གང་ཟག་དེ་ལྡན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་རང་གི་མཚན་ཉིད་པའི་ཉོན་མོངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཐག་པས་ཞུར་བུ་ལ་གླང་བུ་ལ་སོགས་པ་གང་དུ་བཏགས་པའི་ས་དེ་ལས་མི་འདའ་བར་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་མ་འོངས་པའི་ལྡན་ཚུལ་ནི། ཡིད་ཀྱི་དེ་དག་མ་འོངས་པས། །ཀུན་དང་གཞན་གྱི་རང་དུས་པ། །མི་སྐྱེ་རྣམས་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དང་། །ཞེས་པས་བསྟན། ཡིད་ཤེས་འཁོར་གྱི་འདོད་ཆགས་ཁོང་ཁྲོ་ང་རྒྱལ་སྐྱེས་ལ་མ་སྤངས་པ་དེ་དག་མ་འོངས་པར་ནི་དུས་གསུམ་གྱི་དངོས་པོ་ཀུན་དང་ལྡན་ཏེ། ཡིད་ཀྱི་ཡུལ་ནི་དུས་གསུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡིད་ཤེས་ལས་གཞན་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་ལྔའི་ཆགས་སྡང་མ་འོངས་པ་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་དུས་པ་མ་འོངས་པའི་དམིགས་པ་དང་ལྡན་ནོ། །མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་གྱི་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་ལྔ་རྣམས་ཀྱི་ཆགས་སྡང་དག་ཉིད་ཀྱི་དམིགས་བྱའི་དངོས་པོ་དུས་གསུམ་པ་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་ཏེ་ལྔམ་

༄༅། །པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་བའི་ལྡན་ཚུལ་ནི། ཕྲག་མ་ཀུན་གྱིས་ཀུན་དང་ལྡན། །ཞེས་པས་བསྟན། ཕྲག་མ་ལྔ་པ་ཐེ་ཚོམ་མ་རིག་པ་དུས་གསུམ་པ་ཀུན་གྱིས་ཀྱང་དེ་སྲིད་མ་སྤངས་བར་དུ་དམིགས་བྱ་དུས་གསུམ་པའི་དངོས་པོ་རིས་ལྔ་ཅར་ཀུན་དང་ལྡན་ཏེ། ཕྱུང་པོ་ལྔ་ཅར་དང་ལྡན་པས་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དུས་གསུམ་དཔྱད་པ་ལ། རང་ལུགས་བཀོད་པ་དང་། རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ། དུས་གསུམ་རྫས་སུ་གྲུབ་པར་དམ་བཅའ་བ། དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་འགོད་པ། དེ་བྱེ་སྨྲའི་ལུགས་སུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དུས་རྣམས་ཀུན་ཏུ་ཡོད། །ཅེས་པས་བསྟན། འོ་ན་འདས་མ་འོངས་ད་ལྟར་རྫས་སུ་ཡོད་དམ་མེད། ཡོད་ན་རྟག་པར་འགྱུར་ལ། མེད་ན་ད་ལྟར་མི་ལྡན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དུས་རྣམས་ནི་དུས་ཀུན་ཏུ་ཡོད་པར་དམ་བཅའ་བའོ། །གཉིས་པ་སྒྲུབ་བྱེད་ལ། ལུང་གི་སྒྲུབ་བྱེད་དང་། རིགས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དོ། །དང་པོ་ནི་གསུངས་ཕྱིར། །གཉིས་ཕྱིར། །ཞེས་པས་བསྟན། མདོ་ལས་དགེ་སློང་དག་འདས་པའི་གཟུགས་ཤིག་ཡོད་པར་མ་གྱུར་ན་ནི་འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་ཐོས་པ་དང་ལྡན་པ་དག་འདས་པའི་གཟུགས་ལ་མི་ལྟ་བར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན་འདས་པའི་གཟུགས་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར་འཕགས་ཉན་ཐོས་ཐོས་པ་དང་ལྡན་པ་དག་འདས་པའི་གཟུགས་ལ་ལྟ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་རྒྱས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་ཤེས་ཡུལ་དང་དབང་པོ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རིགས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ནི། ཡུལ་ཡོད་ཕྱིར་འབྲས་ཕྱིར། །ཞེས་པས་བསྟན། འདས་མ་འོངས་རང་དུས་སུ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་དམིགས་པ་ཡོད་ན་རྣམ་ཤེས་སྐྱེའི་མེད་ན་མི་སྐྱེ་བའི་

ཕྱིར་༔ འདས་པའི་ལས་ཀྱིས་ཕྱི་མར་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་འབྱིན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཡང་འདས་པ་ཡོད་པར་ཤེས་སོ། །གསུམ་པ་དེ་བྱེ་སྨྲའི་ལུགས་སུ་བསྟན་པ་ལ། དངོས་དང་། གྲུབ་མཐའི་དབྱེ་བ། ལུགས་བཞི་པོ་གང་བཟང་བརྟག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ཡོད་སྨྲ་བའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད། །ཡོད་པར་སྨྲ་བར་འདོད། །ཅེས་པས་བསྟན། གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོད་སྨྲ་ཡིན་ཕྱིན་ཆད་ངེས་པར་འདི་ཁས་བླང་དགོས་ཞེས་གྲགས་ཏེ། དུས་གསུམ་པོ་དེ་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྨྲ་བའི་ཕྱིར། དེ་དག་ནི་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྨྲ་བར་འདོད་ཀྱི་ད་ལྟ་བ་དང་འབྲས་བུ་མ་སྐྱེད་པའི་ལས་འདས་པ་ནི་ཡོད་ལ་མ་འོངས་པ་དང་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་ཟིན་འདས་པ་ནི་མེད་ཅེས་རྣམ་པར་ཕྱེ་སྟེ་སྨྲ་བ་ནི་རྣམ་པར་ཕྱེ་སྟེ་སྨྲ་བའོ། །གཉིས་པ་གྲུབ་མཐའི་དབྱེ་བ་ནི། དེ་དག །རྣམ་བཞི་དངོས་དང་མཚན་ཉིད་དང་། །གནས་སྐབས་གཞན་གཞན་འགྱུར་ཞེས་བྱ། །ཞེས་པས་བསྟན། ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྨྲ་བ་དེ་དག་ཀྱང་ལུགས་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། དངོས་པོ་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་དང་། མཚན་ཉིད་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་དང་། གནས་སྐབས་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་དང་། གཞན་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ཞེས་བྱ་བ་བཞི་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་ནི་བཙུན་པ་ཆོས་སྐྱོབ་ཀྱི་ལུགས་ཏེ། དེ་ན་རེ་ཆོས་རྣམས་དུས་སུ་འཇུག་པ་ན་དངོས་པོ་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི་རྫས་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ནི་མིན་ཏེ། དཔེར་ན་གསེར་གྱི་སྣོད་བཅོམ་ནས་གཞན་དུ་བྱེད་པ་ན་དབྱིབས་འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི་ཁ་དོག་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི་བཙུན་པ་དབྱངས་སྒྲོགས་ཀྱི་ལུགས་ཏེ། དེ་ནི་ཆོས་རྣམས་དུས་སུ་འཇུག་པ་ན་འདས་པ་ནི་འདས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་གྱི་དུས་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་མི་ལྡན་པ་མ་

༄༅། །ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཞན་ལའང་སྦྱར་རོ། །དཔེར་ན་སྐྱེས་པ་གཅིག་བུད་མེད་གཅིག་ལ་ཆགས་པ་མངོན་དུ་གྱུར་ལ་ལྷག་མ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་མིན་པ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི་བརྩུན་པ་དབྱིག་བཤེས་ཀྱི་ལུགས་ཏེ། དེ་ནི་ཆོས་རྣམས་དུས་སུ་འཇུག་པ་ན་བྱ་བ་མི་བྱེད་པའི་གནས་སྐབས་ན་མ་འོངས་པ་དང་བྱ་བ་བྱེད་པ་ན་ད་ལྟར་བ་དང་བྱས་ནས་འགགས་པ་ནི་འདས་པ་སྟེ་གནས་སྐབས་དང་གནས་སྐབས་སུ་ཕྱིན་ནས་གནས་སྐབས་གཞན་གྱི་སྒོ་ནས་གཞན་དང་གཞན་ཞེས་བྱའི་རྫས་གཞན་གྱི་སྒོ་ནས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་རི་ལུ་གཅིག་གཅིག་གི་སོད་མིག་ཏུ་བཞག་ན་གཅིག་ཅེས་བྱ་ལ། བརྒྱའི་སོད་མིག་ཏུ་བཞག་ན་བརྒྱ་ཞེས་ཟེར་བ་བཞིན་ནོ། །བཞི་པ་ནི་བརྩུན་པ་སངས་རྒྱས་ལྷའི་ལུགས་ཏེ། དེ་ནི་ཆོས་རྣམས་དུས་སུ་འཇུག་པ་ན་སྔ་ཕྱི་ལ་བལྟོས་ནས་གཞན་དང་གཞན་ཞེས་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་བུད་མེད་གཅིག་མ་ཡང་ཡིན་བུ་མོ་ཡང་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ།། གསུམ་པ་ལུགས་བཞི་པོ་གང་བཟང་བརྟག་པ་ནི། གསུམ་པ་བཟང་སྟེ་བྱ་བ་ཡིས། །དུས་རྣམས་རྣམ་གཞག །ཅེས་པས་བསྟན། དེ་ལ་ལུགས་དང་པོ་ནི་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བས་སྨྲ་བའི་ཕྱིར་གྲངས་ཅན་གྱི་ལུགས་ལ་བསྟན་ནོ།། གཉིས་པའང་ཐམས་ཅད་ལ་མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཡོད་པས་དུས་འཆོལ་བར་འགྱུར་རོ། །བཞི་པ་ལའང་དུས་གཅིག་ལ་དུས་གསུམ་ཀ་ཡོད་པར་འགྱུར་བས་མི་རིགས་སོ། །དེ་བས་ན་ལུགས་དེ་ལས་གསུམ་པ་གནས་སྐབས་གཞན་འགྱུར་འདོད་པ་བཟང་སྟེ་དེ་ནི་བྱ་བ་ཡི་སྒོ་ནས་འདས་པ་ལ་སོགས་པའི་དུས་རྣམས་རྣམ་པར་བཞག་ལ་ཆོས་གང་བྱ་བ་མི་བྱེད་པ་དེའི་ཚེ་མ་འོངས་པ་དང་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཚེ་ད་ལྟ་བ་དང་བྱ་བ་བྱས་ལ་འགགས་པ་འདས་

པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གྲག་གོ། །གཉིས་པ་རྩོད་སྤང་ལ། རྩོད་པ་དང་། ལན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གེགས་སུ་བྱེད། །དེ་ཡང་ཇི་ལྟར་གཞན་མ་ཡིན། །དུས་སུ་མི་རུང་དེ་བཞིན་དུ། །ཡོད་ན་ཅི་ཕྱིར་མ་སྐྱེས་ཞིག །ཅེས་པས་བསྟན༔ དུས་གཉིས་ཀྱང་བྱ་བ་བྱེད་པ་ལ་གེགས་སུ་བྱེད་དེ། བྱ་བ་དང་བཅས་པར་འགྱུར་བས་རྫས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་བྱ་བ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཡང་དུས་ལས་གཞན་ནམ་གཞན་མིན་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན། གལ་ཏེ་དུས་ལས་གཞན་ཡིན་ན་ནི་དེ་འདུས་མ་བྱས་ཡིན་པས་བྱ་བ་རྟག་པར་འགྱུར་ལ། འོན་ཏེ་གཞན་མ་ཡིན་ནའང་དུས་ཐམས་ཅད་བྱ་བ་དང་བཅས་པར་འགྱུར་བས་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པའི་དུས་སུ་བྱ་བ་མི་བྱེད་པར་མི་རུང་ངོ༎ བྱ་བ་ཡོད་པ་ན་དུས་དང་ཐ་མི་དད་ཀྱང་དུས་གཉིས་སུ་ནི་བྱ་བ་མ་སྐྱེས་པ་དང་ཞིག་ནས་མེད་པའོ་ཞེ་ན། དེའང་མི་རུང་སྟེ། ད་ལྟར་བ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ་དུས་གཉིས་ཀྱང་ཡོད་པར་འདོད་ན་ཅིའི་ཕྱིར་དེ་དག་ཏུ་བྱ་བ་མ་སྐྱེས་པ་དང་ཞིག་ཅེས་སྨྲ་བར་བྱེད་དེ། ད་ལྟར་བའང་བྱ་བ་མ་སྐྱེས་པ་དང་ཞིག་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལན་ནི། ཆོས་ཉིད་དག་ནི་ཟབ་བ་ཡིན། །ཞེས་པས་བསྟན། བྱེ་སྨྲས་འདས་མ་འོངས་ནི་ཡོད་པ་ཁོ་ནའོ། །གང་ཞིག་དྲང་བར་མི་ནུས་པ་དེ་དག་ལ་ནི་འདི་ལྟར་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ངོ་བོ་ཆོས་ཉིད་དག་ནི་ཟབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་གདོན་མི་ཟ་བར་རྟོག་གེའི་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། །གསུམ་པ་སྤངས་ཀྱང་ལྡན་པའམ་མ་བྲལ་བ་ལ། མཐོང་སྤང་དང་། སྒོམ་སྤང་ངོ་། །དང་པོ་ནི། སྡུག་བསྔལ་མཐོང་སྤང་བྱ་སྤངས་ཀྱང་། །ཀུན་འགྲོ་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱི་ལྡན། །ཞེས་པས་བསྟན། དངོས་པོ་གང་ཞིག་སྤངས་པ་དེ་བྲལ་བ་ཡིན་ནམ་

༄༅། །གང་བྲལ་བ་དེ་སྤངས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། བྲལ་བ་ནི་སྤངས་པ་ཡིན་ལ་སྤངས་པ་ལ་མ་བྲལ་བའང་ཡོད་དེ། །སྡུག་བསྔལ་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བ་མ་ལུས་པ་སྤངས་ཀྱང་དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཀུན་འགྲོ་ཕྲ་མ་ཀུན་འབྱུང་མཐོང་སྤང་སྤང་བྱ་རྣམས་ཀྱང་དང་ལྡན་ནོ། །གཉིས་པ་སྒོམ་སྤང་ནི། དང་པོའི་རྣམ་པ་སྤངས་ཀྱང་དེའི། །ཡུལ་ཅན་དྲི་མ་ཕྲ་རྣམས་ཀྱིས། །ཞེས་པས་བསྟན། སྒོམ་སྤང་གི་རིགས་ལའང་རྣམ་པ་དགུ་ལས་དང་པོའི་རྣམ་པ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་སྤངས་པས་བྲལ་ཀྱང་དེའི་ཡུལ་ཅན་དེ་ལ་དམིགས་པའི་དྲི་མ་ཉོན་མོངས་ཕྲ་མ་ཆེན་པོའི་འབྲིང་སོགས་མ་སྤངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དམིགས་པས་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་ཆོས་གང་སེམས་གང་གི་ཡུལ་ཡིན་པ་ལ། ཁམས་གསུམ་གྱི་ཆོས་ལྔ་ལ་སེམས་གང་གིས་དམིགས་པ་དང་། ཟག་མེད་ལ་སེམས་གང་གིས་དམིགས་པའོ། །དང་པོ་ལ། མཐོང་སྤང་དང་པོ་གཉིས་དང་སྒོམ་སྤང་ལ་སེམས་གང་གིས་དམིགས་པ་དང་། འགོག་ལམ་མཐོང་སྤང་ལ་སེམས་གང་གིས་དམིགས་པའོ། །དང་པོ་ལ། འདོད་པའི་སས་བསྡུས་ལ། གཟུགས་ཀྱི་སས་བསྡུས། གཟུགས་མེད་ཀྱི་སས་བསྡུས་ལ་སེམས་གང་གིས་དམིགས་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྡུག་བསྔལ་རྒྱུ་མཐོང་གོམས་པ་ཡིས། །སྤང་བྱ་འདོད་ཁམས་ལས་སྐྱེས་པ། །རང་གི་གསུམ་དང་གཟུགས་གཉིས་གཅིག །དྲི་མེད་རྣམ་ཤེས་སྤྱོད་ཡུལ་ལོ། །ཞེས་པས་བསྟན། དངོས་པོ་གང་ལ་ཕྲ་རྒྱས་དུ་ཞིག་དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པ་ཚིག་ཉུང་ངུས་དོན་བདེ་བླག་ཏུ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་མདོར་བསྡུས་ནས་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཡུལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་བསྡུན་ཁམས་གསུམ་ན་སྤང་བྱ་རིས་ལྔ་ལྔ་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་རྟེ་བཅུ་དྲུག་དང་ཡུལ་ཅན་སེམས་

རྣམས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བཅུ་དྲུག་ཡིན་ལ། སེམས་ཞེས་བྱ་བའང་འདིར་གཙོ་བོའི་མིང་གིས་མཚོན་ཏེ་མཚུངས་ལྡན་ཐམས་ཅད་དོ། །དེ་དག་ལས་སྡུག་བསྔལ་དང་དེའི་རྒྱུ་ཀུན་འབྱུང་མཐོང་སྤང་དང་ལམ་གོམས་པ་ཡིས་སྤང་བྱ་སྐྱེ་ཆོས་གསུམ་པོ་འདོད་པའི་ཁམས་ལས་སྐྱེས་པ་རྣམས་ནི་ཡུལ་ཅན་འདོད་པ་རང་གི་སེམས་དེ་གསུམ་དང་གཟུགས་ཀྱི་ཉྣོམ་སྤང་དུ་གཏོགས་པ་དང་པོའི་ཉེར་བསྡོགས་དགེ་བའི་སེམས་གཅིག་དང་། དྲི་མེད་ཆོས་ཤེས་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་རྣམ་ཤེས་དང་ལྔ་ལྔའི་སྤྱོད་ཡུལ་ལོ། །གཉིས་པ་གཟུགས་ཀྱི་སས་བསྡུས་ལ་སེམས་གང་གིས་དམིགས་པ་ནི། གཟུགས་ཁམས་ལས་སྐྱེས་རང་གི་དང་། །འོག་གསུམ་གོང་གཅིག་དྲི་མེད་ཀྱིའང་། །ཞེས་པས་བསྟན༔ ཆོས་ཀྱི་རིས་དེ་གསུམ་གཟུགས་ཁམས་ལས་སྐྱེས་པ་རྣམས་ནི་ཡུལ་ཅན་གཟུགས་ཁམས་རང་གི་སེམས་དེ་གསུམ་དང་། འོག་འདོད་པའི་སྐལ་བ་མི་མཉམ་པའི་ཀུན་འགྲོ་གཉིས་དང་ཉྣོམ་སྤང་དགེ་བ་སྐྱེ་གསུམ་དང་གོང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཉྣོམ་སྤང་ནམ་མཁའི་ཉེར་བསྡོགས་ཀྱི་སེམས་གཅིག་དང་། དྲི་མེད་རྗེས་ཤེས་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱིའང་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བས་སེམས་བརྒྱད་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ལོ། །གསུམ་པ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སས་བསྡུས་ལ་སེམས་གང་གིས་དམིགས་པ་ནི། གཟུགས་མེད་ལས་སྐྱེས་ཁམས་གསུམ་གཏོགས། །གསུམ་དང་ཟག་མེད་སྤྱོད་ཡུལ་ལོ། །ཞེས་པས་བསྟན། སྤང་བྱ་ཆོས་དེ་གསུམ་གཟུགས་མེད་ལས་སྐྱེས་པ་ནི་སེམས་བཅུའི་དམིགས་པ་སྟེ་ཁམས་གསུམ་དུ་གཏོགས་པའི་སེམས་དེ་ཚན་པ་གསུམ་སྟེ། སེམས་དགུ་དང་སེམས་ཟག་པ་མེད་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ལོ། །གཉིས་པ་འགོག་ལམ་མཐོང་སྤང་ལ་སེམས་གང་གིས་དམིགས་པ་ནི། འགོག་དང་

༄༅། །ལམ་མཐོང་སྤང་བྱ་ཀུན། །རང་གིས་གླགས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ལོ། །ཞེས་པས་བསྟན། འགོག་པ་དང་ལམ་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཆོས་ཁམས་གསུམ་པ་ཀུན་ཡུལ་ཅན་གྱི་སེམས་ཐར་གྱི་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྟེང་དུ་རང་རང་གི་རིས་ཀྱི་སེམས་རེ་གླགས་ཤིང་བསྣན་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ལོ། །གཉིས་པ་ཟག་མེད་ལ་སེམས་གང་གིས་དམིགས་པ་ནི། ཟག་མེད་ཁམས་གསུམ་མཐའ་གསུམ་དང་། །ཟག་པ་མེད་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ལོ། །ཞེས་པས་བསྟན༔ ཟག་མེད་ནི་ཁམས་གསུམ་ན་སྤང་བྱ་རིས་ལྔ་ལྔ་ཡོད་པའི་མཐའ་མ་གསུམ་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དང་འགོག་ལམ་ལ་དངོས་སུ་ལོག་ཞུགས་དང་སྒོམ་སྤང་དགེ་བ་ཡིན་པ་དང་ཟག་པ་མེད་པའི་སེམས་ཀྱིའང་ཡིན་པས་བཅུའི་སྤྱོད་ཡུལ་ལོ། །གསུམ་པ་ཕྲ་རྒྱས་དང་བཅས་པའི་དབྱེ་བ་ནི། ཉོན་མོངས་ཕྲ་རྒྱས་བཅས་རྣམ་གཉིས། །ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་རྒྱས་འགྱུར་གྱིས། །ཞེས་པས་བསྟན། ཆོས་དང་སེམས་བཅོ་ལྔ་པོ་ཟག་བཅས་སུ་འཇོག་པ་ན་ཕྲ་རྒྱས་རྒྱས་པར་འགྱུར་བ་ཁོ་ནས་དེ་དང་བཅས་པར་འཇོག་གམ་ཞེ་ན། དེ་ལ་རེ་ཞིག་སེམས་ཉོན་མོངས་ཅན་རྣམས་ཕྲ་རྒྱས་དང་བཅས་པར་འཇོག་པ་ན་རྒྱུ་མཚན་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། དེའི་གྲོགས་ཕྲ་རྒྱས་མ་སྤངས་རྣམས་ནི་དེ་ལ་རྒྱས་པར་འགྱུར་བས་བཅས་པར་འཇོག་ལ། སྤངས་པ་རྣམས་ནི་དེ་ལ་རྒྱས་པར་མི་འགྱུར་ཡང་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་པ་ཙམ་གྱིས་བཅས་པར་འཇོག་གོ། །སྤངས་ན་ཇི་ལྟར་དེར་ལྷན་ཅིག་པ་ཡིན་ཞེ་ན། ཕྲ་རྒྱས་རྣམས་སྤོང་བ་ན་སེམས་ཉོན་མོངས་ཅན་ལས་ལོགས་ཤིག་ཏུ་བཀར་ལ། སྤང་དུ་མེད་ཀྱི་དེ་དང་ཚིག་སྒྲིལ་དུ་སྤངས་ནས་ཕྱིས་མི་འབྱུང་བར་བྱས་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འདས་པའི་གནས་སྐབས་ནའང་ལྷན་ཅིག་པའོ་ཞེས་སོ།།

དགེ་བ་ཟག་བཅས་ལྷ་བུ་སེམས་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པའི་ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་ནི་ཕྲ་རྒྱས་དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པར་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཕྲ་རྒྱས་དང་བཅས་པར་འཇོག་གོ། །གཉིས་པ་སྐྱེ་ཚུལ་ལ། སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་དང་། སྐྱེ་བའི་རྒྱུའོ། །དང་པོ་ནི། རྨོངས་ལས་ཐེ་ཚོམ་དེ་ནས་ནི། །ལོག་ལྟ་དེ་ནས་འཇིག་ཚོགས་ལྟ། །དེ་ནས་མཐར་འཛིན་དེ་ནས་ནི། །ཚུལ་ཁྲིམས་མཆོག་འཛིན་དེ་ནས་ལྟ། །རང་གི་ལྟ་ལ་ང་རྒྱལ་ཆགས།། གཞན་ལ་ཞེ་སྡང་དེ་ལྟར་རིམ། །ཞེས་པས་བསྟན། དང་པོ་བདེན་པ་རྣམས་ལ་ཀུན་ཏུ་རྨོངས་པ་ལས་དེ་ལ་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེ་ལ། དེ་ནས་ནི་ལོག་པར་ཐོས་པའམ་བསམ་པས་ལོག་ལྟ་སྐྱེ་ཞིང་ཕུང་པོ་བདག་མེད་པའི་དོན་ལ་སྐུར་པ་བཏབ་པ་དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་དང་། དེ་ནས་བདག་རྟག་པའམ་ཆད་པའི་མཐར་འཛིན་པ་དང་། དེ་ནས་ནི་མཐར་འཛིན་པ་དེས་འདག་པར་ཡིད་ཆེས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་དང་། དེ་ནས་ལྟ་བ་དམན་པ་དེ་ཉིད་ལ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། དེ་ནས་རང་གི་ལྟ་བ་དེ་དག་ལ་ང་རྒྱལ་དང་ཆགས་པ་སྐྱེ་ཞིང་དེ་ནས་རང་གི་ལྟ་བ་ལ་ལྷག་པར་ཞེན་པ་དེའི་དགྲ་བོར་གྱུར་པ་གཞན་གྱི་ལྟ་བ་ལ་ཞེ་སྡང་འདུག་གོ། །དེ་ལྟར་ན་དེ་དག་ནི་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ནི། ཕྲ་རྒྱས་སྤངས་པ་མ་ཡིན་དང་། །ཡུལ་ནི་ཉེ་བར་གནས་པ་དང་། །ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་ཡིད་བྱེད་ལས། །ཉོན་མོངས་རྒྱུ་ནི་ཚང་བ་ཡིན།། ཞེས་པས་བསྟན། ཕྲ་རྒྱས་སྐྱེ་བ་ན་གཙོ་བོའི་རྒྱུ་གསུམ་གྱིས་སྐྱེ་སྟེ། ཕྲ་རྒྱས་སྤངས་པ་མ་ཡིན་ཞེས་པ་ཕྲ་རྒྱས་ཀུན་འབྱུང་གི་ཐོབ་པ་མ་བཅད་པས་མ་སྤངས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེ་བ་དང་མཐུན་པའི་ཡུལ་ནི་ཉེ་བར་གནས་

༄༅། །པ་དང་། ཡུལ་སྣང་བ་དེ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་ཉོན་མོངས་སྐྱེའོ། །འདི་གསུམ་ནི་རྒྱུ་དང་ཡུལ་དང་སྦྱོར་བའི་སྟོབས་སོ། །དེ་དག་ཀྱང་གཙོ་བོའི་རྒྱུ་ནི་ཚང་བར་བགྲངས་པ་ཡིན་གྱི། ངེས་པར་ཚང་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་གྱི་སྟོབས་ཁོ་ན་ལས་དགྲ་བཅོམ་པ་ཉམས་པ་ལྷ་བུའི་ཕྱིར་ཞེས་གྲགས་པ་ལས་དགྲ་བཅོམ་པ་སྤངས་པ་ལས་ཉམས་པ་མེད་ཅིང་མདོ་སྡེ་པ་མ་རངས་པའི་ཚིག་གོ། །གསུམ་པ་ཕྲ་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ལ། ངོ་བོ་དངོས་དང་། གང་ལ་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་དང་། སྒྲིབ་པ་ལྔ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ། མདོ་ལས་འབྱུང་བའི་དོན་དང་། བསྟན་བཅོས་ལས་འབྱུང་བ་བསྟན་པའོ།། དང་པོ་ལ། དངོས་དང་། ངེས་ཚིག་གོ། །དང་པོ་ལ། ཟག་པ་དང་། ཆུ་སྦྱོར་དང་། ཉེར་ལེན་ནོ། །དང་པོ་ལ། འདོད་པའི་ཟག་པ་དང་། སྲིད་པའི་ཟག་པ་དང་། མ་རིག་པའི་ཟག་པ་ལ་སོགས་ཤིག་ཏུ་བསྟན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ནི། འདོད་ན་གཏི་མུག་མ་གཏོགས་པའི། །ཉོན་མོངས་ཀུན་ནས་དཀྲིས་བཅས་ཟག །ཅེས་པས་བསྟན། འདོད་ཁམས་ན་གཏི་མུག་ལྔ་མ་གཏོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ལྔ་བ་བཅུ་གཉིས། ཐེ་ཚོམ་བཞི་དང་། འདོད་ཆགས་ཁོང་ཁྲོ་ང་རྒྱལ་ལྔ་ལྔ་སྟེ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཅིག་དང་། ཀུན་ནས་དཀྲིས་པ་འཆད་འགྱུར་ངོ་ཚ་མེད་སོགས་བཅུ་དང་བཅས་པ་བཞི་བཅུ་རྩ་གཅིག་ནི་འདོད་པའི་ཟག་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་སྲིད་པའི་ཟག་པ་ལ། མཚན་གཞི་ངོས་བཟུང་བ་དང་། གོང་མ་གཉིས་ཀ་དེར་ངེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ནི། གཟུགས་དང་གཟུགས་ནི་མེད་པ་ན། །ཕྲ་རྒྱས་ཁོ་ན་སྲིད་པའི་ཟག །ཅེས་པས་བསྟན། གཟུགས་དང་གཟུགས་ནི་མེད་

པ་ན་མ་རིག་པ་རྣམས་མ་གཏོགས་གཟུགས་ན་ནི་ལྟ་བ་བཅུ་གཉིས། ཐེ་ཚོམ་བཞི། འདོད་ཆགས་ང་རྒྱལ་ལྟ་ལྟ་སྟེ་ཉི་ཤུ་རྩ་དྲུག་དང་། གཟུགས་མེད་ན་སྤྱོད་པའང་ཉེར་དྲུག་སྟེ། ཕྲ་རྒྱས་ལྔ་བཅུ་རྩ་གཉིས་ཁོན་སྲིད་པའི་ཟག་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་གོང་མ་གཉིས་ཀ་དེར་ངེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། དེ་ལུང་མ་བསྟན་ཁ་ནང་བལྟས། །མཉམ་གཞག་ས་པའི་ཕྱིར་གཅིག་བུས། །ཞེས་པས་བསྟན། ཁམས་གོང་གི་ཕྲ་རྒྱས་དེ་གཉིས་ཀ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་དང་། ཡུལ་གཙོ་བོར་མི་བྱེད་པར་ཕལ་ཆེར་ཁ་ནང་དུ་བལྟས་ཏེ་འཇུག་པ་དང་། མཉམ་པར་བཞག་པའི་ས་པ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་མཐུན་པ་རྒྱུ་དེ་གསུམ་གྱི་སྲིད་ཟག་ཅེས་གཅིག་ཏུ་བྱས་པའོ། །གསུམ་པ་མ་རིག་པའི་ཟག་པ་ལོགས་སུ་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། རྩ་བ་མ་རིག་ཡིན་པས་ན། །ལོགས་ཤིག་ཏུ་ནི་ཟག་པར་བསྟན། །ཞེས་པས་བསྟན། འདོད་ཟག་སོགས་དེ་དག་དང་འཁོར་བའི་རྩ་བ་མ་རིག་པ་ཡིན་པས་ན་ཉེས་པ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་ཁམས་གསུམ་གྱི་མ་རིག་པ་བཅོ་ལྔ་པོ་ཐམས་ཅད་ལོགས་ཤིག་ཏུ་ནི་མ་རིག་པའི་ཟག་པ་ཞེས་བྱ་བར་བསྟན་ཏོ། །གཉིས་པ་ཆུ་བོ་སྦྱོར་བ་བཤད་པ་ནི། ཆུ་བོ་སྦྱོར་བའང་དེ་བཞིན་དུ། །ལྟ་རྣམས་གསལ་ཕྱིར་ལོགས་ཤིག་བསྟན།། ཟག་པར་མ་ཡིན་གྲོགས་མེད་རྣམས། །འཇོག་པའི་རྗེས་སུ་མི་མཐུན་ཕྱོ། །ཞེས་པས་བསྟན། ཆུ་བོ་བཞི་སྟེ། ལྟ་བ་རྣམས་མ་གཏོགས་པའི་འདོད་པའི་ཟག་པ་ཉིད་འདོད་པའི་ཆུ་བོ། སྲིད་ཟག་ཉིད་སྲིད་པའི་ཆུ་བོ། ལྟ་བའི་ཆུ་བོ༔ མ་རིག་པའི་ཆུ་བོའོ། །སྦྱོར་བའང་དེ་བཞིན་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །ལྟ་བ་རྣམས་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་གསལ་བའི་ཕྱིར་ཆུ་བོ་དང་སྦྱོར་བ་དག་གི་ནང་དུ་ལོགས་ཤིག་ཏུ་བསྟན་ཏོ་ཞེས་གྲག་གོ། །ཟག་པར་

༄༅། །ཅིའི་ཕྱིར་ཡོགས་ཤིག་ཏུ་མ་བསྟན་ཞེ་ན། ལྟ་བ་རྣམས་ཟག་པར་ཡོགས་ཤིག་ཏུ་བཞག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཟག་པའི་དོན་ནི་འཁོར་བར་འཇོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ན་གྲོགས་མེད་པའི་ལྟ་བ་ཀྱང་པ་རྣམས་གསལ་བས་འཁོར་བར་འཇོག་པའི་རྗེས་སུ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡོ་ཞེས་པའི་ཚིག་ཟུར་གྱིས་མ་རིག་པའང་བརྟན་པ་དང་མི་གསལ་བའི་ཕྱིར་ཆུ་སྦྱོར་དུ་ཡོགས་ཤིག་ཏུ་བཞག་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་སྨོས་སོ་ཞེས་གང་སྤྱིལ་འཆད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་འདོད་པའི་ཆུ་བོ་ཉེར་དགུ། སྲིད་པའི་ཉེར་བརྒྱད། ལྟ་བའི་སོ་དྲུག །མ་རིག་པའི་བཅོ་ལྔའོ། །དང་པོ་ནི་འདོད་ཆགས་ཁོང་ཁྲོ་ང་རྒྱལ་བཅོ་ལྔ་དང་ཐེ་ཚོམ་བཞི། ཀུན་དཀྲིས་བཅུའོ། །གཉིས་པ་ནི་ཁམས་གཉིས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་ང་རྒྱལ་ལྔ་ལྔ་ཐེ་ཚོམ་བརྒྱད་དེ་ཉེར་བརྒྱད་དོ། །གསུམ་པ་ནི་ཁམས་གསུམ་གྱི་ལྟ་བ་བཅུ་གཉིས་བཅུ་གཉིས་ཏེ་སུམ་ཅུ་རྩ་དྲུག་གོ། །བཞི་པ་ནི་ཁམས་གསུམ་གྱི་མ་རིག་པ་བཅོ་ལྔའོ། །སྦྱོར་བའང་དེ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་ཉེར་ལེན་བཤད་པ་ནི། ཇི་སྐད་བཤད་ཉིད་མ་རིག་བཅས། །ཉེར་ལེན་རྣམས་ཏེ་ལྟ་རྣམ་གཉིས། །ཕྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ་མ་རིག་པ། །འཛིན་པར་བྱེད་པ་མིན་ཕྱིར་བསྲེས། །ཞེས་པས་བསྟན། ཇི་སྐད་བཤད་པ་ཉིད་ལས་འདོད་པའི་སྦྱོར་བའི་རྫས་ཉེར་དགུ་མ་རིག་པ་ལྔ་དང་བཅས་པ་རྫས་སུམ་ཅུ་རྩ་བཞི་ཁོན་འདོད་པ་ཉེ་བར་ལེན་པ་རྣམས་ཏེ་འདོད་ཆགས་ཁོང་ཁྲོ་ང་རྒྱལ་མ་རིག་པ་ལྔ་ལྔ་ཐེ་ཚོམ་བཞི་ཀུན་དཀྲིས་བཅུའོ། །སྲིད་པའི་སྦྱོར་བ་མ་རིག་པ་དང་བཅས་པ་རྫས་སུམ་ཅུ་རྩ་བརྒྱད་ཁོན་བདག་སྨྲ་ཉེར་ལེན་ཏེ། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་ང་རྒྱལ་མ་རིག་པ་ལྔ་ལྔ་ཐེ་ཚོམ་བརྒྱད་དོ། །འོན་ཀྱང་བཞི་མ་ཚང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ།

ལྟ་བ་ལ་ལྟ་བ་ཉེར་ལེན་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་ཉེར་ལེན་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་ཉེར་ལེན་ནི། སྡུག་བསྔལ་དང་ལམ་གྱི་གཉིས་ཏེ་ཁམས་རེ་ན་ཡོད་པས་རྫས་དྲུག་གོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ལྟ་བ་རྣམས་ལས་དེ་ལོགས་སུ་ཕྱུང་ཞེ་ན། ལམ་གྱི་དགྲར་གྱུར་པ་དང་ཁྱིམ་པ་དང་རབ་བྱུང་གཉིས་བསླུ་བས་ལོགས་ཤིག་ཏུ་བྱས་ནས་བསྟན་ཏོ། །འོན་མ་རིག་པ་བསྲེས་ཏེ་ཉེར་ལེན་དུ་བཤད་ཀྱི་ལོགས་ཤིག་ཏུ་མ་བསྟན་ཏོ་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། སྲིད་པ་འཛིན་པའི་དོན་གྱི་ཉེར་ལེན་ཡིན་ན་མ་འདྲེས་པའི་མ་རིག་པ་ནི་མི་གསལ་བས་སྲིད་པ་འཛིན་པར་བྱེད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་དང་འདྲེས་པའི་མ་རིག་པ་ནི་ལྟ་བ་ལས་གཞན་པའི་ཉོན་མོངས་རྣམས་དང་བསྲེས་ནས་ཉེར་ལེན་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ངེས་ཚིག་ལ། ཕྲ་རྒྱས་ཀྱི་ངེས་ཚིག་དང་། ཟག་པ་ལ་སོགས་པའི་ངེས་ཚིག་གོ། །དང་པོ་ནི། གང་ཕྱིར་དེ་དག་ཕྲ་བ་དང་། །རྗེས་འབྲེལ་རྣམ་གཉིས་རྒྱས་འགྱུར་དང་། །རྗེས་སུ་འཕྲང་བས་དེ་ཡི་ཕྱིར། །ཕྲ་རྒྱས་དག་ཏུ་བཤད་པ་ཡིན། །ཞེས་པས་བསྟན། ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཕྲ་རྒྱས་ལ་སོགས་པར་བསྟན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་དག་ནི་རྒྱུ་བའམ་འཇུག་པ་ཕྲ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཐོབ་པ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་དང་། དམིགས་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། ཇི་སྲིད་མ་སྤངས་པར་དུ་མ་འབད་པར་ཡང་མངོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཚུལ་གྱིས་རྗེས་སུ་འབྲང་བས་ན་རྒྱུ་མཚན་དེ་བཞི་ཡི་ཕྱིར་ཕྲ་རྒྱས་དག་ཏུ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །དེའང་དང་པོ་གསུམ་པས་ནི་ངེས་ཚིག་དངོས་དང་གཞན་གཉིས་ཀྱིས་ནི་དོན་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཟག་པ་ལ་སོགས་

༄༅། །པའི་ངེས་ཚིག་ནི། དེ་དག་འཇོག་བྱེད་ཟག་བྱེད་དང་། །འཕྱེར་བར་བྱེད་དང་འབྱུར་བྱེད་དང་། །ཉེ་བར་འཛིན་ཕྱིར་ཟག་ལ་སོགས། །དེ་དག་གི་ནི་ངེས་ཚིག་ཡིན། །ཞེས་པས་བསྟན། ཡང་ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་གིས་མི་གཡོ་བའི་ཚུལ་གྱི་འཁོར་བར་འཇོག་ཅིང་སྦྱོར་བར་བྱེད་པ་དང་། སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་གི་རྨའི་སྒོ་ནས་ཟག་ཅིང་འབོ་བར་བྱེད་པ་དང་། འགྲོ་བ་གཞན་དང་ཡུལ་གཞན་དུ་ཁྲིད་པར་བྱེད་ཅི་འཕྱེར་བར་བྱེད་པ་དང་། དེ་དང་དེར་སྦྱོར་བར་བྱེད་ཅིང་འབྱུར་བར་བྱེད་པ་དང་། སྲིད་པའི་ལུས་འཛིན་པས་སམ་འདོད་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་ཤེས་ཉེ་བར་འཛིན་ཅིང་ཞེན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཟག་པ་དང་། ལ་སོགས་པ་ཆུ་བོ་དང་སྦྱོར་བ་དང་ཉེར་ལེན་དེ་དག་གི་ནི་ངེས་ཚིག་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་བསྟན་བཅོས་ལས་འབྱུང་བ་ལ། བསྟན། བཤད་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་དག་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་སོགས་ཀྱི། །དབྱེ་བས་ཡང་རྣམ་ལྔར་བཤད་དོ། །ཞེས་པས་བསྟན། ཉོན་མོངས་དེ་དག་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་སོགས་ཀྱི་འཆིང་བ་དང་ཕྲ་རྒྱས་དང་ཉེ་ཉོན་དང་ཀུན་དཀྲིས་ཀྱི་དབྱེ་བས་ཡང་རྣམ་པ་ལྔར་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ། ཀུན་སྦྱོར་དང་། འཆིང་བ་དང་། ཉེ་ཉོན། ཀུན་དཀྲིས་སོ། །དང་པོ་ལ། ཀུན་སྦྱོར་དགུར་བཤད་པ། ཐ་མའི་ཆ་མཐུན། གོང་མའི་ཆ་མཐུན་ནོ། །དང་པོ་ལ། ཀུན་སྦྱོར་དགུ་ངོས་བཟུང་བ། ལྟ་བའི་ཀུན་སྦྱོར་ལ་གཉིས་སུ་བཤད་པའི་རྒྱུ་མཚན། ཕྲག་དོག་དང་སེར་སྣ་ལོགས་སུ་ཀུན་སྦྱོར་དུ་བཤད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ནི། མདོ་ལས། ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་ནི་དགུ་སྟེ། རྗེས་སུ་ཆགས་པ་དང་། ཁོང་ཁྲོ་བ་དང་། ང་རྒྱལ་དང་། མ་རིག་པ་དང་། ལྟ་བ་དང་། མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། ཐེ་ཚོམ་དང་། ཕྲག་དོག་

དང་༔ སེར་སྣའི་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་རྣམས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་ལྟ་བའི་ཀུན་སྦྱོར་ལ་གཉིས་སུ་བཤད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། རྫས་དང་མཆོག་འཛིན་འདྲ་བའི་ཕྱིར། །ལྟ་གཉིས་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་གཞན་ནོ། །ཞེས་པས་བསྟན། ཀུན་སྦྱོར་གྱི་ནང་དུ་ལྟ་བ་གསུམ་ནི་ལོགས་སུ་ལྟ་བའི་ཀུན་སྦྱོར་དུ་བཤད་ལ། གཉིས་ནི་ལོགས་སུ་མཆོག་འཛིན་གྱི་ཀུན་སྦྱོར་དུ་བཤད་ཅེ་ན། ལྟ་བ་དང་པོ་གསུམ་དང་ཕྱི་མ་གཉིས་རྫས་བཅོ་བརྒྱད་པར་འདྲ་བའི་ཕྱིར་དང་། ལྟ་བ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་ལྟ་བ་སྔ་མ་གསུམ་ལ་མཆོག་དང་དག་པར་འཛིན་པས་ན་སྔ་མ་གསུམ་ནི་བཟུང་བྱ་དང་ཕྱི་མ་གཉིས་དམན་པ་ལ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པར་འདྲ་བའི་ཕྱིར་ལྟ་བ་དང་པོ་གསུམ་ལས་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་གཞན་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ཕྲག་དོག་དང་སེར་སྣ་ལོགས་སུ་ཀུན་སྦྱོར་དུ་བཤད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། གང་ཕྱིར་གཉིས་ཀ་འང་གཅིག་ཏུ་ནི། །མི་དགེ་རང་དབང་དེ་ཡི་ཕྱིར། །ཕྲག་དོག་སེར་སྣ་དེ་དག་ལས། །ལོགས་ཤིག་ཀུན་སྦྱོར་གཉིས་སུ་བཤད། །ཅེས་པས་བསྟན། ཡང་ཀུན་དཀྲིས་བརྒྱད་ལས་ཕྲག་དོག་དང་སེར་སྣ་ཁོ་ན་ཀུན་སྦྱོར་དུ་བཞག་ཅེ་ན། གང་གི་ཕྱིར་ཕྲག་དོག་དང་སེར་སྣ་དེ་གཉིས་ཀ་འང་གཅིག་ཏུ་ནི་མི་དགེ་བ་དང་མ་རིག་པ་ཙམ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པས་རང་དབང་ཅན་ཡིན་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར་ཕྲག་དོག་དང་སེར་སྣ་ཁོ་ན་ཀུན་དཀྲིས་དྲུག་པོ་དེ་དག་ལས་ལོགས་ཤིག་ཀུན་སྦྱོར་གཉིས་སུ་བཤད་དེ། ཀུན་དཀྲིས་གཞན་དྲུག་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཐ་མའི་ཆ་མཐུན་ལ། །དངོས་དང་། དོགས་པ་བཅད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཐ་མའི་ཆ་དང་མཐུན་རྣམ་ལྔ། །གཉིས་ཀྱིས་འདོད་ལས་མི་འདའ་ལ། །གསུམ་པོ་ཡིས་ནི་ཕྱིར་ལྡོག་བྱེད།།

༄༅། །ཅེས་པས་བསྟན། ཡང་མདོ་ལས་ཐ་མའི་ཆ་དང་མཐུན་པའི་ཀུན་སྦྱོར་རྣམ་པ་ལྔ་གསུངས་ཏེ། འཇིག་ལྟ་དང་ཚུལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་དང་ཐེ་ཚོམ་དང་འདོད་པ་ལ་འདུན་པ་དང་གནོད་སེམས་སོ། །དེ་ལ་ཐ་མ་ནི་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཐ་མ་འདོད་པའི་ཁམས་ཏེ་དམན་པ་ལ་ཐ་མའི་སྒྲ་སྦྱར་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་ནི་ལྔ་པོ་འདི་དག་འདོད་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཕྱིར་འདོད་པ་ལ་འདུན་པ་དང་གནོད་སེམས་གཉིས་ཀྱིས་སྐྱོབ་བཞིན་འདོད་པའི་བཙོན་ར་ལས་མི་འདའ་བར་བྱེད་ལ། འཇིག་ལྟ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་པོ་ཡིས་ནི་སྐྱོབ་བག་མེད་པས་བཙོན་ར་ལས་ཤོར་ཡང་རྗེས་སུ་འབྲང་བས་ཕྱིར་ལྡོག་པར་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །སེམས་ཙམ་པ་ནི་དང་པོ་གསུམ་སེམས་ཅན་གྱི་ཐ་མ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་དང་མཐུན་ལ། ཕྱི་མ་གཉིས་ཁམས་ཀྱི་ཐ་མ་འདོད་པའི་ཁམས་དང་ཆ་མཐུན་པས་སོ་ཞེས་ཟེར། གཉིས་པ་དགོས་པ་བཅད་པ་ནི། སྒོ་དང་རྩ་བ་བརྟུལ་ཕྱིར་གསུམ། །འགྲོ་མི་འདོད་དང་ལམ་ནོར་དང་། །ལམ་ལ་ཐེ་ཚོམ་དེ་སྙེད་ཅིག །ཐར་པ་བགྲོད་ལ་གེགས་བྱེད་པ། །དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་གསུམ་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་པས་བསྟན། གང་གི་ཚེ་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པས་མཐོང་སྤང་མ་ལུས་པ་སྤངས་ན་འཇིག་ལྟ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་དང་ཐེ་ཚོམ་ཁོ་ན་སྤངས་པར་གསུངས་ཅེ་ན། དེ་གསུམ་གྱིས་མཐོང་སྤང་གི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྒོ་དང་རྩ་བ་བརྟུལ་བའི་ཕྱིར་ན་གསུམ་བསྟན་ཏེ། དེ་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་སྒོ་ནི་རྣམ་པ་གཅིག་དང་གཉིས་དང་བཞིའོ། །འཇིག་ལྟས་རྣམ་པ་གཅིག་བརྟུལ། མཆོག་འཛིན་ཐ་མས་རྣམ་པ་གཉིས་པ་བརྟུལ། ཐེ་ཚོམ་གྱིས་བཞི་པ་བརྟུལ་བས་སོ། །སློབ་དཔོན་ནི་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པས་ཐར་པར་འཇུག་པའི་གེགས་

རྣམས་སྤང་བར་རྟོན་པ་ན་འདི་དག་ནི་རིམ་པ་བཞིན་ཐར་པར་འགྲོ་མི་འདོད་པ་དང་། ལམ་ནོར་བར་འཇུག་པ་རྣམས་དང་། ལམ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་གསུམ་པོ་དེ་སྐེད་ཅིག་ཁོ་ན་ཐར་བར་བགྲོད་པ་ལ་གེགས་བྱེད་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་གཙོ་བོས་མཚོན་ནས་དེ་གསུམ་ཁོ་ན་བསྟན་ཏོ་ཞེས་བཞེད་དོ། །གསུམ་པ་གོང་མའི་ཆ་མཐུན་ནི། གོང་མའི་ཆ་དང་མཐུན་ལྔ་ཉིད། །གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་ལས་སྐྱེས་པའི། །འདོད་ཆགས་གཉིས་རྒོད་ང་རྒྱལ་རྨོངས། །ཞེས་པས་བསྟན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀུན་སྦྱོར་ཐ་མའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་ལྔ་བཤད་པ་བཞིན་ཀུན་སྦྱོར་གོང་མ་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་ལྔ་ཉིད་དུ་གསུངས་པ་ནི་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་ལས་སྐྱེས་པའི་འདོད་ཆགས་གཉིས་དང་། རྒོད་པ་དང་། ང་རྒྱལ་དང་། རྨོངས་པ་མ་རིག་པ་སྟེ་དེ་དག་མ་སྤངས་བར་ཁམས་གོང་མ་ལས་མི་འདའ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་འཆིང་བ་ནི། ཚོར་བའི་དབང་གིས་འཆིང་བ་གསུམ། །ཞེས་པས་བསྟན། ཚོར་བ་བདེ་སྡུག་བཏང་སྙོམས་གསུམ་པོའི་དབང་གིས་དེ་ལ་འདོད་ཆགས་ཞེ་སྡང་གཏི་མུག་གསུམ་གྱི་འཆིང་བ་གསུམ་རྒྱས་པར་འགྱུར་རོ། །བཏང་སྙོམས་ལ་ཆགས་སྡང་ཡང་རྒྱས་མོད་ཀྱི་གཏི་མུག་བཞིན་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཏི་མུག་ནི་བཏང་སྙོམས་དང་མི་གསལ་བར་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཕྱིར་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའོ། །གསུམ་པ་ཉེ་ཉོན་ནི། ཉོན་མོངས་ལས་གཞན་ཉོན་མོངས་ཅན། །སེམས་བྱུང་འདུ་བྱེད་ཕུང་ཞེས་པ། །གང་དེའང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་ཏེ། །དེ་དག་ཉོན་མོངས་ཞེས་མི་བྱ། །ཞེས་པས་བསྟན། རྩ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་ལས་དོན་གཞན་པ་ཚོས་ཉོན་མོངས་ཅན་སེམས་བྱུང་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཞེས་པས་

༄༅། །བརྟུས་པ་གང་ཡིན་པ་དེའང་རྩ་བའི་ཉོན་མོངས་དང་ཉེ་བར་འདུག་པས་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཏེ་དེ་དག་ལ་རྩ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཞེས་མི་བྱ་སྟེ། རྩ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ཀྱང་ཀུན་ནས་དཀྲིས་པ་དང་
དྲི་མ་དང་གཞི་ཕྲན་ཚེགས་ལས་བྱུང་བའི་མི་དགའ་བ་དང་གླལ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །བཞི་པ་ཀུན་དཀྲིས་ལ། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། ཞར་ལ་དྲི་མ་བཤད་པ། དེ་དག་གི་ཁྱད་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་
བ་དང་། གང་གི་རྒྱུ་མཐུན་ཡིན་པའོ། །དང་པོ་ལ། རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ལས་གསུངས་པ་དང་། བྱེ་སྨྲའི་འདོད་པ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི། ངོ་ཚ་མེད་དང་ཁྲེལ་མེད་དང་། །ཕྲག་དོག་སེར་སྣ་རྒོད་པ་དང་། །འགྱོད་དང་རྨུགས་
དང་གཉིད་དང་ནི། །ཀུན་ནས་དཀྲིས་པ་རྣམ་པ་བརྒྱད། །ཅེས་པས་བསྟན། འོ་ན་ཀུན་དཀྲིས་དེ་ལ་དུ་ཡོད་ཅེ་ན། ངོ་ཚ་མེད་པ་དང་ཁྲེལ་མེད་པ་དང་ཕྲག་དོག་དང་སེར་སྣ་དང་རྒོད་པ་དང་འགྱོད་པ་དང་རྨུགས་པ་དང་
གཉིད་དང་ནི་ཀུན་ནས་དཀྲིས་པ་རྣམ་པ་བརྒྱད་དོ། །དགེ་བའི་འགྱོད་གཉིད་ནི་འདིར་མ་གཏོགས་སོ། །གཉིས་པ་བྱེ་སྨྲའི་འདོད་པ་ནི། ཁྲོ་དང་འཆབ་བའོ། །ཞེས་པས་བསྟན། བྱེ་སྨྲས་ཁྲོ་བ་དང་འཆབ་པ་བསྣན་ནས་
བཅུར་འདོད་པའོ། །གཉིས་པ་གང་གི་རྒྱུ་མཐུན་ཡིན་པ་ནི། འདོད་ཆགས་ཀྱིས། །ངོ་ཚ་མེད་རྒོད་སེར་སྣ་བསླང་། །འཆབ་པ་རྩོད་དོ་མ་རིག་ལས། །རྨུགས་དང་གཉིད་དང་ཁྲེལ་མེད་དོ། །ཐེ་ཚོམ་ལས་འགྱོད་ཁྲོ་བ་དང་།།
ཕྲག་དོག་ཁོང་ཁྲོའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་། །ཞེས་པས་བསྟན། ཉེ་ཉོན་རྣམས་ནི་རྩ་ཉོན་གྱི་རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་དེ་དག་ཀྱང་རྩ་ཉོན་གང་དང་གང་དག་ལས་འབྱུང་བ་སྟོན་པ་ན་དེ་དག་ནི་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་ངོ་ཚ་མེད་རྒོད་

སེར་སྣ་གསུམ་བསླང་ལ། འཆབ་པ་ནི་ཁ་ཅིག་སྲིད་པའི་རྒྱུ་མཐུན་ཡིན་ཞེས་ཟེར། གཞན་དག་མ་རིག་པའི་རྒྱུ་མཐུན་པའོ་ཞེས་ཟེར་བས་རྩོད་དོ། །མ་རིག་པ་ལས་བྱུང་བའི་རྒྱུ་མཐུན་ནི་རྨུགས་པ་དང་གཉིད་དང་ཁྲེལ་མེད་དོ། །ཁེ་ཚོལ་ལས་བྱུང་བ་ནི་འགྱོད་པ་ཡིན་ལ། ཁྲོ་བ་དང་ཕྲག་དོག་གཉིས་ནི་ཁོང་ཁྲོའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཞར་ལ་དྲི་མ་བཤད་པ་ལ། དྲི་མའི་དབྱེ་བ། སོ་སོའི་རྒྱུའོ། །དང་པོ་ནི། གཞན་ཡང་ཉོན་མོངས་དྲི་མ་དྲུག །སྒྱུ་དང་གཡོ་དང་རྒྱགས་པ་དང་། །དེ་བཞིན་འཚིག་དང་འཁོན་འཛིན་དང་། །རྣམ་འཚེ། །ཞེས་པས་བསྟན། གཞན་ཡང་ལུས་ལ་དྲི་མ་འབྱུང་བ་བཞིན་རྩ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ལས་བྱུང་བའི་དྲི་མ་ལྟ་བུ་ནི་དྲུག་སྟེ། སྒྱུ་དང་གཡོ་དང་རྒྱགས་པ་དང་དེ་བཞིན་དུ་འཚིག་པ་དང་འཁོན་འཛིན་དང་རྣམ་འཚེའོ། །འདི་དག་གི་རང་བཞིན་ནི་གོང་དུ་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །གཉིས་པ་སོ་སོའི་རྒྱུ་ནི། སྒྱུ་དང་རྒྱགས་པ་ནི། །འདོད་ཆགས་ལས་སྐྱེས་འཁོན་འཛིན་དང་། །རྣམ་འཚེ་ཁོང་ཁྲོ་ལས་སྐྱེས་སོ། །འཚིག་པ་ལྟ་བ་མཆོག་འཛིན་ལས། །གཡོ་ནི་ལྟ་བས་ཀུན་ནས་བསླང་། །ཞེས་པས་བསྟན། དྲི་མ་དྲུག་པོ་དེ་དག་ལས་སྒྱུ་དང་རྒྱགས་པ་ནི་འདོད་ཆགས་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ལ། འཁོན་འཛིན་དང་རྣམ་འཚེ་ནི་ཁོང་ཁྲོ་ལས་སྐྱེ་བས་སོ། །འཚིག་པ་ནི་ལྟ་བ་མཆོག་འཛིན་ལས་སྐྱེ་ཞིང་གཡོ་ནི་ཉོན་མོངས་ལོག་པར་ལྟ་བས་ཀུན་ནས་བསླང་བས་སོ། །གསུམ་པ་དེ་དག་གི་ཁྱད་པར་བཤད་པ་ལ། མཐོང་སྤང་དང་སྒོམ་སྤང་གི་ཁྱད་པར། མི་དགེ་བ་དང་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ཁྱད་པར། ཁམས་དང་སའི་ཁྱད་པར་རོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལས་ངོ་ཚ་མེད་པ་དང་། །ཁྲེལ་མེད་རྨུགས་པ་གཉིད་རྒོད་རྣམ་གཉིས།།

༄༅། །དེ་ལས་གཞན་ནི་སྒོམ་སྤང་བྱ། །རང་དབང་དེ་བཞིན་དྲི་མ་རྣམས། །ཞེས་པས་བསྟན། ཀུན་དཀྲིས་བཅུར་བཤད་པ་དེ་དག་ལས་ངོ་ཚ་མེད་པ་དང་ཁྲེལ་མེད་པ་དང་རྨུགས་པ་དང་གཉིད་དང་རྒོད་པ་སྙེ་ཚོམ་ལྔ་པོ་ལ་མཐོང་སྤང་དང་སྒོམ་སྤང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། མཐོང་སྤང་དང་མཚུངས་ལྡན་རྣམས་མཐོང་སྤང་དང་། སྒོམ་སྤང་དང་མཚུངས་ལྡན་རྣམས་སྒོམ་སྤང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྔ་པོ་དེ་དག་ལས་གཞན་པའི་ཉེ་ཉོན་ཀུན་དཀྲིས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་ཕྲག་དོག་སོགས་ལྔ་ནི་སྒོམ་པས་སྤང་བྱ་ཁོ་ན་དང་རང་དབང་ཅན་ཡང་ཡིན་ཏེ། ལྔ་པོ་དེ་དག་མ་རིག་པ་ཙམ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཕྱིར། ཕྲག་དོག་སོགས་ལྔ་སྒོམ་སྤང་རང་དབང་ཅན་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་དྲི་མ་དྲུག་པོ་རྣམས་ཀྱང་སྒོམ་སྤང་དང་རང་དབང་ཅན་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་མི་དགེ་བ་དང་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ཁྱད་པར་ནི། འདོད་ན་མི་དགེ་གསུམ་རྣམ་གཉིས། །དེ་ཡན་ཆད་ནི་ལུང་མ་བསྟན། །ཞེས་པས་བསྟན། རྨུགས་རྒོད་དང་གཉིད་མ་གཏོགས་པ་ཀུན་དཀྲིས་བདུན་དང་སྒྱུ་ལ་སོགས་པ་ཇི་སྐད་བཤད་པ་ནི་འདོད་ཁམས་ན་མི་དགེ་བའོ། །དེ་ལས་ཀྱང་རྨུགས་རྒོད་གཉིད་གསུམ་པོ་ནི་མི་དགེ་བ་དང་ལུང་མ་བསྟན་རྣམ་པ་གཉིས་དག་གོ། །འདོད་ཁམས་དེ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཉེ་ཉོན་ཇི་སྙེད་སྲིད་པ་རྣམས་ནི་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའོ། །གསུམ་པ་ཁམས་དང་སའི་ཁྱད་པར་ནི། འདོད་དང་བསམ་གཏན་དང་པོ་ན། །གཡོ་སྒྱུ་ཚངས་པས་འདྲིད་ཕྱིར་རོ། །རྨུགས་རྒོད་རྒྱགས་པ་ཁམས་གསུམ་ན། །གཞན་དག་འདོད་ཁམས་ལས་སྐྱེས་པ། །ཞེས་པས་བསྟན། དེའང་འདོད་པ་དང་བསམ་གཏན་དང་པོ་གཉིས་ན་གཡོ་སྒྱུ་གཉིས་ཡོད་དེ། འཕགས་པ་རྟ་ཐུལ་གྱིས་ཚངས་པ་ཆེན་པོ་

ལ་འབྱུང་བ་བཞི་པོ་གང་དུ་འགག་དྲིས་པ་ན་ཚངས་པས་མི་ཤེས་བཞིན་དུ་ཁོ་བོ་ནི་ཚངས་པའོ། །ཚངས་པ་ཆེན་པོའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྐབས་སུ་མ་བབ་པའི་ལན་གྱིས་ཧ་ཐུལ་འདྲིད་པར་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་སྐྱོ་ཡོད་ལ། དེས་ན་གཡོ་ཡང་ཡོད་པར་འགྱུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྨུགས་རྒོད་རྒྱགས་པ་གསུམ་ནི་ཁམས་གསུམ་ན་ཡོད་པའོ། །བཅུ་དྲུག་ལས་དེ་གསུམ་དང་གཡོ་སྒྱུ་གཉིས་དང་ལྷ་བོར་བས་གཞན་ཉེ་ཉོན་བཅུ་གཅིག་པོ་དག་འདོད་ཁམས་ལས་སྐྱེས་པ་ཁོ་ནའོ། །གཉིས་པ་དེ་རྣམས་གང་དང་མཚུངས་ལྡན་ལ། སེམས་གང་དང་མཚུངས་ལྡན། ཚོར་བ་གང་དང་མཚུངས་ལྡན་ནོ། །དང་པོ་ནི། མཐོང་སྤང་བྱ་གཉིད་ང་རྒྱལ་བཅས། །ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ས་པ་ཡིན།། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་རང་དབང་ཡང་། །གཞན་ནི་རྣམ་ཤེས་དྲུག་རྟེན་ཅན། །ཞེས་པས་བསྟན། རྩ་བ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་མཐོང་བས་སྤང་བྱ་ཐམས་ཅད་དང་སྒོམ་སྤང་ཡིན་ཡང་གཉིད་དང་ང་རྒྱལ་དུ་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་རང་དབང་ཅན་བཅུ་གཅིག་པོ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །དེ་རྣམས་ལས་གཞན་དྲུག་གསུམ་ངོ་ཚ་ཁྲེལ་མེད་རྨུགས་རྒོད་བག་མེད་ལེ་ལོ་མ་དད་པ་དང་བཅས་པ་སྒོམ་སྤང་གིས་བསྡུས་པ་ནི་རྣམ་ཤེས་དྲུག་ཅར་གྱི་རྟེན་ཅན་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཚོར་བ་གང་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ལ། རྩ་ཉོན་གང་དང་ལྡན་པ། ཉེ་ཉོན་གང་དང་ལྡན་པའོ། །དང་པོ་ལ། འདོད་པའི་དང་། ཁམས་གོང་གིའོ། །དང་པོ་ནི། བདེ་བ་དག་དང་འདོད་ཆགས་སུ། །མཚུངས་ལྡན་ཞེ་སྡང་སྡུག་པའོ། །མ་རིག་པ་དག་ཐམས་ཅད་དང་། །མེད་ལྟ་ཡིད་བདེ་སྡུག་བསྔལ་དང་། །ཡིད་མི་བདེ་དང་ཐེ་ཚོམ་མོ། །གཞན་ཡིད་བདེ་དང་

༄༅། །འདོད་ལས་སྐྱེས། །བཏང་སྙོམས་དང་ཀུན། །ཞེས་པས་བསྟན། ལུས་སེམས་ཀྱི་བདེ་བ་དག་དང་འདོད་ཆགས་སུ་མཚུངས་པར་ལྡན་ཞིང་ཞེ་སྡང་ནི་དེ་ལས་ལྡོག་པ་ལུས་སེམས་ཀྱི་དུཿཁ་དག་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའོ། །མ་རིག་པ་དག་ནི་ཚོར་བ་ལྔ་པོ་ཐམས་ཅད་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ལ། མེད་པར་ལྟ་བ་ནི་སྡིག་ཅན་ཡིད་བདེ་བ་དང་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་ཅན་རྣམས་ནི་ཡིད་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་ལྡན་ཞིང་ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ནི་ཐེ་ཚོམ་མོ། །ཉེ་ཉོན་གཞན་ལྔ་པོ་ནི་ཡིད་ཀྱི་ས་པ་དང་དགའ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་ཁོ་ན་ཡིན་པས་ཡིད་བདེ་བ་དང་ལྡན་ཏེ། དེ་དག་ནི་འདོད་པ་ལས་སྐྱེས་པ་གསལ་བའི་དུས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི།། འགག་པར་ཕྱོགས་པའི་ཚེ་མི་གསལ་བས་བཏང་སྙོམས་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཀུན་དང་ལྡན་པར་ངེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ས་གོང་མ། །ས་ཇི་བཞིན་དུ་རང་རང་དང་། །ཞེས་པས་བསྟན། ས་གོང་མ་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པ་དག་གི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ནི་ས་ཇི་བཞིན་དུ་ས་རང་རང་གི་རྣམ་ཤེས་དང་ཚོར་བའི་དབང་པོ་གང་ཡོད་པ་དེ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ནོ། །ས་གང་ན་རྣམ་ཤེས་དང་ཚོར་བ་དུ་ཡོད་པ་ནི་བཤད་ཟིན་ཏོ། །གཉིས་པ་ཉེ་ཉོན་གང་དང་ལྡན་པ་ནི། འགྱོད་དང་ཕྲག་དོག་ཁྲོ་བ་དང་། །རྣམ་འཚེ་འཁོན་དུ་འཛིན་པ་དང་། །འཚིག་པ་ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་། །སེར་སྣ་དག་ནི་ལྡོག་པ་ཡིན། །གཡོ་དང་སྒྱུ་དང་འཆབ་དང་གཉིད། །གཉིས་ཀ་དང་ལྡན་བདེ་དག་དང་། །རྒྱགས་པ་བཏང་སྙོམས་ཀུན་ཏུ་འགྲོ། །བཞི་པོ་གཞན་ནི་ལྟ་དག་དང་། །ཞེས་པས་བསྟན། འགྱོད་དང་ཕྲག་དོག་ཁྲོ་བ་དང་རྣམ་འཚེ་འཁོན་དུ་འཛིན་པ་དང་འཚིག་པ་རྣམས་ནི་སྐྱོ་བའི་རྣམ་པར་འཇུག་ཅིང་

ཡིད་ཀྱི་ས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མི་བདེ་བ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ནོ། །སེར་སྣ་དག་ནི་ཉོག་པས་ཡིད་བདེ་དང་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་ཏེ། ཆགས་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བས་དགའ་བའི་རྣམ་པར་འཇུག་ཅིང་གཡོ་དང་སྒྱུ་དང་འཆག་པ་དང་གཉིད་རྣམས་ནི་ཡིད་བདེ་དང་ཡིད་མི་བདེ་གཉིས་ཀ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ཏེ། རེས་འགའ་ཡིད་བདེའི་སྒོནས་ཕ་རོལ་འདྲིད་པར་བྱེད་ལ་རེས་ཡིད་མི་བདེ་བར་བྱེད་དེ། གཉིད་ཀྱི་བར་དུའང་དེ་དང་འདྲའོ། །བསམ་གཏན་གཉིས་པ་མན་ཆད་ཀྱི་ཡིད་བདེ་དང་གསུམ་པའི་བདེ་བ་སྟེ་གཉིས་པོ་དག་དང་རྒྱགས་པ་ལྡན་ཞིང་བཏང་སྙོམས་ནི་ཉེ་ཉོན་ཀུན་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་འགྲོ་སྟེ་སྔ་མ་བཞིན་ནོ། །ངོ་ཚ་ཁྲེལ་མེད་རྨུགས་རྒོད་དེ་ཀུན་དཀྲིས་བཞི་པོ་གཞན་ནི་ཚོར་བའི་དབང་པོ་ལྔ་དག་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ཏེ། དང་པོ་གཉིས་མི་དགེ་བའི་ས་མང་པོ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གཉིས་པ་ཉོན་མོངས་པའི་ས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་སྒྲིབ་པ་ལྔ་བསྟན་པ་ལ།། ངོ་བོ་དང་། གྲངས་ངེས་སོ། །དང་པོ་ནི། འདོད་ན་སྒྲིབ་རྣམས། །ཞེས་པས་བསྟན། མདོ་ལས། འདོད་འདུན། གནོད་སེམས། རྨུགས་གཉིད། རྒོད་འགྱོད། ཐེ་ཚོམ་དང་སྒྲིབ་པ་ལྔ་གསུངས་པ་ལས་རྨུགས་རྒོད་ཐེ་ཚོམ་གསུམ་པོ་དེ་ཁམས་གསུམ་ཅར་ན་ཡོད་པས་ཁམས་གསུམ་ཅར་གྱི་དེ་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ནམ་འདོད་པའི་གསུམ་པོ་དེ་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ཞེ་ན། ཕྱི་མ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས། འདི་ནི་མི་དགེ་བའི་ཕུང་པོ་མ་འདྲེས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། སྒྲིབ་པ་ལྔའོ། །ཞེས་གཅིག་ཏུ་མི་དགེ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་པ་ན་བསམ་གཏན་དང་སྙོམས་འཇུག་གི་སྒྲིབ་པ་རྣམས་ཡོད་ལ། གཞན་ན་ནི་མེད་དོ། །གཉིས་པ་གྲངས་ངེས་ལ། བདུན་བཤད་

༄༅། །པ་དང་མི་འགལ་བའི་རྒྱུ་མཚན་དང་། ལྔར་ངེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ནི། མི་མཐུན་དང་། ཟས་དང་བྱ་བ་གཅིག་པའི་ཕྱིར། །གཉིས་གཅིག །ཅེས་པས་བསྟན། ཅིའི་ཕྱིར་རྨུགས་གཉིད་གཉིས་རྒོད་འགྱོད་གཉིས་སེམས་བྱུང་ཐ་དད་ཡིན་བཞིན་དུ་སྒྲིབ་པ་རེ་རེར་བཤད་ཅེ་ན། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། དེ་དག་དང་རྣམ་པ་མི་མཐུན་པའི་གཉེན་པོ་དང་རྒྱུ་ཟས་དང་བྱ་བ་ལས་རྣམས་གཅིག་པའི་ཕྱིར་གཉིས་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བྱས་པའོ། །འདི་ལྟར་རྨུགས་གཉིད་གཉིས་ཀའི་ཡང་གཉེན་པོ་ནི་སྣང་བའི་འདུ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟས་ནི་རྨྱ་བ་དང་མི་དགའ་བ་དང་བྱ་རྨྱང་དང་ཟས་ཀྱི་དྲོད་མི་ཟིན་པ་དང་སེམས་ཞུམ་པ་རྣམས་ཏེ། བྱ་བ་སེམས་ཞུམ་པར་བྱེད་པ་ཉིད་དོ།། དེ་བཞིན་དུ་རྒོད་འགྱོད་གཉིས་ཀའི་གཉེན་པོ་ནི་ཞི་གནས་དང་། ཟས་ནི་ཉེ་དུའི་རྟོག་པ་དང་ཡུལ་གྱི་རྟོག་པ་དང་མི་འཆི་བའི་རྟོག་པ་དང་སྔོན་རྒོད་ཅིང་རྩེས་པ་ལ་སོགས་པ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་རྣམས་ཏེ་བྱ་བ་ནི་སེམས་གཡེངས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལྔར་ངེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། ཕུང་པོ་གནོད་བྱེད་དང་། །ཐེ་ཚོམ་ཕྱིར་ན་ལྔ་ཉིད་དོ། །ཞེས་པས་བསྟན། འདོད་པ་ལ་འདུན་པ་དང་གནོད་སེམས་ཀྱིས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལ་གནོད་པར་བྱེད་པ་དང་རྨུགས་གཉིད་ཀྱིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལ་གནོད་པར་བྱེད། རྒོད་འགྱོད་ཀྱིས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཕུང་པོ་ལ་གནོད་པར་བྱེད། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་མེད་ན་བདེན་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ན་ལྔ་ཉིད་དུ་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་གང་གིས་སྤོང་བ་ལ། ཇི་ལྟར་སྤོང་ཚུལ། སྤོང་བྱེད་གཉེན་པོའི་དབྱེ་བ། གང་ལས་ཕྱེ་ནས་སྤོང་ཚུལ། སྤངས་པ་གང་གིས་ཐག་བསྲིང་བ། སྤང་བའི་ཐོབ་པ་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ།

མཐོང་སྤང་དང་། སྒོམ་སྤང་སྤོང་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། དམིགས་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་། དེ་ལ་དམིགས་པ་ཡང་དག་པར། །ཟད་དང་དམིགས་པ་སྤངས་པས་སོ། །ཞེས་པས་བསྟན། མཐོང་སྤང་ཇི་ལྟར་སྤོང་ཚུལ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། དམིགས་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྤང་བ་དང་། དེ་ལ་དམིགས་པ་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཉོན་མོངས་ཡང་དག་པར་ཟད་པས་སྤོང་བ་དང་། དམིགས་པ་སྤངས་པས་སྤོང་པ་རྣམས་སོ། །དང་པོ་ནི་འདོད་པའི་ཀུན་འགྲོ་གོང་དུ་དམིགས་པ་དགུ་ལས་གཞན་པའི་ཁམས་གསུམ་གྱི་རིས་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་ཕྲ་རྒྱས་སུམ་ཅུ་རྩ་བརྒྱད་དང་ཁམས་གསུམ་གྱི་འགོག་ལམ་མཐོང་སྤང་གི་ལོག་ལྟ་ཐེ་ཚོམ་བཅུ་གཉིས་ཏེ་ལྔ་བཅུ་པོ་ཐམས་ཅད་དང་། གང་ཡང་རིས་དེ་གཉིས་ཀྱི་མ་རིག་པ་དྲུག་གི་ཟག་མེད་ལ་དམིགས་པའི་ཆ་དང་འདོད་པའི་ཀུན་འགྲོ་དགུའི་རང་སར་དམིགས་པའི་ཆ་རྣམས་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། དེ་རྣམས་ནི་ཐོར་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་མིར་འཛིན་པ་ལྡོག་པ་བཞིན་བདེན་བཞིའི་རང་མཚན་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྤོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི་འདོད་པའི་ཀུན་འགྲོ་དགུའི་གོང་དུ་དམིགས་པའི་ཆ་རྣམས་ཏེ། དེ་རྣམས་ནི་གོང་མའི་བདེན་པ་མ་ཤེས་ཀྱང་དེ་དག་ལ་དམིགས་པའི་ཡུལ་ཅན་རང་སའི་སྐལ་བ་མཉམ་པའི་ཀུན་འགྲོ་རྣམས་ཟད་པ་ན་ལྡོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི་འགོག་ལམ་མཐོང་སྤང་ཟག་བཅས་ཁོན་ལ་དམིགས་པ་ཉི་ཤུ་རྩ་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་དང་དེའི་མ་རིག་པ་དྲུག་གི་ཟག་བཅས་ལ་དམིགས་པའི་ཆ་རྣམས་དང་བཅས་པ་སྟེ་དེ་དག་གི་དམིགས་པ་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་རྣམས་སྤངས་པ་ན་ཡུལ་མེད་པས་དེ་རྣམས་ཀྱང་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྤོང་ཚུལ་གསུམ་པོ་དེ་རྣམས་ཀྱང་དུས་གཅིག་ལ་ལྡོག་པ་ཐ་དད་པའི་སྒོ་ནས་

༄༅། །ཡིན་གྱི་དུས་རྟག་ཕྱིའི་རིམ་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་རྨོངས་སྣང་སྟོང་བའི་ཚུལ་ནི། གཉེན་པོ་སྐྱེས་པས་ཟད་པར་འགྱུར། །ཞེས་པས་བསྟན། བདག་རྒྱུད་ཀྱི་རྨོངས་སྣང་ནི་དམིགས་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆ་ནས་མ་ཡིན་གྱི། གཉེན་པོ་ཆུང་འབྲིང་དགུ་གོམས་པར་སྐྱེས་པས་སྣང་བྱ་ཆུང་འབྲིང་དགུ་ཟད་པར་འགྱུར་བའོ། །དེ་དག་ནི་ངོ་བོ་ཐོབ་པ་ཆད་པའི་སྐྱོན་ནས་ཡིན་ལ། གཞན་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་སོགས་ནི་འདུན་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་སྐྱོན་ནས་ཏེ། དེ་དག་གི་ཐོབ་པ་རང་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་ཐོབ་པ་ཆད་པའི་སྐྱོན་ནས་སྤངས་ན་དེ་དག་ཀྱང་སྤངས་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་སྟོང་བྱེད་གཉེན་པོའི་དབྱེ་བ་ནི། གཉེན་པོ་རྣམ་བཞི་སྟོང་བ་དང་། །གཞི་དང་བསྲིང་ཉིད་རྣམ་པར་ནི། །སུན་འབྱིན་ཞེས་བྱ། ཞེས་པས་བསྟན། གཉེན་པོ་ནི་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། སྟོང་བ་གཉེན་པོ་སྤང་བྱའི་ཐོབ་པ་ཀུན་ཏུ་གཅོད་པར་བྱེད་པ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། གཞི་གཉེན་པོ་ནི་གང་གིས་སྤངས་པ་ཀུན་ཏུ་འཛིན་པར་བྱེད་པ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དང་། ཐག་བསྲིང་བའི་གཉེན་པོ་ཉིད་ནི་གང་གིས་སྤངས་པ་ཐག་སྲིང་བར་བྱེད་པ་ཁྱད་པར་ལམ་མོ། །རྣམ་པར་ནི་སུན་འབྱིན་པའི་གཉེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལམ་གང་གིས་ཁམས་ལ་ཉེས་དམིགས་སུ་བལྟས་ནས་རྣམ་པར་སུན་འབྱིན་པར་བྱེད་པའོ། །གསུམ་པ་གང་ལས་ཕྱེ་ནས་སྟོང་ཚུལ་ནི། དམིགས་པ་ལས། །ཉོན་མོངས་པ་ནི་སྤང་བྱར་འདོད། །ཅེས་པས་བསྟན། ཉོན་མོངས་སྤངས་པ་ན་གང་ལས་སྤང་བྱར་འདོད་ཅེ་ན། མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ལས་ནི་དབྱེ་བར་མི་ནུས་ཏེ། རང་གི་ཚོགས་པ་དེ་ལས་དགར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དམིགས་པ་ལས་ཉོན་མོངས་

པ་ཞི་སྣང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པར་འདོད་དེ། དེ་སྣངས་ན་དེ་ལ་དམིགས་ནས་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་སྣངས་པ་གང་གིས་ཐག་བསྲིང་བ་ནི། མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་མི་མཐུན་ཕྱོགས། །ཡུལ་རྣམ་ཆད་དང་དུས་ཀྱིས་ཏེ། །འབྱུང་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཕྱོགས་དང་ནི། །དུས་གཉིས་རིང་བ་ཉིད་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་པས་བསྟན། ཚོགས་པ་གཅིག་པའང་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པས་རིང་བ་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་གཉེན་པོར་གྱུར་པས་རིང་བ་དང་། ཡུལ་རྣམ་པར་ཆད་པས་རིང་བ་དང་། དུས་ཀྱིས་རིང་བ་དང་བཞི་ཡིན་ཏེ། དེ་རྣམས་ཀྱང་རིམ་པ་ལྟར་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་དང་། འཆལ་ཚུལ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལྟ་བུ་དང་། ཤར་ནུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་གཉིས་ལྟ་བུ་དང་ནི་བསྟན་བཅོས་ལས་འདས་མ་འོངས་ཀྱི་དུས་གཉིས་རིང་བ་ཉིད་དུ་བཤད་པ་ལྟ་བུའོ། །ལྔ་པ་སྤངས་པའི་ཐོབ་པ་ཡང་ཡང་དུ་བསྟན་པ་ནི། ལན་ཅིག་ཏུ་ཟད་དེ་དག་གི། །བྲལ་བའི་ཐོབ་པ་ཡང་དང་ཡང་། །གཉེན་པོ་སྐྱེས་དང་འབྲས་ཐོབ་དང་། །དབང་པོ་རྣམ་པར་འཕེལ་རྣམས་སུ། །ཞེས་པས་བསྟན། སྔར་བཤད་པའི་སྤོང་ཚུལ་རྣམས་ཀྱིས་སྤངས་པའི་བྲལ་ཐོབ་རྣམས་ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་གཉེན་པོས་སྤང་བྱ་སྤངས་པ་ཁོན་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། གཉེན་པོས་ནི་རང་གི་སྤང་བྱ་རྣམས་ལན་ཅིག་ཏུ་སྤངས་ནས་ཟད་པར་བྱེད་ལ། །དེ་དག་གི་བྲལ་བའི་ཐོབ་པ་ནི་ཡང་དང་ཡང་དུ་ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའང་འདི་ལྟར་རང་རང་གི་གཉེན་པོ་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ལམ་སྐྱེས་པ་དང་། དགེ་སྦྱོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་བཞི་ཐོབ་པ་སྟེ་ལྔ་དང་། དབང་པོ་རྟུལ་པོ་ཡིན་ན་རྣོན་པོར་རྣམ་པར་འཕེལ་བའི་དུས་དང་དྲུག་པོ་རྣམས་སུ་ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་ནི་བྲལ་ཐོབ་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱེད་པའི་རྒྱུ་ཐམས་

༄༅། །ཅད་ཆང་བར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་སྤངས་པའི་འབྲས་བུ་ལ། འབྲས་བུའི་དབྱེ་བ། གང་གི་འབྲས་བུ་གང་ཡིན་པ། གྲངས་ངེས། གང་ཟག་གང་ལ་ལྡན་པའི་ཚུལ། གཏོང་ཐོབ་པོ། །དང་པོ་ནི། ཡོངས་སུ་ཤེས་དགུ་འདོད་པ་ན། །དང་པོ་རྣམ་གཉིས་ཟད་ལ་གཅིག །གཉིས་ཟད་པ་ནི་དེ་གཉིས་སོ། །དེ་བཞིན་གོང་མའི་དེ་གསུམ་ཉིད། །ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་གཞན་གསུམ་སྟེ། །ཐ་མའི་ཆ་དང་མཐུན་གཟུགས་དང་། །ཟག་པ་ཀུན་ཟད། །ཅེས་པས་བསྟན། འོ་ན་སྤངས་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་ཤེས་གཅིག་ཏུ་བཞག་གམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། སྤངས་པའི་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དགུའོ། །རེ་ཞིག་འདོད་པའི་ཁམས་ན་དང་པོ་སྡུག་ཀུན་མཐོང་བས་སྤང་བྱའི་རྣམ་པ་གཉིས་ཟད་པ་ལ་ཡོངས་ཤེས་གཅིག་ཡིན་ནོ། །འདོད་ཁམས་ཁོ་ན་ན་འགོག་ལམ་མཐོང་སྤང་གཉིས་ཟད་པ་ནི་ཡོངས་ཤེས་དེ་གཉིས་སོ་སྟེ་རེ་རེའོ། །འདོད་པ་ན་མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་ཡོངས་ཤེས་གསུམ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་གོང་མ་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པའི་མཐོང་སྤང་སྤངས་པ་དེ་གསུམ་ཉིད་དེ་སྡུག་ཀུན་མཐོང་སྤང་སྤངས་པ་ནི་གཅིག་དང་། འགོག་པ་མཐོང་སྤང་སྤངས་པ་གཉིས་པ་དང་། ལམ་མཐོང་སྤང་སྤངས་པ་གསུམ་པའོ༔ ༔དེ་ལྟར་ཁམས་གསུམ་པའི་མཐོང་སྤང་རྣམས་སྤངས་པ་ནི་ཡོངས་ཤེས་དྲུག་ཡིན་ནོ། །སྒོམ་པའི་ལམ་ལ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་གཞན་ཡང་གསུམ་སྟེ། ཐ་མའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་སྤངས་པའི་ཡོངས་ཤེས་གཅིག་སྟེ་འདོད་ཁམས་ཀྱི་ཟག་པ་ཟད་པའི་ཕྱིར་དེའི་མིང་ཡང་དེ་ཉིད་དོ། །གཟུགས་ཀྱི་ཟག་པ་སྤངས་པའང་གཟུགས་ཀྱི་ཀུན་སྦྱོར་གྱི་གཙོ་བོ་འདོད་ཆགས་ཟད་པའི་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་གཅིག་དང་། ཟག་པ་ཀུན་ཟད་པའང་གཅིག་ཡིན་ཏེ།

ཀུན་སྦྱོར་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་གཏུགས་པའི་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའོ། །གཉིས་པ་གང་གི་འབྲས་བུ་གང་ཡིན་པ་ལ། ཤེས་བཟོད་དང་། ས་དང་། ལམ་གང་གི་འབྲས་བུ་གང་ཡིན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དྲུག་བཟོད་འབྲས། །ལྷག་མ་རྣམས་ནི་ཤེས་པའི་ཡིན། །ཞེས་པས་བསྟན། དེ་རྣམས་ལས་མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་ཡོངས་ཤེས་དྲུག་འཟོད་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ལ་ལྷག་མ་ཐ་མའི་ཆ་མཐུན་སྤངས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་རྣམས་ནི་ཤེས་པའི་འབྲས་བུ་སྟེ་རྟོགས་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་ལ། རྟོགས་ལམ་ལ་ཤེས་པས་ཁྱབ་ཀྱི་བཟོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གང་གི་འབྲས་བུ་གང་ཡིན་པ་ནི། མི་ལྡོགས་མེད་འབྲས་ཐམས་ཅད་དོ། །བསམ་གཏན་རྣམས་ཀྱི་ལྟེ་འཐམ་བརྒྱད། །ཉེ་བར་བསྡོགས་པའི་གཅིག་ཡིན་ཏེ། །གཟུགས་མེད་དངོས་གཞི་གསུམ་གྱི་ཡང་། །ཞེས་པས་བསྟན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྡོགས་མི་ལྡོགས་མེད་པ་ནི་སྤང་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཉེན་པོར་འགྱུར་བ་སྲིད་པས་དེའི་འབྲས་བུ་ནི་ཡོངས་ཤེས་དགུ་པོ་ཐམས་ཅད་དེ་སྟེ། ཟག་མེད་མི་ལྡོགས་མེད་པ་ཡིས། །ཐམས་ཅད་ལས་ནི་འདོད་ཆགས་བྲལ། །ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། བྱེ་སྨྲའི་ལུགས་ཀྱི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡོངས་ཤེས་ནི་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་ཡོངས་ཤེས་གསུམ། དེ་གཉིས་ཀྱི་སྒོམ་སྤང་སྤངས་པའི་ཡོངས་ཤེས་ཕྱི་མ་གཉིས་ཏེ་ལྔ་ཡིན་པར་རུང་སྟེ། བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱིར་མི་འོང་ཆགས་བྲལ་སྔོན་འགྲོའི་མཐོང་ལམ་སྐྱེད་པ་ན་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་ཡོངས་ཤེས་གསུམ་ཐོབ་ཅིང་སྒོམ་ལམ་སྐྱེད་པ་ན་ཡོངས་ཤེས་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱང་འཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་པའི་སྤང་བྱ་སྤངས་པའི་ཡོངས་

༄༅། །ཤེས་བཞི་ནི་སྔོན་དུ་མི་ལྕོགས་མེད་ཀྱིས་ཐོབ་པར་བྱས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ལ། འམ་ཞེས་པ་ནི་བཙུན་པ་དབྱངས་སྒྲོགས་ཀྱི་ལུགས་སྟོན་པ་སྟེ། དེས་ཕྱིར་མི་འོང་ཆགས་བྲལ་སྔོན་འགྲོའི་མཐོང་ལམ་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་སྐྱེད་པ་ན་སྔར་འདོད་པའི་མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་ཡོངས་ཤེས་ཀྱི་ལྡོག་པ་གསུམ་ཡང་དེའི་ཚེ་སོ་སོར་རྙེད་པས་བརྒྱད་ཡིན་ལ། དེ་ཐ་མའི་ཆ་མཐུན་སྤངས་པའི་ཡོངས་ཤེས་ཀྱི་ལྡོག་པའང་རྙེད་མོད་ཀྱི་དེ་ནི་གོང་མའི་ལམ་མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་ཡོངས་ཤེས་ཀྱི་ཞར་ལ་རྙེད་པ་ཙམ་ཡིན་པས་ལོགས་ཤིག་ཏུ་མ་བགྲངས་པའོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །གཟུགས་མེད་ཀྱིའང་ནམ་མཁའི་ཉེ་བར་བསྡོགས་པའི་འབྲས་བུ་ཡོངས་ཤེས་གཟུགས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་ཟད་པ་གཅིག་ཡིན་ཏེ། དེ་འཇིག་རྟེན་པ་ཡིན་ཀྱང་འཕགས་པ་ཁོ་ན་ལ་འབྲས་བུ་ཡོངས་ཤེས་སུ་བཞག་པས་བྲལ་བའི་ཐོབ་པ་ཟག་མེད་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་ཟག་མེད་གསུམ་གྱི་ཡང་འབྲས་བུ་ཀུན་སྦྱོར་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་གཏུགས་པའི་ཡོངས་ཤེས་གཅིག་ཁོ་ནའོ། །གསུམ་པ་ལམ་གང་གི་འབྲས་བུ་གང་ཡིན་པ་ནི། ཐམས་ཅད་འཕགས་པའི་ལམ་གྱི་ཡིན། །འཇིག་རྟེན་པའི་གཉིས་རྗེས་ཀྱི་ཡང་།། ཆོས་ཤེས་པའི་ནི་གསུམ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་དྲུག་དང་ལྔ། །ཞེས་པས་བསྟན། ཡོངས་ཤེས་དགུ་པོ་ཐམས་ཅད་འཕགས་པའི་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ། མཐོང་སྒོམ་གྱི་ལམ་ཆོས་ཤེས་རྗེས་ཤེས་ཀྱིས་ཕྱེ་བའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་ནི་ཐ་མའི་ཆ་མཐུན་དང་གཟུགས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་ཟད་པའི་ཡོངས་ཤེས་གཉིས་སོ། །སྒོམ་ལམ་གྱིས་བསྡུས་པའི་རྗེས་ཤེས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡང་

གཟུགས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་ཟད་པ་དང་ཀུན་སྦྱོར་ཡོངས་སུ་གཏུགས་པའི་ཡོངས་ཤེས་གཉིས་སོ། །སྒོམ་ལམ་གྱིས་བསྡུས་པའི་ཆོས་ཤེས་པའི་འབྲས་བུ་ནི་ཐ་མའི་ཆ་མཐུན་སྤངས་པའི་ཡོངས་ཤེས་སོགས་གསུམ་ཡིན་ནོ་ཧྲོ། དེ་ཁམས་གསུམ་པའི་སྒོམ་སྤང་གི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་ཆོས་ཤེས་ཆོས་བཟོད་དང་བཅས་པའི་འབྲས་བུ་ནི་གོང་མའི་མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་ཡོངས་ཤེས་གསུམ་ལས་གཞན་དྲུག་དང་རྗེས་ཤེས་དེའི་ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་ཡོངས་ཤེས་ལྔ་སྟེ་རྗེས་བཟོད་དང་རྗེས་ཤེས་ཀྱི་འབྲས་བུ་གོང་མའི་མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་ཡོངས་ཤེས་གསུམ་དང་ཡོངས་ཤེས་ཐ་མ་གཉིས་སོ། །གསུམ་པ་གྲངས་ངེས་ལ། མཐོང་སྤང་སྤངས་པ་དྲུག་གི་གྲངས་ངེས། སྒོམ་སྤང་སྤངས་པ་གསུམ་གྱི་གྲངས་ངེས་སོ། །དང་པོ་ནི། བྲལ་བའི་ཐོབ་པ་ཟག་མེད་དང་། །སྲིད་རྩེ་ཉམས་པར་བྱས་པ་དང་། །རྒྱུ་གཉིས་ཀུན་ཏུ་བཅོམ་པའི་ཕྱིར། །ཡོངས་ཤེས། །ཞེས་པས་བསྟན། འོན་སྤང་བྱ་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྤངས་པ་བརྒྱད་དང་བཅུ་གཉིས་དང་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་གཅིག་ཡོད་པས་ཡོངས་ཤེས་ཀྱང་དེར་མི་བཞག་ཅེ་ན། རེ་ཞིག་བཟོད་པའི་འབྲས་བུ་བྲལ་བ་ནི་བྲལ་བའི་ཐོབ་པ་ཟག་མེད་རྙེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྲིད་རྩེའི་ཉོན་མོངས་ཉམས་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱུ་སྡུག་ཀུན་མཐོང་སྤང་གི་ཀུན་འགྲོ་གཉིས་ཀུན་ཏུ་སྤངས་ཤིང་བཅོམ་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་གསུམ་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཆ་ནས་ཡོངས་ཤེས་སུ་འཇོག་གོ། །གཉིས་པ་སྒོམ་སྤང་སྤངས་པ་གསུམ་གྱི་གྲངས་ངེས་ནི། ཁམས་ལས་འདས་པ་ལས། །ཞེས་པས་བསྟན། སྒོམ་ལམ་གྱི་ཤེས་པའི་འབྲས་བུ་སྤངས་པ་ནི་རྒྱུ་གསུམ་པོ་དེ་དང་ཁམས་གསུམ་གང་རུང་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པ་ལས་

༄༅། །ཡོངས་ཤེས་ཀྱི་མིང་ཐོབ་པོ། །བཞི་པ་གང་ཟག་གང་ལ་ལྡན་པ་ནི། གཅིག་མིན་མཐོང་ལ་གནས་པ་ནི། །ལྔ་ཡི་བར་དང་ཡང་དག་ལྡན། །སྒོམ་ལ་གནས་པ་དྲུག་གམ་ནི། །གཅིག་གམ་ཡང་ན་གཉིས་དང་ངོ་།།
ཁམས་ལས་འདོད་ཆགས་བྲལ་བ་དང་། །འབྲས་བུ་ཐོབ་ཕྱིར་དེ་དག་བསྡོམས། །ཞེས་པས་བསྟན། སོ་སྐྱེ་ནི་ཡོངས་ཤེས་གཅིག་དང་ཡང་ལྡན་པ་མིན་ཏེ། བྲལ་ཐོབ་ཟག་མེད་མེད་པའི་ཕྱིར། འཕགས་པ་མཐོང་ལམ་ལ་
གནས་པ་ནི་སྐད་ཅིག་ལྔ་པ་མན་ཆད་དུ་མི་ལྡན་མོད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་དྲུག་པ་ནས་གཅིག་དང་བརྒྱད་པ་ནས་གཉིས་དང་བཅུ་པ་ནས་གསུམ་དང་བཅུ་གཉིས་པ་ནས་བཞི་དང་བཅུ་བཞི་པ་དང་བཅོ་ལྔ་པ་ལ་ལྔ་ཡི་བར་དང་ཡང་དག་
ལྡན་ནོ། །སྒོམ་ལམ་ལ་གནས་པ་ནི་ཆགས་བཅས་སམ་ཆགས་བྲལ་ལས་ཉམས་པ་ཡིན་ན་ཡོངས་ཤེས་དང་པོ་དྲུག་གམ་ནི་རྫོགས་ནམ་ཕྱིས་འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ནི་ཐ་མའི་ཆ་མཐུན་སྤངས་པའི་ཡོངས་ཤེས་གཅིག་
གམ་ཡང་ན་གཟུགས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཞིག་ཡིན་ན་གཟུགས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་དང་ཐ་མའི་ཆ་མཐུན་སྤངས་པའི་ཡོངས་ཤེས་གཉིས་དང་ངོ་། །དགྲ་བཅོམ་པ་ནི་ཟག་པ་ཀུན་ཟད་ཀྱི་ཡོངས་ཤེས་ཐ་མ་གཅིག་པུ་དང་
ལྡན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་གཟུགས་ཀྱི་ཆགས་པ་དང་མ་བྲལ་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་དང་དགྲ་བཅོམ་གྱི་ཡོངས་ཤེས་གཅིག་ཏུ་བཞག་ཅེ་ན། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། ཁམས་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་འབྲས་བུ་གསར་ཐོབ་འདོམ་
པ་ན་སྤངས་པ་རྣམས་ཀྱི་བྲལ་ཐོབ་སོ་སོ་བ་བཏང་ནས་གཅིག་རྙེད་པའི་ཕྱིར་སྤངས་པ་དེ་དག་བསྡོམས་ནས་ཡོངས་ཤེས་གཅིག་ཏུ་འཇོག་གོ། །ལྔ་པ་གཏོང་ཐོབ་ནི། ལ་ལ་གཅིག་གཉིས་ལྔ་དང་དྲུག །གཏོང་སྐྱེ་ཐོབ་པ་ལྔ་མིན་

ནོ༔ ༔ཞེས་པས་བསྟན། གང་ཞིག་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དུ་ཞིག་གཏོང་ཞིང་ཐོབ་པ་ཡིན་ཞེ་ན། ལ་ལ་ནི་ཡོངས་ཤེས་གཅིག་གཏོང་སྟེ་དགྲ་བཅོམ་པའམ་འདོད་པའི་ཆགས་བྲལ་ལས་ཉམས་ན་ཡོངས་ཤེས་གཅིག་གཏོང་ངོ་། །ཕྱིར་མི་འོང་གཟུགས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཞིག་འདོད་པའི་ཆགས་བྲལ་ལས་ཉམས་ན་གཉིས་གཏོང་ངོ་། །ཕྱིར་མི་འོང་ཆགས་བྲལ་སྔོན་སོང་ལམ་རྗེས་ཤེས་ལ་གནས་པ་ནི་ལྔ་གཏོང་བ་དང་། ལ་ལ་དྲུག་གཏོང་སྟེ་ཕྱིར་མི་འོང་རིམ་གྱིས་པ་འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་བྱེད་པའི་ཚེ་ལྟ་བུའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཅི་རིགས་པར་གཅིག་དང་གཉིས་དང་དྲུག་ཐོབ་པ་ཡོད་ཀྱི་ལྔ་ཐོབ་པ་ནི་ཡོད་པ་མིན་ནོ་སྙམ། ཕྱིར་མི་འོང་ཆགས་བྲལ་སྔོན་སོང་ཉམས་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དེའང་གཅིག་ཐོབ་པ་ནི་ཕྱིར་མི་འོང་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ་པའི་ཚེ་ལྟ་བུ་དང་། གཉིས་ཐོབ་པ་ནི་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་དགྲ་བཅོམ་ལས་ཉམས་པའི་ཚེ་ལྟ་བུ་དང་། དྲུག་ཐོབ་པ་ནི་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་འབྲས་བུ་གོང་མ་གཉིས་ལས་ཉམས་པའི་ཚེ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་གནས་ཀྱི་མཚན་བསྟན་པ་ནི། ཆོས་མངོན་པའི་མཛོད་ཀྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས་ཕྲ་རྒྱས་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་གནས་ལྔ་པའོ།། །།ཞེས་པས་བསྟན། ཆོས་མངོན་པའི་མཛོད་ཀྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་ཆོས་མངོན་རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་པོ་མཁྱེན་བརྩེའི་ཞལ་ལུང་གཞོན་ནུ་རྣམ་རོལ་ལེགས་བཤད་ཆོས་མིག་རྣམ་འབྱེད་གྲུབ་བདེའི་ཤིང་རྟ་ལས་ཕྲ་རྒྱས་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་གནས་ལྔ་པའི་བཤད་པའོ།། །།འདིར་སྨྲས་པ། ཟག་བཅས་ལས་དང་ཡང་སྲིད་ལྡོན་པ་ཆེའི། །རྩ་བ་ཕྲ་རྒྱས་སྤང་བྱ་རྣམ་གཉིས་པོའི། །ས་བོན་ཐོབ་པ་དྲུངས་ནས་འབྱིན་འདོད་ན། །དེ་དག་རྣམ་

༄༅། །པར་དབྱེ་བའི་ཆོས་ཚུལ་འདིར། །རབ་ཀྲུས་པདྨས་ཁེབས་པའི་མཚོ་ནང་དུ། །ཉི་མས་གདུངས་པའི་གཉིས་མཐུང་དབང་པོ་ལྟར། །དལ་འབྱོར་དོན་གཉེར་ལྡན་རྣམས་འཇུག་པར་རིགས། །ཐོས་པའི་སྐྱོགས་ཀྱིས་བཏུང་བྱའི་བདུད་རྩི་འདི། །ངོམས་པར་གཞིབས་ནས་བསམ་པས་ཚུལ་བཞིན་དུ། །ཞི་བའི་གནས་སུ་རྩེ་གཅིག་རང་བསྒོམས་ན། །ཟག་མེད་བདེ་བས་འཚོ་བྱེད་དེ་ངོ་མཚར།། །།ཞེས་སོ།། །། ༄ སྟོན་པ་ཐམས་ཅད་གཟིགས་པ་འགྲོ་ལ་སྨན། །མཉམ་མེད་གོ་ཏམ་དེ་ལ་ཕྱག་བགྱིས་ཏེ། །དུམ་བུ་དྲུག་པ་གང་ཟག་བསྟན་པའི་མཛོད། །མཐོང་སྒོམ་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་བདེན་པ་དང་། །ཚུལ་གནས་ཐོས་བསམ་སྒོམ་ལ་སྦྱོར་བའི་ཚུལ། །ལམ་ལྔའི་སྐྱེ་ཚུལ་ཞུགས་གནས་གང་ཟག་དང་། །དགེ་སྦྱོང་ཚུལ་འབྲས་བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་རྣམས་ཀྱི། །རྣམ་པར་དབྱེ་བའི་མཛོད་ཉིད་བཤད་པར་བྱ། །དྲུག་པ་ལམ་དང་གང་ཟག་བསྟན་པའི་གནས་ཀྱི་དོན་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་གནས་ཀྱི་གཞུང་བཤད་པ་ལ། །ལམ་བཤད་པ། གང་ཟག་བཤད་པ། ལམ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། མཚམས་སྦྱར་བ། ལམ་གྱི་ངོ་བོ། ལམ་གྱི་དམིགས་པ། ལམ་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། བདེན་པ་མཐོང་དང་སྒོམ་པ་ལས། །ཉོན་མོངས་སྤངས་པ་ཞེས་བཤད་པ། །ཞེས་པས་བསྟན། གནས་ལྔ་པར། སྤངས་པ་ནི། ཡོངས་ཤེས་ཞེས་པའི་མིང་ཐོབ་པོ། །ཞེས་བཤད་པའི་སྤངས་པ་དེའང་བདེན་པ་རྣམས་མཐོང་བ་མཐོང་ལམ་དང་བདེན་པ་སྒོམ་པ་སྒོམ་པའི་ལམ་ལས་ཉོན་མོངས་ཕྲ་རྒྱས་རྣམས་སྤངས་པ་ཞེས་གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ལས་དེའི་སྤོང་བའི་ལམ་འདིར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། སྒོམ་པའི་ལམ་ནི་རྣམ་གཉིས་ཏེ།

།མཐོང་བ་ཞེས་བྱ་ཟག་པ་མེད། །ཅེས་པས་བསྟན། ལམ་དེ་དག་ཟག་མེད་དམ་ཟག་བཅས་གང་ཡིན་ཞེ་ན། སྒོམ་པའི་ལམ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ཟག་བཅས་འཇིག་རྟེན་པ་དང་ཟག་མེད་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་དག་གོ། །མཐོང་བའི་ལམ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཟག་པ་མེད་པ་ཁོ་ན་སྟེ། སྲིད་རྩེ་དང་བཅས་པའི་ཁམས་གསུམ་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁམས་གསུམ་གྱི་མཐོང་སྤང་གི་རྣམ་པ་དགུ་ཅིག་ཅར་སྤོང་བའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་པ་ལ་ནི་དེ་ལྟར་སྤོང་བའི་མཐུ་མེད་དོ། །གསུམ་པ་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་ལ། བདེན་བཞི་བཤད་པ་དང་། བདེན་གཉིས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། ངོ་བོ་དང་། གོ་རིམ་དང་། དེ་ལས་འཕྲོས་པའི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། བདེན་པ་དག་ནི་བཞིར་བཤད་དོ། །ཞེས་པས་བསྟན། བདེན་པ་མཐོང་དང་ཞེས་པའི་བདེན་པ་དག་ནི་གོང་དུ། ཟག་མེད་ལམ་གྱི་བདེན་པ་དང་། །ཞེས་པས་ལམ་བདེན་དངོས་སུ་བསྟན། །སོ་སོར་བརྟགས་པས་འགོག་པ་གང་། །ཞེསཔས་འགོག་བདེན་བཤད། སྡུག་བསྔལ་ཀུན་འབྱུང་འཇིག་རྟེན་དང་། །ཞེས་པས་སྡུག་ཀུན་གྱི་བདེན་པ་སྟེ་བཞིར་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། སྡུག་བསྔལ་ཀུན་འབྱུང་དེ་བཞིན་དུ།། འགོག་དང་ལམ་སྟེ་དེ་ལྟར་ན། །དེ་དག་ཇི་ལྟར་མངོན་རྟོགས་རིམ། །ཞེས་པས་བསྟན། ཅི་འདི་དག་གི་གོ་རིམ་འདི་ཁོ་ནར་ངེས་སམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། སྡུག་བསྔལ་དང་ཀུན་འབྱུང་དང་དེ་བཞིན་དུ་འགོག་པ་དང་ལམ་གྱི་བདེན་པ་སྟེ་དེ་ལྟར་ན་དེ་དག་གི་རིམ་པ་ནི་འདི་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་ཞེས་པའི་སྒྲ་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་སྔར་ཇི་སྐད་བཤད་པ་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་ནོ། །རིམ་པ་དེ་ནི་བདེན་པ་དེ་དག་སྔར་ཇི་ལྟར་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རིམ་

༄༅། །ཡ་བཞིན་བརྟན་ཏེ། མཐོང་ལམ་དུ་ཐོག་མར་དུཿཁ་དང་དེ་ནས་ཀུན་འབྱུང་དང་དེ་ནས་འགོག་པ་དང་དེ་ནས་ལམ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་ཚོགས་སྦྱོར་དུ་བདེན་པ་རྣམས་ལ་གོ་རིམ་དེ་ལྟ་བུར་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་ནད་མཐོང་ནས་དེའི་རྒྱུ་ལ་རྟོག་ལ་ནད་ཟད་པ་དོན་དུ་གཉེར་ཞིང་དེའི་ཐབས་སུ་སྨན་ཚོལ་བ་བཞིན་ནོ། །འདི་དག་སྡུག་བསྔལ་ནས་ལམ་གྱི་བར་ཡིན་པ་ལ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་འཕགས་པ་ཁོ་ནས་གཟིགས་པའི་ཕྱིར་འཕགས་པའི་བདེན་པ་ཞེས་བྱའི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་བདེན་པ་ལ་སོགས་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དེ་དག་གི་བདེན་པ་ཞེས་ནི་མི་བྱའོ། །གསུམ་པ་དེ་ལས་འཕྲོས་པའི་དོན་ནི། ཡིད་འོང་ཡིད་དུ་མི་འོང་དང་། །དེ་ལས་གཞན་ཟག་བཅས་རྣམས་ཉིད། །སྡུག་བསྔལ་ཉིད་གསུམ་ལྡན་པའི་ཕྱིར། །ཅི་རིགས་མ་ལུས་སྡུག་བསྔལ་ལོ། །ཞེས་པས་བསྟན། དེའང་སྡུག་བསྔལ་ནི་གསུམ་སྟེ། ཡིད་དུ་འོང་བ་རྣམས་འགྱུར་བའི་སྡུག་བསྔལ་དང་། ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་རྣམས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་དང་། དེ་གཉིས་ལས་གཞན་ཟག་བཅས་རྣམས་ནི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཉིད་དེ། འདུས་བྱས་ཟག་བཅས་རྣམས་སྡུག་བསྔལ་ཉིད་གསུམ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་སྡུག་བསྔལ་གསུམ་པོ་དེ་དག་གིས་ཅི་རིགས་པར་ཟག་བཅས་མ་ལུས་པ་སྡུག་བསྔལ་ལོ། །ཡིད་དུ་འོང་བ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་ནི་ཚོར་བ་གསུམ་གྱི་གོ་རིམ་དང་མཐུན་པར་འབྱུང་བས་བདེ་བའི་ཚོར་བ་ནི་འགྱུར་བས་སྡུག་བསྔལ་ཉིད་དེ། མདོ་ལས། བདེ་བའི་ཚོར་བ་ནི་སྐྱེ་བ་ནའང་བདེ། གནས་པ་ནའང་བདེ། འགྱུར་བ་ན་སྡུག་བསྔལ་ལོ། །ཞེས་དང་། སྡུག་བསྔལ་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཁོ་ནས་སྡུག་བསྔལ་

ཉིད་དེ་མདོ་ལས། སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཚོར་བ་ནི་སྐྱེ་བ་ནའང་སྡུག་བསྔལ་ལ། གནས་པ་ནའང་སྡུག་བསྔལ་ལོ། །ཞེས་དང་། བདེ་བའང་མ་ཡིན་སྡུག་བསྔལ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཚོར་བ་ནི་རྐྱེན་གྱིས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་
འདུ་བྱེད་ཁོ་ནས་སྡུག་བསྔལ་ཉིད་དེ། གང་མི་རྟག་པ་དེ་ནི་སྡུག་བསྔལ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་བདེན་གཉིས་བཤད་པ་ནི། གང་ལ་བཅོམ་དང་བློ་ཡིས་གཞན། །བསལ་ན་དེ་བློ་མི་འཇུག་པ།། བུམ་ཆུ་
བཞིན་དུ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ། །ཡོད་དེ་དོན་དམ་ཡོད་གཞན་ནོ། །ཞེས་པས་བསྟན། མདོ་ལས་བདེན་པ་བཞི་དང་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་བདེན་པ་ཞེས་གསུངས་ན་དེ་གཉིས་གང་ཞེ་ན། གང་ལ་འཇོམས་བྱེད་ཐོ་བ་ལ་སོགས་པས་
བཅོམ་ན་དེའི་བློ་མི་འཇུག་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་བློ་ཡིས་ཆོས་གཞན་བསལ་ན་དེའི་བློ་མི་འཇུག་པ་བུམ་པ་དང་ཆུ་བཞིན་དུ་དེ་དག་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་སྟེ་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་བདེན་པར་ཡོད་པའོ། །དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ནི་དེ་
ལྟར་གནོད་པ་ཀུན་རྫོབ་དེ་ལས་གཞན་ཆོས་གང་བཅོམ་ཡང་དེའི་བློ་འཇུག་པ་ཁོ་ན་དང་། བློས་ཆོས་གཞན་བསལ་ཡང་དེའི་བློ་འཇུག་པ་གཟུགས་རྡུལ་ཕྲ་རབ་དང་སྐད་ཅིག་ལྟ་བུའམ་འདུས་མ་བྱས་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ།། དེ་ནི་ཡེ་
ཤེས་དམ་པའི་དོན་ཡིན་པས་དོན་དམ་དང་དེ་ཉིད་བདེན་པའང་ཡིན་པས་དོན་དམ་བདེན་པའོ། །མཚན་ཉིད་ནི་རིམ་བཞིན་བཅོམ་པའམ་གཞིག་པ་ན་དེར་འཛིན་གྱི་བློ་འདོར་བ་དང་མི་འདོར་བའི་དངོས་པོ་དེའོ།
འདིར་ཊཱི་ཀར་དེའང་རྫས་ཀྱི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་རྟག་པ་དང་ཞེས་བཤད་པ་ནི་བཅོམ་གཞིག་གིས་མི་འཇིག་པ་ཙམ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་གྱི་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀྱི་ཟླས་ཕྱེ་བའི་རྟག་པ་ནི་མ་ཡིན་ནམ་སྙམ་མོ། །བཞི་པ་ལམ་གྱི་སྐྱེ་ཚུལ་ལ།

༄༅། །འདུག་ཚུལ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། སྒོམ་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། དངོས་དང་། འདུག་བྱེད་ཤེས་རབ་གསུམ་གྱི་ངོ་བོའོ། །དང་པོ་ནི། ཚུལ་གནས་ཐོས་དང་བསམ་ལྡན་པས། །སྒོམ་པ་ལ་ནི་རབ་ཏུ་སྦྱོར། །ཞེས་པས་བསྟན། བདེན་པ་མཐོང་བར་འདོད་པ་དེ་དང་པོར་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་གནས་དེ་ནས་བདེན་པ་མཐོང་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཐོས་པའི་དོན་འཛིན་པར་བྱེད་པ་དང་དེ་ནས་ཐོས་པའི་དོན་རིག་པས་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསམ་པ་དང་ལྡན་པར་བྱེད་པ་དང་དེ་ནས་བསམ་པའི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒོམ་པ་ལ་ནི་རབ་ཏུ་སྦྱོར་བར་བྱེད་དེ། ཐོས་པ་ལས་བསམ་པ་བསམ་པ་ལས་སྒོམ་པ་སྐྱེའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཐོས་སོགས་ལས་བྱུང་བློ་རྣམས་ནི། །མིང་དང་གཉིས་ཀ་དོན་ཡུལ་ཅན། །ཞེས་པས་བསྟན། བྱེ་སྨྲ་ན་རེ། ཐོས་པ་དང་སོགས་པ་བསམ་པ་དང་སྒོམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་བློ་སྟེ་ཤེས་རབ་གསུམ་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་རིམ་པ་ལྟར་མིང་ཁོ་ན་དང་མིང་དོན་གཉིས་ཀ་ཅི་རིགས་པ་དང་དོན་ཁོ་ན་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཡུལ་ཅན་ཏེ། རྒྱལ་སློབ་པ་ན་ལས་དང་པོ་པ་དང་ཆུང་ཟད་ཡོབས་པ་དང་ལེགས་པར་ཡོབས་པས་འཛུ་བྱ་ལ་བྱ་བ་བཞིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ཞེས་གྲག་གོ། །སློབ་དཔོན་ནི་དེ་ལྟ་ན་ཐོས་བྱུང་དང་སྒོམ་བྱུང་ལས་གཞན་པའི་བསམ་བྱུང་མེད་པར་འགྱུར་བས་དེ་གསུམ་ནི་རིམ་པ་བཞིན་ཡིད་ཆེས་པའི་ལུང་དང་རིགས་པས་བརྟགས་པ་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་རབ་རྣམས་ཡིན་པར་བཞེད་དོ། །གཉིས་པ་སྒོམ་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། རྟེན་སྒོམ་པ་པོའི་ཁྱད་པར། སྒོམ་བྱ་ལམ་གྱི་རིམ་པའོ། །དང་པོ་ལ། ལམ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་རྟེན་དང་། རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་བའི་

རྟེན། དེ་ལས་འཕྲོས་པ་འཕགས་པའི་རིགས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བསྲིང་གཉིས་ལྡན། །ཞེས་པས་བསྟན། ཇི་ལྟར་ན་སྒོམ་པ་རྫོགས་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། དང་པོར་ལུས་འདུ་འཛི་དང་སེམས་རྣམ་རྟོག་ངན་པ་ལས་བསྲིང་པ་གཉིས་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ལ་སྒོམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། སྤང་བྱ་དང་། གཉེན་པོ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཆོག་མི་ཤེས་དང་། །འདོད་ཆེན་ཅན་ལ་མ་ཡིན་ནོ། །རྙེད་ལ་ཡང་སྲེད་ཆོག་མི་ཤེས། །མ་རྙེད་ལ་འདོད་འདོད་ཆེན་ཅན། །ཞེས་པས་བསྟན། བསྲིང་བ་དེ་གཉིས་འདོད་ཆུང་དང་ཆོག་ཤེས་ལ་སླའི་ཆོག་མི་ཤེས་པ་དང་འདོད་ཆེན་ཅན་ལ་སླ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་མངོན་པ་བ་རྣམས་ན་རེ། ཆོས་གོས་སོགས་ཀྱི་ནོམ་པ་རྙེད་པ་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་སྲེད་ཅིང་འདོད་པ་ན་ཆོག་མི་ཤེས་པ་དང་མ་རྙེད་པ་ལ་དེ་འདོད་པ་ནི་འདོད་ཆེན་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་གྲག་གོ། །སློབ་དཔོན་ནི་ངན་ཉུང་རྙེད་པས་ཡིད་མི་བདེ་བ་ཆོག་མི་ཤེས་པ་དང་བཟང་མང་མ་རྙེད་པ་ལ་འདོད་པ་ནི་འདོད་ཆེན་ཅན་ཡིན་པར་བཞེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། ཟློག་པ་དེ་ཡི་གཉེན་པོ་དག །དེ་གཉིས་ཁམས་གསུམ་གཏོགས་དྲི་མེད། །ཅེས་པས་བསྟན། ཆོག་མི་ཤེས་པ་དང་འདོད་ཆེན་ཅན་ལས་ཟློག་པ་ནི་དེ་གཉིས་པོའི་གཉེན་པོ་ཆོག་ཤེས་པ་དང་འདོད་པ་ཆུང་བ་དག་ཡིན་ནོ། །ཆོག་ཤེས་པ་དང་འདོད་པ་ཆུང་བ་དེ་གཉིས་ནི་ཁམས་གསུམ་དུ་གཏོགས་པ་གསུམ་དང་མ་གཏོགས་པ་དྲི་མེད་དེ་བཞི་ཡིན་ནོ། །དེ་གཉིས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་མ་ཆགས་པ་དག་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་དེ་ལས་འཕྲོས་པ་འཕགས་རིགས་བཤད་པ་ལ། བསྟན། བཤད་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མ་ཆགས་འཕགས་རིགས། །ཞེས་པས་བསྟན། མ་ཆགས་པ་འདི་དག

༄༅། །ལས་འཕགས་པ་རྣམས་སྐྱེ་བས་ན་འཕགས་པའི་རིགས་ཞེས་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་དག་ལས། །གསུམ་ནི་ཆོག་ཤེས་བདག་ཉིད་དོ། །གསུམ་གྱིས་ཚུལ་བསྟན་ཐ་མས་ལས། །སྲིད་པ་སྐྱེ་བའི་གཉེན་པོའི་ཕྱིར།། བདག་གིར་བདག་འཛིན་དངོས་འདོད་པ། །དེ་ཡི་དུས་དང་གཏན་ཞིའི་ཕྱིར། །ཞེས་པས་བསྟན། དེ་དག་ལས་དང་པོ་གསུམ་པོ་ཆོས་གོས་དང་། བསོད་སྙོམས་དང་། མལ་ཆ་དང་སྟན་གྱི་ཆོག་ཤེས་པ་གསུམ་ནི་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དོ། །འཕགས་རིགས་བཞི་པ་ནི་སྤོང་བ་བྲལ་བ་དང་སྒོམ་པ་ལ་དགའ་བ་སྟེ་འདི་ཡང་མ་ཆགས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ཏེ། སྲིད་པ་དང་སྲིད་པའི་འདོད་ཆགས་ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་པའི་ཕྱིར། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འཕགས་པའི་རིགས་བཞི་གསུངས་པ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཐར་པ་འདོད་པའི་སློབ་མ་རྣམས་ལ་ཚུལ་དང་ལས་གཉིས་བཅས་པ་ལས་དང་པོ་གསུམ་གྱིས་ནི་ཚུལ་བསྟན་ལ་ཐ་མས་ནི་ལས་བསྟན་ཏེ། མདོ་ལས། ཁྱེད་ཚུལ་འདིས་ལས་འདི་བྱེད་ན་རིང་པོ་མི་ཐོགས་པར་ཐར་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས། ཚུལ་དང་ལས་དེ་དག་ཀྱང་སྲིད་པ་སྐྱེ་བ་བཞིའི་གཉེན་པོའི་ཕྱིར་བཅས་པ་སྟེ། སྲིད་པ་བཞི་ནི་མདོ་ལས། དགེ་སློང་དག་སྲིད་པ་སྐྱེ་བ་ན་ཆོས་གོས་ཀྱི་ཕྱིར་དང་། བསོད་སྙོམས་ཀྱི་ཕྱིར་དང་། མལ་ཆ་དང་སྟན་གྱི་ཕྱིར་སྐྱེའོ། །གནས་པ་ན་གནས་སོ། །མངོན་པར་ཞེན་པ་ན་ཞེན་ཏོ། དགེ་སློང་དག་སྲིད་པ་སྐྱེ་བ་ན་འབྱུང་བ་དང་འཇིག་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ཕྱིར་སྐྱེའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ཏེ་དང་པོ་གསུམ་ནི་བདག་གིར་འཛིན་པའི་དངོས་པོ་ཆོས་གོས་ལ་སོགས་པ་འདོད་པ་ཡིན་ལ། བཞི་པ་ནི་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་དངོས་པོ་ལུས་ལ་འདོད་ཅིང་སྲིད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཚུལ་

གྱིས་ནི་བདག་གིར་འཛིན་པའི་དངོས་པོ་ལ་སྲེད་པ་རྣམས་དེ་ཡི་དུས་ཧྲེ་རེ་ཞིག་ཞི་བར་བྱེད་པ་དང་། ལས་ཀྱིས་ནི་བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་པའི་དངོས་པོ་གཉིས་ཀ་ལ་སྲེད་པ་གཏན་དུ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་སྒོམ་བྱ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ། ཞི་གནས་སྒོམ་ཚུལ་དང་། ལྷག་མཐོང་སྒོམ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ། ཇི་ལྟར་འཇུག་པའི་རིམ་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒོམ་ཚུལ་དངོས་སོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་འཇུག་པ་མི་སྡུག་པ། །དབུགས་རྔུབ་འབྱུང་བ་དྲན་པ་ཡིས། །འདོད་ཆགས་རྣམ་རྟོག་ལྷག་རྣམས་སོ། །ཞེས་པས་བསྟན། དེ་ལྟར་སྔོན་དུ་གྱུར་པ་དེ་ཇི་ལྟར་སྒོམ་པ་ལ་འཇུག་ཅེ་ན། དེ་ལ་འཇུག་པ་ན་ཐོག་མར་མི་སྡུག་པ་སྒོམ་པ་དང་། དབུགས་རྔུབ་པ་དང་འབྱུང་བ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་སྒོམ་པ་ཡིས་སེམས་བརྟུལ་ནས་སོ། །གང་དག་ཅེ་ན། གང་འདོད་ཆགས་དང་རྣམ་རྟོག་ལྷག་པར་ཤས་ཆེ་བ་ཡོད་པ་རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། མི་སྡུག་པ་ལ་དམིགས་པའི་སྒོམ་ཚུལ་དང་། རླུང་ལ་དམིགས་པའི་སྒོམ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་པར་བཤད། ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་དང་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ནི། ཀེང་རུས་ཆགས་བཅས་ཐམས་ཅད་ལ། །ཞེས་པས་བསྟན། འདོད་ཆགས་ནི་བཞི་སྟེ། ཁ་དོག་དང་༐ དབྱིབས་དང་། རེག་པ་དང་། བསྙེན་བཀུར་ལ་ཆགས་པའོ། །དང་པོའི་གཉེན་པོ་ནི་རྣམ་པར་བསྔོས་པ་དང་བརྣགས་པ་དང་དམར་བར་སྒོམ་པ་དང་། གཉིས་པའི་གཉེན་པོ་ནི་རྣམ་པར་ཟོས་པ་དང་འཁྲར་བར་སྒོམ་པ་དང་། གསུམ་པའི་གཉེན་པོ་ནི་རྣམ་པར་འབུས་གཞིགས་པ་དང་རུས་པ་བྲང་བྲེང་དུ་སྦྲེལ་བའི་ཀེང་རུས་སྒོམ་པ་དང་། བཞི་པའི་གཉེན་པོ་ནི་ཤི་བའི་རོ་གཡོ་བ་མེད་པར་སྒོམ་པ་རྣམས་ཡིན་ལ། ཀེང་རུས་སྒོམ་པ་ནི་ཆགས་

༄༅། །བཅས་ཐམས་ཅད་ལ་ཞེས་ཤེད་གཉེན་པོར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ནི་ཆགས་པ་བཞི་ཅར་གྱི་གནས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། ལས་དང་པོ་པ་དང་། སྦྱང་བ་བྱས་པ་དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་རྫོགས་པའི་ཚུལ་ལོ།། དང་པོ་ནི། རུས་པ་རྒྱ་མཚོའི་བར་དུ་ནི། །སྤྲོ་ཞིང་སྡུད་པས་ལས་དང་པོ། །ཞེས་པས་བསྟན། དེ་ལ་མི་སྡུག་པ་སྒོམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ནི་དང་པོ་ཉིད་དུ་རང་གི་དཔྲལ་བའི་དབྱེས་ལ་སོགས་པ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ཏུ་སེམས་གཏད་དེ་རིམ་གྱིས་ཤ་རྣམས་ཤུགས་ཤེད་ཟགས་པས་ཀེང་རུས་སུ་མོས་པར་བྱེད་ཅིང་དེ་ནས་རྒྱ་མཚོའི་བར་དུ་ནི་ཀེང་རུས་ཀྱིས་ཁྱབ་པར་སྤྲོ་ཞིང་དེ་ནས་རང་གི་ལུས་འབའ་ཞིག་ཀེང་རུས་སུ་མོས་པའི་བར་དུ་སྡུད་པས་ཏེ། དེ་ནི་ལས་དང་པོ་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། རྐང་རུས་ནས་ནི་ཐོད་ཕྱེད་བར། །བཏང་བས་སྦྱང་བ་བྱས་པར་བཤད། །ཅེས་པས་བསྟན། དེ་སེམས་བརྟུལ་ཕྱིད་པར་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་རུས་པའི་ཀེང་རུས་དེ་ལས་རྐང་པའི་རུས་པ་རྣམས་བོར་ནས་ནི་ལྷག་མ་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་དེ་བཞིན་དུ་ཐོད་པའི་ཕྱེད་ཀྱི་བར་གྱི་རུས་ལ་བཏང་ཞིང་བོར་བས་ཕྱེད་ཀེང་རུས་སུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་ཡོངས་སུ་སྦྱང་བ་བྱས་པར་བཤད་དོ། །གསུམ་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་རྫོགས་པའི་ཚུལ་ནི། སྨིན་མའི་བར་དུ་སེམས་འཛིན་པས། །ཡིད་ལ་བྱེད་པ་རྫོགས་པ་ཡིན། །ཞེས་པས་བསྟན། ཡང་སྡུད་པའི་ཚེ་དེ་ཐོད་པའི་ཕྱེད་ཀྱི་རུས་པའང་བོར་ནས་སྨིན་མ་གཉིས་པོའི་བར་དུ་རུས་པ་མཐེ་བོང་ཙམ་ལ་སེམས་འཛིན་པ་འདིས་ནི་མི་སྡུག་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་རྫོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིན་པ་བསྟན་ཏོ་ཞེས་གྲག་གོ། །གསུམ་པ་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་ནི། མི་སྡུག་མ་ཆགས་ས་བཅུ་དང་། །དམིགས་པ་འདོད་སྣང་མིས་སྐྱེད་དོ། །

ཞེས་པས་བསྟན། མི་རྟག་པའི་རང་བཞིན་ནི་མ་ཆགས་པ་དང་། ས་ནི་བསམ་གཏན་བཞི་ཉེར་བསྡོགས་བཞི་བསམ་གཏན་ཁྱད་པར་ཅན་དང་དགུ་འདོད་ཁམས་ཀྱི་ས་སྟེ་བཅུ་ན་ཡོད་དེ། འདོད་ཁམས་ན་མཉམ་གཞག་
མེད་ཀྱང་ཆ་མཐུན་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར་དང་། །དམིགས་པ་ནི་འདོད་པའི་སྣང་བ་སྟེ་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ཡིན་པས་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་མིང་ལ་མི་དམིགས་པར་དོན་ལ་དམིགས་ཞེས་གྲུབ་བོ།།
རྟེན་ནི་འགྲོ་བ་གཞན་དུ་འང་མ་ཡིན་ན་ཁམས་གཞན་དུ་ལྟ་ཅི་སྨོས་པའི་ཕྱིར་མི་རྣམས་ཀྱི་ནང་ཁོ་ནར་སྐྱེད་དོ། །འོན་ཀྱང་བྱང་སྒྲ་མི་སྙན་དུ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ན་ཆགས་བྲལ་བྱེད་པའི་ལམ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རླུང་ལ་
དམིགས་པའི་སྙོམས་འཇུག་ལ། ཐུན་མོང་དུ་བསྟན་པ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དབུགས་རྔུབ་དབུགས་འབྱུང་དྲན་པ་ནི། །ཤེས་རབ་ས་ལྔ་སྤྱོད་ཡུལ་རླུང་། །འདོད་རྟེན་ཕྱི་པའི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
པས་བསྟན། དབུགས་རྔུབ་པ་དང་དབུགས་འབྱུང་བ་དྲན་པ་ནི་དེ་གཉིས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་ཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་དྲན་པའི་སྟོབས་སྐྱེད་པས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དྲན་པ་ཞེས་སྨོས་སོ། །དེ་ནི་བཏང་སྙོམས་ཁོ་ན་དང་
མཚུངས་པར་ལྡན་ཞིང་རླུང་འབྱུང་འཇུག་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཡིན་པས་གང་ན་དེ་གཉིས་ཡོད་པའི་ས་ཉེར་བསྡོགས་འོག་མ་གསུམ་ཁྱད་པར་ཅན་འདོད་པ་སྟེ་ལྔ་པོ་ཉིད་ན་ཡོད་ཅེས་ཏེ། ཁ་ཅིག་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་འོག་
མ་གསུམ་ན་འང་བཏང་སྙོམས་ཡོད་པར་འདོད་པ་དེ་དག་གི་ལྟར་ན་ས་བརྒྱད་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་སྤྱོད་ཡུལ་ནི་རླུང་ཡིན་ལ་འདོད་པའི་ལྷ་མིའི་རྟེན་ཅན་ཏེ། དེའང་ཆོས་འདི་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་པའི་རྣམས་ལ་ནི་ཡོད་པ་

༄༅། །མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། སྒོམ་ཚུལ་གྱི་དབྱེ་བ། ཡུལ་གྱི་ངོ་བོ། ཡུལ་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་རོ། །དང་པོ་ནི། བགྲང་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་དྲུག །ཅེས་པས་བསྟན། དེའང་བགྲང་བ་དང་ལ་སོགས་པས་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་། འཇོག་པ་དང་། ཉེ་བར་རྟོག་པ་དང་། བསྒྱུར་བ་དང་། ཡོངས་སུ་དག་པ་སྟེ་རྒྱུ་རྣམ་པ་དྲུག་དང་ལྡན་ན་རྫོགས་པ་ཡིན་ནོ། །དང་པོ་བགྲང་བ་ནི་མ་ངེས་ན་གཡེངས་པ་དང་ཞུངས་ན་ཞུམ་པར་འགྱུར་བས་གཅིག་ནས་བཅུའི་བར་ཁོ་ནར་བགྲང་བ་སྟེ། དེའང་གཉིས་ལ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་ན་མ་ཚང་བ་དང་། གཅིག་ལ་གཉིས་སུ་འཛིན་ན་ལྷག་པ་དང་། རྔུབ་པ་ལ་འབྱུང་བ་དང་། འབྱུང་བ་ལ་རྔུབ་པར་འཛིན་ན་འཆོལ་པར་བགྲངས་པ་སྟེ་སྐྱོན་གསུམ་པོ་སྤངས་ནས་སོ། །རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ནི་རྔུབ་པ་ན་ལྐོག་མ་སྙིང་ག་དང་ལྟེ་བ་དང་བརླ་དང་རྐང་པའི་བར་དུ་འགྲོ་ཞིང་འབྱུང་བ་ན་སྣ་སྦུག་ནས་མཐོ་གང་ངམ་འདོམ་གང་གི་བར་དུ་འབྱུང་བར་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །འཇོག་པ་ནི་ནོར་བུའི་ཐག་པ་ལྟར་སྣ་རྩེ་ནས་རྐང་པའི་བར་དུ་གནས་ཤིང་ཕན་པ་དང་དྲོ་བ་ཉིད་དུ་རྟོག་པའོ། །ཉེ་བར་རྟོག་པ་ནི་ཡུལ་རླུང་ནི་རྫས་བརྒྱད་འདུས་པའི་གཟུགས་དང་ཡུལ་ཅན་ཤེས་རབ་ནི་མིང་གཞིའི་ཕུང་པོ་དང་བཅས་པས་ཕུང་པོ་ལྔ་པར་རྟོག་པའོ། །བསྒྱུར་བ་ནི་རླུང་ལ་དམིགས་པའི་བློ་གོང་ནས་གོང་དུ་ཆོས་མཆོག་གི་བར་དང་། ཡོངས་སུ་དག་པ་ནི་མཐོང་བའི་ལམ་ལ་སོགས་པ་ལ་འཇུག་པའམ་ཡང་ན་ཁ་ཅིག་བསྒྱུར་བ་ནི་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་ནས་དྲོ་རྩེ་ལྟ་བུའི་བར་དང་ཡོངས་དག་ནི་ཟད་པ་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པའོ་ཞེས་སོ། །དེ་དག་གི་བསྡུ་བ་ནི་རང་འགྲེལ་ལས། དབུགས་རྔུབ་དབུགས་འབྱུང་དྲན་པ་འདི། །བགྲང་དང་རྗེས་འགྲོ་འཇོག་པ་དང་། །རྟོག་པ་དང་ནི་

བསྒྱུར་བ་དང་། །ཡོངས་དག་རྣམ་པ་དྲུག་ཏུ་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། དབུགས་རྔུབ་དབུགས་འབྱུང་གང་ལས་ལུས། །སེམས་ཅན་ཞེས་བྱ་མ་ཟིན་པའོ། །རྒྱུ་མཐུན་ལས་བྱུང་། །ཞེས་པས་བསྟན། དབུགས་རྔུབ་པ་དང་དབུགས་འབྱུང་བ་ས་གང་ལས་ཡིན་ཞེ་ན། །འདོད་པ་ནས་བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་བར་གྱི་ལུས་ས་གང་ཡིན་པ་དེའི་ས་པ་དག་ཡིན་ཏེ། འདི་གཉིས་ནི་ལུས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །དབུགས་འབྱུང་རྔུབ་འདི་གཉིས་སེམས་ཅན་ཅེས་བྱ་བར་བགྲང་སྟེ། །ཐོབ་པ་དང་མ་ཐོབ་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱུད་དུ་སྒྲོ་བཏགས་པའི་ཕྱིར། །དབང་པོ་དང་ཐ་དད་པར་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཟིན་པའོ། །སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུས་བསྐྱེད་པས་རྒྱུ་མཐུན་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་གྱི་རྒྱས་བྱུང་དང་རྣམ་སྨིན་སྐྱེས་མ་ཡིན་ཏེ། ལུས་རྒྱས་ནའང་འགྲིབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། ཆད་ནས་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་ནི། འོག་མ་ཡི། །ཡིད་ཀྱིས་དེ་གཉིས་མ་རྟོགས་སོ། །ཞེས་པས་བསྟན། དབུགས་དབྱུང་རྔུབ་དེ་གཉིས་རང་ས་དང་གོང་སའི་སེམས་ཀྱིས་རྟོགས་ཀྱི་འོག་མ་སྤྱོད་ལམ་པ་དང་སྤྲུལ་པ་ཡི་ཡིད་ཀྱིས་ནི་གོང་མའི་དབུགས་དབྱུང་རྔུབ་དེ་གཉིས་མ་རྟོགས་ན་དགེ་བ་དང་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱིས་ལྟ་ཅི་སྨོས་སོ། །གཉིས་པ་ལྷག་མཐོང་གི་སྒོམ་ཚུལ་ལ། །ཚོགས་ལམ། སྦྱོར་ལམ། བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ལམ་མོ། །དང་པོ་ལ། བསྟན། བཤད་གཉིས་ལས། །དང་པོ་ནི། ཞི་གནས་གྲུབ་པར་གྱུར་བ་ཡིས། །དྲན་པ་ཉེར་གཞག་བསྒོམ་པར་བྱ། །ཞེས་པས་བསྟན། འཇུག་པའི་སྒོ་མི་སྡུག་པ་དང་དབུགས་རྔུབ་པ་དང་དབྱུང་བ་འདི་གཉིས་ཀྱིས་ཞི་གནས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་

༄༅། །གྲུབ་ཀྱང་ལྷག་མཐོང་གི་ཤེས་རབ་མེད་ན་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་རྩ་བ་ནས་མི་སྤོང་སྟེ། མདོ་ལས། ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཞོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་པའམ་གཡེང་བ་ཞི་ནས་རེ་མས་ནང་དུ་གནས་པའི་ཞི་གནས་གྲུབ་པར་གྱུར་པ་ཡིས་ཉོན་མོངས་རྩ་བ་ནས་སྤོང་ཞིང་ལྷག་མཐོང་གི་ཤེས་རབ་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་བཞི་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །དེ་དག་སྒོམས་པས་ལྷག་མཐོང་འགྲུབ་པར་ཡང་། མདོ་ལས། དགེ་སློང་དག་བགྲོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་ནི་འདི་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་བཞིའོ། །ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། ཐུན་མོང་གི་ཆོས་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་ཆོས་དྲན་ཉེ་སྒོམ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ། སྒོམ་ཚུལ། ངོ་བོ། གོ་རིམ། གྲངས་ངེས་སོ། །དང་པོ་ནི། ལུས་ཚོར་སེམས་དང་ཆོས་རྣམས་ལ། །མཚན་ཉིད་གཉིས་སུ་ཡོངས་བརྟགས་པས། །ཞེས་པས་བསྟན། ལུས་ཚོར་སེམས་དང་ཆོས་རྣམས་ལ་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་གཉིས་སུ་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པས་ཤེས་པར་བྱའོ། །རང་གི་མཚན་ཉིད་ནི་ལུས་ནི་འབྱུང་བ་དང་འབྱུང་གྱུར་རོ། །ཚོར་བ་ནི་མྱོང་བའོ། །སེམས་ནི་དམིགས་པའོ། །ཆོས་ནི་ལུས་ཚོར་སེམས་གསུམ་ལས་གཞན་འདུ་ཤེས་འདུ་བྱེད་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་སོ། །སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ནི་འདུས་བྱས་རྣམས་མི་རྟག་པ་ཉིད་དང་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་རྣམས་སྡུག་བསྔལ་བ་ཉིད་དང་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཞིང་བདག་མེད་པ་ཉིད་དོ། །སྡུག་བསྔལ་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི་འཕགས་པ་རྣམས་དང་མི་མཐུན་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། །ཤེས་རབ་ཐོས་སོགས་ལས་བྱུང་བའོ། །གཞན་ནི་འབྲེལ་དང་དམིགས་པ་ལས། །ཞེས་པས་བསྟན། དྲན་པ་

ཉེར་གཞག་དེའི་ངོ་བོ་ནི་ཤེས་རབ་སྟེ། མདོ་ལས། ལུས་ལ་ལུས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ལྟ་བ་ནི་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པའོ། །ཞེས་འབྱུང་བས་སོ། །དེའང་ཐོས་པ་དང་སོགས་པ་བསམ་པ་དང་སྒོམ་པ་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་ཡིན་གྱི་སྐྱེས་ཐོབ་ནི་མ་ཡིན་པའོ། །དེ་ལ་དྲན་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི་དྲན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱེད་པས་འཇུག་པས་སམ། སློབ་དཔོན་ནི་འདིས་ལྷན་ཅིག་པའི་དྲན་པ་འཛོག་པས་ཡིན་པར་བཞེད་དོ། །དེ་ལ་ཤེས་རབ་ནི་རང་བཞིན་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་ཅེས་བྱ་ལ། དེའི་གྲོགས་མཚུངས་ལྡན་གཞན་ནི་དེ་དང་འབྲེལ་བས་འབྲེལ་བ་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་ཅེས་དང་། དེ་དག་གི་དམིགས་པ་ལུས་ཚོར་སེམས་དང་ཆོས་རྣམས་ནི་དེ་གཉིས་ཀྱི་དམིགས་པར་གྱུར་པ་ལས་དམིགས་པ་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་ཅེས་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་མདོ་ལས་ཀྱང་། དགེ་སློང་དག་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ནི་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་བཞིའི་ཚིག་བླ་དྭགས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་གོ་རིམ་ནི། རིམ་ནི་ཇི་ལྟར་སྐྱེས་པ་བཞིན། །ཞེས་པས་བསྟན། སྔ་ཕྱིའི་རིམ་པ་ནི་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་རྣམས་ན་རེ། ཇི་ལྟར་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་བཞིན་བསྟན་ཏེ། སྔ་མ་སྔ་མ་རགས་ཤིང་རྟོགས་སླ་བ་ལྟར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། ། སློབ་དཔོན་ནི་ལུས་ལ་བརྟེན་ནས་འདོད་པའི་ཆགས་པ་སྐྱེ་ལ་དེ་ཚོར་བ་ལ་ཞེན་པའམ་མངོན་པར་འདོད་པས་དང་དེ་སེམས་མ་ཞི་བས་དང་དེ་ཉོན་མོངས་པ་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །བཞི་པ་གྲངས་ངེས་ནི། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་གཉེན་པོར་བཞི། །ཞེས་པས་བསྟན། ལུས་ནི་ཕྱི་ས་དང་འདྲ་བར་མི་གཙང་བ་དང་། ཚོར་བ་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། སེམས་ནི་མྱུར་དུ་འགྱུར་བས་མི་རྟག་པ་དང་། ཆོས་ནི་རང་དབང་གཅིག་པུའི་བདག་མེད་

༄༅། །པས་གཙང་བདེ་རྟག་བདག་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞི་དག་གི་གཉེན་པོར་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་བཞི་གོ་རིམ་བཞིན་བསྟན་ཏེ། དེ་བས་མང་མི་དགོས་ཤིང་ཉུང་ན་མི་འདུ་བའི་ཕྱིར་རོ། གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་ཆོས་དྲན་ཉེ་སྒོམ་ཚུལ་ནི། དེ་ནི་ཆོས་དྲན་ཉེར་གཞག་པ། །སྤྱི་ལ་དམིགས་པ་ལ་གནས་ཏེ། །དེ་དག་ལ་ནི་མི་རྟག་དང་། །སྡུག་བསྔལ་སྟོང་བདག་མེད་པར་བལྟ། །ཞེས་པས་བསྟན། དེ་ལྟར་ལུས་སོགས་ལ་དམིགས་པའི་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་རྣམས་གོམས་པར་བྱས་ནས་གོམས་པ་དེ་ནི་ཆོས་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་སྤྱི་སྟེ་འདྲེས་པ་ལ་དམིགས་པ་ལ་གནས་ཏེ་ལུས་སོགས་དེ་ཐམས་ཅད་སྤྱིར་བསྡུས་ཏེ་དེ་དག་ལ་ནི་མི་རྟག་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་སྟོང་པ་དང་བདག་མེད་པ་དང་རྣམ་པ་བཞིར་བལྟའོ། །གཉིས་པ་སྦྱོར་ལམ་ལ། སྐྱེ་ཚུལ། ངོ་བོ། ཁྱད་ཆོས། རྟོན་འགྲོའོ། །དང་པོ་ལ། དྲོད། རྩེ་མོ། བཟོད་པ། ཆོས་མཆོག ཐུན་མོང་གི་ཆོས་སོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལས་དྲོ་བར་གྱུར་པ་འབྱུང་།། དེ་ནི་བདེན་བཞིའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན། །རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག །ཅེས་པས་བསྟན། ཆོས་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་གོམས་པ་དེ་ལས་རིམ་གྱིས་དགེ་རྩ་དྲོ་བར་གྱུར་བ་འབྱུང་ངོ་། །དེའང་གཙུབ་ཤིང་གཙུབས་པ་ལས་མེའི་སྔ་ལྟས་དྲོ་བར་གྱུར་པ་དང་འདྲ་བས་དྲོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དྲོ་བར་གྱུར་པ་དེ་ནི་བདེན་བཞིའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཏེ། སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་ཁམས་གོང་འོག་གི་བདེན་པ་ལ། དམིགས་མི་ནུས་པས་རྒྱུན་ཆགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཤེས་བཟོད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་འདོད་ཁམས་ཀྱི་བདེན་པ་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་བཅུ་དྲུག་ཏུ་གོམས་པར་བྱེད། རྗེས་སུ་ཤེས་བཟོད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་བདེན་པ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་གོམས་པར་བྱེད་པས་མཐོང་ལམ་ལ་ཉེ་བའི་སྦྱོར་བ

ཡིན་པས་སྦྱོར་ལམ་མོ། །རྣམ་པ་ནི་མི་རྟག་པ་སོགས་བཅུ་དྲུག་ཚང་བར་སྒོམ་པའོ། །གཉིས་པ་ལ། རྩེ་མོ་དངོས་དང་། དྲོད་རྩེ་གཉིས་ཀའི་ཐུན་མོང་གི་ཆོས་སོ། །དང་པོ་ནི། དྲོ་བ་ལས། །རྩེ་མོ་དེ་ཡང་དེ་དང་འདྲ། །ཞེས་པས་བསྟན། དྲོ་བ་དེ་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོར་རིམ་གྱིས་འཕེལ་བ་ལས་རྩེ་མོ་སྐྱེ་སྟེ། རྩེ་མོ་དེ་ཡང་དྲོ་བར་གྱུར་པ་དེ་དང་དམིགས་རྣམ་འདྲ་སྟེ་བདེན་བཞི་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་ལྟ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའང་དགེ་བའི་རྩ་བ་གཡོ་བའི་རྩེ་མོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྩེ་མོ་རྣམས་ཞེས་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། གཉིས་ཀ་ཆོས་ཀྱིས་རྣམ་པ་གཏོད། །གཞན་དག་གིས་ཀྱང་འཕེལ་བར་བྱེད། །ཅེས་པས་བསྟན། དྲོད་དང་རྩེ་མོ་གཉིས་ཀ་ཆོས་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་ཉིད་ཀྱི་དང་པོ་ཉིད་དུ། བདེན་པ་དག་ལ་རྣམ་པ་གཏོད་ཅིང་འཇུག་པར་བྱེད་དོ། །ཆོས་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་ལས་གཞན་པ་དག་གིས་ཀྱང་སྟེ་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་བཞི་ཅར་གྱིས་འཕེལ་ཞིང་གོམས་པ་བྱུང་བར་བྱེད་དོ། །གསུམ་པ་བཟོད་པའི་སྐྱེ་ཚུལ་ལ། དངོས་དང་། བཟོད་པ་ཆེན་པོའི་ཁྱད་པར་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལས་བཟོད་པ་ཡང་སྐྱེ་སྟེ། །རྣམ་གཉིས་དེ་བཞིན་བཟོད་པ་ནི། །ཐམས་ཅད་ཆོས་ཀྱིས་འཕེལ་བར་བྱེད། །ཅེས་པས་བསྟན། རྩེ་མོ་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་འཕེལ་བ་དེ་ལས་བཟོད་པ་ཞེས་པ་ཡང་སྐྱེ་སྟེ་བྱིས་པའི་ཚེ་བདག་ཆད་དུ་དོགས་པས་བདེན་པ་མ་མཐོང་བ་མི་བཟོད་ལ། དྲོད་རྩེ་ཐོབ་པ་ན་ཆུང་འབྲིང་དུ་བཟོད་ཀྱང་ཉམས་པར་འགྱུར་ཞིང་། འདི་ནི་ཡོངས་སུ་མི་ཉམས་པའི་སྒོ་ནས་བདེན་པ་མཐོང་བ་ལ་ཆེར་བཟོད་པའི་ཕྱིར་བཟོད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཆུང་འབྲིང་རྣམ་པ་གཉིས་ནི་བདེན་པ་ལ་རྣམ་པ་གཏོད་ཚུལ་རྩེ་མོ་ལ་སྦྱར་བ་དེ་བཞིན་དང་། བཟོད་པ་

༄༅། །ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་ནི་ཐམས་ཅད་ཆོས་དྲན་གྱི་འཕེལ་བར་བྱེད་དོ། །དང་པོ་གཉིས་ལ་གཏོད་པ་དང་འཕེལ་བ་སོ་སོར་ཡོད་པས་དེ་ལྟར་ཡིན་ལ། བཟོད་ཆེན་སྐད་ཅིག་གཅིག་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་མེད་ཀྱང་དེས་བདེན་པ་ལ་འཇུག་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །གཞན་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་མཆོག་མཐོང་ལམ་དང་ཉེ་བས་ཆོས་དྲན་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། དེ་ལ་འདི་ཉེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཆེན་པོ་འདོད་གཏོགས་སྡུག་བསྔལ་ཡུལ། །དེ་ནི་སྐད་ཅིག་གཅིག །ཅེས་པས་བསྟན། བཟོད་པ་ཆེན་པོ་ནི་ཆོས་མཆོག་དང་ཉེ་བའི་ཕྱིར་འདོད་པར་གཏོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་ཡུལ་ཏེ་དམིགས་པ་དང་བཞི་པོ་གང་རུང་གི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་ལ། དེ་ནི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཡིན་གྱི་རྒྱུན་ལྡན་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་ཆོས་མཆོག་ནི། དེ་བཞིན་ཆོས་མཆོག །ཅེས་པས་བསྟན། བཟོད་པ་ཆེན་པོ་དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་མཆོག་ཀྱང་འདོད་པའི་སྡུག་བསྔལ་ལ་དམིགས་པ་དང་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་འཇིག་རྟེན་པའང་ཡིན་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་ཀྱང་ཡིན་པའམ་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་མེད་པར་དེའི་རྩལ་གྱིས་མཐོང་ལམ་འདྲེན་པས་འཇིག་རྟེན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ན་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །ལྔ་པ་བཞི་གའི་ཐུན་མོང་གི་ཆོས་ནི། ཐམས་ཅད་ཕུང་པོ་ལྔ། །ཐོབ་པ་མ་གཏོགས་དེ་ལྟར་ན། །ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་རྣམ་པ་བཞི། །ཞེས་པས་བསྟན། བཞི་པོ་ཐམས་ཅད་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་གི་བདག་ཉིད་ཡིན་པས་གཙོ་བོ་ཤེས་རབ་དང་འཁོར་དང་བཅས་ན་མཉམ་གཞག་ཡིན་པས་རིག་མིན་གཟུགས་ཀྱང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཕུང་པོ་ལྔའོ། །འོན་ཀྱང་ཐོབ་པ་རྣམས་ནི་དྲོ་བ་ལ་སོགས་པར་མ་གཏོགས་ཏེ་འཕགས་པ་ལ་དེ་དག་མངོན་གྱུར་དུ་ཡོད་པས་

དྲོ་བ་ལ་སོགས་པ་མངོན་གྱུར་དུ་ཡོད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་དྲོད་རྩེ་བཟོད་པ་ཆོས་མཆོག་སྟེ་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་རྣམ་པ་བཞིའོ། །གཉིས་པ་ངོ་བོ་ནི། སྒོམ་བྱུང་། །ཞེས་པས་བསྟན། ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་འདི་བཞི་ཅར་ཡང་སྒོམ་བྱུང་ཡིན་གྱི་ཐོས་བསམ་ལས་བྱུང་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ཁྱད་ཆོས་ལ། སའི་ཁྱད་པར། རྟེན་གྱི་ཁྱད་པར། གཏོང་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར། ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར། རིགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རོ། །དང་པོ་ནི། མི་ལྡོགས་མེད་པ་དང་། ཁྱད་པར་བསམ་གཏན་ས་པའོ། །གཉིས་ནི་འོག་ནའང་ཡོད་པའམ། །ཞེས་པས་བསྟན། འདིའི་ས་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྡོགས་མི་ལྡོགས་མེད་པ་དང་བསམ་གཏན་ཁྱད་པར་ཅན་དང་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་བཞི་སྟེ་དྲུག་གི་ས་པའོ། །གང་གི་ཕྱིར་ན་དྲུག་པོ་དེ་དག་གིས་བསྡུས་པའི་ཕྱིར་གོང་གཟུགས་མེད་ན་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་མེད་དེ། ངེས་འབྱེད་ནི་མཐོང་ལམ་གྱི་སྦྱོར་བ་ཡིན་པ་གང་ཞིག དེར་མཐོང་ལམ་གྱི་སྦྱོར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་མཐོང་ལམ་མེད་པ་ནི་མཐོང་ལམ་དེ་འདོད་ཁམས་ལ་དམིགས་ལ་གཟུགས་མེད་ཀྱིས་འདོད་ཁམས་ལ་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར། བཙུན་པ་དབྱངས་སྒྲོགས་ཀྱི་ལུགས་ལྟར་ན་དྲོད་རྩེ་གཉིས་ནི་འོག་འདོད་ཁམས་ནའང་ཡོད་པ་དང་། འམ་གྱི་སྒྲས་ལུགས་ཐ་དད་སྟོན་ཏེ། དེ་གཉིས་ས་བདུན་པ་སྟེ་བསམ་གཏན་ས་དྲུག་དང་འདོད་པར་ཡོད་པས་སོ། །དེ་ལྟ་ན་འདོད་པའི་ས་ལ་བརྟེན་པས་སྒོམ་བྱུང་དུ་ནི་འགྲོ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། འདོད་རྟེན་ཆོས་མཆོག་བུད་མེད་ཀྱིས། །གཉིས་ཀའི་རྟེན་ཅན་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་པས་བསྟན། དང་པོ་གསུམ་གླིང་གསུམ་གྱི་སྐྱེས་པ་དང་བུད་མེད་དག་གི་ནང་དུ་སྡུར་མེད་གསར་དུ་

༄༅། །བསྐྱེད་ལ། སྐྱེས་ཟིན་ནི་ལྷ་དག་གི་ནང་དུའང་མངོན་དུ་བྱེད་ལ། བཞི་པ་ནི་ལྷ་དག་གི་ནང་དུའང་བསྐྱེད་པས་ཐམས་ཅད་འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་ནོ། །ཆོས་ཀྱི་མཆོག་ནི་བུད་མེད་ཀྱིས་སྐྱེས་པ་དང་བུད་མེད་གཉིས་ཀའི་རྟེན་ཅན་ཐོབ་པར་འགྱུར་ལ། སྐྱེས་པས་ནི་སྐྱེས་པའི་རྟེན་ཅན་འབའ་ཞིག་ཐོབ་སྟེ། དེས་བུད་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གཏོང་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ལ། འཕགས་པས་གཏོང་ཚུལ་དང་། སོ་སྐྱེའི་གཏོང་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། འཕགས་པས་དེ་དག་ས་བོར་ནས། །གཏོང་ངོ་། །ཞེས་པས་བསྟན། འཕགས་པས་ནི་སྔར་ས་གང་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་སྦྱོར་ལམ་དེ་དག་ས་བོར་ནས་གོང་དུ་སྐྱེས་པས་གཏོང་གི། དེའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་མཐོང་ལམ་གྱིས་ཉེ་བར་སྤེལ་བའི་ཕྱིར། སོ་སྐྱེ་ལྟར་ཉམས་པ་དང་འཆི་བས་ནི་མི་གཏོང་ངོ་། །གཉིས་པ་ལ། །དངོས་དང་། འཕྲོས་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། འཕགས་མིན་འཆི་བས་སོ། །དང་པོ་གཉིས་ཡོངས་ཉམས་པས་ཀྱང་། །ཞེས་པས་བསྟན། འཕགས་མིན་སོ་སྐྱེ་ནི་ཆགས་བྲལ་ཡིན་ན་ས་འཕོས་ནས་གོང་དུ་སྐྱེ་བའི་ཚེ་འཆི་བ་སྔོ་རིས་མཐུན་དོར་བས་དང་། མ་བྲལ་བས་ས་མི་འཕོ་བས་རིས་མཐུན་དོར་བས་སོ།། དང་པོ་དྲོད་རྩེ་གཉིས་སོ་སྐྱེའི་ཚེ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པས་ཀྱང་གཏོང་ངོ་། །བཟོད་མཆོག་ལས་ནི་སོ་སྐྱེའང་ཉམས་པ་མེད་དོ། །གཉིས་པ་འཕྲོས་དོན་ལ། འཆི་བས་གཏོང་བའི་དམིགས་བསལ་དང་༈ སྔར་ཐོབ་ཚུལ། ཉམས་པ་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོའོ། །དང་པོ་ནི། དངོས་གཞི་དེ་ཉིད་ལ་བདེན་མཐོང་། །ཞེས་པས་བསྟན། བསམ་གཏན་དངོས་གཞིའི་ས་པའི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་རྣམས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དེས་ནི་ཚེ་དེ་ཉིད་

ལ་ངེས་པར་བདེན་པ་མཐོང་སྟེ། ཡིད་འབྱུང་བ་ཤས་ཆེ་བའི་ཕྱིར། ཉམས་པ་དང་འཆི་བས་གཏོང་པར་བཤད་པ་ནི་མི་ལྕོགས་མེད་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་འགལ་བ་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། རྣམ་པར་ཉམས་ན་སྔོན་མེད་འཐོབ།། ཅེས་པས་བསྟན། གང་གི་ཚེ་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ལས་རྣམ་པར་ཉམས་པ་དག་གིས་ཕྱིས་ཐོབ་ན་སོ་ཐར་རྩོམ་པ་བཞིན་སྔོན་མེད་པ་དག་ཁོ་ན་ཐོབ་ཀྱི་སྔར་བཏང་བ་དག་ཐོབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མ་འདྲིས་པ་དང་འབད་དེ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཉམས་པ་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི། ཉམས་པ་གཉིས་ནི་མི་ལྡན་པ། །ཞེས་པས་བསྟན། རྣམ་ཉམས་དང་ཡོངས་ཉམས་ཀྱི་རང་བཞིན་གང་ཞེ་ན། དེ་ལ་ཐོབ་པ་བཏང་བ་ཐམས་ཅད་ནི་རྣམ་པར་ཉམས་པ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། ཁྱེ་བྲག་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱིས་ཐོབ་པ་བཏང་བ་ནི་ཡོངས་ཉམས་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཉམས་པ་དེ་གཉིས་ཀའི་ཡང་ངོ་བོ་ནི་མི་ལྡན་པ་སྟེ་ཐོབ་པ་བཏང་ནས་མ་ཐོབ་པའོ། །བཞི་པ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་ནི། རྩེ་མོ་ཐོབ་པ་རྩ་མི་འཆད། །བཟོད་ཐོབ་ངན་སོང་མི་འགྲོའོ། །ཞེས་པས་བསྟན། རྩེ་མོ་ཐོབ་པ་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་ན་མཚམས་མེད་བྱེད་ཅིང་ངན་སོང་དུ་འགྲོ་སྲིད་ཀྱང་དགེ་བའི་རྩ་བ་མི་འཆད་དེ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་སྤྱད་པའི་སྔོནས་དེ་དག་ལ་དང་བ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། བཟོད་པ་ནི་ཆུང་ངུ་ཐོབ་པ་ནས་ངན་སོང་དུ་མི་འགྲོ་བ་ཐོབ་ཅིང་ཆེན་པོའི་ཚེ་ནི་སྐྱེ་གནས་དང་སྐྱེ་བ་དང་ལུས་ཁ་ཅིག་མི་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པའང་ཐོབ་པའོ། །ལྔ་པ་རིགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ། བསྒྱུར་དུ་བཏུབ་པའི་རིགས། འགྱུར་མི་སྲིད་པའི་རིགས་སོ། །དང་པོ་ནི། གཉིས་སློབ་རིགས་ལས་བཟློག་ནས་ནི། །སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་གཞན་གསུམ་ཡང་། །ཞེས་པས་བསྟན། དྲོད་རྩེ་གཉིས་སྐྱེས་པ་

༄༅། །སློབ་མ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ལས་བཟློག་ནས་ནི་བྱང་ཆེན་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་སྔོན་ས་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་སྲིད་ཀྱི་བཟོད་པ་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཕྱིན་ངན་སོང་དུ་མི་སྐྱེ་ཞིང་བྱང་སེམས་ནི་གཞན་དོན་དུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་ལས་གཞན་རང་རྒྱལ་དུ་ནི་སྦྱོར་ལམ་གསུམ་པ་བཟོད་པ་ཐོབ་ན་ཡང་བསྒྱུར་བར་ནུས་ཏེ། དེ་ནི་གཞན་དོན་དུ་འང་ངན་སོང་དུ་མི་འགྲོ་བའི་ཕྱིར། ཆོས་མཆོག་ཐོབ་ནས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། སྟོན་དང་བསེ་རུ་བྱང་ཆུབ་བར། །བསམ་གཏན་མཐའ་རྟེན་གཅིག་ལ་ཀུན། །ཞེས་པས་བསྟན། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་དང་བསེ་རུ་ལྟ་བུ་ནི་དྲོད་སོགས་ལ་གནས་པ་ལས་ནམ་ཡང་བསྒྱུར་བར་མི་ནུས་ཏེ། ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ནས་བཟུང་བྱང་ཆུབ་ཟད་མི་སྐྱེ་ཤེས་པའི་བར་དུ་བསམ་གཏན་ཡ་མཐའ་བཞི་པ་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་ནས་སྟན་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་ལམ་དེ་རྣམས་ཀུན་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་སྔོན་འགྲོའི་ཆོས་ནི། དེ་ཡི་སྔོན་དུ་ཐར་ཆ་མཐུན།། མྱུར་བ་སྲིད་པ་གསུམ་གྱིས་ཐར། །ཐོས་བསམ་ལས་བྱུང་ལས་གསུམ་མོ། །མི་ཡི་ནང་ནས་འཕེན་པར་བྱེད། །ཅེས་པས་བསྟན། ཐོག་མ་ཉིད་ནས་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་སྐྱེད་དམ་གཞན་ཞིག་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་ཤེ་ན། ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་དེ་ཡི་སྔོན་དུ་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་དགེ་རྩ་བསྐྱེད་པར་བྱ་དགོས་སོ། །ཐམས་ཅད་པས་ཤིན་ཏུ་མྱུར་བ་སྲིད་པ་གསུམ་གྱིས་ཐར་བར་བྱེད་དེ། དཔེར་ན་ས་བོན་འདེབས་པ་དང་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་དང་འབྲས་བུ་རྒྱུན་ཆགས་པ་བཞིན་དུ་ཚེ་དང་པོ་ལ་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་དགེ་རྩ་བསྐྱེད་པ་གཉིས་པ་ལ་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན། གསུམ་པ་ལ་འཕགས་ལམ་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་འདི་ལ་རྒྱུད་རིམ་གྱིས་འདུག་པ་དང་ཡོངས་སུ་སྨིན་པ་

དང་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཕྱིར། ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ནི་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་གྱི་སྒོམ་བྱུང་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ཀྱང་གཙོ་བོར་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཡིན་ཞིང་དེའི་སྨོན་ལམ་གྱིས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བའི་ཕྱིར་ངག་གི་ལས་ཀྱང་ཡིན་པས་ལུས་ངག་ཡིད་ཀྱི་ལས་རྣམ་པ་གསུམ་མོ། །དེ་ནི་གླིང་གསུམ་གྱི་མི་ཁོ་ནའི་ནང་ནས་འཕེན་པར་བྱེད་ཀྱི་གཞན་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཅི་རིགས་པར་ཤེས་རབ་དང་སྐྱོ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་ལམ་ལ། སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་སྐྱེ་ཚུལ། མངོན་རྟོགས་གསུམ་དུ་བསྟན་པ། ས་གང་ལ་བརྟེན་པ། སེམས་བཅུ་དྲུག་ཏུ་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་ཆོས་མཆོག་ལས། །ཆོས་ཀྱི་བཟོད་པ་ཟག་པ་མེད། །འདོད་སྡུག་བསྔལ་ལ་དེ་ནས་ནི། །དེ་ཉིད་ལ་ཆོས་ཤེས་དེ་བཞིན། །སྡུག་བསྔལ་ལྷག་ལ་རྗེས་བཟོད་ཤེས། །བདེན་པ་གསུམ་ལའང་དེ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་འདི། །སེམས་བཅུ་དྲུག་གོ། །ཞེས་པས་བསྟན། འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་ལས་མཇུག་ཐོགས་སུ་ཆོས་ཤེས་ཀྱི་བཟོད་པ་ཟག་པ་མེད་པ་སྐྱེའོ། །དེའང་འདོད་པའི་སྡུག་བསྔལ་ལ་དམིགས་པའོ། །དེའི་ཕྱིར་དུཿཁ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དུ་བཟོད་པས་ན་དེ་སྐད་ཅེས་བྱ་སྟེ། མེ་ཏོག་དང་འབྲས་བུའི་ཤིང་བཞིན་ནོ། །བཟོད་པ་དེའི་མཇུག་ཐོགས་དེ་ནས་ནི་འདོད་པའི་སྡུག་བསྔལ་དེ་ཉིད་དེ་དེ་ཁོ་ན་ལ་ཆོས་ཤེས་པ་སྐྱེ་སྟེ་དེ་ནི་བསྟན་བཅོས་ལས་སྡུག་བསྔལ་ཆོས་ཤེས་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་བྱའོ། །ཐམས་ཅད་དུའང་ཟག་པ་མེད་པའི་སྐབས་ཡིན་པས་ན་དེ་ཉིད་ལ་ཆོས་ཤེས་ཟག་མེད་ཅེས་བྱའོ། །འདོད་པའི་སྡུག་བསྔལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་ཆོས་ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་དེ་བཞིན་དུའང་སྡུག་བསྔལ་ལ་ཆོས་

༄༅། །ཤེས་ཀྱི་མཇུག་ཐོགས་སུ་ལྷག་མ་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་སྤྱི་ལ་དམིགས་པ་སྐྱེ་སྟེ། དེ་ནས་སྡུག་བསྔལ་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ནས་ནི་སྡུག་བསྔལ་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྐྱེའོ། །སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པ་ལ་བཟོད་ཤེས་བཞི་དག་སྐྱེ་བ་ལྟར་ཀུན་འགོག་ལམ་གྱི་བདེན་པ་གསུམ་ལ་འང་དེ་བཞིན་དུ་བཟོད་ཤེས་བཞི་བཞི་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་རིམ་པ་དེས་བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་འདི་ནི་སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་གོ། །གཉིས་པ་ནི། རྣམ་གསུམ་སྟེ། །མཐོང་དམིགས་བྱ་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་པས་བསྟན། མངོན་རྟོགས་དེ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ་ཟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ནི་མཐོང་བའི་མངོན་རྟོགས་དང་ཤེས་རབ་དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཚོར་སོགས་དང་ཤེས་རབ་ཀྱང་བདེན་པ་དེ་ལ་དམིགས་པར་བྱེད་པས་དམིགས་པ་མངོན་རྟོགས་དང་། བདེན་བཞི་ལ་ཤེས་པ་དང་སྤོང་བ་དང་མངོན་དུ་དང་ལམ་བསྒོམ་པར་བྱ་བའི་མངོན་རྟོགས་ནི་ཚོགས་པ་གཅིག་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་སྟེ་ཤེས་རབ་དང་མཚུངས་ལྡན་མིན་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་སྐྱེ་སོགས་དང་ཐོབ་སོགས་དང་ཤེས་རབ་མཚུངས་ལྡན་རྣམས་ཡིན་ཏེ། ཐམས་ཅད་ཀྱང་བྱ་བ་དེ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་རྣམ་པ་གསུམ་ཞེས་བྱའོ། །གསུམ་པ་ས་གང་ལ་བརྟེན་པ་ནི། དེ་ནི་ཆོས་མཆོག་དང་ས་གཅིག །ཅེས་པས་བསྟན། མངོན་རྟོགས་སེམས་བཅུ་དྲུག་བཤད་པ་དེ་ནི་ཆོས་མཆོག་དང་ས་གཅིག་སྟེ་དེ་ནི་ས་དྲུག་པའོ་ཞེས་སྔར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །བཞི་པ་སེམས་བཅུ་དྲུག་ཏུ་དབྱེ་བ་ལ། བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དུ་བསྟན་པའི་དབྱེ་བ་དང་། མཐོང་ལམ་གྱི་

ངེས་ཚིག་གོ། །དང་པོ་ནི། བཟོད་དང་ཤེས་པ་གོ་རིམ་བཞིན། །བར་ཆད་མེད་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ། །ཞེས་པས་བསྟན། འདིར་བཟོད་པ་བརྒྱད་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་འདོད་པའི་མཐོང་སྤང་རིས་བཞི་དང་གོང་མ་གཉིས་བསྡོམས་པའི་མཐོང་སྤང་རིས་བཞི་སྟེ་བརྒྱད་སྤོང་བྱེད་བར་ཆད་མེད་པ་དང་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ལམ་དུ་རིམ་པ་བཞིན་བཞག་པ་དེ་བས་ན་བཅུ་དྲུག་ཏུ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་སྐད་ཅིག་བཅོ་ལྔ་ནི། །མ་མཐོང་མཐོང་ཕྱིར་མཐོང་བའི་ལམ། །ཞེས་པས་བསྟན། སེམས་བཅུ་དྲུག་པོ་ཐམས་ཅད་མཐོང་བའི་ལམ་མ་ཡིན་གྱི་སེམས་བཅུ་དྲུག་པོ་དེ་ལ་སྡུག་བསྔལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་ལམ་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པའི་བར་སྐད་ཅིག་བཅོ་ལྔ་པོ་ཐམས་ཅད་ནི་བདེན་པ་མ་མཐོང་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་མཐོང་བའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་པ་ནི་སྒོམ་ལམ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། བདེན་པ་སྔོན་མ་མཐོང་བ་མཐོང་བྱར་མེད་ཀྱི་ཇི་ལྟར་མཐོང་བ་གོམས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་གང་ཟག་བཤད་པ་ལ། གང་ཟག་ཟུང་བཞི་བཤད་པ། རྣམ་གྲངས་བདུན་དུ་དབྱེ་བ། ཟས་དྲུག་ཏུ་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ། རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པ་བཤད་པ། ཆགས་བྲལ་སྔོན་སོང་བཤད་པ། འབྲས་བུ་མཐར་གྱིས་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། བློའི་དབྱེ་བ་དང་། སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རོ། །དང་པོ་ནི། དབང་པོ་རྣོ་རྟུལ་དེ་དག་ཏུ། །དད་དང་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་བ། །ཞེས་པས་བསྟན། གང་ཟག་དབང་པོ་རྣོན་པོ་དང་རྟུལ་པོ་གཉིས་མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་བཅོ་ལྔ་པོ་དེ་དག་ཏུ་གནས་པའི་ཚེ་དབང་རྟུལ་ལ་ནི་དད་པའི་རྗེས་འབྲང་དང་དབང་རྣོན་ལ་ནི་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དབང་རྟུལ་ནི་སྔོན་སོ་སྐྱེའི་

༄༅། །དུས་སུ་སློབ་དཔོན་གཞན་གྱི་གདམས་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དང་། དབང་རྣོན་ནི་སྔོན་སོ་སྐྱེའི་དུས་སུ་སློབ་དཔོན་གཞན་གྱི་གདམས་ངག་ལ་མི་ལྟོས་པར་བདག་ཉིད་ཀྱིས་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྟོགས་ནས་བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། སྒོམ་པས་སྤང་བྱ་མ་སྤངས་ན། །འབྲས་བུ་དང་པོ་ལ་ཞུགས་པ། །རྣམ་ལྔའི་བར་བཅོམ། །ཞེས་པས་བསྟན། གང་ཟག་དེ་གཉིས་ནི་སྔོན་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་སྒོམ་པས་སྤང་བྱ་མ་སྤངས་པ་འཆིང་བ་ཀུན་ལྡན་ཞིག་ཡིན་ན་ཐོབ་བྱའི་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འབྲས་བུ་རྣམས་ཀྱི་དང་པོ་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་ཞུགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །གལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱི་འདོད་པའི་སྒོམ་སྤང་རྣམ་པ་ལྔའི་བར་དུ་བཅོམ་པ་ཞིག་ཡིན་ཡང་འཆིང་བ་ཀུན་ལྡན་བཞིན་དུ་དང་པོའི་འབྲས་བུ་ལ་ཞུགས་པའོ། །བར་དུའི་སྐབས་ནི་གཅིག་གམ་གཉིས་གསུམ་བཞི་དང་ལྔའི་བར་བཟུང་ངོ་། །གཉིས་པ་ལ། ཞུགས་པ་དང་། འབྲས་གནས་སོ། །དང་པོ་ལ། ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པ་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཉིས་པ་ལ། དགུ་པ་ཚུན་ཆད་ཟད་པ་ཡིན། །ཞེས་པས་བསྟན། གཉིས་པ་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་གི་འབྲས་བུ་ལ་ཞུགས་པ་ནི་འདོད་པའི་སྒོམ་སྤང་དགུ་པ་ཚུན་ཆད་དེ་དྲུག་པ་དང་བདུན་པ་དང་བརྒྱད་པ་རྣམས་ཅི་རིགས་པར་ཟད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། འདོད་པའམ་ཡང་ན་གོང་མ་ལས། །ཆགས་བྲལ་གསུམ་པ་ལ་ཞུགས་པ། །ཞེས་པས་བསྟན། འདོད་པའམ་ཡང་ན་གོང་མ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་བར་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི་གསུམ་པ་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་ལ་ཞུགས་པ་

ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་འབྲས་གནས་ལ། དངོས་དང་། མིང་གི་འདོད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། གང་ཞིག་གང་ལ་ཞུགས་པ་ནི། །བཅུ་དྲུག་པ་ལ་དེ་འབྲས་གནས། །ཞེས་པས་བསྟན། དད་དང་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་གང་ཞིག། འབྲས་བུ་གང་དང་གང་ལ་ཞུགས་པ་ནི་བཅུ་དྲུག་པ་ལ་དེ་དང་དེའི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པའོ། །འགྲ་བཅོམ་ནི་དང་པོར་མི་འཐོབ་སྟེ། མཐོང་ལམ་གྱིས་སྒོམ་སྤང་མི་སྤོང་བའི་ཕྱིར་དང་། སྔར་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་སྲིད་རྩེ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ནི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། གཉིས་པ་ནི། དེ་ཚེ་དབང་པོ་རྣོ་རྟུལ་དག །དད་པས་མོས་དང་མཐོང་བས་ཐོབ། །ཅེས་པས་བསྟན། བཅུ་དྲུག་པ་ལ་གནས་པ་དེའི་ཚེ་དབང་པོ་རྣོ་རྟུལ་དག་ལས་དབང་རྟུལ་ལ་ནི་དད་པས་མོས་པ་དང་དབང་རྣོན་ལ་ནི་མཐོང་བས་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རིམ་བཞིན་དད་པ་དང་ཤེས་རབ་ལྷག་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་འབྲས་བུ་མཐར་གྱིས་པ་བཤད་པ་ལ། རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་གནས། ཕྱིར་འོང་ཞུགས་གནས། ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་གནས། འགྲ་བཅོམ་ཞུགས་གནས་སོ། །རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པ་ནི་གོང་དུ་བསྟན་ཟིན། གཉིས་པ་འབྲས་གནས་ལ། སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། སོ་སོར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། འབྲས་གནས་ཙམ་པོ་བ་ཞུགས་པ་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ། ཞུགས་པའི་ལམ་དང་སྒོམ་སྤང་གི་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། འབྲས་ཐོབ་འབྲས་བུ་ཁྱད་པར་གྱི། །ལམ་ཐོབ་མེད་པས་དེ་ཡི་ཕྱིར། །འབྲས་གནས་ཁྱད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། །མི་བརྩོན་པ་ནི་ཞུགས་མ་ཡིན། །ཞེས་པས་བསྟན། རྣམ་པ་ལྔ་སྤངས་ཀྱང་སེམས་བཅུ་དྲུག་པ་ལ་གནས་པའི་ཚེ་རྒྱུན་ཞུགས་ཞེས་བྱའི་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་གི་འབྲས་བུ་ལ་ཞུགས་པ་མི་བྱ་ཞེ་ན། དེའི་ཚེ་དེས་རྒྱུན་

༄༅། །ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཙམ་ཐོབ་ཀྱི་འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་ཐོབ་པ་མེད་པས་དེ་ཡི་ཕྱིར་དེ་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་འབྲས་བུ་གཉིས་པ་ཐོབ་པར་བྱ་བ་ལ་བརྩོན་པ་མེད་ལ། གང་ཐོབ་པའི་དོན་དུ་མི་བརྩོན་པ་དེ་ནི་དེ་ལ་ཞུགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིས་ནི་རྣམ་པ་བརྒྱད་སྤངས་པ་དང་ཅི་ཡང་མེད་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་སྐད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་པ་ལ་གནས་པ་དག་ཀྱང་ཕྱིར་མི་འོང་དང་དགྲ་བཅོམ་ལ་ཞུགས་པ་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་རིག་པར་བྱའོ། གཉིས་པ་ནི། ས་དང་ས་ན་ཉེས་རྣམ་དགུ། །དེ་བཞིན་དུ་ནི་ཡོན་ཏན་རྣམས། །ཆུང་དང་འབྲིང་དང་ཆེ་རྣམས་ཀྱི། །ཆུང་ངུ་ལ་སོགས་ཐ་དད་ཕྱིར། །ཞེས་པས་བསྟན། འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྣམ་པ་དགུ་བསྟན་པ་དེ་བཞིན་དུ་ས་བསམ་གཏན་དང་པོ་དང་སྲིད་རྩེའི་བར་ས་དང་ས་ན་ཉེས་པའི་རྣམ་པ་དགུ་དགུ་ཡོད་ལ། ཉེས་པ་རྣམས་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ་ནི་ས་དང་ས་ནི་ཡོན་ཏན་གཉེན་པོ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ལམ་རྣམས་ཀྱང་རྣམ་པ་དགུ་དགུ་སྟེ། རྩ་བའི་དབྱེ་བ་ཆུང་ངུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་རེ་རེ་ཞིང་ཡང་ཆུང་ངུ་དང་ལ་སོགས་པས་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་ཐ་དད་པ་གསུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་ལམ་ཆུང་ངུའི་ཆུང་ངུས་ནི་ཉོན་མོངས་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་སྤོང་ལ། ལམ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོས་ནི་ཉོན་མོངས་ཆུང་ངུ་ཆུང་ངུའི་བར་དུ་སྤོང་སྟེ། དང་པོ་ཁོ་ནར་ལམ་ཆེན་པོ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དང་། ལམ་ཆེན་པོ་སྐྱེས་པ་ན་ཉོན་མོངས་ཆེན་པོ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སོ་སོར་བཤད་པ་ལ། སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་དང་། རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེ་གཉིས། །དང་པོ་ལ། སྲིད་པ་ལན་བདུན་པར་ངེས་པ་དང་། སྲིད་པ་ལན་

བདུན་པའི་རིགས་ཅན་ནོ།། །དང་པོ་ནི། འབྲས་གནས་སྒོམ་སྤང་བྱ་མ་ཟད། །རེ་ལྟར་ཐོགས་ན་ལན་བདུན་པ། །ཞེས་པས་བསྟན། འབྲས་བུ་ལ་གནས་པ་གང་འདོད་པའི་སྒོམ་པས་སྤང་བྱའི་ཉོན་མོངས་གཅིག་ཀྱང་མ་ཟད་ཅིང་མ་སྤངས་པ་དེ་ནི་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་ཡིན་ལ་ཐམས་ཅད་དུ་ལན་བདུན་པ་མ་ཡིན་པས་ཤིན་ཏུ་རེ་ལྟར་ཐོགས་ན་ཚེ་བདུན་གྱི་བར་དུ་སྐྱེ་བས་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་སྟེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐ་ཤལ་བའོ། །ངེས་ཚིག་ནི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་རྒྱུན་ལམ་ལ་ཞུགས་པས་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །དེའང་སྐྱེ་བ་ལན་བདུན་གྱི་དོན་ནི་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་ན་རེ། ལྷ་དང་མིའི་རྟེན་དུས་སུ་ལན་བདུན་བདུན་དང་དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་སྲིད་དུ་ལན་བདུན་བདུན་ཏེ་ཉི་ཤུ་རྩ་བརྒྱད་ཡིན་མོད་ཀྱི་བདུན་ཚན་དུ་འདྲ་བས་བདུན་པ་ཞེས་བརྗོད་དེ་དཔེར་ན་ཤིང་འདབ་མ་བདུན་པ་ཞེས་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ལ། ཁ་ཅིག་ནི་ལྷ་དང་མི་གཉིས་ཀ་བསྡོམས་པའི་སྐྱེ་བ་བདུན་ཉིད་དོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། སློབ་དཔོན་འཕགས་པས་ནི་ཕྱི་མ་དང་མཐུན་པར་བཤད་དོ། །འོ་ན་ཁམས་མང་པོའི་མདོ་ལས། །གང་ཟག་ལྟ་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་སྲིད་པ་བརྒྱད་པ་མངོན་པར་འགྲུབ་པ་གང་ཡིན་པ་ནི་གནས་མ་ཡིན་ཞིང་གོ་སྐབས་མེད་དེ། འདི་ནི་གནས་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་ནི་འདོད་པའི་འགྲོ་བ་རིས་གཅིག་ཏུ་མི་འགྲུབ་པ་ལ་དགོངས་པ་སྟེ། གཞན་དུ་གནས་ཐམས་ཅད་དུ་འཆི་འཕོ་བ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཇེ་སྲིད་ཐོགས་ན་ལན་བདུན་པ་ཡིན་གྱི་བདུན་པའི་གོང་དུའང་སྐྱེ་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་སྲིད་པ་དང་། རྒྱུད་སྨིན་པའི་སོ་སྐྱེ་ཚོགས་སྦྱོར་བ་ལན་བདུན་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་པས་སོ། །གཉིས་པ་རིགས་

༄༅། །ནས་རིགས་སྐྱེ་ནི། རྣམ་གསུམ་རྣམ་བཞི་ལས་གྲོལ་བ། །ཚེ་གཉིས་གསུམ་དུ་རིགས་ནས་རིགས། །ཞེས་པས་བསྟན། རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་དེ་ཉིད་རྒྱུ་གསུམ་གྱིས་ཏེ་སྤངས་པ་ལས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམ་པ་གསུམ་མམ་
རྣམ་པ་བཞི་ལས་གྲོལ་བ་དང་དབང་པོ་ལས་དེའི་གཉེན་པོ་ཟག་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་ཐོབ་པ་དང་སྐྱེ་བ་ལས་ཚེ་གཉིས་སམ་གསུམ་དུ་ལུས་པའོ། །དེ་ནི་རིགས་ནས་རིགས་སུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུན་ཞུགས་ཞེས་བྱའོ། །གཉིས་པ་ཕྱིར་འོང་ཞུགས་
གནས་ལ། ཞུགས་པ་དང་། འབྲས་གནས་སོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་པ་ལྔ་ཡི་བར་བཅོམ་པ། །གཉིས་པ་ལ་ནི་ཞུགས་པའང་ཡིན། །ཞེས་པས་བསྟན། རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་འདོད་པའི་སྒོམ་སྤང་རྣམ་པ་
ལྔ་ཡི་བར་དུ་བཅོམ་པ་ཡིན་ན་འབྲས་བུ་གཉིས་པ་ལ་ནི་ཞུགས་པའང་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། འབྲས་གནས་ཙམ་པོ་བ་དང་། ཁྱད་པར་ཅན་ནོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་པ་དྲུག་པ་ཟད་གྱུར་པ། །དེ་ནི་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བ།།
ཞེས་པས་བསྟན། འདོད་པའི་སྒོམ་སྤང་རྣམ་པ་དྲུག་པ་ཟད་པར་གྱུར་པ་དེ་ནི་འབྲས་བུ་གཉིས་པ་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་འདོད་པར་ལན་ཅིག་སྐྱེ་སྲིད་ཀྱི་གཉིས་པ་ཕན་ཆད་མི་སྲིད་པས་སོ། །གཉིས་
པ་ནི། ཉེས་ཆ་བདུན་དང་བརྒྱད་ཟད་པ། །ཚེ་གཅིག་བར་ཆད་གཅིག་པ་དང་། །ཞེས་པས་བསྟན། ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་དེ་ཉིད་སྤང་བའི་ཁྱད་པར་འདོད་པའི་སྒོམ་སྤང་གི་ཉེས་ཆ་བདུན་དང་ཡང་ན་བརྒྱད་ཟད་པ་དང་
དེའི་གཉེན་པོ་ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ་ཐོབ་ཅིང་སྐྱེ་བའི་ཁྱད་པར་མྱང་འདས་ཐོབ་པ་ལ་ཚེ་གཅིག་གིས་བར་དུ་ཆོད་པས་སམ་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་རྣམ་པ་གཅིག་གིས་བར་དུ་ཆོད་པས་ན་དེ་ནི་ཕྱིར་འོང་ཚེ་

གཅིག་པར་ཆད་གཅིག་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། འདི་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཆུང་ངུ་གསུམ་ཅར་འདུས་ན་འདོད་པར་ལན་ཅིག་སྐྱེའི་གཉིས་སམ་གཅིག་གིས་སྐྱེ་མི་ནུས་སམ་སྙམ་པའི་དོགས་པ་དགག་པའི་ཕྱིར་བཤད་དོ་ཞེས་འཆད་ལ། ཉོན་མོངས་པའི་རྣམ་པ་གཅིག་གིས་ཆེ་འདིར་ཕྱིར་འོང་གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ལ་གེགས་བྱེད་མི་ནུས་ལ། ཕྱིར་མི་འོང་ལ་ནུས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་འདོད་པའི་ཁམས་ལས་འདའ་མི་དགོས་པ་དང་དགོས་པས་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ཕྱིར་མི་འོང་ལ། ཞུགས། གནས་གཉིས་ལས། །དང་པོ་ནི། གསུམ་པ་ལ་ནི་ཞུགས་པའང་ཡིན། །ཞེས་པས་བསྟན། རྣམ་པ་བདུན་པ་དང་བརྒྱད་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་འོང་བར་ཆད་གཅིག་པ་དེ་འབྲས་བུ་གསུམ་པ་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་ལ་ནི་ཞུགས་པའང་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་འང་། སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། སོ་སོར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་དགུ་ཟད་པས་ཕྱིར་མི་འོང་། །ཞེས་པས་བསྟན། ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པ་དེ་ཉིད་འདོད་པའི་སྒོམ་སྤང་གི་རྣམ་པ་དགུ་པ་ཟད་པས་ཕྱིར་མི་འོང་ཡིན་ཏེ། འདོད་པའི་ཁམས་སུ་ལན་ཅིག་ཀྱང་ཕྱིར་མི་འོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འབྲས་བུ་དེའི་ངོ་བོ་ནི་འདུས་བྱས་རྣམ་གྲོལ་དགུ་པ་དང་འདུས་མ་བྱས་སྤང་བྱ་ཟད་པ་རྣམས་བསྡོམས་པ་ཡིན་ཞིང་ཆོས་དེ་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་རྒྱུད་ནི་འབྲས་གནས་ཀྱི་གང་ཟག་གོ། །གཉིས་པ་ལ། གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྲོ། གཟུགས་མེད་ཉེར་འགྲོ། མཐོང་ཆོས་ཞི་བཤད་པ། ཕྱིར་མི་འོང་གི་དབྱེ་བ་དུ་མ་བཤད་པ། ལུས་མངོན་བྱེད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། སྤྱིར་དབྱེ་བ་དང་། གོང་འཕོའི་དབྱེ་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ནི་བར་སྐྱེས་འདུ་བྱེད་དང་། །འདུ་བྱེད་མེད་ཡོངས་མྱ་ངན་འདའ། །གོང་དུ་འཕོ་བ་

༄༅། །རྣམས༔ ཞེས་པས་བསྟན། ཕྱིར་མི་འོང་དེ་ལ་མང་དུ་ཡོད་པ་ལས་གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་དེ་ནི་རྣམ་པ་ལྔ་སྟེ། སྲིད་པ་བར་མ་དོར་ལྷག་མེད་དུ་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་དང་། སྐྱེས་ནས་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་དང་། འདུ་བྱེད་པ་དང་བཅས་པ་དང་། འདུ་བྱེད་མེད་པར་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་དང་། གོང་དུ་འཕོ་བ་རྣམས་སོ། །དང་པོ་ནི་འདི་ནས་ཤི་བ་ཚངས་ཆེན་བོར་བའི་གནས་གཞན་བཅུ་དྲུག་པོ་གང་རུང་གི་བར་སྲིད་ལ་ལམ་མངོན་དུ་བྱས་ནས་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་སྟེ་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་བར་དོར་རིང་དུ་མི་གནས་ཤིང་སྐྱེ་བའི་ཉོན་མོངས་མེད་པས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ལྷག་མེད་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི་སྐྱེས་པ་ཙམ་ལས་མི་འཕྱི་བར་ལྷག་བཅས་ཀྱི་མྱང་འདས་ཐོབ་སྟེ། མངོན་པར་བརྩོན་པ་དང་ལམ་ངང་གིས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི་བརྩོན་ཡང་ལམ་ངང་གིས་མི་འབྱུང་བས་སྐྱེས་ནས་ཅུང་ཟད་ལོན་ནས་འདུ་བྱེད་པ་སྟེ། འབད་པ་དང་བཅས་པས་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་དང་། བཞི་པ་ནི་སྐྱེས་མ་ཐག་པ་མ་ཡིན་ཞིང་འབད་པ་མེད་པར་ལྷག་བཅས་མྱང་འདས་ཐོབ་པ་སྟེ། མངོན་པར་མི་བརྩོན་པར་ལམ་ངང་གིས་འབྱུང་བས་འདུ་བྱེད་པ་ཆེན་པོ་མེད་པར་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་དང་། ལྔ་པ་ནི་མི་བརྩོན་ལ་ལམ་ངང་གིས་མི་འབྱུང་བ་གནས་འོག་མ་རྣམས་སུ་དགྲ་བཅོམ་མ་ཐོབ་པར་གནས་གོང་མ་དག་ཏུ་འཕོ་ཞིང་དེ་རྣམས་ཅི་རིགས་པར་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ལས་དང་པོ་ནི་སྐྱེ་བའི་ཀུན་སྦྱོར་སྤངས་པས་ལྷག་མེད་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི་གང་དག་སྐྱེས་མ་ཐག་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བའང་ལྷག་མེད་དུ་འདོད་པ་དེ་དག་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གླིང་གསུམ་གྱི་རྟེན་ཅན་རབ་མཐའི་བསམ་

གཏན་ཐོབ་པ་ལས་གཞན་ནི་ཚེ་འདོར་བ་ལ་མི་དབང་ཞིང་། རྒྱུན་དུས་སུ་གནས་པར་བྱེད་པའི་ལས་ནི་སྟོབས་ཆེ་བའི་ཡང་ཕྱིར་རོ། །གོ་རིམ་ཡང་མདོ་ལས་འདུ་བྱེད་བཅས་ཀྱི་སྔོན་ལ་འདུ་བྱེད་མེད་བཤད་ཅིང་སློབ་དཔོན་ཡང་དེ་ལྟར་བཞེད་ལ། བྱེ་སྨྲ་ནི་དེ་ལམ་ངང་གིས་འབྱུང་བ་ཡིན་པས་སྔར་སྨོས་ན་སྐྱེས་མ་ཐག་ཐར་པ་དང་ཁྱད་པར་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཕྱིས་འདོན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། འོག་མིན་འགྲོ་དང་། སྲིད་རྩེ་འགྲོའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ནི༔ ༔བསམ་གཏན་སྤེལ་ན་འོག་མིན་འགྲོ། །དེ་འཕར་ཕྱེད་འཕར་ཐམས་ཅད་དུ། །འཆི་འཕོ། །ཞེས་པས་བསྟན། གོང་དུ་འཕོ་བ་དེ་ནི་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་སྒོནས་གཉིས་ཏེ། ལྷག་མཐོང་སྤྱོད་པའི་རིགས་ཅན་ཞིག་རྒྱུའི་སྒོནས་བསམ་གཏན་ཟག་བཅས་དང་ཟག་མེད་སྤེལ་བ་སྟེ་སྲེས་ནས་སྒོམ་པ་ཞིག་ཡིན་ན་འབྲས་བུའི་སྒོནས་འོག་མིན་གྱི་མཐར་ཐུག་པའི་བར་འགྲོ་སྟེ། དེ་ལའང་འཕར་བ་དང་། ཕྱེད་དུ་འཕར་བ་དང་། གནས་ཐམས་ཅད་དུ་འཆི་འཕོ་བ་དང་གསུམ་ཡོད་དོ། །དང་པོ་ནི། མེར་བསམ་གཏན་སྤེལ་བ་ཞིག་དང་པོའི་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་ཉམས་ནས་ཚངས་རིས་ལ་སོགས་པར་སྐྱེས་ཤིང་དེར་སྤེལ་མ་ཆེན་པོ་སྒོམས་པས་འོག་མིན་དུ་སྐྱེས་ཏེ་མྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི་ཚངས་རིས་ལ་སོགས་པར་ཡང་སྤེལ་མ་ཆེན་པོ་སྐྱེད་མ་ནུས་པར་ཆུང་འབྲིང་ཙམ་སྒོམས་པས་མི་ཆེ་བའམ་མི་གདུང་བར་སྐྱེས་ནས་དེར་སྤེལ་མ་ཆེན་པོ་སྒོམས་ཤིང་འོག་མིན་དུ་སྐྱེས་ཏེ་མྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའོ། །གསུམ་པ་ནི་ཚངས་པ་ཆེན་པོ་ལས་གཞན་གནས་རིས་བཅུ་དྲུག་པོ་ཐམས་ཅད་དུ་རིམ་གྱིས་སྐྱེས་ཏེ་མྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། གཞན་སྲིད་རྩེ་མོར་འགྲོ། །ཞེས་པས་བསྟན།

༄༅། །བསམ་གཏན་སྤེལ་བ་འོག་མིན་དུ་འགྲོ་བ་དེ་ལས་གཞན་ཞི་གནས་ལ་དགའ་བ་སྤེལ་མ་མ་སྙོམས་པ་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་བཞི་པའི་གནས་གཙང་མ་ལྔ་མ་གཏོགས་སྲིད་པའི་རྩེ་མོའི་མཐར་ཐུག་པར་འགྲོ་བ་སྟེ། དེ་ལའང་འཕར་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆ་མཐུན་སྦྱར་རུང་ཞིང་དེ་ཕྱིས་གཟུགས་མེད་དུ་འགྲོ་ཡང་ཐོག་མར་གཟུགས་སུ་འགྲོ་བས་གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྲོའོ། །བར་སྐབས་སུ་མི་འདའ་འམ་ཞེ་ན། འདར་རུང་ངོ་། །འདིར་འོག་མིན་དང་སྲིད་རྩེ་ནི་རིང་མཐའ་བཟུང་བས་ཏེ། དེ་དག་ཏུ་མ་ཕྱིན་པར་མྱང་འདས་ཐོབ་པའང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་འཆད། །འདི་ན་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་དགའ་བ་ཞི་གནས་སྤྱོད་པ་ཡིན་ལ། སྔ་མ་འོག་མིན་གྱི་མཐར་ཐུག་པ་ནི་ཤེས་རབ་ལ་དགའ་བ་ལྷག་མཐོང་སྤྱོད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་གཟུགས་མེད་ཉེར་འགྲོ་ནི། གཞན་ནི་གཟུགས་མེད་འགྲོ་རྣམ་བཞི། །ཞེས་པས་བསྟན། ཡང་སྔར་བཤད་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་དེ་དག་ལས་གཞན་འདོད་པར་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སེམས་ཐོབ་ཅིང་མ་ཉམས་པ་ནི་གཟུགས་མེད་དུ་ཉེ་བར་འགྲོ་བ་སྟེ་དེ་ལ་ནི་བར་སྲིད་མེད་པས་སྐྱེས་མ་ཐག་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་བཞི་ཡོད་དོ། །དེ་ལའང་འཕར་བ་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྙད་རུང་ངོ་། །དེ་ལྟར་ཕྱིར་མི་འོང་དྲུག་གོ། །གསུམ་པ་མཐོང་ཆོས་ཞི་ནི། གཞན་ནི་འདི་ལ་མྱ་ངན་འདའ། །ཞེས་པས་བསྟན། གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པར་འགྲོ་བ་ལས་གཞན་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ནི་གང་ལ་ཕྱིར་མི་འོང་ཐོབ་པའི་ཚེ་འདི་ཉིད་ལ་འདོད་པའི་ཁམས་ཉིད་དུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་བདུན་པའོ། །དེའང་གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྲོ་ལྔ་པོ་རེ་རེ་ལ་ཚངས་ཆེན་མ་གཏོགས་པའི་གནས་རིགས་བཅུ

དྲུག དེ་རིགས་དྲུག དེ་ཆགས་བྲལ་དགུ། དེ་དབང་པོ་གསུམ་རྣམས་ཀྱིས་རིམ་པར་བསྒྱུར་བས་ཁྲི་ཉིས་སྟོང་དགུ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ། གཟུགས་མེད་ཉེར་འགྲོ་བཞི་ལ་རྟེན་གྱི་བཞི། རིགས་ཀྱི་དྲུག ཆགས་བྲལ་གྱི་དགུ། དབང་པོ་གསུམ་རྣམས་ཀྱིས་རིམ་པར་བསྒྱུར་བས་ཉིས་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་གོ་གཉིས། མཐོང་ཆོས་ཞི་ལ་རྟེན་གྱི་དགུ། རིགས་ཀྱི་དྲུག ཆགས་བྲལ་གྱི་བདུན་ཅུ་རྩ་གཉིས། །དབང་པོ་གསུམ་རྣམས་ཀྱིས་རིམ་པར་བསྒྱུར་བས་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་རྩ་བཞིར་འགྱུར་རོ། །བཞི་པ་ཕྱིར་མི་འོང་གི་དབྱེ་བ་དུ་མ་བཤད་པ་ལ། གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྲོ་དགུར་དབྱེ་བ། །སྐྱེས་བུ་དམ་པའི་འགྲོ་བ་བཤད་པ། ཆེ་ཡོངས་གྱུར་གྱི་འཕགས་པ་ངེས་བཟུང་བ། བསམ་གཏན་སྤེལ་མ་སྒོམ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ། དངོས་དང་། དེའི་ཁྱད་པར་རོ། །དང་པོ་ནི། གསུམ་ལ་ཡང་རྣམ་གསུམ་ཕྱེ་ནས། །གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྲོ་དགུར་བཤད་དོ། །ཞེས་པས་བསྟན། ཕྱིར་མི་འོང་པར་སྐྱེས་གོང་འཕོ་གསུམ་པོ་རེ་རེ་ལ་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་ནས་གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྲོ་དགུར་ཡང་བཤད་དོ། །འབྱེད་ཚུལ་ནི་དང་པོ་ལ་མྱུར་བ་དང་མྱུར་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཡུན་རིང་མོ་ཞིག་ན་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་དང་། གཉིས་པ་ལ་སྐྱེས་མ་ཐག་པ་དང་འདུ་བྱེད་བཅས་དང་འདུ་བྱེད་མེད་པ་དང་། གསུམ་པ་ལ་འཕར་བ་དང་ཕྱེད་དུ་འཕར་བ་དང་གནས་ཐམས་ཅད་དུ་འཆི་འཕོ་བ་སྟེ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་ནས་སོ། །ཡང་ན་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མྱུར་བ་དང་མྱུར་བ་མ་ཡིན་པ་དང་ཡུན་རིང་མོ་ཞིག་ཏུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་སྟེ་གསུམ་གསུམ་དུའང་དབྱེར་རུང་ངོ་ཞེས་བཤད། གཉིས་པ་ནི། དེ་དག་གི་ནི་ཁྱད་པར་རྣམས། །ལས་དབང་ཉོན་མོངས་བྱེ་བྲག་ལས། །ཞེས་པས་

༄༅། །བསྟན༔ དགུ་པོ་དེ་དག་གི་ནི་ཁྱད་པར་རྣམས་ནི་ལས་དང་དབང་པོ་དང་ཉོན་མོངས་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་སོ་སོར་དབྱེ་བར་བྱ་སྟེ། མངོན་པར་འགྲུབ་པ་དང་། སྐྱེས་ནས་སྐྱོང་འགྱུར་དང་། ལན་གྲངས་གཞན་ལ་སྐྱོང་འགྱུར་གྱི་ལས་དང་། དབང་པོ་རྣོ་འབྲིང་རྟུལ་པོ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་སྤང་དཀའ་སླའི་བྱེ་བྲག་གིས་དེ་ལྟར་ཕྱེ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སྐྱེས་བུ་དམ་པའི་འགྲོ་བ་ལ། དངོས་དང་། འཕྲོས་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། གོང་དུ་འཕོ་བ་མ་ཕྱེ་བར། །དམ་པའི་འགྲོ་བ་བདུན་དུ་འདོད། །ཅེས་པས་བསྟན། མདོ་ལས་སྐྱེས་བུ་དམ་པའི་འགྲོ་བ་བདུན་དུ་བསྟན་པ་ནི་བར་འདའ་བ་གསུམ་སྐྱེས་འདའ་བ་གསུམ་སྟེ་དྲུག་གོང་དུ་འཕོ་བའི་འགྲོ་བ་མ་ཕྱེ་བར་གཅིག་ཏུ་བྱས་ཏེ་སྐྱེས་བུ་དམ་པའི་འགྲོ་བ་བདུན་དུ་གསུངས་པར་འདོད་དོ། དེ་མ་ཕྱེ་བ་ནི་དེའི་དབྱེ་བ་ཤིན་ཏུ་འཁྲུག་པས་ཞེས་གང་སྤྲོ་འཆད་ལ། རྒྱལ་པོ་སྲས་ནི་གདུལ་བྱའི་བསམ་པ་ལ་ལྟོས་ཏེའོ་ཞེས་འཆད། གཉིས་པ་ནི། དམ་པ་དམ་མིན་འཇུག་མི་འཇུག །སོན་པ་ཕྱིར་མི་འོང་ཕྱིར་དེ། །ཞེས་པས་བསྟན། ཅིའི་ཕྱིར་འདི་དག་ཁོ་ན་སྐྱེས་བུ་དམ་པའི་འགྲོ་བ་ཡིན་གྱི་སློབ་པ་ཆགས་བཅས་རྒྱུན་ཞུགས་དང་ཕྱིར་འོང་དེར་མི་བཞག་པ་ཅི་ཞེ་ན། དམ་པ་དང་དམ་མིན་གཉིས་ལས། དང་པོ་དགེ་བ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་ཅིང་ཕྱི་མ་མི་དགེ་བ་ལ་མི་འཇུག་པ་ནི་སྐྱེས་བུ་དམ་པའི་དོན་ཡིན་ཞིང་ཁམས་གོང་མར་སོན་པ་གནས་དེ་ཉིད་དམ་དེའི་འོག་མར་ཕྱིར་མི་འོང་བ་ནི་འགྲོ་བའི་དོན་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་ཁོ་ན་སྐྱེས་བུ་དམ་པའི་འགྲོ་བ་ཡིན་གྱི་གཞན་སློབ་པ་ཆགས་བཅས་དག་ནི་རྒྱུ་མཚན་དེ་གཉིས་མ་ཚང་བའི་ཕྱིར་མ་ཡིན་ནོ། །འོན་མདོ་ལས། སྐྱེས་བུ་དམ་པ་གང་ཞེ་ན། སློབ་པའི་

ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དང་བདེན་པའོ། །ཞེས་པའི་བར་དང་། སློབ་པ་ཆགས་བཅས་དེ་དག་ཧྲིག་པ་ལྟ་གཏན་མི་བྱེད་པའི་སྡོམ་པ་ཐོབ་ཅིང་མི་དགེ་བ་ཕལ་ཆེར་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རྣམ་གྲངས་པའི་དམ་པ་ལ་དགོངས་ལ་འདིར་
རྣམ་གྲངས་མེད་པའི་དམ་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་འགལ་བ་མེད་དོ། །གསུམ་པ་ཚེ་ཡོངས་གྱུར་གྱི་འཕགས་པ་ལ། དངོས་དང་། དེ་དང་འབྲེལ་བའི་ཆོས་སོ། །དང་པོ་ནི། འདོད་པར་ཚེ་ཡོངས་གྱུར་པའི་འཕགས། །
ཁམས་གཞན་དུ་ནི་འགྲོ་བ་མེད། །ཅེས་པས་བསྟན། འདོད་པར་ཚེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་འཕགས་པ་ལའང་དབྱེ་བ་འདི་ཡོད་དམ་ཞེ་ན་མེད་དོ། །འོན་ཅི་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་འདོད་པར་ཚེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་འཕགས་པ་ནི་
ཁམས་གཞན་དུ་ནི་འགྲོ་བ་མེད་དེ། ཚེ་དེ་ཉིད་ལ་ཕྱིར་མི་འོང་བའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ནས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་སུ་ཚེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ནི་གལ་ཏེ་ན་གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་དག་ཏུའང
འཇུག་སྟེ། གོང་དུ་འཕོ་བ་སྲིད་པའི་རྩེ་མོའི་མཐར་ཐུག་པ་གང་ཡིན་པའོ། །འོན་མདོ་ལས། བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་བདག་འདི་ནས་ཤི་འཕོས་ནས་མིར་སྐྱེས་ནས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་ན་ལེགས་ཏེ་གལ་ཏེ་དེར་ཡང་མྱ་ངན་
ལས་མ་འདས་ན་དེ་ནས་འོག་མིན་དུ་སྐྱེ་བར་ཤོག་ཅིག །ཅེས་སྨྲས་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། བྱེ་སྨྲས་དེ་ནི་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་ཆོས་མངོན་པ་མ་ཤེས་པར་ཟད་ལ། སྟོན་པས་ཀྱང་མ་བཀག་པ་ནི་དེ་དགའ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
ཟེར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་དང་གོང་མར་སྐྱེས་པ་ནི། །ཡོངས་ཉམས་དབང་པོ་འཕོ་མི་རྟེན། །ཞེས་པས་བསྟན། འདོད་པར་ཚེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་དེ་དང་ཁམས་གོང་མར་སྐྱེས་པའི་འཕགས་པ་རྣམས་ནི་སྐྱེ་བ་

༄༅། །རྒྱུན་མར་ལམ་ལ་འདྲིས་པ་དང་མི་ཉམས་པའི་རྟེན་ཁྱད་པར་ཅན་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་མེད་ཅིང་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་སྨིན་པའི་ཕྱིར་དབང་པོ་འཕོ་བའང་མི་རྟེན་ནོ། །བཞི་པ་བསམ་གཏན་སྦྱོར་མ་སྒོམ་པ་ལ། སྦྱོར་ཆོས། སྦྱོར་སྒོམ་གྲུབ་པའི་ཚད། སྦྱོར་སྒོམ་བྱས་པའི་དགོས་པ། གཙང་མ་ལྟར་ངེས་པའི་རྒྱུའོ། །དང་པོ་ནི། དང་པོ་བཞི་པ་སྦྱོར་བར་བྱེད། །ཅེས་པས་བསྟན། བསམ་གཏན་སྦྱོར་ན་འོག་མིན་འགྲོ། །ཞེས་བཤད་ན་དང་པོར་གང་སྦྱོར་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། དང་པོར་ནི་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་ཟག་བཅས་དང་ཟག་མེད་གཉིས་སྦྱོར་བར་བྱེད་དེ། ཐམས་ཅད་པས་ལས་སུ་རུང་བའི་ཕྱིར་དང་། ལམ་སྣ་བ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་དང་པོ་ནས་ཡར་སྐྱེ་ལ་སྦྱོར་བའི་ཐོག་མ་བཞི་བ་ནས་སྦྱོར་ཞིང་ཕྱིས་གསུམ་པ་དང་གཉིས་པ་དང་དང་པོ་ནས་ཀྱང་སྦྱོར་རོ། །རྟེན་ནི་ཐོག་མ་ཉིད་དུ་ནི་གླིང་གསུམ་གྱི་མིའི་ནང་དུ་སྟེ་ཕྱིས་ནི་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་སུ་འང་སྦྱོར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། སྐད་ཅིག་མ་ནི་བསྲེས་པས་གྲུབ། །ཅེས་པས་བསྟན། བྱེ་སྨྲ་ན་རེ། ཟག་མེད་སྐད་ཅིག་མའི་རྗེས་སུ་ཟག་བཅས་སྐད་ཅིག་མ་དང་ཟག་བཅས་ཀྱི་མཇུག་ཐོགས་སུ་འང་ཟག་མེད་སྐད་ཅིག་མ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་དེ་ལྟར་སྐད་ཅིག་མ་ལ་ནི་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་མེ་ཏོག་གི་འཕྲེང་བ་བཞིན་བསྲེས་པས་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཟག་མེད་དང་ཟག་བཅས་གཉིས་ནི་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་ལྔ་བུ་དང་། གསུམ་པ་ཟག་མེད་ནི་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་ལྔ་བུའོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །སློབ་དཔོན་ནི་སངས་རྒྱས་མ་གཏོགས་པ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་གསུམ་ག་སྦྱོར་མི་ནུས་པས་དེ་ནི་རྒྱུན་ཆགས་གསུམ་ལ་ཇི་སྲིད་དུ་སྒོམས་པར་

འདུག་པའི་སྒོ་ནས་རྫོགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་སྤེལ་སྒོམ་བྱས་པའི་དགོས་པ་ནི། སྐྱེ་དང་གནས་པར་བྱ་ཕྱིར་དང་། །ཉོན་མོངས་པས་ནི་འཇིགས་ཕྱིར་ཡང་། །ཞེས་པས་བསྟན། ཡང་ཅིའི་ཆེད་དུ་བསམ་གཏན་སྤེལ་བར་བྱེད་ཅེ་ན། ཕྱིར་མི་འོང་དབང་རྣོན་རྣམས་ནི་ཚེ་འདི་ལ་མྱ་ངན་ལས་མི་འདའ་བར་གནས་གཙང་མར་སྐྱེ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། མཐོང་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། དབང་པོ་རྟུལ་པོ་རྣམས་ཉོན་མོངས་པས་ནི་འཇིགས་པའི་ཕྱིར་ཡང་སྒོམ་སྟེ། རོ་མྱང་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐག་བསྲིངས་པའི་སྒོ་ནས་འབྲས་བུ་ལས་ཡོངས་སུ་མི་ཉམས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱིར་མི་འོང་དབང་རྟུལ་སྐྱེ་གནས་འཇིགས་གསུམ་ཆར་དང་རྣོན་པོ་ཟླ་མ་གཉིས་དང་དགྲ་བཅོམ་རྟུལ་པོ་ཕྱི་མ་གཉིས་དང་རྣོན་པོ་བར་པ་ཁོ་ནའོ། །བཞི་པ་གཙང་མ་ལྔར་ངེས་པའི་རྒྱུ་ནི། དེ་ནི་རྣམ་པ་ལྔ་ཡི་ཕྱིར། །གནས་གཙང་སྐྱེ་བ་ལྔ་ཁོ་ན། །ཞེས་པས་བསྟན། ཅིའི་ཕྱིར་གནས་གཙང་མར་སྐྱེ་བ་ལྔ་ཁོ་ན་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། སྤེལ་མ་སྒོམ་པ་དེ་ནི་ཆུང་ངུ་ཟག་མེད་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ཟག་བཅས་གཅིག་སྣ་སེམས་གསུམ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་དང་འབྲིང་དེ་ཉིས་འགྱུར་དུ་བྱས་པའི་དྲུག་སྤེལ་དང་ཆེན་པོ་ལ་ནི་དེ་གསུམ། ལྷག་ཏུ་བྱས་པའི་དགུ་སྤེལ་དང་། ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ལ་དེ་གསུམ་ཚན་གཅིག་བསྣན་པས་བཅུ་གཉིས་སྤེལ་དང་། ཆེས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་བཅོ་ལྔ་སྤེལ་བ་རྣམ་པ་ལྔ་ཡི་ཕྱིར་དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་ནི་ཟག་བཅས་ཀྱི་དབང་གིས་མི་ཆེ་བ་ནས་འོག་མིན་གྱི་བར་གནས་གཙང་དུ་སྐྱེ་བ་ལྔ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །ལྔ་པ་ལུས་མངོན་བྱེད་ནི། འགོག་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་། །ལུས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་བྱེད་པར་འདོད། །ཅེས་པས་བསྟན།

༄༅། །འགོག་པའི་སྙོམས་འཇུག་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་དེ་ལ་ལུས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པ་ཞེས་མདོ་ལས་བཤད་པར་འདོད་དེ། རྒྱུ་མཚན་ནི་ཐར་པ་ལྟར་ཞི་བའི་འགོག་པ་སྙེ་སེམས་མེད་ཀྱི་ལུས་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱེ་སྨྲ་འཆད། སློབ་དཔོན་ནི་འགོག་སྙོམས་ལས་ལྡང་བ་དང་འཇུག་པའི་དུས་ན་སེམས་ཡོད་པར་བཞེད་དོ། །བཞི་པ་དགྲ་བཅོམ་ཞུགས་གནས་ལ། ཞུགས་པ་དང་། འབྲས་གནས། འབྲས་གནས་ཀྱི་དབྱེ་བའོ༔ དང་པོ་ནི། སྲིད་རྩེའི་བར་ཆ་བརྒྱད་ཟད་པ། །དགྲ་བཅོམ་ཉིད་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན། །དགུ་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡང་། །དེ་ནི་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུ་ཡིན། །ཞེས་པས་བསྟན། །ཕྱིར་མི་འོང་དེ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་སྦྱོང་བ་ནས་བཟུང་སྟེ་སྲིད་རྩེའི་བར་གྱི་ཉེས་པའི་ཆ་བརྒྱད་ཀྱི་བར་དུ་ཟད་ཅིང་སྤངས་པས་དགྲ་བཅོམ་པ་ཉིད་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་ལ་དགུ་པ་སྤོང་བའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་གནས་པ་ཡང་དེ་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། ། བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་ནི་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡིན་ཏེ། རྡོ་རྗེ་ཕ་ལམ་ལྟར་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ན་ཆེས་ཆེ་བས་ཕྲ་རྒྱས་ཐམས་ཅད་འཇོམས་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། །དངོས་དང་ཞར་ལས་བྱུང་བའོ།། དང་པོ་ནི། །དེ་ཟད་ཐོབ་དང་ཟད་པ་ཤེས། །དེ་ཚེ་དེ་མི་སློབ་དགྲ་བཅོམ། །ཞེས་པས་བསྟན། །དགུ་པ་དེ་ཟད་པའམ་སྤངས་པའི་ཐོབ་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྐྱེས་པའི་ཟད་པ་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དགུ་པའོ། །དེའི་ཚེ་འཕགས་པ་དེ་ལ་མི་སློབ་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ། །འབྲས་བུ་གཞན་གྱི་ཆེད་དུ་སློབ་པར་བྱ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། །དེའི་ཕྱིར་རང་དོན་མཐར་ཕྱུག་པས་གཞན་དོན་བྱེད་པར་འོས་པའི་ཕྱིར་དང་། །སོ་སྐྱེ་དང་

སློབ་པ་ཆགས་བཅས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཆོད་པར་འོས་པའི་ཕྱིར་དགྲ་བཅོམ་པའོ། །གཉིས་པ་ལ། །ཆགས་བྲལ་གྱི་ཚུལ་དཔྱད་པ། །དགེ་སྦྱོང་གི་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཆགས་བྲལ་སྦྱོར་བསྟན་པ་དང་། བྲལ་ཐོབ་སྐྱེ་ཚུལ། །ས་གང་གིས་ཆགས་པ་སྤོང་བ། །ལམ་གྱི་དམིགས་རྣམ་དཔྱད་པའོ། །དང་པོ་ནི། །འཇིག་རྟེན་འདས་ཀྱིས་སྲིད་རྩེ་ལས། །ཆགས་བྲལ་གཞན་ལས་རྣམ་པ་གཉིས། །ཞེས་པས་བསྟན། །སྒོམ་པའི་ལམ་ནི་རྣམ་གཉིས་ཏེ། །ཞེས་གསུངས་ན་སློབ་པ་ལམ་གང་གིས་ས་གང་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། །འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་ཉིད་ཀྱིས་སྲིད་རྩེ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི་འཇིག་རྟེན་པས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། །དེའི་གོང་ན་འཇིག་རྟེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། །དེ་རང་གི་ས་པའི་གཉེན་པོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །སྲིད་རྩེ་ལས་གཞན་འོག་ས་བརྒྱད་ལས་གོང་མའི་ཉེར་བསྡོགས་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་རྣམ་པ་གཉིས་ཀས་ཅི་རིགས་པར་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་བྱེད་དོ། །གཉིས་པ་ལ། །འཇིག་རྟེནཔ་དང་། །འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའོ། །དང་པོ་ནི། །འཇིག་རྟེན་པ་ཡིས་ཆགས་བྲལ་བའི། །འཕགས་ལ་བྲལ་བའི་ཐོབ་རྣམ་གཉིས། །ཞེས་པས་བསྟན། །འོ་ན་སོ་སྐྱེ་དང་འཕགས་པའི་ལམ་དེས་བྲལ་བ་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། །འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་ལམ་གྱིས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་འཕགས་པ་རྒྱུན་ཞུགས་ཞི་གནས་སྲུང་བ་ལྟ་བུ་ལ་བྲལ་བའི་ཐོབ་པ་རེ་རེ་ཞིང་འཇིག་རྟེན་པ་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་དང་རྣམ་པ་གཉིས་སྐྱེའོ། །གཉིས་པ་ལ། །གཞན་གྱི་འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི།

༄༅། །ཁ་ཅིག་འཇིག་རྟེན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་། །བཏང་ལ་ཉོན་མོངས་མི་ལྡན་ཕྱིར། །ཞེས་པས་བསྟན། །སྔ་པ་ཁ་ཅིག་ནི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱིས་ཀྱང་བྲལ་ཐོབ་གཉིས་སྐྱེ་སྟེ། །ཕྱིར་མི་འོང་ཁྱད་པར་ཅན་ལམ་ཟག་མེད་ཁོ་ནས་ཅི་ཡང་མེད་པའི་བར་ལས་གྲོལ་བ་ཞིག་དབང་པོ་འཕོས་པ་ན་རྟུལ་པོའི་ལམ་ཁྱད་པར་ཅན་བཏང་ནས་རྣོན་པོའི་འབྲས་བུ་ཙམ་པོ་བ་ཐོབ་པ་དེ་གོང་མའི་ཉོན་མོངས་བ་མི་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། །སྲིད་རྩེའི་ཕྱེད་ལས་རྣམ་གྲོལ་དང་། གོང་དུ་སྐྱེས་པ་བཞིན་མི་ལྡན། །ཞེས་པས་བསྟན། སློབ་དཔོན་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་བྲལ་བའི་ཐོབ་པ་མེད་དུ་ཟིན་ཀྱང་དེ་དག་དང་ལྡན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་སྲིད་པའི་རྩེ་མོའི་རྣམ་པ་ཕྱེད་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ལ་དེའི་བྲལ་བའི་ཐོབ་པ་འཇིག་རྟེན་པའང་མེད་ལ། དབང་པོ་འཕོས་པས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་དག་བཏང་བ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་དང་ལྡན་པར་མི་འགྱུར་བ་དང་། །ཡང་དཔེར་ན་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་གོང་བསམ་གཏན་དང་པོ་ཡན་ཆད་དུ་སྐྱེས་པ་འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་བྲལ་བའི་ཐོབ་པ་བཏང་བས་ཀྱང་དེ་དག་དང་མི་ལྡན་པར་འགྱུར་བ་བཞིན་ཡིན་པས་འདི་ནི་ལེགས་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དེ་དག་དང་མི་ལྡན་པ་ནི་དེའི་མ་ཐོབ་པ་ཡོད་པས་སོ། །གསུམ་པ་ས་གང་གིས་ཆགས་པ་སྤོང་བ་ལ། །མི་ལྡོགས་མེད་དང་། །ས་ལྷག་མ་བརྒྱད་དོ། །དང་པོ་ལ། དངོས་དང་། །དེའི་རྣམ་གྲོལ་ལ་དོགས་གཅོད་དོ། །དང་པོ་ནི། །ཟག་མེད་མི་ལྡོགས་མེད་པ་ཡིས། །ཐམས་ཅད་ལས་ནི་འདོད་ཆགས་བྲལ། །ཞེས་བས་བསྟན། །ས་གང་དག་གིས་ས་གང་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་ཞེ་ན། །ཟག་མེད་བསམ་

གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྡོགས་མི་ལྕོགས་པ་མེད་པ་ཡིས་འདོད་པ་ནས་སྲིད་རྩེའི་བར་གྱི་ས་གོང་འོག་ཐམས་ཅད་ལས་ནི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་གྱི་ཉེར་བསྡོགས་གཞན་རྣམས་ནི་ཟག་བཅས་སུ་ངེས་པས་འོག་མ་ཁོ་ནའི་གཉེན་པོའོ།། གཉིས་པ་ནི། །ས་གསུམ་རྒྱལ་ལ་བསམ་གཏན་ནམ། །ཉེར་བསྡོགས་ལས་མཐའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ། །གོང་མའི་ཉེར་བསྡོགས་ལས་མིན། །ཞེས་པས་བསྟན། ཅི་འདིའི་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་ཐམས་ཅད་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་བཞིན་དུ་ཉེར་བསྡོགས་ལས་སྐྱེའམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཅི་ཞེ་ན། འདོད་པ་དང་བསམ་གཏན་དང་པོ་གཉིས་ཏེ་ས་གསུམ་ལས་རྒྱལ་བ་ལ་ནི་དབང་པོ་རྣོན་ན་ཆོར་བ་སྤྲོ་ནུས་ལ་ཉེར་བསྡོགས་ལ་དགའ་བ་ཆུང་བས་བསམ་གཏན་ནམ་དངོས་གཞིའི་ངོ་བོར་སྐྱེ་ཞིང་རྟུལ་ན་ཆོར་བ་སྤྲོ་མི་ནུས་པས་ཉེར་བསྡོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་དེ་ལས་མཐའི་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ལམ་སྐྱེའོ། །དེའི་གོང་མ་བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་ས་ཡན་ཆད་ལས་རྒྱལ་ན་བཞི་པ་སོགས་ཀྱི་ཉེར་བསྡོགས་དང་དངོས་གཞི་ཆོར་བ་མཐུན་ཞིང་། དངོས་གཞི་ལ་གུས་པའི་ཕྱིར་ཐ་མ་ཉེར་བསྡོགས་ལས་སྐྱེ་བ་མིན་གྱི་དངོས་གཞིའི་ངོ་བོར་ཡིན་ནོ། གཉིས་པས་ལྷག་མ་བརྒྱད་གང་གིས་སྤོང་བ་ནི། འཕགས། །བརྒྱད་ཀྱིས་རང་གོང་ས་ལས་རྒྱལ། ཞེས་པས་བསྟན། འཕགས་པ་སྟེ་ཟག་མེད་ཀྱི་བསམ་གཏན། དངོས་གཞི་བཞི་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྷ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དང་པོ་གསུམ་སྟེ་བརྒྱད་ཀྱིས་རང་ས་དང་གོང་ས་ལས་རྒྱལ་ཞིང་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་ལ། འོག་ས་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཆགས་པ་དང་མ་བྲལ་ན་དངོས་གཞི་མངོན་དུ་བྱེད་མི་ནུས་པས་འོག་ས་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་

༄༅། །ལམ་གྱི་དམིགས་རྣམ་དཔྱད་པ་ལ། དངོས་དང་། ཟད་ཤེས་ཀྱི་མཇུག་ཐོགས་སུ་གང་འབྱུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་རྣམ་གྲོལ་དང་། །བར་ཆད་མེད་ལམ་གོ་རིམ་བཞིན། །ཞི་སོགས་རགས་སོགས་རྣམ་པ་ཅན། །གོང་དང་འོག་མའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན། །ཞེས་པས་བསྟན། འོ་ན་འདས་ལམ་བར་ཆད་མེད་པ་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་རྣམས་དམིགས་པ་བདེན་པ་དང་དེའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་ན་འཇིག་རྟེན་པའི་དེ་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ལམ་དང་བར་ཆད་མེད་ལམ་དག་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཞི་བ་དང་སོགས་པ་གྱི་ཆོམ་དང་ངེས་འབྱུང་གི་རྣམ་པ་ཅན་དང་རགས་པ་དང་སོགས་པ་ཐ་བ་ངན་པ་དང་ཙིག་པ་སྡུག་པོའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་ལ། དམིགས་པའང་རྣམ་གྲོལ་ནི་གོང་ས་དང་བར་ཆད་མེད་ལམ་ནི་ས་འོག་མའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་མི་གཡོའི་ཟད་ཤེས་ལས། །མི་སྐྱེའི་བློ་གྲོས་གལ་ཏེ་མིན། །ཟད་པ་ཤེས་སམ་མི་སློབ་ལྟ། །དེ་ནི་དགྲ་བཅོམ་ཐམས་ཅད་ལ། །ཞེས་པས་བསྟན། ཟག་པ་མེད་པའི་མཇུག་ཐོགས་སུ་ཤེས་པ་གང་སྐྱེ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་དགྲ་བཅོམ་མི་གཡོ་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ན་ནི་མི་ཉམས་པས་ཟད་ཤེས་ལས་མི་སྐྱེ་བའི་བློ་གྲོས་སྐྱེ་ལ། གལ་ཏེ་མི་གཡོ་བའི་ཆོས་ཅན་མིན་ན་ནི་ཟད་པ་ཤེས་པ་ལས་ཟད་པ་ཤེས་པ་ཁོ་ནའི་ཡེ་ཤེས་སམ་ཡང་ན་མི་སློབ་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་སྐྱེའི་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་ལས་ཉམས་པ་མེད་པས་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །མི་སློབ་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དེ་ནི་དགྲ་བཅོམ་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱེ་སྟེ། མི་གཡོ་བའི་ཆོས་ཅན་ལའང་རེས་འགའ་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་ལས་མི་སྐྱེན་ཤེས་པ་ཁོན་དང་། རེས་འགའ་མི་སློབ་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དགེ་སྦྱོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་

བུ་ལ། དགེ་སྦྱོང་ཚུལ་འབྲས་ཀྱི་དབྱེ་བ། དགེ་སྦྱོང་ཚུལ་ཉིད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། བརྟེན་ཏེ་དབྱེ་བ། རྒྱས་པར་དབྱེ་བ། འབྲས་བུ་བཞིའི་གྲངས་ངེས། མ་ཁྱབ་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། དགེ་སྦྱོང་ཚུལ་ནི་དྲི་མེད་ལམ། འབྲས་བུ་འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས། །ཞེས་པས་བསྟན། གང་དག་འབྲས་བུ་བཞིར་བཤད་པ་དེ་དག་གང་གི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཞེ་ན། དགེ་སྦྱོང་གི་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ། །དགེ་སྦྱོང་གི་ཚུལ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཅི་ཞེ་ན། དགེ་སྦྱོང་གི་ཚུལ་ནི་དྲི་མ་མེད་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་དགུ་ཡིན་ལ། འབྲས་བུ་ནི་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ལམ་འདུས་བྱས་དང་བྲལ་འབྲས་འདུས་མ་བྱས་དེ་སྙེད་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་མདོ་ལས་བཞིར་ཡང་གསུངས་སོ། །སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ནི་གཏན་དུ་ཞི་བར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པའི་དགེ་སྦྱོང་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་དག་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་དགུའོ། །གྲོལ་ལམ་ཟད་པ་རྣམས་དང་བཅས། །ཞེས་པས་བསྟན། དགེ་སྦྱོང་ཚུལ་དང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་དེ་དག་རྒྱས་པར་དབྱེ་ན་རེ་རེའང་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་དགུ་རྩ་དགུའོ། །གང་ཞེ་ན། འདོད་པ་དང་གོང་མའི་བྱེ་བྲག་གིས་མཐོང་སྤང་རིས་བརྒྱད། ས་དགུའི་སྒོམ་སྤང་དགུ་དགུ་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་གཅིག་སྟེ་སྤང་བྱ་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་དགུ་པོ་སྤོང་བྱེད་པར་ཆད་མེད་ལམ་རྣམས་ནི་ཚུལ་ཡིན་ལ། ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ནི་འདུས་བྱས་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ལམ་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་དགུ་དང་སྤང་བྱ་དེ་དག་ཟད་པའི་འགོག་པ་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་དགུ་པོ་རྣམས་དང་བཅས་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་འབྲས་བུ་བཞིའི་གྲངས་ངེས་ནི། འབྲས་བུ་བཞིར་རྣམ་གཞག་པ་ནི། །རྒྱུ་ལྔ་དག་ནི་སྲིད་ཕྱིར་རོ། །འབྲས་ལ་སྔོན་ལམ་བཏང་བ་དང་། །གཞན་ཐོབ་པ་དང་ཟད་བསྡོམས་དང་། །ཤེས་པ་བརྒྱད་ཚན་ཐོབ་པ་དང་། །རྣམ་པ་བཅུ་

༄༅། །དྲུག་ཐོབ་པའོ། །ཞེས་པས་བསྟན། འོ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་འབྲས་བུ་བཞིར་གསུངས་པ་གྲངས་ངེས་པའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་བུ་བཞིར་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི་གནས་སྐབས་གང་དུ་རྒྱུ་ལྔ་པོ་དག་ནི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱུ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་འབྲས་བུ་བཞིར་རྣམ་པར་བཞག་གོ། །རྒྱུ་ལྔ་པོ་དེ་གང་ཞེ་ན། འབྲས་བུ་ལ་གནས་པའི་ཚེ་སྔོན་དུ་ཞུགས་པའི་ལམ་བཏང་བ་དང་། གཞན་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པའི་ལམ་ཐོབ་པ་དང་ཟད་པ་སྟེ་སྤྱངས་པ་བསྡོམས་ནས་བྲལ་བའི་ཐོབ་པ་རྙེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆོས་ཤེས་བཞི་རྗེས་ཤེས་བཞི་སྟེ་ཤེས་པ་བརྒྱད་ཆན་ཚང་བར་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དང་། མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་ཚང་བར་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོར་ན་རྒྱུ་ལྔ་པོ་དེ་དག་འབྲས་བུ་རེ་རེ་ལའང་ཡོད་པའོ། །བཞི་པ་མ་ཁྱབ་པ་སྤང་བ་ནི། འཇིག་རྟེན་པ་ཡིས་ཐོབ་འབྲས་ནི། །བསྲེས་དང་ཟག་མེད་ཐོབ་འཛིན་ཕྱིར། །ཞེས་པས་བསྟན། གལ་ཏེ་ཟག་པ་མེད་པའི་ལམ་ཁོན་དགེ་སྦྱོང་གི་ཚུལ་ཡིན་ན་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་ཐོབ་པའི་འབྲས་བུ་གཉིས་ཇི་ལྟར་དགེ་སྦྱོང་གི་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུར་རུང་ཞེ་ན། ཕྱིར་འོང་དང་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་དེ་གཉིས་ནི་འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་ལམ་ཁོནས་ཐོབ་པ་ནི་མེད་ཀྱི་ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ་གྱིས་ཀྱང་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དགེ་སྦྱོང་གི་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའང་ཆགས་བྲལ་སྔོན་འགྲོའི་འབྲས་བུ་དེ་གཉིས་ནི་སྔར་གྱི་བྲལ་ཐོབ་ཟག་བཅས་དང་ཕྱིས་ཟག་མེད་མཐོང་ལམ་གྱི་བྲལ་ཐོབ་གཅིག་ཏུ་བསྲེས་པས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དང་། མཐར་གྱིས་པའི་ཡིན་ན་ནི་སྤངས་པ་དེ་སྔར་གྱི་ཟག་པ་མེད་པའི་བྲལ་ཐོབ་ཀྱིས་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་དགེ་སྦྱོང་གི་ཚུལ་ཉིད་བཤད་པ་ལ། ལམ་གྱི་ཚངས་པའི་

འཁོར་ལོ་བཤད་པ། མཐོང་ལམ་བྱེ་བྲག་ཏུ་ཆོས་འཁོར་དུ་བཤད་པ། ཁམས་གང་དུ་དགེ་སྦྱོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་དུ་ཐོབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ཉིད་ཚངས་ཚུལ་ཚངས་པ་ཡི། །འཁོར་ལོ་ཚངས་པས་བསྐོར་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་པས་བསྟན། དགེ་སྦྱོང་གི་ཚུལ་དུ་བཤད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཚངས་པའི་ཚུལ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་སྡིག་པ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་རྣམ་པ་དུ་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། བཅོམ་ལྡན་འདས་ནི་ཚངས་པ་ཡི་ཚུལ་ཟག་པ་མེད་པའི་ལམ་བླ་ན་མེད་པའི་ཚངས་པ་ཡིན་ལ། འཁོར་ལོ་འདི་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེས་བསྐོར་བ་ཡིན་པས་ཚངས་པའི་འཁོར་ལོ་སྟེ། ཚངས་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེས་བསྐོར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ནི་ཚངས་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱ། ཞི་བ་དང་བསིལ་བར་གྱུར་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་མཐོང་བའི་ལམ། །མྱུར་བར་འགྲོ་སོགས་རྩིབས་སོགས་ཀྱིས། །ཞེས་པས་བསྟན། ཆོས་འཁོར་གྱི་ངོ་བོ་གང་ཞེ་ན། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ངོ་བོ་ནི་མཐོང་བའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་འཁོར་ལོ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། འཁོར་ལོ་དང་ཆོས་མཐུན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་དེ་མྱུར་དུ་འཁོར་བ་དང་མ་རྒྱལ་བ་ལས་རྒྱལ་བ་དང་རྒྱལ་བ་རྣམས་རྣལ་དུ་འགོད་པ་དང་ས་མཐོ་བ་ལ་འཕར་བ་དང་དམའ་བ་ལ་འབབ་པ་ལྟར་མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་བཅོ་ལྔ་ནི་མྱུར་བར་འགྲོ་བ་དང་སོགས་པ་བདེན་པ་སྔ་མ་རྣམས་འདོར་ཞིང་ཕྱི་མ་ལ་འཇུག་པ་དང་། བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་འཇིག་ལྟ་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ལས་མ་རྒྱལ་བ་རྣམས་དེའི་ཐོབ་པ་གཅོད་པའི་སྒོ་ནས་རྒྱལ་བར་བྱེད། རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱིས་རྒྱལ་བ་རྣལ་དུ་འགོད་པ་དང་། ཁམས་གོང་གི་བདེན་པ་ལ་འཕར་

༄༅། །བ་དང་། འོག་མའི་བདེན་པ་ལ་དམིགས་ནས་འབབ་པའི་ཕྱིར། བཙུན་པ་དབྱངས་སྒྲོག་ནི་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་རྩིབས་ལ་སོགས་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན་འཁོར་ལོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དང་རྟོག་པ་དང་རྩོལ་བ་དང་དྲན་པ་རྣམས་ནི་རྩིབས་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །ཡང་དག་པའི་ངག་དང་ལས་ཀྱི་མཐའ་དང་འཚོ་བ་རྣམས་ནི་ལྟེ་བ་ལྟ་བུའོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་མུ་ཁྱུད་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར། མཐོང་བའི་ལམ་འཁོར་ལོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་གང་ལས་ཤེ་ན། འཕགས་པ་ཀཽཎྜི་ནྱ་ལ་དེ་སྐྱེས་ནས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་རོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལན་གསུམ་དུ་བཟླས་པ་ནི་བདེན་པ་རྣམས་ལ་འདི་ནི་དུཿཁ་དང་། ཀུན་འབྱུང་བ་དང་། འགོག་པ་དང་། ལམ་འཕགས་པའི་བདེན་པའོ་ཞེས་ངོ་བོ་དང་། དེ་དག་རིམ་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྤང་བར་བྱའོ། །མངོན་དུ་བྱའོ། །བསྒོམ་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་དག་བདག་གིས་ཤེས་སོ། །སྤངས་སོ།། མངོན་དུ་བྱས་སོ། །བསྒོམས་སོ་ཞེས་མཐར་ཐུག་པ་བཟླས་པ་རྣམས་ཡིན་ལ། རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་ནི་རེ་རེ་ཞིང་ཡང་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ན་མིག་དང་ཤེས་པ་དང་རིག་པ་དང་བློ་སྐྱེས་སོ་ཞེས་བཞི་བཞིར་ཕྱེ་བའི་བྱེ་བྲག་ལས་ཏེ། དེ་ལྟར་བརྒྱང་ན་བཟླས་པ་བཅུ་གཉིས་དང་རྣམ་པ་བཞི་བཅུ་རྩ་བརྒྱད་ཡོད་མོད་ཀྱི་གསུམ་ཚན་དང་བཅུ་གཉིས་ཚན་དུ་ཆོས་མཐུན་པས་དེ་སྐད་དུ་བརྗོད་དེ། དཔེར་ན་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་གཉིས་ཚན་དུ་ཆོས་མཐུན་པའི་ཕྱིར་མདོ་ལས། དགེ་སློང་དག་ཁྱེད་ལ་གཉིས་བསྟན་པར་བྱ། དེ་ལེགས་པར་རབ་ཏུ་ཉོན་ལ་ཡིད་ལ་ཟུང་ཞིག་དང་བཤད་དོ། །གཉིས་གང་ཞེ་ན། མིག་དང་གཟུགས་ཞེས་པ་ནས་ཡིད་དང་ཆོས་ཞེས་

བྱ་བའི་བར་དུ་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། བཟླས་པ་གསུམ་པོ་ནི་རིམ་པ་བཞིན་མཐོང་བ་དང་སྒོམ་པ་དང་མི་སློབ་པའི་ལམ་གསུམ་བསྟན་ཏོ་ཞེས་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་ཟེར་རོ། །སློབ་དཔོན་ནི་དེ་ལྟ་ན་མཐོང་ལམ་ཁོ་ན་ཆོས་འཁོར་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། བཟླས་པ་གསུམ་མ་ཚང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་དེ་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དང་ལན་གསུམ་དུ་བཟླས་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གི་དོན་རབ་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་གཞན་རྒྱུད་ལ་གོ་བར་བྱེད་པས་བསྐོར་བའང་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན་འཕགས་པའི་ལམ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཡིན་ཞིང་བཟླས་པ་གསུམ་ནི་སྔར་བཞིན་ལ་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་ནི་གསུམ་པོ་དེ་དག་ཉིད་བདེན་པ་བཞི་ལ་བཟླས་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་ཏེ། བསྐོར་བ་ནི་གཞན་རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །མདོ་ལས། ཀཽཎྜི་ནྱ་ལ་མཐོང་ལམ་སྐྱེས་པ་ན་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་རོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ནི་དང་པོར་བསྐོར་བ་ལ་དགོངས་པའོ་ཞེས་བཞེད་དོ། །གསུམ་པ་ཁམས་གང་དུ་དགེ་སྦྱོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་དུ་ཐོབ་པ་ལ། དངོས་དང་། དོགས་གཅོད་དོ། དངོས་ནི། འདོད་པར་གསུམ་ཐོབ་ཐ་མ་ནི། །གསུམ་དུའོ། །ཞེས་པས་བསྟན། ཡང་ཁམས་གང་དུ་དགེ་སྦྱོང་གི་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་དུ་དག་ཅིག་ཐོབ་ཅེ་ན། འབྲས་བུ་བཞི་པོ་དེ་དག་ལས་འདོད་པར་རྒྱུན་ཞུགས་ཕྱིར་འོང་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་གསུམ་ཐོབ་ཀྱི་ཁམས་གཞན་དུ་ནི་མ་ཡིན་ལ། འབྲས་བུ་ཐ་མ་ནི་དགྲ་བཅོམ་པ་ཉིད་དེ། དེ་ནི་ཁམས་གསུམ་གར་དུ་ཐོབ་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། གོང་ན་མཐོང་ལམ་མེད། །མི་སྐྱོ་ལུང་ལས་འདིར་རྫོགས་ཞིང་། །དེར་མཐར་ཕྱིན་ཅེས་འབྱུང་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པས་བསྟན། གལ་ཏེ་རྒྱུན་ཞུགས་དང་ཕྱིར་འོང་གི་འབྲས་བུ་འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་

༄༅། །དང་མ་བྲལ་བས་ཐོབ་པས་ཁམས་གོང་དུ་མི་ཐོབ་པར་རིགས་ན་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་ཐོབ་ཅེ་ན། འདོད་པའི་ཁམས་ལས་གོང་ན་ནི་མཐོང་ལམ་མེད་ལ། དེ་མེད་པར་ཡང་འདོད་ཆགས་བྲལ་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་བའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་མེད་པས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་དེ་ན་མཐོང་ལམ་མེད་ཅེ་ན། གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་ན་ནི་ཉན་པ་མེད་པ་དང་། ཁམས་འོག་མ་ལ་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ན་ནི་སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཚོར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཀུན་ཏུ་མི་སྐྱོ་ལ་སྐྱོ་བ་མེད་པར་ཡང་འཕགས་པའི་ལམ་ཐོབ་པར་མི་ནུས་པས་དེ་མེད་དོ། །འདི་ནི་རེ་ཞིག་རིགས་པ་ཡིན་ནོ། །བཅུ་ཚན་བཅུ་སྟོན་པའི་ལུང་ལས་ཀྱང་བར་མ་དོར་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་ནས་གོང་དུ་འཕོ་བའི་བར་གང་ཟག་ལྔ་ནི་འདིར་རྩོམ་ཞིང་དེར་མཐར་ཕྱིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་འབྱུང་ངོ། དེ་ལ་འདིར་ཞེས་པ་འདོད་པ་དང་དེར་ཞེས་པ་ཁམས་གོང་མ་ཡིན་ཞིང་། རྩོམ་པ་ནི་ཐར་ལམ་གྱི་མགོ་འཛུགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་དགྲ་བཅོམ་འབྲས་གནས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ལ། དྲུག་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་། དགུར་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ། དབྱེ་བ་དངོས་དང་། དབང་པོ་འཕོ་རྒྱལ་ལོ། །དང་པོ་ལ། བསྟན་པ་དང་། བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དགྲ་བཅོམ་དྲུག་འདོད། །ཅེས་པས་བསྟན། གལ་ཏེ་མི་གཡོའི་ཟད་ཤེས་ལས། །ཞེས་བཤད་ན་དགྲ་བཅོམ་ལ་འང་དབྱེ་བ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། ཡོད་དེ། མདོ་ལས་དགྲ་བཅོམ་དྲུག་ཏུ་གསུངས་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡོངས་སུ་ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་དང་། འཆི་བར་སེམས་པའི་ཆོས་ཅན་དང་། རྗེས་སུ་སྲུང་བའི་ཆོས་ཅན་དང་། གནས་པ་

ལས་མི་བསྐྱོད་པ་དང་། རྟོགས་པའི་སྐལ་བ་ཅན་དང་། མི་གཡོ་བའི་ཆོས་ཅན་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། གཉིས་སུ་བསྟན། རིགས་དང་འབྲས་བུ་གང་ལས་ཉམས་པ། རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དེ་གཞན་ལའང་སྦྱར་བ། ལམ་གང་ལ་དབང་པོ་འཕོ་བ། ཉམས་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ། རིགས་ཅན་ལྔ་དུས་ཀྱི་རྣམ་གྲོལ་དུ་བསྟན་པ། དྲུག་པ་དུས་ལ་མི་ལྟོས་པར་བསྟན་པ། དེ་ལས་འཕྲོས་པའི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། དེ་དག་ལས༔ ༑ལྔ་ནི་དད་པས་མོས་ལས་སྐྱེས། །དེ་དག་རྣམ་གྲོལ་དུས་དང་སྦྱོར། །ཞེས་པས་བསྟན། དེ་དག་ལས་མི་གཡོ་བའི་ཆོས་ཅན་མ་གཏོགས་གཞན་ལྔ་ནི་དད་པས་མོས་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་ལས་སྐྱེས་པའོ། །ལྔ་པོ་དེ་དག་གི་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ནི་དུས་དང་སྦྱོར་བས་འཕངས་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། རྟག་ཏུ་རྗེས་སུ་སྲུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་ཕྱིར་འདི་དག་ནི་དུས་ཀྱི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཞེས་བྱའོ། །འདི་དག་ནི་དུས་ལ་བལྟོས་པའང་ཡིན་ལ་རྣམ་པར་གྲོལ་བའང་ཡིན་པས་དུས་ཀྱི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དག་སྟེ། མར་གྱི་བུམ་པ་བཞིན་ནོ། །འདི་དག་གིས་ཏིང་ངེ་འཛིན་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ནི་ཡོ་བྱད་དང་ནད་མེད་པ་དང་ཡུལ་གྱི་བྱེ་བྲག་ལ་བལྟོས་པའི་ཕྱིར་དུས་ལ་བལྟོས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། མི་གཡོའི་ཆོས་ཅན་མི་གཡོ་བ། །དེ་ཕྱིར་དེ་དུས་མི་སྦྱོར་གྲོལ། །དེ་ནི་མཐོང་ཐོབ་རྒྱུ་ལས་བྱུང་། །ཞེས་པས་བསྟན། མི་གཡོ་བའི་ཆོས་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ནི་ཡོངས་སུ་མི་ཉམས་པའི་སྒོ་ནས་གཡོ་བར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་མི་གཡོ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དེ་ནི་དུས་དང་མི་སྦྱོར་བར་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་འདོད་དགུར་ཏིང་ངེ་འཛིན་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་དུས་ལ་མི་ལྟོས་པ་

༄༅། །དང་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན་དེ་གཉིས་ལས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་སྲིད་པ་དང་མི་སྲིད་པའི་སྐྱོན་དུས་གཞན་གྱི་བར་དང་གཏན་དུ་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཕྱིར་དུས་ཀྱི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་དུས་དང་མི་སྦྱོར་བར་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །མི་གཡོ་བའི་ཆོས་ཅན་དེ་ནི་ངེས་པར་མཐོང་ཐོབ་རྣོན་དུ་འགྲོ་བས་དེའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་འཕྲོས་དོན་ནི། ཁ་ཅིག་དང་པོ་ནས་དེའི་རིགས། །ཁ་ཅིག་སྦྱངས་པ་ལས་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་པས་བསྟན། ཅི་དགྲ་བཅོམ་དྲུག་པོ་འདི་དག་དང་པོ་ཁོ་ན་ནས་དེའི་རིགས་ཅན་ཁོ་ན་དག་ཅིག་ཡིན་ནམ་འོན་ཏེ་ཕྱིས་ཡིན་ཞེ་ན། དགྲ་བཅོམ་དྲུག་པོ་འདི་ཁ་ཅིག་ནི་དང་པོ་ཉིད་ནས་འཆི་བར་སེམས་པ་དེའི་ཆོས་ཅན་གྱི་རིགས་ཅན་ཡིན་པ་ལ། ཁ་ཅིག་ནི་ཡོངས་སུ་ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་དུ་གྱུར་པ་ལས་དབང་པོ་རྣམས་སྦྱངས་པ་ལས་འཆི་བར་སེམས་པའི་ཆོས་ཅན་དུ་གྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། མི་གཡོ་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་བར་དུའང་དེ་དང་འདྲ་བར་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །དེའང་ཡོངས་སུ་ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་ནི་གནོད་མི་ཟ་བར་རང་གི་འབྲས་བུ་ལས་ཉམས་པ་ཡིན་ལ། བདག་གསོད་པའི་ཆོས་ཅན་ནི་བདག་ཉིད་མི་གསོད་ན་འབྲས་བུ་ལས་ཡོངས་སུ་ཉམས་ལ་བདག་ཉིད་གསོད་ན་དེ་ལས་ཡོངས་སུ་མི་ཉམས་པ་ལ་བྱེད། རྗེས་སུ་སྲུང་བའི་ཆོས་ཅན་ནི་འདོད་ཡོན་ལ་སེམས་མ་སྲུངས་ན་འབྲས་བུ་ལས་ཡོངས་སུ་ཉམས་ཤིང་སྲུངས་ན་མི་ཉམས་པ་ཡིན་ནོ། །གནས་པ་ལས་མི་བསྐྱོད་པའི་ཆོས་ཅན་ནི་སེམས་སྲུངས་རུང་མ་སྲུངས་རུང་མཐོང་བདེ་ལས་མི་ཉམས་ཤིང་དབང་པོ་སྦྱོང་བའི་སྐལ་བ་དང་མི་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། །རྟོགས་པའི་སྐལ་བ་ཅན་ནི་སེམས་སྲུངས་རུང་མ་སྲུངས་

རུང་མཐོང་བདེ་ལས་མི་ཉམས་ཤིང་དབང་རྟུལ་དབང་པོ་རྣོན་པོར་སྦྱོང་བའི་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པའོ། །མི་གཡོ་བའི་ཆོས་ཅན་ནི་སེམས་སྲུངས་རུང་མ་སྲུངས་རུང་འབྲས་བུ་ལས་མི་ཉམས་ཤིང་དབང་པོ་སྦྱོང་མི་དགོས་པར་དང་པོ་ཉིད་ནས་དབང་པོ་རྣོན་པོའི་རིགས་ཅན་དུ་སྐྱེས་པའོ། །གཉིས་པ་རིགས་དང་འབྲས་བུ་གང་ལས་ཉམས་པ་ནི། བཞི་ནི་རིགས་ལས་ལྔ་འབྲས་ལས། །ཉམས་འགྱུར་དང་པོ་ལས་མ་ཡིན། །ཞེས་པས་བསྟན། གལ་ཏེ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་རང་གི་འབྲས་བུ་དང་རིགས་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན། འཆི་བར་སེམས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཅན་བཞི་ནི་རིགས་ལས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ། །ཡོངས་སུ་ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་སོགས་ལྔ་ཅར་ཡང་དབང་པོ་རྟུལ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འབྲས་བུ་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་རིགས་དང་འབྲས་བུ་དང་པོ་ལས་ནི་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་རིགས་དམའ་བ་མེད་ཅིང་སློབ་པ་དང་མི་སློབ་པ་དང་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱིས་བརྟན་པོར་བྱས་པའི་ཕྱིར་དང་། འབྲས་བུའང་དང་པོ་ལས་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། འབྲས་བུ་དང་པོ་ནི་མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ཡིན་ལ་མཐོང་སྤང་ནི་གཞི་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ལས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་མེད་དོ། །འོན་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལས་ཉམས་མི་སྲིད་ལ་འབྲས་བུ་གོང་མ་གསུམ་ལས་ཉམས་སྲིད་པ་ཅི་ཞེ་ན། མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བ་རྣམས་གཞི་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དག་ནི་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་རྩ་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདག་གི་གཞི་ལ་འཇུག་པ་ཅན་ཡིན་ན་བདག་དེའང་མེད་དོ། །སྒོམ་སྤང་སྤངས་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་འབྲས་བུ་ཕྱི་

༄༅། །མ་གསུམ་ལ་ནི་ཉམས་པ་ཡོད་དེ། སྒོམ་སྤང་གི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ནི་ལན་གཅིག་སྤངས་ཀྱང་དེའི་ཡུལ་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་ཙམ་ཉིད་ནི་ཡོད་པས་དེ་དག་གི་རྐྱེན་གྱིས་སླར་ཡང་སྐྱེ་བ་སྲིད་པའི་ཕྱིར་སྒོམ་སྤང་ནི་གཞི་དང་བཅས་པ་ཡིན་ནོ། །མདོ་ལས་ཀྱང་། དགྲ་བཅོམ་པ་ལའང་རྙེད་པ་དང་བཀུར་སྟི་བར་ཆད་བྱེད་པར་ང་སྨྲའོ། །ཞེས་དང་། སོལ་བའི་ཕུང་པོ་ལྟ་བུའི་མདོ་ལས། འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་ཐོས་པ་དང་ལྡན་པ་དེ་ལྟར་སྤྱོད་ཅིང་དེ་ལྟར་གནས་པ་དེ་ལ་རྒྱ་ལ་རེས་འགའ་ཞིག་དྲན་པ་ཉམས་པ་ལས་སྡིག་པ་མི་དགེ་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དག་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། གཞན་ལས་ཀྱང་། ཚེ་དང་ལྡན་པ་གནག་ཚོགས་ཅན་ལན་དུ་མར་ཉམས་པའང་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། །མདོ་སྡེ་པ་ནི་འབྲས་བུ་གང་ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ་གྱིས་ཐོབ་པ་དེ་ལས་ནི་ཉམས་པ་མེད་དེ། དེས་ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་རྩ་བ་ནས་བཅོམ་པས་སླར་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེ་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དང་། མདོ་ལས་ཀྱང་། འཕགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྤངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་ཐོབ་པ་ལ་ནི་ཉམས་པ་སྲིད་དེ། དེས་ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་རྩ་བ་ནས་འཇོམས་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་འབྲས་བུ་སྔ་ཕྱི་གཉིས་ནི་ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ་ཁོ་ནས་ཐོབ་པར་ངེས་པས་ཉམས་པ་མི་སྲིད་ཅིང་བར་པ་གཉིས་ནི་ལམ་གཉིས་ཀས་ཅི་རིགས་པར་ཐོབ་ཏུ་རུང་བས་ཉམས་མི་ཉམས་གཉིས་ཀ་སྲིད་དེ། དེ་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས། སློབ་པ་ལ་བག་ཡོད་པར་བྱའོ་ཞེས་ང་སྨྲའོ། །ཞེས་གསུངས་ཀྱི་མི་སློབ་པ་ལ་ནི་མ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །འོན་དགྲ་བཅོམ་ཐམས་ཅད་མི་གཡོ་བ་ཁོ་

ཉར་འགྱུར་ན་དྲུག་ཏུ་བཤད་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། འབྲས་བུ་ལས་མི་གཡོ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་མོད་ཀྱི་དྲུག་ཏུ་ཕྱེ་བ་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོས་འགའ་ཞིག་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱོན་ནས་ཏེ། རྙེད་པ་དང་བཀུར་སྟིས་བར་ཆད་བྱེད་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་པའང་དེ་ཡིན་ལ། ལུང་ཕྱི་མ་གཉིས་ནི་སློབ་པ་ལ་དགོངས་པའང་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །གསུམ་པ་རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དེ་གཞན་ལའང་སྦྱར་བ་ནི། སློབ་དང་འཕགས་མིན་རིགས་དྲུག་ལྡན། །ཞེས་པས་བསྟན། ཅི་དགྲ་བཅོམ་པ་དེ་དག་ཁོ་ན་རིགས་དྲུག་དང་ལྡན་ནམ་འོན་ཏེ་གཞན་དག་ཀྱང་རིགས་དྲུག་དང་ལྡན་ཞེ་ན། དགྲ་བཅོམ་དུ་མ་ཟད་སློབ་པ་དང་འཕགས་མིན་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་རིགས་དྲུག་དང་ལྡན་ཏེ། དགྲ་བཅོམ་པའི་རིགས་རྣམས་ནི་དེ་དག་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་ལམ་གང་ལས་དབང་པོ་འཕོ་བ་ནི། མཐོང་བ་ལ་ནི་འཕོ་བ་མེད། །ཅེས་པས་བསྟན། མཐོང་བའི་ལམ་ལས་གཞན་པ་ལ་ནི་དབང་པོ་འཕོ་བ་ཡོད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་མཐོང་བའི་ལམ་ལ་གནས་པ་ལ་ནི་འཕོ་བ་མེད་དོ། །ལ་ལ་ནི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་གནས་སྐབས་ན་དབང་པོ་འཕོ་བའོ། །ལ་ལ་ནི་དད་པས་མོས་པའི་གནས་སྐབས་ནའོ། །ལྔ་པ་ཉམས་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ལ། ངོས་དང་། གང་ཟག་གང་ལ་ཉམས་པ་གང་ཡོད་པ། འབྲས་བུ་ལས་ཉམས་བཞིན་པར་མི་འཆི་བའི་རྒྱུ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཐོབ་དང་མ་ཐོབ་ཉེར་སྤྱོད་ལས། །ཡོངས་ཉམས་རྣམ་པ་གསུམ་ཞེས་བྱ། །ཞེས་པས་བསྟན། མདོ་ལས། འདིས་མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པ་ལྷག་པའི་སེམས་ལས་བྱུང་བ་བཞི་ཐོབ་པ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་

༄༅། །ལས་འདི་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་འགྱུར་བར་ང་སྨྲའི་འདི་གཅིག་པུས་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་མི་གཡོ་བའི་བར་དུ་ལུས་ཀྱི་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་པ་དེ་ལས་ནི་འདི་རྣམ་གྲངས་གང་གིས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་འགྱུར་བར་ང་མི་སྨྲའོ། །ཞེས་གསུངས་ན་ཇི་ལྟར་མི་གཡོ་བའི་ཆོས་ཅན་མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པ་བསམ་གཏན་བཞི་ཐོབ་པ་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། སྐྱེར་ཡོན་ཏན་ཡོད་པ་ཤོར་བས་ཐོབ་པ་ལས་ཉམས་པ་དང་ཐོབ་པར་བྱ་བ་མ་ཐོབ་པས་མ་ཐོབ་པ་ལས་ཉམས་པ་དང་། ཐོབ་པ་མངོན་དུ་མ་བྱས་པས་ཐོབ་པ་ཉེར་སྤྱོད་ལས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་སྟེ་རྣམ་པ་གསུམ་ཞེས་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། སྟོན་ལ་ཐ་མ་མི་གཡོ་ལ། །བར་མའང་གཞན་ལ་རྣམ་གསུམ་མོ། །ཞེས་པས་བསྟན། ཡོངས་ཉམས་དེ་ལས་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ལ་ནི་ཐ་མ་ཉེར་སྤྱོད་ལས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་ཁོ་ན་མངའ་སྟེ་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ལ་མངའ་བརྙེས་ཀྱང་འགའ་ཞིག་མངོན་དུ་མི་མཛད་པ་བཞིན་ནོ། །གཞན་རྣམས་ནི་མི་མངའོ། །མི་གཡོ་བའི་ཆོས་ཅན་ལ་ནི་དེ་དང་བར་མ་མ་ཐོབ་པ་ལས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པའང་ཡོད་དེ། གང་ཟག་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཆོས་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དགྲ་བཅོམ་པ་གཞན་ལ་ནི་ཐོབ་པ་ལས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པའང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉམས་པ་རྣམ་པ་གསུམ་མོ། །དེའི་ཕྱིར་མི་གཡོ་བའི་ཆོས་ཅན་ཉེ་བར་སྤྱོད་པ་ལས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་མདོ་དང་མི་འགལ་ལོ། །གསུམ་པ་འབྲས་བུ་ལས་ཉམས་བཞིན་པར་མི་འཆི་བའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། འབྲས་ལས་ཉམས་པ་འཆི་བ་མེད། །བྱ་བ་མ་ཡིན་དེ་མི་བྱེད། །ཅེས་པས་བསྟན། གང་ཞིག་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ལས་ཡོངས་སུ་ཉམས་ན་ཅི་དེའང་སྐྱེའམ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་བུ་ནི་མེད་

ཏོ༔ ༔འབྲས་བུ་ལས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་ནི་འབྲས་བུ་དེ་སོར་མ་ཆུད་པར་འགའ་ཡང་འཆི་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་ལས། དགེ་སློང་དག་འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་ཐོས་པ་དང་ལྡན་པ་ལ་དྲན་པ་ཉམས་པ་ཆུང་ངུ་འབྱུང་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་ཡང་མྱུར་བ་ཁོ་ནར་ཐུབ་པ་དང་ཡོངས་སུ་ཟད་པ་དང་ཡོངས་སུ་གཏུགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་ལ་ཡིད་བརྟན་དུ་མི་རུང་བར་འགྱུར་རོ། །འབྲས་བུ་ལས་ཉམས་པ་ནི་འབྲས་བུ་དེ་དང་འགལ་བའི་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་མི་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་མི་བྱེད་དེ། རྒྱལ་པོ་ཆེ་འདྲེད་པ་རྗེག་མི་འཆའ་བ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་དབང་པོ་འཕོ་ཚུལ་ལ། ལམ་དུས་དབང་པོ་འཕོ་བ། ལམ་དེའི་ངོ་བོ། རྟེན་གང་ལས་འཕོ་བ། ས་གང་ལ་བརྟེན་ནས་འཕོ་བའོ། །དང་པོ་ལ། མི་སློབ་པ་དང་། སློབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། མི་གཡོ་རྣམ་གྲོལ་བར་ཆད་མེད། །ལམ་དགུའི་ཤིན་ཏུ་བརྟེན་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པས་བསྟན། ཡང་དབང་པོ་རྣམས་འཕོ་བ་ལ་བར་ཆད་མེད་པ་དང་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་དུ་དག་ཅིག་སྐྱེ་ཞེ་ན། རྟོགས་པའི་སྐལ་པ་ཅན་ཞིག་མི་གཡོ་བར་འཕོན་རྣམ་གྲོལ་དང་བར་ཆད་མེད་ལམ་དགུ་དགུའོ། །དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་རྟུལ་པོའི་རིགས་དེ་ཤིན་ཏུ་ཡུན་རིང་པོར་བརྟེན་ཞིང་གོམས་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར་དང་སློབ་པ་དང་མི་སློབ་པའི་ལམ་དག་གིས་བརྟན་པོར་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་ཡི་གེ་ངན་ཧཽ་ཞིག་ལ་ཤིན་ཏུ་གོམས་ན་དེ་སྒྱུར་དཀའ་བ་དང་འདྲའོ།། གཉིས་པ་ནི། མཐོང་བས་ཐོབ་ལ་རེ་རེའོ། །ཞེས་པས་བསྟན། དད་མོས་མཐོང་བས་ཐོབ་པར་འཕོ་བར་བྱེད་པ་ལ་ནི་སློབ་མི་སློབ་ཀྱི་ལམ་གཉིས་ཀྱིས་བརྟན་པར་མ་བྱས་པས་སྒྱུར་སླ་བའི་ཕྱིར་བར་ཆད་མེད་པ་དང་རྣམ་གྲོལ་

༄༅། །ཕྱི་ལམ་རེ་རེས་སློབ་ནུས་ཤིང་གཉིས་ཀ་ལའང་སྦྱོར་བའི་ལམ་ནི་གཅིག་ཁོ་ནའོ། །གཉིས་པ་ལམ་དེའི་ངོ་བོ་ནི། ཟག་མེད། །ཅེས་པས་བསྟན། བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ལམ་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་ཟག་མེད་དེ་འཕགས་པའི་གང་ཟག་གི་དབང་པོ་ཟག་བཅས་ཀྱི་ལམ་གྱིས་འཕེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། སོ་སྐྱེའི་དབང་པོ་འཕེལ་བ་ནི་ཟིན་པ་དང་བཅས་པ་ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པས་འཕེལ་བའོ། །གསུམ་པ་རྟེན་གང་ལས་འཕེལ་བ་ནི། མི་ཡི་ནང་དུ་འཕོ། །ཞེས་པས་བསྟན། དབང་པོ་རྣམས་རྟེན་གང་དུ་འཕོ་ཞེ་ན། རྟེན་ཡང་མི་ཡི་ནང་དུ་འཕོའི་གཞན་དུ་མ་ཡིན་ཏེ། གོང་མར་སྐྱེས་པའི་འཕགས་པ་འབྲས་བུ་ལས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དང་གོང་མར་སྐྱེས་པ་ནི། །ཡོངས་ཉམས་དབང་པོ་འཕོ་མི་རྟེན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ལྷར་སྐྱེས་པའི་འཕགས་པའང་སྔར་ཡུལ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་ཡིད་འབྱུང་ནས་བདེན་པ་མཐོང་བས་རང་བཞིན་གྱིས་དབང་པོ་རྣོ་བའི་ཕྱིར་ཉམས་པ་མེད་པར་རྒྱལ་སྲས་འཆད་དོ། །བཞི་པ་ས་གང་ལ་བརྟེན་ནས་འཕེལ་བ་ལ་མི་སློབ་བ་དང་། །སློབ་པའོ། དང་པོ་ནི། མི་སློབ་ས་དགུ་ལ་བརྟེན་ཏེ། །ཞེས་པས་བསྟན། གང་ཞིག་ས་གང་ལ་བརྟེན་ནས་དབང་པོ་རྣམས་འཕེལ་བར་བྱེད་ཅེ་ན། མི་སློབ་པ་ནི་མི་ལྕོགས་མེད་པ་དང་བསམ་གཏན་ཁྱད་པར་ཅན་དང་བསམ་གཏན་བཞི་གཟུགས་མེད་དང་པོ་གསུམ་སྟེ་ས་དགུ་ལ་བརྟེན་ཏེ་དབང་པོ་རྣམས་འཕེལ་བར་བྱེད་དེ། །དེའི་འབྲས་བུས་དགུ་པོ་གང་རུང་གིས་བསྡུས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སློབ་པ་དྲུག་ལ་གང་གི་ཕྱིར། །འཕེལ་བ་འབྲས་བུ་ཁྱད་པར་ཅན། །བཏང་སྟེ་འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་པས་བསྟན། སློབ་པ་ཆགས་བཅས་ཡིན་ན་མི་ལྕོགས་མེད་དང་

ཆགས་བྲལ་ཡིན་ན་གང་ཐོབ་པའི་བསམ་གཏན་ས་དྲུག་ལ་ནི་བརྟེན་ཏེ་གཟུགས་མེད་གསུམ་ཐོབ་ཀྱང་མི་བརྟེན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དབང་པོ་འཕེལ་བ་ནི་རྟུལ་པོའི་འབྲས་བུ་ཙམ་པོ་དང་གལ་ཏེ་ཁྱད་པར་ཅན་ཐོབ་ནའང་བཏང་སྐྱེ་ངེས་པར་རྟེན་པོའི་འབྲས་བུ་ཙམ་པོ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཕྱིར་མི་འོང་ཙམ་པོའི་འབྲས་བུ་གཟུགས་མེད་པས་བསྡུས་པ་མེད་པས་མི་བརྟེན་ཏོ། །གཉིས་པ་དགུར་དབྱེ་བ་ལ། དབྱེ་བ་དངོས་དང་། འབྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ན། སངས་རྒྱས་གཉིས་དང་ཉན་ཐོས་བདུན། །ཞེས་པས་བསྟན། དགྲ་བཅོམ་དེ་དག་དབང་པོའི་བྱེ་བྲག་གིས་རྣམ་པ་དགུ་སྟེ། མི་གཡོ་བ་ཁོ་ནའི་བྱེ་བྲག་སངས་རྒྱས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཏེ་སངས་རྒྱས་གཉིས་གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་གྲོལ་ཁོ་ནས་བསྡུས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡོངས་སུ་ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་ལ་སོགས་པ་ལྔ་མི་གཡོ་བའི་ཆོས་ཅན་ལ་སྦྱངས་པ་ལས་གྱུར་པ་དང་། དང་པོ་ནས་དེའི་རིགས་ཅན་གཉིས་ཏེ་ཉན་ཐོས་བདུན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་དགུ་དབང་པོ་རྣམ་དགུ་ཅན། །གང་ཟག་བདུན་པོ་སྦྱོར་བ་དང་། དབང་པོ་སྙོམས་འཇུག་རྣམ་གྲོལ་དང་། གཉིས་ཀས་བྱས་པའོ། །ཞེས་པས་བསྟན། འཕགས་པའི་གང་ཟག་དེ་དག་དགུར་བཞག་པ་ནི་དབང་པོ་རྟུལ་པོ་དང་འབྲིང་པོ་དང་རྣོན་པོ་རེ་རེ་ལའང་གསུམ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བས་རྣམ་པ་དགུ་པ་ཅན་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ལ་ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་དང་འཆི་བར་སེམས་པ་དང་རྗེས་སུ་སྲུང་བའི་ཆོས་ཅན་གསུམ་ནི་དབང་པོ་རྟུལ་པོའི་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་དང་། གནས་པ་ལས་མི་བསྐྱོད་པ་དང་རབ་ཏུ་རྟོགས་པའི་སྐལ་བ་ཅན་དང་སྦྱངས་བ་ལས་གྱུར་བའི་མི་གཡོ་བ་གསུམ་ནི་འབྲིང་པོའི་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་དང་།

༄༅། །དང་པོ་ནས་མི་གཡོ་བའི་ཆོས་ཅན་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་བུདྡྷ་གསུམ་ནི་རྣོན་པོའི་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་ཡིན་ནོ། །འཕགས་པའི་གང་ཟག་དེ་དག་ཀྱང་བསྡུན་བདུན་ཏེ། རྗེས་འབྲང་གཉིས། དད་མོས་དང་མཐོང་ཐོབ་གཉིས། ལུས་མངོན་བྱེད་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་ལས་རྣམ་གྲོལ་དང་། གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་གྲོལ་ལོ། །གང་ཟག་བདུན་པོ་དེ་དག་ལས་དང་པོ་གཉིས་ནི་སྦྱོར་བས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། དང་པོ་ཉིད་ནས་གཞན་གྱི་དྲིང་འཇོག་པ་དང་། མདོ་སོགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་ནས་དོན་རྣམས་ལ་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དད་མོས་མཐོང་ཐོབ་གཉིས་ནི་དབང་པོ་རྟུལ་རྣོ་ལས་ཕྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། དད་པས་མོས་པས་ལྷག་པ་དང་ཤེས་རབ་ལྷག་པས་དབང་པོ་རྟུལ་པོ་དང་རྣོན་པོར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ལུས་མངོན་བྱེད་ནི་སྙོམས་འཇུག་ལས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། འགོག་པའི་སྙོམས་འཇུག་ལུས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་རྣམ་གྲོལ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ཡིན་པ་དང་། གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་གྲོལ་ནི་རྣམ་གྲོལ་དང་སྙོམས་འཇུག་གཉིས་ཀས་བྱས་པའི་སྒོ་རིམ་བཞིན་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་ལས་གྲོལ་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་དང་སྙོམས་འཇུག་ཐོབ་པས་དེའི་སྒྲིབ་པའམ་རྣམ་ཐར་གྱི་སྒྲིབ་པ་ལས་གྲོལ་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་རྗེས་དྲུག་ཏུ་བསྡུབ་པ་ལ། དངོས་དང་། འཕྲོས་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། དེ་དག་དྲུག །འདི་ལྟར་ལམ་གསུམ་ལ་གཉིས་གཉིས།། ཞེས་པས་བསྟན། མིང་གི་སྒོ་ནས་ནི་གང་ཟག་དེ་བདུན་ཡིན་ལ་དེ་དག་རྗེས་སུ་ནི་དྲུག་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་མཐོང་ལམ་སོགས་ལམ་གསུམ་ལ་རྗེས་གཉིས་གཉིས་ཏེ་མཐོང་ལམ་ལ་དང་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་གཉིས། སྒོམ་ལམ་ལ་

དད་མཐོང་གཉིས། མི་སློབ་ལམ་ལ་དུས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་དང་དུས་དང་མི་སྦྱོར་བའི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྒྱས་པར་དབྱེ་ན་དད་པའི་རྗེས་འབྲང་གཅིག་པུ་ལའང་དབང་པོ་དང་རིགས་དང་ལམ་དང་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་རྟེན་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་འབུམ་ཕྲག་གཅིག་ཁྲི་ཚོ་བཞི་སྟོང་ཕྲག་བདུན་བརྒྱད་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔར་འགྱུར་རོ། |ཆོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལའང་ཅི་རིགས་པར་དེ་བཞིན་དུ་བརྩི་བར་བྱའོ། |ཚེ་ཚུལ་ཞིབ་པར་ནི་འདི་སྐབས་ཀྱི་ཀར་ཊཱི་ཀ་ཏུ་འབྱུང་ངོ་། |གཉིས་པ་ལ། རྣམ་གྲོལ་གཉིས་ངོས་བཟུང་། ཡོན་ཏན་རྫོགས་པའི་ཁྱད་པར་རོ། |དང་པོ་ནི། འགོག་ཐོབ་གཉིས་ཀ་ལས་རྣམ་གྲོལ། |ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་ཅིག་ཤོས་སོ། |ཞེས་པས་བསྟན། འོ་ན་གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་གྲོལ་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྣམ་གྲོལ་གང་ཞེ་ན། གང་ཞིག་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་འགོག་པའི་སྙོམས་འཇུག་ཐོབ་པ་དེ་ནི་གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒྲིབ་པ་ལས་གྲོལ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལ་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒྲིབ་པ་ནི་དམིགས་པ་བརྗེད་པ་དང་བྱིང་བ་དང་རྒོད་པ་དང་ཚོམ་པ་དང་མི་ཚོམ་པའི་སྒྲིབ་པ་ལྟ་ལ་སོགས་པའོ། |སྙོམས་འཇུག་གི་སྒྲིབ་པ་ནི་སེམས་ལས་སུ་མི་རུང་བས་ཁམས་གསུམ་གྱི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དག་གིས་ཀྱང་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྐྱེད་པར་མི་ནུས་པ་ལ་སོགས་པའོ། |བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྡོགས་མི་ལྕོགས་མེད་ཙམ་ལ་བརྟེན་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་འབའ་ཞིག་ལས་གྲོལ་བའི་ཕྱིར་དེ་ནི་གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་གྲོལ་ལས་ཅིག་ཤོས་ཤེས་རབ་ཀྱི་

༄༅། །ཆ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་སྣ་དེ་དག་ལ་དགྲ་བཅོམ་རྒྱུན་ཅན་དང་རྒྱུན་མེད་ཅེས་བྱ་བར་གྲགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། སྙོམས་འཇུག་དབང་པོ་འབྲས་རྣམས་ཀྱིས། །སློབ་པ་ཡོངས་རྫོགས་ཤེས་བྱ་འོ། །གཉིས་ཀྱིས་མི་
སློབ་ཡོངས་སུ་རྫོགས། །ཞེས་པས་བསྟན། མདོ་ལས། འདི་ལ་གང་ཞིག་ཉོན་མོངས་ལྔ་སྤངས་ཏེ། །མི་འཕྲོག་ཆོས་ལྡན་སློབ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས། །ཞེས་གསུངས་ན་ཇི་ཙམ་གྱིས་ན་སློབ་པ་དང་མི་སློབ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་
ཤེ་ན། ཐར་པ་དང་འདྲ་བའི་ཆོས་འགོག་པ་ཐོབ་པ་ནི་སྙོམས་འཇུག་གིས་རྫོགས་པ་དང་། རྒྱུན་གྱིས་མི་འཕྲོག་པའི་དབང་རྣོན་ནི་དབང་པོས་རྫོགས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་ཐ་མའི་ཆ་མཐུན་ལྔ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ནི་འབྲས་
བུས་རྫོགས་པ་སྟེ་གསུམ་པོ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་སློབ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའོ་ཞེས་བསྟན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དབང་པོ་དང་སྙོམས་འཇུག་གཉིས་ཀྱིས་མི་སློབ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་མ་རྫོགས་པ་སྔ་བཞིན་འགྱུར་གྱི་དེ་ལ་ནི་འབྲས་
བུ་མ་རྫོགས་པ་མེད་དོ། །གསུམ་པ་ལམ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ། ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་གྱི་ཡོན་ཏན། བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་རྣམ་གཞག །ལམ་གྱིས་ཐོབ་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལོ། །དང་པོ་ལ། སྦྱོར་ལམ་སོགས་བཞིའི་ཁྱད་པར།
དཀའ་སླ་མྱུར་བུལ་བཞིའི་ཁྱད་པར་རོ། །དང་པོ་ནི། མདོར་ན་ལམ་ནི་རྣམ་བཞི་སྟེ། །ཁྱད་པར་ཅན་དང་རྣམ་གྲོལ་དང་། །བར་ཆད་མེད་དང་སྦྱོར་ཞེས་བྱ། །ཞེས་པས་བསྟན། ལམ་དུ་མ་ཞིག་བཤད་ན་མདོར་བསྡུན་
ལམ་དུ་ཞིག་ཡོད་ཅེ་ན། མདོར་བསྡུན་ལམ་ཐམས་ཅད་ནི་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དང་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་སྦྱོར་བའི་ལམ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམས་སོ། །དེ་རྣམས་ཀྱང་གཞུང་དུ་ཡས་རིམ་བཞིན་བྱུང་

ཡང་འཆད་པ་ན་སྐྱེ་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་རྒྱུར་གྱུར་པ་སྦྱོར་བའི་ལམ་དང་། ཕལ་ཆེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྒྲིབ་པ་དངོས་སུ་སྤོང་བྱེད་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། སྒྲིབ་པ་ལས་གྲོལ་བའི་དང་པོར་སྐྱེས་པ་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ལམ་དང་། དེ་ཕྱིན་གྱི་རྣམ་གྲོལ་གྱི་རྒྱུན་ནི་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ལམ་ཞེས་བྱའོ། །དེའང་མཐོང་ལམ་ལྟ་བུ་ལ་མཚོན་ན་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་རྣམས་དང་བཟོད་པ་བརྒྱད་དང་ཤེས་པ་བརྒྱད་དང་ལམ་རྗེས་ཤེས་ཕན་ཆད་རྣམས་སྦྱོར་བ་ལ་སོགས་པ་བཞི་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ལམ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། དེ་ནས་མྱང་འདས་སུ་འགྲོ་བས་སམ་འདིས་མྱང་འདས་འཚོལ་བས་ན་ལམ་ཞེས་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། བསམ་གཏན་དག་གི་ལམ་རྣམས་སླ། །ས་གཞན་དག་གི་དཀའ་བ་ཡིན། །བློ་རྟུལ་མངོན་ཤེས་བུལ་བ་སྟེ། །ཅིག་ཤོས་ཀྱིས་ནི་མངོན་ཤེས་མྱུར། །ཞེས་པས་བསྟན། ཡང་མདོ་ལས། མངོན་པར་ཤེས་པ་བུལ་ལ་དཀའ་བའི་ལམ་ཡང་ཡོད། མངོན་པར་ཤེས་པ་མྱུར་ལ་དཀའ་བའི་ལམ་ཡང་ཡོད། དེ་བཞིན་དུ་སླ་བ་ལའང་རྣམ་པ་གཉིས་སོ། །ཞེས་གསུངས་ན་དེ་དག་ཅི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། བསམ་གཏན་བཞི་པོ་དག་གི་ལམ་རྣམས་ནི་སླ་བ་ཡིན་ཏེ། ཡན་ལག་གིས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པ་དང་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་མཉམ་པ་དག་གིས་འབད་མི་དགོས་པར་རང་གི་ངང་གིས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ས་གཞན་མི་ལྕོགས་མེད་དང་ཁྱད་པར་ཅན་དང་གཟུགས་མེད་དག་གི་ལམ་རྣམས་དཀའ་བ་ཡིན་ཏེ། ཡན་ལག་གིས་མ་ཟིན་པ་དང་ཞི་ལྷག་ཆ་མི་མཉམ་པས་ལམ་འབད་ནས་འབྱུང་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གཉིས་ཞི་གནས་ཆུང་ཞིང་གཟུགས་མེད་ལྷག་མཐོང་ཆུང་བས་སོ། །བློ་སྟེ་ཤེས་རབ་རྟུལ་བ་ནི་ལམ་སླ་བའམ་དཀའ་བ་གང་

༄༅། །ཡིན་ཀྱང་རྟུང་ཤེས་བྱ་མངོན་པར་ཤེས་ཤིང་རྟོགས་པ་བྲལ་བ་སྐྱེ་འདིས་ཡུལ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་ནས་དེ་ཤེས་པ་བྲལ་བའི་ཕྱིར། ཅིག་ཤོས་དབང་རྣོན་ཉིད་ཀྱིས་ནི་གང་ལ་བརྟེན་ཀྱང་མངོན་པར་ཤེས་པ་སྐྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་ཤེས་པ་སྐྱུར་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་མཐུན་བཤད་པ་ལ། བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་དབྱེ་བསྡུ། གནས་སྐབས་གང་དུ་སྒོམ་པ། ཟག་བཅས་ཟག་མེད་དཔྱད་པ། ས་གང་ན་ཡོད་པའི་ཚུལ། ཤེས་ནས་དད་པ་གང་དུ་ཐོབ་པའོ། །དང་པོ་ལ། འབྲས་བུ་བྱང་ཆུབ་དང་། རྒྱུ་ལམ་གྱི་ཆོས་སོ། །དང་པོ་ནི། ཟད་དང་མི་སྐྱེ་ཤེས་པ་ནི། །བྱང་ཆུབ། །ཅེས་པས་བསྟན། ལམ་འདི་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་ཐོབ་ཅིང་། བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་ནི་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་བཞི། ཡང་དག་པར་སྤོང་བ་བཞི། རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་བཞི། དབང་པོ་ལྔ། སྟོབས་ལྔ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་བདུན། འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་དོ། །དེ་ལ་ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཅེས་བྱ་སྟེ། སྤངས་པ་དང་རྟོགས་པ་མཐར་ཕྱུག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའང་གང་ཟག་གི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་དང་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དང་གསུམ་དུ་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། སྒྲ་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་མདོར་བསྟན་པ། དབྱེ་བསྡུ་དངོས། བཅུར་འདུས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དོ། །དང་པོ་ནི། དེ་དང་མཐུན་ཉིད་ཕྱིར། །སུམ་ཅུ་རྩ་བདུན་དེའི་ཕྱོགས་མཐུན། །མིང་གི་སྒོ་ནས། །ཞེས་པས་བསྟན། བྱང་ཆུབ་དེའི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་སོགས་སུམ་ཅུ་རྩ་བདུན་པོ་ནི་བྱང་ཆུབ་དེའི་ཕྱོགས་མཐུན་ཞེས་བྱའོ། །དེ་དག་ཀྱང་མིང་གི་སྒོ་ནས་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། རྫས་སུ་བཅུ།།

དད་དང་བརྩོན་འགྲུས་དྲན་པ་དང་། །ཤེས་རབ་ཏིང་འཛིན་བཏང་སྙོམས་དགའ། །རྟོག་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས། །ཞེས་པས་བསྟན། དེ་དག་ཀྱང་རྫས་སུ་བཅུ་སྟེ། དད་པ་དང་བརྩོན་འགྲུས་དང་དྲན་པ་དང་ཤེས་རབ་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་བཏང་སྙོམས་དང་དགའ་བ་དང་རྟོག་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པའོ། །གསུམ་པ་བཅུར་འདུས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ལ། དངོས་དང་། འཕྲོས་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། དྲན་པ་ཉེར་གཞག་ཤེས་རབ་སྟེ། །བརྩོན་འགྲུས་ཡང་དག་འཇོག་ཅེས་བྱ། །རྫུ་འཕྲུལ་རྐང་པ་ཏིང་འཛིན་ཏོ། །ཞེས་པས་བསྟན། སོ་བདུན་པོ་དེ་དག་བཅུར་ཇི་ལྟར་འདུས་ཤེ་ན། དྲན་པ་ཉེར་གཞག་བཞི་ནི་ཤེས་རབ་ཏུ་འདུས་ཏེ། ལུས་ལ་ལུས་ཀྱི་རྗེས་སུ་བལྟ་ཞིང་གནས་སོ། །ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། བརྩོན་འགྲུས་ལ་ཡང་དག་པར་འཇོག་པའམ་སྤོང་བ་བཞི་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདུན་པ་བསྐྱེད་རྩོལ་བར་བྱེད་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམ། །ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། རྫུ་འཕྲུལ་ཀྱི་རྐང་བ་བཞིའི་རང་བཞིན་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏོ། །དབང་པོ་དང་ སྟོབས་རྣམས་ནི་མིང་གིས་སྨོས་པ་དད་པ་དང་བརྩོན་འགྲུས་དང་དྲན་པ་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྫས་ཡིན་ལ། དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་བཞི་དང་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ནི་ཤེས་རབ་ཁོན་ཡིན་ནོ། །ཡང་དག་པར་འཇོག་པ་བཞི་དང་བརྩོན་འགྲུས་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་ཡང་དག་པའི་རྩོལ་བ་ནི་བརྩོན་འགྲུས་ཁོན་ཡིན་ནོ། །རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་བཞི་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལན་ལག་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཁོན་ཡིན་ནོ། །དྲན་པ་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་ཡང་དག་པའི་དྲན་

༄༅། །པ་ནི་དྲན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །དགའ་བ་དང་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་དང་བཏང་སྙོམས་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་ཡང་དག་པའི་རྟོག་པ་རྣམས་ནི་མིང་གི་སྒོ་ནས་བསྟན་ལ། ཡང་དག་པའི་ངག་དང་ལས་ཀྱི་མཐའ་དང་འཚོ་བ་རྣམས་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་རྫས་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། གཙོ་བོ་སྨོས་པ་དེ་དག་ནི། །སྦྱོར་བྱུང་ཡོན་ཏན་ཀུན་ཀྱང་ཡིན། །ཞེས་པས་བསྟན། དྲན་པ་ཉེར་གཞག་ལ་སོགས་པ་ཤེས་རབ་དང་བརྩོན་འགྲུས་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རང་བཞིན་དུ་བཤད་པ་དེ་ནི་གཙོ་བོ་སྨོས་པ་ཡིན་གྱི་དེ་དག་ཀྱང་འཁོར་དང་བཅས་ན་ནི་སྐྱེས་ཐོབ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དད་སོགས་མ་གཏོགས་པ་སྦྱོར་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་ཐོས་བསམ་སོགས་ཀུན་ཀྱང་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་གནས་སྐབས་གང་དུ་སྒོམ་པ་ནི། སྡེ་ཚན་བདུན་ནི་གོ་རིམ་བཞིན། །ལས་ནི་དང་པོ་པ་དག་དང་། །ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་རྣམས་དང་ནི། །སྒོམ་དང་མཐོང་ལ་རབ་ཏུ་ཕྱེ།། ཞེས་པས་བསྟན། གནས་སྐབས་གང་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པ་གང་ཞིག་བཞག་ཅེ་ན། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་རྣམས་ན་རེ། དྲན་པ་ཉེར་གཞག་དང་ཡང་དག་སྤོང་པ་དང་རྫུ་འཕྲུལ་རྐང་པ་དང་དབང་པོ་དང་སྟོབས་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་སྟེ་སྡེ་ཚན་བདུན་པོ་རྣམས་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ལས་ནི་དང་པོ་པ་དག་དང་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་བཞི་པོ་རྣམས་དང་ནི་སྒོམ་ལམ་དང་མཐོང་ལམ་དག་ལ་རབ་ཏུ་ཕྱེའོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །གཞན་དག་ན་རེ། བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་བདུན་མཐོང་ལམ་ལ་བཞག་གི་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ནི་སྒོམ་ལམ་ལ་བཞག་གོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །གསུམ་པ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་དབྱེ་བ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་

ལམ་ཡན་ལག །ཟག་པ་མེད་གཞན་རྣམ་གཉིས་སོ། །ཞེས་པས་བསྟན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པ་འདི་དག་ལས་ཟག་བཅས་དུ་ཟག་མེད་དུ་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་དག་ནི་མཐོང་སྒོམ་མི་སློབ་པའི་ལམ་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་པས་ཟག་པ་མེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། གཞན་རྣམས་ལ་ནི་ཟག་བཅས་དང་ཟག་མེད་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་དེ། ལམ་ལྔ་ཅར་གྱི་མཉམ་རྗེས་ཐམས་ཅད་ན་ཅི་རིགས་པར་ཡོད་པས་སོ། །

བཞི་པ་གང་ན་ཡོད་དཔྱད་པ་ནི། བསམ་གཏན་དང་པོ་ན་ཐམས་ཅད། །མི་ལྕོགས་མེད་ན་དགའ་མ་གཏོགས། །གཉིས་པ་ན་ནི་རྟོག་མ་གཏོགས། །གཉིས་ན་དེ་གཉིས་མ་གཏོགས་པ། །བསམ་གཏན་བར་ནའང་གཟུགས་མེད་པ། །གསུམ་ནའང་དེ་དང་ཚུལ་ཡན་ལག །བྱང་ཆུབ་དང་ནི་ལམ་ཡན་ལག །མ་གཏོགས་འདོད་ཁམས་སྲིད་རྩེ་ན། །ཞེས་པས་བསྟན། ས་གང་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པ་དུ་ཞིག་ཡོད་ཅེ་ན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ན་སོ་བདུན་པོ་ཐམས་ཅད་ཡོད་རུང་ལ། མི་ལྕོགས་མེད་ན་དགའ་བ་མ་གཏོགས་པ་སོ་དྲུག་དང་། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ན་ནི་རྟོག་པ་མ་གཏོགས་པ་སོ་དྲུག་དང་། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་གཉིས་ན་དགའ་བ་དང་རྟོག་པ་དེ་གཉིས་མ་གཏོགས་པ་སོ་ལྔ་དང་། བསམ་གཏན་བར་ཁྱད་པར་ཅན་ནའང་དེ་བཞིན་དུ་སོ་ལྔ་དང་། གཟུགས་མེད་པ་དང་པོ་གསུམ་ནའང་དགའ་རྟོག་གཉིས་པོ་དེ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཡན་ལག་ངག་ལ་སོགས་པ་གསུམ་པོ་མ་གཏོགས་པ་སོ་གཉིས་ཡོད་པར་རུང་ཞིང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་བདུན་དང་ནི་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་བརྒྱད་དེ་བཅོ་ལྔ་མ་གཏོགས་པ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཉིས་ནི་འདོད་ཁམས་དང་སྲིད་རྩེ་ནའང་ཡོད།

༄༅། །དེའང་ཚོགས་ལམ་དང་འཕགས་པའི་སྦྱོར་རྗེས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་ཅི་རིགས་པའོ། །ལྔ་པ་གནས་སྐབས་གང་དུ་ཤེས་ནས་དད་པ་ཐོབ་པ་ལ། དངོས་དང་། འཕྲོས་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི་བདེན་གསུམ་མཐོང་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། །ཆོས་ལ་ཤེས་ནས་དད་པ་འཐོབ། །ལམ་མངོན་རྟོགས་ན་སངས་རྒྱས་དང་། །དེ་ཡི་དགེ་འདུན་དག་ལ་ཡང་། །ཞེས་པས་བསྟན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པ་རྣམས་ལ་གནས་སྐབས་གང་དུ་ཤེས་ནས་དད་པ་ཐོབ་པ་རིག་པར་བྱ་ཞེ་ན། སྡུག་བསྔལ་དང་ཀུན་འབྱུང་དང་འགོག་པ་སྟེ་བདེན་པ་གསུམ་མཐོང་ན་འཕགས་པ་དགྱེས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམས་ཐོབ་པ་དང་ཆོས་ལ་ཤེས་ནས་དད་པ་ཐོབ་ལ། ལམ་གྱི་བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་ན་སངས་རྒྱས་དང་དེ་ཡི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགེ་འདུན་དག་ལ་ཤེས་ནས་དད་པ་ཐོབ་སྟེ། གང་ཞིག་དེ་གཉིས་ལ་དད་པ་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་སུ་བྱེད་པའི་ཆོས་མི་སློབ་པ་རྣམས་དང་དགེ་འདུན་དུ་བྱེད་པའི་ཆོས་སློབ་པ་དང་མི་སློབ་པ་ལ་དད་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲས་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ཆོས་ལ་ཤེས་ནས་དད་པ་དག་ཀྱང་ཐོབ་པར་བསྟན་ཏོ། །གཉིས་པ་འཕྲོས་དོན་ལ། ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་བ། རྫས་དུ་ཡིན་པ། ངོ་བོའི་ཁྱད་པར་རོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་བདེན་གསུམ་དང་རང་སངས་རྒྱས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པས་བསྟན། འདིར་གང་ལ་ཆོས་སུ་དགོངས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་སྐབས་ཀྱི་ཆོས་ནི་བདེན་པ་དང་པོ་གསུམ་དང་བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སློབ་མི་སློབ་ཀྱི་ལམ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་པའི་ལམ་བདེན་མངོན་རྟོགས་རྣམས་དང་སྲིད་རྩེའི་གཉེན་པོ་བཅུ་བདུན་པོ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ནི་བཞི་འདུས་པ་མེད་པས་དགེ་འདུན་ནི་མ་ཡིན་

ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་འཛིན་པས་ཆོས་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། རྫས་སུ་གཉིས་ཏེ་དད་པ་དང་། །ཚུལ་ཁྲིམས། །ཞེས་པས་བསྟན། དེ་དག་རྫས་སུ་ན་གཉིས་ཏེ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་ཤེས་ནས་དད་པས་དད་པ་ཡིན་པ་དང་། འཕགས་པ་དགྱེས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམས་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན་པས་སོ། །གསུམ་པ་ངོ་བོའི་ཁྱད་པར་ནི། དྲི་མ་མེད་པ་ཡིན། །ཞེས་པས་བསྟན། ཤེས་ནས་དད་པ་རྣམས་ནི་གཅིག་ཏུ་དྲི་མ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཤེས་ནས་དད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བདེན་པ་རྣམས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་རྟོགས་ནས་ཤེས་པ་དང་དད་པ་ནི་ཡིད་ཆེས་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ལམ་གྱིས་ཐོབ་པའི་རྣམ་གྲོལ་བཤད་པ་ལ། ཡང་དག་པའི་རྣམ་གྲོལ། ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ། རྣམ་གྲོལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། རྣམ་གྲོལ་སློབ་པའི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་། རྣམ་གྲོལ་གྱི་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། བཅིངས་ཕྱིར་སློབ་པའི་ཡན་ལག་ཏུ།། རྣམ་གྲོལ་མ་བཤད། །ཅེས་པས་བསྟན། མདོ་ལས། སློབ་པ་ནི་ཡན་ལག་བརྒྱད་དང་ལྡན་ནོ། །མི་སློབ་པ་ནི་ཡན་ལག་བཅུ་དང་ལྡན་ནོ། །ཞེས་ཏེ་སློབ་པ་ལ་རྣམ་གྲོལ་དང་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་མ་བཤད་ཅེ་ན། སློབ་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་འཆིང་བ་ཅི་རིགས་པས་བཅིངས་པའི་ཕྱིར་སློབ་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་རྣམ་གྲོལ་མ་བཤད་དོ། །དེ་མེད་པར་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ག་ལ་ཡོད་དེ། དེ་ནི་ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ནོ།། གཉིས་པ་ནི། དེ་རྣམ་གཉིས། །ཉོན་མོངས་བཅོམ་པ་འདུས་མ་བྱས། །མོས་པ་འདུས་བྱས་ཡན་ལག་ན། །དེ་ཡིན་དེ་ཉིད་རྣམ་གྲོལ་གཉིས། །ཞེས་པས་བསྟན། རྣམ་གྲོལ་དེ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ཉོན་མོངས་བཅོམ་པའི་

༄༅། །འགོག་པ་ནི་རྣམ་གྲོལ་འདུས་མ་བྱས་ཡིན་ལ། མི་སློབ་པའི་མོས་པ་ནི་རྣམ་གྲོལ་འདུས་བྱས་ཡིན་ནོ། །ལམ་གྱི་ཡན་ལག་ནི་རྣམ་གྲོལ་འདུས་བྱས་དེ་ཡིན་ཏེ། འདུས་མ་བྱས་ནི་ཡན་ལག་ཏུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ།། རྣམ་གྲོལ་འདུས་བྱས་དེ་ཉིད་མདོ་ལས་སེམས་འདོད་ཆགས་ལས་གྲོལ་བ་དང་ཤེས་རབ་མ་རིག་པ་ལས་གྲོལ་བ་ཞེས་རྣམ་གྲོལ་གཉིས་སུ་གསུངས་སོ་ཞེས་ཏེ། གཞན་དག་སེམས་དང་ཤེས་རབ་ཀྱང་རྣམ་གྲོལ་དུ་གསུངས་པ་དེ་ལྟ་བས་ན་རྣམ་གྲོལ་ནི་མོས་པ་ཁོ་ནར་མ་ཟད་གཞན་ཡང་ཡོད་ལ་གཙོ་བོ་ནི་སེམས་ཉོན་མོངས་པ་ལས་གྲོལ་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །གཉིས་པ་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཇི་སྐད་བཤད་ཤེས་པ། །ཞེས་པས་བསྟན། ཟད་བྱང་ཆུབ་ཅེས་ཇི་སྐད་བཤད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་འདིར་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པའོ། །གསུམ་པ་རྣམ་གྲོལ་གྱི་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ། ལམ་གང་སྒྲིབ་པ་ལས་གྲོལ་བ། ལམ་གང་གིས་སྒྲིབ་པ་སྤོང་བ། རྣམ་གྲོལ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར། ཡིད་འབྱུང་བ་ལ་སོགས་པའི་མུ་བཞིའོ། །དང་པོ་ནི། མི་སློབ་སེམས་ནི་སྐྱེ་འགྱུར་བ། །སྒྲིབ་པ་ལས་ནི་རྣམ་གྲོལ་འགྱུར།། ཞེས་པས་བསྟན། གྲོལ་བྱའི་སེམས་ཉིད་ཅི་ལྟ་ཞེ་ན། མི་སློབ་པའི་སེམས་ནི་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་མ་འོངས་པ་སྒྲིབ་པ་ལས་ནི་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བསྟན་བཅོས་ལས་འབྱུང་ཡང་། དེའི་སེམས་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་དང་འཇིག་རྟེན་པ་དག་ཀྱང་གྲོལ་བར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། འགག་པར་འགྱུར་བའི་ལམ་གྱིས་ནི། །དེ་ཡི་སྒྲིབ་པ་རབ་ཏུ་སྤོང་། །ཞེས་པས་བསྟན། དུས་གང་གི་ལམ་གྱིས་མི་སློབ་པའི་

སེམས་དེའི་སྒྲིབ་པ་སྤོང་ཞེ་ན། འགག་པར་འགྱུར་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་ད་ལྟར་བའི་ལམ་གྱིས་ནི་ད་ལྟར་བ་དེ་ཡི་སྒྲིབ་པ་རབ་ཏུ་སྤོང་ངོ་། །གསུམ་པ་རྣམ་གྲོལ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་ནི། འདུས་མ་བྱས་ཉིད་ཁམས་ཞེས་བྱ། །འདོད་ཆགས་ཀུན་ཟད་འདོད་ཆགས་བྲལ། །སྤངས་པའི་ཁམས་ནི་གཞན་དག་གོ། །འགོག་པའི་ཁམས་ཞེས་བྱ་བ་གཞི། །ཞེས་པས་བསྟན། ཡང་རྣམ་གྲོལ་འདུས་མ་བྱས་སུ་བསྟན་པ་དེ་ཉིད་ནི་མདོ་ལས་སྤངས་པ་དང་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་འགོག་པའི་ཁམས་ཞེས་བྱ་བ་གསུམ་དུའང་ཕྱེ་སྟེ་བཤད་ལ། དེ་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་ནི་འདོད་ཆགས་ཀུན་ཟད་པ་ནི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཁམས་ཡིན་ལ། སྤངས་པའི་ཁམས་ནི་འདོད་ཆགས་ལས་གཞན་པའི་ཉོན་མོངས་རྣམས་ཟད་པ་དག་གོ། །འགོག་པའི་ཁམས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་གཞི་ཡང་དག་པར་ཟད་པ་སྟེ་གཞི་དེའང་ཉོན་མོངས་ལས་གཞན་པའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕུང་པོ་རྣམས་སོ།།

བཞི་པ་ཡིད་འབྱུང་བ་ལ་སོགས་པའི་མུ་བཞི་ནི། སྡུག་བསྔལ་རྒྱུ་བཟོད་ཤེས་རྣམས་ཀྱིས། །ཡིད་འབྱུང་གང་གིས་སྤོང་འགྱུར་བ། །ཀུན་གྱིས་འདོད་ཆགས་བྲལ་བར་འགྱུར། །དེ་ལྟར་ན་ནི་མུ་བཞི་སྲིད། །ཅེས་པས་བསྟན། དངོས་པོ་གང་གིས་ཡིད་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་དངོས་པོ་དེ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་ལམ་ཞེ་ན། མུ་བཞི་སྟེ། སྡུག་བསྔལ་དང་རྒྱུ་ཀུན་འབྱུང་ལ་བཟོད་པ་དང་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཡིད་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། ཡིད་འབྱུང་བའི་དངོས་པོ་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། གཞན་འགོག་ལམ་ལ་བཟོད་པ་དང་ཤེས་པ་དག་གིས་མ་ཡིན་ཏེ། མཆོག་ཏུ་དགའ་བའི་དངོས་པོ་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཉོན་མོངས་གང་གིས་སྤོང་བར་འགྱུར་བ་སྡུག་ཀུན་དང་འགོག་

༄༅། །ལམ་བཟོད་པ་དང་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀུན་གྱིས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཉོན་མོངས་སྤོང་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་ནི་ཡིད་འབྱུང་དང་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་གཉིས་ལ་མུ་བཞི་སྲིད་དེ། དང་པོ་ཡིད་འབྱུང་ཡིན་ལ་འདོད་ཆགས་དང་མི་འབྲལ་བ་ནི་སྤོང་ལམ་ལས་གཞན་སྡུག་ཀུན་ལ་དམིགས་པའི་ལམ་དང་། གཉིས་པ་ནི་འགོག་ལམ་ལ་དམིགས་པའི་སྦྱོད་ལམ་དང་། གསུམ་པ་ནི་སྡུག་ཀུན་ལ་དམིགས་པའི་སྤོང་ལམ་དང་། བཞི་པ་ནི་སྤོང་ལམ་ལས་གཞན་འགོག་ལམ་ལ་དམིགས་པའི་ལམ་དེའོ། །གཉིས་པ་གནས་ཀྱི་མཚན་བསྟན་པ་ནི། ཆོས་མངོན་པའི་མཛོད་ཀྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས་ལམ་དང་གང་ཟག་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་གནས་དྲུག་པའོ།། །།ཞེས་པས་བསྟན། ཆོས་མངོན་པའི་མཛོད་ཀྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་ཆོས་མངོན་རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་པོ་མཁྱེན་བརྩེའི་ཞལ་ལུང་གཞོན་ནུ་རྣམ་རོལ་ལེགས་བཤད་ཆོས་མིག་རྣམ་འབྱེད་གྲུབ་བདེའི་ཤིང་རྟ་ལས་ལམ་དང་གང་ཟག་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་གནས་དྲུག་པའི་བཤད་པའོ།། །།འདིར་སྨྲས་པ། གཅིག་ཏུ་ཞི་བ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱབས། །སྐྱབས་མཆོག་དམ་པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཆེ། །དཔལ་ལྡན་དཀོན་མཆོག་ཤཱཀྱའི་གཙོ་བོའི་འབངས། །སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་བ་ཛ་ཀཱིརྟི་ལ། །གུས་པར་བསྙེན་ཏེ་བསྟན་པའི་རིམ་པ་མནོས། །སྡེ་སྣོད་གསུམ་དང་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་པོ་ཡི། །དགོངས་དོན་དེ་བཞིན་འཆད་ལ་འཛིགས་པ་བྲལ། །འདི་ན་སངས་རྒྱས་བསྟན་པའི་ཐེག་པར་གྱུར། །དེ་ཆེ་ཤེས་བྱའི་གནས་ལ་བྱང་ཆུབ་པས། །ཆོས་མངོན་མཛོད་ཀྱི་རྣམ་བཤད་བགྲིས་པ་ལས། །དྲུག་པ་ལམ་དང་གང་ཟག་བསྟན་པའི་མཛོད། །

དཀར་པོ་བྲག་གི་བསྙེ་གནས་ཉིད་དུ་སྦྱར། །དགེ་བ་ཟླ་རྒྱས་དྲི་མ་མེད་པ་ཡིས། །གངས་ཅན་འདི་ན་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ། །དྲི་མར་གྱུར་པའི་སྨུན་པ་ཀུན་བཅོམ་ནས། །ཀརྨ་བཀའ་བརྒྱུད་བསྟན་པ་འབར་གྱུར་ཅིག། ཅེས་སོ།། །། ༄ རང་བློ་དྲི་མེད་དུ་ཀུ་ལ་ཡི་རས་དཀར་གཙང་མ་ལ། །ཆོས་ཀུན་མ་འདྲེས་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཚོན་མང་ཅི་ཡང་བཀྲ། །དེ་ཚེ་དཔལ་ལྡན་ཟླ་མ་འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུའི་བཀའ་དྲིན་ནི། །ཡིད་ལ་བརྗེད་མེད་བདག་གིས་འཁོར་བའི་གནས་སྐབས་ཇི་ལྟར་ཡོད། སྡེ་སྣོད་ལམ་གསུམ་ལས་འོངས་པའི། །ལེགས་པར་བཤད་པ་གངྒཱའི་རྒྱུན། །ལྷ་ངན་དྲི་མ་ཀུན་བཀྲུ་བའི། །དགེ་སྦྱོང་འདི་ནི་ཁོ་བོས་སྦྲོ། །གནས་བདུན་པ་ཡེ་ཤེས་བསྟན་པའི་གནས་ཀྱི་དོན་ལ་གཉིས། དང་པོ་གནས་ཀྱི་གཞུང་བཤད་པ་ལ། ཤེས་པ་དང་། ལྡན་པ་དང་། ཐོབ་པ་དང་། ཡོན་ཏན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། བཟོད་ཤེས་དང་ལྟ་བའི་ཁྱད་པར། ཤེས་པ་བཅུ་ངོས་བཟུང་བ། དེ་དག་གི་ཁྱད་པར་དཔྱད་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཟག་མེད་དང་། ཟག་བཅས་སོ། དང་པོ་ནི། དྲི་མེད་བཟོད་རྣམས་ཤེས་པ་མིན། །ཟད་དང་མི་སྐྱེའི་བློ་ལྟ་མིན། །དེ་ལས་གཞན་འཕགས་བློ་གཉིས་ཀ །ཞེས་པས་བསྟན། ཆོས་མངོན་པར་བཟོད་པ་རྣམས་ཞེས་ཀྱང་འབྱུང་། ཤེས་པ་དང་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དང་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་རྣམས་ཞེས་འབྱུང་ན། བཟོད་པ་ཡིན་ལ་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་ལ་ལྟ་བ་མ་ཡིན་པ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། དྲི་མེད་མཐོང་ལམ་གྱི་བཟོད་པ་བརྒྱད་པོ་རྣམས་ནི་ལྟ་བ་ཡིན་གྱི་ཤེས་པ་ནི་མིན་ཏེ། ཤེས་པ་ནི་ངེས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་ལ་བཟོད་པ་རྣམས་ནི་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་ཡིན་པས་དེའི་

༄༅། །ཚེ་རང་གི་སྣང་བྱ་ཕྲ་རྒྱུས་མ་སྣངས་པས་རང་གི་ཡུལ་ལ་ཐེ་ཚོམ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཡང་དག་པར་རྟོག་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པས་ལྟ་བ་ཡིན་ནོ། །འདིར་ཤེས་པ་མིན་ཞེས་པ་ནི་སེམས་ཤེས་གཉིས་ཀྱིས་ཟླས་ཕྱེ་བའི་ཤེས་པ་མ་ཡིན་ཟེར་བ་མིན་གྱི་ཤེས་པ་བཅུས་ཟླས་ཕྱེ་བའི་ཤེས་པ་མིན་ཞེས་པའོ། །ཇི་ལྟར་ཟག་མེད་ཀྱི་བཟོད་པ་རྣམས་ལྟ་བ་ཡིན་གྱི་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཟད་པ་ཤེས་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པའི་བློ་ནི་ཡང་དག་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་དང་ཡོངས་སུ་འཚོལ་བའི་བསམ་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཤེས་པ་ཡིན་གྱི་ལྟ་བ་མིན་ནོ། །ཟག་མེད་ཀྱི་བཟོད་པ་རྣམས་དང་ཟད་མི་སྐྱེ་ཤེས་པ་དེ་ལས་གཞན་པའི་འཕགས་པའི་བློ་ཟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ནི་ལྟ་བ་དང་ཤེས་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་ཏེ། ཡང་དག་པར་རྟོག་པ་དང་ཡང་དག་པར་ངེས་པས་ཐེ་ཚོམ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གཞན་ཤེས་དྲུག་གི་ལྟ་བའང་ཡིན། །ཞེས་པས་བསྟན། ཟག་མེད་ལས་གཞན་ཟག་བཅས་འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་རབ་ཐམས་ཅད་ནི་ཤེས་པ་ཡིན་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་འདི་ལ་ནི་ཐེ་ཚོམ་དང་བྲལ་བ་ཁོ་ན་མི་དགོས་སོ། །དེ་དག་ལས་འཇིག་ལྟ་ལ་སོགས་པ་ལྔ་དང་འཇིག་རྟེན་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དང་དྲུག་ནི་ཤེས་པར་མ་ཟད་ལྟ་བ་ཡིན་ལ། ཁྱད་པར་དུའང་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་གྱི་ཤེས་རབ་ཁ་ཅིག་ནི་གསུམ་ག་ཡིན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བའི་བྱེ་བྲག་དང་བདེན་པ་མཐོང་བ་དང་མཐུན་པའི་བཟོད་པའང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་ནི་ལྟ་བ་མ་ཡིན་ཞིང་ཤེས་པ་ནི་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཤེས་པ་བཅུ་ངོས་བཟུང་བ་ལ། དབྱེ་བ་དངོས་དང་། སེམས་ཤེས་ཁྱད་པར་དུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ། བསྟན་བཤད་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།

ཤེས་པ་ཟག་བཅས་ཟག་པ་མེད། །དང་པོ་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་བྱའོ། །ཟག་མེད་རྣམ་གཉིས་ཆོས་དང་ནི། །རྗེས་སུ་ཤེས་པ་ཁོ་ན་ཡིན། །ཞེས་པས་བསྟན། ཇི་སྐད་ཅིག་གིས་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་བསྡུས་ཤེ་ན། བཅུས་བསྡུས་ཏེ། ཆོས་ཤེས་དང་། རྗེས་ཤེས་དང་། ཀུན་རྫོབ་དང་། གཞན་གྱི་སེམས་དང་། བདེན་པ་བཞི་དང་། ཟད་དང་མི་སྐྱེ་ཤེས་པས་སོ། །འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བ་དང་གང་ཟག་དང་འཁོར་བ་ཤེས་པ་སོགས་ཀྱང་འདི་ཁོ་ནར་འདུའོ།། མདོར་བསྟན་གཉིས་ཏེ། ཤེས་པ་ཟག་བཅས་དང་། ཤེས་པ་ཟག་པ་མེད་པ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ཟག་བཅས་ནི་རང་མཚན་དང་སྤྱི་མཚན་འཛིན་པའང་ཅི་རིགས་པར་ཡོད་ཀྱང་ཕལ་ཆེར་བུམ་པ་དང་སྣམ་བུ་དང་སྐྱེས་པ་དང་བུད་མེད་ལ་སོགས་པའི་ཀུན་རྫོབ་པའི་དངོས་པོ་འཛིན་པས་ཕལ་ཆེ་བའི་མིང་གིས་བཏགས་ནས་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཤེས་པ་ཟག་མེད་ཀྱང་བསྟན་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ཆོས་ཤེས་པ་དང་ནི་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །དེ་གཉིས་སུ་མ་འདུས་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་མེད་པས་ཁོ་ན་ཞེས་སྨོས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ནི། ཀུན་རྫོབ་ཡུལ་ནི་ཐམས་ཅད་དོ། །ཆོས་ཤེས་བྱ་བའི་སྤྱོད་ཡུལ་ནི། །འདོད་སྡུག་བསྔལ་སོགས་རྗེས་ཤེས་པའི། །སྤྱོད་ཡུལ་གོང་མའི་སྡུག་བསྔལ་སོགས། །དེ་དག་ཉིད་བདེན་བྱེ་བྲག་གིས། །བཞི་སྟེ་རྣམ་བཞི་དེ་དག་ནི། །མི་སྐྱེ་བ་དང་ཟད་པ་ཤེས། །དེ་གཉིས་དང་པོ་སྐྱེས་པ་ནི། །སྡུག་བསྔལ་རྒྱུ་རྗེས་ཤེས་པ་ཡིན། ། བཞི་ལས་ཕ་རོལ་སེམས་རིག་པ། །ཞེས་པས་བསྟན། འོ་ན་དེ་དག་གི་ཡུལ་རང་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པའི་ཡུལ་ནི་ཅི་རིགས་པར་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོ། །ཆོས་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་

༄༅། །སྤྱོད་ཡུལ་ནི་འདོད་པའི་སྡུག་བསྔལ་ལ་སོགས་པ་བདེན་པ་བཞི་ཡིན་ནོ། །རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ནི་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་བསྡོམས་པའི་སྡུག་བསྔལ་ལ་སོགས་བདེན་པ་རྣམ་པ་བཞི་ཡིན་ནོ། །ཆོས་རྗེས་ཤེས་པ་དེ་དག་ཉིད་བདེན་པ་བཞིའི་བྱེ་བྲག་གིས་སྡུག་ཀུན་འགོག་ལམ་ཤེས་པ་བཞི་ཡིན་ཏེ། དེས་སྡུག་བསྔལ་སོགས་དེ་དག་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། སྡུག་བསྔལ་ནས་ལམ་གྱི་བར་ཤེས་པ་རྣམ་པ་བཞི་ཆོས་དང་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་ལྟ་བའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་མི་སྐྱེ་བ་དང་ཟད་པ་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། །ཟད་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་དེ་གཉིས་དང་པོར་སྐྱེས་པ་ནི་སྡུག་བསྔལ་དང་རྒྱུ་ཀུན་འབྱུང་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། གཉེན་མི་ཟ་བར་སྲིད་རྩེས་བསྡུས་པའི་སྡུག་བསྔལ་དང་ཀུན་འབྱུང་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་རྣམ་པར་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཅི་ནི་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཀྱང་དེ་གཉིས་དང་དམིགས་པ་གཅིག་གམ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུས་སྡུག་ཀུན་ལ་དམིགས་ན་གཅིག་ལ། །འོན་ཏེ་འགོག་ལམ་ལ་དམིགས་ན་ནི་དེ་གཉིས་དམིགས་པ་མི་གཅིག་སྟེ་དཔེར་ན་དུག་མདས་ཕོག་སྟེ་འཆི་བའི་དུག་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་ནས་ཤི་བའི་ཚེ་རྨའི་ཕྱོགས་ཁོ་ནར་འདུ་བ་ཡིན་གྱི་གཞན་དུ་མིན་པ་དེ་བཞིན་ནོ།། ཆོས་ཤེས་རྗེས་ཤེས་ལམ་ཤེས་པ་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་སྟེ་བཞི་ལས་ནི་ཕ་རོལ་གྱི་སེམས་རིག་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དེ་ནི་ཤེས་པ་དེ་དག་གི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་གཞན་ཡང་བརྗོད་ན། ཆོས་རྗེས་བདུན་བདུན་ཀུན་རྫོབ་གཉིས། །བདེན་གསུམ་བཞི་བཞི་ལམ་ཤེས་ལྔ། །ཟད་དང་མི་སྐྱེ་དྲུག་དྲུག་ལས། །ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་སེམས་ཤེས་ཁྱད་པར་དུ་བཤད་པ་ལ། སེམས་ཤེས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་དང་། ཟད་མི་སྐྱེ་ཤེས་

པའི་ཁྱད་པར་རོ། །དང་པོ་ལ། སྦྱོར་བརྟན་པ་དང་། ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སོ། །དང་པོ་ནི། ངེས་ནི་ས་དབང་གང་ཟག་འདས། །ཞིག་དང་མ་སྐྱེས་མི་རིགས་སོ། །ཞེས་པས་བསྟན། དེའི་ངེས་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ཕ་རོལ་གྱི་སེམས་ཤེས་པ་ངེས་ནི་མཉམ་པ་དང་འོག་མ་ཤེས་ཀྱི་དམན་པའི་ཡུལ་མཆོག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ས་འོག་མས་འདས་པ་གོང་མའི་དང་དབང་པོ་རྒྱལ་པོ་དད་མོས་ཀྱིས་འདས་པ་དབང་རྣོན་མཐོང་ཐོབ་ཀྱི་སེམས་མི་རིགས་པ་དང་། གང་ཟག་དམན་པས་འདས་པ་མཆོག་གི་སེམས་མི་རིགས་སྟེ། དེ་ནི་དེ་དག་གིས་རིག་པར་བྱ་བ་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་ད་ལྟར་བའི་སེམས་ཁོ་ནའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ད་ལྟར་བ་ཁོ་ན་རིག་གི་ཞིག་པ་འདས་པ་དང་མ་སྐྱེས་པ་མ་འོངས་པའང་མི་རིགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཆོས་རྗེས་བློ་ཕྱོགས་ཕན་ཚུན་མིན། །ཉན་ཐོས་མཐོང་བའི་སྐད་ཅིག་གཉིས། །རིགས་སྟེ་བསེ་རུ་ལྔ་བུས་གསུམ། །སངས་རྒྱས་སྦྱོར་བ་མེད་པར་ཀུན། །ཞེས་པས་བསྟན༔ ཆོས་བློ་དང་རྗེས་བློའི་ཕྱོགས་ཀྱི་སེམས་ཤེས་དག་གིས་ཀྱང་རང་རང་གི་ཕྱོགས་མཐུན་ཁོ་ན་ཤེས་ཀྱི་ཕན་ཚུན་དུ་ནི་ཤེས་པ་མིན་ཏེ། སེམས་ཤེས་དེ་གཉིས་ནི་འདོད་པ་དང་ཁམས་གོང་མའི་གཉེན་པོར་དད་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ས་དང་ནམ་མཁའ་ལ་ལྟ་བ་བཞིན་ནོ། །མཐོང་བའི་ལམ་ལ་གཞན་སེམས་ཤེས་པ་མེད་ལ། དེ་དག་གི་ཡུལ་ནི་ཡོད་དོ། །གཞན་སེམས་ཤེས་པས་མཐོང་ལམ་ཤེས་པར་འདོད་ན་སྦྱོར་བ་བྱས་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་གཞན་སེམས་ཤེས་པས་མཐོང་བའི་ལམ་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་རིག་སྟེ། སྡུག་བསྔལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། ཆོས་ཤེས་པའོ། །རྗེས་སུ་ཤེས་པ་ལ་དམིགས་པ་ནི་སྦྱོར་བ་གཞན་གྱི་འབད་པས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་

༄༅། །པའི་ཕྱིར་མི་ཤེས་སོ། །དེ་བས་དབང་པོ་རྣོ་བའི་ཕྱིར་རང་རྒྱལ་བསེ་རུ་ལྟ་བུས་དེའི་ཚེ་སྦྱོར་བ་གཉིས་རྫོགས་པས་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་སྡུག་བསྔལ་ལ་ཆོས་བཟོད་ཆོས་ཤེས་གཉིས་བརྒྱད་པ་ཀུན་འབྱུང་ལ་རྗེས་ཤེས་ཏེ་གསུམ་རིག་པའམ་ཁ་ཅིག་དང་པོ་གཉིས་དང་བཅོ་ལྔ་པ་ཤེས་ཟེར་ཏེ། གསུམ་ཁོ་ན་ཤེས་ཀྱི་དེ་བས་མང་བ་ནི་མ་ཡིན་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ནི་སྦྱོར་བ་མེད་པར་མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་མ་བཅོ་ལྔ་པོ་ཀུན་མཁྱེན་ནོ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ཟད་མི་སྐྱེ་ཤེས་པའི་ཁྱད་པར་ནི། ཟད་པར་ཤེས་པ་བདེན་རྣམས་ལ། །ཡོངས་ཤེས་ལ་སོགས་ངེས་པའོ། །ཡོངས་ཤེས་བྱར་མེད་ཅེས་ལ་སོགས། །མི་སྐྱེ་བ་ཡི་བློ་འདོད་དོ། །ཞེས་པས་བསྟན། ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་དག་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། ཁ་ཆེ་བ་ནི་དེ་གཉིས་ཀྱི་མཉམ་གཞག་འདྲའང་ཁྱད་པར་ནི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ཤེས་པས་ངེས་པའི་སྒོ་ནས་ཏེ། དེའང་ཟད་པར་ཤེས་པ་ནི་སྡུག་བསྔལ་ལ་སོགས་པའི་བདེན་པ་རྣམས་ལ་བདག་གིས་སྡུག་བསྔལ་ཡོངས་སུ་ཤེས་ཞེས་དང་། ལ་སོགས་ལ་ཀུན་འབྱུང་སྤངས་སོ་འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱས་སོ་ལམ་བསྒོམས་སོ་ཞེས་ངེས་པའི་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པའོ། །བདག་གིས་སྡུག་བསྔལ་ཡོངས་སུ་ཤེས་ཏེ་ཡང་ཤེས་པར་བྱར་མེད་དོ། །ཞེས་པ་ནས་ལམ་ལ་སོགས་ཀྱི་བར་དུ་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ནི་མི་སྐྱེ་བ་ཡི་བློ་སྟེ་ཤེས་པར་འདོད་དོ་ཞེས་ཟེར། ཉེ་འོག་པ་ནི་ཟག་མེད་ལ་བཅུ་དྲུག་ལས་གཞན་པའི་རྣམ་པ་ཉེར་བརྒྱད་ཁས་ལེན་པས་མཉམ་གཞག་གིས་དེ་ལྟར་ཤེས་སོ་ཞེས་ཟེར། གསུམ་པ་དེ་དག་གི་ཁྱད་པར་དཔྱད་པ་ལ། ཤེས་བཅུའི་ཁྱད་པར། གཉེན་པོའི་ཁྱད་པར། རྣམ་པའི་ཁྱད་པར། ཁྱད་པར་གཞན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རང་བཞིན་དང་ནི་གཉེན་པོ་དང་།།

རྣམ་པ་རྣམ་པ་སྤྱོད་ཡུལ་དང་། །སྦྱོར་དང་བྱ་བ་བྱས་ཉིད་དང་། །རྒྱུ་རྒྱུས་པ་ལས་བཅུ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པས་བསྟན། ཅིའི་ཕྱིར་ཆོས་རྗེས་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་གསུམ་ཡོད་ལ་བཅུ་རྣམ་པར་བཞག་ཅེ་ན། རྒྱུ་བདུན་གྱིས་ཤེས་པ་བཅུར་རྣམ་པར་བཞག་གོ་ཞེས་གྲག་གོ་སྟེ། རང་བཞིན་དང་ངོ་བོ་ལས་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་སྟེ། དོན་དམ་པ་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉེན་པོ་ལས་ནི་ཆོས་དང་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་དག་སྟེ་འདོད་པའི་ཁམས་དང་ཁམས་གོང་གི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་པ་ལས་ནི་སྡུག་བསྔལ་དང་ཀུན་འབྱུང་བ་དག་སྟེ། དམིགས་པ་ཐ་མི་དད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་པ་དང་དམིགས་པ་ལས་ནི་འགོག་པ་དང་ལམ་ཤེས་པ་དག་སྟེ། རྣམ་པ་དང་སྤྱོད་ཡུལ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྦྱོར་བ་ལས་ནི་ཕ་རོལ་གྱི་སེམས་ཤེས་པ་སྟེ། དེས་ནི་སེམས་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱང་མི་ཤེས་པ་མ་ཡིན་མོད་ཀྱི་སེམས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྦྱོར་བ་བྱས་པ་ལས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཕ་རོལ་གྱི་སེམས་ཤེས་ཞེས་དང་། བྱ་བ་བྱས་པ་ལས་ནི་ཟད་པ་ཤེས་པ་སྟེ། བྱ་བ་བྱས་པའི་རྒྱུ་ལས་དང་པོ་ཉིད་དུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱུ་རྒྱུས་པ་ལས་ནི་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་སྟེ། ཟག་མ་མེད་པའི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ཤེས་པ་རྣམ་པ་བཅུ་ཉིད་དུ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། སྒོམ་པའི་ལམ་ལ་འགོག་པའམ། །ལམ་ལ་ཆོས་ཤེས་གང་ཡིན་དེ། །ཁམས་གསུམ་གྱི་ནི་གཉེན་པོ་ཡིན། །འདོད་པའི་ཁམས་ཀྱི་རྗེས་མ་ཡིན། །ཞེས་པས་བསྟན༔ ཆོས་ཤེས་འདོད་པ་དང་རྗེས་ཤེས་གོང་མའི་གཉེན་པོར་བཤད་པ་དེ་ལ་ཁྱད་པར་ནི་འདི་ཡོད་དེ། སྒོམ་པའི་ལམ་ལ་འགོག་པའམ་ལམ་ལ་ཆོས་ཤེས་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་དང་པོར་འདོད་པ་ལས་རྒྱལ་བར་བྱས་ནས་

༄༅། །འདྲིས་པའི་ལམ་གྱི་རྒྱུན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གོང་མ་ལས་ཀྱང་རྒྱལ་བར་བྱེད་པ་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཁམས་གསུམ་ཅར་གྱི་ནི་གཉེན་པོར་འགྱུར་བ་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། འདོད་པའི་ཁམས་ཀྱི་གཉེན་པོ་རྗེས་ཤེས་ཀྱིས་བྱེད་པ་ནི་སྲིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྗེས་ཤེས་ནི་ཆོས་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་ལ་འབྱུང་བ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་དེ་སྐྱེས་པ་ན་ཆོས་ཤེས་ཀྱིས་རྒྱལ་བར་བྱས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་རྗེས་ཤེས་འདོད་པའི་གཉེན་པོར་མ་བཤད་པ་ནི་རིགས་ན་ཆོས་ཤེས་གོང་མའི་གཉེན་པོར་ཅི་སྟེ་མི་སྟོན་ཞེ་ན། དེ་ནི་མཐོང་ལམ་ལ་ཆོས་ཤེས་ཐམས་ཅད་དང་སྒོམ་ལམ་ལའང་རྟག་ཀུན་ལ་ཆོས་ཤེས་དག་གིས་ནི་གོང་མའི་གཉེན་པོ་བྱེད་པ་མི་སྲིད་པས་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་རྣམ་པའི་ཁྱད་པར་ལ། ཤེས་པ་སོ་སོའི་རྣམ་པ་དང་། རྣམ་པ་སོ་སོའི་ངོ་བོའོ། །དང་པོ་ལ། ཆོས་ཤེས་རྗེས་ཤེས་རྣམ་པ་གང་གིས་འཇུག་པ། ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ། བདེན་བཞི་ཤེས་པ། ཕ་རོལ་གྱི་སེམས་ཤེས་པ། ཟད་མི་སྐྱེ་ཤེས་པ་རྣམ་པ་གང་གིས་འཇུག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་ཤེས་པ་དང་རྗེས་སུ་ཤེས། །རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག །ཅེས་པས་བསྟན། ཤེས་པ་བཅུ་པོ་དེ་ལས་ཆོས་ཤེས་པ་དང་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་ནི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་སྟེ། བདེན་བཞི་ལ་རེ་རེ་ཞིང་རྣམ་པ་བཞི་བཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར༔ རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་ནི་འོག་ནས་འཆད་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཀུན་རྫོབ་ནི། །དེ་བཞིན་གཞན་དུའང་། །ཞེས་པས་བསྟན། ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་ནི་ཆོས་ཤེས་རྗེས་ཤེས་དེ་བཞིན་དུ་དྲོད་རྩེ་སོགས་ན་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་ཅན་ཡང་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་གཞན་མི་རྟག་པ་དང་དབུགས་རྔུབ་པ་དང་དབྱུང་བ་དང་བྱམས་པ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུའང་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ལ་སོགས་འཛིན་པའི་ཕྱིར། སོགས་

པས་ནི་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་པ་ཟེ་ཞིག་འབྱུང་ཞིག་སོང་ཤིག་ཅེས་སོགས་བུམ་སྣམ་ལ་སོགས་པ་བརྗོད། །གསུམ་པ་བདེན་བཞི་ཤེས་པ་ནི། རང་རང་གི་བདེན་པའི་རྣམ་པས་བཞི་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པས་བསྟན། བདེན་པ་བཞི་ཤེས་ནི་རང་རང་གི་བདེན་པའི་རྣམ་པས་རྣམ་པ་བཞི་བཞི་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་ཕ་རོལ་གྱི་སེམས་ཤེས་པ་ལ། དྲི་མེད་དང་། དྲི་བཅས་འཇུག་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཕ་རོལ་ཡིད་ཤེས་དྲི་མེད་ཀྱང་། །དེ་བཞིན། །ཞེས་པས་བསྟན། ཕ་རོལ་གྱི་ཡིད་ཤེས་པ་དྲི་མེད་དག་ཀྱང་ལམ་ཤེས་པ་དེ་བཞིན་དུ་ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། ལམ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དྲི་མ་དང་བཅས་ནི། །ཤེས་བྱ་རང་གི་མཚན་ཉིད་རྣམ། །རྫས་རེ་རེ་ཞིག་སྤྱོད་ཡུལ་ལོ། །ཞེས་པས་བསྟན། སེམས་ཤེས་དྲི་མ་དང་བཅས་པ་ནི་ཤེས་བྱ་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་དེའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་འཛིན་ཏེ། དྲི་བཅས་དྲི་མེད་གཉིས་ཀས་ཀྱང་སེམས་སེམས་བྱུང་གི་རྫས་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་འཛིན་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རྫས་རེ་རེ་ཞིག་སྤྱོད་ཡུལ་ལོ། །ཟྡ་པ་ཟད་མི་སྐྱེ་ཤེས་པ་རྣམ་པ་གང་གིས་འཇུག་པ་ནི། ལྷག་མ་རྣམ་པ་བཅུ་བཞི་ཅན། །སྟོང་དང་བདག་མེད་མ་གཏོགས་སོ། །ཞེས་པས་བསྟན། ཟྡར་ཤེས་པ་བརྒྱད་བཤད་པའི་ལྷག་མ་ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་ནི་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་བཅུ་བཞི་ཅན་ཡིན་ཞིང་སྟོང་པ་དང་བདག་མེད་ཀྱི་རྣམ་པ་ནི་མ་གཏོགས་སོ། །སྟོང་བདག་མེད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་གི་སྐྱེ་བ་ཟད་དོ། །འདི་ལས་སྲིད་པ་གཞན་རབ་ཏུ་མི་ཤེས་སོ། །ཞེས་བདག་གི་ཐ་སྙད་འདོགས་ལ་སྟོང་པ་དང་བདག་མེད་བསྒོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱི་ནི་ཐ་སྙད་དེ་འདོགས་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རྣམ

༄༅། །པ་སོ་སོའི་ངོ་བོ་ལ། ཟག་མེད་ལ་རང་མཚན་གྱི་རྣམ་པ་ཡོད་མེད་དཔྱད་པ། རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་རྗེས་སུ་སྒྲུབ་པ། རྣམ་པའི་ངོ་བོ། གཟུང་འཛིན་གྱི་ཁྱད་པར་རོ། །དང་པོ་ལ། རང་ལུགས་དང་། གཞན་ལུགས་སོ།། དང་པོ་ནི། དྲི་མེད་བཅུ་དྲུག་གཞན་རྣམ་མེད། །ཅེས་པས་བསྟན། ཅི་ཟག་པ་མེད་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་ཡོད་དམ་མེད་ཅེ་ན། ཁ་ཆེ་བ་ནི་དྲི་མེད་ལ་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་ལས་གཞན་པའི་རྣམ་པ་མེད་པར་འདོད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། གཞན་ཡོད་ཅེས་པ་བསྟན་བཅོས་ལས། །ཞེས་པས་བསྟན། གཞན་ཉི་འོག་པ་རང་མཚན་གྱི་རྣམ་པའང་ཡོད་ཅེས་པ་སྟེ། རྒྱུ་མཚན་ནི་བསྟན་བཅོས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ལས། མི་ལྡན་པའི་སེམས་ཀྱིས་འདོད་པ་དང་ལྡན་པའི་ཆོས་རྣམས་ཤེས་པར་འགྱུར་བ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། ཤེས་པར་འགྱུར་ཏེ། རིགས་པས་བསྐྱེད་པའི་སྒོ་ནས་མི་རྟག་པ་དང་། དུཿཁ་དང་། སྟོང་པ་དང་། བདག་མེད་པ་དང་། རྒྱུ་དང་། ཀུན་འབྱུང་བ་དང་། རབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་དང་། རྐྱེན་དང་། འདི་ནི་གནས་ཡོད་དོ། །འདི་ནི་གཞི་ཡོད་དོ། །ཞེས་བྱ་བར་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་རྗེས་སུ་སྒྲུབ་པ་ནི། རྗེས་སུ་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་གོ༔ ༔ཞེས་པས་བསྟན། ཉེ་འོག་པ་ན་རེ། རྗེས་སུ་ནི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བཞི་དང་། ཀུན་འབྱུང་དང་། འགོག་པ་དང་། ལམ་རྣམས་ཀྱི་རེ་རེ་སྟེ་བདུན་ཡིན་གྱི་གཞན་རྣམས་ནི་རྣམ་གྲངས་པའི་ཞེས་ཟེར། བྱེ་སྨྲ་ནི་རྗེས་སུ་གྲུབ་པ་ཉིད་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་གོ་ཞེས་འདོད་དོ། །འདི་ལྟར་རྐྱེན་ལ་རག་ལུས་པའི་ཕྱིར་མི་རྟག་པའོ། །གནོད་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྡུག་བསྔལ་བའོ། །བདག་གིར་ལྟ་བའི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱིས་སྟོང་པའོ། །བདག

ཏུ་ལྟ་བའི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱིས་བདག་མེད་པའོ། །ས་བོན་གྱི་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་རྒྱུའོ། །འབྱུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཀུན་འབྱུང་བའོ། །འབྲེལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བའོ། །མངོན་པར་སྒྲུབ་པའི་དོན་གྱིས་ནི་རྐྱེན་ནོ།། ཕུང་པོ་ཞིག་པའི་ཕྱིར་འགོག་པའོ། །མི་གསུམ་ཞི་བའི་ཕྱིར་ཞི་བའོ། །འཚེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་གྱ་ནོམ་པའོ། །སྐྱོན་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ངེས་པར་འབྱུང་བའོ། །བགྲོད་པའི་དོན་གྱིས་ལམ་མོ། །འཐད་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རིགས་པའོ། །ཡང་དག་པར་སྒྲུབ་པའི་དོན་གྱིས་སྒྲུབ་པའོ། །ཤིན་ཏུ་ཡང་དག་པར་འདའ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ངེས་པར་འབྱིན་པར་བྱེད་པའོ། །གསུམ་པ་རྣམ་པའི་ངོ་བོ་ནི། །རྣམ་པ་ཤེས་རབ། །ཅེས་པས་བསྟན། རྣམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཉིད་གང་ཡིན་ཞེ་ན། རྣམ་པ་དེ་ཉིད་མདོ་སྡེ་པས་ཤེས་པའི་འཛིན་སྟངས་ཡིན་པར་འདོད་མོད་ཀྱི། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་ཤེས་རབ་ཏུ་འདོད་དོ། །བཞི་པ་གཟུང་འཛིན་གྱི་ཁྱད་པར་ནི། དང་བཅས་པའི། །དམིགས་དང་བཅས་པས་འཛིན་པར་བྱེད། །ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་གཟུང་བྱ་ཡིན། །ཞེས་པས་བསྟན། འོན་ཤེས་རབ་ཁོ་ནས་འཛིན་ནམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་གྱི། ཤེས་རབ་དང་བཅས་པའི་དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འཛིན་པར་བྱེད་ལ། ཤེས་བྱར་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་ནི་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་ཤེས་རབ་ནི་གསུམ་ག་དང་གཞན་དམིགས་བཅས་རྣམས་ནི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་དང་དམིགས་བཅས་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ནི་གཟུང་བ་ཁོ་ནར་འདོད་དོ། །བཞི་པ་ཤེས་པའི་ཁྱད་པར་གཞན་བསྟན་པ་ལ། ངོ་བོའི་ཁྱད་པར། སའི་ཁྱད་པར། རྟེན་གྱི་ཁྱད་པར། དྲན་པ་ཉེར་བཞག་གི་ཁྱད་པར། དམིགས་པའི་ཁྱད་པར་རོ། །དང་པོ་ནི། དང་པོ་རྣམ་གསུམ་

གཞག་གི་ཁྱད་པར་ནི། འགོག་བློ་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་པ། །གཅིག་སྟེ་ཕ་རོལ་སེམས་བློ་ནི། །གསུམ་མོ་ལྷག་མ་བཞི་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པས་བསྟན། འོ་ན་ཤེས་པ་འདི་དག་དྲན་པ་ཉེར་གཞནག་གང་གི་ངོ་བོ་ཡིན་ཞེ་ན། འགོག་པ་ཤེས་པའི་བློའི་ངོ་བོ་ནི་འདུས་མ་བྱས་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་པས་ཆོས་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་གཅིག་པུ་སྟེ། ཕ་རོལ་སེམས་བློ་ནི་མཚུངས་ལྡན་ཁོ་ན་འཛིན་པའི་ཕྱིར་ལུས་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་ལས་གཞན་གསུམ་མོ། །ལྷག་མ་ཤེས་པ་བརྒྱད་པོ་རྣམས་ནི་ཅི་རིགས་པར་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་བཞི་ག་ཡིན་ནོ། །ལྔ་པ་དམིགས་པའི་ཁྱད་པར་ལ། ཤེས་པ་གང་གི་དམིགས་པ་ཤེས་པ་དུ་ཡིན་པ། ཆོས་དུ་མ་ལ་ཡུལ་ཅན་གང་གིས་དམིགས་པ། ཤེས་པ་གཅིག་གིས་ཇི་ཙམ་ཤེས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་བློའི་སྤྱོད་ཡུལ་དགུ་ཡིན་ནོ། །ལམ་རྗེས་བློ་ཡི་དགུ་ཡིན་ནོ། །སྡུག་བསྔལ་རྒྱུ་བློའི་གཉིས་ཡིན་ནོ། །བཞི་ཡི་བཅུ་ཡིན་གཅིག་གི་མིན། །ཞེས་པས་བསྟན། ཤེས་པ་གང་གི་དམིགས་པ་ཤེས་པ་དུ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ལ་ཆོས་བློའི་སྤྱོད་ཡུལ་ནི་ཤེས་པ་དགུ་ཡིན་ནོ་སྟེ། ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་སྡུག་ཀུན་ལ་ཆོས་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་ཞིང་རྗེས་ཤེས་ལས་གཞན་པའི་ཟག་མེད་བརྒྱད་ནི་ལམ་ལ་ཆོས་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ནི་ཟག་མེད་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་ལས་གཞན་དགུ་དང་། རྗེས་བློ་ཡི་ཡུལ་ཡང་སྔར་བཞིན་དུ་ཆོས་ཤེས་ལས་གཞན་དགུ་ཡིན་ནོ། །སྡུག་བསྔལ་ཤེས་པ་དང་དེའི་རྒྱུ་ཀུན་འབྱུང་ཤེས་པ་སྟེ་བློ་གཉིས་པོའི་ཡུལ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་དང་གཞན་སེམས་ཤེས་པ་ཟག་བཅས་ཏེ་གཉིས་གཉིས་ཡིན་ནོ། །ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པའི་ཡུལ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡིན་ཞིང་ཕ་རོལ་སེམས་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ཡང་མཚུངས་ལྡན་ཐམས་ཅད་ཡིན་

༄༅། །གཞན་རྣམས་དགེ། །ཞེས་པས་བསྟན། ཤེས་པ་བཅུ་པོ་རྣམས་ལས་དང་པོ་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་ནི་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་རྣམ་པ་གསུམ་ག་དང་གཞན་དགུ་པོ་རྣམས་ནི་དགེ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། དང་པོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ན། །དྲུག་ན་ཆོས་ཤེས་བྱ་བར་དགུ། །རྗེས་ཤེས་བྱ་བ་དེ་བཞིན་དྲུག །གཞན་ཡིན་ཤེས་པ་བསམ་གཏན་བཞི། །ཞེས་པས་བསྟན། སའི་ཁྱད་པར་ཤེས་པ་དང་པོ་ནི་འདོད་པ་ནས་སྲིད་རྩེའི་བར་གྱི་ས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ན་ཡོད་ལ། བསམ་གཏན་ས་དྲུག་ཁོ་ན་ན་ཆོས་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་ཀྱི་དེ་ནི་འདོད་པའི་གཉེན་པོ་ཕྱི་བས་གཟུགས་མེད་ན་མེད་དོ། །ཟག་མེད་ས་དགུ་ཅི་རིགས་པ་ན་རྗེས་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་ཅིང་དེ་བཞིན་དུ་བདེན་པ་བཞི་ཤེས་དང་ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་སྟེ་དྲུག་པོ་རྗེས་ཤེས་ཀྱི་ཆར་གཏོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་ས་དགུ་ན་ཡོད། ཆོས་ཤེས་ཀྱི་ཆར་གཏོགས་རྣམས་ནི་ས་དྲུག་པའོ། །གཞན་ཡིད་ཤེས་པ་ནི་སྐྱེ་དཀའ་བས་ལམ་སླ་བ་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་བཞི་པོ་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་ནོ། །གསུམ་པ་རྟེན་གྱི་ཁྱད་པར་ནི། དེ་ནི་འདོད་དང་གཟུགས་རྟེན་ཅན། །ཆོས་ཤེས་བྱ་བ་འདོད་རྟེན་ཅན། །ཁམས་གསུམ་པ་ཡི་རྟེན་ཅན་གཞན། །ཞེས་པས་བསྟན༔ རྟེན་གང་ལ་ཞེ་ན། སེམས་ཤེས་དེ་ནི་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་འདོད་པ་དང་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་ཉིད་དུ་ངེས་ལ། ཆོས་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཙོ་བོར་འདོད་པ་སྐྱུན་འབྱིན་པ་ཡིན་པས་འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་ཁོ་ན་སྟེ། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ན་འདོད་པ་ལས་གྲོལ་ཟིན་པས་དེ་སྐྱུན་མི་འབྱིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁམས་གསུམ་ག་ཅི་རིགས་པ་ཡི་རྟེན་ཅན་ནི་ཤེས་པ་དེ་གཉིས་ལས་གཞན་བརྒྱད་པོ་རྣམས་སོ། །བཞི་པ་དྲན་པ་ཉེར་

༄༅། །ལ༔ ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་དག་ནི་ཆོས་རྗེས་ཤེས་ཀྱི་ཆའང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཤེས་པ་དེ་བཞི་ཡི་ཡུལ་ནི་ཤེས་པ་བཅུ་ཅར་རིམ་བཞིན་ཡིན་ལ། འགོག་པ་ཤེས་པ་གཅིག་པུ་དེ་དག་གི་ཡུལ་ནི་ཤེས་པ་གང་ཡང་མིན་ཏེ། དེས་འདུས་བྱས་མི་ཤེས་ཤིང་འདུས་མ་བྱས་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཆོས་བཅུ་དག་ནི་སྦྱར་བར་བྱ། །ཁམས་གསུམ་པ་དང་དྲི་མེད་ཆོས། །འདུས་མ་བྱས་རྣམ་གཉིས་གཉིས་སོ། །ཞེས་པས་བསྟན། ཡང་ཤེས་བྱའི་ཆོས་བཅུ་དག་ཏུ་ཕྱེ་ལ་དེ་རྣམས་ནི་དུ་ཞིག་ཤེས་པ་གང་གི་ཡུལ་ཡིན་ཞེས་སྦྱར་བར་བྱ་སྟེ། འབྱེད་ཚུལ་ནི་འདུས་བྱས་ཁམས་གསུམ་པ་དང་དྲི་མེད་ཀྱི་ཆོས་ཏེ་བཞི་པོ་རེ་རེ་ལའང་མཚུངས་ལྡན་དང་མཚུངས་ལྡན་མིན་པ་དང་འདུས་མ་བྱས་ལའང་དགེ་བ་དང་ལུང་མ་བསྟན་ཏེ་རྣམ་པ་གཉིས་གཉིས་སུ་ཕྱེ་ནས་སོ། །གསུམ་པ་ཤེས་པ་གཅིག་གིས་ཇི་ཙམ་ཤེས་པ་ནི། ཀུན་རྫོབ་གཅིག་པུས་རང་ཚོགས་ལས། །གཞན་ནི་བདག་མེད་ཉིད་རིག་འགྱུར། །ཞེས་པས་བསྟན། ཤེས་པ་གཅིག་གིས་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པར་འགྱུར་བ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་གཅིག་པུས་རང་གི་ཚོགས་པ་ལས་གཞན་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་བདག་མེད་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་རིག་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་རང་གི་ཚོགས་པ་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་དང་རང་དང་ལྷན་ཅིག་པའི་ཆོས་རྣམས་ཡིན་ལ། དེ་དག་གི་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་དང་། དམིགས་པ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཤིན་ཏུ་ཉེ་བས་མི་མཐོང་སྟེ། མིག་གིས་མིག་སྨན་མི་འཛིན་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལྡན་པ་བཤད་པ་ནི། ཟག་མེད་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ། །ཆགས་ཅན་ཤེས་པ་གཅིག་དང་ལྡན། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་

ཡན་ཆད་ནི། །བཞི་ལ་རེ་རེ་འཕེལ་དང་ལྡན། །ཞེས་པས་བསྟན། གང་ཟག་གང་ཤེས་པ་དུ་དང་ལྡན་ཞེ་ན། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཆགས་བཅས་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་གཅིག་པུ་དང་ལྡན་ཞིང་ཆགས་བྲལ་ནི་སེམས་ཤེས་ཟག་བཅས་དང་ཡང་ལྡན་ནོ། །འཕགས་པ་ནི་ཟག་མེད་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་གནས་པའི་ཚེ་ཆགས་ཅན་ཡིན་ན་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་གཅིག་པུ་དང་ལྡན་ལ། སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་ཆོས་ཤེས་དང་དུཿཁ་ཤེས་པ་གཉིས་བསྣན་ཏེ་གསུམ་དང་། དེ་ཡན་ཆད་ནི་སྐད་ཅིག་མ་བཞི་པ་དང་དྲུག་པ་དང་བཅུ་པ་དང་བཅུ་བཞི་པ་དང་བཞི་ལ་རྗེས་ཤེས་དང་ཀུན་འབྱུང་འགོག་པ་དང་ལམ་ཤེས་རེ་རེ་འཕེལ་བས་རིམ་པ་བཞིན་ཤེས་པ་བཞི་དང་ལྔ་དང་དྲུག་དང་བདུན་དང་ལྡན་ཞིང་། སྒོམ་ལམ་པའང་བདུན་པོ་དེ་རྣམས་དང་ལྡན་ལ་གལ་ཏེ་ཆགས་བྲལ་ཞིག་ཡིན་ན་ཐམས་ཅད་དུ་སེམས་ཤེས་བསྣན་ཏེ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་གཉིས་ནས་སྒོམ་ལམ་པ་བརྒྱད་དང་ལྡན་པའི་བར་དུ་འགྱུར་རོ། །མི་སློབ་པ་ནི་དབང་པོ་རྟུལ་ན་དང་པོ་དགུ་དང་རྣོན་ན་བཅུ་ཅར་དང་ལྡན་ནོ། །གསུམ་པ་ཤེས་པ་ཐོབ་ཚུལ་ལ། མཐོང་ལམ་སྐབས་སུ་ཐོབ་པ། ལམ་གཞན་དུ་ཐོབ་པ། ལམ་གང་ལས་དུ་ཐོབ་པ། ཐོབ་པའི་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། མཐོང་བའི་ལམ་ལ་བཟོད་པ་དང་། །ཤེས་པ་ཇི་ལྟར་སྐྱེས་པ་རྣམས། །མ་འོངས་པ་ཐོབ་དེ་ཉིད་ལ། །རྗེས་གསུམ་ལ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱང་། །དེ་ཕྱིར་མངོན་རྟོགས་མཐའ་ཞེས་བྱ། །དེ་ནི་མི་སྐྱེའི་ཆོས་ཅན་ཡིན། །རང་དང་འོག་ས་འགོག་པའི་མཐའ། །རང་བདེན་རྣམ་ཅན་འབད་ལས་བྱུང་། །ཞེས་པས་བསྟན། ཡང་གནས་སྐབས་གང་དུ་ཤེས་པ་དུ་དག་ཅིག་ཐོབ་ཅེ་ན། མཐོང་བའི་ལམ་ལ་བཟོད་པ་བརྒྱད་དང་ཤེས་པ་བདུན་སྐྱེས་པའི་ཚེ་ཇི་ལྟར་སྐྱེས་པ་

༄༅། །ཉམས་དང་འདྲ་བ་མ་འོངས་པ་དག་ཀྱང་རང་རང་གི་ཚེ་ཐོབ་སྟེ། འདི་ལྟར་དུཿཁ་ལ་ཆོས་བཟོད་སྐྱེས་པའི་ཚེ་དེ་དང་དམིགས་རྣམ་འདྲ་བའི་ཆོས་བཟོད་མ་འོངས་པའི་ཐོབ་པ་འབྱུང་བ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ལ། ས་ཉེ་ཆགས་བཅས་ཀྱིས་མི་ལྡོགས་མེད་ཁོ་ནའི་དང་། ཆགས་བྲལ་གྱིས་ནི་ས་དྲུག་ཅི་རིགས་པ་སྟེ་དེའང་ས་གང་ལ་བརྟེན་པ་དེའི་དུས་གཉིས་པ་གཞན་གྱིས་ནི་མ་འོངས་པ་ཁོ་ན་ཐོབ་མོད་ཀྱི་མངོན་དུ་ནི་མི་འགྱུར་ཏེ། མཐོང་ལམ་ལན་དུ་མར་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། མཐོང་བའི་ལམ་དེ་ཉིད་ལས་སྡུག་བསྔལ་ཀུན་འབྱུང་འགོག་པ་སྟེ་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་གསུམ་ལ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་ཐོབ་ཀྱང་ཆོས་ཤེས་པ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བདེན་པ་ཟད་པ་མངོན་པར་མ་རྟོགས་པས་སོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ལམ་ལ་རྗེས་ཤེས་ལ་མ་ཡིན་ཞེ་ན། ལམ་བདེན་དེ་ཉིད་སྔོན་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་མངོན་པར་མ་རྟོགས་པ་དང་བདེན་པ་ཟད་པར་མངོན་པར་མ་རྟོགས་པས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་རྗེས་གསུམ་ལས་བྱུང་བའི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་དེ་ནི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་མཐའ་ལས་བྱུང་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བདེན་པ་རེ་རེ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་མཐའ་ལས་བྱུང་བའི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་དེ་རེས་འགའ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་དམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མངོན་དུ་མི་བྱེད་དོ། ས་དུ་བའི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་ཐོབ་ཅེ་ན། མཐོང་ལམ་རང་གང་གི་ས་པ་ཡིན་པའི་ས་པ་དང་དེའི་འོག་སའི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་ཐོབ་སྟེ། མཐོང་བའི་ལམ་མི་ལྡོགས་མེད་པའི་ས་པ་ཡིན་ན་ས་དེ་བ་དང་འོག་འདོད་པའི་ས་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་ཐོབ་བོ། །འགོག་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་མཐའ་ལས་བྱུང་བའི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་དེ་ནི་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་

བཞིའི་ཐ་མ་ཆོས་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་དང་གཞན་གཉིས་དྲན་ཉེ་ཞིག་ཡིན་ནོ། །མངོན་པར་རྟོགས་པའི་མཐའ་ལས་བྱུང་བའི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་དེ་ནི་བདེན་པ་གང་ཞིག་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ས་ཐོབ་པའི་རང་གི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་མཐོང་ལམ་གྱིས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་འབད་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་གྱི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། གྲངས་མི་འདྲ་བ་སོ་སོར་བཤད་པ་དང་། འདྲ་བ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། སློབ་པའི་ལམ་ལ་དུ་ཐོབ་པ་དང་། མི་སློབ་པའི་ལམ་ལ་དུ་ཐོབ་པའོ། །དང་པོ་ལ། བཅུ་དྲུག་པ་ལ་དུ་ཐོབ་པ་དང་། སྒོམ་ལམ་ཕལ་ཆེ་བ་ལ་དང་། སྲིད་རྩེའི་རྣམ་གྲོལ་བརྒྱད་ལ་དང་། སློབ་པ་དབང་པོ་སྦྱོང་པའི་གྲོལ་ལམ་ལ་དང་། སྲིད་རྩེའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་དུ་ཐོབ་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཆགས་བཅས་དང་། ཆགས་བྲལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཆགས་བཅས་བཅུ་དྲུག་པ་ལ་དྲུག །ཅེས་པས་བསྟན། འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་པ་ལམ་རྗེས་ཤེས་ལ་གནས་པ་ལ་ནི་བདེན་པ་བཞི་ཤེས་དང་ཆོས་ཤེས་དང་རྗེས་ཤེས་དང་དྲུག་ཐོབ་སྟེ། དེའང་མཐོང་སྤང་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་གྱི་སྒོམ་སྤང་ལས་གྲོལ་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་བུ་ལ་གནས་པ་ཙམ་པོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའང་ལམ་ལ་རྗེས་ཤེས་ནི་ལམ་ཤེས་པ་དང་རྗེས་ཤེས་གཉིས་ཀའི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ད་ལྟར་བ་ཡིན་ལ་ཤེས་པ་གཞན་བཞི་ནི་མ་འོངས་པ་ཁོ་ན་ཐོབ་བོ།། ས་ནི་ཆགས་བཅས་ཡིན་པས་མི་ལྕོགས་མེད་པས་བསྡུས་པ་ཡིན་ལ། མཐོང་བ་རྫོགས་པས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་རྒྱུས་པ་ལས་ཐོབ་བོ། །ཕ་རོལ་སེམས་ཤེས་དང་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་དང་ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་བཞི་

༄༅། །མི་ཐོབ་པ་ནི་རིམ་པ་ལྟར་འདོད་པ་ལ་ཆགས་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྔོན་རྟེན་མི་ཐོབ་པོ། །ཞེས་པས་རྟེན་ཟིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སློབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། འདོད་ལས་ཆགས་དང་བྲལ་བས་བདུན། །ཞེས་པས་བསྟན། འདོད་པ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཞིག་ཡིན་ན་སྔར་གྱི་དྲུག་པོའི་སྟེང་དུ་གཞན་སེམས་ཤེས་པ་དང་བདུན་ཐོབ་པོ། །གཉིས་པ་སྒོམ་ལམ་ཕལ་ཆེ་བ་ལ་དུ་ཐོབ་པ་ལ། ཆགས་བཅས་དང་། ཆགས་བྲལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ཡི་གོང་མ་ཆགས་བཅས་ཀྱི། །སྒོམ་པའི་ལམ་ལ་བདུན་ཐོབ་པོ། །ཞེས་པས་བསྟན། སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་པ་ལམ་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་དེ་ཡི་གོང་མ་འདོད་པ་ལ་ཆགས་བཅས་ཀྱི་སྒོམ་པའི་ལམ་ལ་ནི་སྦྱོར་བ་དང་བར་ཆད་མེད་པ་དང་རྣམ་གྲོལ་དང་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་ལ་ཆོས་ཤེས་དང་རྗེས་ཤེས་དང་བདེན་པ་བཞི་ཤེས་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་དང་བདུན་ཐོབ་པོ། །དེའང་གལ་ཏེ་སྒོམ་ལམ་འཇིག་རྟེན་པ་ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་ཞིག་ཡིན་ན་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་ད་ལྟར་བྱུང་བ་དང་། འོན་ཏེ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི་རྗེས་ཤེས་འདོད་པའི་གཉེན་པོ་མ་ཡིན་ཞིང་། ཆོས་ཤེས་འདོད་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པས་ཆོས་ཤེས་དང་བདེན་པ་བཞི་ཤེས་གང་རུང་ཞིག་ད་ལྟར་བྱུང་བ་ཡིན་ལ་གཞན་དག་ནི་མ་འོངས་པ་ཐོབ་སྟེ། རང་རང་གི་རིགས་ཀྱི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་རྒྱུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆགས་བཅས་དང་སློབ་པ་ཡིན་པས་གཞན་གསུམ་ནི་མི་ཐོབ་པོ། གཉིས་པ་ནི། ས་བདུན་ལས་རྒྱལ་མཚོན་ཤེས་དང་། །མི་གཡོ་ཐོབ་དང་སྤེལ་སྒོམ་པའི། །བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་དག་དང་། །ཞེས་པས་བསྟན། སློབ་པ་བསམ་གཏན་བཞི་གཟུགས་མེད་གསུམ་རྟེས་

བདུན་ལས་རྒྱལ་བ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་། ཟག་ཟད་མ་གཏོགས་མངོན་ཤེས་ལྔ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ལ་ཆོས་ཤེས་རྗེས་ཤེས་བདེན་པ་བཞི་ཤེས་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་དང་བདུན་ཐོབ་ལ། མི་གཡོ་བ་རྟོགས་ཤིང་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ལ་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བ་ཟག་མེད་དྲུག་དང་ཟད་ཤེས་ཏེ་བདུན་ཐོབ་བོ། །ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་དང་ཕ་རོལ་སེམས་ཤེས་དང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་གསུམ་མི་ཐོབ་ལ། དང་པོ་མི་ཐོབ་སྟེ། འཕོ་བའི་ལམ་ཟག་མེད་དུ་ངེས་ཤིང་གཞན་ཐོབ་པའི་རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱི་མ་གཉིས་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་སྤེལ་མར་སྒོམ་པའི་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་ཇི་སྐད་པ་དེ་དག་ལའང་ཟག་མེད་དྲུག་དང་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་སྟེ་བདུན་ཐོབ་ཀྱི་གཞན་གསུམ་ནི་མི་ཐོབ་སྟེ། མི་སློབ་པ་མིན་པས་ཤེས་པ་ཕྱི་མ་གཉིས་མི་ཐོབ། རྣམ་གྲོལ་ལམ་མིན་པས་གཞན་སེམས་ཤེས་པ་མི་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་སྲིད་རྩེའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་བརྒྱད་ལ་དུ་ཐོབ་པ་ནི། གོང་མའི་གྲོལ་བའི་ལམ་བརྒྱད་ལའང་། །ཞེས་པས་བསྟན། ས་བདུན་གྱི་གོང་མ་སྲིད་རྩེ་ལས་རྒྱལ་བར་བྱེད་པའི་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་དང་པོ་བརྒྱད་ལ་འང་ཤེས་པ་བདུན་ཐོབ་སྟེ། ཟག་མེད་དྲུག་དང་སེམས་ཤེས་སོ། །བཞི་པ་སློབ་པ་དབང་པོ་སྦྱོང་བའི་གྲོལ་ལམ་ལ་དུ་ཐོབ་པ་ནི། སློབ་པ་སྦྱོང་བའི་གྲོལ་བ་ལ། །ཤེས་པ་དྲུག་དང་བདུན་འཐོབ་འམ། །བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་ལ་དྲུག །ཅེས་པས་བསྟན། སློབ་པ་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཉིད་དབང་པོ་སྦྱོང་བའི་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་ལ་ཤེས་པ་དྲུག་ཐོབ་སྟེ། ཆོས་ཤེས་པ་དང་། རྗེས་སུ་ཤེས་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། ཀུན་འབྱུང་བ་དང་། འགོག་པ་དང་། ལམ་ཤེས་པ་རྣམས་དང་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་ནི་ཕ་རོལ་

༄༅། །གྱི་སེམས་ཤེས་པ་བསྣན་ཏེ་བདུན་ཐོབ་བོ། །འམ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲ་ནི་ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཉིས་ཀས་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པའང་ཐོབ་བོ་ཞེས་ཟེར་བའི་ལུགས་ཐ་དད་པ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྦྱོར་བའི་ལམ་ལ་ནི་དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པའང་ཐོབ་བོ། །སློབ་པ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའང་རུང་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བའང་རུང་སྟེ་དབང་པོ་སྦྱོང་བའི་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་ལ་དགུ་ཐོབ་སྟེ་རྩ་མ་བཞིན་ནོ། ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། མཐོང་བའི་ལམ་དང་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཕ་རོལ་གྱི་སེམས་ཤེས་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་ཐམས་ཅད་ལ་བཀག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་དགག་ཅེ་ན། གཉེན་པོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྔ་པ་སྲིད་རྩེའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་དུ་ཐོབ་པ་ནི། དེ་བཞིན་སྲིད་རྩེ་རྣམ་རྒྱལ་ཡང་། །ཞེས་པས་བསྟན། རྩ་མ་དེ་བཞིན་དུ་སྲིད་རྩེ་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡང་དགུ་པོ་ཁོ་ནའོ། །གཉིས་པ་མི་སློབ་པའི་ལམ་ལ་དུ་ཐོབ་པ་ལ། དབང་པོ་རྟུལ་པོ། དབང་པོ་རྣོན་པོ། དབང་པོ་འཕོ་བའི་ལམ་ལ་དུ་ཐོབ་པའོ། དང་པོ་ནི། །ཟད་པ་ཤེས་པ་ལ་དགུའོ། ཞེས་པས་བསྟན། དབང་རྟུལ་གྱི་ཟད་པ་ཤེས་པ་ཐོབ་པ་ན་ཚེ་དེ་ལ་ཉམས་སྲིད་པས་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་མ་གཏོགས་ཤེས་པ་དགུའོ། །གཉིས་པ་ནི། མི་གཡོ་བས་ནི་བཅུ་ཐོབ་བོ། །ཞེས་པས་བསྟན། །མི་གཡོ་བའི་ཆོས་ཅན་གྱིས་ནི་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པའང་ཐོབ་པས་ཤེས་པ་བཅུ་ཐོབ་བོ། །གསུམ་པ་དབང་པོ་འཕོ་བའི་ལམ་ལ་དུ་ཐོབ་པ་ནི། དེར་འཕོ་གྲོལ་བའི་ཐ་མ་ཡང་། །ཞེས་པས་བསྟན། མི་གཡོ་བ་དེར་འཕོ་བའི་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་ཐ་མ་ཡང་བཅུ་པོ་ཐམས་ཅད་ཐོབ་བོ། །གཉིས་པ་འདྲ་བ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བཤད་པ་ནི།

བཤད་པའི་ལྷག་མ་ལ་བརྒྱད་འཐོབ། །ཅེས་པས་བསྟན། སྔར་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ལྷག་མ་འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་རྣམ་གྲོལ་དགུ་པ་དང་། ས་བདུན་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་མངོན་ཤེས་ལྔ་དང་
བསམ་གཏན་སྤེལ་མར་སྒོམ་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དང་མི་གཡོ་བ་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དང་པོ་བརྒྱད་དང་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་བྱེད་པའི་སྦྱོར་བ་དང་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་ལ་སློབ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཟད་མི་སྐྱེའི་ཤེས་
པ་མ་གཏོགས་ཤེས་པ་བརྒྱད་ཐོབ། མི་སློབ་པ་རྣམས་ཀྱི་མངོན་ཤེས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་དང་ཁྱད་པར་དང་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ལམ་ལ་དུས་སྦྱོར་ཡིན་ན་མི་སྐྱེ་བའི་ཤེས་པ་མ་གཏོགས་ཤེས་པ་དགུ་ཐོབ་བ་ལ། དུས་མི་སྦྱོར་ཡིན་ན་བཅུ་ཐོབ་བོ།།
མངོན་ཤེས་དང་བསམ་གཏན་སྤེལ་མར་སྒོམ་པའི་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་ལ་དུས་སྦྱོར་ཡིན་ན་མི་སྐྱེ་བའི་ཤེས་པ་དང་གཞན་སེམས་ཤེས་པ་མ་གཏོགས་བརྒྱད་ཐོབ། དུས་མི་སྦྱོར་ཡིན་ན་གཞན་སེམས་ཤེས་པ་མ་གཏོགས་
དགུ་ཐོབ་བོ། །གསུམ་པ་ལམ་གང་ལས་དུ་ཐོབ་པ་ནི། གང་ལས་ཆགས་བྲལ་བྱ་ཕྱིར་གང་། །ཐོབ་པ་དེར་ཡང་འོག་མའང་འཐོབ། ཟད་པ་ཤེས་ལ་ཟག་བཅས་ཀྱང་། །ས་ཀུན་རྫོབ་ཉིད་མི་ཐོབ་བོ། །ཞེས་པས་བསྟན།
ལམ་གང་ལ་ས་དུ་བའི་ཤེས་པ་ཐོབ་ཅེ་ན། རེ་ཞིག་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་ནི་ལམ་ས་གང་ཡིན་པ་དང་པོ་ཉིད་དུ་ས་གང་ཐོབ་པ་དེ་པའི་མ་འོངས་པའང་ཐོབ་བོ། །ཟག་མེད་ཤེས་པ་ལམ་ས་གང་ཡིན་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་དོ། །
འོན་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ས་གང་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ལམ་ཡང་སྦྱོར་བའི་ལམ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་གཉིས་ཡིན་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་ས་གང་ཞིག་ཐོབ་པ་དེར་ཡང་རང་གིས་པའི་དང་ས་འོག་མ་

༄༅། །པའི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཤེས་པའང་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཟད་པ་ཤེས་པ་ལ་ནི་ཟད་པ་ཤེས་པས་ཐོབ་པའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཀུན་མི་རྟག་པ་དང་དབུགས་དབྱུང་རྔུབ་དྲན་པ་ལ་སོགས་པའི་ས་ཀུན་གྱི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་ཅིང་ཐམས་ཅད་དར་གྱི་ཕྲོག་མ་ཐག་པ་བཅད་པ་ལྟ་བུ་དང་དབུགས་འབྱིན་པ་ལྟ་བུ་དང་ཆོས་མཐུན་པ་ཐོབ་སྟེ། རྒྱལ་སྲིད་ཆེན་པོ་ཐོབ་པ་ན་ཡུལ་གྱི་མི་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱེས་དབུལ་བས་བསུ་བ་བཞིན་དུ་སེམས་ལ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་གཞན་དབང་མེད་པའི་རྒྱལ་སྲིད་ཐོབ་པ་ན་དགེ་བའི་ཆོས་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསུ་བའི་ཕྱིར་རོ། གང་ཇི་སྙེད་པ་ཐོབ་པམ་ཞེ་ན། སྔོན་མ་སྐྱེད་པ་ཁོ་ན་ཐོབ་ཀྱི་སྐྱེད་ཟིན་པ་ནི་མི་ཐོབ་པོ། །རྣམ་པར་ཉམས་པ་ལས་ཀྱང་སྐྱེད་པ་མི་ཐོབ་སྟེ། ཐོབ་པ་བཏང་བའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་ཐོབ་པའི་དབྱེ་བ་ནི། སྐྱེད་དང་བརྟེན་བཅས་བྱ་བ་ནི། །དགེ་བ་འདུས་བྱས་ཐོབ་པའོ། །གཉིས་པོ་དང་ནི་ཐག་སྲིང་བའི། །ཐོབ་པ་ཟག་དང་བཅས་པའི་ཡིན། །ཞེས་པས་བསྟན། ཅི་ཐོབ་པ་སྐྱེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་གྱི། ཐོབ་པ་ནི་བཞིར་ཡོད་དེ། སྐྱེད་པ་ཐོབ་པ་དང་། བརྟེན་པ་ཐོབ་པ་དང་། གཉིས་པོ་ཐོབ་པ་དང་། ཐག་སྲིང་བ་ཐོབ་པའོ། །དེ་ལ་སྐྱེད་ཐོབ་ནི་དགེ་བ་འདུས་བྱས་གསར་སྐྱེད་དང་། བརྟེན་པ་ཐོབ་པ་ཅེས་བྱ་བ་ནི་དགེ་བ་འདུས་བྱས་རྣམས་ཀྱི་ཐོབ་ཟིན་ཡང་ཡང་མངོན་དུ་བྱས་པའི་ཐོབ་པའོ། །ད་ལྟར་བའི་ཆོས་ལ་ནི་སྐྱེད་བརྟེན་གྱི་ཐོབ་པ་གཉིས་ཡོད་ལ་མ་འོངས་པ་ལ་སྐྱེད་ཐོབ་འབའ་ཞིག་དང་འདས་པ་ལ་གཉིས་ཀ་མེད་དོ། །གཉིས་པོའི་ཐོབ་པ་དང་ནི་ཐག་སྲིད་པའི་ཐོབ་པ་ནི་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གཉིས་པོ་ཐོབ་པ་དང་། དེ་དག་སྤངས་པ་ཐག་བསྲིངས་བ་ཡིན་ཏེ།

རིམ་པ་ལྟར་ལུས་སེམས་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་བྱེད་པ་དང་ཉོན་མོངས་པའི་ཐོབ་པ་གཅོད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ཟག་མེད་ཀྱི་ཐོབ་པ་དང་པོ་གཉིས་དང་དགེ་བ་ཟག་བཅས་ཀྱི་བཞི་ག་དང་ཟག་བཅས་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱི་མ་གཉིས་ཡིན་ནོ། །ཉི་འོག་པ་ནི་དབང་པོའི་སྒོ་སྡོམ་པའི་སྡོམ་པ་ཐོབ་པ་དང་། ལུས་ལ་ཆ་ཤས་སུ་བརྟགས་པས་རིལ་འཛིན་འཇིག་པའི་རྣམ་པར་འཇིག་པ་ཐོབ་པ་སྟེ་གཉིས་བསྣན་པས་དྲུག་ཏུ་འདོད་མོད་ཀྱི། ཁ་ཆེ་བ་ནི་དེ་གཉིས་སྔར་གྱི་བཞི་པོའི་ཕྱི་མ་གཉིས་སུ་འདུས་སོ་ཞེས་ཟེར། བཞི་པ་ཤེས་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་གཉིས་ཏེ། ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། ཐུན་མོང་གི་ཡོན་ཏན་ནོ། །དང་པོ་ལ། བསྟན། བཤད། བསྡུ་གསུམ། དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱས་ཆོས་ནི་མ་འདྲེས་པ། །སྟོབས་ལ་སོགས་པ་བཅོ་བརྒྱད་དོ། །ཞེས་པས་བསྟན། གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཟད་ཤེས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པ་སྤྱིར་བཤད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཁོ་ནས་བརྙེས་པ་གང་ཞེ་ན་སངས་རྒྱས་ཁོ་ནས་ཟད་པ་མཁྱེན་པའི་ཚེ་བརྙེས་པའི་ཆོས་ནི་ཉན་རང་སོགས་གཞན་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པས་མ་འདྲེས་པ་སྟེ། སྟོབས་བཅུ་དང་། ལ་སོགས་པ་མི་འཇིགས་པ་བཞི་དང་། དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་གསུམ་དང་། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་བཅོ་བརྒྱད་དོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ། སྟོབས་བཅུ་བཤད་པ། མི་འཇིགས་པ་བཞི། དྲན་ཉེ་གསུམ། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དང་། སྐུའི་སྟོབས་སོ། །དང་པོ་ལ། ངོ་བོའི་ཁྱད་པར་དང་། སའི་ཁྱད་པར་དང་། ངེས་ཚིག་གི་ཁྱད་པར་རོ། །དང་པོ་ནི། གནས་དང་གནས་མིན་ཤེས་པ་བཅུ། །ལས་འབྲས་ལ་བརྒྱད་བསམ་གཏན་སོགས། །དབང་པོ་མོས་དང་

༄༅། །ཁམས་ལ་ནི། །དགུའི་ལམ་དག་ལ་བཅུའམ། །གཉིས་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་ཡིན། །ཟད་པ་དྲུག་གམ་བཅུ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པས་བསྟན། གནས་དང་གནས་མིན་པ་ནི་སྲིད་པ་དང་མི་སྲིད་པའམ་ཡང་ན་བུད་མེད་སངས་རྒྱས་བྱེད་པ་ནི་གནས་མ་ཡིན་ལ་སྐྱེས་པ་བྱེད་པར་འགྱུར་པ་ནི་གནས་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ་མདོར་ན་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་མཁྱེན་པ་ནི་ཆོས་བཅུར་ཕྱེ་ནས་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པའི་ཡུལ་དུ་ཐམས་ཅད་དང་ཆོས་ཤེས་ཀྱིས་ལྔ་དང་རྗེས་ཤེས་ཀྱིས་བདུན་དང་སྡུག་ཀུན་ཤེས་པས་དྲུག་དང་འགོག་ཤེས་ཀྱིས་འདུས་མ་བྱས་དགེ་བ་གཅིག་པུ་དང་ལམ་ཤེས་ཀྱིས་ཟག་མེད་གཉིས་དང་ཕ་རོལ་སེམས་ཤེས་ཀྱིས་གསུམ་དང་ཟད་མི་སྐྱེ་ཤེས་པས་འདུས་མ་བྱས་ལུང་མ་བསྟན་མ་གཏོགས་པ་ཆོས་དགུ་སྟེ་སྤྱིར་ཤེས་པ་བཅུ་ཡིན་ནོ། །ལས་དང་དེའི་འབྲས་བུ་རྣམ་སྨིན་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ནི་ཟག་བཅས་ཏེ་སྡུག་ཀུན་གྱིས་བསྡུས་པས་དེ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ལ་ནི་འགོག་ལམ་ཤེས་པ་གཉིས་མ་གཏོགས་པ་ཤེས་པ་བརྒྱད་དང་བསམ་གཏན་བཞི་དང་སོགས་པ་རྣམ་ཐར་བརྒྱད་དང་ཏིང་འཛིན་གསུམ་དང་སྙོམས་འཇུག་གཉིས་དང་མཐར་གནས་དགུ་སོགས་དང་དད་སོགས་དབང་པོ་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོའི་བྱེ་བྲག་གིས་གཙོ་བོ་དང་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པ་ནི་མཆོག་དང་མཆོག་མ་ཡིན་པ་སྟེ་དེ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དང་། གང་ཟག་ལ་ལ་ཉན་རང་དང་ལ་ལ་སངས་རྒྱས་ལ་མོས་པ་ལ་སོགས་པ་སྣ་ཚོགས་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དང་། །ཁམས་སྣ་ཚོགས་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ལ་ནི་སློབ་དཔོན་འདུས་བཟང་ན་རེ། ཁམས་ནི་སྔོན་གོམས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་ཡང་དག་བར་གྲུབ་པའི་བསམ་པའོ་ཞེས་ཟེར། འདིར་ནི་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གི་

ཁྱད་པར་ཐ་དད་པ་དུ་མ་མཁྱེན་པ་ལ་འདོད་དོ། སྟོབས་དེ་བཞི་ནི་འདུས་བྱས་ཁོན་ལ་དམིགས་པས་འགོག་ཤེས་མ་གཏོགས་པ་ཤེས་པ་དགུ་དགུའོ། །དམྱལ་བ་ནས་འགོག་པའི་བར་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དག་ལ་ནི་ལམ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་མཁྱེན་པར་བཟུང་ན་ཤེས་པ་བཅུ་དང་། ལམ་ཞེས་པས་ལམ་ཉིད་མཁྱེན་པར་བཟུང་ན་འགོག་ཤེས་མ་གཏོགས་པ་དགུའོ། རང་གཞན་གྱི་སྔོན་གྱི་སྐྱེ་བ་དུ་མ་ཁྱད་ཆོས་དང་བཅས་པ་མཁྱེན་པ་སྔོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་དང་། ལྷའི་མིག་རྣམ་པར་དག་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་འཆི་བ་དང་འཕོབ་བར་སྲིད་ཀྱི་ཁ་དོག་བཟང་ངན་ལ་སོགས་པ་གཟིགས་ཤིང་དེ་དག་ལས་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་རྒྱུས་བདེ་འགྲོ་དང་ངན་འགྲོར་འགྲོ་བའང་མཁྱེན་པ་འཆི་འཕོ་དང་སྐྱེ་བ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ཏེ་གཉིས་པོ་ནི་རང་མཚན་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་ཉིད་དུ་ངེས་པས་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། ཟག་པ་ཟད་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ནི་ཟག་པ་ཟད་པ་འགོག་པ་ཁོན་མཁྱེན་པར་བཟུང་ན་ཆོས་ཤེས་རྗེས་ཤེས་འགོག་ཤེས་ཟད་མི་སྐྱེ་ཤེས་པ་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་སྟེ་དྲུག་གམ་གལ་ཏེ་ཟག་པ་ཟད་པ་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཤེས་པ་བཟུང་ན་ཤེས་པ་བཅུ་པོ་ཐམས་ཅད་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་སའི་ཁྱད་པར་ནི། སྔོན་གནས་འཆི་འཕོ་སྐྱེ་པའི་སྟོབས། །བསམ་གཏན་དག་ན་ལྷག་མ་ནི། །ས་རྣམས་ཀུན་ན། །ཞེས་པས་བསྟན། དེ་ལ་སྔོན་གནས་རྗེས་དྲན་དང་འཆི་འཕོ་དང་སྐྱེ་བ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་གཉིས་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་བཞི་པོ་དག་ན་ཡོད་དེ། འདི་དག་ནི་ཞི་ལྷག་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱེད་བྱ་ཡིན་གྱི་གཞན་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྟོབས་ལྷག་མ་བརྒྱད་པོ་ནི་འདོད་པ་དང་བསམ་གཏན་

༄༅། །ས་དྲུག་དང་གཟུགས་མེད་བཞི་སྐྱེས་རྣམས་ཀུན་ན་ཡོད་དེ། སྐྱེད་སླ་བའི་ཕྱིར། ཟག་མེད་རྣམས་ནི་ཅི་རིགས་པར་ཟག་མེད་ཀྱི་ས་རྣམས་ལ་བརྟེན་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པས་བསྡུས་པའི་སྟོབས་རྣམས་ས་ཐམས་ཅད་ལ་བརྟེན་པར་འདོད་དོ། །རྟེན་ནི་འཛམ་གླིང་པའི་སྐྱེས་བ་ཕོ་ནའོ། །གསུམ་པ་ངེས་ཚིག་གི་ཁྱད་པར་ནི། ཅི་ཡི་ཕྱིར། །འདིའི་སྟོབས་གང་ཕྱིར་ཐོགས་མི་མངའ། །ཞེས་པས་བསྟན། ཅི་ཡི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཁོ་ནའི་ཤེས་པ་བཅུ་ནི་སྟོབས་ཞེས་བྱ་ལ་གཞན་ཉན་རང་ལའང་ཡོད་མོད་ཀྱི་དེ་ལ་སྟོབས་ཞེས་མི་བྱ་ཞེ་ན། དེ་དག་ནི་ཐོགས་པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་མི་བརྗོད་དོ། །དེས་ན་སངས་རྒྱས་འདིའི་མཁྱེན་པ་ཁོ་ན་ལ་སྟོབས་སུ་འཇོག་སྟེ། རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཐོགས་པ་མི་མངའ་བར་འཇུག་པ་ལ་འདིར་སྟོབས་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ན་གཞན་ལ་དེ་མེད་ཅིང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཁྱེན་པ་ནི་དེ་ལྟ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། གཉིས་པ་སྐུའི་སྟོབས་ནི། སྐུ་ལ་སྲེད་མེད་བུ་ཡི་སྟོབས། །གཞན་དག་ཚིགས་ན་གླང་ཆེན་སོགས། །བདུན་ཅུས་སླགས་པའི་སྟོབས་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་རེག་བྱའི་སྐྱེ་མཆེད་དོ། །ཞེས་པས་བསྟན། འོ་ན་ཐུགས་ཀྱི་སྟོབས་མཐའ་ཡས་ན་སྐུའི་སྟོབས་ཇི་ཙམ་མངའ་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་ལ་སྲེད་མེད་ཀྱི་བུ་ཡི་སྟོབས་མངའ་སྟེ། སྲེད་མེད་ནི་སྟོབས་ཀྱི་མིང་སྟེ་དཔེར་ན་གྲངས་ཀྱི་གནས་གཞན་དྲུག་ཅུ་ལ་གྲངས་མེད་ཅེས་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་སྲེད་མེད་ནི་སྟོབས་ཡིན་ལ་དེ་གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་ལ་སྲེད་མེད་ཀྱི་བུ་ཟེར། ཡང་བསྐལ་པ་དང་པོའི་མིའི་སྟོབས་ལ་ནི་སྲེད་མེད་ཀྱི་བུའི་སྟོབས་ཀྱང་ཟེར། གཞན་དག་སྐུའི་རུས་པའི་ཚིགས་དང་ཚིགས་རེ་རེ་ན་སྲེད་མེད་ཀྱི་བུའི་སྟོབས་མངའ་འོ་ཟེར་རོ།།

དཔེ་སྟོན་པའི་གནས་བརྟན་བཙུན་པ་ན་རེ། སྐུའི་སྟོབས་ཀྱང་ཐུགས་ཀྱི་སྟོབས་བཞིན་མཐའ་ཡས་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་མཐའ་ཡས་པ་སྐུ་ཡིས་བཟོད་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། མི་བཟོད་ན་ནི་སངས་རྒྱས་བཟོད་པའི་ངང་ཚུལ་ཅན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེར་རོ། སློབ་དཔོན་ཡང་དེ་ཉིད་བཞེད་དོ། །སངས་རྒྱས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་འཁོར་ལོ་བསྒྱུར་བའི་ཚིགས་ནི་རིམ་བཞིན་ཤིན་ཏུ་དམ་པ་ཀླུའི་མདུད་པ་དང་ལུ་གུ་རྒྱུད་དང་གཟེར་བུ་བརྡབ་པ་ལྟར་སྦྲ་བ་ཡིན་ནོ། །སྲེད་མེད་ཀྱི་བུའི་སྟོབས་ཀྱི་ཚད་ནི་གླང་ཆེན་ཕལ་པ་བཅུའི་སྟོབས་ནི་སྤོས་ཀྱི་གླང་པོ་ཆེ་གཅིག་གི་སྟོབས་དང་། སོགས་པས་དེ་བཞིན་དུ་ཚན་པོ་ཆེ་ཆེན་པོ་དང་རབ་གནོན་དང་ཡན་ལག་མཆོག་དང་སྟོབས་མཆོག་དང་སྲེད་མེད་ཀྱི་བུ་སྟེ་བདུན་པོ་སྔ་མ་ལས་ཕྱི་མ་རྣམས་རིམ་བཞིན་བཅུ་བཅུས་གྲགས་པ་སྟེ་བསྣན་པའི་སྟོབས་ཡིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་སྟོབས་མཆོག་བཅུ་ནི་སྲེད་མེད་ཀྱི་བུའི་སྟོབས་ཀྱི་ཕྱེད་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར། དེ་ལྟ་བུའི་སྟོབས་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི་རེག་བྱའི་སྐྱེ་མཆེད་དོ། །དེ་ནི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོའི་ཁྱད་པར་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི་འབྱུང་འགྱུར་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་ནི་སྔར་བཤད་པ་བདུན་ལས་གཞན་པའི་རེག་བྱ་བརྒྱད་པ་ཞིག་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། གཉིས་པ་མི་འཇིགས་པ་བཤད་པ་ལ། བསྟན་པ་དང་། བཤད་པའོ། དང་པོ་ནི། མི་འཇིགས་པ་ནི་རྣམ་པ་བཞི། །ཞེས་པས་བསྟན། མི་འཇིགས་པ་ནི་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བདག་ཉིད་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་སོ། །བདག་ཉིད་ཀྱི་ཟག་པ་རྣམས་ཟད་དོ་ཞེས་ཞལ་འཆེས་ཤིང་ཉན་ཐོས་རྣམས་ལ་འདི་དག་ནི་ཐར་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པས་སོ། །འདི་དག་ནི་འཁོར་བ་ལས་ངེས་པར་འབྱིན་པའི་ལམ་

༄༅། །མི་ཞེས་བསྟན་པ་རྣམས་ཏེ། དེ་དག་ལ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ཞེས་སྨྲས་ཀྱང་ཆོས་མཐུན་དུ་ཆལ་བར་ནུས་པའི་རྒྱུ་ཡང་དག་པར་མ་གཟིགས་པས་མི་འཇིགས་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཇི་ལྟར་སྟོབས་ནི་དང་པོ་དང་། །བཅུ་པ་གཉིས་པ་བདུན་པ་བཞིན། །ཞེས་པས་བསྟན། དེ་དག་གི་རང་བཞིན་གང་ཞེ་ན། ཇི་ལྟར་ཏེ་དཔེར་ན་སྟོབས་ནི་དང་པོ་གནས་དང་གནས་མིན་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རང་དོན་རྟོགས་པ་ཕུན་ཚོགས་སུ་དམ་བཅས་པ་ལ་མི་འཇིགས་པའང་དེ་བཞིན་དང་། །སྟོབས་བཅུ་པ་ཟག་པ་ཟད་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རང་དོན་སྤངས་པ་ཕུན་ཚོགས་སུ་དམ་བཅས་པ་ལ་མི་འཇིགས་པའང་དེ་བཞིན་ནོ། །སྟོབས་གཉིས་པ་ལས་དང་དེའི་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་སྨིན་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གཞན་དོན་བར་ཆད་ཀྱི་ཆོས་བསྟན་པ་ལ་མི་འཇིགས་པའང་དེ་བཞིན་ནོ། །སྟོབས་བདུན་པ་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བའི་ལམ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གཞན་དོན་ངེས་འབྱུང་གི་ཆོས་བསྟན་པ་ལ་མི་འཇིགས་པའང་དེ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་དྲན་ཉེ་གསུམ་བཤད་པ་ནི། དྲན་དང་ཤེས་བཞིན་བདག་ཉིད་གསུམ། །ཞེས་པས་བསྟན། དྲན་པ་ཉེར་གཞག་ནི་མདོ་ལས་ཇི་སྐད་བཤད་པ་བཞིན་གསུམ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཆོས་སྟོན་པ་ན་འཁོར་རྣམས་གུས་པར་ཉན་པར་འདོད་ཀྱང་དགྱེས་པ་དང་རྗེས་སུ་ཆགས་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་མ་གུས་ཤིང་ཉན་པར་མི་འདོད་ཀྱང་མི་དགྱེས་པ་དང་ཁོང་ཁྲོ་བར་མི་འགྱུར་ལ། གུས་མི་གུས་འདྲེས་མར་གྱུར་པ་ལའང་དགྱེས་མི་དགྱེས་ཆ་གཉིས་སུ་མི་འགྱུར་བར་དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་དུ་བཏང་སྙོམས་སུ་ཞུགས་པ་སྟེ་དེ་དག་གི་ངོ་བོ་ནི་དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་གྱི་བདག་

ཉིད་ཡིན་ཡང་འཁོར་གྱི་བྱེ་བྲག་གིས་གསུམ་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ནི་དེ་ཉན་རང་ལའང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་མ་འདྲེས་པར་མི་རུང་ངོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། ཉན་རང་གིས་བག་ཆགས་མ་སྤངས་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཏེ། དེ་ལ་བག་ཆགས་ནི་ཛྙོན་ཉོན་མོངས་སྤྱང་བའི་མཐུས་ལུས་ངག་གཡོ་བའི་རྒྱུ་ནུས་པའི་ཁྱད་པར་སེམས་པ་ཡོད་པའོ་ཞེས་ཊཱི་ཀ་བྱེད་པ་དག་འཆད་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། སེམས་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ཁྱད་པར་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །བཞི་པ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་བཤད་པ་ནི། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཀུན་རྫོབ་བློ། །ཚོགས་དང་རྣམ་པ་སྤྱོད་ཡུལ་དང་། །མཉམ་པའི་ཕྱིར་དང་ཆེས་ཆེའི་ཕྱིར། །ཐ་དད་བྱ་བ་རྣམ་པ་བརྒྱད། །ཅེས་པས་བསྟན། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ནི་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཤེས་བའམ་བློའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པར་ཡང་མི་འགྱུར་ལ་སྙིང་རྗེ་བཞིན་དུ་སྡུག་བསྔལ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུའང་མི་འགྱུར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཆེན་པོས་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པ་ནི་སྡུག་བསྔལ་གསུམ་ལ་རྟོག་པའི་ཕྱིར་དང་། དམིགས་པ་སྤྱོད་ཡུལ་ནི་ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཅན་དུ་དྲན་◌ྃཔར་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་དེ་ལས་ཆེས་ཆེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱའོ། །སྙིང་རྗེ་དང་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་ཐ་དད་དུ་བྱ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད་ཅེ་ན། དེ་ལ་ངོ་བོ་ལ་སོགས་པ་ཐ་དད་དུ་བྱ་བ་རྣམ་པ་བརྒྱད་དུ་ཡོད་ཅིང་། བརྒྱད་ནི། ངོ་བོ་ཞེ་སྡང་གཏི་

༄༅། །སྨུག་མེད། །དམིགས་པ་ཁམས་གཅིག་ཁམས་གསུམ་པ། །རྣམ་པ་སྡུག་བསྔལ་གཅིག་དང་གསུམ། །ས་ནི་བསམ་གཏན་བཞི་བཞི་པ། །རྒྱུད་ནི་ཉན་ཐོས་སོགས་དང་རྒྱལ། །ཐོབ་པ་འདོད་དང་སྲིད་རྩེའི་བྲལ།། དོན་ནི་ཡོངས་སུ་མི་སྐྱོབ་སྐྱོབ། །ལས་ནི་མི་འདྲ་འདྲ་བར་མཛད། །ཅེས་པ་ལྟར་རོ། །གསུམ་པ་མཇུག་བསྡུ་བ་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མཉམ་པའི་ཚུལ་དང་། མི་མཉམ་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཚོགས་དང་ནི། །ཆོས་སྐུ་འགྲོ་བའི་དོན་སྤྱོད་པས། །མཉམ་པ་ཉིད་དེ། །ཞེས་པས་བསྟན། ཅི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཉམ་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ནི་རྒྱུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཚོགས་གཉིས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་འགྲུབ་པ་དང་ནི་འབྲས་བུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཆོས་སྐུ་གནས་གྱུར་ཟག་མེད་ཀྱི་ཚོགས་བརྙེས་པ་དང་། ཕན་འདོགས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་འགྲོ་བ་རྣམས་མཐོ་རིས་དང་བྱང་གྲོལ་ལ་འགོད་པའི་དོན་མཛད་པར་སྤྱོད་པ་གསུམ་གྱིས་མཉམ་པ་ཉིད་དེ། གཞན་དུ་སངས་རྒྱས་བཟང་ངན་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་ལས་དེ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། སྐུ་ཚེ་དང་། །རིགས་དང་སྐུ་བོང་ཚད་ཀྱིས་མིན། །ཞེས་པས་བསྟན། འོན་ཀྱང་སྐུ་ཚེ་དང་རིགས་དང་སྐུའི་བོང་ཚད་རྣམས་ཀྱིས་ནི་མཉམ་ཞིང་མཚུངས་པ་མིན་ཏེ། དེ་དག་ནི་གདུལ་བྱ་དང་མཐུན་པར་སྣ་ཚོགས་སུ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡོན་ཏན་གསུམ་པོའི་དབྱེ་བ་ནི། །བཞི་རེ་འདང་བཞི་ཚན་ཕྱེ་བའི་སྡོམས། །རྒྱུ་བཞི་ཚོགས་གཉིས་ཐམས་ཅད་དང་། །ཡུན་རིང་བར་མེད་གུས་པར་གོམས། །འབྲས་བཞི་ཡེ་ཤེས་སྤངས་པ་དང་། །མཐུ་དང་གཟུགས་སྐུའི་ཡེ་ཤེས་བཞི། །ཐམས་ཅད་རྣམ་ཀུན་

མ་བསྟན་དང་། །མ་འབད་པར་མཁྱེན་སྤངས་པ་བཞི། །ཉོན་མོངས་ཀུན་སྤངས་གཏན་དུ་སྤངས། །བག་ཆགས་སྙོམས་འཇུག་སྒྲིབ་སྤངས་པའོ། །མཐུ་ཡང་རྣམ་བཞི་ཕྱི་ཡི་ཡུལ། །སྤྲུལ་བསྒྱུར་བྱིན་གྱིས་རློབ་ལ་མངའ།། སྐུ་ཚེ་གཏོང་དང་བྱིན་རློབ་མངའ། །བསྒྲིབས་མཁའ་རིང་གཤེགས་ཆུང་ངུར་འཇུག །ཡ་མཚན་ནར་མར་སྟོན་པའོ། །གཟུགས་སྐུ་རྣམ་བཞི་མཚན་དཔེ་སྟོབས། །སྐུ་གདུང་རྡོ་རྗེ་ལྟར་སྲ་བའོ། །ཕན་པ་ངན་སོང་གསུམ་པོ་དང་། །འཁོར་བ་ལས་ཐར་མཛད་པའམ། །ཐེག་གསུམ་བདེ་འགྲོར་འགོད་པ་སྟེ། །དགག་སྒྲུབ་གཙོར་བྱས་བཞི་ཚན་གཉིས། །ཞེས་པ་རྣམས་སོ། །དེ་དག་ནི་མདོ་ཙམ་ཡིན་གྱི་རྒྱས་པར་ནི་གཞན་གྱིས་བརྗོད་པར་མི་ནུས་ཏེ། ཏ་ཐཱ་ག་ཏ་ནི་ཡོན་ཏན་རྨད་དུ་བྱུང་བ་མཐའ་ཡས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་ནའང་བསོད་ནམས་དང་མི་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་དེའི་ཡོན་ཏན་ཐོས་པར་མི་འགྱུར་ལ་ཅུང་ཟད་ཐོས་ཀྱང་བླུན་པོ་རྣམས་རང་ལ་དཔགས་ཏེ་དང་ཞིང་ཡིད་ཆེས་པར་མི་བྱེད་ཀྱི་གང་དག་སངས་རྒྱས་དང་དེའི་ཆོས་ལ་རབ་ཏུ་དང་ཞིང་ཡིད་ཆེས་པའི་སྐྱེས་བུ་དེ་དག་ནི་མཁས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཐུན་མོང་གི་ཡོན་ཏན་ལ། བསྟན། བཤད་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལའང་། མདོར་བསྟན་པ་དང་། ཅུང་ཟད་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་གཞན་སློབ་དང་ཐུན་མོང་ཡིན། །ཁ་ཅིག་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་དང་། །ཞེས་པས་བསྟན། མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་མ་གཏོགས་ཆོས་གཞན་ནི་སློབ་མ་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་ཡང་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ལ། ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོས་ཁ་ཅིག་ནི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་དང་ཡང་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། ཉོན་མོངས་མེད་དང་སྨོན་གནས་ཤེས། །སོ་སོ་ཡང་

༄༅། །དག་རིག་མངོན་སོགས། །ཞེས་པས་བསྟན། ཆོས་དེ་དག་ཀྱང་གང་ཞེ་ན། ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་དང་། སྨོན་ནས་ཤེས་པ་དང་། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་དང་། མངོན་ཤེས་དྲུག་དང་། སོགས་པས་བསམ་གཏན་བཞི་དང་། ཚད་མེད་བཞི་དང་། རྣམ་ཐར་བརྒྱད་དང་། ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་བརྒྱད་དང་། ཟད་པར་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་ལ་མངོན་ཤེས་དང་པོ་ལྔ་དང་བསམ་གཏན་བཞི་དང་གཟུགས་མེད་བཞི་དང་ཚད་མེད་བཞི་དང་རྣམ་ཐར་དང་པོ་བདུན་དང་ཟད་པར་བཅུ་དང་ཟིལ་གནོན་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་བརྒྱད་དང་ཏིང་འཛིན་གསུམ་པོ་དག་ནི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་དང་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ལ། གཞན་དག་ནི་ཉན་རང་འཕགས་པ་དང་བྱང་སེམས་རྣམས་དང་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ། འཕགས་པ་དང་ཐུན་མོང་བ་དང་། སྐྱེ་འཕགས་གཉིས་ཀ་དང་ཐུན་མོང་བའོ། །དང་པོ་ལ། ཡོན་ཏན་དྲུག་པོ་སོ་སོའི་ཆོས་བཤད་པ་དང་། ཐུན་མོང་བའི་ཆོས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཉོན་མོངས་མེད་པ་དང་། སྨོན་ནས་མཁྱེན་པ། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞིའོ། །དང་པོ་ནི། ཉོན་མོངས་མེད་པ་ཀུན་རྫོབ་ཤེས། །བསམ་གཏན་མཐའ་ན་མི་གཡོའི་ཆོས། །མིས་སྐྱེད་ཉོན་མོངས་འདོད་གཏོགས་པ། །མ་སྐྱེས་གཞིར་བཅས་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན། །ཞེས་པས་བསྟན། དགྲ་བཅོམ་པ་འགའ་ཞིག་ལ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཞིང་བདག་ཀྱང་ཡོན་གནས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དུ་རིག་ནས་བདག་ལ་དམིགས་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེ་བར་མ་གྱུར་ཅིག་ཅེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་ཤེས་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་དོ། །ལམ་དེ་ནི་

འགའ་ཡང་ཉོན་མོངས་པར་མི་བྱེད་པས་ན་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏོ། །ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་དེ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ལ། རྟེན་བསམ་གཏན་གྱི་མཐའ་ན་སྟེ་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་བརྟེན་ཏེ། ལམ་སླ་བའི་མཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དགྲ་བཅོམ་པ་མི་གཡོ་བའི་ཆོས་ཅན་གྱིས་ཡིན་གྱི་གཞན་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ལ་རེས་འགའ་རང་རྒྱུད་ལའང་ཉོན་མོངས་པ་འབྱུང་བས་ཉོན་མོངས་པ་སྤང་བར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། དེའང་གླིང་གསུམ་གྱི་མིས་སྐྱེད་དོ། །དེའི་དམིགས་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་འདོད་པར་གཏོགས་པ་མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེ་མ་འོངས་པ་གཞིར་བཅས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་ནོ། །ཕ་རོལ་པོ་དེ་དག་ལ་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེ་བར་མ་གྱུར་ཅིག་ཅེས་བྱ་བའི་རྣམ་པར་ཞུགས་པས་སོ། །ཉོན་མོངས་གཞི་མེད་པ་ནི་སྤང་བར་མི་ནུས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། སྨོན་ནས་ཤེས་པའང་དེ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡི་དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་དོ། །ཞེས་པས་བསྟན། སྨོན་ནས་ཤེས་པའང་ངོ་བོ་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་དང་ས་བསམ་གཏན་གྱི་མཐའ་ན་ཡོད་པ་དང་མི་གཡོ་བའི་ཆོས་ཅན་གྱི་དང་གླིང་གསུམ་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་ཡིན་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་དེ་བཞིན་ནོ། །སྨོན་ཤེས་དེ་ཡི་དམིགས་པ་ཉོན་མོངས་པ་གཞི་བཅས་ཁོ་ན་མིན་གྱི་གཟུགས་སོགས་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོ། །དེ་ལ་སྨོན་ཤེས་ནི་སྨོན་པ་སྔར་བཏང་ནས་ཤེས་པ་སྟེ། འདི་དང་འདི་ཤེས་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་སྨོན་ནས་རབ་མཐའ་བཞི་པ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་ནས་དེའི་ཡུལ་དུ་ཇི་ཙམ་གྱུར་པ་ཤེས་པའོ། །དེས་ན་ས་གོང་མ་ཡུལ་མ་ཡིན་པས་གཟུགས་མེད་རྣམས་མངོན་སུམ་དུ་མི་ཤེས་སོ་ཞེས་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་རྣམས་ཟེར་ལ། གཞན་དག་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དེ་ནི་གཟུགས་མེད་ཀྱང་མངོན་

༄༅། །སུམ་དུ་མཁྱེན་པར་འདོད་དོ། །གསུམ་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་བཤད་པ་ལ། དབྱེ་བའི་སྒོ་ནས་ཐུན་མོང་གི་ཆོས་བསྟན་པ། མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་ཆོས་སོ་སོར་བཤད་པ། ཐོབ་ཚུལ་གྱི་དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་བཞིན་ཆོས་དོན་ངེས་ཚིག་དང་། །སྤོབས་སོ་སོ་ཡང་དག་རིག །ཅེས་པས་བསྟན། ཐ་མ་གཉིས་པོ་དགྲ་བཅོམ་པ་མི་གཡོ་བ་དང་རྟེན་གླིང་གསུམ་གྱི་མིས་སྐྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་དང་དོན་དང་ངེས་ཚིག་དང་སྤོབས་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་སྔ་བཞི་པོའང་དེ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། དང་པོ་གསུམ་གྱི་དམིགས་པ་དང་རང་བཞིན། བཞི་པའི་ཆོས་བཞི་གཉིས་པའི་ཆོས་གཉིས། དང་པོ་དང་གསུམ་པའི་ངོ་བོ། དང་པོའི་ས། གསུམ་པའི་སའི་ཁྱད་པར་རོ། །དང་པོ་ནི། གསུམ་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་མིང་དང་། །དོན་དང་ངག་ལ་ཐོགས་མེད་ཤེས། །ཞེས་པས་བསྟན། གཞན་ནི་ཐ་དད་དེ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་དང་པོ་གསུམ་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་མིང་དང་དོན་དང་ངག་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པར་ཤེས་པ་ཞེས་ཏེ་འདི་ལྟར་ཆོས་རིག་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་དོན་དུ་མ་ལ་འཇུག་ཀྱང་འདིར་བསྟན་པའི་ཆོས་ཡིན་པས་མིང་ཚིག་ཡི་གེའི་ཚོགས་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པར་ཤེས་པ་དང་། དོན་རིག་ནི་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་འདོད་པའམ་དོན་གྱི་མཆོག་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པར་ཤེས་པའོ། །ངག་གམ་ངེས་ཚིག་རིག་པ་ནི་རྟགས་དང་དུས་དང་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ངག་གི་སྦྱོར་ང་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པར་ཤེས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། བཞི་པ་རིགས་པ་ཐགས་ཐོགས་མེད། །མཚོན་བརྗོད་ལམ་ལ་དབང་ཉིད་ལ། །དེ་ཡི་དམིགས་པ་ངག་དང་ལམ། །ཤེས་པ་དགུ་འོ་ས་ཐམས་ཅད། །ཅེས་པས་བསྟན། བཞི་པ་

སྤོབས་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ནི་དོན་རྣམས་ཀྱི་འགལ་བ་དང་འབྲེལ་བའི་རིགས་པ་དང་། དེའང་ཐགས་ཐོགས་མེད་པར་མངོན་པར་བརྗོད་པ་ཉིད་དང་། རང་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ཞི་ལྷག་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་མི་བརྗེད་པས་ལམ་ལ་དབང་བ་ཉིད་ལ་ཐོགས་མེད་དུ་ཤེས་པ་སྟེ། དང་པོ་ནི་འཕེལ་བའི་གནས་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ནི། རང་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ལ། འདི་ནི་སྤོབས་པ་ཡིན་ལ་སོ་སོར་རིག་པའང་ཡིན་པས་སྤོབས་པ་སོ་སོ་རིག་པའོ། །སྤོབས་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་དེ་ཡི་དམིགས་པ་ནི་ངག་དང་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ་མོ། །དེའི་རང་བཞིན་འགོག་པ་ཤེས་པ་མ་གཏོགས་པ་ཤེས་པ་དགུའོ། །ས་ནི་ངག་ལ་དམིགས་ན་འདོད་པ་དང་བསམ་གཏན་བཞི་སྟེ་ལྔ་དང་ལམ་ལ་དམིགས་ན་ས་དགུ་སྟེ་ས་ཐམས་ཅད་ན་ཡོད་དོ། །གསུམ་པ་གཉིས་པའི་ཆོས་གཉིས་ནི། ཡང་དག་དོན་རིག་བཅུའམ་དྲུག །དེ་ནི་ཀུན་ན། །ཞེས་པས་བསྟན། སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་པ་བཞི་ལས་དོན་སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་པ་ནི་བརྗོད་བྱའི་དོན་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡིན་ན་ཤེས་པ་བཅུ་འམ་དོན་མྱང་འདས་ཡིན་ན་ཤེས་པ་དྲུག་སྟེ། ཆོས་རྗེས། འགོག་པ། ཟད་མི་སྐྱེ། ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པའོ།། དོན་སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་པ་དེ་ནི་ས་ཀུན་ན་ཡོད་དོ། །བཞི་པ་དང་པོ་དང་གསུམ་པའི་ངོ་བོ་ནི། གཞན་ཀུན་རྫོབ། །ཅེས་པས་བསྟན། གཞན་ཆོས་དང་ངེས་ཚིག་རིག་པ་གཉིས་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་ཏེ། མིང་གི་ཚོགས་ལ་སོགས་པ་ཆོས་དང་ངག་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། །ལྔ་པ་དང་པོའི་ས་ནི། ཆོས་རིག་འདོད་དང་བསམ་གཏན་ན། །ཞེས་པས་བསྟན། ཆོས་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ནི་འདོད་པ་དང་བསམ་གཏན་བཞི་པོ་དག་ན་

༄༅། །ཡོད་ཀྱི་དེ་ཡན་ཆད་ན་མེད་དེ། དེ་ན་རྗོད་བྱེད་མིང་ཚིག་ཡི་གེའི་ཚོགས་མེད་པའི་ཕྱིར། དྲུག་པ་གསུམ་པའི་སའི་ཁྱད་པར་ནི། ངག་ནི་འདོད་དང་དང་པོ་ན། །ཞེས་པས་བསྟན། ངག་གམ་ངེས་པའི་ཚིག་རིག་པ་ནི་འདོད་པ་དང་བསམ་གཏན་དང་པོ་ན་ཡོད་ཀྱི་དེ་ཡན་ཆད་ན་མེད་དེ། ངག་ནི་རྟོག་པས་ཀུན་ནས་བསླངས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ན་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ན་རྟོག་དཔྱོད་མེད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པོ་དེའི་གོ་རིམ་ནི་ཚིག་མིང་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་རྟོགས། དོན་ལ་བརྟེན་ནས་ངེས་ཚིག་ཤེས། དེ་རྣམས་རྟོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤོབས་པ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ཐོབ་ཚུལ་གྱི་དོན་བསྡུ་བ་ནི། མ་ཚང་བར་ནི་དེ་ཐོབ་མེད། །ཅེས་པས་བསྟན། གང་ལ་གཅིག་ཡོད་པ་དེ་ལ་ངེས་པར་བཞི་ཅར་ཡོད་དེ། འགས་ཀྱང་གང་རུང་གཅིག་མ་ཚང་བར་ནི་གསུམ་པོ་དེ་ཐོབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཡོན་ཏན་དྲུག་པོ་ཐུན་མོང་བའི་ཆོས་བཤད་པ་ལ། སེམས་རྟེན་སྦྱོར་བསྟན་པ་དང་། རབ་མཐའ་དངོས་ཡིན་མིན་གྱི་ཁྱད་པར། བཞི་པའི་རབ་མཐའ་ངོས་བཟུང་བ། སྦྱོར་བའི་དམིགས་བསལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། དྲུག་པོ་དེ་དག་རབ་མཐའ་བས། །ཞེས་པས་བསྟན། ཉོན་མོངས་མེད་སོགས་ཡོན་ཏན་དྲུག་པོ་དེ་དག་ནི་རབ་མཐའི་བསམ་གཏན་གྱི་སྦྱོར་བས་ཐོབ་ཀྱི་རབ་མཐས་བསྡུས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ངག་ནི་འདོད་དང་དང་པོ་ན། །ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེ་ནི་རྣམ་དྲུག །ཅེས་པས་བསྟན། བསམ་གཏན་བཞི་པ་རབ་ཀྱི་མཐའ་པ་དེ་ནི་ཉོན་མོངས་མེད་སྨོན་ནས་ཤེས་སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་པ་གསུམ་རབ་མཐའ་འབའ་ཞིག་པ་སྟེ་རྣམ་པ་དྲུག་གི་བདག་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ངེས་ཚིག་སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་པ་ནི་བསམ་གཏན་

བཞི་པ་དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པ་ཡིན་གྱི་བཞི་པའི་ས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འདོད་པའི་སྤྲུལ་སེམས་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིས་ཐོབ་ཀྱང་དེ་དངོས་གཞི་མ་ཡིན་པ་དང་འདྲའོ། །གསུམ་པ་བཞི་པའི་རབ་མཐའ་དངོས་བཟུང་བ་ནི། བསམ་གཏན་མཐའ། །དེ་ནི་ས་ཀུན་གྱིས་མཐུན་བྱས། །འཕེལ་བའི་རབ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡིན། །ཞེས་པས་བསྟན། དེ་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་ཡ་མཐའ་བཞི་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ཞིག་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་འདོད་པ་ནས་སྲིད་རྩེའི་བར་ལུགས་དང་མཐུན་མི་མཐུན་དུ་སྙོམས་པར་ཞུགས་ཏེ་ས་ཀུན་གྱིས་རབ་མཐའ་དང་མཐུན་པར་བྱས་ནས་ཆུང་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོར་མ་འཕེལ་བའི་རབ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དེ་ལས་ཀྱང་རབ་དེའི་མུ་མཐར་ཕྱིན་པའི་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མུ་བཞི་པ་བཞིན་ནོ། །བཞི་པ་སྦྱོར་བའི་དམིགས་བསལ་ནི། སངས་རྒྱས་ལས་གཞན་སྦྱོར་ལས་སྐྱེས། །ཞེས་པས་བསྟན། དྲུག་པོ་དེ་དག་སངས་རྒྱས་ལས་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་ནི་སྦྱོར་བ་ལས་སྐྱེས་པ་སྟེ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཙམ་གྱིས་ཐོབ་པ་མ་ཡིན་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ནི་སྦྱོར་བ་ལ་མི་ལྟོས་པར་བཞེད་པ་ཙམ་གྱིས་འགྲུབ་སྟེ། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་སྐྱེ་འཕགས་གཉིས་ཀ་དང་ཐུན་མོང་བའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་ལ། ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་དང་། ཁྱད་པར་གཏན་ལ་དབབ་པའོ། །དང་པོ་ལ། དབྱེ་བ། ངོ་བོ། ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར། ཐོབ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། རྫུ་འཕྲུལ་རྣ་བ་ཡིད་དང་ནི། །སྔོན་ཚེ་འཆི་འཕོ་སྐྱེ་བ་དང་། །ཟད་ཤེས་མངོན་དུ་བྱ་བ་ཡི། །མངོན་ཤེས་རྣམ་དྲུག །ཅེས་པས་བསྟན། རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་ཡུལ་སྤྲུལ་པ་དང་འགྲོ་བ་ཤེས་པ་དང་རྣ་བའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་ཀུན་རྟོག་ཤེས་པས་ཐག་ཉེ་རིང་ལ་སོགས་

༄༅། །པའི་སྒྲ་ཐམས་ཅད་ཐོས་པ་ལྷའི་རྣ་བའི་མངོན་ཤེས་དང་། སྔར་བཤད་པ་བཞིན་དུ་ཕ་རོལ་ཡིད་ཤེས་དང་ནི་སྔོན་གྱི་གནས་སམ་ཚེ་རབས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་དང་། འཆི་འཕོ་དང་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་དང་། ཟག་པ་ཟད་པ་
ཤེས་པ་མངོན་དུ་བྱ་བ་ཡི་མངོན་པར་ཤེས་པ་སྟེ་རྣམ་པ་དྲུག་གོ། །གཉིས་པ་ནི། རྣམ་གྲོལ་བློ། །ཞེས་པས་བསྟན། སྤྱིར་མངོན་ཤེས་དྲུག་པོ་ཐམས་ཅད་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ལམ་གྱི་བློ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ།
ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། ས་གང་ན་ཡོད་པ་དང་། སྤྱོད་ཡུལ་གང་ཡིན་པའོ། །དང་པོ་ནི། བཞི་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་སྟེ། སེམས་ལ་ཤེས་པ་ལྔ་ཡིན་ནོ། །ཟད་པའི་མངོན་ཤེས་སྟོབས་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པས་བསྟན། བྱེ་བྲག་
ཏུ་གསུམ་པ་དང་དྲུག་པ་ལས་གཞན་བཞི་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་ཁོ་ན་སྟེ། ཟག་བཅས་སུ་ངེས་པའི་ཕྱིར། སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་ལ་ནི་ཤེས་པ་ལྔ་སྟེ། ཆོས་ཤེས། རྗེས་ཤེས། ལམ་ཤེས། སེམས་ཤེས། ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་
རྣམས་ཡིན་ནོ། །ཟག་པ་ཟད་པ་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་ནི་ཟག་པ་ཟད་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་བཞིན་ཏེ་ཤེས་པ་དྲུག་གམ་བཅུ་ཡིན་ཞིང་ས་ཡང་བཅུ་གཅིག་པོ་ཀུན་ན་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། ལྔ་ནི་བསམ་གཏན་བཞི་
དག་ན། །ཞེས་པས་བསྟན། མངོན་ཤེས་དང་པོ་ལྔ་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་བཞི་པོ་དག་ན་ཡོད་ཅེས་པ་ནི་མིག་དང་རྣ་བའི་མངོན་ཤེས་གཉིས་དང་པོའི་ས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཡང་ཐོབ་བྱེད་དམ་རྟེན་གྱི་སྒོ་ནས་དེ་སྐད་བཤད་
པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་སྤྱོད་ཡུལ་ནི། །རང་དང་འོག་སའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན། །ཞེས་པས་བསྟན། མངོན་ཤེས་ལྔ་པོ་འདི་དག་ནི་རང་དང་འོག་སའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་གྱི་གོང་སའི་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དམན་པའི་ཡུལ་མཆོག་མ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་ཡུལ་ཤེས་པས་ཀྱང་རང་ས་དང་འོག་མར་འགྲོ་བ་དང་སྤྲུལ་པ་བྱེད་ཤེས་ཀྱི་གོང་མར་ནི་མ་ཡིན་ཞིང་གཞན་ཡའང་དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་རོ། །བཞི་པ་ཐོབ་ཚུལ་ནི། ཐོབ་བྱ་འདྲིས་པ་ཆགས་བྲལ་བས། །ཞེས་པས་བསྟན། ཐོབ་ཚུལ་ནི་དེ་དག་རྟོན་ཉེ་ལམ་དུ་མ་འདྲིས་པ་དག་ནི་སྦྱོར་བས་འཐོབ་པར་བྱ་དགོས་ལ། འདྲིས་པ་ནི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཙམ་གྱིས་ནི་ཐོབ་སྟེ་གཉིས་ཀའང་མངོན་དུ་འགྱུར་བ་སྦྱོར་བ་ལ་བལྟོས་སོ། །གཉིས་པ་ཁྱད་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ། ཐུན་མོང་དུ་གཏན་ལ་དབབ་པ་དང་། ཐེ་བྲག་ཏུ་གཏན་ལ་དབབ་པའོ། །དང་པོ་ལ། དྲན་པ་ཉེར་གཞག་དང་སྦྱར་བ། དགེ་སོགས་གསུམ་དང་སྦྱར་བ། རིག་པ་གསུམ་དང་སྦྱར་བ། ཆོ་འཕྲུལ་གསུམ་དང་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ནི། གསུམ་པ་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་གསུམ། །དང་པོ་རྫུ་འཕྲུལ་རྣ་བ་མིག །ཅེས་པས་བསྟན། གསུམ་པ་གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་ནི་སེམས་སེམས་བྱུང་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཚོར་བ་སེམས་ཆོས་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་སོ། །དྲན་པ་ཉེར་གཞག་གི་དང་པོ་ལུས་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་གིས་བསྡུས་པ་ནི་རྫུ་འཕྲུལ་དང་ལྷའི་རྣ་བ་དང་ལྷའི་མིག་གི་མངོན་པར་ཤེས་པ་གསུམ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གིས་གཟུགས་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། དེའང་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་དམིགས་པ་ནི་ཕྱིའི་སྐྱེ་མཆེད་བཞི་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་མ་གཏོགས་སོ། །ལྷའི་རྣ་བ་དང་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་དམིགས་པ་ནི་སྒྲ་དང་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། མིག་དང་རྣ་བའི་མངོན་ཤེས་ནི། །ལུང་དུ་མ་བསྟན་ལྷག་རྣམས་དགེ། །ཞེས་པས་བསྟན། ལྷའི་མིག་དང་རྣ་བའི་མངོན་ཤེས་ནི་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་ཞིང་དགེ་བ་བཞིར་མ་འདུས་པས་

༄༅། །མ་བསྒྲིབས་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་སྟེ་དེ་གཉིས་ཀྱང་མིག་རྣའི་རྣམ་ཤེས་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཤེས་རབ་བོ། །ལྷག་མ་བཞི་པོ་རྣམས་ནི་དགེ་བའོ། །གསུམ་པ་རིག་པ་གསུམ་དང་སྦྱར་བ་ལ། བསྟན། བཤད་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གསུམ་ནི་རིག་པ་སྔོན་མཐའ་སོགས། །མ་རིག་པ་ནི་ཟློག་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པས་བསྟན། སྔོན་གྱི་གནས་དང་འཆི་འཕོ་དང་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་དང་ཟག་པ་ཟད་པ་མངོན་དུ་བྱ་བ་གསུམ་ནི་མི་སློབ་པའི་རིག་པ་གསུམ་ཞེས་བྱའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་དེ་དག་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི་གཞན་དག་ནི་མ་ཡིན་ཞེ་ན། །དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། འདི་དག་གིས་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སྔོན་གྱི་མཐའ་དང་སོགས་པ་ཕྱི་མའི་མཐའ་དང་བར་ལ་ཀུན་ཏུ་རྨོངས་པའི་མ་རིག་པ་ནི་ཟློག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ། དོན་དམ་པའི་མི་སློབ་པའི་རིག་པ་ངོས་བཟུང་བ། གཞན་གཉིས་ལ་དེའི་སྒྲ་འདུག་པའི་རྒྱུ་མཚན། དེ་ལས་འཕྲོས་པའི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། མི་སློབ་ཐ་མ། ཞེས་པས་བསྟན། དེ་གསུམ་ལས་མི་སློབ་པའང་ཡིན་ཞིང་དེའི་རིག་པའང་ཡིན་པ་ནི་ཟག་མེད་ཡིན་པས་ཐ་མ་ཟག་ཟད་ཀྱི་མངོན་ཤེས་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། གཉིས་ནི་དེའི། །རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་ཕྱིར་དེ་ཞེས་བྱ། །ཞེས་པས་བསྟན། ཟག་བཅས་བར་པ་དང་དང་པོ་གཉིས་ནི་མི་སློབ་པའི་ངོ་བོ་མ་ཡིན་ཀྱང་མི་སློབ་པ་དེའི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་དེའི་རིག་པ་ཞེས་བྱའོ། །གསུམ་པ་དེ་ལས་འཕྲོས་པའི་དོན་ནི། སློབ་ལ་འདོད་དེ་མ་རིག་དང་། །བཅས་རྒྱུད་ཕྱིར་ན་རིག་མ་བཤད། །ཅེས་པས་བསྟན། ཅིའི་ཕྱིར་མངོན་ཤེས་དེ་དག་ལ་སློབ་པའི་རིག་པ་མི་བྱ་ཞེ་ན། དེ་གཉིས་ནི་སློབ་པ་ཆགས་བྲལ་ལའང་ཡོད་པར་འདོད་དེ། འོན་ཀྱང་མ་རིག་པ་དང་བཅས་པའི་རྒྱུད་

ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མདོ་ལས་རིག་པར་མ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་ཆོ་འཕྲུལ་གསུམ་དང་སྦྱར་བ་ལ། སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། དེའི་མཆོག་ངོས་བཟུང་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དང་པོ་གསུམ་པ་དྲུག་པ་ནི། །ཆོ་འཕྲུལ་རྣམ་ཡིན། །ཞེས་པས་བསྟན། མངོན་པར་ཤེས་པ་འདི་དག་ལས་དང་པོ་རྫུ་འཕྲུལ་དང་། གསུམ་པ་སེམས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་དང་། དྲུག་པ་ཟག་པ་ཟད་པའི་མངོན་པར་ཤེས་པ་རྣམས་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཆོ་འཕྲུལ་གསུམ་ཡིན་ཏེ། རྫུ་འཕྲུལ་དང་། ཀུན་བརྗོད་དང་། རྗེས་སུ་བསྟན་པའི་ཆོ་འཕྲུལ་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། བསྟན་པ་མཆོག །མི་འཁྲུལ་ཕྱིར་དང་ཕན་པ་དང་། །ཡིད་འོང་འབྲས་ལ་སྦྱོར་བྱེད་ཕྱིར། །ཞེས་པས་བསྟན། དེ་གསུམ་ལས་ཀྱང་རྗེས་སུ་བསྟན་པའི་ཆོ་འཕྲུལ་ཉིད་མཆོག་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་ཉོན་མོངས་ཟད་པ་ཁོན་ལས་འབྱུང་བས་རྒྱུ་བཟང་པོ་ལས་མི་འཕྲུལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཚེ་འདིར་ཉོན་མོངས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕན་པ་དང་། ཕྱི་མར་དུཿཁ་དང་གཏན་དུ་བྲལ་བའི་ཡིད་དུ་འོང་བའི་འབྲས་བུ་ལ་སྦྱོར་བར་བྱེད་ཀྱི་གཞན་གཉིས་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་གསུམ། རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་མངོན་ཤེས་གཏན་ལ་དབབ་པ། མིག་རྣའི་མངོན་ཤེས་གཏན་ལ་དབབ་པ། སྐྱེས་ཐོབ་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་དབབ་པའོ། །དང་པོ་ལ། རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་ཁྱད་པར། སྤྲུལ་སེམས་ངོས་བཟུང་བ། དེས་ཇི་ལྟར་སྤྲུལ་བ། སྤྲུལ་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ། །རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ། རྫུ་འཕྲུལ་སྤྱིར་བཤད་པ་དང་། ཁྱད་པར་དངོས་སོ། །དང་པོ་ནི། རྫུ་འཕྲུལ་ཏིང་འཛིན་དེ་ལས་ནི། །སྤྲུལ་དང་འགྲོ་བ། །ཞེས་པས་བསྟན། རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་ངོ་བོ་གང་ཞེ་ན། རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་ངོ་བོ་ནི་ཏིང་

༄༅། །ངེ་འཛིན་ཏེ། ངེས་འབྱོར་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་ཞིག་འབྱོར་བར་བྱེད་ཅེ་ན། ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ལས་ནི་སྔར་མེད་གསར་དུ་སྤྲུལ་བ་དང་། ལུས་ཀྱིས་དང་། མོས་པས་དང་། ཡིད་མགྱོགས་ཀྱིས་འགྲོ་བ་སྟེ་འགྲོ་བ་གསུམ་འབྱོར་བར་བྱེད་དོ། །གཉིས་པ་ལ། འགྲོ་བ་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར། སྤྲུལ་པ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རོ། །དང་པོ་ནི། སྟོན་པ་ལ། །ཡིད་མགྱོགས་འགྲོ་བ་གཞན་དག་ལ། །ཕྱིན་བྱེད་མོས་པ་ལས་བྱུང་ཡང་། །ཞེས་པས་བསྟན། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ལ་ནི་ཇི་ལྟར་བཞེད་པ་ཙམ་གྱིས་ཐག་རིང་པོར་ཡང་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་ཡིད་མགྱོགས་ཀྱི་འགྲོ་བ་མངའ་ལ་གཞན་དག་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་ལས་གཞན་དག་ལ་ལུས་འཁྱེར་བྱེད་ཀྱི་འགྲོ་བ་ཡོད་དེ། བྱ་བཞིན་དུ་ལུས་ཀྱིས་ཕྱིན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མོས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡང་ཡོད་དེ། ཐག་རིང་པོ་ལ་ཐུང་ངུར་མོས་པས་མྱུར་དུ་ཕྱིན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པའི་སྤྲུལ་པ། གཟུགས་ན་སྤྱོད་པའི་སྤྲུལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདོད་པར་གཏོགས་པའི་སྤྲུལ་པ་ནི། །ཕྱི་ཡི་སྐྱེ་མཆེད་བཞི་རྣམ་གཉིས། །ཞེས་པས་བསྟན། སྤྱིར་སྤྲུལ་སེམས་ནི་གཉིས་ཏེ། འདོད་པ་དང་གཟུགས་ཀྱི་སྤྲུལ་པའོ། །དེ་ལ་འདོད་པར་གཏོགས་པའི་སྤྲུལ་པ་ནི་གཟུགས་དྲི་རོ་རེག་བྱ་སྟེ་ཕྱི་ཡི་སྐྱེ་མཆེད་བཞིའི་རང་བཞིན་ཡིན་ལ། དེའང་རང་རྒྱུད་དང་འབྲེལ་བ་དང་གཞན་རྒྱུད་དང་འབྲེལ་བ་རྣམ་པ་གཉིས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། གཟུགས་གཏོགས་གཉིས། །ཞེས་པས་བསྟན། གཟུགས་སུ་གཏོགས་པའི་སྤྲུལ་པ་ནི་དྲི་རོ་མེད་པའི་ཕྱིར་གཟུགས་དང་རེག་བྱ་སྟེ་སྐྱེ་མཆེད་གཉིས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རང་དང་གཞན་གྱི་ལུས་དང་འབྲེལ་བ་གཉིས་སོ། །གཉིས་པ་སྤྲུལ་སེམས་ངོས་བཟུང་

བ་ལ། གང་གིས་སྤྲུལ་བ། སྤྲུལ་སེམས་ཀྱི་དབྱེ་བ། གང་གིས་རྙེད་པ། གང་ལས་གང་སྐྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྲུལ་སེམས་དག་གིས། །ཞེས་པས་བསྟན། མངོན་ཤེས་ཁོ་ནས་སྤྲུལ་པར་བྱེད་དམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། མངོན་ཤེས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྤྲུལ་སེམས་དག་གིས་ཀྱང་སྤྲུལ་པར་བྱེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་དག་ཀྱང་ནི་བཅུ་བཞིའོ། །བསམ་གཏན་འབྲས་གཉིས་ནས་ལྔའི་བར། །རིམ་བཞིན་གོང་མ་ལས་སྐྱེས་མིན། །ཞེས་པས་བསྟན། སྤྲུལ་སེམས་དེ་དག་ཀྱང་ནི་བཅུ་བཞིའོ། །བཅུ་བཞི་པོ་གང་ཞེ་ན། དེ་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་འབྲས་བུ་སྤྲུལ་སེམས་ནི་འདོད་པ་དང་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ས་པ་གཉིས་ཡིན་པ་ནས་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་འབྲས་བུས་འོག་མ་བ་གཉིས་དང་རང་གི་ས་པ་སྟེ་གསུམ་དང་། གསུམ་པའི་ས་འོག་མ་བ་གསུམ་དང་རང་གི་ས་པ་སྟེ་བཞི་དང་། བཞི་པའི་ས་འོག་མ་བ་བཞི་དང་རང་གི་ས་པ་དང་ལྔ་ཡིན་པའི་བར་རིམ་བཞིན་སྦྱར་རོ། །འདིར་འདི་ཤེས་དགོས་ཏེ། འདོད་པའི་ཡུལ་སྤྲུལ་པས་འདོད་པའི་སྤྲུལ་སེམས་བྱ་བ་ཡིན་གྱི་སྤྲུལ་སེམས་རང་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་སས་བསྡུས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་བསམ་གཏན་གྱི་འབྲས་བུ་སྤྲུལ་སེམས་ནི་རང་དང་འོག་མའི་ས་པ་ཡིན་གྱི་བསམ་གཏན་འོག་མའི་ས་པ་དག་གི་འབྲས་བུས་གོང་མ་ལས་སྐྱེས་པའི་སྤྲུལ་སེམས་ནི་མིན་ཏེ། གོང་ས་མ་ཐོབ་ན་སྐྱེད་མི་ནུས་ལ་ཐོབ་ན་དེ་ཉིད་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གང་གིས་རྙེད་པ་ནི། དེ་རྙེད་བསམ་གཏན་བཞིན། །ཞེས་པས་བསྟན། སྤྲུལ་སེམས་དེ་ཇི་ལྟར་རྙེད་ན། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་བཞིན་འོག་ས་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་སྟོབས་རྙེད་དོ། །བསམ་གཏན་དང་པོ་ལྟ་བུའི་སྤྲུལ་སེམས་དེ་གཉིས་པ་ནས་

༄༅། །དང་པོར་སྐྱེས་པས་རྙེད་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །བཞི་པ་གང་ལས་གང་སྐྱེ་བ་ལ། སྤྲུལ་སེམས་གང་ལས་སྐྱེས་པ་དང་། སྤྲུལ་སེམས་ལས་གང་སྐྱེ་བའོ། དང་པོ་ནི། དེ་ནི། །དག་དང་རང་ལས། །ཞེས་པས་བསྟན། སྤྲུལ་སེམས་ཡོན་ལས་ལྡང་བ་ནི་མེད་ཀྱི་སྤྲུལ་སེམས་དེ་ནི་ཐོག་མར་མངོན་དུ་བྱས་པ་དེ་སྤྲུལ་སེམས་ལ་འཇུག་པ་ན་བསམ་གཏན་དག་པ་བ་དང་ཕྱིས་ནས་སྤྲུལ་སེམས་རང་ལས་སྐྱེའོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལས་གཉིས། ། ཞེས་པས་བསྟན། སྤྲུལ་སེམས་ལ་གནས་པ་དེ་ལྟ་བས་ན་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་མ་ཞུགས་པར་ལྡང་བ་མེད་པས་སྤྲུལ་སེམས་དེ་ལས་ཀྱང་སྤྲུལ་སེམས་ལངས་པའི་ཚེ་བསམ་གཏན་དག་པ་བ་དང་། རྒྱུན་གྱི་ཚེ་སྤྲུལ་སེམས་རང་ཉིད་དང་གཉིས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་གྱི་གཞན་དང་གཞན་ལས་འབྱུང་བ་ནི་མེད་དོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་འབྲས་བུ་སྤྲུལ་སེམས་ལ་གནས་པ་ནི་ཡང་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་མ་ཞུགས་པར་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ལས་ལྡང་བ་མེད་དོ། །གསུམ་པ་དེས་ཇི་ལྟར་སྤྲུལ་བ་ལ། སྤྲུལ་སེམས་གང་གིས་སྤྲུལ་བ། སྤྲུལ་བ་སྨྲར་འཇུག་པའི་སེམས། སྤྲུལ་སེམས་དང་སྤྲུལ་པ་མང་ཉུང་གི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། རང་གི་ས་པས་སྤྲུལ་བར་བྱེད། །ཅེས་པས་བསྟན། སྤྲུལ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་རང་གི་ས་པའི་སྤྲུལ་སེམས་ཀྱིས་རང་ས་པའི་སྤྲུལ་པ་སྤྲུལ་བར་བྱེད་ཀྱི་ས་གཞན་པའི་སྤྲུལ་སེམས་ཀྱིས་ནི་ས་གཞན་གྱི་སྤྲུལ་པ་སྤྲུལ་བར་མི་བྱེད་དོ། །གཉིས་པ་ལ། སྤྲུལ་པའི་སྨྲ་སེམས་གང་ལ་བརྟེན་པ། སྤྲུལ་པས་སྨྲ་བའི་ཁྱད་པར། བྱིན་རླབས་ཀྱིས་སྨྲ་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སྨྲར་འཇུག་པ་ནི་འོག་མས་ཀྱང་། །ཞེས་པས་བསྟན། དམིགས་བསལ་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་པ་དག་གི་སྤྲུལ་པ་དག་སྨྲར་འཇུག་པ་ནི་ས་འོག་

མ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ས་པའི་སྨྲ་སེམས་ཁོ་ནས་སྨྲར་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡན་ཆད་རང་སར་རྟོག་དཔྱོད་མེད་ཅིང་ངག་སྨྲ་བ་ནི་ཀུན་སློང་རྟོག་དཔྱོད་ལ་བལྟོས་པའི་ཕྱིར། ཀྱང་སྨྲས་ནི་འདོད་པ་དང་བསམ་གཏན་དང་པོ་ན་ནི་རང་གི་ས་པའི་སེམས་ཁོ་ནས་སྨྲར་འཇུག་གོ་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ། དངོས་དང་དོགས་གཅོད་དོ། །དང་པོ་ནི། རྟེན་མིན་སྤྲུལ་བ་པོ་དང་བཅས། །ཞེས་པས་བསྟན། སྤྲུལ་པ་མང་པོ་སྨྲ་བ་ནི་རྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཡིན་ལ་དེ་མིན་པའི་སྤྲུལ་པ་ནི་སྤྲུལ་བ་པོ་དང་བཅས་ནས་སྨྲ་བར་བྱེད་དེ། ལུང་རིང་པོ་ལས། གཅིག་གིས་སྨྲ་བར་བྱེད་པ་ན། །སྤྲུལ་པ་ཐམས་ཅད་སྨྲ་བར་བྱེད། །གཅིག་མི་སྨྲ་བར་གྱུར་པ་དང་། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྨྲར་མི་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། བྱིན་གྱིས་བརླབས་ནས་གཞན་འཇུག་ཕྱིར། །ཞེས་པས་བསྟན། འོ་ན་སྨྲར་འཇུག་པའི་སེམས་ཡོད་པའི་ཚེ་སྤྲུལ་སེམས་མེད་པའི་ཕྱིར་སྤྲུལ་པ་མེད་པར་འགྱུར་བས་སུ་ཞིག་སྨྲ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། སྤྲུལ་པ་གནས་བར་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ནས་ཡིད་གཞན་སྨྲ་སེམས་ཀྱིས་སྨྲར་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་བྱིན་རླབས་ཀྱིས་སྨྲ་བའི་ཚུལ་ནི། ཤི་བ་ལ་ཡང་བྱིན་རླབས་ཡོད། །མི་བརྟན་ལ་མེད་གཞན་དག་མིན། །ཞེས་པས་བསྟན། ཅི་བྱིན་རླབས་དེ་གསོན་པོ་ཁོ་ནའམ་ཤི་བ་ལའང་ཡོད་ཅེ་ན། ཤི་བ་ལའང་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ནས་ཡུན་རིང་དུ་འཇུག་པ་ཡོད་དེ། འཕགས་པ་འོད་སྲུངས་ཆེན་པོའི་མོས་པའི་བྱིན་རླབས་ཀྱིས་དེའི་རུས་པའི་ཀེང་རུས་གནས་པའི་ཕྱིར། དེའང་རུས་པ་སོགས་བརྟན་པ་ལ་བྱིན་རླབས་ཡོད་ཀྱི་མི་བརྟན་པ་ཤ་ཁྲག་སོགས་ལ་མེད་དེ། འཕགས་པ་འོད་སྲུངས་ཆེན་པོས་ཤ་སོགས་བྱིན་གྱིས་མ་བརླབས་པའི་ཕྱིར།

༄༅། །གཞན་དག་ན་རེ། ཤེ་བ་ལ་བྱིན་རླབས་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། འོད་སྲུངས་ཀྱི་ཀེང་རུས་གནས་པ་ནི་གཙང་མའི་ལྷའི་མཐུས་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། །གསུམ་པ་སྤྲུལ་སེམས་སྤྲུལ་པ་མང་ཉུང་གི་ཚུལ་ནི། དང་པོར་དུ་མས་གཅིག་ཡིན་ཏེ། །བྱུང་བར་གྱུར་ནས་ཟློག་པའོ། །ཞེས་པས་བསྟན། དང་པོར་ནི་སྤྲུལ་སེམས་དུ་མས་སྤྲུལ་པ་གཅིག་སྤྲུལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། མངོན་ཤེས་བྱུང་བར་གྱུར་ནས་དེ་ལས་ཟློག་སྟེ་སེམས་གཅིག་གིས་མང་པོ་སྤྲུལ་བར་བྱེད་པའོ། །བཞི་པ་སྤྲུལ་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི། བསྒོམས་ལས་སྐྱེས་པ་ལུང་མ་བསྟན། །སྐྱེ་བ་ལས་སྐྱེས་རྣམ་གསུམ་མོ། །ཞེས་པས་བསྟན། ཅི་སྤྲུལ་སེམས་ཐམས་ཅད་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། བསྒོམས་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་སྤྲུལ་སེམས་ནི་ངེས་པར་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་ཏེ། ས་འོག་མར་སྐྱེས་པས་འོག་མའི་སྤྲུལ་སེམས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ལྷ་ཀླུ་དང་ཤ་ཟ་སོགས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ལས་སྐྱེས་ཐོབ་ཀྱི་སྤྲུལ་སེམས་ནི་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་རྣམ་པ་གསུམ་མོ་སྟེ། གཞན་ལའང་ཕན་གདགས་པ་དང་གནོད་པ་དང་བཏང་སྙོམས་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། ལྷ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་གིས་བྱས་པའི་སྤྲུལ་པ་རང་གཞན་གྱི་ལུས་དང་འབྲེལ་བ་ནི་སྐྱེ་མཆེད་དགུ་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་མེད་པའི་མིག་སོགས་དང་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེའང་རང་གཞན་གྱི་ལུས་དང་མ་འབྲེལ་བའི་སྤྲུལ་པ་ནི་སྐྱེ་མཆེད་བཞི་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །ལྔ་པ་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་དབྱེ་བ་ནི། རྫུ་འཕྲུལ་གསང་སྔགས་སྨན་དག་དང་། །ལས་ལས་སྐྱེ་དང་རྣམ་པ་ལྔ། །ཞེས་པས་བསྟན། ཅི་རྫུ་འཕྲུལ་ལ་བསྒོམས་པ་ལས་སྐྱེས་པ་དང་སྐྱེས་ཐོབ་གཉིས་སུ་ངེས་སམ་ཞེ་ན། རྫུ་འཕྲུལ་ནི་སྒོམ་བྱུང་སྐྱེས་ཐོབ་གཉིས་དང་། སྨན་ཧྲ་རི་ལ་སོགས་པའི་

རྫོགས་ཀྱིས་ནམ་མཁའ་ལ་འགྲོ་བ་ལ་སོགས་པ་གསང་རྫོགས་ལས་སྐྱེས་པ་དང་། རྡུལ་སྤྲུལ་གྱི་ཟེ་བ་དང་རྨ་བྱའི་མདོངས་སོགས་སྨན་ལས་སྐྱེས་པ་དག་དང་། ང་ལ་ནུ་དང་སྲིད་པ་བར་མའི་རྫུ་འཕྲུལ་ལྟ་བུ་ལས་ལས་སྐྱེས་པ་དང་རྣམ་པ་ལྔའོ། །གཉིས་པ་ལྷའི་མིག་རྣའི་མངོན་ཤེས་ལ། ངོ་བོ་གང་ཡིན་པ། ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས། གང་ཟག་གསུམ་གྱི་ལྷའི་མིག་གིས་གཟིགས་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ལྷ་ཡི་མིག་དང་རྣ་བ་ཡིན། །བསམ་གཏན་ས་པའི་གཟུགས་དང་བ། །ཞེས་པས་བསྟན། ལྷའི་མིག་དེ་ལྷ་ཁོ་ནའི་ཡིན་ནམ་འོན་ཏེ་བྱང་སེམས་དང་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བ་དང་ཁྱིམ་བདག་རིན་པོ་ཆེས་དཔག་ཚད་དུ་མ་མཐོང་བ་ལྷའི་རྣ་མིག་དང་འདྲ་བས་ལྷའི་རྣ་མིག་བརྗོད་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། འདོད་རྟེན་གྱི་ལྷ་ཡི་མིག་དང་རྣ་བ་ནི་ལྷའི་མིག་རྣ་དངོས་ཡིན་ཏེ། བསམ་གཏན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཚེ་མིག་དང་རྣ་བའི་ཐོན་སྐོར་དུ་སྣང་བ་ལ་གཏོད་པའི་སྦྱོར་བ་བྱས་པ་ན་བསམ་གཏན་ས་པའི་འབྱུང་བ་རྒྱུར་བྱས་ཀྱི་གཟུགས་དང་བ་གཟུགས་སྒྲ་མཐོང་ཐོས་ཀྱི་རྒྱུར་སྒྲུབ་པས་བསམ་གཏན་གྱི་ས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རྟག་ཏུ་རྟེན་བཅས་མ་ཚང་མེད། །ཐག་རིང་ཕྲ་སོགས་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན། །ཞེས་པས་བསྟན། ལྷའི་མིག་རྣ་གཉིས་རྟག་ཏུ་རྣམ་ཤེས་དང་བཅས་པས་བརྟེན་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་གྱི་དེ་མཚུངས་མེད་ལ་གཏན་མེད་པའི་ཞར་བ་དང་ཞོངས་པ་སྐྱེ་ཡོ་བ་དང་འོན་པ་ལྟ་བུམ་ཡིན་པས་མ་ཚང་བ་མེད་པ་སྐྱེ་གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་བཞིན་ནོ། །དེ་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་གཟུགས་སྒྲ་ཐག་རིང་དང་ཕྲ་བ་ལ་སོགས་པ་བསྒྲིབས་པ་དག་གིའང་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་ནོ། །ཇི་སྐད་དུ། གང་ཕྱིར་ཤ་ཡི་མིག་གིས་གཟུགས། །ཐག་རིང་གནས་དང་བསྒྲིབས་པ་དང་། །ཕ་དང་

༄༅། །ཐམས་ཅད་མི་མཐོང་བ། །དེ་ཕྱིར་ལྷ་ཡིས་མཐོང་བར་འདོད། །ཅེས་པས་ཐམས་ཅད་ནི་མདུན་དུ་མ་ཟད་རྒྱབ་ལ་སོགས་ཀྱང་མཐོང་ངོ་། །གསུམ་པ་གང་ཟག་གསུམ་གྱི་ལྷའི་མིག་གིས་གཟིགས་ཚུལ་ནི། དགྲ་བཅོམ་བསེ་རུ་སྟོན་རྣམས་ཀྱིས། །སྟོང་གཉིས་གསུམ་དང་གྲངས་མེད་མཐོང་། །ཞེས་པས་བསྟན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ལྷ་མིག་གིས་འོག་མ་མཐོང་བ་སོགས་ནི་བཤད་ཟིན་ལ། ཉན་རང་རྣམས་ཀྱི་ལྷ་མིག་གིས་ནི་སྟོང་དང་སྟོང་གཉིས་སྟོང་གསུམ་མཐོང་ལ། ཁྱད་པར་དུ་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པ་དང་རང་རྒྱལ་བསེ་རུ་ལྟ་བུ་དང་ལྷ་མིའི་སྟོན་པ་རྣམས་ཀྱིས་རིམ་པ་བཞིན་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པར་སྟོང་གཉིས་དང་སྟོང་གསུམ་དང་གྲངས་མེད་མཐོང་སྟེ། སྟོན་པས་ནི་ཇི་ཙམ་བཞེད་པ་ལ་རག་ལས་པས་སོ། །གསུམ་པ་སྐྱེས་ཐོབ་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ། སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། རྟེན་གྱི་ཁྱད་པར་རོ། །དང་པོ་ལ། གཞན་བཞིའང་སྐྱེས་ཐོབ་ཏུ་བསྟན་པ། སྐྱེས་ཐོབ་ཀྱི་ལྷའི་མིག་གིས་མཐོང་ཚུལ། སེམས་ཤེས་རྒྱས་བཤད་དོ། །དང་པོ་ནི། གཞན་ཡང་སྐྱེ་བས་ཐོབ། །ཅེས་པས་བསྟན། འོན་ཏེ་རྫུ་འཕྲུལ་འབའ་ཞིག་སྐྱེས་ཐོབ་ཡིན་ནམ་གཞན་ཡང་ཡིན་ཞེ་ན། རྫུ་འཕྲུལ་དུ་མ་ཟད་ལྷའི་རྣ་བ་སོགས་གཞན་བཞི་ཡང་སྐྱེ་བས་ཐོབ་པ་ཡོད་མོད་ཀྱི་དེ་དག་སྒོམ་བྱུང་མ་ཡིན་པས་མངོན་ཤེས་ཀྱི་མིང་ནི་མི་ཐོབ་བོ། །གཉིས་པ་ནི། དེས་ནི། །སྲིད་པ་བར་མ་མི་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་པས་བསྟན། སྐྱེས་ཐོབ་ཀྱི་ལྷ་མིག་དེས་ནི་སྲིད་པ་བར་མ་མི་མཐོང་གི་སྲིད་པ་བར་མ་དེ་ནི་སྦྱོར་བྱུང་གི་མངོན་ཤེས་ཁོ་ནས་མཐོང་ངོ་། །གསུམ་པ་སེམས་ཤེས་རྒྱས་བཤད་ནི། སེམས་ཤེས་དེ་ནི་རྣམ་གསུམ་གང་། །རྟོག་དང་རིག་སྔགས་

ཀྱིས་བྱས་པའང་། །ཞེས་པས་བསྟན། སེམས་ཤེས་སྐྱེས་ཐོབ་དེ་ནི་བསམ་པའི་དབང་གིས་དགེ་སོགས་རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད་ཅིང་གང་ལུས་དང་སེམས་ཀྱི་མཚན་མ་བཟུང་བས་ཕ་རོལ་གྱི་སེམས་ཤེས་པ་རྟོག་གེ་པ་དང་རྟོག་བྱེད་ཅེས་པའི་རིག་སྔགས་ཀྱིས་བྱས་པའང་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་གསུམ་ཡིན་ཞིང་སྒོམ་བྱུང་གི་འབྲས་བུ་དགེ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་པ་ལྷ་བུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་རྟེན་གྱི་ཁྱད་པར་ནི། དམྱལ་བ་པས་ནི་དང་པོ་ཤེས། །མི་ལ་སྐྱེ་བས་ཐོབ་པ་མེད། །ཅེས་པས་བསྟན། གཞན་སེམས་ཤེས་པ་དང་སྔོན་གནས་རྗེས་དྲན་གཉིས་དམྱལ་བ་པས་ནི་དང་པོ་སྐྱེས་ནས་ཇི་སྲིད་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཚོར་བས་མ་ཉེན་པ་དེ་སྲིད་དུ་ཤེས་ལ། ཉེན་ནས་ནི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་གཅེས་པའི་ཕྱིར་མི་ཤེས་སོ། །འགྲོ་བ་གཞན་ན་གནས་པས་ནི་རྟག་ཏུ་ཤེས་སོ། །མི་ལ་ནི་རྫུ་འཕྲུལ་ཇི་སྐད་བསྟན་པ་དེ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བས་ཐོབ་པ་མེད་ཀྱི་ཆགས་བྲལ་གྱིས་ཐོབ་པ་དང་རྟོག་གེ་དང་རིག་སྔགས་དང་སྨན་དང་ལས་ཀྱིས་བྱས་པ་ནི་ཡོད་དོ། །འོན་མིར་གྱུར་པས་རང་བཞིན་གྱིས་ཚེ་རབས་དྲན་པ་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་ནི་སྐྱེས་ཐོབ་ཀྱི་མིན་པར་སྔོན་ལས་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཏེ། རིན་ཆེན་འཕྲེང་བར། ཆོས་ཀྱི་ཆེད་དང་དེ་བཞིན་དུ།། གཞུང་གི་དོན་དག་དྲན་པ་དང་། །ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་དྲི་མེད་པ། །ཚེ་རབས་དྲན་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་གནས་ཀྱི་མཚན་བསྟན་པ་ནི། ཆོས་མངོན་པའི་མཛོད་ཀྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས་ཡེ་ཤེས་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་གནས་བདུན་པའོ།། །།ཞེས་པས་བསྟན། ཆོས་མངོན་པའི་མཛོད་ཀྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་ཆོས་མངོན་རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་པོ་མཁྱེན་བརྩེའི་ཞལ་ལུང་གཞོན་ནུ་རྣམ་རོལ་ལེགས་བཤད་ཆོས་མིག་

༄༅། །རྣམ་འབྱེད་གྲུབ་བདེའི་ཤིང་རྟ་ལས་ཡེ་ཤེས་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། གནས་བདུན་པའི་བཤད་པའོ།། ། །འདིར་སྐབས་པ། སྟོབས་བཅུའི་དབང་ཕྱུག་ཀུན་གྱི་མཁྱེན་པ་དང་། །ཐུགས་རྗེའི་ཆ་ཤས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡི། །སྨྲ་བའི་ཟླ་བ་དཔལ་ལྡན་བླ་མ་ནི། །བདག་སྙིང་ཐིག་ལེར་ཞུ་བའི་དྭངས་ཆ་ལས། །འཇམ་མགོན་ངག་གི་ལོངས་སྤྱོད་དུ་འཕོས་པས། །རབ་འབྱམས་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་མཐའ་དག་ལ། །གཞན་དྲིང་མེད་པའི་སྤོབས་པ་ཅི་ཡང་ཐོབ། །དེ་ཕྱིར་འཆད་རྩོད་རྩོམ་ལ་བསྙེངས་པ་བྲལ། །ཆོས་མངོན་རྣམ་པར་བཤད་པ་ལས། །དུམ་བུ་བདུན་པ་ཡེ་ཤེས་མཛོད། །གཅིག་ཏུ་དབེན་པར་སྤྱོད་པ་ན། །དཀར་པོ་བྲག་གི་རི་སུལ་དུ། །ཟླ་བ་སྨིན་དྲུག་ལྡན་པ་ཡི། །དགུན་ཟླ་གཉིས་པའི་ཆ་གང་ཚེ། །ཞིགས་པར་གྲུབ་པར་བགྱིས་པ་ཡིས། །ཐུབ་བསྟན་ཡུན་དུ་གནས་གྱུར་ཅིག། ། ༄ བདེ་ལྡན་ཞིང་ནས་བསིལ་བའི་ལྗོངས་ཆེན་དུ། དལ་གྱིས་གཤེགས་ནས་མཆོག་གི་དགའ་སྟོན་ནི། །སྐལ་བཟང་སྐྱེ་བོའི་ཚོགས་ལ་སྦྱིན་མཛད་པ། །དཔལ་ལྡན་བླ་མ་མཆོག་དེར་ཕྱག་བགྱིས་ཏེ། །རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་བསམ་གཟུགས་དག་པ་དང་། །རྣམ་ཐར་བརྒྱད་དང་ཟད་པར་ཟིལ་གནོན་སོགས། །དུམ་བུ་བརྒྱད་པ་སྙོམས་འཇུག་བསྟན་པའི་མཛོད། །ཚེགས་མེད་ཤེས་པར་འདོད་ན་འདི་ལོངས་ཤིག །གནས་བརྒྱད་པ་སྙོམས་འཇུག་བསྟན་པའི་དོན་ལ། །གནས་ཀྱི་གཞུང་བཤད་པ་དང་། རྩོམ་པ་མཐར་ཕྱིན་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་མཇུག་གི་དོན་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་བཤད་པ། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དབྱེ་བ། སྙོམས་འཇུག་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ལ། སོ་སོར་བཤད་པ་དང་། ཐུན་མོང་དུ་གཏན་ལ་དབབ་པའོ། །དང་པོ་ལ། བསམ་གཏན་བཤད་པ། གཟུགས་མེད་བཤད་པ། གཉིས་ཀའི་མཇུག་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ། དབྱེ་བ་དང་། སོ་སོའི་རང་བཞིན་ནོ།། དང་པོ་ནི། བསམ་གཏན་དག་ནི་རྣམ་གཉིས་བཞི། །ཞེས་པས་བསྟན། ཤེས་པའི་སྐབས་སུ་ཤེས་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་བཤད་ཟིན་ལ། ད་ནི་ཡོན་ཏན་གཞན་རྣམས་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་པོ་ཁོ་ནར་བསམ་གཏན་རྣམས་བརྩམས་ཏེ་བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་བསམ་གཏན་དག་ནི་མདོར་བསྡུན་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་དང་རྒྱུ་སྙོམས་འཇུག་གི་བསམ་གཏན་གྱི་བྱེ་བྲག་གིས་རྣམ་པ་གཉིས་སོ། །དེ་རེ་རེ་འང་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སོགས་པ་བཞི་བཞིའོ། །གཉིས་པ་ལ། འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་བསམ་གཏན་འདིར་མི་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན། རྒྱུ་སྙོམས་འཇུག་གི་བསམ་གཏན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེར་སྐྱེ་བ་དག་རབ་ཏུ་བཤད། །ཅེས་པས་བསྟན། དེ་ལ་བསམ་གཏན་དུ་སྐྱེ་བ་རྣམས་ནི་ཡང་མི་བརྗོད་དེ། འཇིག་རྟེན་པའི་མཛོད་དུ་དེར་སྐྱེ་བའི་བསམ་གཏན་དག་རབ་ཏུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཇི་སྐད་བཤད་ཅེ་ན། དེར་སོ་སོ་ཡི། །བསམ་གཏན་ས་ནི་གསུམ་པ་ཡིན། །བཞི་པ་ས་ནི་བརྒྱད་པ་ཡིན། །ཞེས་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་ལ། སྤྱིའི་ངོ་བོ་དང་། སོ་སོའི་ངོ་བོའོ། །དང་པོ་ལ། དངོས་དང་། འཁོར་བཅས་ལས། དང་པོ་ནི། སྙོམས་འཇུག་དགེ་བ་རྩེ་གཅིག་པ། ཞེས་པས་བསྟན། རྒྱུ་སྙོམས་འཇུག་གི་བསམ་གཏན་ནི་བྱེ་བྲག་མེད་པར་དགེ་བའི་སེམས་རྩེ་གཅིག་སྟེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དགེ་བ་སྨོས་པས་ནི་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་མ་བསྒྲིབས་ལུང་མ་

༄༅། །བསྟན་གྱི་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་གཙོད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། རྗེས་འབྲང་བཅས་ན་ཕུང་པོ་ལྔ། །ཞེས་པས་བསྟན། འཁོར་ཏེ་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་ན་ཕུང་པོ་ལྔའི་རང་བཞིན་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། རིག་མིན་གྱི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཕུང་པོ་ལྔ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩེ་གཅིག་པ་ཞེས་པ་འདི་ཅི་ཞེ་ན། སེམས་མཉམ་གཞག་གི་དམིགས་པ་རྩེ་གཅིག་པའི་ཕྱིར་དེ་སྐད་བརྗོད་དོ། །དེ་ལ་བྱེ་སྨྲས་སེམས་བྱུང་ཏིང་ངེ་འཛིན་གང་གིས་སེམས་དེ་དག་མཉམ་པར་བཞག་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡིན་ལ་དེ་ཉིད་རྩེ་གཅིག་པ་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར། མདོ་སྡེ་པ་ནི་སེམས་དམིགས་པ་གཅིག་པ་དག་ཁོ་ན་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡིན་གྱི་ཆོས་གཞན་སེམས་བྱུང་རྣམས་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་སོགས་བྱེ་མདོ་གཉིས་ཀྱི་འདོད་པ་དུ་མ་ཡོད་དོ། །སྒྲ་དོན་ནི་འདིས་སེམས་པར་བྱེད་པས་ནའོ། །གཉིས་པ་སོ་སོའི་ངོ་བོ་ལ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ངོ་བོ་དང་། ལྷག་མ་གསུམ་གྱི་ངོ་བོའོ། །དང་པོ་ནི། དཔྱོད་དང་དགའ་དང་བདེ་དང་ལྡན། །ཞེས་པས་བསྟན། དགེ་བ་རྩེ་གཅིག་པ་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནི་དཔྱོད་པ་དང་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། །དཔྱོད་པ་སྨོས་པས་རྟོག་པའང་ཡོད་པར་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། ལྡན་ཅིག་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་དུ་བ་དང་མེ་བཞིན་ནོ། །རྟོག་པ་མེད་པར་ནི་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་དང་ལྡན་པའི་དཔྱོད་པ་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། ཡན་ལག་སྔ་སྔ་སྤངས་པ་ཡི། །ཞེས་པས་བསྟན༔ བསམ་གཏན་ལྷག་མ་གསུམ་ནི་རྟོག་དཔྱོད་སོགས་ཡན་ལག་སྔ་མ་སྔ་མ་སྤངས་པ་ཡི་དགེ་བ་རྩེ་གཅིག་པ་ཞེས་སྦྱར་ཏེ། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ནི་སྤྱོད་པ་སྤངས་ལ་དགའ་བདེ་དང་ལྡན་ལ། གསུམ་པ་ནི་དཔྱོད་པ་

དང་དགའ་བ་སྤངས་ལ་བདེ་བ་དང་ལྡན་ནོ། །བཞི་པ་ནི་དཔྱོད་པ་དང་དགའ་བདེ་སྤངས་པའོ། །གཉིས་པ་གཟུགས་མེད་བཤད་པ་ལ། སྤྱིའི་ངོ་བོ། སོ་སོའི་ངོ་བོ། འཕྲོས་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ། འདྲ་བ་ཉེར་སྦྱར་དང་། མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་བཞིན་གཟུགས་མེད། །ཅེས་པས་བསྟན། བསམ་གཏན་རྣམས་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་མེད་དེ་དག་ཀྱང་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་གཟུགས་མེད་དང་རྒྱུ་སྙོམས་འཇུག་གི་གཟུགས་མེད་གཉིས་ཡིན་ལ། ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་བཞི་ཡང་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གི་སྐྱེ་བ་རྣམས་བཤད་ཟིན་ཏོ། །གཉིས་པ་ནི། ཕུང་པོ་བཞི། །ཞེས་པས་བསྟན། འཁོར་དང་བཅས་ན་ཕུང་པོ་བཞི་པ་ཡིན་ཏེ། རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་གཟུགས་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སོ་སོའི་ངོ་བོ་ནི། འོག་མའི་ས་ལས་དབེན་ལས་སྐྱེས། །ཞེས་པས་བསྟན། འོག་མ་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་ས་ལས་དབེན་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་དགེ་བ་རྩེ་གཅིག་པ་ནི་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ཡིན་ནོ། །དེ་ལས་དབེན་པ་ལས་སྐྱེས་པ་ནི་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ཡིན་ནོ། །དེ་ལས་དབེན་པ་ལས་སྐྱེས་པ་ནི་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ཡིན་ནོ། །དེ་ལས་དབེན་པ་ལས་སྐྱེས་པ་ནི་འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་སྐྱེ་མཆེད་དེ་དེ་ལྟར་ན་གཟུགས་མེད་པ་བཞིའོ། །དབེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཅི་ཞེ་ན། ལམ་གང་གིས་འོག་མ་ལས་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་སྟེ། དེ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་འཕྲོས་དོན་ལ། འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་། སྒྲ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཉེར་བསྡོགས་གསུམ་དང་བཅས་པར་ནི། །གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བཤིག་ཅེས་བྱ། །ཞེས་པས་བསྟན། གཟུགས་མེད་དེ་དག་ཀྱང་ཉེར་བསྡོགས་

༄༅། །གོང་མ་གསུམ་དང་བཅས་པར་ནི་གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བཤིག་ཅེས་བྱ་བའི་མིང་ཐོབ་སྟེ། རང་ས་ན་གཟུགས་མེད་ཅིག་འོག་སའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་གཟུགས་ལ་དམིགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ནམ་མཁའི་ཉེར་བསྡོགས་ནི་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་གཟུགས་ལ་རགས་སོགས་སུ་ལྟ་བའི་འདུ་ཤེས་ཡོད་པས་གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བཤིག་ཅེས་བྱ་བའི་མིང་མི་ཐོབ་བོ། །གཉིས་པ་ལ། གཟུགས་མེད་ཁམས་ཀྱི་སྒྲ་བཤད་དང་། བཞི་པོ་སོ་སོའི་སྒྲ་བཤད་དོ། །དང་པོ་ལ། དངོས་དང་། རྟོགས་གཅོད་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གཟུགས་མེད་པ་ན་གཟུགས་མེད་དོ། །ཞེས་པས་བསྟན། ཕལ་ཆེན་སྡེ་པ་ལ་སོགས་པ་གང་དག་གཟུགས་གཏན་མེད་པ་ནི་མ་ཡིན་གྱི་ཕྲ་བས་གཟུགས་མེད་དུ་བརྗོད་ཅེས་འདོད་པ་དེ་དག་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པ་ཕྲ་བས་ཡིན་ན་ཆུའི་སྐྱི་བོ་ཕྲ་མོའང་དེར་འགྱུར་ལ། རང་བཞིན་ཕྲ་བས་ཡིན་ན་གཟུགས་ཁམས་པའང་དེར་འགྱུར་ཞིང་། འོན་ཏེ་ཚེས་ཕྲ་ཞིང་དྭངས་པས་ཡིན་ན་ནི་སྲིད་རྩེ་པ་ཁོ་ན་དེར་འདོད་དགོས་སོ། །གལ་ཏེ་ལུས་ངག་གི་སྡོམ་པའི་གཟུགས་ཙམ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ན་ལུས་ངག་དང་འབྱུང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་ས་ན་མེད་ཀྱང་ཟག་མེད་ཀྱི་སྡོམ་པ་བཞིན་དུ་ས་གཞན་གྱི་ལས་སྐྱེའོ་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་མི་རུང་སྟེ། དེ་ནི་སྲིད་པའི་འཆིང་བ་དང་ལྡན་པས་ས་གཞན་གྱི་ནུས་པ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། གང་ཡང་བསྡུས་པོ་ཆེའི་མདོ་ལས། ཚེ་གང་ཡིན་པ་དང་དྲོད་གང་ཡིན་པའི་ཆོས་དེ་དག་ནི་འདྲེས་པས་ཏེ་མ་འདྲེས་པས་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དང་། མིང་དང་གཟུགས་དག་ཕན་ཚུན་བརྟེན་ཏོ། །ཞེས་དང་། རྟེན་འབྲེལ་སྟོན་པ་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྐྱེན་གྱིས་མིང་དང་གཟུགས་ཞེས་འབྱུང་བ་རྣམས་

ནི་ཁམས་འོག་མ་གཉིས་ལ་དགོངས་ཏེ་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི་ཐམས་ཅད་དུ་ཁྱབ་པའི་སྐྱོན་ཡིན་པར་འདོད་ན་ནི་ཕྱིའི་དོན་ཀྱང་ཆེ་དང་འདྲེས་པ་དང་། ཕྱིའི་གཟུགས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མིང་ལ་བརྟེན་པ་དང་རྣམ་ཤེས་ལས་འབྱུང་བ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་སྒྲུབ་བྱེད་མེད་ལ། མདོ་ལས། གཟུགས་མེད་པ་རྣམས་ནི་གཟུགས་རྣམས་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །གཟུགས་མེད་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ཞི་བ་གང་དག་གཟུགས་རྣམས་ལས་འདས་ནས། ཞེས་དང་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་སེམས་ཅན་དག་ཡོད། ཅེས་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་ནས། ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གནོད་པའི་ཡང་ཕྱིར་ན་མིང་ནི་འདོད་རྒྱལ་བའང་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་ན་ནི་གཟུགས་ཕྲ་ཞིང་ཀྱང་མེད་པས་གཟུགས་མེད་ཅེས་བྱ་བར་བརྗོད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། གཟུགས་ནི་སེམས་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །ཞེས་པས་བསྟན༔ འོན་གཟུགས་མེད་ནས་ཁམས་འོག་མར་སྐྱེ་བ་ན་བསྐལ་པ་མི་ཉུང་བ་ཞིག་ཏུ་གཟུགས་རྒྱུན་ཆད་ན་ཇི་ལྟར་ན་གཟུགས་རེ་སྐྱེ་བ་འགྱུར་ཞེ་ན། དེའི་ཚེ་གཟུགས་དེ་ནི་དེའི་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་རྒྱུས་བསྒོས་པའི་སེམས་འཇུག་པ་རྟེན་པ་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཉེ་བར་ལེན་པའི་རྒྱུ་ནི་འཛུགས་ན་ཡོད་པའི་འབྱུང་བཞི་ཉིད་དོ། །མདོ་སྡེ་པ་ནི་སེམས་རྒྱུད་ལ་གཟུགས་ཀྱི་ས་བོན་ཡོད་པས་དེ་ལས་སྐྱེ་ཞེས་ཟེར། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་པ་ནི་ཀུན་གཞི་ལ་དེའི་ས་བོན་ཡོད་པ་ལས་སྐྱེའོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །གཉིས་པ་བཞི་པོ་སོ་སོའི་སྒྲ་བཤད་ལ། དང་པོ་གསུམ་གྱི་སྒྲ་དོན་དང་། ཐ་མའི་སྒྲ་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་མཁའ་མཐའ་ཡས། །ཅི་ཡང་མེད་ཅེས་བྱ་དེ་

༄༅། །ཧྲར༔ ༔སྦྱོར་ཕྱིར། །ཞེས་པས་བསྟན། ཅི་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་ལས་སྐྱེ་མཆེད་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར་དེ་སྐད་ཅེས་བྱ་བའམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ནོ།། འོ་ན་ཅི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། སྦྱོར་བའི་ཚེ་ན་འོག་ས་ལ་སྐྱོན་དུ་བལྟས་ནས་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སོ། །ནམ་མཁའ་ཡས་སོ། །ཅི་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟར་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར་སྦྱོར་དུས་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་ལ་སོགས་པའི་མིང་དེ་སྐད་དུ་བརྗོད་ཀྱི་གཞན་ནི་ཅི་རིགས་པར་ཆོས་དེ་དག་གཞན་ལའང་དམིགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དམན་ཕྱིར་འདུ་ཤེས་མེད། །འདུ་ཤེས་མེད་པའང་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པས་བསྟན། འདུ་ཤེས་རྒྱུ་བ་དམན་པའི་ཕྱིར་འདུ་ཤེས་གསལ་པོ་མེད་ཅིང་འདུ་ཤེས་ཅུང་ཟད་མེད་པའང་མ་ཡིན་ནོ། ཡང་ན་སྦྱོར་བའི་ཚེ་འདུ་ཤེས་རགས་པ་དང་འདུ་ཤེས་མེད་པ་གཉིས་ཀ་ལ་སྐྱོན་དུ་ལྟ་ཞིང་འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་འདི་ནི་ཞི་བའོ་ཞེས་ཡིད་ལ་བྱས་པས་འགྲུབ་ཅིང་འདི་ནི་འཁོར་བ་པའི་ས་མཐོ་ཤོས་ཡིན་པས་སྲིད་རྩེ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །གསུམ་པ་གཉིས་ཀའི་འཇུག་བསྡུ་བ་ནི། དེ་ལྟར་སྙོམས་འཇུག་དངོས་གཞིའི་རྫས། །རྣམ་པ་བརྒྱད། །ཅེས་པས་བསྟན༔ དེ་ལྟར་སྙོམས་འཇུག་དངོས་གཞིའི་རྫས་ནི་རྣམ་པ་བརྒྱད་དེ། བསམ་གཏན་བཞི་དང་གཟུགས་མེད་བཞིའོ། གཉིས་པ་ཐུན་མོང་དུ་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ། ངོ་བོ་རྣམ་པར་དབྱེ་བ། བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་ངོས་བཟུང་བ། སྙོམས་འཇུག་ཐོབ་ཚུལ། རྟེན་གང་གིས་མངོན་དུ་བྱེད་པ། སྤྱོད་ཡུལ་གང་ལ་དམིགས་པ། ཉོན་མོངས་སྤོང་བྱེད་ངོས་བཟུང་བའོ། །དང་པོ་ལ། ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་དང་། དབྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་ཏོ། །

དང་པོ་ལ། འོག་མ་བདུན་གྱི་དབྱེ་བ་དང་། སྲིད་རྩེའི་དབྱེ་བ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི། བདུན་རྣམ་པ་གསུམ། །རོ་མྱང་ལྡན་དང་དག་པ་དང་། །ཟག་མེད། །ཅེས་པས་བསྟན། དེ་དག་ལས་སྲིད་པའི་རྩེ་མོ་ལས་གཞན་བདུན་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་ཡིན་ཏེ། དབང་པོ་ཐ་མ་སྲིད་པ་དང་ལྟ་བ་ང་རྒྱལ་ཐེ་ཚོམ་ཤས་ཆེ་བ་རོ་མྱང་བ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་རྣམས་དང་འབྲིང་དག་པ་དང་རབ་ཟག་པ་མེད་པ་རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་ནི།བརྒྱད་པ་རྣམ་པ་གཉིས། །ཞེས་པས་བསྟན། བརྒྱད་པ་སྲིད་པའི་རྩེ་མོ་ནི་རོ་མྱང་བ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་དང་དཀ་པ་བ་རྣམ་པ་གཉིས་ཡིན་གྱི་ཟག་མེད་ནི་མེད་དོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་ནི། རོ་མྱང་མཚུངས་ལྡན་སྲེད་བཅས་སོ། །འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་དགེ་བ་ནི། །དག་པ་དེ་ནི་དེས་མྱང་བྱ། །ཟག་མེད་འཇིག་རྟེན་འདས་པའོ། །ཞེས་པས་བསྟན། དེ་ལ་རོ་མྱང་ལྡན་ནི་མཚུངས་ལྡན་སྲེད་པ་དང་བཅས་པ་སྟེ། ཉོན་མོངས་གཞན་དང་ཡང་ལྡན་པ་ཡོད་མོད་ཀྱི་འདི་སྲེད་བཅས་ཁོ་ནར་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་དེས་དེ་གོང་མར་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་གེགས་ཆེ་ཤོར། སུ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་པས་སོ། །འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་སྙོམས་འཇུག་དགེ་བ་ནི་དག་པ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། མ་ཆགས་པ་སོགས་ཆོས་དཀར་པོ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། རོ་མྱང་བ་དང་མཚུངས་ལྡན་དེས་ཅི་ཞིག་རོ་མྱང་བར་བྱེད་ཅེ་ན། སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དག་པ་བ་འདས་མ་ཐག་པ་དེ་ནི་རོ་མྱང་ངེས་རོ་མྱང་བར་བྱེད་ལ། རོ་མྱང་བར་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལས་ནི་ཉམས་པ་ཡིན་ནོ། །ཟག་མེད་ཀྱི་སྙོམས་འཇུག་ནི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པའོ། །གཉིས་པ་ ◌ྃབསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་ངེས་བཟུང་བ་ལ། ཡན་ལག་སོ་སོར་སྦྱར་བ། ཡན་ལག་

༄༅། །གསུམ་ཁྱད་པར་དུ་བསྟན་པ། སྙོམས་འཇུག་རྣམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ། མིང་གི་སྒོནས་དབྱེ་བ་དང་། རྫས་ཀྱི་སྒོནས་མཇུག་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དང་པོ་ལ་ལྔ་རྟོག་དཔྱོད་དང་། །དགའ་དང་བདེ་དང་ཏིང་འཛིན་རྣམས། །གཉིས་པ་ལ་ནི་ཡན་ལག་བཞི། །རབ་དང་དང་ནི་དགའ་ལ་སོགས། །གསུམ་པ་ལ་ལྔ་བཏང་སྙོམས་དང་། །དྲན་དང་ཤེས་བཞིན་བདེ་དང་གནས། །མཐའ་ན་བཞི་དྲན་བཏང་སྙོམས་དང་། །བདེ་མིན་སྡུག་མིན་ཏིང་འཛིན་རྣམས། །ཞེས་པས་བསྟན། བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ཡན་ལག་ལྔ་སྟེ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་གནོད་སེམས་རྣམ་འཚེ་སོགས་སྤོང་བས་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་དང་། རྟོག་དཔྱོད་ཀྱིས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྤངས་ནས་དབེན་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་གཉིས་ནི་ཕན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་དང་རྩེ་གཅིག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྔ་མ་དེ་དག་འགྲུབ་པ་དེ་གཉིས་ཀའི་རྟེན་གྱི་ཡན་ལག་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྣམས་སོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་ཡན་ལག་ཀྱང་ཡིན་ལ་བསམ་གཏན་ཀྱང་ཡིན་ནོ། །ལྷག་མ་རྣམས་ནི་ཡན་ལག་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ་ཞེས་གྲག་གོ། །སློབ་དཔོན་ནི་ཡན་ལག་བཞིའི་དམག་ཇི་ལྟ་བར་ཡན་ལག་ལྔའི་བསམ་གཏན་ཡང་དེ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འཆད། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལ་ནི་ཡན་ལག་བཞི་སྟེ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་རྟོག་དཔྱོད་སྤོང་བ་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་ནང་རབ་ཏུ་དང་བ་དང་ཕན་ཡོན་དང་རྟེན་གྱི་ཡན་ལག་ནི་དགའ་བ་དང་ལ་སོགས་པ་བདེ་བ་དང་རྩེ་གཅིག་པ་ཉིད་དོ། །བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ལ་ཡན་ལག་ལྔ་སྟེ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་འོག་མའི་དགའ་བ་སྤོང་བས་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་དགའ་བ་ལ་ཆགས་པ་མེད་པས་དམིགས་པ་ལ་ལྷུན་གྱིས་

ཁྱབ་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་འདུ་བྱེད་བཏང་སྙོམས་དང་། བཏང་སྙོམས་ཀྱི་རྒྱུན་མི་བརྗེད་པའི་དྲན་པ་དང་། དྲན་པ་མི་བརྗེད་པའི་ཤེས་བཞིན་གསུམ་དང་ཕན་ཡོན་དང་རྟེན་གྱི་ཡན་ལག་ནི་རིམ་པ་ལྟར་བདེ་བ་དང་སེམས་གནས་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྣམས་སོ། །མཐའ་མ་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ན་ཡན་ལག་བཞི་སྟེ། དྲན་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། འོག་སའི་སྐྱོན་བརྒྱད་དང་བྲལ་བའི་འདུ་བྱེད་བཏང་སྙོམས་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། བདེ་མིན་སྡུག་མིན་གྱི་ཚོར་བ་བཏང་སྙོམས་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡོངས་སུ་དག་པ་རྣམས་སོ། །དེ་དག་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་མིང་གི་སྒྲོནས་བཅོ་བརྒྱད་ཡིན་ཏེ། དང་པོ་དང་གསུམ་པ་ལ་ཡན་ལག་ལྔ་གཉིས་པ་དང་བཞི་པ་ལ་ཡན་ལག་བཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རྫས་སུ་བཅུ་གཅིག །ཅེས་པས་བསྟན། རྫས་སུ་ནི་དེ་དག་བཅུ་གཅིག་ཡིན་ཏེ། དང་པོ་ལ་རྫས་ལྔ། གཉིས་པའི་ནང་རབ་ཏུ་དང་བ་དང་། གསུམ་པའི་བཏང་སྙོམས་དྲན་ཤེས་བཞིན་བདེ་བ་དང་བཞི་སྟེ་བཅུ། བཞི་པའི་ཚོར་བ་བཏང་སྙོམས་དང་བཅུ་གཅིག་གོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཡན་ལག་གང་བསམ་གཏན་དང་པོ་ན་ཡོད་ལ། གཉིས་པ་སོགས་ན་མེད་པ་ལ་མུ་བཞི་སོགས་ཡོད་དོ། གཉིས་པ་ཡན་ལག་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་བཤད་པ་ལ། བདེ་བའི་ཁྱད་པར་བཤད་པ། ནང་རབ་དང་ཁྱད་པར་དུ་བཤད་པ། ཡིད་བདེ་བའི་ཁྱད་པར་བཤད་པའོ། དང་པོ་ནི། ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་བདེ་བ་ཡིན། །ཞེས་པས་བསྟན། ཅིའི་ཕྱིར་གསུམ་པའི་བདེ་བ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་བདེ་བ་ལས་རྫས་གཞན་དུ་བརྗོད་ཅེ་ན། བསམ་གཏན་དང་པོ་གཉིས་དག་ན་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་ལ་བདེ་བ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་གྱི་ཚོར་བ་ནི་མ་ཡིན་ལ། གསུམ་པའི་བདེ་བ་ནི་ཚོར་བདེ་ཡིན་

༄༅། །པའི་ཕྱིར་དེ་གཉིས་ཀྱི་བདེ་བ་ལས་རྫས་གཞན་དུ་བརྗོད་པར་རིགས་སོ། །དེ་གཉིས་ཀྱི་བདེ་བ་ནི་ཚོར་བདེ་མ་ཡིན་ཏེ། སྙོམས་འཇུག་གི་བསམ་གཏན་དབང་ཤེས་ཁིགས་པས་ལུས་བདེ་མ་ཡིན་ལ། དགའ་བ་ཞེས་འབྱུང་བས་དེ་ཡིད་བདེ་ཡིན་པས་སེམས་བདེའང་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱེ་སྨྲ་འདོད་དོ། དཔེ་སྟོན་པ་ནི་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་བ་ཁས་མི་ལེན་པས་དེ་དག་ཏུ་ལུས་ཀྱི་བདེ་བ་ཁོ་ན་ཡན་ལག་ཏུ་བཞག་གི་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་ལ་བདེ་བའི་མིང་གིས་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་བཞི་པའི་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པའང་བདེ་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་ལ། གལ་ཏེ་བདེ་བའི་ཚོར་བ་དང་མཐུན་པའི་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་དགོས་ན་གསུམ་པའི་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་ལའང་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །མདོ་ལས་ཀྱང་། གང་གི་ཚེ་འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་རབ་ཏུ་དབེན་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་བདེ་བ་ལུས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་ནས་རྫོགས་པར་བྱས་ཏེ་གནས་པ་དེའི་ཚེ་འདིའི་ཆོས་ལྔ་ནི་སྤོང་བར་འགྱུར་ལ། ཆོས་ལྔ་པོ་ནང་རབ་རྒྱུ་དང་བ་དང་དགའ་བ◌ྃ་དང་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་བ་དང་བདེ་བ་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་སྒོམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་རོ། ཞེས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་དང་བདེ་བ་ཐ་དད་དུ་གསུངས་པ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། རབ་ཏུ་དང་བ་དད་པ་ཡིན། །ཞེས་པས་བསྟན། ནང་རབ་ཏུ་དང་བ་ནི་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཐོབ་ནས་དང་པོའི་ས་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་ཡིན་ནོ། གསུམ་པ་ཡིད་བདེ་བའི་ཁྱད་པར་བཤད་པ་ནི། ལུང་རྣམ་གཉིས་ཕྱིར་དགའ་ཡིད་བདེ། །ཞེས་པས་བསྟན། ཡང་སྡེ་པ་གཞན་དག་དགའ་བ་ནི་སེམས་བྱུང་གཞན་ཞིག་ཡིན་ལ་ཡིད་བདེ་ནི་བསམ་གཏན་

གསུམ་ཅར་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་བདེ་བ་ཞེས་བསྟན་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་འཐད་ན་ལུང་རྣམ་པ་གཉིས་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་པར་བསྒྱུར་བའི་མདོ་ལས། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་བཀའ་སྩལ་ནས། འདིར་འདིའི་ཡིད་བདེ་བའི་དབང་པོ་སྐྱེས་པ་མ་ལུས་པ་འགག་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་ནི་བདེ་བའི་དབང་པོ་མ་ལུས་པ་འགག་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་སྟོན་པའི་མདོ་ལས། ཡང་བདེ་བའང་སྤངས་ཏེ་སྔོན་ནས་སྡུག་བསྔལ་བའང་སྤངས་ཤིང་ཡིད་བདེ་བ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བའང་སྔོན་ནས་ནུབ་པས། ཞེས་གསུངས་པས་ཡིད་བདེ་སྔོན་ནས་སྤངས་པ་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་གསུམ་པ་ན་ཡིད་བདེའི་དབང་པོ་མེད་དོ། །དེས་ན་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་དགའ་བ་ནི་ཡིད་བདེ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི་བདེ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་སྙོམས་འཇུག་རྣམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བསྟན་པ་ལ། ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་མིན་གྱི་ཁྱད་པར། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་ཁྱད་ཆོས། རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱི་ཚོར་བའི་ཁྱད་པར་རོ། །དང་པོ་ནི། ཉོན་མོངས་ཅན་ལ་དགའ་བདེ་དང་། །རབ་དང་ཤེལ་བཞིན་དྲན་པ་དང་། །བཏང་སྙོམས་དྲན་པ་དག་པ་མེད། །ཁ་ཅིག་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་བཏང་སྙོམས། །ཞེས་པས་བསྟན། ཅི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་བསམ་གཏན་ལའང་སྔར་ཇི་སྐད་བཤད་པ་ལྟར་ཡན་ལག་དེ་དག་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། མེད་དོ། དེ་དག་ན་ཅི་ཞིག་མེད་ཅེ་ན། བསམ་གཏན་དང་པོ་ཉོན་མོངས་ཅན་ལ་དབེན་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བདེ་གཉིས་མེད་དེ། དེའི་ས་པའི་ཉོན་མོངས་པས་དབེན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། བསམ་གཉིས་པ་ལ་ནི་རབ་དང་མེད་དེ། རང་སའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྙོགས་པའི་

༄༅། །ཕྱིར་དང་། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ལ་ནི་ཤེས་བཞིན་དང་དྲན་པ་མེད་དེ། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་བདེ་བས་ཀུན་ཏུ་རྨོངས་པར་བྱས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་དང་། བཞི་པ་ལ་ནི་བཏང་སྙོམས་དང་དྲན་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་མེད་དེ། དེ་གཉིས་ཉོན་མོངས་པས་དྲི་མ་ཅན་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་དག་ན་ནི་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་མེད་ལ། གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་དག་ན་ནི་བཏང་སྙོམས་མེད་དེ། དེ་གཉིས་ནི་དགེ་བའི་ས་མང་པོ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། སྐྱོན་བརྒྱད་ལས་ནི་གྲོལ་བའི་ཕྱིར། །བཞི་པ་གཡོ་བ་མེད་པ་ཡིན། །རྟོག་དང་དཔྱོད་དང་དབུགས་དག་དང་། །བདེ་བ་ལ་སོགས་བཞི་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་པས་བསྟན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བསམ་གཏན་གསུམ་ནི་སྐྱོན་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་གཡོ་བ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཀའ་སྩལ་ལ། དེའང་འཆད་འགྱུར་གྱི་སྐྱོན་བརྒྱད་པོ་ལས་ནི་གྲོལ་བའི་ཕྱིར་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ནི་གཡོ་བ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། སྐྱོན་བརྒྱད་ནི་རྟོག་པ་དང་དཔྱོད་པ་དང་དབུགས་རྔུབ་པ་དང་འབྱུང་བ་དག་དང་བདེ་བ་དང་ལ་སོགས་པ་སྡུག་བསྔལ་དང་ཡིད་བདེ་དང་ཡིད་མི་བདེ་སྟེ་བཞི་དང་བཅས་པ་ཡིན་ནོ། གསུམ་པ་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱི་ཚོར་བའི་ཁྱད་པར་ལ། དངོས་དང་། དོགས་པ་གཅོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱེ་བའི་བསམ་གཏན་དག་ན་ནི། །ཡིད་བདེ་བདེ་དང་བཏང་སྙོམས་དང་། །བཏང་སྙོམས་ཡིད་བདེ་བདེ་བ་དང་། བཏང་སྙོམས་བཏང་སྙོམས་ཚོར་བ་ཡོད། །ཅེས་པས་བསྟན། རྒྱུ་སྙོམས་འཇུག་གི་བསམ་གཏན་དག་ན་ཡོད་པ་དེ་དག་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་བསམ་གཏན་དག་ནའང་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། སྐྱེ་བའི་བསམ་གཏན་དང་པོ

དག་ན་ནི་ཡིད་ཀྱི་ས་བའི་ཡིད་བདེ་དང་ཚོགས་གསུམ་གྱི་བདེ་བ་དང་ཚོགས་བཞིའི་བཏང་སྙོམས་དང་གསུམ་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་ན་བཏང་སྙོམས་དང་ཡིད་བདེ་གཉིས་ཡོད་ཅིང་གསུམ་པ་ནའང་བདེ་བ་དང་བཏང་སྙོམས་གཉིས་ཡོད་ལ། བཞི་པ་ན་ནི་བཏང་སྙོམས་ཀྱི་ཚོར་བ་གཅིག་པུ་ཡོད་དོ། །དེ་དག་ལས་དང་པོའི་བདེ་བ་ནི་མིག་རྣ་ལུས་གསུམ་ལ་བརྟེན་པའི་ལུས་ཚོར་ཁོ་ན་དང་། དེའི་བཏང་སྙོམས་ནི་ལུས་སེམས་གཉིས་ཀའི་ཡིན་ཞིང་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སེམས་ཚོར་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི་ལུས་ཚོར་ནི་རྟོག་དཔྱོད་དང་བཅས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ན་རྟོག་དཔྱོད་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་ཀྱང་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། གཉིས་པ་སོགས་ན་ལུས་མིག་དང་། །རྣ་བའི་རྣམ་ཤེས་རྣམ་རིག་སློང་། །གང་ཡིན་དེ་ནི་དང་པོར་གཏོགས། །དེ་ལུང་མ་བསྟན་ཉོན་མོངས་མིན། །ཞེས་པས་བསྟན། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་སོགས་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་གསུམ་ཡང་མེད་ཅིང་རྟོག་དཔྱོད་དག་ཀྱང་མེད་ན་ཇི་ལྟར་དེ་དག་གིས་མཐོང་བ་དང་ཐོས་པ་དང་རེག་པར་འགྱུར་ཞིང་ཇི་ལྟར་ན་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཀུན་ནས་སློང་བར་བྱེད་ཅེ་ན། དེ་དག་ཏུ་སྐྱེས་པ་རྣམས་ལ་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སོགས་མེད་པའང་མ་ཡིན་ལ་རང་གི་ས་པའང་མ་ཡིན་ནོ། །བསམ་གཏན་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་སོགས་ན་ལུས་དང་མིག་དང་རྣ་བའི་རྣམ་ཤེས་དང་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཀུན་ནས་སློང་བའི་རྟོག་དཔྱོད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སར་གཏོགས་པ་ཁོ་ན་མངོན་དུ་བྱེད་དོ། །བསམ་གཏན་གཉིས་པ་སོགས་ན་ཡོད་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ནི་མ་བསྒྲིབས་ལ་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་གྱི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡང་མིན་དམན་

༄༅། །པའི་ཕྱིར་དག་པ་བའང་མ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་སྙོམས་འཇུག་གི་ཐོབ་ཚུལ་ལ། ཇི་ལྟར་ཐོབ་པའི་ཚུལ་དངོས། གང་གི་མཇུག་ཏུ་གང་སྐྱེ་བ། ཐོད་ཀལ་གྱི་སྙོམས་འཇུག་སྐྱེ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ། དག་པ་བ་ཐོབ་ཚུལ། ཟག་མེད་ཐོབ་ཚུལ། ཉོན་མོངས་ཅན་ཐོབ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། དེ་དང་མི་ལྡན་འདོད་ཆགས་བྲལ། །སྐྱེ་བ་ལས་ནི་དག་པ་འཐོབ། །བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དེ་དག་ཇི་ལྟར་ཐོབ་ཅེ་ན། བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་དེ་དང་སྔར་མི་ལྡན་པ་ལས་ས་འོག་མ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་སྲིད་རྩེ་མ་གཏོགས་པ་གོང་ནས་འོག་ཏུ་སྐྱེ་བ་ལས་ནི་དག་པ་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ལས་གཞན་གསུམ་ཅི་རིགས་པར་ཐོབ་བོ། སྲིད་རྩེ་ལ་ནི་སྐྱེ་བས་ཐོབ་པ་མེད་དེ། དེའི་གོང་ས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཟག་མེད་འདོད་ཆགས་བྲལ་བ་ཡིས། །ཞེས་པས་བསྟན། ཟག་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་རྣམས་ཀྱང་སྔར་མི་ལྡན་ན་འོག་ས་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཁོ་ན་ཡིས་ཐོབ་ཅིང་། ལྡན་པ་ལ་ནི་ཁྱད་པར་ཅན་མི་སློབ་པ་དང་རྣོན་པོས་བརྟུས་པའི་དངོས་གཞི་ལྟ་བུ་སྦྱོར་བས་ཐོབ་པའང་ཡོད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་དང་ཉམས་པས་ཐོབ་པ་ནི་མེད་དོ། །གསུམ་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཐོབ་ཚུལ་ནི། ཉོན་མོངས་ཅན་ཉམས་སྐྱེ་བ་ཡིས། །ཞེས་པས་བསྟན། སྙོམས་འཇུག་ཉོན་མོངས་ཅན་ནི་སྔར་དེ་དང་མི་ལྡན་པ་ལས་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ལས་ཡོངས་སུ་ཉམས་ན་བསམ་གཏན་དང་པོ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཐོབ་པ་ལྟ་བུ་ཡོངས་སུ་ཉམས་པས་ཐོབ་པ་དང་། སྲིད་རྩེ་མ་གཏོགས་པ་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ནས་དང་པོར་སྐྱེས་ན་དང་པོའི་ཉོན་མོངས་ཅན་ཐོབ་པ་ལྟ་བུ་གོང་ས་ནས་འོག་སར་སྐྱེ་

བ་ཡིས་ཐོབ་ལ། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སྲིད་རྩེ་ནི་ཉམས་པ་ཁོ་ནས་ཐོབ་ལ། སྦྱོར་བ་དང་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་ཐོབ་པ་ནི་མེད་དོ། །གཉིས་པ་གང་གི་མཇུག་ཏུ་གང་སྐྱེ་བ་ལ། སྦྱོར་བསྟན་པ་དང་། ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་དམིགས་བསལ་ལོ། །དང་པོ་ལ། ཟག་མེད་ཀྱི་མཇུག་ཏུ་གང་སྐྱེ་བ། དག་པ་བའི་མཇུག་ཏུ་གང་སྐྱེ་བ། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མཇུག་ཏུ་གང་སྐྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཟག་པ་མེད་པའི་མཇུག་ཐོགས་སུ། །ལྷག་འོག་གསུམ་པའི་བར་དགེ་བ། །སྐྱེའོ། །ཞེས་པས་བསྟན། སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་རྫས་གང་གི་མཇུག་ཐོགས་སུ་དུ་ཞིག་སྐྱེ་ཞེ་ན། བསམ་གཟུགས་ཟག་པ་མེད་པའི་སྙོམས་འཇུག་གི་རྫས་ཀྱི་མཇུག་ཐོགས་སུ་རང་གི་ས་པ་དང་ལྷག་ས་གོང་མ་དང་འོག་གསུམ་པའི་བར་གྱི་དགེ་བ་དག་པ་བ་དང་ཟག་པ་མེད་པ་སྐྱེའོ་སྟ། ཐོད་རྒྱལ་དུ་སྙོམས་པར་འཇུག་པར་བྱེད་པས་གསུམ་པ་ཡན་ཆད་དུ་བརྒལ་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། དག་པ་ནི། །དག་པ་ལས་དེ་བཞིན། །རང་གི་ས་པའི་ཉོན་མོངས་འབྱུང་། །ཞེས་པས་བསྟན། སྙོམས་འཇུག་དག་པ་བ་ལས་དག་པ་དང་ཟག་མེད་སྐྱེ་བའང་བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་བཞིན་རིག་པར་བྱ་ལ། ལྷག་པར་དག་པ་བའི་མཇུག་ཏུ་རང་གི་ས་པའི་ཉོན་མོངས་ཀྱང་སྐྱེ་ལ། ཟག་མེད་ཀྱི་མཇུག་ཐོགས་སུ་ཉོན་མོངས་ཅན་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། ཉོན་མོངས་ཅན་དང་འཇུག་པ་ཤིན་ཏུ་འགལ་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མཇུག་ཏུ་གང་སྐྱེ་བ་ནི། ཉོན་མོངས་ཅན་ལས་རང་དག་དང་། །ཉོན་མོངས་འོག་མའི་དག་གཅིག་ཀྱང་། །ཞེས་པས་བསྟན། སྙོམས་འཇུག་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མཇུག་ཐོགས་ལས་ཤེས་བཞིན་དང་དྲན་པས་ཟིན་ནས་ཡངས་པའི་ཚེ་རང་སའི་དག་པ་བ་དང་རྒྱུན་གྱི་ཚེ་ཉོན་

༄༅། །མོངས་ཅན་སྐྱེ་ལ་དེར་མ་ཟད་ཉོན་མོངས་པས་གཟིར་ཆེས་ནས་འོག་མའི་དགེ་བ་བ་ལ་དགའ་བར་གྱུར་པས་དེའི་དགེ་བ་བ་གཅིག་ཀྱང་སྐྱེའོ། །གཉིས་པ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་དམིགས་བསལ་ལ། འཆི་འཕོའི་གནས་སྐབས་དང་། ཆ་མཐུན་བཞིའི་དམིགས་བསལ་ལོ། དང་པོ་ལ། དགེ་བ་བ་དང་། ཉོན་མོངས་ཅན་གཉིས། དང་པོ་ནི། འཆི་འཕོའི་དགེ་ལས་ཉོན་མོངས་ཀུན། །ཞེས་པས་བསྟན། སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་དུས་ཀྱི་ཚེ་དགེ་པ་བ་དང་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མཇུག་ཐོགས་སུ་རང་གི་ས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ཁོ་ན་སྐྱེའི་གཞན་གྱི་ས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དེ་སྐད་དུ་བཤད་ཀྱི། འཆི་འཕོ་བའི་ཚེ་སྐྱེ་བས་ཐོབ་པའི་དགེ་བ་བ་ལས་ས་གོང་འོག་ཀུན་ཏུའང་སྐྱེ་རུང་བས་ཉིད་མཚམས་སྦྱོར་བའི་ཚེ་ས་དགུའི་ཉོན་མོངས་ཅན་ཀུན་ཅི་རིགས་པར་འབྱུང་སྲིད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། ཉོན་མོངས་ཅན་ལས་གོང་མ་མིན། །ཞེས་པས་བསྟན། འཆི་འཕོ་བའི་ཚེ་སྙོམས་འཇུག་ཉོན་མོངས་ཅན་ལས་རང་ས་དང་འོག་སའི་ཉོན་མོངས་ཅན་སྐྱེའི་གོང་མའི་ཉོན་མོངས་ཅན་སྐྱེ་བ་མིན་ཏེ། འོག་མའི་ཉོན་མོངས་པ་མ་སྤངས་པར་ཡོད་ན་གོང་མར་མི་སྐྱེ་བས་དེ་དེར་ཉིད་མཚམས་སྦྱོར་བ་འགལ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཆ་མཐུན་བཞིའི་དམིགས་བསལ་ལ། དགེ་བ་བ་ལ་བཞིར་དབྱེ་བ། དབྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན། བཞི་པོ་གང་གི་མཇུག་ཏུ་གང་སྐྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དགེ་བ་ཉམས་པའི་ཆ་མཐུན་སོགས། །རྣམ་བཞི། །ཞེས་པས་བསྟན། དགེ་བ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཟག་མེད་ཀྱི་སྙོམས་འཇུག་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ལ། སྤྱིར་དགེ་བ་བ་ལ་ཉམས་པའི་ཆ་མཐུན་དང་སོགས་པས་གནས་པ་ཆ་མཐུན་ཁྱད་པར་ཆ་མཐུན་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་དང་རྣམ་པ་བཞི་ཡོད་པ་ལས། སྲིད་རྩེ་ལ་ཁྱད་པར་ཆ་

མཐུན་མེད་དེ། དེའི་གོང་ས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ནི་གོ་རིམ་བཞིན། །ཉོན་མོངས་སྐྱེ་དང་རང་ས་དང་། །གོང་དང་ཟག་མེད་རྗེས་མཐུན་པ། །ཞེས་པས་བསྟན། དེ་བཞིའི་ངོ་བོ་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་རྒྱུན་གྱི་དུས་སུ་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་དང་། རང་སའི་དགེ་བ་སྐྱེ་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་དང་། ས་གོང་མའི་དགེ་བ་སྐྱེ་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་དང་། ཟག་མེད་སྐྱེ་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་རྣམས་ཏེ། འདིར་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་དོན་ནི་སྐྱེ་བ་ལ་ཕྱོགས་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་བཞི་པོ་གང་གི་མཇུག་ཏུ་གང་སྐྱེ་བ་ནི། ཉམས་ཆ་མཐུན་སོགས་མཇུག་ཐོགས་སུ། །གཉིས་དང་གསུམ་དང་ཡ་སུམ་དང་གཅིག །ཅེས་པས་བསྟན། བཞི་པོ་དེ་དག་གི་མཇུག་ཐོགས་སུ་དུ་ཞིག་སྐྱེ་ཞེ་ན། ཉམས་པ་ཆ་མཐུན་ལ་སོགས་པ་བཞི་པོ་སོ་སོའི་མཇུག་ཐོགས་སུ་རིམ་པ་ལྟར་དེ་དག་ཉིད་འབྱུང་སྟེ། དང་པོའི་མཇུག་ཐོགས་སུ་དང་པོ་གཉིས་དང་གཉིས་པའི་མཇུག་ཐོགས་སུ་དང་པོ་གསུམ་དང་གསུམ་པའི་མཇུག་ཐོགས་སུ་ཐ་མ་གསུམ་དང་བཞི་པའི་མཇུག་ཐོགས་སུ་རང་ཉིད་གཅིག་པུ་རྣམས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། གསུམ་པ་ཐོད་བརྒལ་གྱི་སྙོམས་འཇུག་སྐྱེ་ཚུལ་ལ། སྦྱོར་བ་དང་། དངོས་གཞིའོ། །དང་པོ་ལ། རིང་སྦྱོར་དང་། ཉེ་སྦྱོར་ལས། དང་པོ་ནི། ས་བརྒྱད་རྣམ་གཉིས་འབྲེལ་བ་དང་། །ཞེས་པས་བསྟན། ཐོད་རྒལ་གྱི་སྙོམས་འཇུག་དེ་དག་ཇི་ལྟར་སྐྱེད་ཅེ་ན། བསམ་གཏན་བཞི་གཟུགས་མེད་བཞི་སྟེ་ས་བརྒྱད་ལ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་རྣམ་པ་གཉིས་རེ་རེར་འབྲེལ་བས་འཇུག་པ་དང་། གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཟག་བཅས་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས། དེ་ནས་སྲིད་རྩེའི་བར་དུ་ལུགས་དང་མཐུན་པར་ཡར་སོང་ཞིང་དེ་ནས་

༄༅། །བསམ་གཏན་དང་པོའི་བར་དུ་ལུགས་དང་མི་མཐུན་པར་མར་འོངས་ནས་སྙོམས་པར་འཇུག དེ་ནས་ཟག་མེད་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས། དེ་ནས་རིམ་གྱིས་ཟག་མེད་ཅི་ཡང་མེད་ལ་ལུགས་དང་མཐུན་པར་ཡར་སོང་ཞིང་དེ་ནས་ཟག་མེད་བསམ་གཏན་དང་པོའི་བར་དུ་ལུགས་དང་མི་མཐུན་པར་མར་འོངས་ནས་སྙོམས་པར་འཇུག དེ་ནི་ཐོད་རྒལ་གྱི་སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་རིང་བའི་སྦྱོར་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། གཅིག་བརྒལ་སོང་ཞིང་འོངས་ནས་ནི། །ཞེས་པས་བསྟན། དེ་ནས་ཟག་བཅས་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་གཅིག་བརྒལ་གསུམ་པ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག དེ་ནས་རེ་རེ་བརྒལ་ནས་སྲིད་རྩེའི་བར་དུ་ལུགས་དང་མཐུན་པར་ཡར་སོང་ཞིང་དེ་ནས་རེ་རེ་བརྒལ་ནས་ཟག་བཅས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་བར་དུ་ལུགས་དང་མི་མཐུན་པར་མར་འོང་ནས་ནི་སྙོམས་པར་འཇུག དེ་ནས་ཟག་མེད་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་གཅིག་བརྒལ་གསུམ་པ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག དེ་ནས་རེ་རེ་བརྒལ་ནས་ཟག་མེད་ཅི་ཡང་མེད་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས། དེ་ནས་ཟག་མེད་བསམ་གཏན་དང་པོའི་བར་དུ་རེ་རེ་བརྒལ་ནས་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ནི་ཐོད་རྒལ་གྱི་སྙོམས་འཇུག་གི་ཉེ་བའི་སྦྱོར་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དངོས་གཞི་ནི། རིས་མི་མཐུན◌ཾཕ་གསུམ་པར་འགྲོ། །ཐོད་རྒལ་གྱི་ནི་སྙོམས་འཇུག་ཡིན། །ཞེས་པས་བསྟན། དེའི་འོག་ཏུ་ཟག་བཅས་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་གཅིག་བརྒལ་དེ་དང་རིས་མི་མཐུན་པ་ཟག་མེད་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས། བཞི་པ་པོར་ཟག་བཅས་ནམ་མཁའ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་གཅིག་པོར་ཟག་མེད་ཅི་ཡང་མེད་ལ་སྙོམས་པར་

འཇུག དེ་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་བར་དུ་རེ་རེ་བོར་ནས་སྙོམས་པར་འཇུག་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་རིས་མི་མཐུན་པར་སྤེལ་བའི་སྐོར་གསུམ་པར་འགྲོ་བ་ནི་ཐོད་རྒལ་གྱི་ནི་སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་དངོས་གཞི་ཡིན་ནོ། །འདིར་གསུམ་ལས་ལྷག་པ་བརྒལ་མི་ནུས་པར་བཤད་པ་ནི་ཉན་ཐོས་དབང་པོ་རྟུལ་པོའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས་བརྒྱད་བརྒལ་ནུས་པར་བཤད་པའི་བྱང་སེམས་དབང་པོ་རྣོ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །དེའང་རྟེན་གླིང་གསུམ་དུ་དུས་དང་མི་སྦྱོར་བ་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་དགྲ་བཅོམ་པ་ཁོ་ནས་སྐྱེད་པར་བྱེད་དེ། ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་དབང་བའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་རྟེན་གང་གིས་གང་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ལ། སྤྱིར་བཏང་བ་དང་། སྲིད་རྩེ་ལ་དམིགས་བསལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་རང་དང་ནི། །འོག་སའི་རྟེན་ཅན་འོག་དགོས་མེད། །ཅེས་པས་བསྟན། བསམ་གཏན་དང་སྲིད་རྩེ་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྙོམས་འཇུག་ནི་རང་ས་དང་ནི་འོག་ས་འདོད་པའི་བར་དུ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རྟེན་ཅན་ཡིན་གྱི་གོང་དུ་སྐྱེས་པས་སྙོམས་འཇུག་འོག་མ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་དེ། དེ་ལ་ནི་སྙོམས་འཇུག་འོག་མའི་རྫས་ཀྱིས་ཙུང་ཟད་ཀྱིས་ཀྱང་དགོས་ཆེད་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ་འོག་མའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྐྱེད་པ་ནི་འོག་མའི་རྣམ་སྨིན་གྱི་ཆེད་དུ་སྐྱེད་པ་ཡིན་ལ། གོང་མ་དེ་འོག་མའི་རྣམ་སྨིན་གྱི་ས་ལས་འདས་ཤིང་འོག་མའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དམན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། སྲིད་རྩེར་འཕགས་པ་ཅི་ཡང་མེད། །མངོན་སུམ་བྱས་ནས་ཟག་པ་ཟད། །ཅེས་པས་བསྟན། སྤྱིར་བཏང་ནས་དམིགས་བསལ་ནི། སྲིད་རྩེ་སྐྱེས་པའི་

༄༅། །འཕགས་པ་ནི་ཟག་མེད་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་ནས་སྲིད་རྩེའི་ཟག་པ་ཟད་པར་བྱེད་དེ། སྲིད་རྩེའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ཟག་མེད་དེ་སྲིད་རྩེ་ལ་ཐག་ཉེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ལྔ་པ་སྤྱོད་ཡུལ་གང་ལ་དམིགས་པ་ལ། བསམ་གཏན་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱིས་གང་ལ་དམིགས་པ། བསམ་གཏན་དག་པ་བ་དང་ཟག་མེད་ཀྱིས་གང་ལ་དམིགས་པ། གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞིས་གང་ལ་དམིགས་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྲིད་བཅས་རང་གི་སྲིད་ལ་དམིགས། །ཞེས་པས་བསྟན། སྲིད་བཅས་རོ་མྱང་མཚུངས་ལྡན་ནི་རང་གི་ས་པའི་སྲིད་པ་ཟག་བཅས་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་དམིགས་སོ། །འོག་མ་ལ་མི་དམིགས་ཏེ། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་གོང་མ་ལའང་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ས་རྣམས་ནི་སྲིད་པས་ཡོངས་སུ་བཅད་པའི་ཕྱིར། དགེ་བ་ཉིད་དུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་ཟག་པ་མེད་པ་ལའང་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། བསམ་གཏན་དགེ་ཡུལ་ཡོད་དགུ་ཡིན། །ཞེས་པས་བསྟན། བསམ་གཏན་དགེ་བ་དག་པ་བ་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡུལ་ནི་འདུས་བྱས་ཡོད་དགུ་ཐམས་ཅད་རུང་བ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞིས་གང་ལ་དམིགས་པ་ནི། གཟུགས་མེད་དངོས་གཞི་དགེ་རྣམས་ཀྱི། །སྤྱོད་ཡུལ་ཟག་བཅས་འོག་མ་མིན། །ཞེས་པས་བསྟན། གཟུགས་མེད་དངོས་གཞི་དགེ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ནི་ཟག་བཅས་འོག་མ་མིན་གྱི་རང་ས་དང་གོང་སའི་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ཅི་རིགས་པ་དང་འོག་སའི་ཡང་ཟག་མེད་རྗེས་ཤེས་ཕྱོགས་ཀྱི་ལམ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །དྲུག་པ་ཉོན་མོངས་སྤོང་བྱེད་དངོས་བཟུང་བ་ལ། གང་གིས་གང་སྤོང་བ། སྤོང་བྱེད་གཉེན་པོའི་ཁྱད་པར་རོ། །དང་པོ་ལ།

དངོས་གཞི་ཟག་མེད་ཀྱིས་གང་སྤོང་བ། ཉེར་བསྡོགས་ཀྱིས་གང་སྤོང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཟག་པ་མེད་པས་ཉོན་མོངས་རྣམས། །སྤོང་ངོ་། །ཞེས་པས་བསྟན། བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་པ་དེ་དག་ལ་དག་པ་ཟག་མེད་རོ་མྱང་ལྡན་དང་གསུམ་ཡོད་པ་ལས་ཟག་པ་མེད་པས་ནི་རང་ས་དང་གོང་སའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་སྤོང་ངོ་། །རོ་མྱང་ལྡན་གྱིས་ནི་ལྟ་ཅི་སྨོས་དག་པ་བས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། ཉེར་བསྡོགས་ཀྱིས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་ས་འོག་མའི་ཉོན་མོངས་མི་སྤོང་ལ། དེ་ཉིད་དེའི་གཉེན་པོ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རང་གི་ས་པའིའང་མ་ཡིན་ཞིང་། ཆེས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཕྱིར་གོང་མའི་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། ཉེར་བསྡོགས་དག་པས་ཀྱང་། །ཞེས་པས་བསྟན། བསམ་གཟུགས་གོང་ས་གོང་སའི་ཉེར་བསྡོགས་དག་པ་བས་ཀྱང་རང་རང་གི་འོག་སའི་ཉོན་མོངས་རྣམས་སྤོང་ཞིང་། ཀྱང་ཞེས་པས་མི་ལྕོགས་མེད་ཟག་མེད་རྟུད་པ་སྟེ། དེས་ནི་ས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་རྣམས་སྤོང་ནུས་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །དེས་ན་ཟག་བཅས་ཀྱི་དངོས་གཞི་དག་གིས་ནི་ཉོན་མོངས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་སྤོང་སྟེ། འོག་སའི་སྤངས་ཟིན་ཞིང་རང་ས་དང་གོང་སའི་སྤོང་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་སྤོང་བྱེད་གཉེན་པོའི་ཁྱད་པར་ལ། ཉེར་བསྡོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་། བསམ་གཏན་ཁྱད་པར་ཅན་ངོས་བཟུང་བའོ། །དང་པོ་ལ། དབྱེ་བ། ངོ་བོ་ཚོར་བ་དང་བཅས་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་དག་ལ་ནི་ཉེར་བསྡོགས་བརྒྱད། །ཅེས་པས་བསྟན། དངོས་གཞི་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་ལ་ནི་འཇུག་པའི་ཉེར་བསྡོགས་ཀྱང་བརྒྱད་ཡོད་ལ། འཇུག་ཚུལ་ནི། མཚན་ཉིད་རབ་ཏུ་རིག་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ། མོས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ།

༄༅། །རབ་ཏུ་དབེན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ། དགའ་བ་སྡུད་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ། དཔྱོད་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ། སྦྱོར་བའི་མཐའ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ། སྦྱོར་བ་མཐའི་འབྲས་བུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྟེ་བདུན་བདུན་གྱིས་འཇུག་པ་ལས་དང་པོ་དྲུག་ཉེར་བསྡོགས་དང་ཐ་མ་ནི་དངོས་གཞི་ཡིན་ནོ་ཞེས་འཆད། གཉིས་པ་ལ། ངོ་བོ་སྤྱིར་བཤད་པ། ཚོར་བ་ལྡན་ཚུལ། ངོ་བོའི་དམིགས་བསལ། གཞན་འདོད་དོ། །དང་པོ་ནི། དག་པ། །ཞེས་པས་བསྟན། བསམ་གཏན་དང་པོ་གཉིས་ན་ཚོར་བ་དགའ་བ་ཡོད་ལ། གསུམ་པ་ན་ནི་བདེ་བ་ཡོད་ལ། བཞི་པ་ན་ནི་བཏང་སྙོམས་ཡོད་ན་ཉེར་བསྡོགས་དེ་དག་ལ་ཚོར་བའང་དེ་དང་འདྲ་བར་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ལ། ཉེར་བསྡོགས་དེ་རྣམས་ནི་ངོ་བོ་དག་པ་བ་ཡིན་གྱི་རོ་མྱང་དང་མཚུངས་ལྡན་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ས་འོག་མ་ལ་ཡིད་འབྱུང་དང་མ་བྲལ་བའི་ཕྱིར་དང་། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་བྱེད་པའི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། བདེ་མིན་སྡུག་བསྔལ་མིན། །ཞེས་པས་བསྟན། ཉེར་བསྡོགས་དེ་དག་གི་ཚོར་བ་ནི་བདེ་བའང་མིན་སྡུག་བསྔལ་ཡང་མིན་པས་བཏང་སྙོམས་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། ཉེར་བསྡོགས་ནི་འབད་དེ་དྲང་དགོས་པས་མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་དང་བཅས་ཏེ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་མེད་པར་འབྱུང་བའི་ལམ་ནི་དགའ་བདེ་དང་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ངོ་བོའི་དམིགས་བསལ་ནི། དང་པོ་འཕགས་པའང་། །ཞེས་པས་བསྟན། ཉེར་བསྡོགས་ཀྱི་དང་པོ་ནི་མི་ལྕོགས་མེད་པ་སྟེ་དེ་ལ་ནི་དག་པ་བར་མ་ཟད་འཕགས་པ་སྟེ་ཟག་པ་མེད་པའང་ཡོད་དོ། །བཞི་པ་གཞན་འདོད་ནི། ཁ་ཅིག་གསུམ། །ཞེས་པས་བསྟན། ཁ་ཅིག་ནི་དེ་ལ་རོ་མྱང་ལྡན་དང་གསུམ་

ཀ་ཡོད་པར་འདོད་དེ། རྒྱུ་མཚན་ནི་གསལ་བས་སམ། སློབ་དཔོན་འདུས་བཟང་ནི་དངོས་གཞི་ལ་འགྲུབ་ལྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར། གཉིས་པ་བསམ་གཏན་ཁྱད་པར་ཅན་ངོས་བཟུང་བ་ལ། ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་བ། དབྱེ་བ། ཚོར་བ་གང་དང་ལྡན་པ། འབྲས་བུའོ། །དང་པོ་ནི། རྟོག་མེད་བསམ་གཏན་ཁྱད་པར་ཅན། །ཞེས་པས་བསྟན། གལ་ཏེ་ཉེར་བསྡོགས་ཞེས་ཀྱང་འབྱུང་བསམ་གཏན་ཁྱད་པར་ཅན་ཞེས་ཀྱང་འབྱུང་ན་དེ་གཉིས་གཅིག་གམ་ཐ་དད་ཅེ་ན། ཐ་དད་དེ། དེ་ནི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ལམ་ཡིན་ལ། རྟོག་མེད་དཔྱོད་ཙམ་གྱི་དངོས་གཞི་ནི་བསམ་གཏན་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་ཀ་དང་བཅས་པའི་དངོས་གཞི་ཙམ་དང་རྟོག་པ་མེད་ལ་དཔྱོད་པ་ཙམ་དང་ལྡན་པའི་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་དབྱེ་བ་ཡོད་ཀྱི། གཉིས་པ་སོགས་ལ་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་ཁྱད་པར་མེད་པས་དངོས་གཞི་ལ་ཙམ་ཁྱད་ཀྱི་དབྱེ་བ་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། རྣམ་གསུམ། །ཞེས་པས་བསྟན། བསམ་གཏན་ཁྱད་པར་ཅན་དེ་ནི་རོ་མྱང་ཅན་དང་། དག་པ་བ་དང་། ཟག་མེད་དེ་རྣམ་པ་གསུམ་མོ། །གསུམ་པ་ཚོར་བ་གང་དང་ལྡན་པ་ནི། བདེ་མིན་སྡུག་བསྔལ་མིན། །ཞེས་པས་བསྟན། ཁྱད་པར་ཅན་དེའང་ལམ་དཀའ་བས་འབད་དེ་དྲང་དགོས་པའི་ཕྱིར་བདེ་བའང་མིན་སྡུག་བསྔལ་ཡང་མིན་པའི་ཚོར་བ་བཏང་སྙོམས་ཁོ་ན་དང་ལྡན་ནོ། །བཞི་པ་འབྲས་བུ་ནི། དེ་ནི་ཚངས་ཆེན་འབྲས་བུ་ཅན།། ཞེས་པས་བསྟན། བསམ་གཏན་ཁྱད་པར་ཅན་དེའི་འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་གང་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཚངས་ཆེན་གྱི་འབྲས་བུ་ཅན་ཡིན་ཏེ། དེ་བསྒོམས་ན་ཚངས་ཆེན་དུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དབྱེ་བ་ལ།

༄༅། །གསུམ་དུ་དབྱེ་བ། བཞིར་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ། སའི་སྙོམས། ལམ་གྱི་སྙོམས། ཡུལ་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ་གྱི་སྙོམས་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། མན་ཆད་རྟོག་རྣ་དཔྱོད་བཅས་པ་ཡི། །ཏིང་འཛིན་ཡན་ཆད་གཉིས་ཀ་མེད། །ཅེས་པས་བསྟན། མདོ་ལས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་གསུངས་པ་ལས་ཁྱད་པར་ཅན་འདི་ནི་རྟོག་པ་མེད་ལ་དཔྱོད་པ་ཙམ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། དེ་མན་ཆད་བསམ་གཏན་དང་པོ་དང་མི་ལྕོགས་མེད་པ་ནི་རྟོག་དཔྱོད་དང་བཅས་པ་ཡི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། དེ་ཡན་ཆད་གཉིས་པའི་ཉེར་བསྡོགས་ནས་སྲིད་རྩེའི་བར་རྣམས་ནི་རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་ཀ་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏོ། །གཉིས་པ་ལ། ཏིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་པོ་དེའི་ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་བ། ནང་གསེས་ཀྱི་དབྱེ་བ། དངོས་བཏགས་དཔྱད་པའོ། །དང་པོ་ནི། མཚན་མེད་ཞི་བའི་རྣམ་པ་དང་། །སྟོང་ཉིད་བདག་མེད་སྟོང་ཉིད་དུ། །འཇུག་པའི་སྨོན་པ་མེད་པ་ནི། །དེ་ལས་གཞན་བདེན་རྣམ་པ་དང་། །ཞེས་པས་བསྟན། མདོ་ལས། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། སྨོན་པ་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། མཚན་མ་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཞེས་བྱ་བ་གསུམ་གསུངས་པའི་མཚན་མེད་ནི་དོན་ལྔ་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བཞི་ཕོ་མོའི་མཚན་མ་སྟེ་བཅུ་དང་བྲལ་བའི་འདུས་མ་བྱས་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་ཞི་བ་སྟེ་འགོག་པའི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་བཞི་དང་ལྡན་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡིན་ལ། སྟོང་པ་ཉིད་ནི་དམིགས་པ་གང་ཡང་རུང་རྣམ་པ་བདག་མེད་དང་སྟོང་པ་སྟེ་གཉིས་པོ་ཉིད་དུ་འཇུག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡིན་པའོ། །སྨོན་པ་མེད་པའི་འདུས་བྱས་ལ་དམིགས་ནས་ཡིད་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཁོ་ན་ཡིན་པས་སྔར་གྱི་རྣམ་པ་དེ་དྲུག་ལས་གཞན་པའི་བདེན་

པ་ལྷག་མ་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པའི་བཞི་ལམ་གྱི་བཞི་མི་རྟག་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་བའི་རྣམ་པ་སྟེ་རྣམ་པ་བཅུ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡིན་གྱི། ཟུར་ཀྱི་དྲུག་ནི་ཡིད་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། དག་དང་དྲི་མ་མེད། །ཅེས་པས་བསྟན། ཏིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་པོ་དེ་དག་ལ་དག་པ་བ་འཇིག་རྟེན་པ་དང་། དྲི་མ་མེད་པ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་གཉིས་ཡོད་དོ། །ས་ནི་དག་པ་བ་འདོད་པ་དང་མི་ལྕོགས་མེད་དང་བསམ་གཏན་ཁྱད་པར་ཅན་དང་བསམ་གཏན་བཞི་དང་གཟུགས་མེད་བཞི་སྟེ་བཅུ་གཅིག་ན་ཡོད་དོ། །དྲི་མེད་ནི་ཟག་མེད་ས་དགུ་ན་ཡོད་དོ། །གསུམ་པ་དངོས་བཏགས་དབྱེ་བ་ནི། དེ་དག །དྲི་མེད་རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་མོ།། ཞེས་པས་བསྟན། ཏིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་པོ་དེ་དག་དྲི་མ་མེད་པ་ནི་ཐར་པའི་སྒོ་ཡིན་ཕྱིར་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་སྨོན་པ་མེད་པ་དང་མཚན་མ་མེད་པ་སྟེ་སྒོ་གསུམ་མོ། །གསུམ་པ་ཡུལ་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་ལ། དབྱེ་བ་སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། ཁྱད་ཆོས་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྟོང་ཉིད་སྟོང་ཉིད་ཅེས་ལ་སོགས། །གཞན་ཡང་ཏིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་མོ། །ཞེས་པས་བསྟན། ཡང་མདོ་ལས། སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། ལ་སོགས་པ་སྨོན་པ་མེད་པ་སྨོན་པ་མེད་པ་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་མཚན་མ་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏེ། ཟུམ་གསུམ་ལས་གཞན་ཡང་ཏིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་མོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། དམིགས་རྣམ་གྱི་ཁྱད་པར། ངོ་བོའི་ཁྱད་པར། རྟེན་གྱི་ཁྱད་པར། གང་ཟག་གི་ཁྱད་པར། སའི་ཁྱད་པར་རོ། །དང་པོ་ནི། གཉིས་ནི་སྟོང་དང་མི་རྟག་པར། །མི་སློབ་པའི་ལ་དམིགས་པ་ཡིན།།

༄༅། །མཚན་མ་མེད་པ་མཚན་མེད་ནི། །ཞི་བར་མ་བརྟགས་ཟད་པ་ལ། །ཞེས་པས་བསྟན། གསུམ་པོ་དེ་ལས་དང་པོ་གཉིས་ནི་རིམ་པ་ལྟར་སྟོང་པའི་རྣམ་པར་ལྟ་ཞིང་མི་སློབ་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་དམིགས་པ་དང་། མི་རྟག་པའི་རྣམ་པར་ལྟ་ཞིང་མི་སློབ་པའི་སྨོན་མེད་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ལ། མཚན་མ་མེད་པ་མཚན་མེད་ནི་ཞི་བའི་རྣམ་པར་ལྟ་ཞིང་མི་སློབ་པའི་མཚན་མེད་ལས་ལངས་པ་ན་རྐྱེན་མ་ཚང་བས་དེ་མ་བརྟགས་ཟད་པ་སྟེ་བརྟགས་མིན་འགོག་པ་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་གསུམ་ནི་དང་པོ་རྣམ་ཐར་ཉིད་ལ་དམིགས་ཤིང་གསུམ་པ་ནི་དེ་བཀག་པ་ལ་དམིགས་ནས་སུན་འབྱིན་པས་རྣམ་ཐར་སུན་འབྱིན་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཟག་བཅས། །ཞེས་པས་བསྟན། གསུམ་པོ་དེ་དག་གཅིག་ཏུ་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་རྟེན་གྱི་ཁྱད་པར་ནི། མི་ནང་། །ཞེས་པས་བསྟན། གང་དུ་སྐྱེད་ཅེ་ན། མི་ཁོ་ནའི་ནང་དུ་ཡིན་གྱི་ལྷ་ལ་སོགས་ཀྱི་ནང་དུ་མ་ཡིན་ནོ།། བཞི་པ་གང་ཟག་གི་ཁྱད་པར་ནི། མི་གཡོ་ལ། །ཞེས་པས་བསྟན། སུ་ལ་སྐྱེད་པར་བྱེད་ཅེ་ན། དགྲ་བཅོམ་པ་མི་གཡོ་བའི་ཆོས་ཅན་ཁོ་ན་ལ་སྐྱེའི་གཞན་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ལྔ་པ་སའི་ཁྱད་པར་ནི། ཉེར་བསྡོགས་བདུན་ནི་མ་གཏོགས་སོ། །ཞེས་པས་བསྟན། ས་དུ་ཡོད་ཅེ་ན། ཉེར་བསྡོགས་ཕྱི་མ་བདུན་ནི་མ་གཏོགས་པའི་སྔར་བཤད་ཀྱི་ས་བཅུ་གཅིག་དག་ན་ཡོད་པས་སོ། །གཉིས་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་བཞིར་དབྱེ་བ་ནི། དགེ་བའི་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནི། །བདེ་འགྱུར་ཏིང་འཛིན་སྒོམ་པ་ཡིན། །མིག་གི་མངོན་ཤེས་མཐོང་འགྱུར་འདོད། །སྦྱོར་བ་ལས་བྱུང་བློ་དབྱེ་འགྱུར། །རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་བསམ་གཏན་མཐའི། །གང་ཡིན་དེ་ཟག་ཟད་འགྱུར་སྒོམ། །ཞེས་པས་བསྟན།

བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྙོམས་པ་བཞི་སྟེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་སྙོམས་པ་ཀུན་ཏུ་བརྟེན་པར་བྱ། ལན་མང་དུ་བྱས་ན་མཐོང་པའི་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པར་འགྱུར་བའང་ཡོད་དོ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་དེ་ལས་དགེ་བ་སྟེ་དག་པ་བའམ་ཟག་པ་མེད་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནི་མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པར་འགྱུར་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྙོམས་པ་ཡིན་ནོ། །བསམ་གཏན་ལྷག་མ་རྣམས་ལའང་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཚེ་ཕྱི་མ་ལ་བདེ་བར་གནས་པའི་ངེས་པ་མེད་དེ། ཡོངས་སུ་ཉམས་སྲིད་པ་དང་། ཁམས་གོང་མར་སྐྱེ་བ་དང་། ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་རྣམས་ལ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བ་ཤེས་པའི་ལྷའི་མིག་གི་མངོན་ཤེས་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་འབྱུང་བའི་ཡིད་ཤེས་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཤེས་པ་ནི་ཤེས་པ་མཐོང་བར་འགྱུར་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྙོམས་པར་འདོད་དོ། །ཟག་བཅས་སམ་ཟག་མེད་ཀྱང་རུང་བའི་སྦྱོར་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་ཁམས་གསུམ་པ་དང་ཟག་པ་མེད་པ་ཐམས་ཅད་ནི་བློ་སྟེ་ཤེས་རབ་རྣམ་པར་དབྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྙོམས་པ་ཡིན་ནོ། །རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་ཡ་མཐའ་བཞི་པ་ལ་བརྟེན་པའི་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཟག་པ་ཟད་པར་འགྱུར་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྙོམས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཏིང་ངེ་འཛིན་བཞི་པོ་འདི་དག་ནི་སྟོན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཉིད་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་མངོན་དུ་མཛད་པ་ལྟར་བསྟན་པ་སྟེ། དེས་དང་པོ་ཉིད་དུ་འཛམ་བུའི་གྲིབ་མ་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོ་སྐྱེད་ཅིང་ཕྱིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་དྲུང་དུ་བཞུགས་ནས་བདུད་བཏུལ་བའི་རྗེས་ཉིད་དུ་ལྷའི་སྤྱན་གྱིས་སེམས་ཅན་འཆི་འཕོ་དང་སྐྱེ་བ་ཉམས་ང་བ་ལ་གཟིགས་ཏེ་དེ་དག་སྐྱོབ་པའི་ཕྱིར་གུང་ཐུན་ལ་བསམ་གཏན་དང་རྣམ་

༄༅། །ཐར་ལ་སོགས་པ་སྐྱིད་ཅིང་ཐོ་རངས་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བར་ལམ་མངོན་དུ་མཛད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་ཟེར་རོ། །གསུམ་པ་སྙོམས་འཇུག་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་ལ། ཚད་མེད་བསྟན་པ་དང་། ཡོན་ཏན་གཞན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ། དབྱེ་བ་དང་། ཁྱད་ཆོས་སོ། །དང་པོ་ལ། དབྱེ་བ་དངོས། གྲངས་ངེས། དབྱེ་བ་སོ་སོའི་ངོ་བོའོ། །དང་པོ་ནི། ཚད་མེད་པ་ནི་བཞི་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པས་བསྟན། སེམས་ཅན་ཚད་མེད་པ་ལ་དམིགས་ཤིང་བསོད་ནམས་ཚད་མེད་པས་ཚད་མེད་པ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། དེའང་སེམས་ཅན་ཚད་མེད་པ་ལ་དམིགས་པ་ནི་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་དང་དགའ་བ་དང་བཏང་སྙོམས་ཏེ་བཞི་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། གནོད་སེམས་ལ་སོགས་གཉེན་པོའི་ཕྱིར། །ཞེས་པས་བསྟན། ཅིའི་ཕྱིར་བཞིར་གྲངས་ངེས་ཤེ་ན། གནོད་སེམས་དང་། ལ་སོགས་པ་རྣམ་འཚེ་དང་མི་དགའ་བ་དང་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་དང་གནོད་སེམས་མང་བ་རྣམས་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་དེར་གྲངས་ངེས་སོ། །གསུམ་པ་དབྱེ་བ་སོ་སོའི་ངོ་བོ་ནི། ཞེ་སྡང་མེད་བྱམས་སྙིང་རྗེ་ཡང་། །ཡིད་བདེ་བ་ནི་དགའ་བ་ཡིན། །བཏང་སྙོམས་མ་ཆགས་ཞེས་པས་བསྟན། ཞེ་སྡང་མེད་པའི་དགེ་བ་ནི་བྱམས་པ་སྟེ། སྙིང་རྗེ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་ལ། གཞན་བདེ་བས་ཡིད་བདེ་བ་ནི་དགའ་བ་ཡིན་ཞིང་བཏང་སྙོམས་ནི་མ་ཆགས་པའི་དགེ་བ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་ཆགས་པ་རྫོ་དུ་འགྲོ་བའི་གནོད་སེམས་ཀྱི་གཉེན་པོའང་ཡིན་པའམ། སྐབས་དཔོན་ནི་དེ་ཞེ་སྡང་མེད་པ་དང་གཉིས་ཀ་ཡིན་པས་ཆགས་སྡང་གཉིས་ཀའི་གཉེན་པོར་རུང་ངོ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་ལ། རྣམ་པའི་ཁྱད་

པར༔ ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར། སའི་གཉེན་པོའི་བྱེད་ཚུལ་གྱི། རྟེན་གྱི། ལྡན་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་རོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་པ་ནི། །ཀྱེ་མ་བདེར་གྱུར་སྡུག་བསྔལ་དང་། །དགར་གྱུར་སེམས་ཅན་རྣམས་སྙམ་པ། །ཞེས་པས་བསྟན། འདི་དག་གི་རྣམ་པ་ནི་ཀྱེ་མ་སེམས་ཅན་རྣམས་བདེ་བར་གྱུར་ཅིག་སྙམ་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་ལས་གྲོལ་བར་གྱུར་ཅིག་སྙམ་པ་དང་། ཡིད་དགའ་བ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ཅིག་སྙམ་པ་དང་། ཉེ་རིང་ཆགས་སྡང་མེད་པར་སེམས་ཅན་རྣམས་མཉམ་པར་པར་བྱའོ་སྙམ་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་སྒོམས་པར་འཇུག་སྟེ། ཕྱོགས་སུ་མ་ལྷུང་བས་རྗེས་ཆགས་ཀྱང་མེད་ཞེ་འགྲས་པའང་མེད་པས་བར་མར་གནས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྤྱོད་ཡུལ་འདོད་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་། ཞེས་པས་བསྟན། གང་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་སྒོམ་པ་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་དག་གི་དམིགས་པ་རྟེ་སྤྱོད་ཡུལ་ནི་འདོད་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡིན་ཏེ། འདོད་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དམིགས་པའི་གནོད་སེམས་ལ་སོགས་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་སའི་ཁྱད་པར་ལ། དངོས་དང་། གཞན་འདོད་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དགའ་བ་བསམ་གཏན་གཉིས་ན་ཡོད། །གཞན་ནི་དྲུག་ན། །ཞེས་པས་བསྟན། དེ་དག་ས་དུ་པ་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། དགའ་བ་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་གཉིས་ན་ཡོད་དེ། སྒོམ་བྱུང་དང་ཡིད་བདེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཚད་མེད་པ་གཞན་གསུམ་ནི་བསམ་གཏན་བཞི་ཁྱད་པར་ཅན་མི་ལྕོགས་མེད་པ་སྟེས་དྲུག་ན་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། ཁ་ཅིག་ལྔ། །ཞེས་པས་བསྟན། ཁ་ཅིག་ནི་མི་ལྕོགས་མེད་པ་མ་གཏོགས་ས་ལྔ་ན་ཡོད་པར་འདོད་དོ། །གཞན་དག་ནི་འདོད་ཁམས་དང་ཉེར་བསྡོགས་བཞི་

༄༅། །བསྙན་ནས་བཙུན་ཡོད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །བཞི་པ་གཉེན་པོའི་བྱེད་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ནི། དེ་ཡིས་མི་སྤྱོང་། །ཞེས་པས་བསྟན། གནོད་སེམས་ལ་སོགས་གཉེན་པོའི་ཕྱིར། ཞེས་བཤད་ན་ཅི་ཚད་མེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་སྤྱོང་ངོ་ཞེ་ན། ནུས་པའི་ཁྱད་པར་དེ་དག་གནོད་སེམས་སོགས་ཀྱི་གཉེན་པོར་བཤད་པ་ནི་མགོ་གནོན་པ་དང་ཐག་བསྲིང་པ་ཙི་རིགས་པའི་སྒོ་ནས་ཡིན་གྱི་དེ་བཞི་ཡིས་དངོས་སུ་མི་སྤྱོང་སྟེ། དེ་ནི་དངོས་གཞི་དག་པ་བ་ཡིན་པས་ཉོན་མོངས་མི་སྤྱོང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཐམས་ཅད་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་ནས་མོས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྔ་པ་རྟེན་གྱི་ཁྱད་པར་ནི། མི་དག་གི། ནང་དུ་སྐྱེད་དོ།། ཞེས་པས་བསྟན། བཞི་པོ་འདིའི་ལུས་རྟེན་ནི་གླིང་གསལ་བ་དང་གོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱེད་བའི་ཕྱིར་སྒྲ་མི་སྙན་མ་གཏོགས་པའི་མི་དག་གི་ནང་དུ་སྐྱེད་ཀྱི་གཞན་དུ་ནི་མི་སྐྱེད་དོ། །དྲུག་པ་ལྡན་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ནི། ངེས་གསུམ་ལྡན། །ཞེས་པས་བསྟན། ཅི་ཚད་མེད་པ་གཅིག་དང་ལྡན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་གདོན་མི་ཟ་བར་ཚད་མེད་པ་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་ནམ་ཞེ་ན། ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པར་ནི་ངེས་པ་མེད་དོ། འོན་ཀྱང་དཀའ་བ་མ་གཏོགས་པ་གསུམ་ནི་གཅིག་ལྡན་ན་གཞན་གཉིས་ཀྱང་ལྡན་པས་གཅིག་ཡོད་ན་ངེས་པར་གསུམ་གསུམ་དང་ལྡན་ལ་དགའ་བ་ནི་ཡིད་བདེ་ཡིན་པས་དེ་ནི་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་དང་བཞི་པའི་ས་ལ་མི་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིའང་ཐོབ་པ་ལ་བསམས་ཀྱི་མངོན་གྱུར་ནི་རྣམ་པ་འགལ་བས་རེ་རེ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཡོན་ཏན་གཞན་བསྟན་པ་ལ། ཐོབ་བྱ་ཡོན་ཏན་གྱི་ངོ་བོ། དེ་དག་གི་ཐོབ་ཚུལ། རྟེན་གྱི་ཁྱད་པར། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྐྱེ་ཚུལ་ལོ།།

དང་པོ་ལ། རྣམ་ཐར། ཟིལ་གནོན། ཟད་པར་རོ། །དང་པོ་ལ། རྣམ་ཐར་གྱི་དབྱེ་བ། སོ་སོའི་རང་བཞིན། རྟེན་བདུན་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་པར་ཐར་བརྒྱད། །ཅེས་པས་བསྟན། རང་རང་གི་དམིགས་པ་ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་པས་རྣམ་པར་ཐར་པ་སྟེ། དེ་ནི་མདོ་ལས། ནང་གཟུགས་སུ་འདུ་ཤེས་པ་དང་གཟུགས་མེད་པར་འདུ་ཤེས་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་ལ་ལྟ་བ་གཉིས་དང་། སྡུག་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་དང་། གཟུགས་མེད་བཞི་དང་། འགོག་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་དང་བརྒྱད་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། རྣམ་ཐར་དང་པོ་གཉིས་བཤད་པ། གསུམ་པ། གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྣམ་ཐར། འགོག་པའི་རྣམ་ཐར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། དངོས་དང་། སའི་ཁྱད་པར་རོ། དང་པོ་ནི། དང་པོ་གཉིས། །མི་སྡུག །ཅེས་པས་བསྟན། དེ་རྣམས་ལས་རྣམ་ཐར་དང་པོ་གཉིས་ནི་རྣམ་པར་བསྔོས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མི་སྡུག་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ནོ།། གཉིས་པ་ནི། བསམ་གཏན་གཉིས་ན་ཡོད། །ཅེས་པས་བསྟན། རྣམ་ཐར་དེ་གཉིས་ཀྱང་ཁ་དོག་གི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཡིན་པས་བསམ་གཏན་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་གཉིས་ན་ཡོད་ཀྱི་གསུམ་པ་ཡན་ཆད་ན་མེད་དེ། དེ་ཡན་ཆད་ན་ཁ་དོག་གི་འདོད་ཆགས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡན་ཆད་ན་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རྣམ་ཐར་གསུམ་པ་བཤད་པ་ནི། གསུམ་པ་མཐའ་ན་དེ་མ་ཆགས། །ཞེས་པས་བསྟན། གསུམ་པ་སྡུག་པའི་རྣམ་ཐར་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་ཡ་མཐའ་བཞི་པ་ན་ཡོད་ཅིང་། དེའང་ངོ་བོ་ཆགས་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པས་གཙོ་བོ་མ་ཆགས་པ་ཡིན་གྱི་སྡུག་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པས་མི་སྡུག་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་གཟུགས་

༄༅། །ཡིད་དུ་འོང་བ་སྤྲུལ་ནས་སྡུག་པར་ལྟ་ཞིང་དེ་ཉིད་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ལུས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པས་ན་མིང་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །དེ་དག་འཁོར་དང་བཅས་ན་ཕུང་པོ་ལྔའི་རང་བཞིན་ནོ། །དགོས་པ་ནི་མི་སྡུག་པ་བསྒོམས་པས་ཡིད་ཞུམ་པ་རབ་ཏུ་དགའ་བས་གཟེངས་བསྟོད་པ་དང་། སྡུག་པ་སྤྲུལ་པ་ལ་ཆགས་པ་སྐྱེ་ན་རྣམ་ཐར་དང་པོ་གཉིས་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ལ། མི་སྐྱེ་ན་གྲུབ་པ་ཡིན་པས་དེ་བརྟག་པའི་ཡང་ཕྱིར་རོ། བསམ་གཏན་དང་པོ་གསུམ་དུ་སྡུག་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་མི་རྟོན་པ་ནི་ས་དེ་དག་ན་དགའ་བ་ཡོད་པས་སྡུག་པར་ཡིད་ལ་བྱས་ན་ཡུལ་དེ་ལ་དགའ་བ་དང་སྲིད་ན་མ་ཆགས་པར་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རམ། སྐྱོན་དང་བཅས་པའི་བསམ་གཏན་ཡིན་པས་དེ་མི་འགྲུབ་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་ནི། གཟུགས་མེད་མཉམ་གཞག་དགེ་རྣམས་སོ། །ཞེས་པས་བསྟན། གཟུགས་མེད་པའི་མཉམ་གཞག་བཞི་པོ་དགེ་བ་དག་པ་དང་ཟག་མེད་རྣམས་ཡིན་རྣམ་ཐར་ཡིན་གྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་འཆི་བའི་སྲིད་པའི་སེམས་ཅན་ལྟ་བུ་འང་མ་ཡིན་པ། ཉེར་བསྡོགས་ཀྱང་རྣམ་གྲོལ་རྣམས་རྣམ་ཐར་ཡིན་གྱི་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་རྣམས་ནི་འོག་ས་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །བཞི་པ་འགོག་པའི་རྣམ་ཐར་བཤད་པ་ལ། ངོ་བོ་ངོས་གཟུང་། འདུག་སེམས། ལྡང་སེམས་སོ། །དང་པོ་ནི། འགོག་པའི་སྙོམས་འཇུག་པར་འཇུག་པའོ། །ཞེས་པས་བསྟན། རྣམ་ཐར་བརྒྱད་པ་ནི་འདུ་ཤེས་དང་ཚོར་བ་འགོག་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པའོ། །དེ་ནི་གནས་གཉིས་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །ཅིའི་ཕྱིར་རྣམ་ཐར་པ་ཞེས་བྱ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། དང་པོ་གཉིས་དང་གསུམ་པ་དང་གཟུགས་མེད་རྣམས་དང་འགོག་པ་

རྣམས་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཁ་དོག་གི་འདོད་ཆགས་དང་། ཞུམ་ཞིང་ཆགས་པ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་དང་། འདུ་ཤེས་དང་ཚོར་བའམ་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ལ་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཕྲ་བ་ཕྲ་བའི་མཇུག་ཐོགས་སུ། །ཞེས་པས་བསྟན། འགོག་སྙོམས་ལ་འཇུག་པ་ལ་ནི་ཁམས་གསུམ་ན་སྲིད་རྩེའི་འདུ་ཤེས་ནི་ཕྲ་བ་ཡིན་ལ། འགོག་པ་ལ་དམིགས་ན་དེ་བས་ཀྱང་ཆེས་ཕྲ་བས་དེའི་མཇུག་ཐོགས་སུ་སྙོམས་པར་འཇུག་གོ། །གསུམ་པ་ལྡང་སེམས་ནི། རང་གི་དག་དང་འོག་མ་ཡི། །འཕགས་པའི་སེམས་ཀྱིས་དེ་ལས་ལྡང་། །ཞེས་པས་བསྟན། ལྡང་བ་ན་འཛིན་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་སྲིད་རྩེ་རང་གི་ས་པའི་དག་པ་བ་དང་འོག་མ་ཅི་ཡང་མེད་པ་ཡི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ས་པའི་འཕགས་པ་ཟག་པ་མེད་པའི་སེམས་ཀྱི་འགོག་པ་དེ་ལས་ལྡང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་འགོག་པའི་སྙོམས་འཇུག་དང་དེ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་སེམས་ནི་སྲིད་རྩེ་པ་ཡིན་པས་ཟག་བཅས་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། ལྡང་སེམས་ལ་ནི་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གཉིས་ཀ་ཅི་རིགས་པར་སྲིད་དོ། །གསུམ་པ་སྙོམ་བདུན་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ལ། དང་པོ་གསུམ་གྱི་དང་། གཟུགས་མེད་བཞིའི་སྤྱོད་ཡུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། དང་པོ་འདོད་གཏོགས་སྣང་ཡུལ་ཅན། ཞེས་པས་བསྟན། རྣམ་ཐར་འདི་དག་ལས་དང་པོ་གཉིས་ནི་འདོད་པར་གཏོགས་པའི་སྣང་བ་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་དང་། གསུམ་པ་ནི་ཡིད་དུ་འོང་བའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་འདི་དག་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྲུལ་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ཡིན་མོད་ཀྱི། འདོད་པར་གཏོགས་པ་སྤྲུལ་པ་ཡིན་ནོ། གཉིས་པ་ནི། གང་དག་གཟུགས་ཅན་མིན་དེ་དག །སྤྱོད་ཡུལ་གོང་དང་རང་གི་སའི། །སྡུག་བསྔལ་སོགས་

༄༅། །དང་རྗེས་ཤེས་ཕྱོགས། །ཞེས་པས་བསྟན། གང་དག་གཟུགས་ཅན་མིན་པའི་རྣམ་ཐར་བཞི་པོ་དེ་དག་གི་སྤྱོད་ཡུལ་ཏེ་དམིགས་པ་ནི་ས་གོང་མ་བ་དང་རང་གི་ས་པའི་སྡུག་བསྔལ་དང་། སོགས་པས་བསྡུས་པ་ཀུན་འབྱུང་དང་འགོག་པ་དང་རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་ལམ་ཐམས་ཅད་ཡིན་ནོ། །གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་དེ་མཚན་མ་མེད་པ་མཚན་མ་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡིན་སྲིད་པས་བཏགས་མིན་གྱི་འགོག་པའང་ཡིན་ནོ། །འདུས་མ་བྱས་ནམ་མཁའ་ཡང་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ལ་རྣམ་ཐར་མ་བཞག་ཅེ་ན། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་ས་པའི་ཁ་དོག་གི་འདོད་ཆགས་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། བདེ་བའི་སྙོམས་འཇུག་གིས་བསྐྱོད་པའི་ཕྱིར་མ་བཞག་གོ། །འོན་ཅིའི་ཕྱིར་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ནའང་ཁ་དོག་གི་འདོད་ཆགས་མེད་པས་བསམ་གཏན་བཞི་པར་སྡུག་པའི་རྣམ་ཐར་ཅིའི་ཕྱིར་སྐྱེད་ཅེ་ན། མི་སྡུག་པས་རྒྱུད་ཞུམ་པས་རབ་ཏུ་དགའ་བར་བྱ་བའམ་མི་སྡུག་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་དག་གྲུབ་པ་ཡིན་ནམ་ཞེས་བརྟག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གལ་ཏེ་སྡུག་པར་ཡིད་ལ་བྱས་པས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པ་མི་སྐྱེ་ན་དེ་གཉིས་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཟིལ་གནོན་ལ། དབྱེ་བ་དང་། མཚན་ཉིད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་སྐྱེད་མཆེད་བརྒྱད། །ཅེས་པས་བསྟན། མདོ་ལས་ནང་གཟུགས་སུ་འདུ་ཤེས་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་ཆུང་ངུ་ཁ་དོག་བཟང་བ་དང་ངན་པ་རྣམས་ལ་ལྟ་བ་དང་། ཆེན་པོ་ཁ་དོག་བཟང་བ་དང་ངན་པ་རྣམས་ལ་ལྟ་བ་སྟེ་གཉིས་དང་། ནང་གཟུགས་མེད་པར་འདུ་ཤེས་པས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་ལྟ་བ་གཉིས་དང་། ནང་གཟུགས་མེད་པར་

འདུ་ཤེས་པ་ཁོ་ནས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་སྔོན་པོ་དང་སེར་པོ་དང་དམར་པོ་དང་དཀར་པོ་རྣམས་ལ་ལྟ་བ་བཞི་སྟེ་བརྒྱད་པོ་ཐམས་ཅད་ཡང་གཟུགས་དེ་དག་ཟིལ་གྱིས་མནན་ནས་དེ་ལྟ་བུར་འདུ་ཤེས་པར་གྱུར་པ་འདི་ནི་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་དང་པོ་ནས་བརྒྱད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་བར་དུ་སྦྱར་བ་རྣམས་སོ། །དེ་ལ་ནང་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པར་འདུ་ཤེས་པ་ནི་ལྟ་བ་པོ་རང་ཉིད་ལ་གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བཤིག་པ་དང་མ་བཤིག་པ་ཡིན་ལ། ཆུང་ངུ་དང་ཆེན་པོ་ནི་སེམས་ཅན་དང་སྣོད་ཀྱི་གཟུགས་ཡིན་ཞིང་ཁ་དོག་བཟང་ངན་ནི་སྡུག་པ་དང་མི་སྡུག་པའོ། །དེ་དག་ཟིལ་གྱིས་མནན་པ་ནི་དབང་བསྒྱུར་བ་སྟེ་ཤེས་པ་དང་མཐོང་བ་ནི་བར་ཆད་མེད་པ་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་མམ། སློབ་དཔོན་འཕགས་པས་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ལ་བཤད་ཅིང་ཁ་དོག་བཞི་ལ་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཚིག་བཞི་དཔེ་དང་དོན་གྱི་ཆོས་སུ་ལྡན་གཉིས་གཉིས་སྨོས་པ་ནི་དང་པོ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། གཉིས་པ་ལྷན་སྐྱེས་དང་། གསུམ་པ་བཙོས་མ་དང་། བཞི་པ་ནི་གཉིས་ཀའི་ཐུན་མོང་གི་ཆོས་ཏེ། ཟར་མ་དང་། ནོང་ཀ་དང་། བན་དུ་ཛཱི་བ་ཀའི་མེ་ཏོག་དང་། །ཀཱར་མ་པ་བ་སངས་དང་བཞི་ནི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དཔེ་དང་། རས་ནི་བཙོས་མའི་དཔེའོ། །གཉིས་པ་ལ། གཟུགས་ཅན་གཟུགས་ལ་ལྟ་བའི་ཟིལ་གནོན་གཉིས་བཤད་པ། གཟུགས་མེད་གཟུགས་ལ་ལྟ་བའི་ཟིལ་གནོན་གཉིས་བཤད་པ། ཁ་དོག་གི་ཟིལ་གནོན་བཞི་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཉིས་ནི་རྣམ་ཐར་དང་པོ་བཞིན། །ཞེས་པས་བསྟན། དེ་དག་ལས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་གཉིས་ནི་རང་བཞིན་དང་ས་དང་རྣམ་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་རྣམ་པར་ཐར་པ་དང་པོ་བཞིན་ནོ། །

༄༅། །གཉིས་པ་ནི། གཉིས་ནི་གཉིས་པ་བཞིན། །ཞེས་པས་བསྟན། ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་གཉིས་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པ་གཉིས་པ་བཞིན་དུ་ལྟ་བ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ཁ་དོག་གི་ཟིལ་གནོན་བཞི་བཤད་པ་ནི། དེ་གཞན། །སྡུག་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་བཞིན། །ཞེས་པས་བསྟན། དེ་ལས་གཞན་ཁ་དོག་གི་ཟིལ་གནོན་བཞི་ནི་སྡུག་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་ས་དང་། གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཡིད་འོང་ལ་དམིགས་པ་དང་། ངོ་བོ་མ་ཆགས་པ་ཡིན་པ་དང་། ཕུང་པོ་ལྔ་པ་ཡིན་པ་བཞིན་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ཟད་པར་བཤད་པ་ལ། དབྱེ་བ་དང་། སོ་སོའི་རང་བཞིན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཟད་པར་བཅུའོ།། ཞེས་པས་བསྟན། མདོ་ལས་ཟད་པར་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཅེས་འབྱུང་བ་རྣམས་སྟོན་ལ། དེ་ནི་དམིགས་པ་ལ་མོས་པའི་རྣམ་པ་བར་མ་ཆད་པར་ཁྱབ་པར་བྱེད་པའི་དོན་གྱིས་ཏེ། དབྱེ་ན་ས་དང་ཆུ་དང་མེ་དང་རླུང་དང་སྔོན་པོ་དང་སེར་པོ་དང་དམར་པོ་དང་དཀར་པོ་དང་ནམ་མཁའ་དང་རྣམ་ཤེས་དང་བཅུའོ། །གཉིས་པ་ལ། ཐོག་མ་བརྒྱད་བཤད་པ་དང་། ཕྱི་མ་གཉིས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བརྒྱད་མ་ཆགས། །བསམ་གཏན་མཐའ་ན་སྤྱོད་ཡུལ་ནི། །འདོད་པ། །ཞེས་པས་བསྟན། དེ་རྣམས་ལས་དང་པོ་བརྒྱད་ནི་ངོ་བོ་མ་ཆགས་པའི་དགེ་བ་ཡིན་ལ། ས་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་ཡ་མཐའ་བཞི་ན་ཡོད་ཅིང་། སྤྱོད་ཡུལ་ནི་འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པའི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དེ་འཇིག་རྟེན་པས་འབྱུང་བཞིའང་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ལ་བརྗོད་པ་དང་བསྟུན་པས་སོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། རླུང་ཚོགས་ཁམས། ཉིད་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བས་ཟད་པར་རླུང་གི་ཡུལ་ནི་རེག་བྱ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། གཉིས་ནི་གཟུགས་མེད་དག །སྤྱོད་ཡུལ་རང་གི་ཕུང་པོ་བཞི། །ཞེས་པས་བསྟན། སྐྱེ་མཆེད་གཞན་ཟད་པར་དུ་མི་བཞག་པ་ནི་དབང་པོ་ལྔས་སྤྱོད་དང་དྲི་རོས་གཟུགས་ཁམས་སུ་མ་ཁྱབ་ཅིང་སྒྲ་ལ་རྒྱུན་མེད་པས་སོ་ཞེས་ས་ལས་བཤད་ཅིང་ཟད་པར་ཐ་མ་གཉིས་ནི་གཟུགས་མེད་དང་པོ་གཉིས་དགེ་བ་དག་པ་བའི་རང་བཞིན་ཏེ་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་རང་གི་ས་པའི་ཕུང་པོ་བཞི་ཉིད་ཡིན་གྱི་གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་བཞིན་དུ་ནི་མིན་ཏེ། འདིར་ནི་ཁྱད་པར་དམིགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་མཁས་པ་དག་གསུང་ལ། གཟུགས་མེད་ཕྱི་མ་གཉིས་ཟད་པར་དུ་མི་བཞག་པ་ནི་མི་གསལ་ཞིང་སྤྲོ་བསྡུ་དང་མི་མཐུན་པས་སོ། ཁ་ཅིག་ཟད་པར་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་སོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། བསྡུ་བ་ཆེ་མོ་ལས། ནམ་མཁའ་དང་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་ཀྱི་ཟད་པར་མཐའ་ཡས་ཤིང་ཚད་མེད་པ་གྲུབ་པས་དེ་བས་ཐོགས་དབྱུང་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བཤད་དོ། །རྣམ་ཐར་ལ་སོགས་པ་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་ནི་ཡོན་ཏན་རྣམས་རིམ་གྱིས་འཇོག་པས་རྣམ་ཐར་གྱིས་དམིགས་པ་ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་ཕྱོགས། དེ་ནས་ཟིལ་གྱིས་གནོན། དེ་ནས་ཁྱབ་པར་བྱེད་པས་སྔ་མ་སྔ་མ་རྫོགས་ཤིང་དག་པ་ལས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་འབྱུང་བས་གོང་ནས་གོང་དུ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཕྱིར་ཆུང་ངུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་དང་རྒྱུ་དང་རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་ཀ་དང་འབྲས་བུ་ཁོ་ནའོ། །གཉིས་པ་དེ་དག་གི་ཐོབ་ཚུལ་ནི། འགོག་པ་བཤད་ཟིན་ལྷག་མ་ནི། །འདོད་ཆགས་བྲལ་དང་སྦྱོར་བས་འཐོབ། །ཅེས་པས་བསྟན། ཉེར་དགུ་པོ་དེ་ལས་འགོག་པའི་རྣམ་ཐར་གྱིས་ཐོབ་པ་དང་རྟེན་སོགས་སྔར་གནས་གཉིས་པར་བཤད་ཟིན་ལ། ལྷག་མ་ཉེར་ལྔ་ནི་སྔར་འདྲིས་པ་སྐྱེ་སྐྱེ་སྐྱོང་བ་ཡིན་ན་

༄༅། །འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཙམ་དང་མ་འདྲེས་པ་རྣམས་ནི་སྦྱོར་བ་བཟང་ཚུལ་གྱིས་ཐོབ་སྟེ། གོམས་པ་དང་མ་གོམས་པའི་མཐུ་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་རྟེན་གྱི་ཁྱད་པར་ལ། དངོས་དང་། འཕྲོས་དོན་ལས། དང་པོ་ནི། གཟུགས་མེད་ཅེས་བྱ་ཁམས་གསུམ་གྱི། །རྟེན་ཅན་ལྷག་མ་མི་ལས་སྐྱེ། །ཞེས་པས་བསྟན། གཟུགས་ས་མེད་ཅེས་བྱ་བའི་རྣམ་ཐར་བཞི་དང་ཟད་པར་གཉིས་ནི་ཁམས་གསུམ་གྱི་རྟེན་ཅན་ཡིན་ལ་དེ་དག་གི་ལྷག་མ་བཅུ་དགུ་པོ་རྣམས་ནི་མི་ལས་སྐྱེ་བས་མིའི་རྟེན་ཅན་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། འདི་ནི་ལུང་གི་མཐུས་སྐྱེད་དགོས་ན་ལྷ་སོགས་འགྲོ་བ་གཞན་ན་ལུང་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཁམས་གཉིས་དག་ཏུ་གཟུགས་མེད་པ།། རྒྱུ་དང་ལས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱེ། །ཞེས་པས་བསྟན། འོ་ན་ལུང་མེད་པས་བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྙོམས་འཇུག་དག་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་སུ་རང་རང་གི་གོང་མ་གོང་མ་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་ཞེ་ན། བསམ་གཟུགས་ཀྱི་སྙོམས་འཇུག་ནི་སྤྱིར་ལུང་དང་རྒྱུ་དང་ལས་དང་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྟོབས་དང་བཞིས་སྐྱེ་བས་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་དག་ཏུ་ནི་ལུང་མེད་ཀྱང་གཟུགས་མེད་པའི་སྙོམས་འཇུག་རྒྱུ་དང་ལས་ཀྱི་སྟོབས་གཉིས་ཀྱིས་སྐྱེའོ། །དེའང་རྒྱུའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་ནི། སྔོན་མིའི་རྟེན་ལ་སྲིད་རྩེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་ཉམས་ཏེ། གཟུགས་མེད་འོག་མ་དག་གམ་གཟུགས་ཁམས་གང་ཡང་རུང་བར་སྐྱེས་པ་ན་སྔོན་གོམས་པའི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུས་དེར་སྲིད་རྩེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། ལས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་ནི་མིའི་རྟེན་ལ་འདང་ཕྱི་མ་སྲིད་རྩེར་སྐྱེ་ངེས་པའི་ལས་བྱས་ཏེ་ཉམས་ནས་སྔར་སྨོས་པའི་འོག་ས་གང་རུང་དུ་སྐྱེས་པ་ན་ཕྱི་མ་ལ་ངེས་པར་སྲིད་རྩེར་སྐྱེ་དགོས་པས་དེའི་

ཆེ་སྲིད་རྩེའི་སྙོམས་འཇུག་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ལའང་རྒྱུའི་ཆ་ཡོད་ཀྱང་གཙོ་ཆེ་བས་དེར་བརྗོད་པར་འཆད་དོ། །བཞི་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྐྱེ་ཚུལ་ནི། གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་སུ་བསམ་གཏན་རྣམས། །དེ་དག་དང་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་། །ཞེས་པས་བསྟན། གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་སུ་བསམ་གཏན་རྣམས་ནི་རྒྱུ་དང་ལས་ཀྱི་སྟོབས་དེ་དག་དང་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཀྱང་སྐྱེའོ། །གཉིས་པ་རྩོམ་པ་མཐར་ཕྱིན་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་མཇུག་གི་དོན་བཤད་པ་ལ། བསྟན་པ་གནས་པའི་ཚད། བསྟན་བཅོས་འདི་ཉིད་ཀྱི་མཇུག་གི་དོན། བཤད་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། བསྟན་པ་དང་། དེ་གནས་པའི་ཚད་དོ། །དང་པོ་ནི། སྟོན་པའི་དམ་ཆོས་རྣམ་གཉིས་ཏེ། །ལུང་དང་རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་དོ། །ཞེས་པས་བསྟན། གང་ལ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ས་དང་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་ལ་སོགས་ཏེ་སྐད་བཤད་པ་འདི་ལྟ་བུའི་མངོན་པའི་དམ་ཆོས་འདི་ཇི་སྲིད་དུ་གནས་ཤེ་ན། སྟོན་པའི་དམ་པའི་ཆོས་ནི་རྣམ་གཉིས་ཏེ། ལུང་སྡེ་སྣོད་གསུམ་དང་། རྟོགས་པ་བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་བདག་ཉིད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་འཛིན་བྱེད་པ་སྨྲ་བྱེད་དང་། །སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་པོ་ན་ཡིན། །ཞེས་པས་བསྟན། ལུང་ཆོས་དེ་འཛིན་པ་གང་ཞེ་ན། ལུང་གི་ཆོས་དེ་འཛིན་པར་བྱེད་པ་ནི་ལུང་བཞིན་དུ། ཤེས་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་བསམ་པས་གཞན་ལ་སྨྲ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྡེ་སྣོད་འཛིན་པ་དང་ལུང་གི་ཆོས་འཛིན་པ་དང་བསྟན་པ་འཛིན་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །རྟོགས་པའི་ཆོས་འཛིན་པ་ནི་བྱང་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་རང་གི་རྒྱུད་ལ་སྒྲུབ་ཅིང་ཉམས་སུ་ལེན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་གཉིས་

༄༅། །ལས་གཞན་པ་ནི་བརྟན་པ་དང་དམ་པའི་ཆོས་འཛིན་པ་མ་ཡིན་པས་ན་ཁོ་ནའི་སྐྲ་རྨོངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའང་ལུང་འཛིན་བྱེད་ནི་སྨྲ་བྱེད་དང་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྟེན་ཡིན་ལ། ལུང་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་རྟེན་ནི་སྒྲུབ་པ་པོ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །རྟོགས་པ་འཛིན་བྱེད་ནི་སྒྲུབ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། མ་སྒྲུབས་པར་རང་གིས་རྟོགས་དོན་རྟོན་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྨྲ་བྱེད་དང་སྒྲུབ་བྱེད་ཡོད་པ་དེ་སྲིད་དུ་དམ་པའི་ཆོས་གནས་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཁྱད་པར་དུ་རྟེན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་ནི། རང་འགྲེལ་ལས། དེ་དག་ཀྱང་ལོ་སྟོང་དུ་གནས་སོ། །ཞེས་བཤད་ལ། ཁ་ཅིག་ནི་དེ་ནི་རྟོགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི་ལུང་ནི་དེ་བས་ཡུན་རིང་དུ་སྟོང་གི་ཕྱི་ནས་ཀྱང་གནས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ།། ཕྱི་མ་འདི་ནི་ཊཱི་ཀ་བྱེད་དག་གིས་ཀྱང་བཞེད་དེ། རྒྱལ་པོ་སྲས་ལས། ལུང་ནི་ཡུན་རིང་དུ་གནས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལོ་སྟོང་གི་འོག་ཏུ་ཡང་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་སྟེ་ཕྱོགས་འདི་ཉིད་རིགས་པར་བལྟའོ། །ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། བསྐལ་བཟང་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་དམ་པའི་ཆོས་ནི་ལོ་སྟོང་གི་བར་དུ་ནི་གནས་སོ། །ལོ་ལྔ་བརྒྱའི་བར་དུ་ནི་དམ་པའི་ཆོས་ལྟར་སྣང་ངོ་། །ཞེས་དང་། ལུང་ཕྲན་ཚེགས་ལས་ཀྱང་ལོ་སྟོང་གནས་པར་གསུངས་སོ། །ཟླ་བ་སྐྱིད་པོས་ཞུས་པ་ལས་ལོ་ཉིས་སྟོང་དུ་གནས་ཤིང་ཀཽ་ཤམྦཱིར་ཚོད་པའི་སྐྱོན་འཛིག་པར་བཤད་ལ། སློབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་ཤཱི་ལས་རྡོ་རྗེ་གཅོད་པའི་འགྲེལ་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ནི་ལོ་ལྔ་བརྒྱ་བ་ཕྲག་ལྔར་གནས་པར་མཁས་པ་རྣམས་ལ་གྲགས་སོ་ཞེས་བཤད། འབུམ་ཊཱི་ཀ་ལས། ལྔ་སྟོང་ལ་ཕྱེད་ཕྱེད་དུ་བྱས་ནས་ལྔ་བརྒྱ་པ་ཕྲག་བཅུ་ལས། དང་པོ་ལ་དགྲ་བཅོམ་པ་དང་། གཉིས་པ་ལ་ཕྱིར་མི་འོང་བ་དང་། གསུམ་པ་ལ་

རྒྱུན་ཞུགས་མང་དུ་འབྱུང་བས་འབྲས་བུའི་དུས་ཀྱི་ལེའུ་གསུམ་དང་། བཞི་པ་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་པ་དང་། ལྔ་པ་ལ་སེམས་ཀྱི་བསླབ་པ་དང་། དྲུག་པ་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པ་ལ་གནས་པ་མང་དུ་འབྱུང་བས་སྒྲུབ་པའི་དུས་ཀྱི་ལེའུ་གསུམ་དང་། བདུན་པ་ལ་མངོན་པ་དང་། བརྒྱད་པ་ལ་མདོ་སྡེ་དང་། དགུ་པ་ལ་འདུལ་བ་འཛིན་པ་མང་དུ་འབྱུང་བས་ལུང་གི་དུས་ཀྱི་ལེའུ་གསུམ་དང་། བཅུ་པ་ནི་རྟགས་ཙམ་འཛིན་པའི་དུས་ཀྱི་ལེའུ་ཞེས་བྱ་སྟེ་དེ་ཉིད་ལ་ལྔ་བརྒྱ་ཐ་མ་ཞེས་བརྡར་བྱེད་དོ། །དེ་ནས་དམ་པའི་ཆོས་ནུབ་པར་འགྱུར་ཏེ་དེའི་དུས་ན་འཛམ་གླིང་པའི་མི་ཚེ་ཚད་ལྔ་བཅུ་པ་ཡིན་ལ། ད་ལྟ་ནི་ཚེ་ཚད་དྲུག་ཅུ་པ་དང་མངོན་པའི་དུས་ཡིན་ཞེས་ཟེར། དཔལ་རང་བྱུང་བའི་བཞེད་པ་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་དུས་བཞི་གསལ་བྱེད་དུ་འབྱུང་བའི་བསྟན་བརྩིས་ལྟར་ན་བསྟན་པའི་གནས་ཚད་ལོ་ལྔ་སྟོང་ཡིན་པ་བཙན་པར་བྱས་ཏེ་མི་ཕྱི་འཛིན་བྱེད་འདི་ངོ་ཐོག་ཏུ་བཟུང་ནས་ན་ཚོད་ལྡན་ཤིང་མོ་ཕག་ཡན་ལ་འབྲས་བུའི་དུས་ཀྱི་ལྔ་བརྒྱ་པ་ཕྲག་གསུམ་སྒྲུབ་པའི་སྟེང་ནས་ལོ་དགུ་བརྒྱ་དང་ང་གཉིས་འདས། ལྷག་ཏུ་ཉིས་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་ཞེ་བརྒྱད་ལུས་པར་བཞེད་དོ། །གཉིས་པ་བསྟན་བཅོས་འདི་ཉིད་ཀྱི་མཇུག་དོན་ལ། བསྟན་བཅོས་བརྩམས་པའི་ཚུལ། ནོངས་པ་བཤགས། བག་ཡོད་བྱ་བར་གདམས་པའོ། །དང་པོ་ནི། བདག་གིས་མངོན་པའི་ཆོས་འདི་ཕལ་ཆེར་ནི། །ཁ་ཆེ་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བའི་ཚུལ་གྲུབ་བཤད། །ཅེས་པས་བསྟན། ཅི་བསྟན་བཅོས་འདིར་ཆོས་མངོན་པ་གང་ཡིན་པའི་ཆོས་མངོན་པ་འདི་ཉིད་རྫོགས་པས་བཤད་དམ་ཞེ་ན། དབྱིག་གཉེན་བདག་གིས་མངོན་པའི་མཛོད་ཀྱི་ཆོས་འདི་ནི་ཅུང་ཟད་མདོ་སྡེ་པ་དང་ཉེ་འོག་བྱེ་སྨྲའི་ལུགས་སུའང་བཤད་མོད།

༄༅། །ཕལ་ཆེར་ནི་ཁ་ཆེ་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བའི་ཚུལ་གྱི་གྲུབ་མཐའ་ལྟར་བཤད་དེ། ཁ་ཆེའི་ཡུལ་དུ་བཤད་ཅིང་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པས་བཙན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཉེས་པར་ཟིན་གང་དེ་འདིར་བདག་གི་ཉེས། །དམ་ཆོས་ཚུལ་ལ་ཚད་མ་ཐུབ་རྣམས་ཡིན། །ཆོས་མངོན་པའི་མཛོད་ཀྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས་སྙོམས་འཇུག་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་གནས་བརྒྱད་པའོ།། །།ཞེས་པས་བསྟན། བསྟན་བཅོས་འདིར་ཚིག་དོན་གྱི་ཆ་ལ་ཉེས་པར་ཟིན་པ་གང་དག་ཡོད་པ་དེ་དག་ནི་འདིར་རྩོམ་པ་པོ་བདག་གི་ཉེས་པ་ཡིན་པས་ནོངས་པའོ། །འོན་ཀྱང་བདག་ལྟ་བུས་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་འཆད་པ་ལ་ཚིག་དོན་ལ་འཁྲུལ་པ་འབྱུང་བ་མཚར་མི་ཆེ་སྟེ། དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཚིག་དོན་གྱི་ཚུལ་ལ་འཁྲུལ་པ་མེད་པའི་ཚད་མར་གྱུར་པ་ནི་ཐུབ་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་དང་དེའི་སྲས་དགྲ་བཅོམ་པ་ཆོས་ཀྱི་སྤྱན་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་མངོན་པའི་མཛོད་ཀྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་ཆོས་མངོན་རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་པོ་མཁྱེན་བརྩེའི་ཞལ་ལུང་གཞོན་ནུ་རྣམ་རོལ་ལེགས་བཤད་ཆོས་མིག་རྣམ་འབྱེད་གྲུབ་བདེའི་ཤིང་རྟ་ལས་སྙོམས་འཇུག་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་གནས་བརྒྱད་པའི་བཤད་པའོ༔ ༔གསུམ་པ་བག་ཡོད་བྱ་བར་གདམས་པ་ལ། བག་མེད་པའི་ཉེས་པ་བསྟན་པ། བག་ཡོད་བསྟན་པར་གདམས་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྟོན་པ་འཇིག་རྟེན་མིག་ནི་ཟུམ་གྱུར་ཅིང་། །དཔང་གྱུར་སྐྱེ་བོ་ཕལ་ཆེར་ཟད་པ་ན། །དེ་ཉིད་མ་མཐོང་རང་གར་གྱུར་པ་ཡི། །ངན་རྟོག་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་པ་འདི་དཀྲུགས་སོ། །རང་བྱུང་རང་བྱུང་བསྟན་པ་གཅེས་འཛིན་རྣམས། །མཆོག་ཏུ་ཞིར་གཤེགས་འགྲོ་མགོན་མེད་པ་ན། །འདོམས་མེད་ཡོན་

ཏན་འཇོམས་པར་བྱེད་པ་ཡི། །དྲི་མས་དཀའ་མགུར་དེང་སང་འདི་ན་སྤྱོད། །དེ་ལྟར་ཐུབ་པ་དག་གི་བསྟན་པ་ནི། །ཀློག་མར་སྤྲོག་ཕྱིན་འདྲ་དང་དྲི་མ་རྣམས། །སྟོབས་དང་ལྡན་པའི་དུས་སུ་རིག་ནས་ནི། །ཞེས་པས་བསྟན༔ སློབ་མ་རྣམས་ལ་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ལམ་དང་ལམ་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་དབྱེ་སྟོན་པས་ན་སྟོན་པ་འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་ཀྱི་མིག་ལྟ་བུར་གྱུར་པའི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ནི་ཟུམ་པ་སྐྱེ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་གྱུར་ཅིང་དེས་ན་འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་ལོང་བ་ལྟ་བུར་གྱུར་ཏོ། །སངས་རྒྱས་ལས་གཞན་ཆོས་ཀྱི་དབང་པོར་གྱུར་པ་འོད་བསྲུངས་སོགས་འཕགས་པའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱང་ཕལ་ཆེར་མྱ་ངན་ལས་འདས་ཏེ་ཟད་པར་གྱུར་པ་ན་མ་རིག་པའི་མུན་པས་ལྡོངས་པས་ཆོས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་མཐོང་བའི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་སྟོན་པའི་ལུང་ལ་མི་བརྟེན་པའི་རང་གར་གྱུར་པ་ཡི་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པའི་ངན་པའི་རྟོག་པ་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་སྟོན་པའི་བསྟན་པ་འདི་སྒྲོ་སྐུར་གྱི་སྒོནས་དཀྲུགས་པས་སོ། །སྲིད་པ་ཐ་མར་ལུང་འགོགས་པ་པོ་མེད་པར་ཡེ་ཤེས་བརྙེས་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་རང་བྱུང་དང་རང་བྱུང་དེའི་བསྟན་པ་གཅེས་པར་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱང་འཁོར་བ་ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཕུང་པོ་ལྷག་མ་མེད་པར་ཞི་བར་གཤེགས་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་ཏེ་འགྲོ་མགོན་སངས་རྒྱས་སྲས་བཅས་མེད་པ་ན་ཡང་དག་པའི་གདམས་པ་འདོམས་མཁན་མེད་པས་སྔར་བཤད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་འཇོམས་པར་བྱེད་ཅིང་བསྟན་པ་ནུབ་པར་བྱེད་པ་ཡི་རྒྱུ་ལྟ་ངན་ལ་སོགས་པའི་དྲི་མས་དཀའ་མགུར་ཏེ་རང་གར་དུས་དེང་སང་འཇིག་རྟེན་འདི་ན་སྤྱོད་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་ཐུབ་པ་སངས་རྒྱས་དག་གི་བསྟན་པ་ནི་དཔེར་ན་འཆི་བའི་དུས་ན་ཀློག་མར་སྤྲོག་ཕྱིན་པ་ནི་འཆི་

༄༅། །བར་ཉེ་བ་དང་འདྲ་བར་རིང་དུ་མི་གནས་པའི་ཕྱིར་དང་ལྟ་ངན་གྱི་དྲི་མ་རྣམས་ཀྱང་སྟོབས་དང་ལྡན་པའི་དུས་སུ་བློ་དང་ལྡན་པ་དག་གིས་རིག་པར་བྱས་ནས་ནི་འཆད་འགྱུར་གྱི་བསླབ་བྱ་ལ་བསླབ་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཐར་པ་འདོད་པ་དག་གིས་བག་ཡོད་ཀྱིས། །ཞེས་པས་བསྟན། ཚུལ་དེ་ལྟར་ན་ཐར་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དོན་དུ་གཉེར་བར་འདོད་པ་དག་གིས་ཅི་ནས་ཀྱང་བག་ཡོད་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་ཉེ་བར་གདམས་སོ། ། དེ་ནི་དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྩ་བ་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞལ་སྔ་ནས། བག་ཡོད་འཆི་མེད་གནས་ཡིན་ཏེ། །བག་མེད་པ་ནི་འཆི་བའི་གནས། །བག་ཡོད་འཆི་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། །བག་མེད་རྟག་ཏུ་འཆི་བར་འགྱུར།། ཞེས་གསུངས་པ་ལ་དེའི་དོན་བཤེས་པའི་སྤྲིང་ཡིག་ལས། །བག་ཡོད་བདུད་རྩིའི་གནས་ཏེ་བག་མེད་པ། །འཆི་བའི་གནས་སུ་ཐུབ་པས་བཀའ་སྩལ་ཏེ། །དེ་བས་ཁྱོད་ཀྱིས་དགེ་ཆོས་སྤེལ་སླད་དུ། །གུས་པས་རྟག་ཏུ་བག་དང་བཅས་པར་མཛོད། །ཅེས་སོ། །སོ་སོ་ཐར་པ་ལས་ཀྱང་། ཚེ་དང་ལྡན་པ་དག་ཀ་བ་དང་འཆི་བ་མངོན་པར་འོང་ཞིང་སྟོན་པའི་བསྟན་པའང་འཇིག་པར་འགྱུར་བས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་དག་གིས་བག་ཡོད་པ་རྣལ་འབྱོར་དུ་བྱའོ།། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་དང་གཞན་ཡང་གང་དག་དེ་ལྟ་བུ་དང་མཐུན་པ་དགེ་བའི་ཆོས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པ་རྣམས་ཀྱང་བག་ཡོད་པས་ཐོབ་བོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་བཤད་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཚུལ་ལ། རྫོགས་ཚིག་བསྟན་པ། འགྱུར་བྱང་སྨོས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་མངོན་པའི་མཛོད་ཀྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ཞེས་བྱ་བ་སློབ་དཔོན་ཤཱཀྱའི་དགེ་སློང་དབྱིག་

གཉེན་གྱིས་མཛད་པ་རྫོགས་སོ།། །།ཞེས་པས་བསྟན། གཉིས་པ་ནི། རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཛི་ན་མི་ཏྲ་དང་། བོད་ཀྱི་ལོ་ཙ་བ་བནྡེ་སྐ་བ་དཔལ་བརྩེགས་ཀྱིས་བསྒྱུར་ཅིང་ཞུས་ཏེ་གཏན་ལ་ཕབ་པའོ།། །།ཞེས་པས་བསྟན།། ད་ནི་རྫོགས་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅུང་ཟད་བརྗོད་པ་ནི། ཚོགས་གཉིས་མངོན་མཐོའི་འབིགས་བྱེད་རི་ངོགས་ལ། །སྟོབས་སོགས་ཡོན་ཏན་ཀུ་ཤའི་ལྗུ་གུ་རྣམས། །རྣམ་པར་བཀྲ་བའི་ལང་ཚོ་རྒྱས་པ་ཅན༔ ༔ཐུབ་མཆོག་དཔྱིད་ཀྱི་དབང་པོས་བདག་སྐྱོངས་ཤིག །དུག་ཅན་བུ་ཚོགས་སྙིགས་དུས་སྐྱེ་བོ་རྣམས། །སྣ་ཚོགས་ཐ་དད་ལྟ་བས་སྦགས་པའི་དྲི། །ལྷན་སྐྱེས་གདུས་བཀྲུ་བའི་དག་བྱེད་མཁན། །ཡོངས་འཛིན་སྐལ་ལྡན་ཤིང་རྟས་བདག་སྐྱོངས་ཤིག །གངས་ཅན་བསོད་ནམས་ཤར་རིའི་ཕྲག་པ་རུ། །དཀོན་མཆོག་བླ་མ་ཤཱཀྱའི་གཙོ་བོའི་འབངས། །རབ་ཏུ་ཆེས་པའི་དགེ་ལེགས་སྣང་བ་འདིས། །ས་གསུམ་མཐུན་པའི་ཚོགས་ཀུན་ཅིག་ཅར་བཅོམ།། །མ་ག་དྷ་དེར་ཤཱཀྱའི་སྲས་པོ་དེས། །རིགས་ཅན་གསུམ་ལ་ཆོས་འཁོར་གསུམ་བསྐོལ་བའི། །གཏམ་གྱིས་ཅི་བྱ་འདི་ན་རྫོགས་སངས་རྒྱས། །མངོན་དུ་གྱུར་འདི་སྐལ་མཆོག་ཡོད་བཞིན་ནོར། །གཞན་ཡང་བདག་གི་སློབ་དཔོན་མཁས་པ་ཆེ། །ཕྱོགས་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་གྲགས་ལྡན་པ། །གངས་ཅན་འདི་ན་བཙུན་པའི་མཆོག་གཅིག་པུ། །ཞི་དུལ་འབྱོར་པ་ཨུ་པ་ལི་ཧི་བཞིན། །ཟད་བྱེད་སྟོན་པ་དྲུག་གི་རིགས་པ་ཡང་།། གང་གི་རྣམ་དཔྱོད་སྒྲུབ་དང་ལྡན་འདྲེན་གྱིས། །ཐལ་བར་བྱེད་ན་ཀོལ་ངན་གཞན་ལྟ་ཅི། །དེ་ཕྱིར་རྩོད་ན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ་དངོས། །ཡོངས་འཛིན་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་ལས། །བདག་ནི་ཡུལ་གྱི་དུག་གིས་མ་ཟིན་

༄༅། །ཞིང་༔ ༔འདོད་པ་སྒྱུ་མའི་གར་ལ་མ་ཡེངས་པར། །མཁའ་ཁྱབ་མ་རྒན་སྒྲོལ་བའི་ཁུར་ཁྱེར་ནས། སངས་རྒྱས་བསྟན་པའི་ཚུལ་འདིར་ཡིད་རབ་དང་། །ཉི་མའི་གཉེན་གྱུར་ཤཱཀྱའི་དབང་པོ་དེས། །ཉོན་མོངས་ཟློག་པར་འགྱུར་བའི་གཉེན་པོ་ནི། །ཆོས་རབ་འབྱེད་པའི་མངོན་པའི་སྡེ་སྣོད་ཉིད། །ཡིན་པར་དགོངས་ནས་གདུལ་བྱའི་ཚོགས་ལ་གསུངས། །དེ་དག་ཐ་དད་སིལ་བུར་གྱུར་པ་ལས། །ཤཱ་རིའི་བུ་སོགས་རྣམས་ཀྱིས་སྡེ་བདུན་བསྡུས། །དེ་ཡི་རྗེས་སུ་དགྲ་བཅོམ་བདུན་བརྒྱ་ཡིས། །རི་བོ་འབིགས་བྱེད་གར་མཁན་གནས་ཉིད་དུ། །སྡེ་བདུན་དགོངས་འགྲེལ་བསྟན་བཅོས་ཆེན་མོ་མཛད། །དེ་དོན་རིན་ཆེན་གཅེས་དགུ་མ་ཚང་མེད། །དབྱིག་གཉེན་ཞབས་ཀྱིས་མངོན་པའི་མཛོད་འདིར་བསྡུས། །དེ་ཉིད་རང་གི་རྣམ་པར་བཤད་པ་དང་། །ས་བདག་སྲས་གྱུར་གྲགས་པའི་བཤེས་གཉེན་དང་། །མཁས་མཆོག་གང་བ་སྤེལ་སོགས་འཕགས་ཡུལ་གྱི། །མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཛད་པའི་རྣམ་བཤད་དང་། །ཀརྨ་བཀའ་བརྒྱུད་གྲུབ་པའི་ཤིང་རྟ་ཆེ། །གྲུབ་བདེ་དཔྱིད་འཛོ་ཞེས་གྲགས་བསྟན་བཅོས་ཀྱི། །རྣམ་པར་བཤད་པའི་ཆ་ཀུན་ལེགས་བསྡུས་ནས། །བདག་གི་རྣམ་བཤད་གཞོན་ནུ་རྣམ་རོལ་འདི། །ཡོངས་འཛིན་དམ་པ་རྣམ་རྒྱལ་གྲགས་པ་དང་། །སློབ་བུ་མདོ་རྒྱུད་རྒྱ་མཚོ་ལ་སོགས་ཀྱིས། །ཡང་ཡང་བསྐུལ་ནས་རྗེས་འཇུག་སློབ་མའི་ཆེད། །འབྲུམས་པོའི་ཟེར་སྒྲོས་རང་བཟོ་སྤངས་ཏེ་བཤད། །ཆོས་འདི་བདག་གིས་རང་ལོ་བཅོ་བརྒྱད་དུས། །དཔལ་ལྡན་བླ་མ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ནི། །དཀོན་མཆོག་ཡན་ལག་ཞབས་ཀྱི་སྤྱན་སྔར་དུ། །དུང་མཛད་རྣམ་བཤད་སྣང་ནས་ཆོས་མངོན་མཛོད། །བཤད་ལུང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་

པ་ལེགས་པར་ཐོབ། །ཕྱི་ནས་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོར་རྩ་བ་དང་། །འགྲེལ་པ་འགྲེལ་བཤད་གཉིས་དང་བཅས་པ་ལ། །དོགས་བཅད་བཀའ་བའི་གནས་ལ་ལེགས་སྦྱངས་ནས། །ཚིག་དོན་མ་ལུས་ཆུབ་པར་བགྱིས་པ་ཡིན།།
འོན་ཀྱང་འདི་ལ་འགལ་འཁྲུལ་ཉེས་མཆིས་ན། །ཆོས་ཀྱི་སྤྱན་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་བཟོད་པར་མཛོད། །ཆོས་མངོན་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་གློང་དཀྲིལ་ནས། །རྣམ་གྲོལ་མཆོག་གི་ཡིད་བཞིན་ལེན་འདོད་པའི། །བདག་གི་རྗེས་འཇུག་
དོན་གཉེར་འགའ་ཡོད་ན། །གཞོན་ནུ་རྣམ་པར་རོལ་བའི་གླུ་འདི་བཟུང་། །འདིར་འབད་དགེ་བའི་པད་དཀར་བྱེ་བ་ཡི། །ལེགས་བྱས་གེ་སར་རྒྱས་པའི་རོ་བཅུད་ཀྱིས། །དཔལ་ལྡན་དྭགས་པོའི་བསྟན་ལ་རབ་ཆགས་
པའི༔ ༔ཀ་དང་དྭགས་ཚོགས་རྣམས་འཆི་མེད་འཚོ་གྱུར་ཅིག །བདག་ཀྱང་འདི་ནས་བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོའི་བར། །ཡོངས་འཛིན་དམ་པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་མཆོག །འབྲལ་མེད་སྙིང་གི་ཐིག་ལེར་བཞུགས་གསོལ་ནས།།
གསུང་གི་བདུད་རྩི་འགྲོ་ལ་འགྱེད་བྱེད་ཤོག །སྡེ་སྣོད་རྒྱུད་སྡེའི་ཚིག་དོན་མ་ལུས་པ། །ཇི་བཞིན་འཁྲུལ་པ་མེད་པར་ཁོང་ཆུད་ནས། །འཆད་རྩོད་རྩོམ་ལ་བློ་གྲོས་ཐོགས་མེད་ཅིང་། །ཐོས་བསམ་སྒོམ་པས་ཉིན་མཚན་འདའ་
བྱེད་ཤོག །རྣམ་པར་བཤད་པ་ཆོས་མངོན་རྒྱ་མཚོའི་བཅུད། །ཆོས་མིག་རྣམ་འབྱེད་བློ་གསལ་གཞོན་ནུའི་ཚོགས། །རྣམ་པར་རོལ་གནས་གྲུབ་བདེའི་ཤིང་རྟ་འདིའང་། །འཛམ་གླིང་ཀུན་ཏུ་ཁྱབ་ཅིང་འབར་གྱུར་ཅིག།
དེའང་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་མཉམ་མེད་ཤཱཀྱའི་རྒྱལ་པོ་འདི་ཉིད་སྔོན་སློབ་པ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་གྲངས་མེད་གཉིས་པའི་ཚེ་ཚོང་དཔོན་ཤེས་རབ་བཟང་དུ་གྱུར་ནས་ཐུགས་བསྐྱེད་པའི་གནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དཀོན་མཆོག་

༄༅། །ཡན་ལག་ཉིད་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པའི་ངོ་བོར་བཞེངས་ནས་མཁའ་ཁྱབ་ཀྱི་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པའི་སྐྱབས་དང་རྟེན་དང་གླིང་དང་དཔུང་གཉེན་གཅིག་པུ་པར་གྱུར་པ། རྗེ་བཙུན་བླ་མ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དཔལ་དཀོན་བཆོག་ཤཱཀྱ་མཆོག་གི་གཙོ་བོའི་འབངས་རབ་ཏུ་ཆེས་པའི་ཞལ་སྔ་ནས་དང་ཤེས་བྱའི་གནས་ཐམས་ཅད་ལ་མཁྱེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་རབ་ཏུ་རྒྱས་ཤིང་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་སྙན་པའི་གྲགས་པའི་འོད་ཟེར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་ཁྱབ་ཅིང་སྨྲ་བརྩོན་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་གཙུག་གི་ནོར་བུར་གྱུར་པ་གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་འདིར་འཆད་རྩོད་རྩོམ་གསུམ་ལ་འགྲན་ཟླ་དང་བྲལ་བ་བི་ཛ་ཡ་ཀཱིརྟི་ཏེ་ཡོངས་འཛིན་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ཞབས་རྡུལ་རྙོག་པ་མེད་པ་སྤྱི་བོས་ལེན་པ། ཤཱཀྱའི་བཙུན་པ་དཔལ་ལྡན་མི་ཕམ་ཆོས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་རྡོ་རྗེ་གར་དབང་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་སྡེ་པོ་ཁྱབ་བདག་བརྟན་པའི་ཉི་མ། མིང་གཞན་ཨོཾ་ཊི་ཡཱ་ནའི་མཁན་པོ་པདྨ་འབྱུང་གནས་ཀྱིས་སྐུལ་བ་བཛྲ་ཤྭར་ཞེས་པས་རང་ལོ་ཉེ་ཤུ་པ་ལ་ཤ་འུག་སྟག་སྒོ་གྲུབ་པའི་གནས་ཆེན་པོར་མགོ་བརྩམས་ཉེར་གཅིག་པ་འཛིན་བྱེད་ཅེས་པ་མེ་ཕོ་བྱི་བའི་ལོ་སྨིན་དྲུག་གི་ཟླ་བའི་ཕྱོགས་ཕྱི་མ་དགའ་བ་གཉིས་པའི་དུས་སྦྱོར་དགེ་བ་ལ་ཐུབ་བསྟན་ཀརྨ་གསུང་རབ་རྒྱ་མཚོ་གླིང་གི་ཆོས་འཁོར་ཆེན་པོའི་ཉེ་འཁོགས་གྲུབ་པའི་རི་བོ་དཀར་པོ་བྲག་གི་དབེན་གནས་སུ་རྫོགས་པར་གྲུབ་ཅིང་ཡི་གེ་པ་ནི་ཧྲཱི་ཀླཱ་ཡཱ་ནནྡ་རཱ་ཛའོ།། །། པར་བྱང་། རྣམ་གྲོལ་ཞི་བདེའི་གྲོང་ཁྱེར་བདེ་བླག་ཏུ། །གཞོལ་བའི་རྟེན་དང་བད་ཡི་མཛོན་པའི་ཆོས། །ཇི་བཞིན་གསལ་མཛད་རྣམ་བཤད་ནོན་པ་མཆོག །རྙོག་པའི་བསམ་པས་

སྤར་དུ་བསྒྲུབ་པའི་དགེས། །རིས་མེད་སྐྱེས་མཆོག་བསྟན་པའི་སྣང་བྱེད་ཀྱིས། །རྒྱ་ཆེན་བཅུད་འཛིན་ཕྲིན་ཀུན་རབ་གཏམས་ཏེ། །ལུང་རྟོགས་དམ་ཆོས་འོད་བརྒྱ་ཕྱོགས་ཀུན་ཏུ། །འཕྲེད་ཅིང་སྐྱེ་དགུའི་རྨོངས་མུན་ཞི་ཕྱིར་བསྔོ། །ཁྱད་པར་བསྟན་པའི་ཡང་བཅུད་དྭགས་བརྒྱུད་ཀྱི། །རྣམ་དག་རིང་ལུགས་འདི་ཡང་འཇིག་རྟེན་གྱི། །ཁམས་ཀུན་གདལ་ཞིང་མཚོན་འཁྲུགས་མུ་གེ་སོགས། །བསྐལ་ངན་རྨང་ནས་འཇིལ་བའི་རྒྱུར་འགྱུར་ཤོག །ལས་ཉོན་བུད་ཤིང་སྣུམ་གྱིས་རབ་བསྣོམས་ཀྱིས། །བསྒྲུབ་པའི་འཁོར་བའི་ཚ་གདུང་ཉེར་ཞི་ནས། །ཟག་མེད་ཡོན་ཏན་དབྱིག་གི་མཛོད་འཛིན་པ། །བསིལ་བྱེད་སྒྲུ་བཞིའི་རྒྱ་མཚོར་འཇུག་པར་ཤོག །ཅེས་ཀརྨ་པ་དགུ་པས་མཛད་པའི་ཆོས་མངོན་མཛོད་ཀྱི་རྣམ་བཤད་ཆོས་མངོན་རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་པོ་མཁྱེན་བརྩེའི་ཞལ་ལུང་གཞོན་ནུ་རྣམ་རོལ་ལེགས་བཤད་ཆོས་མིག་རྣམ་འབྱེད་གྲུབ་བདེའི་ཤིང་རྟ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཉིད་དཔེ་གྲངས་ཆིག་སྟོང་ཐམ་པ་ཡོངས་དགེ་མི་འགྱུར་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ནས་འགྲོ་གྲོན་ཆ་ཚང་གནང་སྟེ་དཔལ་སྤུངས་ཤེས་རབ་གླིང་གདན་ས་ནས་སྤར་དུ་བསྒྲུབ་སྐབས་སྤར་བྱང་སྨོན་ཚིག་ཉུང་ངུ་འདི་བཞིན་ཞུ་དག་གི་སྲི་ཞུ་བའི་མིང་འཛིན་དཀོན་མཆོག་ནོར་བུས་སྦྱར་བ་ཀུན་ཏུ་དགེ་བར་གྱུར་ཅིག། །།